

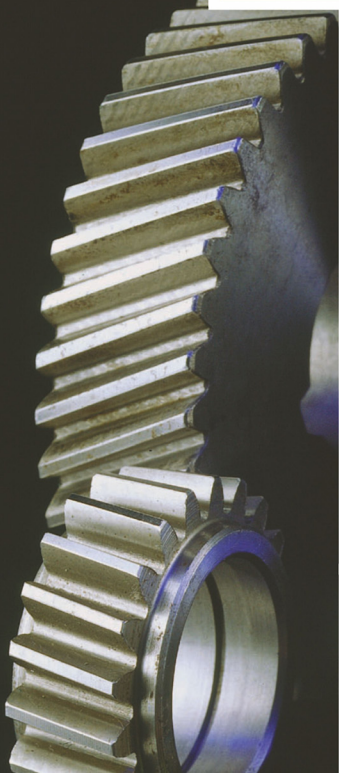
TZ-one

NĚMECKO-ČESKÝ ČESKO-NĚMECKÝ

TECHNICKÝ SLOVNÍK

- více než 220 000 hesel a příkladových spojení
- odborná terminologie ze 130 oborů

...nejen pro firemní praxi

**NĚMECKO-ČESKÝ
ČESKO-NĚMECKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

**NĚMECKO-ČESKÝ
ČESKO-NĚMECKÝ
TECHNICKÝ SLOVNÍK**

Informace pro uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v žádné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je určeno jen osobě, která ji legálně nabyla, a to v rozsahu stanoveném autorským zákonem.

Jakékoliv neoprávněné užití jako např. kopírování, úpravy, konverze do jiných formátů, prodej, pronájem, půjčování, darování, umístování na servery, sdílení atp. je zakázáno!

Odborný konzultant: Ing. Josef Heger, Agentura PENTAGLOT

první vydání 2013

© Mgr. Tomáš Zahradníček - TZ-one

ISBN 978-80-87873-16-8 (elektronická verze)

OBSAH

Předmluva	7
Pokyny pro uživatele	8-9
Použité zkratky	10-12
Německo-česká část	13
Česko-německá část	627

PŘEDMLUVA

Německo-český/ česko-německý technický slovník, který tímto předkládáme, má uživatelům nabídnout rozsáhlou lexikograficky zpracovanou tematiku převážně technických, ale i vědeckých a ekonomických oborů v německém jazyce.

Heslář zahrnuje více než 220 000 termínů ze 130 oborů. Pomíjí základní slovní zásobu a věnuje se především odborným výrazům ve stěžejních oborech. Vedle tradičních průmyslových odvětví a vybraných výrazů přírodovědeckých oborů byla též přiměřená pozornost věnována ekonomice a technické terminologii nových, progresivních odvětví, jako jsou výpočetní technika, zpracování dat, informační technika, telekomunikace a jaderná fyzika. Jako zdroje pro sestavení souboru termínů a pojmů nám posloužily terminologické prameny, vícejazyčné odborné slovníky a moderní lexikografické příručky, jakožto i rozsáhlá terminologie z vlastní praxe.

Z úsporných důvodů využívá slovník hnízdování hesel, které jsou uspořádány alfabetycký. Struktura členění slovníku nabízí přehlednou orientaci při vyhledávání hlavních i odvozených hesel s využitím různé tučnosti a řezů písma. Členění textu vychází z principu srozumitelnosti, stručnosti a přehlednosti.

Doporučujeme všem, aby se před prací se slovníkem seznámili s jeho strukturou. Užívání slovníku předpokládá již jistou znalost německého jazyka.

Uvědomujeme si, že rozsah odborné slovní zásoby nemůže být zdaleka vyčerpávající, proto rádi přivítáme vaše podněty a připomínky, které by mohly další upravené vydání zkvalitnit.

Autoři

POKYNY PRO UŽIVATELE

ROZLIŠOVACÍ ZNAKY

Hesla

Hlavním rozlišovacím znakem je tučnost písma. Základní heslo včetně doplňujících informací a synonym je vysazeno tučným stojatým písmem, příslušný ekvivalent v obyčejném řezu písma.

Zkratky a rod podstatných jmen jsou vyznačeny obyčejnou kurzívou.

Arabské číslice označují odborný výraz různých významů a jsou psány tučnou kurzívou.

Rody podstatných jmen jsou vyznačeny zkratkami:

<i>m</i> (maskulinum)	pro rod mužský
<i>f</i> (femininum)	pro rod ženský
<i>n</i> (neutrum)	pro rod střední
<i>pl</i> (plurál)	pro množné číslo

abeceda *f* **1.** Alphabet *n* **2.** (soubor znaků) Zeichenmenge *f* *inf.*

adresování *n* Adressieren *n* *inf.*

Abbildung *f* **1.** ilustrace, zobrazení **2.** fyz. transformace **3.** *mat.* zobrazení

acetátor *m* Acetator *m*

adaptabilita *f* Adaptabilität *f*

abrazivum *n* Schleifmittel *n*

rezerv/a *f* **1.** Rückstellung *f*, Buchung *f* **2.** Reserve *f* *barv.* **3.** Ersatzrad *n* *mot.* ▪ ~/*y* *fpl*, devizové Devisenbestände *mpl*

TYPY HESEL

Jednoslovná hesla

Terminologická slovní spojení jsou řazena podle řídícího podstatného jména v 1. pádě. Znamená to, že např. termín telefonní budka nebude v hesláři pod „T“, nýbrž pod „B“ jako budka, telefonní. Inverzi slovního pořádku proti přirozenému naznačuje čárka (,). Výjimku tvoří vlastní jména, např. názvy institucí, která jsou uváděna v přirozeném slovosledu. Rovněž překlady hesel jsou psány vždy v přirozeném slovosledu.

Frázové a příkladové vazby bývají zejména typické vazby hesel, např. vazby podstatných jmen se slovesy nebo předložková slovní spojení.

obelisk *m* Obelisk *m* *arch.*

arch *m* **papíru** Papierbogen *m*

budka *f*, **telefonní** Sprechzelle *f*, Telefonkabine *f*, Telefonzelle *f*

Všeobecná deklarace/lidských práv Allgemeine Erklärung *f* der Menschenrechte

ausstelen vydat, vystavit ▪ **eine Quittung** ~ vydat potvrzení

z pověření im Auftrag (i.A.)

HESLOVÉ ODSTAVCE

Vztahuje-li se ke klíčovému slovu více termínů, je využit tzv. **heslový odstavec**. Čtvereček (■) je v heslovém odstavci uveden pro přehlednost a rychlejší vyhledávání. Slovní spojení vztahující se ke klíčovému heslu (ať v přirozeném nebo převráceném slovosledu) jsou řazena abecedně.

Tilda (~) nahrazuje jednoslovné nebo víceslovné heslo, popř. část slova, opakující se v dalších slovních spojení. Čárka za tildou (~) naznačuje slovní spojení v převráceném slovosledu.

Lomítko (/) odděluje klíčové slovo, které je dále nahrazeno tildou. V německé části lomítko odděluje klíčovou část složeného podstatného jména, tilda pak nahrazuje pouze tuto část.

procento *n* Perzent *n*, Prozent *n* ■ ~, **hmotnostní** Gewichtsprozent *n* ■ ~, **objemové** Volum(en)-prozent *n* ■ ~ **pravděpodobnosti** Sicherheitswahrscheinlichkeit *f mat.* ■ ~, **přírůstkové** Zuwachsprozent *n* ■ ~ **skonta** Skontoprozent *n* ■ ~, **úrokovací** Zinsfuß *m ek.*

Aal/fang *m ryb.* odchyt úhoře, úhoří lup ■ ~ **leiter** *f vod. inž.* úhoří schůdky (u jezu)

adsorbér *m* Adsorber *m* ■ ~, **fluidní** Wirbelschichtadsorber *m*

revolver *m/* **mikroskopu** Revolver *m opt.* ■ ~, **bu-
bínkový** Trommelrevolver *m*

Abbinde/beschleuniger *m* urychlovač tuhnutí (cementu) ■ ~ **geschwindigkeit** *f dřev.* rychlost vytvrzení (u lepidel)

PRAVOPIS českého textu je upraven podle platných pravidel českého pravopisu. Německé výrazy jsou psány dle nových pravidel německého pravopisu.

POUŽITÉ ZKRATKY

aero.	aeromechanika/ Aeromechanik
akust.	akustika/ Akustik
anat.	anatomie/ Anatomie
arch.	architektura/ Architektur
astr.	astronomie/ Astronomie
aut.	automatizace/ Automatik
barv.	barvy, pigmenty/ Anstrich- und Farbstoffe
biochem.	biochemie/ Biochemie
biol.	biologie/ Biologie
bot.	botanika/ Botanik, Pflanzenkunde
cukr.	cukrovarnictví/ Zuckerindustrie
čal.	čalounictví/ Polsterung
div.	divadelní technika/ Theatertechnik
dřev.	dřevo, obrábění dřeva/ Holz, Holzbearbeitung
ek.	ekonomie, podniková ekonomie/ Ökonomie, Betriebsökonomie
el.	elektřina, elektrotechnika/ Elektrotechnik
elektron.	elektronika/ Elektronik
elchem.	elektrochemie/ Elektrochemie
el. žel.	elektrická železniční doprava/ Elektroisenbahnverkehr
energ.	elektroenergetika/ Elektroenergietechnik
f	ženský rod/ weibliches Geschlecht
farm.	farmaceutický průmysl/ pharmazeutische Industrie
ferm.	fermentace, kvasný průmysl/ Gärungsindustrie
fot.	fotografie/ Fotografie
fyz.	fyzika/ Physik
fyz. chem.	fyzikální chemie/ physikalische Chemie
fyziol.	fyzilogie/ Physiologie
geod.	geodézie/ Vermessungskunde
geol.	geologie/ Geologie
gum.	gumárenský průmysl/ Gummiindustrie
hod.	hodinářství/ Uhrmachertechnik
horn.	hornictví/ Bergbau
hud.	hudební věda/ Musik
hutn.	hutnictví/ Hüttentechnik
hydr.	hydraulika, hydromechanika/ Hydraulik, Hydromechanik
hydrogeol.	hydrogeologie/ Hydrogeologie
chem.	chemie, chemický průmysl/ Chemie, chemische Industrie
chem. vl.	průmysl chemických vláken/ Chemiefaserindustrie
chlad.	chladírenská technika/ Kältetechnik
jedn.	měrná jednotka/ Maßeinheit
kanc.	kancelářské stroje a zařízení/ Büromaschinen und- einrichtungen
keram.	keramický průmysl/ keramische Industrie
kin.	kinematografie/ Kinematographie
koks.	koksárenství/ Koksindustrie

---

konstr.	konstruování/ Konstruieren
kosm.	kosmonautika/ Raumfahrt
kotl.	parní kotle/ Dampfkessel
kov.	kování/ Schmieden
kož.	koželužství, kožedělný průmysl/ Gerberei, Lederindustrie
kryst.	krystalografie/ Kristallographie
kybern.	kybernetika/ Kybernetik
lab.	chemická laboratoř/ chemisches Laboratorium
lak.	lakování a antikorozi ochrana kovů/ Lackieren und antikorrosiver Metallschutz
lesn.	lesnictví/ Forstwirtschaft
let.	letectví/ Luftfahrt
lis.	lisování/ Pressen
lodř.	stavba lodí, loďařský průmysl/ Schiffbau, Werftindustrie
log.	logika/ Logik
m	mužský rod/ männliches Geschlecht
mat.	matematika/ Mathematik
med.	medicína, lékařská technika/ Medizin, Medizintechnik
mech.	mechanika, teorie mechanismů/ Mechanik, Getriebelehre
mech. pl.	mechanika plynů a kapalin/ Fluidmechanik
měř.	měřicí technika/ Messtechnik
met.	metalurgie/ Metallkunde
meteo.	meteorologie/ Meteorologie, Wetterkunde
metrol.	metrologie/ Metrologie
min.	mineralogie/ Mineralogie
mot.	motorizace, motorová vozidla/ Motorisierung, Kraftfahrzeuge
n	střední rod/ sächliches Geschlecht
nář.	nářadí/ Werkzeuge
navig.	navigace/ Navigation
NC	Numerical Control, číslicové řízení/ numerische Steuerung
nežel.	výroba neželezných kovů/ Nichteisenmetallurgie
nukl.	nukleonika, fyzika a jaderná technika/ Nukleonik, Kernphysik und Kerntechnik
obr.	obrábění kovů (strojní, ruční)/ Metallbearbeitung (maschinelle, von Hand)
ocel.	výroba oceli/ Stahlerzeugung
ocean.	oceanografie/ Ozeanographie, Meereskunde
ochr. pr.	ochrana zdraví a hygiena práce/ Arbeitsschutz
opt.	optika, optické přístroje/ Optik, optische Geräte
org.	organizace podniku/ Betriebsorganisation
ozub.	ozubení/ Verzahnung
paliv.	paliva, oleje a mazadla/ Brennstoffe, Öle und Schmierstoffe
papírn.	papírenský průmysl/ Papierindustrie
par. str.	parní stroje/ Dampfmaschinen
petr.	petrografie/ Gesteinskunde
pl	množné číslo/ Mehrzahl
plast.	plasty/ Plaste
polygr.	polygrafie/ graphische Industrie
potr.	potravinářský průmysl/ Lebensmittelindustrie
poz. inž.	pozemní inženýrství/ Tiefbau

---

půd.	půdoznalství/ Bodenkunde
rad.	radiotechnika, radiolokace/ Rundfunk, Funkortung
radiol.	rentgenologie, radiologie/ Röntgenologie, Radiologie
rak.	raketová technika/ Raketentechnik
ryb.	rybolov/ Fischerei
san.	sanitární inženýrství/ Gesundheitstechnik
sděl. tech.	sdělovací technika/ Nachrichtentechnik
skj	statistická kontrola jakosti/ statistische Qualitätskontrolle
skl	sklářský průmysl/ Glasindustrie
slév.	slévárenství/ Gießereitechnik
spal. mot.	spalovací motory/ Verbrennungsmotoren
sport.	sportovní výraz/ Sport
stat.	statistika/ Statistik
stav.	stavebnictví, stavební stroje/ Bauwesen, Baumaschinen
stroj.	strojní součástky, konstrukce strojů/ Maschinenelemente, Maschinenbau
st. sil.	stavba silnic/ Straßenbau
svař.	svařovací technika/ Schweißtechnik
tel.	telekomunikace, sdělovací technika/ Nachrichtentechnik, Fernmeldetechnik
telef.	telefonie/ Telephonie
telegr.	telegrafie/ Telegraphie
tep. zpr.	tepelné zpracování/ Wärmebehandlung
term.	termodynamika/ Thermodynamik
text.	textilní průmysl/ Textilindustrie
transp.	transport/ Fördertechnik
třísk. obr.	třískové obrábění/ spangebendes Formen
tvář.	tváření, beztřískové tvarování/ Umformen, spanloses Formen
vod. inž.	vodní inženýrství/ Wasserbau
vod. str.	vodní stroje/ Wasserkraftmaschinen
vod. transp.	vodní transport/ Schifffahrt
vrt.	vrtná technika/ Tiefbohrtechnik
výbuš.	výbušniny/ Sprengstoffe
výkr.	technický výkres/ technisches Zeichnen
výp. tech.	výpočetní technika/ Rechentechnik
zbroj.	zbrojní technika/ Waffentechnik
zem.	zemědělství/ Landwirtschaft
zeměp.	zeměpis/ Geographie
zkouš. mat.	zkoušení vlastností materiálů, pevnost mater./ Materialprüfung, Festigkeitslehre
zool.	zoologie/ Zoologie, Tierkunde
žel.	železniční doprava/ Eisenbahnverkehr

NĚMECKO-ČESKÁ ČÁST

AA (= **Abscheider-Ablassventil** *n*) vypouštěcí ventil odlučovače, výpustný ventil separátoru (odlučovače)

Aal *m ryb.* úhoř říční ▪ **~brut** *fpl ryb.* úhoř monté, úhoř plůdek

Aale *mpl ryb.* úhoři

Aal/fang *m ryb.* odchyt úhoře, úhoři slup ▪ **~leiter** *f vod. inž.* úhoři schůdky (u jezu) ▪ **~rute** *f ryb.* mník jednovousý ▪ **~schnur** *f ryb.* noční šňůra s několika háčky s nástrahou ▪ **~strich** *m ryb.* úhoři pruh

Aas *n zem.* zdechlina, kadaver ▪ **~dach** *n* vaznicová bezstojková střecha ▪ **~seite** *f koz.* rub kůže, podkožní pletivo

AB 1. (= **Amplitudenbegrenzer** *m*) omezovač amplitudy, ohraničení amplitudy 2. (= **Anodenbatterie** *f*) anodová baterie 3. (= **Ausführungsbestimmung(en)** *fpl*) prováděcí předpisy 4. (= **aussetzender Betrieb** *m*) přerušovaný provoz

Abackern *n zem.* odorávání

Abaka *m* manilské konopí ▪ **~faser** *f* manila

Abakus *m 1. arch.* abakus, nadhlavice 2. početní tabulka ve starověku

abändern pozměnit, změnit

Abänderung *f* modifikace, přeměna, úprava, změna

Abänderungsantrag *m* pozměňovací návrh

Abandon *m 1. vod. transp.* předání práv při námořním pojištění 2. zřeknutí se nároků ▪ **~erklärung** *f* prohlášení o zřeknutí se nároků

abandonnieren vzdát se práva, zříci se nároků

AbAnh (= **Arbeitsanhänger** *m*) pracovní přívěs

abarbeiten odpracovat, odstranit obráběním; opotřebovat

Abarbeiten *n* obrábění; odstraňování, opotřebování

Abarbeitungszeit *f* doba prázdnění (nádrže); doba turbínového provozu

Abart *f 1. zrůda 2. med. varietas 3. zahr.* odrůda

abarten *med.* degenerovat

abästen oklestit

Abästungsgerät *n dřev.* odvětvovací nářadí

Abätzen *n* odleptání

Abb. (= **Abbildung** *f*) 1. ilustrace, zobrazení 2. *mat.* jednomístná funkce, transformace, zobrazení

Abballen *n tvář.* přivedení ze sousosti, přesazení

Abbau *m 1. chem.* degradace, odbourání, rozklad; termická plastifikace 2. *ek.* redukce 3. *horn.* dobývání, porub, rubání 4. *zem.* degenerace 5. demontáž, rozebírání ▪ **des**

Polymers *chem.* degradace polymeru ▪ **~ in Scheiben** dobývání lávkami, dobývání ve vrstvách ▪ **~ ohne Versatz** *horn.* dobývání bez základky, rubání bez základky, těžba bez základky ▪ **~ organischer Stoffe** mineralizace organických látek ▪ **~, diagonaler** *horn.* úhlopříčné rubání

▪ **~, fallender** *horn.* dobývání po úklonu, úpadní dobývání ▪ **~, hydromechanischer** *horn.* dobývání vodou, hydraulické dobývání, hydromechanizace ▪ **~, schwebender** *horn.* dovrchní těžba, dovrchní rubání, dovrchní dobývání (ve směru stoupání sloye) ▪ **~, strahlenchemischer** radi-

ační degradace (např. polymeru) ▪ **~, streichender** *horn.*

podélné dobývání (shodné se směrem vrstvy) ▪ **~, thermischer** 1. termický rozpad 2. *gum.* termická depolarizace

▪ **~abteilung** *f horn.* oddělení dobývání ▪ **~arbeiten** *fpl horn.* dobývací práce, těžební práce

abbaubar odbouratelný

Abbaudruck *m horn.* porubní tlak, tlak v čelbě

abbauen 1. *chem.* degradovat, odbourat 2. *ek.* redukovat 3. *horn.* dobývat, rubat, těžit 4. demontovat, odbourat, rozebrat

Abbau/feld *n* dobývací pole, porubní pole, těžné pole

▪ **~förderung** *f horn.* porubní doprava, těžba z dobývky (z porubu) ▪ **~fortschritt** *m horn.* postup rubání, postup těžby, rychlost postupu porubu ▪ **~front** *f*, **rückfreie** *horn.*

volná porubní fronta, volná porubní čelba ▪ **~grad** *m 1. chem.* stupeň tepelné depolymerace 2. stupeň rozkladu pevného materiálu ▪ **~hammer** *m horn.* pneumatická sbíječka, sbíječka ▪ **~kammer** *f horn.* porubní komora, těžební komora ▪ **~maschine** *f horn.* dobývací stroj, rubací stroj ▪ **~raum** *m horn.* dobývací prostor, stařina ▪ **~scheibe**

f horn. těžební vrstva ▪ **~strecke** *f horn.* chodbice, dobývací chodba, porubní chodba ▪ **~verfahren** *n*, **versatzloses**

horn. dobývání bez základky, bezzákladkové těžení

abbauwürdig *horn.* dobytelný, rubatelný

Abbauzimmerung *f dřev.* porubní výdřevá

Abbeize *f povl.* použité mořidlo

Abbeizen *n povl.* odstraňování starého nátěru (mořením)

Abbeiz/fluid *n povl.* odstraňovač starých nátěrů ▪ **~mittel** *m*, **lösendes** *barv.* odstraňovač starých nátěrů (rozpuštěním)

Abbe-Komparator *m opt.* Abbeův komparátor

Abbe-Prisma *n opt.* Abbeovo prisma

abberufen odvolat, zrušit jmenování

Abberufung *f* odvolání, zrušení jmenování

abbestellen zrušit objednávku

Abbestellung *f* zrušení objednávky

Abbiegemaschine *f obr. plast.* odhýbací stroj

abbiegen odbočit; odchýlit, odehnout

Abbiegspur *f st. sil.* pruh pro odbočení

Abbild *n* obraz ▪ **~, homomorphes** *mat.* homomorfnní zobrazení ▪ **~, isomorphes** *mat.* izomorfnní zobrazení

abbilden 1. *mat.* zobrazit 2. *výkr.* naryšovat, načrtnout

Abbildung *f 1. ilustrace, vyobrazení 2. fyz.* transformace 3. *mat.* zobrazení ▪ **~, flächentreue** *mat.* rovnoploché zobrazení, zobrazení zachovávající plošnou velikost povrchu

▪ **~, Joukowskische** *mat., aero.* Žukovského zobrazení

▪ **~, konforme** *mat.* konformní zobrazení ▪ **~, längentreue**

opt. izometrické zobrazení ▪ **~, lineare** *mat.* lineární zobrazení

▪ **~, optische** optický obraz ▪ **~, projektive** *mat.* projekční zobrazení

▪ **~, topologische** *mat.* topologické ztvárnění, topologické zobrazení

Abbildungen/fehler *m opt.* aberace, zkreslení obrazu ▪ **~fehler** *m*, **optischer** *opt.* optická chyba zobrazení, optická aberace ▪ **~feld** *n* el. pole zobrazení ▪ **~gerät** *n* zobrazující

- přístroj ■ **~maßstab** *m* 1. opt. přičné zvětšení 2. výkr. stupnice, škála 3. násobič amplitudy ■ **~optik** *f* objektiv, optické zařízení
- Abbinde/beschleuniger** *m* urychlovač tuhnutí (cementu) ■ **~geschwindigkeit** *f* dřev. rychlost vytvrzení (u lepidel)
- Abbinden** *n* spojování, vázání, tuhnutí (např. malty)
- Abbinde/prozess** *m* proces tuhnutí ■ **~regler** *m* stav. přípravek k regulaci (tuhnutí), regulátor tuhnutí ■ **~temperatur** *f* vytvrzovací teplota ■ **~verzögerer** *m* stav. zpomalovač tuhnutí (cementu) ■ **~vorgang** *m* tuhnutí (lepidla) ■ **~wärme** *f* stav. hydratační teplo
- Abbiss** *m* okus (zvěří)
- Abblase/absperrentil** *n* profukovací pojistný ventil ■ **~leistung** *f* výkon vypouštěcího zařízení ■ **~leitung** *f* ofukovací potrubí ■ **~maschine** *f* dřev. ofukovací stroj (na oprašování nábytkových dílců)
- abblasen** ofukovat
- Abblase/regelung** *f* stroj. regulace ofukování ■ **~rohr** *n* odplyňovací trubka, větrací trubka ■ **~station** *f* redukční stanice ■ **~topf** *m* bezpečnostní pojistka ■ **~ventil** *n* ofukovací ventil, výfukový ventil
- Abblasung** *f* geol. deflace, odvívání, vyfukování
- Abblatten** *n* zem. olamování chrástu
- abblättern** 1. opadat (o listí) 2. dřev. odlupovat (se), oprýskávat (o nátěru)
- Abblättern** *n* povl. odlupování (nátěru), odpadávání vrstev, odprýskávání (laku)
- Abblätterung** *f* 1. petr. exfoliace, loupání, odlupování (skal) 2. st. sil. oprýskávání (betonového povrchu), sloupávání
- abblenden** 1. mot. tlumit světla na světla potkávající 2. fot. zacinovat 3. horn. likvidovat (důlní dílo), zapažovat
- Abblendlicht** *n* mot. tlumené světlo ■ **~, asymmetrisches** mot. asymetrické tlumené světlo
- Abblühen** *n* odkvět
- abbohren** dřev. odvrát, navrtat, svrtávat (součásti)
- Abbohren** *n* navrtávání půdy (při zjišťování úniku)
- abbolzen** zaklínovat
- abböschen** svaňovat, zkosit
- Abbrand** *m* 1. el. opal (elektrody) 2. hutn. propal (při tavení); výpalek (při pražení pyritu) 3. nukl. vyhoření (jaderného paliva) 4. rak. vyhoření tuhého paliva 5. spal. mot. opalování kontaktu ■ **~faktor** *m* koeficient vyhoření ■ **~fläche** *f* povrch hoření ■ **~schaltstück** *n* el. opalovací kontakt
- abbrechen** demontovat, odlomit (se), přerušit, strhnout, zbourat
- Abbremsung** *f* 1. mot. (za)brzdění 2. spal. mot. brzdění motoru 3. žel. intenzita brzdění
- Abbrennen** *n* 1. spalování, vypalování (paliva v peci) 2. povl. čištění plamenem, opalování, odstranění pálením (např. starého nátěru) 3. svař. vyjiskřování
- Abbrenn/stück** *n* el. opalovací kontakt ■ **~werkstoffe** *mpl* el. materiály na kontakty ■ **~zeit** *f* doba hoření
- Abbröckeln** *n* dřev. oprýskání
- Abbruch** *m* 1. odlomení, ulomení, 2. horn. zával 3. stav. demolice, rozebrání, stržení, zbourání ■ **~arbeiten** *mpl* demoliční práce ■ **~reaktion** *f* chem. terminační reakce
- Abbuchen** *n* odepsání (účetné), odúčtování, přeučtování, úhrada převodem z účtu
- abbuchen** odúčtovat, odúčtovat inkasem, odepsat (účetné), přeučtovat
- Abbuchungsauftrag** *m* inkasní příkaz, převodní příkaz
- Abbund** *m* stav. elementy vázaných konstrukcí ■ **~maschine** *f* dřev. kartáčovací stroj, tesařská kotoučová pila ■ **~platz** *m* stav. místo montáže tesařských konstrukcí
- ABC-Schutzmaske** *f* ochr. pr. proti plynné masce
- Abdach** *n* přístřešek
- Abdachung** *f* 1. stržení nadložních vrstev 2. arch. pokrytí gotických opor taškami 3. stav. sklon střechy 4. vod. inž. spád povodí
- Abdampf** *m* odpadní pára, využitá pára ■ **~ausnutzung** *f* využití odpadní páry ■ **~durchsatz** *m* množství odpadní páry za časovou jednotku
- abdampfen** odpařovat, vypařovat
- abdämpfen** oslabit, utlumit, ztlumit
- Abdampfentölung** *f* odstraňování oleje z odpadní páry
- Abdampf/heizwerk** *n* výtopna na odpadní páru ■ **~inhalt** *m* entalpie odpadní páry ■ **~kessel** *m* chem. vypařovací kotol, odpařovací přístroj ■ **~leitung** *f* potrubí na odpadní páru ■ **~nässe** *f* vlhkost odpadní páry ■ **~rest** *m* odparek ■ **~rückstand** *m* chem. zbytek po odpaření ■ **~schale** *f* chem. odpařovací miska, odpařovací pánička, výparná pánev ■ **~strahlpumpe** *f* proudové čerpadlo na odpadní páru ■ **~verwertung** *f* využití odpadní páry ■ **~wärme** *f* entalpie odpadní páry
- Abdämpfer** *m* 1. tlumič (hluku) 2. výbuš. zaclonění
- Abdampfung** *f* odpar, odpaření
- Abdampfverwertung** *f* využití odpadní páry
- Abdeck/blech** *n* plechový kryt ■ **~brett** *n* dřev. krycí prkno
- abdecken** 1. odkrývat, pokrývat, zakrývat 2. cukr. bítit 3. ek. splatit, uhradit 4. fot., polygr. maskovat, vykrýt
- Abdeckerel** *f* kafilerie
- Abdeck/farbe** *f* polygr. krycí barva, retušovací barva ■ **~haube** *f* 1. el. hřebenáč (keramický kryt na kabel) 2. el. str. kryt (např. turbogenerátoru) ■ **~lack** *m* 1. maskovací lak, protigalvanický lak 2. polygr. zakrývací lak ■ **~mittel** *n* 1. pokrytí, krycí vrstva (taveného kovu) 2. tep. zpr. izolační prostředek ■ **~salz** *n* slév. ochranná sůl (pokrytí taveného kovu) ■ **~split** *m* st. sil. kamenná drť nebo šterk (pod bitumenovou vrstvou)
- Abdeckung** *f* 1. odkrytí, pokrytí (střechy), skřívka (např. zeminy), zastřešení 2. polygr. maskování, vykrývání ■ **~, neutrale** slév. pokrytí kovu neutrální struskou
- Abdeck/vlies** *n* text. krycí rouno ■ **~ziegel** *m* úbočový hřebenáč
- Abdeichung** *f* vod. inž. ohrazení
- abdichten** utěsnit
- Abdicht/flansch** *m* těsnící příruba ■ **~masse** *f* těsnící hmota ■ **~stelle** *f* místo utěsnění ■ **~wachs** *n* elektron. těsnící vosk
- Abdichtung** *f* 1. těsnění 2. izolace 3. zahuštění, stlačení, zakrytí (např. siláže)
- Abdichtungs/teppich** *m* ryb. těsnící koberec ■ **~zement** *m* vrt. těsnící tmel
- abdominal** anat. abdominální, břišní
- Abdrängkraft** *f* 1. mech. řezný odpor 2. třísk. obr. odpor proti přísuvu
- abdrehen** dřev. osoustružit, odsoustružit, ukrotit
- Abdrehen** *n* 1. orovnění (brusného kotouče) 2. třísk. obr. osoustružení; přetočení rotoru
- Abdrift** *f* 1. let. snos (větrum) 2. vod. transp. drift, snos ■ **~winkel** *m* let. úhel snosu
- abdrosseln** přiškrtnit (tok)
- Abdruck** *m* 1. otisk, reprodukce, výtisk 2. geol. otisk (zka-meněliny) 3. met. replika (v elektronové mikroskopii) 4. polygr. tisk
- abdrücken** odtlačovat, odsunout; provést tlakovou zkoušku (u trubek)
- Abdrück/schraube** *f* stroj. odtlačovací šroub
- Abduktor** *m* anat. abduktor
- abdunsten** odpařovat
- Abdunst/kanal** *m* odpařovací kanál ■ **~zeit** *f* doba odpařování
- Abecken** *n* dřev. odřezávání rohů
- abeisen** 1. odmrazit, zbavit námrazy 2. vod. inž. lámat led
- Abelie** *f* abelie

abelsch *mat.* abelový, přeměnný

Abend *m* večer ■ **~dufttabak** *m bot.* tabák vonný ■ **~spitze** *f* el. večerní špička ■ **~spitzenbelastung** *f* večerní špičkové zatížení ■ **~stern** *m* večernice, Venuše

Aberration *f* 1. *kosm.* aberace 2. *opt.* aberace, vada obrazu ■ **~, chromatische** *opt.* chromatická aberace ■ **~, jährliche** *astr.* roční aberace ■ **~, sekuläre** *astr.* sekulární aberace ■ **~, sphärische** *opt.* sférická aberace ■ **~, tägliche** *astr.* denní aberace

Aberregung *f* el. str. odbuzení

ab Fabrik *ek.* ze závodu, loco závod

Abfackleinrichtung *f* zařízení na spalování přebytečného plynu

abfackeln spalovat přebytečný plyn

Abfahren *n energ.* doběh (turbíny)

abfahren 1. odjet 2. *žel.* odjet, opotřebit (hlavu kolejnice)

Abfahrt *f* odjezd; odvoz, svoz; sjezd (např. z rampy)

Abfahrts/gleis *n žel.* sjezdová dráha ■ **~weg** *m* odvozní cesta

Abfahrverhalten *n der Turbine* chování turbíny při najíždění

Abfall *m* 1. odpad, zbytek 2. spád 3. *hodin.* kyv dolů (fáze kyvadla) 4. *vod. inž.* kaskáda, pokles, spád ■ **~, brauchbarer** použitelný odpad ■ **~, fester radioaktiver** pevný radioaktivní odpad ■ **~, hochradioaktiver** vysoce radioaktivní odpad ■ **~, kurzlebiger** krátkodobý odpad ■ **~, langlebiger** dlouhodobý odpad ■ **~, radioaktiver** radioaktivní odpad ■ **~, schwachaktiver** nízkooaktivní odpad ■ **~art** *f* druh odpadu ■ **~aufbereitung** *f* dřev. zpracování odpadu, úprava odpadu ■ **~aufkommen** *n* výskyt odpadu ■ **~behälter** *m* kontejner na odpad ■ **~behandlung** *f* zpracování odpadu ■ **~behandlungsanlage** *f* zařízení na zpracování odpadu ■ **~beize** *f* hutn. odpadní mořicí lázeň ■ **~beratung** *f* odpadové poradenství ■ **~beseitigung** *f* likvidace odpadu ■ **~boden** *m vod. inž.* spadiště, spádový odlož (jezu) ■ **~brennstoff** *m* odpadové palivo ■ **~eigenschaft** *f* charakteristika odpadu ■ **~eimer** *m* odpadkový koš

abfallen 1. klesat, odpadnout, opadnout 2. *zem.* opadat

Abfallendlagerung *f* konečné deponování odpadu

Abfall/energie *f* odpadní energie, nevyužitá energie ■ **~entsorgung** *f* hospodaření s odpady (všechny administrativní i provozní činnosti, které zahrnují manipulaci, dopravu, zpracování, úpravu, skladování a trvalé uložení odpadu) ■ **~gebilde** *n* odpad včetně obalu ■ **~gesetz** *n* zákon o odpadech ■ **~hackmaschine** *f* sekačka odpadu ■ **~haspel** *f* hutn. odpadní vrátek ■ **~holz** *n* odpadní dřevo, odpadové dřevo ■ **~kohle** *f* uhelný odpad ■ **~lager** *n* *nukl.* pohřebiště odpadu, skládka odpadu ■ **~lagerung** *f* deponování odpadu ■ **~leitung** *f* odpadní potrubí ■ **~material** *n* odpadový materiál ■ **~platz** *m* skládka odpadu ■ **~rücken** *m vod. inž.* odvodňující plocha přepadu ■ **~sand** *m slév.* opotřebovaný písek ■ **~säure** *f* odpadní kyselina ■ **~schacht** *m* 1. *vod. inž.* odpadová šachta, přepadová šachta 2. úklonná jáma ■ **~schlucker** *m* jímka odpadu, pohlcovač smetí ■ **~schneider** *m* tvář. řezačka odpadu ■ **~spannung** *f* napětí odpadu ■ **~strom** *m* 1. el. odpadní energie, jalový proud 2. *telef.* proud odpadu (kotvy relé) 3. *vod. inž.* spádový proud ■ **~stüick** *n* zmetkový kus, zmetek ■ **~traufe** *f* okap ■ **~verbrennung** *f* spalování odpadu ■ **~verbrennungsanlage** *f* spalovna odpadu ■ **~vermeidung** *f* zamezení vzniku odpadu ■ **~verwertung** *f* využití odpadu, zhodnocení odpadu ■ **~wand** *f* *vod. inž.* spádová stěna ■ **~wasser** *n* odpadní voda ■ **~wert** *m aut.* hodnota odpadu (relé) ■ **~wirtschaft** *f* hospodaření s odpady, odpadové hospodářství ■ **~zerkleinerer** *m* drtička odpadu ■ **~zusammensetzung** *f* složení odpadu

abfallfrei bezodpadový

Abfälligkeit *f* dřev. sblhavost (kmene)

abfalzen drážkovat

Abfangen *n* 1. podchyacení, zachycení 2. *let.* vybrání (ze str-mého letu) 3. *stav.* podepření (ohrožené budovy)

abfangen zadržet, zachytit

Abfang/gabel *f* vrt. vidlice (na uchycení vrtné tyče) ■ **~graben** *m vod. inž.* odvodový odvodňovací kanálek, vodosběrná strouha ■ **~keile** *mpl* vrt. záchytné klíny (do trubek) ■ **~neutralpunkt** *m* let. dynamický bod, střed navigace ■ **~radius** *m* let. poloměr vybrání ze střemhlavého letu ■ **~schere** *f* vrt. vidlice (na uchycení vrtné tyče)

Abfangs/lastvielfache *n* koeficient provozního zatížení ■ **~netz** *n* kanalizační síť

Abfang/straße *f* dopr. záchytná silnice ■ **~weg** *m* let. brzdná dráha (při přistání)

Abfärben *n* povl. křídování nátěru (vada povrchové úpravy)

abfasen vyrobít fázetku, zkosit hrany

abfassen sepsat, formulovat

Abfassung *f* formulování, formulace, sepsání

abfedern odpružit, vložit pružinu (do zámků)

Abfederung *f* odpružení, pružná opora, pružné osazení; pružné tlumení nárazů

abfertigen obsloužit, odbavit, vypravit (např. vlak)

Abfertigung *f* odbavení, vypravení (např. vlaku), odbyti ■ **~ für Transit, zollamtliche** tranzitní odbavení (na celnici) ■ **~gebührr** *f* odbavovací hala (na letišti)

Abfertigungsart *f* způsob odbavení

Abfertigungschalter *m* odbavovací přepážka

Abfertigungs/gebäude *n* 1. let. letištní hala 2. *žel.* odbavovací budova, budova pro odbavení expedice zboží ■ **~rate** *f* intenzita obsluhy

abfetten odmastit

abfiltrieren odfiltrovat

abfilzen *stav.* obložit plstí, zaplstit

abfinden vyplatit (odstupné)

Abfindung *f* odstupné, vyrovnání

Abfindungs/betrag *m* odstupné ■ **~geld** *n* odstupné ■ **~höhe** *f* výše odstupného, výše odbytného

Abfischen *n* (des Teiches) výlov (rybníka)

abfischen *ryb.* lovit ryby

Abfischplatz *m* *ryb.* loviště v rybníku

Abfischung *f* *ryb.* výlov (ryb)

Abflachschaltung *f* tel. změkčující filtr, zplošťující filtr

Abflachung *f* zploštění; okos

Abflammen *n der Formen* slév. sušení forem plamenem ■ **~ von Blöcken** slév. čištění ingotů plamenem

Abflanschen *n* stav. osekávání (trámku)

Abflauen *n* ochabnutí, pokles, polevení

abflauen ochabovat, polevit

abfließen odtékat

Abflug *m* 1. let, odlet, vzlet ■ **~deck** *n* letiště ■ **~masse** *f* let. hmotnost při startu

Abfluss *m* 1. odchod (materiálu), odcházení (materiálu) 2. *elektron.* drenáž (tranzistoru řízeného polem) 3. *hydr.* odtok, odtokové množství ■ **~beiwert** *m vod. inž.* odtokový součinitel, součinitel stoku ■ **~furch** *f* *ryb.* odtokový vodní příkop, strouha, stoka ■ **~graben** *m st. sil.* odpadový příkop, odtokový příkop ■ **~hahn** *m* výpustný kohout ■ **~kurve** *f* *vod. inž.* odtoková křivka, křivka spotřeby ■ **~leitung** *f* odtokové potrubí, odváděcí potrubí, odpadní potrubí ■ **~öffnung** *f* odtokový otvor, vypouštěcí otvor ■ **~regime** *n vod. inž.* charakter odtoku ■ **~rinne** *f* *ryb.* odtokový žlab ■ **~rohr** *n* odtoková trubka, výpustní trubka ■ **~spende** *f* *vod. inž.* jednotka toku, ukazatel toku ■ **~summe** *f* odtok ■ **~summenlinie** *f* *vod. inž.* celková křivka odtoku ■ **~treppe** *f* *vod. inž.* přepadové kaskády ■ **~ventil** *n* výpustný ventil ■ **~vermögen** *n vod. inž.* maximální možnost odtoku, mezní schopnost odtoku ■ **~wasser** *n*

odpadní voda, odtoková voda ■ **~wert** *m* koeficient odtoku
Abformen *n* formování do formy (např. odlévání)
abformig sbíhavý, spádový
Abfrage *f inf.* dotaz ■ **~apparat** *m telef.* přístroj pro přihlašování telefonního hovoru
Abfragen *n telef.* přihlášení
abfräsen *řev.* ofrůzovat
Abfräsen *n st. sil.* ofrůzování, odstranění povrchu pomocí frézy
Abfühler *m inf.* čidlo, snímač
Abfühlerfehler *m inf.* chyba snímání, závada v odečítání
Abfuhr *f* odvoz
abführen odvádět
Abfuhrkosten *pl* náklady na odvoz
Abführung *f* odvádění, odvod ■ **~an den Staatshaushalt** odvod do státního rozpočtu ■ **~von Steuern** odvod daní
Abführungsrohrleitung *f* odváděcí potrubí
abfüllen 1. nalévat, stáčet 2. plnit
Abfüll-/karussell *n* plnicí karusel ■ **~maschine** *f* plnička (např. lahvi), plnicí stroj
Abfüllung *f, sterile* *potr.* sterilní stáčení, sterilní plnění (piva do lahví)
Abfüllwaage *f* porcovací váha
abfunken odjiskřovat
Abfunkvorgang *m* odjiskření
Abgabe *f ek.* poplatek; *ek.* dávka; *term.* odvod (tepla) ■ **~, mittelbare** nepřímý odvod ■ **~, nutzbare** užitečný odvod ■ **~, unmittelbare** přímý odvod ■ **~diagramm** *n* odběrový diagram ■ **~druck** *m* tlak v rozvodu, výstupní tlak
abgabefrei nepodléhající poplatkům
Abgabe/kurs *m* prodejní kurz (na burze) ■ **~leistung** *f* odevzaný výkon ■ **~menge** *f* dodané množství
Abgaben *pl* dávky, poplatky ■ **~, soziale** sociální dávky
abgabefrei nepodléhající dárkám, nepodléhající daním, osvobozený od poplatků
abgabepflichtig podléhající poplatkům
Abgabe/preis *m* prodejní cena ■ **~schurre** *f transp.* rozvodný žlab ■ **~seite** *f* výstupní strana ■ **~spannung** *f* sekundární napětí ■ **~spitze** *f* špičková dodávka ■ **~tarif** *m* daňový sazebník ■ **~wicklung** *f el. str.* výstupní vinutí
Abgang *m* 1. úbytek, ztráta, odpad 2. *ek.* zbytek (zboží) 3. *el.* odvod, odchod ■ **~eines Schiffes** vyplutí lodi
Abgänger *m* absolvent
Abgangs/amt *n tel.* odbavovací centrála ■ **~feld** *n* vývodové pole (rozváděče) ■ **~kasten** *m* vývodní skříň, vývodní kobka ■ **~leiste** *f* vývodová sběrnice ■ **~trennschalter** *m* vývodový odpojovač
Abgarnieren *n* ohranování
Abgas *n* kouřové plyny, odpadní plyn ■ **~abweiser** *m* usměrňovač spalin ■ **~analysator** *m spal.* *mot.* analyzátor spalin ■ **~analyse** *f spal.* *mot.* analytický rozbor spalin ■ **~anlage** *f* zařízení na využití odpadních plynů ■ **~ausnutzung** *f* využití odpadních plynů ■ **~austritt** *m* výstup odpadních plynů ■ **~behandlungssystem** *n* systém zacházení s odpadními plyny ■ **~dampfkessel** *m* parní kotel na odpadní plyny ■ **~diffusor** *m* difuzor odpadních plynů ■ **~emission** *f* emise odpadních plynů ■ **~energie** *f* energie spalin ■ **~entgiftung** *f mot.* neutralizace spalin, katalyzace spalin, zbavování odpadních plynů jedovatých látek ■ **~fuchs** *m kotl.* sopouch, sběrný kouřový kanál ■ **~führung** *f* odvod spalin, kouřovod ■ **~haube** *f* odtah plynového sporáku, odtahová hubice plynové trouby ■ **~heizung** *f* vytápění odpadovým plynem ■ **~kessel** *m* kotel na odpadní plyny ■ **~krümmer** *m spal.* *mot.* kolektor výfukových plynů ■ **~leitung** *f* potrubí odpadových plynů, potrubí spalin ■ **~reinigung** *f* čištění odpadního plynu ■ **~rohr** *n spal.* *mot.* trubka odvádějící spaliny, výfuková trubka, výfuk

■ **~schornstein** *m* komín na odvod spalin ■ **~schub** *m spal.* *mot., let.* tah (získaný z úletových plynů raketového motoru) ■ **~speisewasservorwärmer** *m* kouřový předeřhřívák napájecí vody ■ **~strahl** *m* proud spalin ■ **~strahlschub** *m* reaktivní tah odpadních plynů ■ **~strömung** *f* proud spalin ■ **~temperatur** *f* teplota odpadních plynů ■ **~test** *m spal.* *mot.* test rozboru spalin ■ **~turbine** *f* plynová turbína (turbína poháněná kinetickou energií výfukových plynů) ■ **~turbobgebläse** *n* turbodmychadlo na odpadní plyny ■ **~turbolader** *m spal.* *mot.* dobíjecí turbokompresor poháněný zplodinami hoření ■ **~turbomotor** *m spal.* *mot.* turbomotor poháněný kinetickou energií výfukových plynů ■ **~überhitzer** *m kotl.* přehříváč na odpadní (výfukové) plyny ■ **~umlenkring** *m* odkláňecí prsteneц spalin ■ **~verwertung** *f* zužitkování (tepla) odpadních plynů ■ **~vorwärmer** *m* regenerační ohříváč ■ **~wärme** *f* teplo odpadních plynů ■ **~wärmeverwertung** *f* využití tepla odpadních plynů ■ **~wolke** *f* oblak odpadního plynu
abgeben odevzat, postoupit (někomu něco), předat
abgebogen odchýlený (např. paprsek)
abgebogen zakřivený
abgefahren 1. *mot.* opotřebovaný (pneumatika) 2. *st. sil.* sjezděný, uježděný
abgefedert odpružený
abgeflacht zploštělý
abgehen jít na odbyt, odejít, odjet ■ **~, gut** jít dobře na odbyt
abgehoben vybraný, vyzvednutý
abgekürzt zkrácený
abgelagert 1. odeleželý (půda) 2. uleželý
abgelaufen uplynulý (po době platnosti), prošlý (po době platnosti)
abgelegen uleželý, slehlý (o půdě)
abgelten splatit
Abgeltung *f* finanční náhrada, úhrada
abgemacht smluvený, ujednaný
abgenutzt opotřebovaný, zastaralý
Abgeordnete *m* delegát, poslanec
Abgeordnetenimmunität *f* poslanecká imunita
abgerechnet vyúčtovaný
abgeröstet vypražený
abgerundet zaokrouhlený, ucelený
abgeschirmt *rad.* odstíněný
abgeschnitten odsekutý, odříznutý
abgesetzt osazený (např. hřidel)
abgestimmt odhlasovaný, odsouhlasený
abgestorben odumřelý
abgestuft odstupňovaný
abgezinst odúročeny
Abgießen *n* 1. odlévání, slévání, vylévání 2. *hutn.* spuštění 3. *slév.* odlévání, zalévání (forem)
abglätten uhladit
Abgleich *m* 1. cejchování, justování, kompenzace, srovnání, vyrovnání 2. *rad.* doladění, nalažení, sladěni ■ **~, kapazitiver** kapacitní vyrovnání ■ **~bereich** *m* *rad.* oblast regulace ■ **~besteck** *n rad.* nářadí pro doladění ■ **~genauigkeit** *f* odchylka ■ **~kern** *m* doladovací feromagnetické jádro ■ **~schaltung** *f* vyrovnávací zapojení
abgleichen 1. kompenzovat, přizpůsobit, regulovat 2. cejchovat 3. *rad.* doladřovat 4. *st. sil.* srovnávat, vyrovnávat
Abgleitung *f* sesouvání, skluz
abgraten srazit ostří (na hranách)
Abgraten *n* 1. *tvář.* odseknutí švu, odstranění výronků (na výkovku) 2. *trísk. obr.* odstranění ořepů (hrubé broušení)
Abgrat/presse *f* *tvář.* ostřihovací lis ■ **~schnitt** *m* *tvář.* ostřihovadlo, ostřihovací zápustka
Abgratungslinie *f* linie okraje střechy

abgrenzen omezit, ohraničit, rozlišit, vymezit ■ ~, **Begriffe** vymezit pojmy
Abgrenzung *f* omezení, rozlišení, vymezení ■ ~, **sachliche** věcné rozlišení ■ ~, **zeitliche** časové rozlišení
Abgriff *m* **metrol.** odebrání, převzetí (např. měřené veličiny, impulzu atp.) ■ ~, **induktiver tel.** induktivní snímač, induktivní čidlo ■ ~, **kapazitiver** kapacitní snímač signálů, kapacitní čidlo (v telemetrii) ■ ~**einrichtung** *f* **metrol.** čidlo, snímač, zařízení na snímání (např. měřené veličiny)
Abguss *m* odlévání, odlitek
abhaaren *kož.* odstranit vlas, ostříhat srst
abhaken odškrtnout, zaškrtnout
abhalten konat, pořádat
abhandeln usmlouvat
Abhandkommen *n* ztráta
Abhang *m* sklon; svah
abhängen von záviset na, odviset od
Abhänger *m* **stov.** závěs (u podhledu)
Abhängigkeit *f* návyk, závislost ■ ~ **von Einfuhren** závislost na dovezech ■ ~, **gegenseitige** vzájemná závislost
Abhängigkeitsschaltung *f* závislé spínání
Abhärten *n* 1. *bot.* otužování (rostlin) 2. *tep. zpr.* bezprostřední kalení (z pece)
Abhärtung *f* **ryb.** otužilost, otužování
Abhäsiypapier *n* abhesivní papír, nelepivý papír
Abhauen *n* 1. *horn.* úpadnice; rubání důlního díla po úklonu 2. *tvář.* odseknutí, odstřihnutí
Abhebe/festigkeit *f* odolnost proti odtržení (slepeného spoje) ■ ~**geschwindigkeit** *f* **let.** vzletová rychlost (letadla) ■ ~**leiste** *f* lišta (v soustavě vodičích lišt)
Abheben *n* 1. nadzvednutí, sejmnutí (např. nářadí), zvednutí 2. *let.* nadzdvížení (letadla při vzletu) ■ ~ **der Flamme** odtržení plamene
abheben vybrat (peníze), vyzvednout (peníze), sejmut
Abhebenocken *m* **trísk. obr.** zvedací vačka
Abhebenstange *f* **hud.** dusítková
Abhebung *f* **geol.** deflace, odvátí částí hornin větrem
Abheft/maschine *f* **čal.** prošívací stroj ■ ~**stich** *m* **čal.** prošívací steh
Abheftung *f* prošívatí
Abhitze *f* odpadní teplo, uniklé teplo ■ ~**anlage** *f* zařízení na využití odpadního tepla ■ ~**dampfanlage** *f* zařízení na využití tepla z odpadní páry ■ ~**kanal** *m* kouřový kanál ■ ~**kessel** *m* spalínový kotel ■ ~**verwertung** *f* regenerace odpadního tepla
abhobeln *dřev.* ohoblovat, pokácet, zmýtit
Abhofach *n* poštovní příhrádka
Abholung *f* odnáška, vyzvednutí
abholzen vykácet, vymýtit, odlesnit
abholzig sbíhavý
Abholzigkeit *f* **dřev.** sbíhavost (kmene)
Abholzungsmaschine *f* **dřev.** těžební stroj
abhorden 1. *telef.* odposlouchat 2. *med.* kontrolovat poslechem
Abhören *n* odposlech
Abietinsäure *f* kyselina abietinová
abisolieren *el.* izolovat, odizolovat, odstranit izolaci
Abisolier/maschine *f* odizolovací stroj ■ ~**zange** *fel.* kleště na stáhnutí izolace (z vodičů)
Abitur *n* maturita
Abk. (= **Abkürzung** *f*) zkratka
Abkalben *n* **zem.** otelení
Abkalbung *f* **zem.** otelení
abkälten ochladit, ochlazovat
abkanten 1. *dřev., trísk. obr.* zkosit hrany 2. *tvář.* přehnout (plech), ohranit (plech)
Abkanten *n* 1. *dřev.* otesání (hran) 2. *tvář.* přehýbání (ple-

chu), ohraňování (plechu) 3. *trísk. obr.* zkosení (hran)
Abkant/maschine *f* **tvář.** ohraňovací stroj, ohraňovačka ■ ~**presse** *f* **tvář.** ohraňovací lis
abkappen oříznout (okraj prkna), okapovat
Abkippen *n* 1. přechýlení, překlopení, vyklopení 2. *let.* pád (po křídle), spadnutí (po křídle)
abklappbar odklopný, sklopný
abklären čerit
Abklär/gefäß *n* odkalovací nádrž ■ ~**wasser** *n* **san.** vyčřená voda
Abklingbecken *n* **ukl.** bezpečnostní jímka (jímka na uchování vypálených palivových článků)
Abklingen *n* **fyz.** dozínání, vyhasínání, zanikání
Abkling/faktor *m* **fyz.** faktor dozínání ■ ~**leuchten** *n* **elektron.** dosvit (plynového výboje) ■ ~**zeit** *f* doba dozínání, doba útlumu
Abklopfergerät *n* **žel.** oklepávací přístroj (na hledání vad)
Abkochung *f* 1. vaření (příprava vařením) 2. *farm.* odvar
Abkohlung *f* odduhčení
Abkommen *n* dohoda, smlouva, úmluva ■ ~, **kommerzielles** obchodní dohoda ■ ~, **kurzfristiges** krátkodobá smlouva
abkommenwidrig odporující dohodě
Abkömmling *m* **chem.** derivát
abkratzen o(d)škrábat (starý nátěr)
Abkratzen *n* **povl.** oškrabávání, seškrabování
abkreiden křídovat (o nátěru)
Abkröpfen *n* zalomení
abkühlen chladit, ochlazovat; vystydnout
Abkühlen *n* ochlazení
Abkühlung *f* 1. chlazení, ochlazení 2. stydnutí
Abkühlungs/geschwindigkeit *f* rychlost ochlazování ■ ~**spannung** *f* termické napětí ■ ~**verlust** *m* ztráta (tepla) při ochlazování ■ ~**vermögen** *n* **met.** schopnost ochlazování, schopnost chlazení
abkuppeln *žel.* odpojit, rozpojit (vagony)
abkürzen zkrátit
Abkürz/kettensäge *f* **dřev.** řetězová zkracovací pila, řetězová vyřezávací pila ■ ~**kreissäge** *f* **dřev.** kotoučová zkracovací pila ■ ~**säge** *f* zkracovací pila
Abkürzung *f* zkratka, (z)krácení
abladen složit (náklad), vyložit (vůz)
Ablade/platz *m* skládka ■ ~**polter** *m* skládka kulatiny
Ablage *f* registratura, založení písemností
ablagnern uložit, uskladnit
Ablagern *n* skládkování
Ablagerung *f* 1. *geol., fyz.* inkrustace, nános, sediment, usazenina 2. *gum.* odpočinek, odstavení (míchačky) 3. *spal. mot.* obložení 4. přechovávání, skladování (např. vína), uložení, uskladnění ■ ~ **des Bodens** nános půdy, sedimentace půdy ■ ~ **des Schlammes** nános bahna, usazenina bahna, sediment bahna ■ ~, **terrigene** *geol.* terigenní sediment
Ablagerungen *n*, **chemische** *fpl* *geol.* chemické sedimenty ■ ~, **fluviale** *fpl* říční usazeniny ■ ~, **klastische** *fpl* *geol.* klastické usazeniny, mechanické sedimenty, úlomkovité usazeniny ■ ~, **kontinentale** *fpl* *geol.* kontinentální usazeniny, pevninské usazeniny ■ ~, **marine** *fpl* *geol.* mořské usazeniny ■ ~, **pelagische** *fpl* *geol.* hlubokomořské usazeniny
Ablagerungs/becken *n* **san.** odpadní nádrž ■ ~**bedarf** *m* prostorová náročnost (skládky) ■ ~**gesteine** *npl* obkládací kámen ■ ~**rate** *f* rychlost usazování
Ablaktieren *n* ablaktace, přikájení (způsob štetění)
Ablängen *n* 1. *dřev.* zkracování (řeziva) 2. *trísk. obr.* přirůznutí na délku
Abläng/fräsmaschine *f* **trísk. obr.** frézka na oboustranné frézování čel ■ ~**kettensäge** *f* zkracovací řetězová pila

- ~maschine *f* dřev. okrajovací automat, okrajovačka
- ~sägemaschine *f* dřev. zkracovací pila, zkracovačka
- ~station *f* dřev. zkracovací stanice (kulatiny)

Abläss *m* výpust, odtok

Ablassen *n* des Teiches *ryb.* vypouštění rybníka

ablassen spustit (dolů)

Abläss/hahn *m* odtokový kohout, výpustný kohout, vypouštěcí kohout ▪ ~rohr *n* 1. vypouštěcí trubka 2. vod. inž. odtoková trubka ▪ ~schraube *f* výpustný šroub ▪ ~stutzen *m* výpustné hrdlo ▪ ~ventil *n* vypouštěcí ventil, výpustný ventil ▪ ~vorrichtung *f* ryb. výpust ▪ ~wehr *n* vod. inž. vypouštěcí jez, vypouštěcí stavidlo

Ablation *f* geol. ablace, odtávání povrchu sublimací nebo odnosem větru (např. ledovce)

Ablauf *m* 1. odtok, výtok 2. průběh (procesu výroby), postup 3. chem. vyčerpaný tok (při rektifikaci nebo extrakci) 4. chem. vl. odvíjení (vlákna z návinu) 5. loď. spouštění na vodu 6. san. odpad, odpadní kanál 7. telef. návrat vytažecího terče 8. vypršení (lhůty), ukončení ▪ ~berg *m* žel. spádoviště ▪ ~bock *m* odvíjecí stojan (na kabely) ▪ ~datum *n* datum vypršení (lhůty) ▪ ~frist *f* lhůta pro ukončení ▪ ~gestell *n* odvíječka (zařízení užívané při výrobě kabelů) ▪ ~gipfel *m* žel. vrchol spádoviště, vrcholek svážného pahrbku ▪ ~gleis *n* žel. svážná kolej, kolej spádoviště ▪ ~haspel *f* hutn. odvíječka ▪ ~krone *f* stroj. kolovrátek ▪ ~kühlanlage *f* zařízení na ochlazování odpadní vody ▪ ~leitung *f* odvodňovací potrubí ▪ ~planung *f* operační plánování ▪ ~profil *n* žel. profil rozřadiště ▪ ~rinne *f* 1. hutn. výpustný žlab, výpust 2. sil. stoka 3. transp. nakloněný žlab, šikmý žlab ▪ ~schlitten *m* loď. spouštěcí sáně na vodu ▪ ~spule *f* předlohová cívka ▪ ~steuerung *f* programové řízení ▪ ~strom *m* svodový proud ▪ ~termin *m* datum uplynutí (např. splatnosti) ▪ ~verfolger *m* inf. zařízení ke sledování ▪ ~vorrichtung *f* odvíječka (zařízení ve výrobě kabelů) ▪ ~wasser *n* odpadní voda, odtoková voda ▪ ~wehr *n* přepad, přepadová příčka ▪ ~zeit *f* inf. doba průběhu

Ablauge *f* odpadní louh, výluh

ablauschen *telef.* odposlouchávat

Abläutern *n* 1. chem. čerění, rafinace (např. cukru) 2. horn. oplachování, promývání

Ablege/apparat *m* polygr. rozmitací přístroj ▪ ~brett *n* dřev. odkládací deska ▪ ~(mäh)maschine *f* zem. žací stroj

Ablegen *n* 1. odkládání 2. polygr. rozmitání (tiskařské formy) 3. tep. zpr. odložení; popouštění 4. zem. potápění, pokládání jednotlivých výhonů do rýh; odnož

Ablege/satz *m* polygr. sazba určená k rozmitání ▪ ~schloss *n* polygr. zámek rozmitacího mechanismu (např. lino-typu) ▪ ~vorrichtung *f* odkládací zařízení ▪ ~wagen *m* odkládací vozík

ablehnen odmítnout, zamítnout

Ablehnung *f* odmítnutí, zamítnutí ▪ ~der Zahlung odepření placení ▪ ~eines Angebots odmítnutí nabídky ▪ ~eines Gesuchs zamítnutí žádosti

ableisten vykonat

Ableitbahn *f* svodová dráha

ableitbar odvoditelný

ableiten 1. odvádět (např. vodu, teplo) 2. mat. derivovat; odvodit (např. vzorec)

Ableiten *n* des Wassers odvedení vody

Ableiter *m* 1. bleskosvod, bleskojistka, svodič 2. inf. vodič lišta (papíru)

Ableit/fähigkeit *f* vybíjecí schopnost ▪ ~kondensator *m* svodový kondenzátor ▪ ~spule *f* svodová cívka ▪ ~strom *m* výbojový proud

Ableitung *f* 1. odvod 2. el. vyvedení (proudu); vývod (vedení) 3. mat. derivace; odvození (např. vzorce) ▪ ~höherer

Ordnung *mat.* derivate vyššího řádu ▪ ~, konvektive *hydr.* konvekční odvod ▪ ~, partielle *mat.* partiální derivate ▪ ~, substantielle *hydr.* fluktuční odvod, migrační odvod ▪ ~, zweite *mat.* druhá derivate, derivate druhého řádu

Ableitungs/band *n* vývodní pás ▪ ~belag *m* povlak (izolátoru) ▪ ~graben *m* vod. inž. odvodňovací příkop, odváděcí příkop ▪ ~kästchen *n* san. odtoková šachta ▪ ~klemme *f* svorka pro svod ▪ ~strom *m* svodový proud ▪ ~verlust *m* ztráta svodem ▪ ~widerstand *m* elektron. svodový odpor

Ableitwiderstand *m* el. (mřížkový) svodový odpor

Ablenk/blech *n* usměrňovač, deflektor ▪ ~einheit *f* TV vychylovací jednotka, soubor vychylovacích cívek ▪ ~einrichtung *f* TV vychylovací zařízení (např. cívka) ▪ ~feld *n* elektron. vychylovací pole ▪ ~haube *f* usměrňovač, deflektor ▪ ~keil *m* vrt. úhybový klín ▪ ~platte *f* elektron. vychylovací destička ▪ ~prisma *n* opt. prizma pro lom světla ▪ ~punkt *m* deflexní bod ▪ ~rolle *f* žel. vychylovací kladička (pro změnu směru pohonu) ▪ ~schaufel *f* vychylovací lopatka ▪ ~scheibe *f* horn. vodící kolo (těžní věže) ▪ ~teil *m* TV vychylovací díl, vychylovací sestava

Ablenkung *f* 1. deviace, odchylka, vybočení, vychýlení 2. žel. výhybka ▪ ~, elektrostatische *elektron.*, TV elektrostatické vychylování ▪ ~, magnetische *elektron.*, TV magnetické vychýlení

Ablenkungs/gleis *n* žel. bezpečnostní kolej ▪ ~weiche *f* žel. bezpečnostní výhybka ▪ ~winkel *m* úhel vychýlení

Ablese/buch *n* kniha odečtů ▪ ~einrichtung *f* metrol. odečítací zařízení, zařízení ke čtení údaje (měřicího zařízení)

▪ ~gerät *n* kanc. odečítací přístroj ▪ ~marke *f* index

ablesen *metrol.* číst, odečíst, přečíst

Ablesen *n* odečet

Ableser *m* 1. odečítač (osoba) 2. zem. česač

Ablese-Skala *f* metrol. odečítací stupnice

Ablesetag *m* den odečtu

Ablesung *f* odečet

ablichten pořádit fotokopii, kopírovat (na kopírovacím stroji)

Ablichtung *f* fotokopie

abliefern dodat, odeslat, odevzdat

Ablieferung *f* dodání, dodávka, odeslání, odevzdání; odvod

Ablieferungsfrist *f* dodací lhůta

Ablieferungs/bescheinigung *f* potvrzení o dodávce ▪ ~soll *n* dodávková povinnost ▪ ~stelle *f* místo dodávky ▪ ~termin *m* termín dodání, dodací lhůta

Abliegen *n* polygr. otisk (přetisk barvy na následující stránku)

ablöschen 1. hasit, uhasit, zhasit 2. inf. smazat (data), vymazat 3. tep. zprac. chladit, kalit

Ablöse-Energie *f* elektron. aktivizační energie

ablösen nahradit, oddělit, splatit, vyplatit, vystřídat

Ablösung *f* 1. mech. pl. odtržení, odloupení, uvolnění 2. předání (služby), výměna, vystřídání 3. splacení, vyplacení

Ablösungs/geschwindigkeit *f* kosm. úniková rychlost, druhá kosmická rychlost ▪ ~vorgang *m* odtržení

abloten *geod.* promítnout olivnicí, svěřit olivnicí

ablöten odpájet

Abluft *f* odpadní vzduch

Ablüften *n* odvzdušnění

Abluft/kamin *m* odvětrávací komín ▪ ~kanal *m* odvzdušňovací kanál ▪ ~klappe *f* klapka odpadního vzduchu, klapka pro odvětrání ▪ ~öffnung *f* větrací otvor ▪ ~reinigungssystem *n* systém čištění vzduchu ▪ ~rohr *n* větrací trubka

abmachen dojednat, dohodnout, sjednat, ujednat

Abmachung *f* ujednání, úmluva ▪ ~, geschäftliche obchodní úmluva ▪ ~, vertragliche smluvní ujednání

Abmähen *n* zem. pokosení, posečení

abmanteln *el.* odizolovat (vodič)

Abmaß *n* 1. rozměr 2. metrol. odchylka (rozměru) ▪ ~, obe-

res horní odchylka ■ **~marke** *f* *metrol.* toleranční značka
Abmehlen *n* *polygr.* roztlírání (barvy)
Abmessung *f* 1. dávkování, měření, odměření, rozměr, vyměření ■ **~, bevorzugte** přednostní rozměr, upřednostněný rozměr
Abmessungen/änderung *f* rozměrová změna ■ **~stufe** *f* rozměrová kategorie
Abminderungs/faktor *m* *chem.* součinitel kontrakce, součinitel zúžení průřezu ■ **~zahl** *f* *zkouš.* *mat.* konstanta zmenšení, součinitel zmenšení
abmontieren demontovat, odmontovat, rozebírat
Abnäher *m* *čal.* záševek
Abnahme *f* 1. pokles, úběh, úbytek, zmenšování se 2. *tvář.* úbytek, zúžení (průřezu) ■ **~, regelmäßige** pravidelný pokles (např. teploty), pravidelný úbytek ■ **~beauftragte** osoba zmocněná k převzetí ■ **~bedingungen** *fpl* přejímací podmínky ■ **~bericht** *m* záznam o přejímce, zpráva o přejímce ■ **~einrichtung** *f* odebírací zařízení ■ **~garantie** *f* přejímací záruka ■ **~greifer** *m* *polygr.* odebírací úchytky ■ **~kriterien** *fpl* přejímací kritéria ■ **~lehre** *f* *metrol.* přejímací kalibr ■ **~prüfzeugnis** *n* osvědčení o přejímce zkoušce ■ **~rollgang** *m* *dřev.* odebírací kladíkový dopravník ■ **~schwerpunkt** *m* odběrový uzel, těžiště odběru ■ **~stempel** *m* přejímací razítko ■ **~tisch** *m* odebírací stůl ■ **~toleranz** *fpl* tolerance přípustné při odběru ■ **~vorrichtung** *f* odebírací zařízení ■ **~vorschrift** *f* předpis o přejímce, přejímací procedura ■ **~zeugnis** *n* osvědčení o přejímce
abnehmbar snímatelný, odnímatelný
abnehmen 1. odebrat 2. přejímat (materiál) 3. ubývat, zmenšovat se 4. *mat.* odečítat
Abnehmer *m* 1. *el.* spotřebič 2. *text.* snímač (snímací váleček) 3. *metrol.* receptor 4. odběratel, spotřebitel ■ **~, ausländischer** zahraniční odběratel ■ **~anlage** *fel.* spotřebitelské zařízení ■ **~betrieb** *m* odběratelský podnik ■ **~leitung** *f* *telef.* linka předplatitele ■ **~station** *f* odběratelské místo, odběratelská stanice ■ **~zahl** *f* počet zákazníků
Abnutzbarkeit *f* opotřebitelnost
abnutzen (sich) opotřebovat (se)
Abnutzung *f* opotřebení (se), využití ■ **~der Anlage** opotřebení zařízení
Abnutzungs/beständigkeit *f* odolnost proti opotřebení ■ **~dauer** *f* doba opotřebení ■ **~festigkeit** *f* odolnost proti opotřebení ■ **~maschine** *f* stroj na zkoušení odolnosti proti opotřebení
Abölen *n* *kož.* olejování, přetírání (usní) tukovou směsí
A-Bombe *f* atomová bomba
Abortdruckpüler *m* *san.* tlakový klozetový splachovač
Abortus *m* *med.* potrat, předčasný porod ■ **~, infektiöser** abortus, Bangova nemoc
abpacken balit, zabalit
Abpackung *f* balení
abpassen vyrovnat
abpinseln oprášit štětcem
abplanen *trísk.* *obr.* obrobit čela (např. odlitků)
Abplattung *f* zploštění
abplatzen odloupnout se, odprýsknout
Abplatzen *n* *povl.* loupání se, odprýskávání, odlupování se
Abprall *m* odraz (např. třísek při mletí v roztřískovačích)
abprallen *mech.* odrazit se, odskakovat
Abpressen *n* 1. odtlačení, otisknutí, vytlačení 2. provádění tlakové zkoušky (potrubí)
Abprodukt *n* odpad, odpadní produkt ■ **~nutzung** *f* využití odpadů ■ **~verbrennung** *f* spalování odpadu
abpumpen odčerpát
abputzen 1. povrchově vyhladit 2. *stav.* hladit, začistit
Abquetschen *n* *tvář.* vyražení, vytlačení

Abrasion *f* *geol.* abraze, mořská eroze

abrasiv brusný

Abraum *m* 1. odstraněná vrstva (např. materiálu při obrábění) 2. *horn.* skryvkové práce ■ **~bagger** *m* *horn.* skryvkové rypadlo ■ **~kippe** *f* *horn.* halda, skryvkový odval, výsypka ■ **~kosten** *pl* náklady na skryvku ■ **~pflug** *m* *horn.* buldozer
abrechnen odečíst, odpočítat, srazit (např. z ceny); vyúčtovat, zúčtovat

Abrechnung *f* *ek.* účetní výkaz, vyúčtování, zúčtování ■ **~ einer Rechnung** zúčtování faktury ■ **~, endgültige** konečné zúčtování

Abrechnungs/art *f* způsob zúčtování ■ **~beleg** *m* zúčtovací doklad ■ **~leistung** *f* zúčtovací výkon ■ **~periode** *f* zúčtovací období ■ **~verfahren** *n* způsob zúčtování ■ **~verkehr** *m* *ek., clearing,* zúčtování vzájemných pohledávek a závazků ■ **~zeitraum** *m* zúčtovací období

Abrede *f* dohoda, domluva

abredegemäß podle domluvy

Abregegitter *n* *elektron.* deionizační síťka

Abreiben *n* 1. ořez, seškrabávání (barvy) 2. *stav.* obrušování

Abreibungsfestigkeit *f* odolnost proti ořezu

abreißen odtrhávat, odtrhnout, strhnout ■ **~, ein altes Haus** demolovat starý dům

Abreiß/grenze *f* mez odtržení (čerpádlu), mez přetržení

■ **~kapsel** *f* víko s odtrhávacím očkem ■ **~kontakt** *m* *el.* zhášecí kontakt ■ **~lasche** *f* jazyček odtrhávacího uzávěru ■ **~spannung** *f* *trísk.* *obr.* loupáná tríska ■ **~zylinder** *m* *text.* skací váleček

Abriecht/diamant *m* *trísk.* *obr.* orovnávací diamant ■ **~dick(t)** *el.* *hobelmachine* *f* srovnávací a tloušťkovací frézka ■ **~(e) machine** *f* *dřev.* srovnávací frézka

Abriechte *f* *dřev.* srovnávací frézka, srovnávačka

abriechten 1. *dřev.* srovnat (hoblíkem) 2. *trísk.* *obr.* srovnat, vyrovnat (zaškrabáním) 3. *tvář.* orovnat

Abriecht/hammer *m* srovnávací kladivo (plechu) ■ **~hobelmachine** *f* *dřev.* srovnávací frézka ■ **~maschine** *f* *dřev.* srovnávací frézka ■ **~platte** *f* *metrol.* průměrná deska ■ **~vorrichtung** *f* obtaňovací zařízení ■ **~werkzeug** *n* *trísk.* *obr.* orovnávač (brusných koutců)

Abrieb *m* 1. oddělení, odřhnutí 2. *ryb.* ořez

abriebbeständig odolný proti ořezu

Abriebbeständigkeit *f* odolnost proti ořezu, odpor proti ořezu,

abriebfest odolný proti ořezu

Abrieb/festigkeit *f* obrusnost; odolnost proti ořezu

■ **~kennwert** *m* odolnost proti ořezu, odpor proti ořezu ■ **~maschine** *f* 1. zařízení na měření ořezu 2. *potr.* škrabka (na brambory) ■ **~verluste** *mpl* ztráty způsobené ořezem

Abrieffeln *n* vochlování, tření (lnu)

abriden odkornit

Abriss *m* 1. oddělek, odděrek; demolice 2. *výkr.* skica, rys ■ **~arbeiten** *fpl* demoliční práce ■ **~streifen** *m* útržek

Abroll/bock *m* *el.* odtahovací kozlík ■ **~einrichtung** *f* odvíjecí zařízení (např. role papíru)

abrollen odvalovat (obrábění), odvíjet, točit (se)

Abroll/gestell *n* odvíječka, odvíjecí stojan (zařízení pro výrobu kabelů) ■ **~prüfung** *f* kontrola záběru ozubených kol ■ **~versuch** *m* *st. sil.* vstupní zkouška zatížení svršku (přejížděním zkušebním vozidlem)

Abrostbürste *f* kartáč na odstranění rzi

abrösten (vy)pražit

Abrosten *n* odstraňování rzi; rezavění

Abruf *m* 1. odvolávka (např. dodávky) 2. *inf.* vyvolání

abrufen 1. odvolat 2. *inf.* vyvolat

Abrufzeichen *n* *telef.* odbavovací znak

abrunnen 1. zaoblit 2. *mat.* zaokrouhlit (směrem dolů)

Abrundung *f* zaoblení

abrüsten *1.* odstrojít (např. obráběcí stroj) *2. stav.* rozebrat lešení
Abbrutsch *m geol.* sesuv
Abrutschen *n 1.* sesunuti se, smeknutí se *2. let.* sklouznuti
ABS *1.* (= **Anodenbasisschaltung** *f*) *elektron.* zapojení anodové báze *2.* (= **Anti-Blockier-System** *n*) *mot.* protismykové zařízení
Absaat *f* přesev
absacken *1.* balit do pytlů, plnit do pytlů *2. let.* propadnout se *3. stav.* nerovnoměrně osazovat (o staveništi) *4. vod. transp.* ponořit se, potápět se
Absacken *n* plnění pytlů, pytlování
Absackung *f geol.* propadliště
Absage *f* odmítnutí, odřeknutí, odvolání
absagen odřici, odvolat (např. schůzku)
absägen odříznout (pilou)
Absägerei *f* *frísk. obr.* řezárna (materiálu)
absättigen *chem.* nasytit; zneutralizovat
Absättigung *f 1. chem.* nasycení vazby *2. nukl.* nasycení sil
Absatz *m 1.* odstavec; odstup, přerušení; ústupek, *2. ek.* distribuce, odbyt, prodej *3. geol.* kal, sedlina, usazenina *4. kin.* nános (želatinová vrstva na celuloidové pásce) *5. stroj.* osazení (hrádele) ■ **~abteilung** *f ek.* odbytové oddělení ■ **~becken** *n san.* usazovací nádrž ■ **~bedingungen** *fpl* odbytové podmínky ■ **~einbuße** *f* ztráta odbytu ■ **~fähigkeit** *f* prodejnost ■ **~fräsen** *n* frézování stupňovitých povrchů, odstupňované frézování ■ **~gebiet** *n* odbytiště ■ **~gestein** *n petr.* usazená hornina ■ **~glas** *n san.* usazovací skličko ■ **~graben** *m* sedimentační kanál ■ **~kosten** *pl ek.* odbytové náklady ■ **~markt** *m ek.* odbytový trh, odbytiště ■ **~maß** *n výkr.* rozměr osazení ■ **~möglichkeiten** *fpl* odbytové možnosti ■ **~preis** *m* odbytová cena ■ **~produkt** *n petr.* produkt usazení, usazený produkt ■ **~säge** *f* osazovačka (pila) ■ **~stockung** *f* váznutí odbytu
absatzwirtschaftlich marketingový
absaufen přemokřit
Absaug/anlage *f* odsávací zařízení ■ **~düse** *f text.* odsávací hubice (na nasátí přetřených vláken)
Absauge/becken *n san.* odsávací miska ■ **~flügel** *m let.* křídlo s odsáváním přistěnné vrsvy
absaugen filtrovat podtlakem, odsávat, odtahovat
Absaugen *n* filtrování podtlakem, odsávání, odtahování
Absaug/haube *f* odsávací hubice ■ **~leistung** *f* odsávací výkon ■ **~maschine** *f* vládk. odsávací stroj, odsávačka
Absaugung *f* odsávání, vysávání
absäuren odkyselit (např. povrch kovu), zbavit kyseliny
abschälen oloupat
Abschälen *n povl.* odlupování, odpryskávání
abschaltbar odpojitelný
abschalten odepnout, rozepnout, vypnout
Abschalter *m* odpojovač; spínač
Abschalt/kreis *m aut.* odpojovací obvod, vypínací obvod ■ **~leistung** *f* vypínací výkon ■ **~signal** *n* vypínací signál ■ **~spannung** *f* vypínací napětí ■ **~stab** *m nukl.* havarijní tyč (u reaktoru) ■ **~strom** *m* vypínací proud ■ **~stromkreis** *m* vypínací proudový okruh ■ **~taste** *f* vypínací tlačítko ■ **~überspannung** *f* vypínací přepětí
Abschaltung *f* odpojení, rozepnutí, vypojení
Abschalt/verlust *m elektron.* přepínací ztráty (u tranzistoru) ■ **~vermögen** *n* vypínací schopnost ■ **~vertrag** *m* smlouva na regulovanou dodávku
Abschattierung *f opt.* zaoclnění, zatemnění (okrajů obrazu)
abschätzen odhadnout, ocenit, odhodnotit
Abschätzung *f* ocenění, odhad
Abschaum *m* pěna, šum
abschäumen *1.* pěníť *2. slév.* shrnout šum, stáhnout strusku
Abschneide/anlage *f* odlučovací zařízení ■ **~flasche** *f 1. chem.*

usazovací kolona (separátor) *2. kottl.* oddělovač vody
abscheiden odloučit, separovat, vyloučit, zachytit
Abscheiden *n* odloučení (např. prachu, oleje); vyjmutí
Abscheider *m 1.* odlučovač, separátor *2. text.* kondenzo, rozmetač ■ **~, elektrostatischer** elektrostatický odlučovač
Abscheideraum *m* odlučovací komora
Abscheidung *f 1.* oddělení, odloučení, vyměšování, zachycení *2. povl.* separace
Abscheidungs/geschwindigkeit *f povl.* rychlost usazování ■ **~polarisation** *f* chemická polarizace ■ **~spannung** *f el. chem.* vylučovací napětí
Abscheren *n* smyk; stříh
abschieren odstříhávat, sestříhovat
Abscher/festigkeit *f* pevnost ve stříhu, střížná pevnost ■ **~kupplung** *f* bezpečnostní spojka se střížným kolíkem ■ **~stift** *m stroj.* (ú)střížný kolík
Abscherung *f 1.* odstříhnutí, stříh, usmyknutí *2. geol.* odkrojení
abschicken odeslat
Abschiebung *f geol.* pokles
Abschirm/behälter *m* kryt stínění ■ **~blende** *f opt.* stínící clona
abschirmen odclonit, odrušit
Abschirm/haube *f* stínící clona (kovová) ■ **~kabel** *n el.* odrušovací kabel, stínící kabel
Abschirmung *f* odrušení, odstínění, zaclonění
Abschirmwand *f* clonící stěna, ochranná clona
abschlacken *1.* odstruskovat, zbavit strusky *2. slév.* vypustit strusku
Abschlag *m 1. ek.* sleva (z ceny), splátka, zálohová platba *2. horn.* pokos, záběr *3. text.* vyhazovač ■ **~ vom Preis** sleva z ceny ■ **~formkasten** *m slév.* rozevírací formovací rám ■ **~maschine** *f* sekačka (drátu) ■ **~messer** *n* sekací nůž ■ **~platine** *f text.* odhazovací platina
abschlagen zarovnat (dřevo rotujícím nožem)
Abschlags/rechnung *f* závěrečný účet, záloha plánovaného zúčtování ■ **~zahlung** *f* splátková platba, zálohová platba
Abschlämmen *n* odkalení, vyčření ■ **~ des Bodens** čření, dekantace pudy, odkalování, vyplavování
Abschlämm/entsalzungsanlage *f* demineralizační odkalovací zařízení ■ **~kühler** *m* odkalovací chladič ■ **~leitung** *f* odkalovací potrubí ■ **~system** *n* odkalovací soustava
Abschlammungsverfahren *n* způsob odkalování
Abschleifen *n* obroušení, vyhlazení (kamene), vyleštění, zabroušení
Abschleiffestigkeit *f* odolnost proti otěru ■ **~maschine** *f* hrotička
Abschleppdienst *m mot.* odtahová služba
abschleppen *mot.* odtáhnout, odvléci ■ **~ ein betriebsunfähiges Fahrzeug** odtáhnout nepojízdné vozidlo
Abschleppen *n mot.* odtah, odtahování
Abschlepp/fahrzeug *n* odtahové vozidlo ■ **~kran** *m mot.* odtahový jeřáb, vyprošťovací jeřáb ■ **~seil** *n mot., let.* odtahové lano, vlečné lano ■ **~stange** *f mot.* vlečná tyč
abschließen sjednat, ukončit, uzavřít ■ **~ ein Abkommen** uzavřít dohodu ■ **~ einen Vertrag** uzavřít smlouvu
abschließend konečný, na konec, na závěr, závěrečný
Abschliff *m* obrus ■ **~menge** *f* množství obroušených obrůbků ■ **~zugabe** *f* přídavek na broušení
Abschluss *m 1.* ukončení (např. procesu), uzavěr, uzavření *2. ek.* účetní závěrka *3. vod. inž.* přehrazení ■ **~ der Ausbildung** ukončení vzdělání ■ **~, frühestmöglichster** co nejrychlejší ukončení (v síťovém plánování) ■ **~, hydraulischer** hydraulický uzavěr ■ **~agent** *m* zástupce firmy se zmocněním uzavírat kontrakty ■ **~bereich** *m fyz.* rozsah uzavírání ■ **~bilanz** *f* závěrečná bilance ■ **~damm** *m 1. horn.* hrazení, příhrada *2. vod. inž.* přehrazení ■ **~dichtung**

fzátka ■ **~klemme** *f* koncová svorka ■ **~muffe** *f* koncovka (kabelová) ■ **~prüfung** *f* audit, přezkoušení účetní uzavěrky, revize účetní uzavěrky, závěrečná zkouška ■ **~punkt** *m* *geod.* návazný bod (koncový) ■ **~schaltung** *f* *telef.* přenos ■ **~schütze** *f* *vod. inž.* ochranný uzávěr, uzavírací zábrana ■ **~wand** *f* *vod. inž.* uzavírací stěna, zahrazující zeď ■ **~wandtafel** *f* štítový panel ■ **~widerstand** *m* *tel.* zakončovací odpor, zakončení vedení, zátěž

abschmelzen roztavit; odtavit; utavit

Abschmelz/geschwindigkeit *f* rychlost odtavení ■ **~leistung** *f* výkon odtavení (elektrody) ■ **~probe** *f* zkouška na odtavení ■ **~schweißen** *n* tavné svařování ■ **~sicherung** *f* *el.* tavná pojistka

Abschmelzung *f* odtavení

abschmiegen okosit (dřevo nebo kámen), zkosit

Abschmieren *n* **1.** *let.* sklouznutí **2.** *polygr.* otisk (přetisk barvy na protější straně) **2.** *stroj.* namazání

abschmieren namazat, promazat

Abschmier/fett *n* mazací tuk, mazadlo ■ **~presse** *f* mazací lis

Abschmutz/rolle *f* *polygr.* dodatečná role u rotačky na čištění ■ **~walze** *f* *polygr.* čistící válec

abschneiden odkrojit, odřezat, odříznout (od čeho), uříznout, ustříhnout

Abschneider *m* **1.** *keram.* oddělovač **2.** *tvář.* odřezávač

Abschnitt *m* **1.** odpad (materiálu); odstavec (např. v knize), segment, úsek **2.** *mat.* úseč ■ **~ des Vertrages** odstavec smlouvy

Abschnittzel *n* odřezek, uříznutý kus

Abschöpfen *n* *hutn.* odřezávání konců (např. náلتků)

abschöpfen **1.** odčerpávat horní vrstvu (s povrchu toku) **2.** *ek.* odčerpat ■ **~Gewinn** *m* odčerpat zisk

abschotten *lod'* přepažit, rozdělit přepážkami

Abschottung *f* přepážka ■ **~, feuerbeständige** žáruvzdorná přepážka

abschrägen srazit (hrany), zešíkmit, zkosit

Abschrägung *f* úkos, zkosení, zešíkmení

abschrauben odšroubovat, vyšroubovat

Abschrauberollengang *m* dopravník se spirálovým odlučovačem

Abschreckalterung *f* *tep. zpr.* stárnutí po kalení (oceli)

abschrecken **1.** prudce ochladit, rychle zchladit **2.** *met.* zakalit (prudkým ochlazením)

Abschrecken *n* prudké ochlazení

Abschreck/geschwindigkeit *f* *tep. zpr.* rychlost ochlazení, rychlost zchlazení ■ **~härten** *n* *tep. zpr.* zakalení prudkým ochlazením ■ **~mittel** *n* **1.** *tep. zpr.* chladicí prostředek; kalicí prostředek **2.** prostředek zapuzující škodlivý hmyz, repelent ■ **~platte** *f* *slév.* (vnější) chladítko (formy), koka ■ **~sorbit** *m* *tep. zpr.* sorbit (struktura oceli) vzniklý kalením

Abschreckung *f* prudké ochlazení ■ **~, schrofte** *tep. zpr.* ostré kalení

abschreiben *ek.* odepsat; odpisovat

Abschreibung *f* *ek.* amortizace, odpis, umoření ■ **~auf AHK (Anschaffungs- und Herstellkosten)** odepisování z pořizovací hodnoty ■ **~auf Lagervorräte** odpis skladových zásob ■ **~, automatische** automatický odpis ■ **~, bilanzielle** bilanční odpis ■ **~, steuerrechtliche** daňový odpis ■ **Abschreibungs/betrag** *m* odpisová částka ■ **~dauer** *f* *ek.* doba amortizace

abschreibungsfähig odpisovatelný

Abschreibungs/klasse *f* odpisová třída ■ **~kosten** *pl* *ek.* amortizační náklady, odpisové náklady ■ **~norm** *f* odpisová norma ■ **~procentsatz** *m*, **jährlicher** roční odpisová procentní sazba ■ **~satz** *m* odpisová sazba ■ **~verfahren** *n* *ek.* odpisový postup, náběh odpisu

Abschrift *f* kopie, opis

Abschroten *n* *tvář.* useknutí (sekáčem), utnutí

Abschrot(er) *m* sekáč

Abschröter *m* *tvář.* útinka (do kovadliny)

Abschürfung *f* odřenina

Abschuss *m* **1.** odpal, odstřel (trhaviny), start (např. rakety), vypuštění **2.** sestřelení (letadla) ■ **~gestell** *n* odpalovací podstavec ■ **~rinne** *f* *vod. inž.* odpadní kanálek ■ **~zeit** *f* doba odstřelu

abschwächen oslabit

Abschwächer *m* **1.** *fol.* zeslabovač **2.** *rad.* tlumič

Abschwächung *f* *ek., fol., polygr.* oslabení, zeslabení

abschwarten odříznout krajinu

abschwefeln odsířit, odsiřovat

Abschwemmen *n* *vod. inž.* odkalování, proplachování

Absehen *n* upuštění

Abseilen *n* lanování

abseilen spustit po laně

Abseilung *f* lanování

Abseite *f* **1.** *arch.* boční trakt (kostela) **2.** *stav.* boční stěna **3.** *text.* levá strana (tkaniny)

absenden (Güter npl) odeslat, poslat (zboží)

Absender *m* odesílatel

Absendetermin *m* termín odeslání

Absengen *n* *des Bodens* ožeh půdy

Absenken *n* spouštění potrubí

absenken snižovat hladinu

Absenker *m* hřízenec, odkopek

Absenkgeschwindigkeit *f* *hutn.* rychlost vytékání stálého proudu (liti)

Absenk-und-Hebe-Anlage *f* *lod'* zvedací a spouštěcí zařízení

Absenkung *f* **1.** *geol.* deprese, sedání **2.** *horn.* spuštění, snížení (např. stropu) **3.** *stav.* pokles, zapuštění (nadloží, povrchu)

Absenkungs/diagramm *n* diagram poklesu ■ **~faktor** *m* *nukl.* součinitel fluktuační ■ **~trichter** *m* *geol.* depresní kužel ■ **~verhältnis** *n* *nukl.* součinitel poklesu

Absetz/anlage *f* *vod. inž.* sběrač kalu, sedimentační zařízení

■ **~apparat** *m* *chem.* sedimentační přístroj, separátor

■ **~apparat** *m*, **diskontinuierlicher** *chem.* periodická usazovací nádrž (s přerušovanou činností) ■ **~apparat** *m*, **kontinuierlicher** kontinuální sedimentační přístroj

absetzbar *ek.* jdoucí na odbytu, prodejny; odečitatelný (z daní)

Absetz/barkeit *f* *ek.* odečitatelnost (z daní), prodejnost

■ **~becken** *n* sedimentační nádrž, usazovací nádrž ■ **~behälter** *m* *chem.* usazovací nádrž, sedimentační nádrž

■ **~bogen** *m* sifón (tvar trubky)

Absetzen *n* **1.** odstavování **2.** *ek.* odpis, sesazení, zrušení **3.** *let.* vysazení (výsadku) **4.** *tvář.* osazování (kovářská operace)

absetzen odepsat, odečíst (z daní), prodát, sesadit (např. z funkce), stáhnout (např. z programu)

Absetzer *m* **1.** *horn.* zakladač, kombajn pro zakládání **2.** *let.* výsadkový letoun

Absetz/geschwindigkeit *f* **1.** rychlost sedimentace, rychlost usazování **2.** *let.* rychlost přiblížení se zemi ■ **~glas** *n* *san.* usazovací skřítko ■ **~grube** *f* kalová jáma ■ **~kammer** *f* usazovací komora ■ **~säge** *f* osazovačka (rámová stolařská pila) ■ **~schleuder** *f* sedimentační odstředivka ■ **~teich** *m* *san.* akumulační nádrž, usazovací zařízení

Absetzung *f* **für Abnutzung (AfA)** *f* odpis (snížení hodnoty investičního majetku z důvodu opotřebení) ■ **~, gestörte** *chem.* chybné usazování, vadná sedimentace

Absetz/verhinderungsmittel *n* prostředek proti usazování se ■ **~wagen** *m* nakládací vozík, vozík na navážení suroviny (v cihelně) ■ **~wirkung** *f* *san.* účinek čření (vody) ■ **~zeit**

f el. doba usazování ▪ *~zentrifuge* *f* sedimentační odstředivka
Absicherung *f* el. jištění (např. obvodů proti přetížení), zajištění ▪ *~der Forderung* zajištění pohledávky
Absicht *f* úmysl, záměr
absichtlich úmyslný, záměrný
absieben *n* des Planktons *ryb.* třídění planktonu, „prose-
 vání“ planktonu
absieben prosevat, odsávat
Absinkbewegung *f* spad, klesání rmutu (v kapalině)
Absinken *n* pokles (např. teploty)
absinken klesat, poklesnout, snížit
Absinth *m* bot. pelyněk pravý
Absitzgefäß *n* lab. odkalovací nádoba, usazovací nádoba
Absolut/betrag *m* absolutní částka ▪ *~fehler* *m* metrol. absolutní chyba ▪ *~messung* *f* absolutní měření ▪ *~wert* *m* mat. absolutní hodnota
Absonderung *f* 1. oddělení, odloučení, vytržení 2. ek. vyčlenění (části majetku z konkurzní podstaty) 3. petr. odlučnost (horniny) ▪ *~kubische petr.* kubická oddělitelnost, kvádrová odlučnost ▪ *~kugelige petr.* kulová odlučnost, sférická oddělitelnost ▪ *~plattige petr.* deskové dělení, destičkové oddělování ▪ *~quaderförmige petr.* kvádrové dělení, oddělování po kvádrech ▪ *~säulenförmige petr.* prizmatická oddělitelnost (horniny), sloupová odlučnost ▪ *~unregelmäßige petr.* nepravidelné oddělení, nepravidelná separace
absonnig neosluněný, odkloněný od slunce
Absorbat *n* absorbát, absorbovaná substance
Absorbens *n* absorbent, absorpční činidlo
Absorber *m* absorbér, pohlcovač (zařízení) ▪ *~stab* *n* nukl. řídicí tyč ▪ *~sumpf* *m* absorpční kalojem ▪ *~turm* *m* absorpční věž
absorbieren absorbovat, pohlcovat
Absorption *f* absorpce, pohlcení ▪ *~exponentielle nukl.* exponenciální absorpce
Absorptionsdämpfer *m* mot. absorpční tlumič, tlumič s pohlcováním ▪ *~fähigkeit* *f* absorpční schopnost ▪ *~faktor* *m* rad. logaritmický činitel absorpce ▪ *~faktor* *m*, *akustischer* akustický absorpční činitel, akustický absorpční faktor ▪ *~feuchtemessgerät* *n* absorpční hygrometr ▪ *~frequenzmesser* *m* 1. měřicí přístroj četnosti absorpce 2. rad. rezonanční měřicí přístroj ▪ *~gefäß* *n* lab. absorpční nádoba ▪ *~grad* *m* činitel pohlcení ▪ *~kante* *m* fyz. hrana absorpčního spektra ▪ *~kolonne* *f* absorpční kolona, věžový absorbér ▪ *~kreislauf* *m* sací okruh ▪ *~kühlschrank* *m* absorpční chladnička ▪ *~kurve* *f* absorpční křivka, absorpční signál (magnetické rezonance) ▪ *~lösung* *f* absorpční roztok ▪ *~mittel* *n* absorpční prostředek, absorbent ▪ *~prinzip* *n* absorpční princip ▪ *~querschnitt* *m* nukl. absorpční průřez ▪ *~schwund* *m* rad. zánik absorpce ▪ *~stoff* *m* absorbent, pohlcující látka ▪ *~vermögen* *n* činitel pohlcení, schopnost absorpce ▪ *~zahl* *f* součinitel absorpce, součinitel poklesu proměnné
Absorptiv *n* absorbát, pohlcená substance
Abspaltung *f* oddělení, odloupení, odstěpení
Abspann/abschnitt *m* el. rozpětí úseku, rozvor (sloupů elektrického vedení) ▪ *~armatur* *f* kotevní armatura ▪ *~aufhängung* *f* kotevní závěs ▪ *~bindung* *f* tel. kotvové upnutí ▪ *~bund* *m* el. zakotvení (úchyty)
abspannen 1. odepnout (např. upnutý výrobek), uvolnit 2. stav. kotvit, upevnit
Abspanner *m* ochranný odpor; přístroj snižující napětí
Abspannfestpunkt *m* stav. bod zakotvení, podpěrný bod ▪ *~gerüst* *n* kotevní opěra ▪ *~gewicht* *n* napínací závaží ▪ *~kette* *f* energ. kotevní řetěz ▪ *~klemme* *f* el. kotevní svorka ▪ *~konsole* *f* kotevní konzola ▪ *~rolle* *f* el. kotevní kládka, kotevní kladička ▪ *~seil* *n* kotevní lano ▪ *~stange*

f el. kotevní tyč ▪ *~strecke* *f* úsek napínání ▪ *~stütze* *f* kotevní podpěra ▪ *~stützpunkt* *m* napínací opěrný bod
Abspannung *f* snižení napětí (v transformátoru)
Absperr/armatur *f* uzavírací armatura ▪ *~einrichtung* *f* přehrazující zařízení, uzavírací zařízení
absperren přehradit, přerušit, uzavřít, zablokovat
Absperren *n* překližování
Absperr/flüssigkeit *f* uzavírací kapalina ▪ *~furnier* *n* dřev. překližovací díla ▪ *~geländer* *n* st. sil. bariéra, uzavírací zábradlí ▪ *~holz* *n* dřevěná závora ▪ *~leuchte* *f* st. sil. uzavírací světlo, světlo nedovolující vjezd ▪ *~mittel* *n* povl. izolační základ, mezivrstva ▪ *~schieber* *m* uzavírací závora, uzavírací šoupátko (např. potrubí) ▪ *~schütze* *f* vod.inž. havarijní uzávěr, ochranná závora
Absperrung *f* uzavírání, zahrazení ▪ *~des Gebiets* uzavření, uzavírka
Absperrungssystem *n* ochrannářský systém, protekcionismus
Absperr/ventil *n* šoupě, uzávěrový ventil ▪ *~vorrichtung* *f* 1. uzavírací zařízení, závěrné zařízení (např. v potrubí) 2. vod. inž. uzavírka
Abspiegelung *f* opt. odraz (světla)
Abspielen *n* elakust. odečítání (zvukového záznamu), reprodukce (nahrávky)
absplitttern odloupávat; opryskávat
Abprache *f* dohoda, ujednání, úmluva
Abpranzsäge *f* strojní ocsaka (pila)
abspreizen stav. rozepřít, rozírat
Abspringen *n* 1. odpryskávání, odlupování (povlaků) 2. inf. odkok
Abspritzen *n* 1. sloupání se (povrchu) 2. lab. ostříkování
Abspritz/stand *m* místo proudového omývání (např. kolejového parku) ▪ *~vorrichtung* *f* kropicí zařízení
Abspülen *n* der Form *slév.* omývání formy, oplach formy
abspulen odvíjet z cívky
abspülen oplachovat, splachovat
abstammen pocházet (od někoho, něčeho)
Abstammung *f* původ
Abstammungskoeffizient *m* fyz. genealogický koeficient ▪ *~selektion* *f* selekce podle původu (rodokmenová)
Abstand *m* 1. interval, mezer, odstup, vzdálenost 2. rozdíl ▪ *~zahlen* zaplatit odpustně ▪ *~buchse* *f* rozpěrné pouzdro ▪ *~halter* *m* rozpěrka ▪ *~rohr* *n* distanční trubka
Abstands/halter *m* stav. rozpěrka, rozpěrný držák ▪ *~lineal* *n* geod. distanční pravítko (např. v autografii) ▪ *~rad* *n* geod. kolečko na měření vzdálenosti ▪ *~ring* *m* stroj. rozpěrný kroužek, distanční kroužek ▪ *~zünder* *m* zbroj. dálkový zapalovač
Abstapel/automat *m* dřev. rozebírací automat ▪ *~einrichtung* *f* dřev. rozebíračí hrání
abstapeln dřev. rozebírat hrání
Abstäubung *f* povl. odprašování, zbavování prachu
Abstechen *n* 1. hutn. odpich, vypouštění (kovu nebo strusky) 2. trísk. obr. rozpichování (na soustruhu), upichování
Abstechmeißel *m* trísk. obr. upichovák, upichovací soustružnický nůž
abstecken ohraničit, vymezit, vytyčit (staveniště), vytyčovat, vyznačit
Absteckung *f* vytyčení (trasy v terénu)
Absteckungs/linie *f* trasa, vytyčovací linie ▪ *~pfahl* *m* 1. geod. vytyčovací kolík 2. žel. trasový kolík
Abstehen *n* 1. skl. odstát, sejít (sklovinu) 2. odstavení, uklidnění (např. kovu)
absteifen 1. stav. podepřít, rozepřít 2. vyztužit, vypažit
Absteifung *f* podpěra, výztuha, rozpěření
Absteifungsgerüst *n* podpěrné lešení
absteigen sestoupit
absteigend sestupný

abstellen *1.* uzavřít, vypnout, zastavit (např. stroj) *2.* odstavit *3. st. sil.* zaparkovat (auto)
Abstellen *n 1.* vypnutí, zastavení (např. stroje) *2.* odstavení *3. st. sil.* zaparkování (auta)
Abstellfläche *f* parkovací plocha ■ **~gleis** *n žel.* odstavná kolej ■ **~hahn** *m* uzavírací kohout ■ **~hebel** *m stroj.* vypínací páka ■ **~platz** *m* odstavná plocha ■ **~raum** *m* parkovací prostor ■ **~stab** *m nukl.* bezpečnostní tyč (v reaktoru) ■ **~streifen** *m st. sil.* odstavný pruh ■ **~taste** *f* vypínací tlačítko ■ **~zeit** *f* odstavná doba
abstempeln okolkovat, orazítkovat
Abstempelung *f* okolkování, orazítkování
Absteppautomat *m čal.* prošívací automat
absterben odumřít, uschnout
Absterben *n* odumírání, odumření, uhynutí
Absterben der Brut *ryb.* odumírání plůdku, úhyn plůdku
Abstich *m hutn. 1.* odpich (např. pece) *2.* odpichový otvor ■ **~bühne** *f hutn.* odpichovací plošina ■ **~haltbarkeit** *f hutn.* trvanlivost (např. konvertoru) ■ **~loch** *n hutn.* odpichový otvor ■ **~rinne** *f hutn.* odpichovací koryto
Abstimm/anzeiger *m rad.* ukazatel (vy)ladění ■ **~auftrag** *m* příkaz k odsouhlasení ■ **~diode** *f elektron.* ladič dioda
abstimmen *1.* doladit, doregulovat, naladit *2. rad.* doladit, vyladit *3. (über etw.)* hlasovat (o čem), odhlasovat
Abstimmer *m 1. rad.* ladič knoflík, ladič zařízení *2. st. sil.* odstavný pruh
Abstimm/glimmröhre *fel.* doutnavkové ladění ■ **~knopf** *m rad.* ladič knoflík ■ **~kondensator** *m rad.* ladič kondenzátor ■ **~konto** *n ek.* kontrolní účet ■ **~kreis** *m rad.* ladič obvod, ladič okruh ■ **~schaltung** *rad.* doladňovací obvod (antény) ■ **~schleife** *f rad.* ladič smyčka
Abstimmungscomputer *m* počítač vyhodnocující hlasování ■ **~ergebnis** *n* výsledek hlasování ■ **~fehler** *m geod.* chyba justování (např. měřicího přístroje) ■ **~vierpol** *m rad.* ladič čtyřpól
Abstimverstärker *m el.* ladič zesilovač, selektivní zesilovač
abstoppen zastavit (chod stroje)
Abstoßelektrode *felektron.* odrazová elektroda (klystronu), reflektor
abstoßen (Aktien) odprodat (akcie), zbavit se (akcií)
abstoßen *1.* odpíchnutí; sražení (hran), zkosení *2. stav.* očistit, seškrabat *3. vod. transp.* odrazit *4. ek.* odprodat, zbavit se
Abstoßring *m* kruh kulečnicku ■ **~wasser** *n* odpuzovaná voda
abstrahlen sálat, vyzařovat; otryskávat (proudem písku)
Abstrahlung *f* fyz. vyzařování, emise; otryskání (pískem)
abstreben *stav.* vyztužit rozpěrami
Abstrebung *f* ztužení vzpěradly
Abstreck/grad *m tvár.* součinitel zúžení stěny, součinitel prodloužení ■ **~ziehen** *n* tažení s válcováním
Abstreich/bohle *f st. sil.* fošna na stahování, rovnací fošna ■ **~bürste** *f polygr.* sbírací kartáč, sbírací štětec (prachu z papíru) ■ **~eisen** *n slév.* stěrák (hmoty)
Abstreichen *n ryb.* výtěr ryb
Abstreicher *m* stěrák, stěrač, škrabák
Abstreich/holz *n st. sil.* stěrák (dřevěný), škrabák ■ **~walze** *f text.* vyrovnávací válec
Abstreifen *n 1. hutn.* sbírání strusky, stahování strusky *2. nukl.* stripování *3. stav. inž.* stírání
abstreifen stírat
Abstreifer *m 1.* sběrač, shazovač, stěrač *2. chem.* odlučovač plynů, stripovací kolona *3. hutn.* jeřáb ke stahování kokil *4. zbroj.* vyhazovač
Abstreuen *n st. sil.* posyp (pískem aj.)
Abstrich *m 1. ek.* škrt *2. hutn.* stěr
Abströmdruck *m* tlak vystupujícího vzduchu

abströmen odtékat
Abströmgehäuse *n* výstupní část skříně
abstufen *1.* odstupňovat, stínovat (barvy) *2. stav.* tvořit stupně *3. tvár.* vytvářet osazení
abstumpfen *1.* otupit, ztupit *2. chem.* neutralizovat *3. polygr.* ztemnit, ztmavit (barvu)
Absturz *m 1.* zřícení se (z velké výšky) *2. san.* přepadová nádrž *3. vod. inž.* přepad, skluz (na stoce) ■ **~eines Flugzeugs** zřícení letadla ■ **~bauwerk** *n vod. inž.* nádrž ■ **~schacht** *m vod. inž.* kaskádová šachta
abstützen opírat, podepírat, vyztužit
Abstützung *f* podepření, výdřeva
Abstützungspratte *f* podpěrná patka
Absuchen *n* ohledávání (např. radarové terénu) ■ **~, kreisförmiges** okružní obhlídka ■ **~, rotierendes** *rad.* vyhledávání rotačním přejížděním ■ **~, schraubenförmiges** *rad.* šroubovicové prozkoumávání
absuchen prohledávat
Absud *m farm.* odvar, vývar
Absüßen *n 1.* promývání (výsladu) *2. cukr.* vyslazování
Absüßwasser *n* cukr. výsladová voda
Abszisse *f mat.* abscisa, úsečka, první souřadnice
Abt. (= *Abteilung*) *f* díl, oddělení, oddíl
abtakeln *lod.* takelovat
abtasten *1.* dotýkat se *2. aut.* zkoušet, vzorkovat *3. elakust.* vzorkovat (signál) *4. inf.* odečítat *5. metrol.* snímat, rozkládat *6. rad.* vyhledávat, rozlišovat *7. TV* vyhledávat obraz
Abtaster *m 1.* snímací zařízení, snímač *2. elakust.* rameno s adaptérem *3. inf.* odcítací mechanismus, snímací mechanismus ■ **~kopf** *m elakust., inf.* adaptér
Abtast/folge *f TV* sled volby, pořadí volby ■ **~fühler** *m tel.* rozlišovací čidlo ■ **~geschwindigkeit** *f TV* rozkladová rychlost, snímací rychlost ■ **~laser** *m elektron.* laserové čidlo ■ **~nadel** *f elakust.* jehla přenosky ■ **~oszillograph** *m elektron.* stroboskopický oscilograf ■ **~strahl** *m TV* snímací paprsek
Abtastung *f, magnetische* magnetické snímání ■ **~, spiralförmige** spirálové snímání ■ **~, zeilenweise** *TV* řádková volba (částí obrazu) ■ **~, zeitliche** *tel.* časové vzorkování (signálu, zprávy), měření v diskrétním čase
Abtauen *n chlad.* rozmrazování, odtávání
Abtauheizung *fel.* žel. rozmrazování, vyhřívání
Abteil *n žel.* kupé, oddělení, oddíl
Abteiler *m zem.* rozdělovač
Abteilung *f* díl, oddělení, oddíl ■ **~** **Absatz** *m* odbytové oddělení ■ **~** **Finanzen** *fpl* finanční oddělení ■ **~** **für Arbeit** oddělení práce ■ **~** **Technologie** *f* oddělení technologie, oddělení hlavního technologa ■ **~, wasserdichte** vodotěsný úsek
Abteilungs/gewerkschaftsleitung *f* oddělení vedení odborů ■ **~kosten** *pl* střediskové náklady ■ **~kostenkalkulation** *f* kalkulace vlastních nákladů výroby ■ **~leiter** *m* vedoucí provozu (oddělení) ■ **~leitersitzung** *f* porada vedoucích provozu ■ **~organisation** *f* organizace oddělení ■ **~querschlag** *m horn.* oddělení překopu ■ **~zeichen** *n st. sil.* značka vzdálenosti (stometrová, kilometrová)
abteufen *horn.* hloubit (jámu), vyhlubovat
abtönen tónovat
Abtönen *n* barv. pigment, tónovací barva
Abtön/farbe *f* tónovací barva ■ **~paste** *f* barv. pigment, tónovací barva
Abtönung *f* tónování
Abtrag *m* hloub. výkop, zemní zářez
Abtragen *n* odkopávání, vybírání (zeminy), bourání ■ **~, chemisches** chemické leptání
Abtragung *f 1.* bourání, demolice, úběr (např. kovu při obrábění) *2. ek.* splacení, přenesení *3. geol.* eroze, sejmnutí

(ornice)
Abtragungsgeschwindigkeit *f* korozní rychlost (vyjádřená úbytkem materiálu)
Abtransport *m* odsun, odvoz
abtreiben 1. *hutn.* kupelovat (kov), rafinovat, shánět 2. *chem.* oddestilovat, odhánět
Abtreiben *n* 1. *hutn.* kupelace 2. *chem.* odhánění, oddestilování
Abtrennen *n* 1. odpojení, odloučení 2. *slév.* oddělení, separování 3. *telef.* rozpojení
Abtrennung *f* odlučování, separace ■ ~ **eines Verfahrens** oddělení řízení
Abtrepfung *f* 1. *arch.* stupně, schodky (např. štitové stěny) 2. *stav.* ubíhající zdivo, odstupňování (zdíva) 3. odstupňování fundamentu
Abtrieb *m* 1. *aero.* pokles nosné síly 2. *chem.* oddestilování, destilát 3. *stroj.* přerušení provozu; výstup, výsledný člen (převodu)
Abtriebs/achse *f* *stroj.* výstupní hřídel ■ ~ **gerade** *f* *chem.* pracovní čára odháněcí části (kolony) ■ ~ **nutzung** *f* mytí těžba ■ ~ **teil** *n* destilační část (rektifikační kolony)
Abtritt *f* 1. *let.* úhel vybočení 2. *vod. transp.* drift, vybočení
Abtritt/messer *m* *let.* měřidlo znosu, derivometr ■ ~ **winkel** *m* *let.* úhel znosu
abtrocknen osušit, vysušit
Abtrocknung *f* osušení, vysušení
Abtrommeln *n* odvíjení (kabelu)
Abtropfhecke *f* odkapový roh, odkapávací roh
Abtropfen *n* odkapávání, skápnutí
abtropfen odkapat
Abtropf/kante *f* odkapávací hrana ■ ~ **nut** *f* odkapávací drážka ■ ~ **prüfung** *f* odkapávací test ■ ~ **schale** *f* odkapávací miska
Abura *n* abura
Abwachsteich *m* *ryb.* hlavní rybník
abwägen odvažovat, uvážít (něco), vážit, zvážít
Abwälzbearbeitung *f* *trísk.* obr. obrábění válcováním
Abwälzen *n* odvalování (vzájemné otáčení se po sobě)
Abwälzfräser *m* *nář.* odvalovací fréza
Abwalz/grad *m* *tvář.* stupeň válcování ■ ~ **pressen** *n* *tvář.* lisování válcováním, odvalovací lisování
Abwalzung *f* *st.* sil. válcování
Abwärme *f* odpadní teplo ■ ~ **anlage** *f* zařízení na využití odpadního tepla ■ ~ **dampfturbine** *f* turbína na výfukovou páru ■ ~ **kammer** *f* regenerační komora ■ ~ **kessel** *m* spalínový kotel ■ ~ **nutzung** *f* využívání odpadního tepla ■ ~ **verlust** *m* ztráta odpadním teplem ■ ~ **verwerter** *m* ekonomizér
Abwärts/bewegung *f* pohyb dolů ■ ~ **fräsen** *n* *trísk.* obr. souběžné frézování ■ ~ **hub** *m* *stroj.* sestupný pohyb pístu
Abwasch/mittel *npl* *chem.* mycí prostředky, prací prostředky ■ ~ **raum** *m* umývárna ■ ~ **trog** *m* *san.* mycí žlab
Abwasser *n* odpadní voda, splašky ■ ~, **häusliches** *san.* domovní odpadní vody ■ ~, **saures** *san.* kyselé odpadní vody, agresivní odpadní vody (obsahující volný kyslík uhlíčí) ■ ~ **abführung** *f* odvod odpadních vod ■ ~ **anfall** *m* *san.* množství odpadních vod (vyjádřené v jednotce objemu za čas) ■ ~ **anlage** *f* čistírna odpadních vod ■ ~ **aufbereitung** *f* úprava odpadních vod ■ ~ **aufbereitungsanlage** *f* *energ.* zařízení na čištění odpadních vod ■ ~ **behandlung** *f* *san.* úprava odpadních vod ■ ~ **beleungsanlage** *f* aktivací čistírna odpadních vod ■ ~ **belüftung** *f* *san.* provzdušnění odpadních vod ■ ~ **beseitigung** *f* *san.* odvádění odpadních vod ■ ~ **beseitigungsanlage** *f* čistírna odpadních vod ■ ~ **chlörung** *f* *san.* chlorování odpadních vod ■ ~ **entgiftung** *f* *san.* zbavení odpadních vod škodlivin (jedovatých) ■ ~ **entsorgung** *f* likvidace odpadních vod ■ ~ **erfassung**

f shromažďování odpadních vod ■ ~ **faulraum** *m* *san.* biologický septik ■ ~ **filtration** *f* filtrace odpadních vod ■ ~ **fischteich** *m* *ryb.* biologický rybník, využívající odpadní vody k chovu ryb ■ ~ **geld** *n* stočné ■ ~ **kanal** *m* *san.* odpadní kanál, stoka ■ ~ **kanalisation** *f* splašková kanalizace ■ ~ **kläranlage** *f* *san.* čistírna odpadních vod ■ ~ **kreislauf** *m* oběh odpadních vod ■ ~ **last** *f* *san.* zatížení odpadními vodami (např. řeky) ■ ~ **lauf** *m* stoka ■ ~ **leitung** *f* kanalizace ■ ~ **pumpe** *f* *san.* čerpadlo odpadních vod, kanalizační čerpadlo ■ ~ **reinigung** *f* *san.* čistění odpadních vod ■ ~ **reinigung** *f*, **biologische** *san.* biologické čistění toků ■ ~ **reinigung** *f*, **physikalisch-chemische** fyzikálně chemické čistění odpadních vod ■ ~ **rinne** *f* odpadní stoka ■ ~ **sammeltank** *m* sběrná nádrž na odpadní vodu ■ ~ **sammler** *m* sběrač odpadních vod ■ ~ **teich** *m* *san.* stabilizační nádrž, biologický rybník, rybník k akumulaci odpadních vod ■ ~ **verregnung** *f* *san.* zavlažování odpadními vodami rozstřikem ■ ~ **verrieselung** *f* *san.* zavlažování odpadními vodami, podmokem ■ ~ **verwertung** *f* *san.* využití odpadních vod ■ ~ **vorreinigung** *f* předčišťování odpadních vod
Abwehr *f* obrana; odvrácení ■ ~ **der drohenden Gefahr** odvrácení hrozícího nebezpečí ■ ~, **biologische** biologická obrana ■ ~, **mechanische** mechanická obrana ■ ~, **technische** technická obrana ■ ~ **mittel** *n* *zem.* ochranný prostředek, odpuzující prostředek (proti hmyzu) ■ ~ **reaktion** *f* obranná reakce ■ ~ **zoll** *m* ochranné clo
abweichen (von Vertragsbedingungen) odchýlit se (od smluvních podmínek)
abweichen lišit se, odchylkovat se, odchýlit se (např. od smluvních podmínek), odklonit se
Abweichung *f* 1. *mat.* polární úhel (u polárních souřadnic) 2. *metrol.* odchylka, odklon ■ ~, **mittlere metrol.** střední odchylka ■ ~, **mittlere quadratische** *mat.* střední kvadratická odchylka ■ ~, **seitliche** *geod.* příčný posun, příčná porucha
Abweichungs/frequenzgang *m* *aut.* charakteristika četnosti ■ ~ **kompas** *m* *lod.* azimutový kompas ■ ~ **verhältnis** *n* *aut.* odchylková transmitance, poměr odchylek ■ ~ **wert** *m* hodnota odchylky
abweiden spást
abweisen (z. B. einen Antrag) odmítnout, zamítnout (např. žádost)
Abweiser *m* 1. *stav.* nárazník křídel dveří 2. *zbroj.* vyhazovač
Abweis/sichter *m* *stroj.* třídič, rozdružovač ■ ~ **stein** *m* *st.* *sil.* patník
abwerfen *ek.* přinášet (zisk), vynášet
Abwerfer *m* *tvář.* vyhazovač (např. výstřiku)
ab Werk *ek.* loko výrobce, z místa výroby
abwerten devalvovat, snížit hodnotu, znehodnotit
Abwertung *f* devalvace, snížení hodnoty, znehodnocení
Abwertungskennziffer *f* ukazatel znehodnocení
abwesend nepřítomný
abwetzen nabrousit, obtáhnout (ostří)
Abwickel/bock *m* *stroj.* odvíječka, odvíjecí stojan (cívek) ■ ~ **haspel** *f* *stroj.* odvíjecí kolovrátek, odvíjecí vrátek ■ ~ **magazin** *n* odvíjecí zásobník ■ ~ **maschine** *f* *stroj.* převíječka drátu
abwickeln likvidovat, provádět, realizovat, uzavřít ■ ~ **ein Geschäft** uzavřít obchod ■ ~ **ein Projekt** realizovat projekt
Abwickel/spule *f* *kin.* odvíjecí cívka ■ ~ **trommel** *f* odvíjecí buben ■ ~ **vorrichtung** *f* odvíjecí zařízení
Abwickler *m* 1. *hutn.* odvíječka 2. *ek.* likvidátor
Abwicklung *f* 1. odvíjení, rozvíjení 2. *ek.* likvidace, provedení, realizace, zpracování 3. *mat.* rozvinutí (plochy) ■ ~ **eines Auftrags** vyřízení zakázky ■ ~ **von Geschäften** uzavírání obchodů
abwiegen 1. odvážit, zvážít (zboží) 2. *hodin.* vyvažovat

Abwind *m meteor.* klesavý vzdušný proud, sráz ■ **~geschwindigkeit** *f aéro.* srázová rychlost, rychlost po větru
abwracken *demontovat, rozdělovat* (vraky vozidel), dát do šrotu, sešrotovat

abwürgen *ukrotit* (šroub)

Abwurf *m let.* shoz, shazování ■ **~band** *n* shazovací pás, vysypávací pás ■ **~schacht** *m* odpadová šachta ■ **~wagen** *m* překlápečí vozík; shazovací vozík (u transportéru)

abyssisch *geol.* abysální

abzählbar *mat.* odpočítatelný, spočítatelný

abzählen *odečíst, odpočítat, spočítat*

abzahlen *platit ve splátkách, splatit*

Abzählmaschine *f* čítačí stroj

Abzahlung *f* platba ve splátkách, splátka ■ **~von Schulden** splácení dluhů

Abzahlungsdarlehen *n* splátková půjčka

Abzahlen *n dřev.* hrubé strouhání, odírání

abzapfen *odčerpát*

Abzapfhahn *m* odčerpávací kohout

Abzeichensystem *m zem.* značkový klíč

Abzeichnung *f výkr.* kopie, obkreslení

Abziehhad *n I.* barv. odbarvovací lázeň, snímací lázeň 2. *povl.* lázeň pro odstranění povlaku

abziehen *I. anat.* abdukovat, odtáhnout, odtahovat 2. *čal.* odvíjet 3. *dřev.* obtáhnout (na brousku), ohoblovat (prkno), srazit (lesk)

Abziehen *n I.* sejmutí, stáhnutí (např. kola z hřídele) 2. *anat.* abdukce 3. *barv.* odbarvení 4. *dřev.* orovnávání, srovnávání 5. *nář.* dokončovací ostření, doostřování očílkou, vyhlazení ostří 6. *potr.* přečerpávání (např. piva) 7. *slév.* stahování (strusky) 8. *stav.* přetírání, zatírání 9. *text.* smekání (plných cívek) 10. *zbroj.* odpálení, spuštění kohoutku 11. *odečení, srážka* (z ceny)

Abzieher *m* obtahovač, stahovák; *anat.* abduktor

Abziehlkernkasten *m slév.* obtahovací jaderník ■ **~klinge** *f dřev.* hladicí nůž ■ **~lack** *m povl.* lak pro dočasnou ochranu ■ **~presse** *f polygr.* výtisk pro korekturu ■ **~stein** *m* obtahovací brousek, očílka ■ **~vorrichtung** *f stroj.* stahovák, stahovací přípravek (např. na valivá ložiska) ■ **~werkzeug** *n dřev.* orovnávač (brusných kotoučů) ■ **~zange** *f* kleště na stahování izolace

abzimmern *dřev.* otesat

Abzug *m I.* odtah, odvedení, odvod, výlet 2. *otisk, kopie* 3. *kukr.* odtah (sirupu) 4. *chem. vlák.* tažení vlákna 5. *ek.* sleva (z ceny), srážka (ze mzdy) 6. *inf.* výpis 7. *lab.* digestoř, odtah 8. *hutn.* stěr (vrstva znečištění atd. na povrchu tavených kovů) 9. *stroj.* vytažení, vytahování 10. *text.* smekání, smek ■ **~über Kopf** odtah (vlákna) přes hlavu (cívky) ■ **~vom Lohn** srážka ze mzdy

Abzugsaggregat *n chem. vl.* navíječka, odtahový agregát ■ **~band** *n* ladicí pásmo (pásmového vysílače) ■ **~bühne** *f horn.* vyrovnávací plošina ■ **~dampf** *m* odváděná pára ■ **~fähigkeit** *f od(e)čitelnost* ■ **~gerät** *n* přístroj na odvíjení drátu (z role) ■ **~geschwindigkeit** *f chem. vl.* rychlost tažení vlákna ■ **~haube** *f* odtahovací hubice (laboratorní) ■ **~kammer** *f* odtahová komora ■ **~kratze** *f text.* obtahové hřeblo ■ **~raupe** *f stroj.* housenkový výtah ■ **~ring** *m let.* uvolňovací úchyt (padáku) ■ **~scheibe** *f stroj.* vyťahovací kolo ■ **~schränk** *m lab.* odtah, digestoř ■ **~steuer** *f* srážková daň ■ **~temperatur** *f* výstupní teplota ■ **~vorrichtung** *f zbr.* spouštěcí mechanismus ■ **~walze** *f text.* odtahový válec

Abzweig *m* obor odvětví; odbočka ■ **~, doppelter** dvojitá odbočka ■ **~, einfacher** jednoduchá odbočka ■ **~, schräger** šikmá odbočka ■ **~bahn** *f* odbočná trať ■ **~brunnen** *m* rozdělovací studna (vodovodní) ■ **~dose** *f el.* krabicová odbočnice

abzweigen *odbočit, vyčlenit*

Abzweig/kabel *n* odbočný kabel ■ **~klemme** *fel.* odbočovací svorka ■ **~leitung** *f* odbočné potrubí, odbočné vedení ■ **~leitung** *f zum Zähler* odbočka k elektroměru ■ **~mast** *m el.* odbočný stožár, odbočkový sloup ■ **~muffe** *fel.* odbočná spojka, odbočovací (kabelová) spojka ■ **~schalter** *m el.* odbočkový vypínač, vypínač s odbočkou ■ **~schaltung** *fel.* odbočkový okruh ■ **~stecker** *m el.* rozdvojka ■ **~stelle** *f I. st. sil.* odbočka 2. *rad.* odbočná stanice (radiové linky) 3. *žel.* výhybka ■ **~stromkreis** *m* odbočný proudový okruh ■ **~stutzen** *m* nátrubek

Abzweigung *f* odbočka, odbočení ■ **~für einen bestimmten Zweck** vyčlenění na určitý účel

Abzweigungsgraben *m* svodnice, stoka

a/c (= **account** = **Konto** *n*) účet

Acanthus *m arch.* akant (ornament)

Acetal *n chem. I.* acetal 2. dietylacetát

Acetaldehyd *m chem.* acetaldehyd, etanal

Acetat *n I. chem.* octan 2. *chem. vl.* acetátové vlákno (zažitý název)

Acetator *m* acetátor

Aceton *n chem.* aceton

Acetophenon *n chem.* acetofenon

Acetyl *n chem.* acetyl

Acetyl/benzol *n chem.* acetylbenzol ■ **~cellulose** *f chem.* acetátová celulóza, acetylcelulóza

Acetylen *n chem.* acetylen ■ **~Phenolharz** *n plast.* acetylenfenolová pryskyřice ■ **~Sauerstoffbrenner** *m* kyslíko-acetylenový hořák

Acetylierung *f chem.* acetylování

Acetylzahl *f chem.* acetylové číslo

Achat *m min.* achát

Achatstab *m chem. vl.* achátová tyčka

Achesongraphit *m* Achesonův grafit, syntetický grafit, elektrograzit

Achromasie *f opt.* achromázie

Achromat *m opt.* achromát, achromatický objektív

achromatisch *opt.* achromatický

Achromesie *f* bezbarvosť

Achse *f I. mat. osa* 2. *mot. hřídel* 3. *stroj.* čep, hřídel, náprava, osa 4. *dvoustanný břit (váhy)* ■ **~, einstellbare** *žel.* nastavitelná náprava, přesuvná náprava ■ **~, elektrische** *fyz.* elektrická osa, osa X ■ **~, feststehende** *stálá* náprava ■ **~, freie** *mech.* volná osa (otáčení) ■ **~, große** *mat.* velká osa (např. elipsy) ■ **~, imaginäre** *mat.* imaginární osa ■ **~, mechanische** *kryst.* mechanická osa ■ **~, optische** *opt.* optická osa ■ **~, stabile** *mech.* stabilní osa (otáčení) ■ **~, umlaufende** *stroj.* oběhový hřídel

Achsel *f I. anat.* podpaží 2. *bot.* paždí listu 3. *polygr.* kuželka

Achselnerv *m anat.* axilární nerv

Achsel Schlagader *f anat.* podpažní tepna

Achselriemen *m* popruh

Achsenbild *n kryst.* osový obraz (interferenční)

Achsende *n stroj.* konec hřídele, čep konce hřídele

Achsen/drehung *f* konec hřídele, čep otočení os ■ **~fläche** *f mat.* axoid ■ **~gelenk** *n stroj.* hřídelový kloub, osový kloub ■ **~lager** *n stroj.* hřídelové ložisko ■ **~last** *f dopr.* osové zatížení, zatížení na nápravu ■ **~lagerfett** *n* ložiskový (mazací) tuk

achsenparallel *opt.* rovnosový, paralelní

Achsenstand *m žel.* roztavení náprav

achsensymmetrisch *mat.* osově symetrický

Achsen/verhältnis *n kryst.* poměr os ■ **~winkel** *m I. mat.* úhel mezi osami, osový úhel 2. *stroj.* úhel vychýlení os

■ **~winkel** *m, optischer* *kryst.* úhel optických os ■ **~zapfen** *m stroj.* čep hřídele

Achs/fahrmasse *f žel., mot.* zátěž na nápravu, zátěž na hřídel ■ **~gehäuse** *m mot.* kryt hřídele ■ **~halter** *m I.* držák

nápravy 2. stroj. držák ložiska hřídele

achsial osový

Achs/körper *m mot.* kryt hřídele ■ **~lager** *n I. stroj.* nápravo-
vé ložisko 2. *žel.* maznice ■ **~schaft** *m stroj.* náprava, nosný
hřídel ■ **~schenkel** *m I. mot.* ložiskový čep (klikového hří-
dele) 2. *stroj.* čep nápravy ■ **~schenkelbolzen** *m mot.* svislý
čep ■ **~schub** *m stroj.* posuv osy, osová síla ■ **~senke** *f žel.*
zapuštění nápravy ■ **~stand** *m stroj.* vzdálenost os, rozvor
náprav ■ **~sturz** *m mot.* vychýlení osy kola ■ **~transport** *m*
doprava po ose ■ **~trieb** *m pohon* hřídele, hřídelový pohon
(mechanismus) ■ **~vektor** *m mot.* osový vektor ■ **~welle**
f I. mot. nosný hřídel 2. *žel.* náprava ■ **~winkel** *m mot.*
osový úhel, úhel mezi osami ■ **~zähler** *m, magnetischer*
žel. magnetické počítadlo náprav ■ **~zähler** *m, optischer*
žel. optické počítadlo náprav ■ **~zapfen** *m stroj.* čep hřídele
Acht *f* osma, osmička ■ **~, liegende** *let.* ležatá osmička
■ **~, stehende** *let.* stojatá osmička (akrobatická figura)

Achteck *m mot.* osmiúhelník

Achter *m I. lesn.* osmerák (jelen) 2. *tel.* osmička; osma (os-
miveslice); dvojité sdružený okruh, superfantom ■ **~deck**
n loď. záďová paluba ■ **~feld** *n rad.* osmipól

achtern *loď.* záďový, na zádi

Achter/schale *f nukl.* elektronový oktet, oktetová vrstva
(elektronový obal atomu) ■ **~schaltung** *f el.* osmičkové
zapojení ■ **~spring** *m loď.* záďová skací plachta ■ **~ver-**
seilung *f tel.* spletení osmi žil (kabelu) ■ **~wieke** *f vod.*
inž. odvodný příkop

Acht-/Kanal-Lochstreifen *n* osmistopá děrná páska ■ **~pol**
m telefon. osmipól ■ **~polröhre** *f elektron.* elektronka
s osmi elektrodami, oktoda

achtstellig osmimístný

acidifizieren *chem.* kvasit, kyselé štěpit (tuky)

Acidimetrie *f chem.* acidimetrie

Acidität *f chem.* acidita, kyselost

Acker *m zem.* pole, role (zemědělská)

ackerbar *zem.* orný

Acker/bau *m zem.* zemědělství, orba ■ **~bauwirtschaft** *f*
zemědělství ■ **~boden** *m zem.* orná půda, ornice ■ **~bohne**
f zem. bob obecný ■ **~buch** *n* pozemková kniha ■ **~bürste**
f zem. prutové brány ■ **~distel** *f bot.* pcháč rolní, pcháč
oseť ■ **~egge** *f zem.* brány ■ **~erde** *f zem.* ornice ■ **~fläche**
f zem. orná půda ■ **~gare** *f zem.* kyprost půdy ■ **~gerät**
n zem. orné nářadí ■ **~gras** *n bot.* pýr plazivý ■ **~korn**
n bot. pšenice obecná ■ **~krume** *f zem.* ornice, obdělávaná
vrstva půdy ■ **~mann** *m zem.* rolník ■ **~maschine** *f zem.*
zemědělský stroj ■ **~minze** *f bot.* máta rolní

Ackern *n zem.* orba

ackern *zem.* orat

Acker/schiene *f zem.* tažná lišta (traktoru) ■ **~schleife** *f zem.*
smyk ■ **~schlepper** *m zem.* zemědělský tahač ■ **~senf** *m*
hořčice rolní ■ **~sinau** *m* nepatrlec ■ **~spergel** *m* koleneček
rolní ■ **~steinsame** *m* kamejka rolní ■ **~striegel** *m roln.*
síťové brány ■ **~walze** *m zem.* válec

Acornröhre *f elektron.* Acornova elektronka

Acridin *n chem.* akridin

Acrolein *n chem.* akrolein, aldehyd akrylový

Acryl/kautschuk *m gum.* akrylový kaučuk ■ **~harze** *npl*
plast. akrylové pryskyřice ■ **~nitrilkautschuk** *m* nitrinový
kaučuk ■ **~säure** *f chem.* kyselina akrylová

Actinium *chem.* aktinium D, AcD (izotop olova)

Actinium *n chem.* aktinium, Ac

Actinoide *npl chem.* aktinoidy

Actinon *n chem.* aktinon (izotop radonu)

Actinouran *n chem.* aktinouran, AcU

Acylierung *f chem.* acylování

ad infinitum natrvalo, nastálo

ad libitum libovolně (u krmiiv)

ad notam na vědomí

ad valorem *f* ceny, *f* hodnoty

Adaptation/ der Tiere *f zem.* adaptace zvířat ■ **~, farbige**
chromatische adaptace (oka) na barvy

Adapter *m I. elakust.* adaptér 2. *fot.* adaptér 3. *inf.* mezičlen
4. *kosm.* adaptér

adaptieren adaptovat

Adaptierung *f (des Ladens)* adaptace (prodejny)

adäquat adekvátní

Adcock/antenne *f rad.* Adcockova anténa ■ **~peiler** *m rad.*
Adcockův radiogoniometr

Addend *m mat.* sčítanec (součtu)

Adder *m I. inf.* sumátor 2. *TV* sumarizační zařízení

addieren *mat.* sčítat

Addition *f I. chem.* adice 2. *mat.* sčítání 3. *polygr.* doplnění
originálu ■ **~, iterative** iterační sčítání ■ **~, logische**
logické sčítání

Additions/fähigkeit *f chem.* schopnost adice, schopnost
slučování ■ **~gitter** *n met.* adiční mřížka ■ **~lösung** *f mat.*
adiční roztok ■ **~maschine** *f* aritmetr, sčítací stroj
■ **~streifen** *m* registrační páska (sčítacích strojů) ■ **~theo-**
rem *n mat.* slučování teorém ■ **~verbindung** *f chem.* adiční
vazba, adiční součtenina

Additiv *n paliv.* modifikující přísada, zušlechťující přísada

Additivität *f chem.* aditivita; schopnost adice

Addukte *npl chem.* adukty

Adduktor *m anat.* adduktor

adduzieren *anat.* addukovat

Adenin *n chem.* adenin, 6-aminopurin

Ader *f I. el.* vodič, žíla (např. kabelu) 2. *geol.* slabá žíla
(rudná) 3. *hutn.* odžilek

Aderabschirmung *f* stínění žil (kabely)

Aderendhülse *f* koncová objímka kabelu

Aderleitung *f el.* instalační vedení

Adermischung *f* kabelový kompond

Adern *n* pvl. mramorování (při malování), žilkování

Aderschirm *m el.* izolační odstínění

Aderumhüllung *f el.* izolace kabelů, izolace žil

Aderung *f* žilnatina, nervatura (listů)

Aderversellen *n* skrucování kabelů, spřádání kabelů

Adhäsion *f fyz.* adheze, přilnavost

Adhäsions/kraft *f* adhezí síla ■ **~mittel** *n* adhezí prostředek,
prostředek zvyšující přilnavost

Adiabate *f fyz.* adiabata (křivka); adiabatická změna

Adinol *n* barv. adinol (zeměčvoadlo)

Adion *n fyz.* adion, absorbovaný ion

Adipin/säure *f chem.* kyselina adipinová ■ **~dinitril** *n chem.*
nitril kyseliny adipinové

Adjunktion *f mat.* logický součet

adjustieren dokončovat, doladovat, kalibrovat, nastavovat,
ověřit, regulovat

Adjustierschraube *f* seřizovací šroub

Adler *m* orel

ADM (= Amplituden-Demodulation f) amplitudová
demodulace

Administration *f* administrace, administrativa

Admiralitäts/anker *m loď.* admirální kotva ■ **~bronze** *f*
met. admirální přísada (legovací)

Admittanz *f el.* admittance (převrácená hodnota impedance),
zdánlivá vodivost

Adresse *f inf.* adresa ■ **~, absolute** *inf.* absolutní adresa
■ **~, binär codierte** *inf.* dvojkově kódovaná adresa ■ **~, co-**
dierte kódovaná adresa ■ **~, echte** *inf.* absolutní adresa
■ **~, explizite** *inf.* explicitní adresa ■ **~, relative** *inf.* relativní
adresa, posunutí ■ **~, symbolische** *inf.* symbolická adresa
■ **~, tatsächliche** skutečná adresa

Adressen/änderung *f inf.* modifikace adresy, změna adresy

▪ **~aufbereitung** *f* vytváření adresové databanky ▪ **~code** *m* kód adresy ▪ **~feld** *n inf.* adresové pole ▪ **~liste** *f* seznam adres ▪ **~modifikation** *inf.* modifikace adresy ▪ **~register** *n inf.* registr adresy paměti, adresní registr ▪ **~spur** *f inf.* adresní stopa ▪ **~umwandlung** *f inf.* přeměna adresy, konverze adresy

adressierbar adresovatelný

Adressieren *n inf.* adresování

Adressierung *f, direkte inf.* přímé adresování ▪ **~, indirekte** *inf.* nepřímé adresování ▪ **~, programmierte** *inf.* programové adresování ▪ **~, relative** *inf.* relativní adresování ▪ **~, sequentielle** *inf.* sekvenční adresování

Adress/karte *f inf.* adresní karta ▪ **~modifikation** *f inf.* modifikace adresy ▪ **~raum** *m inf.* adresovací prostor ▪ **~routine** *f inf.* adresovací rutina ▪ **~teil** *m inf.* adresní část (příkazu)

Adsorbat *n* adsorbát, adsorbovaná substance; adsorpční komplex

Adsorbens *n* adsorbens, adsorpční činidlo

Adsorber *n* adsorbér; adsorpční činidlo

adsorbieren zadržet na svém povrchu, adsorbovat

Adsorption *f fyz.* adsorpce ▪ **~, chemische** chemická adsorpce ▪ **~, lokalisierte** *fyz.* zlokalizovaná adsorpce ▪ **~, physikalische** fyzikální adsorpce ▪ **~, reine** fyzická adsorpce
Adsorption/analyse *f fyz.* adsorpční analýza ▪ **~analyse** *f, refraktometrische* refraktometrická adsorpční analýza

▪ **~fähigkeit** *f fyz.* adsorpční schopnost ▪ **~gesetz** *n* adsorpční zákon ▪ **~geschwindigkeit** *f* rychlost adsorpce ▪ **~indikator** *m chem.* adsorpční indikátor ▪ **~isotherme** *f* adsorpční izoterma ▪ **~isobare** *f* adsorpční izobara ▪ **~isostere** *f* adsorpční izostera ▪ **~kohle** *f chem.* adsorpční uhlí, aktivní uhlí ▪ **~mittel** *n* adsorbent, adsorpční činidlo ▪ **~säule** *f lab.* chromatografický sloupec

adsorptiv adsorpční

Adsorptiv *n chem.* adsorptiv, adsorbovaná látka

ADTE (= Äthylendiamintetraessigsäure *f*) kyselina etylendiamintetraoctová

Adular *m min.* adulár

ADV (= Automatische Datenverarbeitung *f*) automatické zpracování dat

adventiv přídavný, adventivní, náhradní

Adventivknospe *f* adventivní pupen, vedlejší pupen

Adventivwurzel *f* adventivní kořen

AE (= astronomische Einheit *f*) jednotka astronomické délky, UA, AU: 1 UA = 1,496.10¹¹ m

Aerator *m* aerátor, provzdušovač, přístroj vhnávající vzduch

Aerobier *m* aerob, aerobní mikroorganizmus

Aero/dynamik *f* aerodynamika ▪ **~filter** *m* aerofiltr, biologický filtr k čištění odpadních vod ▪ **~fotografie** *f* letecká fotografie ▪ **~lith** *m* kamenný meteorit ▪ **~logation** *f let.* tlaková navigace ▪ **~navigation** *f* aeronavigace, letecká navigace ▪ **~projektor** *m geod.* aeroprojektor

Aerosol *n* aerosol ▪ **~apparat** *m* aerosolový vyvíječ, aerosolový přístroj

Aerosole *npl* estery sulfobikarboxilových kyselin, vlhčící prostředky

Aerosol/flasche *f* aerosolová láhev ▪ **~generator** *m* aerosolový generátor, zamlžovač ▪ **~verpackung** *f* aerosolový obal

AES 1. (= Atom-Emissions-Spektroskopie *f*) atomová emisní spektroskopie 2. (= Auger-Elektronen-Spektroskopie *f*) Augerova elektronová spektroskopie

Aethoxylinharz *n plast.* etoxylinová pryskyřice, epoxidová pryskyřice

AfA (Absetzung für Abnutzung) *f* odpis (snížení hodnoty investičního majetku z důvodu opotřebení)

AfA-Bereich *m* oblast odpisů

AFB (= Allgemeine Feuerversicherungsbedingungen *fpl*)

Všeobecné podmínky požárního pojištění

Affenfahrt *f let* s velmi velkým předklonem

Affidavit *n* mistopřísežné prohlášení (u cenných papírů)

affin *mat.* afinní

Affinade *f* afináda, afinovaný cukr

Affination *f 1.* afinace, promývání surového cukru 2. odlučování zlata od stříbra lučavkou královskou

Affinität *f 1. chem.* afinita, slučivost 2. *mat.* afinita

Affinor *m mat.* afinor, tenzor druhého řádu

AFN (= automatische Frequenznachstimmung *f*) automatické doladění frekvence

afokal *opt.* bezohniskový, afokální

AFR (= automatische Frequenzregelung *f*) *el.* automatická regulace frekvence

Afrik *n* africká tráva

Afrikstrang *m* provazec africké tráv

Afrormosia *n* afrormosia

After/blatt *n* palist (stípula) ▪ **~flosse** *f ryb.* řitní ploutev

▪ **~klauen** *fpl zem.* pašpárky, paznehtky ▪ **~miete** *f* podnájem ▪ **~raupe** *f* housenice ▪ **~shock** *m geol.* druhá vlna (seismická) ▪ **~strich** *m zem.* pastruk ▪ **~zitze** *f zem.* pastruk

Afzelia *n* doussie, afzelia

AG (= Arbeitsgemeinschaft *f*) pracovní spolek

AG, A.G. (= Aktiengesellschaft *f*) *ek.* akciová společnost

Ag. (= Atomgewicht *n 1. fyz.* hmota atomu 2. *chem.* atomová hmotnost

Agathis *n* agathis

Agave *f bot.* agave

Agavengewächse *npl bot.* agavovitě

AGB 1. (= Arbeitsgesetzbuch *n*) zákoník práce 2. (= Allgemeine Geschäftsbedingungen *fpl*) Všeobecné obchodní podmínky

Agba *n* tola

Agendaverarbeitung *f* zpracování agendy

Agens *n* agens, činidlo, prostředek (chemický) ▪ **~, elektro-**
philes elektrofilní činidlo

agent de change dohodce (směnečný jednatel)

Agent *m* agent, obchodní zástupce

Agentur *f ek.* agentura

Agglomerat *n 1.* aglomerát, uskupení 2. *geol.* aglomerát, pevný shluk částic 3. *hutn.* aglomerát, spečenec

agglomerieren aglomerovat

Agglomerieren *n hutn.* aglomerování, spékání

Agglutination *f* aglutinace, slepování se

Aggregat *n 1.* agregát (strojů, zařízení, přístrojů), soustrojí 2. *mat.* algebraický součet 3. *min.* uskupení, agregát

▪ **~, spannungsgesteuertes** napětově řízené soustrojí
▪ **~, kristallines** polykrystalické těleso ▪ **~austausch-**
verfahren *n* metoda výměny agregátů (při opravách)
▪ **~druckmaschine** *f polygr.* tiskařský sdružený stroj

Aggregate *f, radioaktive npl nukl.* radioaktivní agregáty

Aggregatgröße *f* agregovaná veličina

Aggregation *f fyz.* seskupení, sdružení, agregace (částiček)

Aggregatzustand *m fyz.* skupenství, agregátní stav ▪ **~zu-**
standsänderung *f* fázová přeměna

aggressiv agresivní, způsobující korozi

Agio *n* ážio (rozdílný mezi nominální a tržní hodnotou cenných papírů)

Agiopapier *n* áziopapír (pevně úročitelný cenný papír splatný s áziem)

Agiotage *f* áziotáž (spekulace na burze)

Agitationsgranate *f zbr.* propagační tisk

AGL (= Abteilungsgewerkschaftsleitung *f*) závodní rada práce

Agonie *f* agónie

Agar/ausfuhr *f* vývoz zemědělské produkce ▪ **~flugzeug** *n zem.* zemědělské letadlo, letadlo služby zemědělství

▪ ~**land** *n* agrární země ▪ ~**meteorologie** *f* zem. zemědělská meteorologie, agrometeorologie ▪ ~**preise** *mpl* ceny zemědělských výrobků ▪ ~**produkt** *n* zem. zemědělský výrobek ▪ ~**technik** *f* zem. agrotechnika
Agrikulturchemie *f* zem. zemědělská chemie, agrochemie
Agro-Forst-Melioration *f* meliorace půdy pomocí ochranného zalesnění
Agrohydrometeorologie *f* zem. zemědělská hydrometeorologie
Agronom *m* agronom
Agrotechnik *f* agrotechnika, soubor pěstitelských zásad
Agrotechniker *m* zem. agrotechnik
Ah. (= **Anhänger** *m*) *mot.* přívěs
AHB (= **Außenhandelsbetrieb** *m*) podnik zahraničního obchodu
Ahle *f* 1. šídlo 2. *polygr.* šídlo
Ähnlichkeit *f* podobnost
Ähnlichkeits/berechnung *f* porovnávací výpočet ▪ ~**gesetz** *n* mech. zákon podobnosti ▪ ~**größe** *f* fyz. velikost podobnosti, kritérium podobnosti ▪ ~**mechanik** *f* technika modelových výzkumů, mechanika podobnosti ▪ ~**punkt** *m* mat. střed stejnolehlosti (dvou kružnic) ▪ ~**satz** *m* mat. zákon podobnosti ▪ ~**transformation** *f* mat. převod na základě podobnosti
Aho *f* (**Amperestunde**) ampérhodina
Ahorn *m* bot. javor
Ähre *f* klas
Ähren/drescher *m* zem. mlátička klasů ▪ ~**heber** *m* zem. zvedáč klasů
AIb (= **Anlage im Bau** *f*) nedokončená investice
Aiélé *n* aielé
Airbus *m* let. airbus
Aitel *m* ryb. jelec tloušť
Ajaxmetall *n* met. cínovo-olovnatý bronz (obsahující 12% Pb a 8%Sn)
Ajougewirk *n* text. ažurová pletenina
A.K. (= **Absorptionskoeffizient** *m*) fyz. absorpční koeficient
AK 1. (= **Arbeitskreis** *m*) dělnický spolek 2. (= **aufgeladener Kessel** *m*) tlakový spalínový kotel
AKA (= **Absorptionskälteanlage** *f*) absorpční chladírenské zařízení
Akademie *f* akademie
Akademie der Wissenschaften akademie věd
Akanthus *m* arch. akant (ornament)
Akarizid *n* akaricid (insekticid, pesticid)
Akaroidharz *n* barv. akaroidová pryskyřice
Akaryonten *npl* akaryonta, prokaryonta, bezjaderné organismy
Akaziengummi *m* arabská guma, senegalská guma
AKF (= **Autokorrelationsfunktion** *f*) mat. autokorelační funkce
Akklimation *f* aklimace ▪ ~**von Fischen** *ryb.* aklimatizace ryb, zdomácnění ryb, přizpůsobování ryb
Akklimatisierung *f* aklimatizace, přizpůsobení se
Akkommodation *f* opt. akomodace, přizpůsobení se (oka)
Akkord *m* ek. akord, ujednání, souzvuk
Akkord/arbeit *ek.* akordová práce, úkolová práce ▪ ~**karte** *f* karta akordové práce ▪ ~**lohn** *m* ek. úkolová mzda ▪ ~**system** *n* systém práce v úkolové mzdě
akkreditieren *ak* kreditovat, pověřit
Akkreditiv *n* akreditiv ▪ **ein** ~ **annullieren** zrušit akreditiv ▪ **ein** ~ **bestätigen** potvrdit akreditiv ▪ **ein** ~ **eröffnen** otevřít akreditiv ▪ ~, **avisiertes** avizovaný akreditiv ▪ ~, **unbefristetes** časově neomezený akreditiv ▪ ~, **widerriefliches** odvolatelný akreditiv ▪ ~**auftrag** *m* akreditivní příkaz ▪ ~**gültigkeit** *f* platnost akreditivu
Akkumulation *f* akumulace, nahromadění

Akkumulations/rate *f* míra akumulace ▪ ~**teich** *m* ryb. akumulární rybník
Akkumulator *m* 1. akumulátor, zásobník (např. vody) 2. *elchem.* akumulátor (zásobník galvanické elektřiny) 3. *inf.* akumulátor, registr A, střadač (počítače) ▪ ~, **alkalischer elchem.** alkalický akumulátor ▪ ~, **hydraulischer stroj.** hydraulický akumulátor ▪ ~, **trockengeladener** akumulátor nabitý zasucha
Akkumulatoren/batterie *elchem.* akumulátorová baterie ▪ ~**fahrzeug** *n* akumulátorové vozidlo ▪ ~**scheidewand** *f* *elchem.* oddělovací stěna akumulátoru ▪ ~**triebwagen** *m* žel. hnací akumulátorový vůz
akkumulieren *hromadit, akumulovat*
AKM (= **Absorptionskältemaschine** *f*) absorpční chladicí zařízení, absorpční chladnička
Akmit *m* min. akmit, egirin
A-Kohle *f* (**Aktivkohle** *f*) aktivní uhlí (látko s porézním povrchem)
Akontozahlung *f* akontace, splátka na účet
Akromion *n* anat. nadpažek
Akrylat *n* akrylát
Akt *m* akt (čin, jednání)
Akte *f* akt, spis
Akten/ablage *f* archiv spisů ▪ ~**aufzug** *m* *transp.* pásový výtah ▪ ~**zeichen** *m*, **Unser** naše značka
Aktie *f* ek. akcie ▪ ~, **börsenfähige** akcie obchodovatelná na burze
Aktien/ausgabe *f* vydání akcií ▪ ~**bank** *f* akciová banka ▪ ~**bewertung** *f* ocenění akcií ▪ ~**fonds** *m* akciový fond ▪ ~**gesellschaft** *f* ek. akciová společnost ▪ ~**inhaber** *m* akcionář ▪ ~**handel** *m* obchodování s akciemi ▪ ~**marktschwäche** *f* oslabení akciového trhu
Aktivität *f* aktivity
Aktion *f* akce, kampaň, speciální nabídka (např. při prodeji zboží)
Aktionär *m* akcionář
Aktions/kraft *f* akční síla, výkonná síla ▪ ~**rad** *n* regulační kolo turbíny (např. Curtisovy) ▪ ~**radius** *m* let. akční radius (letadla) ▪ ~**stufe** *f* akční stupeň (turbíny) ▪ ~**turbine** *f* akční turbína, rovnotlaká turbína
Aktiva *pl* ek. aktiva
Aktivator *m* 1. *elektron.* aktivátor 2. *chem.* aktivátor, aktivční přísada, aktivátor (katalyzátoru)
Aktiv/bestand *m* aktivní zůstatek ▪ ~**bilanz** *f* aktivní bilance
Aktiven *pl* ek. aktiva
Aktivgeschäft *n* bankovní aktivní operace
Aktivieren *n* aktivování
Aktivierung *f* 1. fyz. aktivace, aktivování (např. fotokatody) 2. *nukl.* (radio)aktivace ▪ ~**des Gewinns** kapitalizace zisku ▪ ~**mit** *γ* **Quanten** fotojadrová aktivace, fotoaktivace
Aktivierungs/analyse *f* aktivční analýza ▪ ~**barriere** *f* aktivční bariéra ▪ ~**becken** *n* *ryb.* aktivční nádrž ▪ ~**beleg** *m* doklad o aktivaci ▪ ~**energie** *f* fyz., *chem.* aktivční energie ▪ ~**enthalpie** *f* aktivční entalpie ▪ ~**entropie** *f* aktivční entropie ▪ ~**mittel** *n* stimulator, aktivátor ▪ ~**querschnitt** *m* *nukl.* účinný průřez na aktivaci ▪ ~**schwelle** *f* fyz. práh aktivace, aktivční bariéra
Aktivität *f* aktivita, činnost ▪ ~, **optische** *chem.* optická aktivita ▪ ~, **relative** *chem.* relativní aktivita
aktivitätsfrei *nukl.* neradioaktivní, neaktivní
Aktivitäts/index *m* *keram.* index aktivity, ukazatel aktivity ▪ ~**messer** *m* fyz. měřidlo aktivity, radiometr ▪ ~**zeit** *f* časový odhad
Aktiv/kohle *f* *chem.* aktivní uhlí ▪ ~**konto** *n* ek. účet aktiv ▪ ~**lot** *n* aktivní pájka ▪ ~**saldo der Handelsbilanz** aktivní saldo obchodní bilance ▪ ~**schlamm** *m* aktivní bahno, aktivní jíl

Aktivum *n* aktivum

Aktivwechsel *m* rimesa (aktivní směnka)

Aktsaal *m arch.* aula

aktualisieren aktualizovat

Aktualisieren *n I. ek.* aktualizace, dopočet (např. nákladů)
2. *inf.* aktualizace

Aktuar *m* soudní úředník

aktuell aktuální

Akustik *f* akustika ■ ~, **physiologische** fyziologická akustika

Akustiker *m* akustik

Akustikus *m anat.* sluchový nerv ■ ~**bahn** *f anat.* dráha akustiku

akustisch akustický

Akzeleration *f mech.* akcelerace, zrychlení ■ ~, **säkulare** *navig.* sekulární zrychlení

Akzelerator *m nukl.* akcelerátor

Akzentuierung *f I. akust.* zdůraznění 2. *rad.* preemfáze

Akzept *n* akcept (směnky)

Akzeptant *m* příjemce směnky

Akzeptanz *f* akceptace, přijetí

akzeptieren akceptovat, přijmout

Akzeptierung *f* akceptování

Akzeptor *m I.* akceptor 2. *kryst.* akceptorové centrum, akceptor (elektronu v mřížce)

Akzeptorion *n* akceptorový ion

Akzeptorlösmittel *n* zásadové rozpouštědlo, protonofilové rozpouštědlo, protonoakceptorové rozpouštědlo

Akzidenzen *fpl polygr.* akcidenty

Akzidenzsatz *m polygr.* akcidenční sada, akcidenční soubor

Alabaster *m min.* alabastr

Alamosit *m min.* alamosit

Alampie *f ryb.* alampie, modravé zbarvení kůže ryb

Alanate *npl chem.* analáty, hydrohlinitaný

Aland *m ryb.* jelec jesen

Alarin *n chem.* alanin (3-aminopropionová kyselina)

Alarm *m* poplach ■ ~**anlage** *f* poplašné zařízení ■ ~**einrichtung** *f* poplašné zařízení, alarm ■ ~**manometer** *n ochr. pr.* alarmový manometr ■ ~**schallsignal** *n* zvukový poplachový signál ■ ~**sicherung** *f* tavná signální pojistka ■ ~**stromspeisung** *f* univerzální napájení ■ ~**stufe** *f* stupeň pohotovosti

Alaun *m chem.* alaun; potašový kamenec ■ ~, **gebrannter** pražený kamenec ■ ~**beize** *f barv.* alaunové mořidlo, kamencové mořidlo ■ ~**gerberei** *f koz.* činění hlínkou, kamencové činění, bělicí činění, hlínková koželužna ■ ~**leder** *n* hlínková kůže, alunová kůže ■ ~**schiefer** *m petr.* kamenečná břidlice ■ ~**stein** *m min.* alunit, kamenec (na holení)

ALB (= Allgemeine Leistungsbedingungen) Všeobecné podmínky pro životní pojištění

Albin *m* albín

Albinismus *m* albinismus, bělavé vzezření kůže (např. ryb)

Albino *m* albín

Albit *m min.* albit

Albondur *n met.* albondur (úprava povrchu hliníkového plechu bonderizací, fosfátování)

Albumin *n* albumin, jednoduchá bílkovina

Albumin/leim *m* albuminové lepidlo, albuminový klíž ■ ~**papier** *n fot.* albuminový papír

AlBz (= Aluminiumbronze f) hliníková bronz

Alcatron *m elektron.* alkatron (tranzistor)

Älchen *n* hádátka (škůdce rostlin)

Alclad *n met.* alklad

Aldehyd *m chem.* aldehyd ■ ~**harze** *npl plast.* aldehydové pryskyřice ■ ~**säure** *f chem.* kyselina aldehydová

Aldol *n chem.* aldol

Aldolisation *f chem.* aldolizace, aldolová kondenzace

Aldosen *fpl chem.* aldózy (aldehydrické cukry)

Alfol *n* alfol (izolační materiál z hliníkové fólie)

Al-Folie *f* hliníková fólie

Algebra *f mat.* algebra ■ ~, **Boolesche** *mat.* Booleovská algebra ■ ~, **lineare** *mat.* lineární algebra ■ ~, **universelle** *mat.* obecná algebra, univerzální algebra

algebraisch *mat.* algebraický

Algen *fpl bot.* řasy (vodní)

Algen/kultur *f* pěstování řas ■ ~**kunde** *f* nauka o řasách, algologie ■ ~**watten** *fpl* shluky řas plovoucích na hladině

Alginate *npl chem.* algináty

Alginatfaser *f chem.* vl. alginátové vlákno

Alginsäure *f chem.* kyselina alginová

Algorithmus *m mat.* algoritmus

Algraphie *f polygr.* aluminografie

Alhidade *f geod.* alhidáda

Aliphaten *npl chem.* alifatické sloučeniny; alifatické uhlovodíky

aliphatisch *chem.* alifatický

Alitieren *n tep. zpr.* alitování, difuzní hliníkování

Alizarin *n chem.* alizarin, 1,2-dihydroxy-9,10-antrachinon

alizyklisch *chem.* alicyklický

alkal. (= **alkalisch** *chem.*) alkalický

Alkalessenz *f chem.* alkaličnost

alkalibeständig odolný proti alkáliím, odolný proti louhům

Alkali/bestimmung *f* určení zásadovitosti ■ ~**chlorid** *n* alkalichlorid ■ ~**echtheit** *f barv.* stálobarevnost v alkáliích

Alkalien *npl chem.* alkálie, hydroxidy alkalických kovů

Alkalien *f, kaustische* *npl chem.* žiravý louh, hydroxidy alkalických kovů

Alkali/gerippe *n* (směs sody, vodního skla, křemičitanů, fosfátů a jiných složek na tvorbu alkalických pracích prostředků /detergentů/)

■ ~**lösung** *f* alkalický roztok ■ ~**metalle** *npl chem.* alkalické kovy (Li, Na, K, Rb, Cs, Fr) ■ ~**salz** *n chem.* sůl alkalického kovu ■ ~**schmelze** *f chem.* alkalická tavenina

alkalisch alkalický, zásadový

alkalisieren *chem.* alkalizovat

Alkalisilikate *npl chem.* křemičitaný alkalických kovů

Alkalität *f* alkalita (zásaditost vody)

Alkalmetrie *f chem.* alkalimetrie

Alkaloid *n chem.* alkaloid

Alkamin *n chem.* aminoalkohol

Alkandisäure *f chem.* alkandikarboxylová kyselina

Alkane *npl chem.* alkany, nasycené alifatické uhlovodíky,

parafinové uhlovodíky, parafíny

Alkannawurzel *f bot.* alkana, červený kořen k výrobě henny

Alkanol *n chem.* alkanol, alifatický alkanol

Alkansäuren *fpl chem.* alifatické kyseliny

Alkanthiole *npl chem.* alkanothioly

Alkene *npl chem.* alkeny (olefiny, alkyleny), etylenové uhlovodíky

Alkine *npl chem.* alkiny, acetylenové uhlovodíky

Alkohol *m chem.* alkohol ■ ~, **absoluter** absolutní alkohol, alkohol bez vody ■ ~, **mehrwertiger** vícemocný alkohol

■ ~, **tertiärer** třetířadý alkohol, terciární alkohol ■ ~, **zweiwertiger** *chem.* dvoumocný alkohol

Alkoholauszug *m* alkoholický výtažek

alkoholisieren *potr.* alkoholizovat (víno)

Alkoholyse *f chem.* alkoholýza, interesterifikace

Alkoven *m stav.* alkovna

Alku *m met.* bimetal Al/Cu, kupal

Alkydharze *npl plast.* alkydové pryskyřice, alkydy

Alkydharzack *m barv.* alkydový lak

Alkyl *n chem.* alkyl, skupina alkylů ■ ~**arylsulfonat** *n chem.* alkyloarylsulfonát

Alkylatbenzin *n* alkylovaný benzin

Alkylbenzolsulfonate *npl chem.* alkylbenzensulfonany

Alkylen *npl chem.* alkyleny, alkeny, olefiny

Alkylierung *f chem.* alkylace

Alkylphenolharze *npl* alkylofenolové pryskyřice

Alkylsulfate *npl chem.* alkylsulfáty, alkylsírany ■ **~sulfid** *n chem.* alkylsulfid

Allachsantrieb *m mot.* náhon na všechny osy

Allantois *f anat.* allantois ■ **~gefäß** *n* allantoidní céva

Allee *f* alej, stromofádí

Allein/berechtigung *f* výhradní oprávnění ■ **~besitzer** *m* výlučný majitel ■ **~exporteur** *m* výhradní vývozce ■ **~importeur** *m* výhradní dovozce ■ **~recht** *n* výhradní právo ■ **~vertreter** *m* výlučný zástupce, exkluzivní zástupce

Allemontit *m min.* allemontit

Allen *n chem.* allen, propadien

Allergikermatratze *f* protialergická matrace

allergisierend alergizující

Alles/brenner *n* vše spalující pec ■ **~fördergebläse** *n zem.* dmychadlo (dopravní), fukar ■ **~kleber** *m* univerzální lepidlo ■ **~könnner** *m* čelní tvarovačka ■ **~trockner** *m* univerzální sušárna, univerzální sušička

Allgasbrenner *m* univerzální hořák

allem *všeobecný, obecný* ■ **~bekannt** obecně známý

Allgemeinbeleuchtung *f* veřejné osvětlení

allgemeine Bedingungen für die Gasversorgung,

ABV-Gas všeobecné podmínky dodávky plynu

Allgemeine Erklärung f der Menschenrechte Všeobecná deklarace lidských práv

Allgemeine Geschäftsbedingungen (AGB) *fpl* Všeobecné obchodní podmínky

Allgemeine Ortskrankenkasse (AOK) *f* všeobecná zdravotní pojišťovna

Allglas/röhre *f elektron.* celoskleněná elektronka ■ **~technik** *f* celoskleněná technika

Alligator *m* krokodýl (úchytky např. drátků)

Allobar *n nukl.* alobar

allochthon *geol.* alochtonní

Allogamie *f* alogamie, cizosprašení, cizoopylení

Allonge *f* 1. *lab.* prodlužovák, násadka 2. *hutn.* balon (metalurgie Zn) 3. *polygr.* alonž, volný list pro vlepění přílohy do knihy

Allophan *m min.* alofan

allotriomorph *petr.* alotriomorfní

allotrop *chem.* alotropický

Allotropie *f chem.* alotropie

Alloxan *n chem.* alloxan

Allpass *m* 1. *aut.* fázový měnič prvního řádu 2. *tel.* propustný čtyřpól

Allrad/antrieb *m mot.* pohon na všechna kola ■ **~lenkung** *f mot.* řízení všemi koly vozidla

all-risks-Klausel *f* doložka o krytí veškerých rizik

Allstromempfänger *m rad.* univerzální přijímač (na stejnosměrný i střídavý proud)

Allstromgerät *n el.* univerzální přístroj (na stejnosměrný i střídavý proud)

Allsynchrongetriebe *n mot.* univerzální synchronní převodovka

alluvial *geol.* aluviální

Alluvionen *fpl geol.* naplaveniny, říční nánosy

Allverstärker *m tel.* univerzální zesilovač

Allyl/aldehyd *m chem.* allylaldehyd ■ **~harze** *npl plast.* allylové pryskyřice ■ **~senföl** *n chem.* allylhořčičná sílice

Allylen *n chem.* 1. allylen, metyloacetylen 2. allen, propadien

Allyl-Verbindungen *fpl chem.* allylové sloučeniny

AlmBz (= **Aluminiummehrstoffbronze**) *f* hliníková bronza vícesložková

Alnico *n met.* alniko (slitina Al, Ni, Co)

Alodine-Verfahren *n* lodování (metoda chemické oxidace hliníku)

Aloe *f* 1. *bot.* aloe 2. *farm.* alona, pryskyřice aloeoová

Alopecie *f* lyses, alopecie

Aloxydierung *f povl.* eloxování, elektrolytická oxidace hliníku

Alpaka *n* 1. alpaka, nové stříbro 2. *text.* alpaka

Alpakawolle *f text.* vlna alpaka (z lamy)

Alpenwirtschaft *f zem.* salašnictví

alpha(nu)mmerisch *inf.* alfanumerický

Alphatron *n fyz.* alfatron

Alphazellulose *f chem.* alfacelulóza

Alphitit *m petr.* alfitit

Alpinum *n* alpinum, skalka

ALR (= **automatische Lautstärke-Regelung**) *rad.* automatický regulátor hlasitosti

Alraun *m bot.* **Echter** (též **Alraunwurzel**) *f* mandragora lékařská

Alsifer *n met.* alsifer, slitina

Alsimin *n hutn.* alsimin

Altalgonkium *n geol.* starohory, údobí starohor

Altar *m arch.* oltář

Alt/azimut *m* altazimut ■ **~bau** *m* stará zástavba ■ **~bestand** *m* původní stav ■ **~bettung** *f st. žel.* stará podsýpka ■ **~dachziegel** *m keram.* římská střešní krytina ■ **~eisen** *n* železný odpad, staré železo

Alter *n* věk

Altern *n* 1. dobývání 2. *biol., tep. zpr.* stárnutí ■ **~, magnetisches** *tep. zpr.* magnetické stárnutí

Alternativ/brennstoff *m* náhradní palivo ■ **~glied** *n* alternativní člen

Alternative *f mat.* alternativa, logický součet

Alternativmodus *m inf.* alternativní režim

Alternator *m* 1. *inf.* alternátor 2. *mot.* alternátor, synchronní generátor

Alters/bestimmung *f*, **radioaktive** radioaktivní datování, radioaktivní určování stáří ■ **~klasse** *f* věková třída ■ **~stufe** *f* věkový stupeň, kategorie

Alterung *f* 1. dobývání (např. keramické hmoty) 2. *biol., tep. zpr.* stárnutí ■ **~, beschleunigte** *met.* urychlené stárnutí ■ **~, künstliche** umělé stárnutí, urychlené stárnutí ■ **~, natürliche** přirozené stárnutí

alterungsbeständig odolný proti stárnutí

Alterungs/beständigkeit *f met.* odolnost proti stárnutí

■ **~beständigkeitsprobe** *f* zkouška odolnosti proti stárnutí ■ **~kerbschlagzähigkeit** *f* zkouš. *mat.* vrubová pevnost po stárnutí ■ **~prüfung** *f* zkouška odolnosti proti stárnutí ■ **~schutzmittel** *n gum.* antioxidant, prostředek proti stárnutí ■ **~sprödigkeit** *f met.* křehkost vlivem stárnutí (oceli) ■ **~verlust** *m* morální opotřebení (strojů) ■ **~widerstand** *m gum.* odolnost proti stárnutí

Alt/holz *n* použité dříví, přestarlé dříví, starodřevo ■ **~kupfer** *n* mědný odpad, patinovaná měď ■ **~material** *n* odpadový materiál, použitý materiál ■ **~metall** *n* kovový odpad, kovový šrot ■ **~metalllegierung** *f met.* přetavenina, slitina druhého tavení ■ **~papier** *n* sběrový papír

Altokumulus *n meteo.* altokumulus, "velké beránky"

Altöl *n paliv.* použitý olej, vyjetý olej ■ **~, regeneriertes** regenerovaný olej ■ **~ablass** *m* vypouštění použitého oleje

Alt/papier *n papír.* starý papír, makulatura ■ **~papiertonne** *f* kontejner na starý papír ■ **~teilung** *f geod.* stupňové dělení, dělení (úhlu) na stupně ■ **~wasser** *n* stojatá voda, slepé rameno, staré rameno toku

Aluchrom *n met.* aluchrom (slitina Al-Cr)

Aludur *n met.* aludur (slitina hliníku na plastické tváření)

Alufont *n met.* alufont (slitina Al-Cu-Ti-Mg)

Aluman(gan) *n met.* aluman (slitina Al-Mn)

Alumel *n met., chem.* alumel (slitina Ni-Mn-Si-Fe-Al)
Alumetieren *n tep. zpr.* alumetování, difúzní hliníkování
Aluminat *n chem.* hlinitan (obecně); metahlinitan
Aluminid *n chem.* aluminid
Aluminieren *n povl.* aluminiování, hliníkování
Aluminisierung *f el.* aluminizování (např. stínítek obrazovky)
Aluminium *n 1. chem.* hliník, **Al 2. met.** aluminium
 ▪ ~, **pyrotechnisches** pyrotechnický hliník, hliník do pyrotechnických hmot ▪ **acetat** *n chem.* octan hlinitý ▪ **bohrer** *n trísk. obr.* vrták na slitiny hliníku ▪ **diffusionsverfahren** *n povl.* difúzní hliníkování ▪ **eisen** *n hutn.* železohliník ▪ **gusseisen** *n met.* železohliníkový odlitek ▪ **legierung** *f met.* hliníková slitina ▪ **lot** *n svař.* hliníková pájka ▪ **mehrstoffbronze** *f hliníkový* vícetložkový bronz ▪ **messing** *m met.* hliníková mosaz ▪ **oxid** *n chem.* kyslíčník hlinitý ▪ **silikat** *n křemičitan* hlinitý ▪ **spiegel** *m osv.* hliníkové zrcadlo ▪ **stahl** *m hliníková* ocel ▪ **verbindungen** *fpl chem.* sloučeniny hliníku
Aluminon *n chem.* aluminon
Aluminothermie *f* aluminotermie
aluminothermisch aluminotermický, termický
Alundum *n alundum, elektrit*
Alunit *n min.* alunit
Ausil *n met.* ausil (slitina Al-Si)
AM 1. (= Ackermaschinen fpl) zemědělské stroje (na obdělávání půdy) **2. (= Amplitudenmodulation f)** *tel.* amplitudová modulace **3. (= Auslösemechanismus m)** spouštěcí mechanismus
am Oberlauf *ryb.* na horním toku
am Unterlauf *ryb.* na dolním toku
Amalgam *n chem.* amalgám
Amalgamation *f chem.* amalgamace
Amalgamiertisch *m chem.* amalgamátor
Amiophonie *f elakust.* amiofonie
Ambiplasma *n* ambiplazma
Amboss *m 1.* kovadlina **2. metrol.** pevný dotek (např. mikrometru) **3. zbroj.** pevný dotek ▪ **bahn** *f tvář.* dráha kovadliny ▪ **gesenk** *n tvář.* zápustka kovadliny ▪ **kontakt** *m mot.* nepohyblivý kontakt (v rozdělovači zapalování) ▪ **stock** *n tvář.* špalek kovadliny
Ambulanz *f* ambulance, ambulanční vůz
Ambulanzwagen *m* ambulanční vůz
Ambulatorium *n* ambulatorium
Ameise *f* mravenec
Ameisen/äther *m chem.* mravenčan etylový ▪ **säure** *f chem.* kyselina mravenčí ▪ **säureäthylester** *m chem.* mravenčan etylnatý ▪ **(säure)aldehyd** *m chem.* aldehyd kyseliny mravenčí, formaldehyd ▪ **säuremethylester** *m chem.* mravenčan metylnatý
Americium *n chem.* americium, Am
Amerikanischer Flusskrebs *m ryb.* americký rak říční
Amesit *m min.* amesit
Amethyst *m min.* ametyst
Amiant(h) *m min.* amiant
Amid *n chem.* amid
Amidharze *npl plast.* amidové pryskyřice
Amidin *n chem.* amidin
Amidol *n chem.* amidol
Amidosulfonsäure *f chem.* amidosulfonová kyselina
Amikron *n fyz.* amikron
Amin *n chem.* amin ▪ ~, **aromatisches** *chem.* aromatický amin, aryl ▪ ~, **sekundäres** *chem.* podružný amin, sekundární amin
Aminierung *f chem.* aminace
Amino(carbon)säure *f chem.* aminokarboxylová kyselina, aminokyselina

Aminoalkohol *m chem.* aminoalkohol ▪ **ameisensäure** *f chem.* aminová kyselina mravenčí, kyselina karbaminová ▪ **azoverbindung** *f chem.* aminoazová sloučenina ▪ **benzoesäure** *f chem.* kyselina aminobenzoová ▪ **benzol** *n chem.* aminobenzen, anilin ▪ **capronsäure** *f chem.* kyselina aminokapronová ▪ **essigsäure** *f chem.* kyselina aminoocetová, glycin, glykohl ▪ **gruppe** *f chem.* aminová skupina ▪ **harze** *npl plast.* aminové pryskyřice ▪ **methan** *n chem.* aminometan ▪ **methylierung** *f* aminomethylace, Mannichova reakce ▪ **phenol** *n chem.* aminofenol, hydroxianilin ▪ **plaste** *pl. plast.* aminoplasty ▪ **plastharz** *n* aminová pryskyřice ▪ **plastleim** *m* aminoplastové lepidlo ▪ **verbindungen** *fpl* aminosloučeniny
Aminoxid *n chem.* aminoxid
Aminozucker *npl chem.* aminocukry
Amitose *f* amitóza, přímé dělení jádra buňky
Ammer *f* strnad
Ammeter *n* ampérmetr
Ammine *npl chem.* amoniakáty
Ammon *n chem.* amon
Ammonal *n* výbuš. amonal
Ammonalaun *m chem.* kamenec hlinitoamonný
Ammoniak *n chem.* amoniak, čpavek ▪ ~, **schwefelsaures** síran amonný ▪ **salpeter** *n chem.* ledek amonný ▪ **salze** *npl chem.* amoniakové soli ▪ **soda** *f chem.* amoniaková soda ▪ **soda-Verfahren** *n chem.* amoniakální způsob výroby sody, Solvayova metoda výroby sody ▪ **superphosphat** *n* amoniakální superfosfát, amoniakalizovaný superfosfát ▪ **verbrennungsanlage** *f* zařízení na spalování amoniaku ▪ **verdichter** *m* čpavkový kompresor ▪ **wasser** *n chem.* čpavková voda, amoniaková voda
ammoniakalisch čpavkový
Ammonifikation *f chem.* amonifikace, čpavkování
Ammoniten *npl 1.* výbuš. amonity **2. geol.** amonity
Ammonitrophos *n* amonitrofos, fosforečné hnojivo s dusíkem ledkovým a čpavkovým
Ammonium *n chem.* amonium ▪ **anhydrit** *n* tekutý čpavek ▪ **chlorid** *n chem.* chlorid amonný, salmiak ▪ **nitrat** *n chem.* dusičnan amonný ▪ **nitrit** *n* dusitan amonný ▪ **phosphat** *n* fosforečnan amonný ▪ **phosphat** *n, sekundäres* *chem.* dvouatomový fosforečnan ▪ **salz** *n chem.* amoniová sůl, amonná sůl ▪ **sulfat** *n chem.* síran amonný
Ammon/salpeter *m* ledek amonný ▪ **salpetersprengstoff** *m horn.* výbušná směs amono-ledková, amonit ▪ **sulfat** *n* síran amonný ▪ **sulfatsalpeter** *m* amoniosulfátový ledek
Amortisationsbetrag *m* amortizační částka
Amöbe *f* améba, měňavka
Amöbiose *f* amébová nákaza
amorph amorfní, beztvářý
Amortisation *f ek.* amortizace, umořování ▪ ~ **einer Maschine** odpis stroje
Amortisations/zeit *f* doba návratnosti ▪ **anleihe** *f* umořovací půjčka ▪ **zeit** *f, energetische* doba energetické návratnosti
Ampel *f osv.* visací světlo, semafor; ampule, závěsná nádoba na květiny ▪ **strahler** *m osv.* výstražné světlo, varovné světlo
Ampere *n 1.* jednotka elektrického proudu ampér, **A 2.** jednotka magnetomotorické síly, ampér, **A** ▪ **sekunde** *f* ampérsekunda ▪ **leiter** *m* ampérvodič ▪ **meter** *n* ampérmetr ▪ **stunde** *f jedn.* jednotka elektrického náboje, ampérhodina: 1Ah = 3600 C ▪ **stundenzähler** *m* ampérhodinový elektroměr ▪ **windung** *f* ampéřzávit
Amperometrie *f chem.* ampérometrie
Ampfer *m bot.* šťovík
Amphibien *pl* obojživelníci, amphibia ▪ **fahrzeug** *n mot.* amfíbie, obojživelné vozidlo ▪ **flugzeug** *n let.* obojživelné

letadlo, amfibie ■ **~panzer** *m* obojživelné obmněné vozidlo, plovoucí tank
Amphibolasbest *m min.* amfibolový azbest
Amphibolit *m petr.* amfibolit
Amphitheater *n arch.* amfiteatr
Ampholyt *m chem.* amfolyt, amfoterní elektrolyt
amphoter *chem.* amfoterní
Amplifizieren *n* rozmnožení
Amplitron *n rad.* amplitron (magnetron)
Amplitude *f 1. mat.* polární souřadnice, polární úhel, argument **2. mech.** amplituda ■ **~, spektroskopische** genealogický činitel, parentage
Amplituden/(frequenz)gang *m tel.* amplitudová charakteristika ■ **~anstieg** *m* nárůst amplitudy ■ **~begrenzer** *m 1. el.* omezovač **2. rad.** omezovač amplitudy ■ **~demodulation** *f* amplitudová demodulace ■ **~kennlinie** *f tel.* amplitudová charakteristika ■ **~kompression** *f tel.* komprese (průběhu, signálu) ■ **~peilung** *f* (radiometrické) amplitudové zaměřování ■ **~Phasen-Diagramm** *m rad.* amplitudovo-fázová charakteristika ■ **~Phasen-Diagramm** *n, logarithmisches aut.* logaritmická amplitudo-fázová charakteristika ■ **~rand** *m 1. tel.* rezerva v zesílení **2. aut.** rezerva v amplitudě ■ **~sieb** *n TV* oddělovač impulsů (podle amplitudy), amplitudový selektor ■ **~verzerrung** *f* amplitudové zkreslení ■ **~verzerrungsfaktor** *m rad.* činitel amplitudového zkreslení
Ampulle *f skl.* ampule, ampulka
Amsel *f kos*
Amt *n* úřad ■ **~ des Präsidiums der Regierung** Úřad předsednictva vlády ■ **ein Amt ausüben** vykonávat funkci ■ **~ für Wasserwirtschaft** *f* úřad pro vodní hospodářství ■ **~, bemanntes telef.** centrála s obsluhou ■ **~, unbemanntes telef.** bezobslužná ústředna
amtierend úřadující
amtlich úřední
Amts/anwalt *m* úřední zástupce ■ **~blatt** *n* úřední list ■ **~code** *m telef.* kód centrály ■ **~geheimnis** *n* úřední tajemství ■ **~gericht** *n* okresní soud (soud první instance v SRN) ■ **~gespräch** *n telef.* služební hovor ■ **~koppler** *m telef.* úřední spojovatelna ■ **~leitung** *f telef.* úřední linka ■ **~ton** *m telef.* signál ohlašující centrálu ■ **~verbindung** *f telef.* místní spojení ■ **~verkehr** *m telef.* místní provoz (v předplatitelské centrále)
amtsseitig *telef.* služební
Amurkarpfen *m ryb.* amor bílý
Amygdalin *n chem.* amygdalin
Amyl *n chem.* amyl, pentyl
Amylalkohol *n chem.* amylalkohol, pentylalkohol
Amylase *f* amyláza, enzym štěpící škrob na nižší cukry
Amylen *n chem.* amylen, penten
Amyloidose *f* amyloidní degenerace
Amiotrophie *f* svalová atrofie
AN (= Abscheider-Niveauregelventil *n*) regulační ventil hladiny v oddělovači vody
Anachromat *n opt.* anachromát, anachromatický objektiv
anaerob anaerobní
Anaerobier *mpl biol.* anaeroby
Anaglyph *n opt.* anaglyf
Anaglyphenbrille *f fot.* anaglyfové brýle (dvoubarevné), stereoskopické brýle
anal. (= analytisch) *chem.* analytický
Analcim *m min.* analcim
analgetisch *farm.* analgetický, bolest tlumící
analog analogový
Analog//Analog-Wandler *m inf.* analogově analogový konvertor, analogově analogový převodník ■ **~/ Digital-Regelung** *f* analogově digitální regulace ■ **~/ Digital-**

-Umsetzer *m inf.* analogově digitální konvertor, analogově číslicový převodník (A-D převodník) ■ **~ausgabe** *f inf.* analogový výstup, analogové vydání (např. dat) ■ **~daten** *mpl inf.* analogová data ■ **~eingabe** *f inf.* analogový vstup, analogové zadání (např. do počítače)
Analogie *f* analogie
Analogon *n aut.* analogon, analogový model
Analogrechner *m* analogový počítač
Analysator *m 1. mat.* analyzátor **2. opt.** analyzátor (v polarimetru) **3. analyzátor** impulsů amplitudy ■ **~, harmonischer** *mat.* harmonický analyzátor
Analyse *f* analýza ■ **~ der Produktionskosten** rozbor výrobních nákladů ■ **~ der Wirtschaftstätigkeit** rozbor hospodářské činnosti ■ **~ des Marktes** analýza trhu ■ **~, harmonische** *mat. 1.* analýza harmonických **2. harmonická analýza ■ **~, kolorimetrische** *chem.* kolorimetrická analýza ■ **~, mikrochemische** *chem.* mikrochemická analýza, mikroanalýza ■ **~, numerische** *inf.* numerická analýza ■ **~, qualitative** *chem.* kvalitativní analýza ■ **~, quantitative** *chem.* kvantitativní analýza ■ **~, quantitative thermische** kvantitativní termodynamická analýza ■ **~, radiochemische** radiochemická analýza ■ **~, radiometrische** *nukl.* radiometrická analýza ■ **~, rationelle** *chem.* racionální analýza ■ **~, sensorische** senzorická analýza ■ **~, spektrochemische** spektrální analýza, spektroskopová analýza ■ **~, spektrographische** spektrografická analýza ■ **~, thermische** *met.* tepelná analýza, termická analýza, termoanalýza ■ **~, thermodynamische** termodynamická analýza ■ **~, thermomagnetische** termomagnetická analýza
analysefähig analyzovatelný
Analysen/automat *m* automatický analyzátor ■ **~messeinrichtung** *f* analytické měřicí zařízení
analysenrein čistý pro analýzu
analysieren analyzovat
Analysis *f mat.* analýza
Analytik *f* analytika
Anamesit *m petr.* anamezit
Anamorphose *f* optická anamorfóza
Anamorphot *m opt.* anamorfot, anamorfotický objektiv
Anaphorese *f el.* anaforéza
Anaphrodisie *f* anafrodizie, tichá říje
Anästhesie *f* anestezie
Anästhetika *npl farm.* anestetika, znecitlivující látky
Anastigmat *m opt.* anastigmat, anastigmatický objektiv
Anatexis *f petr.* anatexis
Anatomie *f* anatomie
anatomisch anatomický
Anätzung *f polygr.* naleptání (první stupeň naleptání vícebarevných klišé)
Anbacken *n der Formmasken slév.* připečení formových masek
Anbacken *n* připečení, ulpívání
Anbackung *f met.* speček (vrstva vzniklá připečením)
Anbau *m 1. stav.* nástavba, přístavba **2. zem.** obdělávání (půdy), pěstování (rostlin)
anbauen *1. stav.* dostávat, přistavět **2. zem.** obdělávat (půdu), pěstovat
Anbauer *m zem.* pěstitel
Anbau/fläche *f zem.* kultivovaná plocha, osevní plocha ■ **~freiheit** vyloučení ze zástavby ■ **~gehäuse** *n* dodatečný kryt ■ **~gerät** *n 1. transp.* závěsné zařízení **2. zem.** nesené nářadí ■ **~küche** *f* sektorová kuchyně ■ **~mähwerk** *n zem.* nesené žací zařízení ■ **~möbel** *npl* sektorový nábytek, sestavovací nábytek ■ **~plan** *m zem.* osevní plán ■ **~raupe** *f zem.* přídavná housenka, přídavný pás (na kola tahače) ■ **~schneide** *f trísk.* obr. zabudovaný břit, vestavěný břit**

▪ **~schränk** *m* sektorová skříň ▪ **~station** *f* přistávací stanice ▪ **~technik** *f* *zem.* agrotechnika
anbei *v* příloze
Anbeissen der Fische (am Köder) *ryb.* zabrání ryby (na návnadu)
Anbeizen *n* dřev. namoření, moření
Anbewegung *f* *trisk.* obr. přísuv (nástroje)
anbieten *1. ek.* nabízet (zboží) *2. telef.* nabízet (rozhovor, telefonní spojení)
Anbinde/etikett *n* závěska, závěsná etiketa ▪ **~kette** *f* závěsný řetěz, řetězové zavěšení
Anbinden *n* *1.* zavěšení, přivázání *2. stav.* svázání (nového betonu se starým)
Anbinder *m* vazač (pracovník zavěšující břemena na háky jeřábů)
Anbindung *f* *inf.* připojení
Anblasen *n* *1.* dmýchání, ofukování *2. aero.* náběh (proudů vzduchu) *3. hutn.* zafoukání, zapálení (vysoké pece)
Anblattung *f* dřev. osazení, sdrážkování
Anblauung *f* dřev. zamodráení (dřeva)
Anbluten *n* zapouštění (barvy)
anbohren navrtat, navrtávat
Anbohren unter Druck navařování odbočky pod tlakem, propoj pod plynem
Anbohrer *m* *trisk.* obr. návrtník
Anbohr/gerät *n* navrtávací souprava ▪ **~maschine** *f* *trisk.* obr. navrtávačka ▪ **~meißel** *m* *vrt.* nařinací vrták, navrtávací hlava ▪ **~schelle** *f* navrtávací pás
anbrassen *vod. transp.* natočit (plachty), podkasat
Anbrennen *n* *1.* připálení *2. gum.* předběžná vulkanizace, předvulkanizace
anbringen připevnit, upevnit, nanášet
Anbruch *m* nahnilost (dřeva) ▪ **~holz** *n* dříví napadené hnilobou
anbrüchig nahnilý, zkřenčelý
Anbrütungsperiode *f* *ryb.* lhnutí ryb od oplození do stádia očních bodů
Anchovis *f* *ryb.* sardel obecná
Andalusit *m* *min.* andalusit, křemičitan hlinitý
Andaung *f* natrávení (částečný rozklad potravy v zažívacím traktu)
ändern měnit, změnit, pozměnit
Andenthal/decker *m* *let.* jedenapůlplášník ▪ **~schaltung** *f* odbočka s jeden a půl vypínačem
Änderung *f* modifikace, mutace, přeměna, změna
Änderungsband *n* *inf.* aktualizací páska, páska změn ▪ **~mitteilung** *f* hlášení o změnách
Andesin *m* *min.* andezin
Andesit *m* *petr.* andezit
Andienungsstraße *f* *st. sil.* obslužná ulička
Andoung *n* andoung
Andreaskreuz *n* *1. arch.* zkosený kříž *2. žel.* Ondřejův kříž, výstražný kříž pro železniční přejezd bez závor
andrehen *1.* ladit, natočit, roztáčet *2. text.* přitáčet (osnovu), navíjet (nit)
Andrehung *f* natočení (konce předmětu)
Androgynie *f* obojetnost druhotných pohlavních znaků
Andruck *m* *polygr.* nátisk, zkušební obtisk
andrücken dotlačit, natlačit
Andrücken *n* dotisknutí, stisknutí, stlačení
Andrücketikett *n* samolepící etiketa
Andruck/presse *f* *polygr.* lis na zkušební obtisky ▪ **~rolle** *f* přítlačný váleček
Andruckvorrichtung *f* přítlačné zařízení
Aneignung *f* přivlastnění, osvojení
Anelastizität *f* *met.* anelastická
Anemie *f* úbytek červených krvinek

Anemogramm *n* *meteo.* anemogram (záznam o síle a směru větru)
Anemograph *m* *meteo.* anemograf, záznam o větru
Anemometr *n* *meteo.* anemometr
Anemone *f* sasanka
Anemophilie *f* větrošnubnost
Anemorphose *n* anamorfoza, přetvoření, znetvoření
Anemoskop *n* *meteo.* anemoskop
Anemostat *m* *san.* anemostat
Anergie *f* *fyz.* energie
Anerkennung der Rasse přezkoušení plemena, uznání plemena
Anerkennung f (Saat- und Pflanzgutenerkennung) *zem.* uznávání (osiv a sádí)
Aneroid *n* aneroid
Aneroidbarometer *n* kovový barometr, aneroidový barometr
Aneroiddose *f* kryt aneroidu
Anethol *n* *chem.* anetol
Anfahr/beschleunigung *f* *mot., žel.* akcelerace, zrychlení při rozjezdu ▪ **~brennelement** *n* *nukl.* najížděcí palivový článek ▪ **~dampfsystem** *n* systém spouštěcí páry ▪ **~einrichtung** *f* zařízení pro najíždění
Anfahren *n* *1. stroj., mot.* najetí, rozjetí *2. trisk.* obr. přísun nástroje (do pracovní polohy) *3. mot.* spuštění
Anfahr/führung *f* kontrola při najíždění ▪ **~gefäß** *n* najížděcí nádoba, rozjížděcí sběrač (kotle) ▪ **~häufigkeit** *f* počet najetí (za rok) ▪ **~ölpumpe** *f* spouštěcí olejové čerpadlo ▪ **~regler** *m* najížděcí regulátor ▪ **~spannung** *f* *el. str.* rozjezdové napětí ▪ **~stellung** *f* najížděcí poloha ▪ **~strang** *m* *hutn.* najížděcí plynulost (kontinuálního liti) ▪ **~strom** *m* rozběhový proud ▪ **~stromstoß** *m* proudový náraz (při spouštění) ▪ **~stufe** *f* *el. str.* stupeň rozjíždění
Anfahrt *f*, vjezd (do budovy) *2. stroj., mot.* rozjezd, rozběh
Anfahr/überlastung *f* *el. str.* přetížení při rozběhu ▪ **~wärmetauscher** *m* rozběhový výměník tepla, regenerátor tepla při rozběhu bloku ▪ **~widerstand** *m* *1. el. str.* rozjezdový odpor *2. stav. sil.* jízdní odpor vozidla ▪ **~zeit** *f* doba najíždění, doba spouštění ▪ **~zustand** *m* záběrový moment
anfallen napadnout (např. plísni)
Anfalls/gebilde *n* *stav.* vazba v rohu střechy ▪ **~höhe** *f* výška hřebene
Anfang *m* počátek, začátek
Anfangs/anschlag *m* *el.* počátkový odpor (trimru)
▪ **~bestand** *m* počáteční stav ▪ **~bilanz** *f* počáteční rozvaha ▪ **~bohrer** *m* *vrt.* počáteční vrták, předvrták (krátký) ▪ **~brisanz** *f* výbuš. počáteční mohutnost ▪ **~druck** *m* vstupní tlak ▪ **~einlage** *f* počáteční vklad ▪ **~feuchte** *f* počáteční vlhkost ▪ **~feuchteanteil** *m* počáteční podíl vlhkosti ▪ **~feuchtesatz** *m* počáteční měrná vlhkost ▪ **~griffigkeit** *f* *st. sil.* počáteční drsnost (nového povrchu) ▪ **~klebekraft** *f* počáteční lepivost ▪ **~kolumne** *f* *polygr.* spuštěný sloupec sazby (nezačínající nahore) ▪ **~lage** *f* počáteční poloha ▪ **~leistung** *f* počáteční výkon ▪ **~lohn** *m* nástupní mzda ▪ **~punkt** *n* *1.* počáteční bod, nulový bod *2. mat.* počátek ▪ **~querschnitt** *m* *zkouš. mat.* počáteční průřez, zahajovací průřez ▪ **~riegelung** *f* *čal.* počáteční zapoštění ▪ **~spannung** *f* *1. el.* počáteční napětí *2. zkouš. mat.* vlastní napětí, prvotní napětí ▪ **~stückmasse** *f* počáteční kusové hmotnost ▪ **~stufe** *f* *telef.* vstupní stupeň ▪ **~vorrat** *m* počáteční zásoba ▪ **~wert** *m* počáteční hodnota ▪ **~zähigkeit** *f* *skl.* tažnost skla, vazkost skla (připravenost skleněné hmoty na výrobu) ▪ **~zustand** *m* počáteční stav
Anfärben *n* *1. barv.* zabarvení *2. kož.* činění v barvách, obarvení
anfärben zbarvit
anfasen zkosit hranu, srazit hrany
Anfassende *n* úchytky

Anfechtung *f* odpor, napadení, popírání
anfertigen *f* zhotovit, vyhotovit, vyrobit
Anfertigung *f* zhotovení, provedení, výroba, vyhotovení
anfeuchten *zvlhčit*, navlhčit
anflanschen spojit pomocí příruby
Anflug *m* 1. *lesn.* rozlet, samovýsev, nálet 2. *let.* přilet, přiblížení na přistání, nálet 3. *tep. zpr.* náběhová barva, nabíhání barev
Anforderung *f* objednávka, požadavek ■ ~, **gesetzliche** zákonný požadavek
Anforderungsstufe *f* kvalitativní třída
Anforderungsart *f* druh požadavku ■ ~**schein** *m* žádanka
Anfrage *f* *inf.* dotaz, poptávka ■ ~**bearbeitung** *f* zpracování poptávky ■ ~**datei** *f* *inf.* soubor poptávkových dat, soubor dotazů ■ ~**position** *f* položka poptávky
Anfressung *f* 1. koroze, rozrušení 2. *stroj.* zadření (např. motoru) ■ ~, **korrosive** bodová koroze, místní napadení korozi
Anfrierbarkeit *f* stupeň zmrazení
Anfrischofen *m* *hutn.* rafinační pec
Anfuhr *f* dovoz, navezení, přísun
Anfütterung *f* rozkrmení
Angabe *f* 1. *inf.* oznámení, vstupní informace, zadání (do paměti stroje) 2. *metrol.* údaj 3. celní deklarace
Angaben *pl* 1. data, vstupní informace 2. *metrol.* údaje
angeben oznámit, udát, uvést
angeboren vrozený
Angebot *n* *ek.* nabídka, oferta ■ ~ **und Nachfrage** nabídka a poptávka ■ **ein** ~ **erhalten** obdržet nabídku ■ **ein** ~ **ablehnen** odmítnout nabídku ■ **ein** ~ **annehmen** přijmout nabídku ■ **ein** ~ **machen** učinit nabídku ■ ~, **festes** závazná nabídka ■ ~, **freibleibendes** nezávazná nabídka
Angebots/anfrage *f* *ek.* nabídková kalkulace ■ ~**einholung** *f* předložení nabídky ■ ~**kalkulation** *f* nabídková kalkulace ■ ~**projekt** *n* nabídkový projekt ■ ~**zeichnung** *f* *výkr.* nabídkový výkres, výkres pro nabídku
angeforen namrzlý
Angehörige *m* příslušník
Angel *f* 1. úchyť(ka), stopka (např. pilníku) 2. střeň, střecha (nože) 3. *dřev.* uchycení pilového listu 4. *stav.* uchycení závěsu 5. *tvář.* uchycení konec (protahované tyče nebo trubky) 6. *ryb.* udice ■ ~**band** *n* *stav.* závěs (dveří) ■ ~**geräte** *npl* *ryb.* příslušenství k lovu udicí; rybářské náčiní ■ ~**haken** *m* *ryb.* rybářský háček ■ ~**hammer** *m* *tvář.* mlátek (na zachycení trubek) ■ ~**keil** *m* klín závěsu ■ ~**leine** *f* *ryb.* rybářský vlasec, šňůra ■ ~**rolle** *f* *ryb.* naviják ■ ~**schnur** *f* *ryb.* rybářský vlasec
Angelegenheit *f* záležitost
angelenkt přikloubený (k čemu), kloubově připojený
angelernt zaučený
Angelin *n* angelin
Angelique *n* basralocus
angeln *ryb.* chytat ryby na udici
angemessen přiměřený
angenhert *mat.* přiblížený
angepasst přizpůsobený
Anger *m* trávník, pastvina, palouk
Angerben *n* *kož.* začínění, předtríslení
angerechnet započtený
angereichert obohacený
angeschliffen zabroušený
angeschmiedet přikovaný
angeschwenmt *geol.* naplavený, nanesený
Angestellte *m* zaměstnanec
angewandt aplikovaný
Angewohnheiten der Tiere *pl* *zem.* návyky zvířat
angezeigt oznámený
Angießbuchse *f* *plast.* vtoková vložka

ANG-Kosten *pl* (**Ausschuss**, **Nacharbeit** und **Garantieleistungen**) náklady na zmetky, opravy zmetků a záruční práce
Angledozer *m* *poz. inž.* angledozer
angleichen 1. přizpůsobit 2. *mat.* přirovnávat
Angler *m* *ryb.* sportovní rybář
Anglesit *m* *min.* anglesit
Angorismus *m* angorismus
Angriff *m* *einer Kraft* *mech.* silové působení
Angriffs/fläche *f* zkorodovaný povrch; úchytná plocha, pracovní plocha ■ ~**linie** *f* *mech.* linie působení (síly) ■ ~**punkt** *f* 1. *aut.* vstupní bod 2. *mech.* působistiště (síly) ■ ~**rutsche** *f* *horn.* poháněný skluzný žlab ■ ~**stuhl** *m* *horn.* poháněná stolička
angular 1. úhlový 2. hranatý
Anguss *m* 1. *plast.* vstřík, vtok 2. *polygr.* nálev (část náliťku typového písma odstraněná po obrobení) 3. *stroj.* náliťek (na odlitku) ■ ~**buchse** *f* *plast.* vtoková vložka, vstříkovačic pouzdro ■ ~**farbe** *f* *keram.* engoba, potah, nástřep ■ ~**haltebuchse** *f* *plast.* přídržovač vtoku ■ ~**kegel** *m* *plast.* náliťkový kužel
Anh. (= **Anhänger** *m*) *mot.* přívěs
anhaften připevnit, přilepit, přichytat, přilnout
Anhaftung *f* adheze, přilnavost
Anhall *m* *akust.* narůstání zvuku, dozvuk
Anhalten *n* 1. zastavení, zadržení 2. *žel.* dojezd
anhalten zadržet, zastavit se
Anhaltspunkt *m* 1. bod připojení, místo zapojení (např. na čep) 2. *let.* orientační bod
Anhänge/balken *f* *zem.* závěsný nosník ■ ~**etikett** *n* visačka ■ ~**gewicht** *n* *žel.* hmotnost zátěže (tažené) ■ ~**glied** *n* závěsný článek ■ ~**hobel** *m* *poz. inž.* závěsné hladítko
Anhänger *m* 1. *mot.* závěsný čep 2. *žel.* závěsný vagon 3. přívěs, visačka ■ ~, **einachsiger** jednonápravový přívěs
Anhangleiste *f* závěsná lišta (u cembala a spinetu)
Anhängöse *f* závěsné oko
anharmonisch *mat.* neharmonický
Anharmonizitätskonstante *f* konstanta anharmonicity
Anhäufeln *n* *zem.* hrobování, nakupčení, obsypání (zeminou)
anhäufeln *zem.* nakopčit, oborávat
Anhebepumpe *f* čerpadlo zvedacího oleje
anheften bodově navařit, přistehovat, připevnit
Anheftungsstadium *n* *ryb.* stadium zavěšení (zavěšování) plůdku
Anheizen *n* nahrát, přihřátí, rozehrátí, vstupní ohřev
Anheiz/geschwindigkeit *f* rychlost ohřevu ■ ~**leistung** *f* *elektron.* žhavicí výkon ■ ~**wirkungsgrad** *m* *elektron.* stupeň účinnosti nážavení
Anhieb *m* násek, zásek
Anhöhe *f* návrší
Anhub *m* *stroj.* zdvih, nadnesení
Anhydrid *n* *chem.* anhydrid
Anhydrierung *f* *chem.* anhydrování, odvodnění (sloučenin)
Anhydrit *m* 1. *min.* anhydrit, síran vápenatý 2. *petr.* anhydrit (hornina)
Anhydritbinder *m* *stav.* anhydritové pojivo
Anhydrobase *f* *chem.* anhydritová zásada
Anhydrosäure *f* *chem.* kyselina anhydrová, anhydrobáze
Anilid *n* *chem.* anilid
Anilin *n* *chem.* anilin, aminobenzen ■ ~**druckmaschine** *f* *polygr.* flexotiskařský stroj ■ ~**farbstoffe** *npl* *chem.* anilinové barvicí látky, anilinové barvivo ■ ~**gummidruck** *m* *polygr.* flexotisk, ofsetový tisk, flexografie ■ ~**harze** *npl* *plast.* anilinové pryskyřice, pryskyřice anilinoformaldehydové ■ ~**leder** *n* přírodní useň barvená anilinem ■ ~**tinte** *f* anilinový inkoust

animalisch živočišný, pudový

animalisieren *plast.* animalizovat (umělá vlákna)

Animpfen *n (von Kristallbildung)* naočkování (krystalizace, tvorby krystalů)

Anion *n chem.* anion

Anionen/austauscher *m* anex, měnič aniontů ■ **~leitung** *f* aniontové vedení ■ **~leitung** *f*, **reine elchem.** aniontová vodivost

Anionotropie *f chem.* anionotropie

Anisidin *n chem.* anisidin, metoxyanilin

Anisöl *n* anýzová silice

Anisol *n chem.* anisol, metoxybenzen, metylfenyléter

anisotrop *fyz.* anizotropní

Anisotropie *f fyz.* anizotropie

Ankathete *f mat.* přilehlá odvěsna

Ankauf *m* koupě, nákup, výkup

ankaufen nakoupit, skoupit, vykupovat

Ankaufs/kurs *m* nákupní kurz ■ **~preis** *m* nákupní cena

Ankeimen *n* nakličování

ankeimen nakličít, nakličovat

Anker *m* 1. *lod.* kotva 2. *el.* zápora, kotva (magnetu), uchyacení (sloupu) 3. *el. str.* kotva, rotor 4. *hod.* kotva 5. *stav.* zakotvení, kotevní šroub ■ **~stockloser** *m* *lod.* kotva bez příčniku ■ **~arm** *m* *lod.* rameno kotvy ■ **~ausbau** *m* *horn., poz. inž.* svorníková výztuž ■ **~boje** *f* *lod.* kotevní bóje ■ **~bolzen** *m* kotevní šroub ■ **~durchflutung** *f el. str.* průtok kotvou, magnetoelektrická síla kotvy ■ **~feld** *n el. str.* (magnetické) pole kotvy ■ **~fortsatz** *m* *telef.* vidlice ■ **~geschirr** *n* *lod.* kotevní zařízení ■ **~hamen** *m* *ryb.* zakotvená síť, zakotvený keser ■ **~hub** *m* *el.* zdvih kotvy ■ **~kern** *m* *el. str.* jádro kotvy ■ **~knopf** *m* knoflík s kotvovitou nožkou ■ **~kran** *m* *lod.* kotevní jeřáb, zvedák kotvy ■ **~mast** *m* 1. *el.* zakotvený stožár, kotevní stožár 2. *let.* zakotvený navigační stožár

ankern 1. *stav.* zakotvit, upevnit (k základu) 2. *vod. transp.* kotvit

Anker/nüsse *fpl* *lod.* lanový buben (kotvy) ■ **~pfahl** *m* *stav.* kotevní pilota ■ **~punkt** *m* *kryst.* kotevní uzel (dislokace) ■ **~reuse** *f ryb.* zakotvená klec ■ **~rückwirkung** *f el. str.* reakce kotvy, zpětný účinek kotvy ■ **~rührer** *m* kotvové míchadlo ■ **~schiene** *f* *stav.* kotevní kolejnice ■ **~seil** *n* *stav.* kotevní lano ■ **~seilklemme** *f* svorka kotevního lana ■ **~spill** *m* *lod.* kotevní vratidlo (se svislým hrídelem) ■ **~stab** *m* *el. str.* kotvové jádro ■ **~stein** *m* 1. *stav.* kotevní kámen 2. úchytká raménka (nepokoje)

ankerstromproportional úměrný kotevnímu proudu

Anker/tasche *f* *lod.* kotevní kapsa, výklenek ■ **~trosse** *f* *lod.* kotevní lano ■ **~umschaltung** *f el. str.* přepólování kotvy (změnou směru proudu)

Ankerung /kotvení

anklammern připevnit (skobou nebo svorkou), přisponkovat

ankleben přilepit, nalepit

Ankleber *m* *dřev.* náklížek

anklemmen připojit svorkami

anknüpfen připojit, navázat

Ankohlen *n* opalování (dřeva)

Ankopplung *f* *tel.* sepnutí, spojení (obvodů)

ankörnen *trisk. obr.* důlkovat

Ankreis *m* *mat.* připsaná kružnice (stranám trojúhelníku)

ankuppeln připojit, přivést (např. vozík)

ankurbeln 1. *ek.* rozdělit (např. výrobu) 2. *stroj.* roztáčet klikou (např. motor)

Anlage *f* 1. aparatura, instalace, zařízení; továrna, závod; vydání (např. knihy) 2. *ek.* náklad, investice, vklad, příloha (dopisu) 3. *stroj.* dotyk, přiléhání, povrch dotyku, přilehlý povrch; opora 5. *zem. plaz* pluhu ■ **~des ruhenden Verkehrs** *st. sil.* parkoviště ■ **~, bauliche** stavební zařízení

■ **~, lufttechnische** zařízení na úpravu vzduchu ■ **~, oberirdische** nadzemní zařízení ■ **~fonds** *m* *ek.* investiční fond ■ **~kapital** *n* investiční kapitál ■ **~kosten** *pl* *ek.* pořizovací náklady ■ **~lebensdauer** *f* životnost zařízení ■ **~mittel** *npl* *ek.* základní prostředky (stroje a zařízení)

Anlagen *fpl* investiční majetek, základní prostředky

■ **~, sanitäre** zdravotnická zařízení ■ **~abgang** *m* vyřazení investičního majetku ■ **~abschreibung** *f* odpis z investic ■ **~bedarf** *m* potřeba zařízení ■ **~buchhaltung** *f* evidence základních prostředků ■ **~teil** *m* část zařízení ■ **~überwachung** *f* střežení objektu ■ **~verfügbarkeit** *f* disponibilita zařízení

Anlagerückstellung *f* investiční rezerva

Anlagerung *f* 1. *fyz.* adice (např. elektronu) 2. *geol.* navrstvení, nahromadění nánosu

Anlagerungs/diskordanz *f* *geol.* diskordance sedimentace, sedimentační nerovnoměrnost ■ **~gefüge** *n* *petr.* sedimentační struktura, složení sedimentu ■ **~prozess** *m* *nukl.* adiční proces ■ **~verbindung** *f* *chem.* adiční sloučenina ■ **~vermögen** *n* adiční schopnost

Anlage/stillstand *m* zařízení mimo provoz ■ **~vermögen** *n* *ek.* podnikové jmění ■ **~wirkungsgrad** *m* účinnost zařízení

Anlandung *f* *geol.* navrstvení, přistání (lodi)

Anlass *m* důvod, podnět, pohnutka, příležitost ■ **~anlage** *f* *spal. mot.* rozběhové zařízení, startér ■ **~arbeit** *f el. str.* spouštěcí práce, rozběhová energie ■ **~ätzung** *f* *met.* rozběh leptání, počátek leptání oksylením ■ **~aufnahme** *f* odběr, příkon ■ **~barkeit** *f* *tep. zpr.* popustitelnost, schopnost popouštění ■ **~belastung** *f* rozběhové zatížení ■ **~beständigkeit** *f* *tep. zpr.* odolnost proti popouštění ■ **~drehmoment** *m* *mot.* počáteční točivý moment ■ **~drehzahl** *f* *spal. mot.* minimální rozběhové otáčky ■ **~einrichtung** *f* *tep. zpr.* zařízení na popouštění, popouštěcí zařízení ■ **~einspritzpumpe** *f* *spal. mot.* vstříhvací čerpadlo, rozběhové čerpadlo

Anlassen *n* 1. rozběh, start (např. motoru) 2. *tep. zpr.* popouštění (oceli)

anlassen spustit, uvést do chodu

Anlasser *m* 1. *el. str.* spouštěč (motoru) 2. *spal. mot.* startér

Anlass/farben *fpl* 1. *met.* podkladové barvy 2. *tep. zpr.* popouštěcí barvy ■ **~härte** *f* *tep. zpr.* popouštěcí tvrdost ■ **~häufigkeit** *f el. str.* četnost spouštění ■ **~hilfe** *f* *spal. mot.* spouštěcí (pomocná) zařízení ■ **~kurbel** *f* *spal. mot.* roztáčecí klika, spouštěcí klika ■ **~leistung** *f* spouštěcí výkon ■ **~luftbehälter** *m* nádrž spouštěcího vzduchu ■ **~magnet(zünder)** *m* *spal. mot.* startovací magnetické zapalování ■ **~mittel** *n* napouštěcí prostředek, napouštědlo ■ **~motor** *m* 1. *el. str.* spouštěč, spouštěcí motor 2. *spal. mot.* spouštěcí motor, startér ■ **~ofen** *m* *tep. zpr.* popouštěcí pec ■ **~pumpe** *f* *spal. mot.* vstříkvací čerpadlo, startovací čerpadlo ■ **~regler** *m* *el. str.* počáteční regulátor, spouštěcí regulátor ■ **~satz** *m* *telef.* spouštěcí sada ■ **~schalter** *m* *el. str.* spouštěcí spínač (např. vypínač hvězda-trojúhelník) ■ **~spitzenstrom** *m* *el. str.* spouštěcí špičkový proud, záběrný proud ■ **~sprödigkeit** *f* *met.* popouštěcí křehkost ■ **~turbine** *f* rozběhová turbína

Anlassung *f* spouštění, start (např. motoru)

Anlass/unterbrecher *m* *spal. mot., el. str.* přerušovač startéru ■ **~werte** *mpl* rozběhové hodnoty ■ **~widerstand** *m* *el. str.* spouštěcí odpor ■ **~zeit** *f* doba rozběhu ■ **~zündspule** *f* *spal. mot.* startovací zapalovací cívka

Anlauf *m* 1. *arch.* fazetka, výběžek, nákrůžek (sloupu) 2. *aut.* rozběh 3. *ek.* záběh, zabíhání (nové výroby) 4. *hodin.* počátek (bicího mechanismu) 5. *let.* rozběh 6. *met.* pokrytí barevným náběhem, zmatování, zmatnění 7. *mot.* náběh 8. *trisk. obr.* přiblížení (nástroje k obrobku) ■ **~, schwe-** **rer** *el. str.* těžký rozběh ■ **~ätzung** *f* *met.* počátek leptání oksylením ■ **~bahn** *f* rozběhová dráha, startovací dráha

anlaufbeständig *met.* odolný proti tvorbě náběhových barev
Anlauf/beständigkeit *f met.* odolnost proti počátku koroze, odolnost proti počáteční korozi ■ **~bund** *m stroj.* opěrný prstenec (např. na válci) ■ **~dauer** *f el. str.* doba rozběhu
Anlaufen *n I.* opocení, tvoření závoje (uvnitř náterového filmu), náběhová koroze **2. skl.** nabíhání barvy (termické)
3. stroj. spuštění, spouštění, rozběh
Anlauf/farben *fpl I. met.* náběhové barvy **2. min.** barvy usazení ■ **~käfig** *m* rozběhová klec (elektromotoru) ■ **~kosten** *pl* náklady na přípravu výroby ■ **~kupplung** *f mot.* rozběhová spojka ■ **~regulierbetrieb** *m el. str.* regulovaný rozběh (motoru) ■ **~schalter** *m el. str.* rozběhový vypínač ■ **~schaltung** *f el. str.* rozběhové zapojení, zapojení pro rozběh ■ **~schicht** *f* nabíhací vrstva ■ **~spannung** *f elektron.* anodové napětí (elektronky) při počátečním žhavení ■ **~steuerung** *f el. str.* řízení spouštění ■ **~stufe** *f* spouštěcí stupeň ■ **~vorrichtung** *f el. str.* startér (motoru), rozběhové zařízení
Anlege/ *f, hydraulische* hydraulické zařízení ■ **~apparat** *m polygr.* samonakládací zařízení ■ **~brett** *m polygr.* podávací deska, příložná deska ■ **~maschine** *f text.* nakládací zařízení
anlegen **1.** nakládat, přikládat **2. ek.** investovat, vkládat **3. el.** vložit, přiložit (napětí) **4. polygr.** nakládat (tiskařský materiál do tiskařského stroje), obložit **5. stav.** sestavovat (zkušebně tesářskou konstrukci) **6. vod. transp.** přistát, přirazit (ke břehu)
Anlegeplatz *m vod. transp.* přistaviště
Anleger *m I. polygr.* samonakládač **2.** nakládač (pomocný pracovník) **3. ek.** investor, vkladatel ■ **~schutz** *m* ochrana investorů
Anlege/schloss *n* příložný zámek ■ **~tisch** *m polygr.* podávací stůl, přísouvací stůl ■ **~wandler** *m el.* příložný měnič (proudový)
Anleihe *f* obligace, půjčka
anleimen přiklížit, naklížit
Anleimmaschine *f polygr.* lepička (stroj na lepení), stroj na nanášení lepidla
Anleiten *n des Hopfen* *zem.* zavádění chmele
Anleitung *f* instrukce, návod k používání
Anleitungskarte *f ek.* instrukční karta, operační karta
Anlenkbolzen *m I. spal. mot.* svorník klikové hřídele **2. stroj.** čep drápku
anlenken *stroj.* kloubově spojit, kloubově připojit (čepem)
anlernen začít, zacvičit
Anlernling *m* zaškolený pracovník
anleuchten osvětlovat
Anleuchtgerät *n osv.* osvětlovací přístroj
Anleuchtung *f osv.* osvětlení (např. budovy)
anliefern dodat
Anliegen *n* žádost
anliegen *navig.* držet kurs
Anlockung *f* přilákání
anlöten připájet
anluven *vod. transp.* ustavit (loď) do návětrí
anmachen **1.** rozdělát (oheň) **2. stav.** namíchat (maltu)
Anmachwasser *n stav.* rozdělávací voda, záměsová voda
Anmeldegebühr *f* ohlašovací poplatek (např. patentu)
anmelden ohlásit, přihlásit
Anmelde/pflicht *f* ohlašovací povinnost ■ **~priorität** *f* prioritá přihlášky (patentu)
Anmelder *m* deklarant (celní)
Anmeldeverfahren *n* přihlašovací řízení (při ohlášení vynálezu)
Anmerkung *f* poznámka
anmontieren namontovat, přimontovat
Annabergit *m min.* annabergit, niklový květ

Annageln *n* přibítí, přisponkování
annähernd přibližně ■ **~berechnen** přibližně vypočítat
Annäherung *f mat.* aproximace, přiblížení
Annäherungs/bahn *f kosm.* přibližovací dráha ■ **~berechnung** *f* přibližný výpočet
Annäherungs/manöver *n* přibližovací manévry ■ **~rechnung** *f mat.* přibližný výpočet ■ **~zünder** *m zbroj.* přibližovací zapalovač
Annahme *f I.* akceptace, domněnka, hypotéza, předpoklad, přijetí, převzetí ■ **~entscheid** *m* rozhodnutí o přijetí ■ **~prüfung** *f* vstupní kontrola ■ **~stelle** *f* sběrné místo ■ **~wahrscheinlichkeit** *f stroj.* pravděpodobnost přijetí
Annalen *pl* anály
annehmen akceptovat, domnívat se, předpokládat, převzít, přijmout
annieten přinýtovat, nanýtovat
Annihilation *f nukl.* anihilace, zničení (ztrátou materie)
Annuität *f ek.* annuita, roční splátka
Annuitäten/hypothek *f* annuitní hypotéka ■ **~versicherung** *f* annuitní pojištění
annullieren anulovat, zrušit
Anode *f el.* anoda, kladná elektroda ■ **~, physiologische** fyziologická anoda
Anoden/(glimm)licht *n elektron.* anodové (žhavicí) světlo ■ **~basisschaltung** *f elektron.* zapojení s uzemněnou (společnou) anodou ■ **~basisverstärker** *m* zesilovač s uzemněnou (společnou) anténou ■ **~belastung** *f elektron.* anodové zatížení ■ **~betriebsspannung** *f elektron.* provozní napětí anody ■ **~drossel** *f el.* anodová tlumivka ■ **~dunkelraum** *m elektron.* anodový temný prostor ■ **~fall** *m elektron.* anodový spád, anodový úbytek (napětí) ■ **~feld** *n* anodové uzemnění ■ **~gleichrichter** *m elektron.* usměrňovač anodového proudu ■ **~hartblei** *n* anodové tvrdé olovo ■ **~kreis** *m* anodový obvod ■ **~legierung** *f elchem.* anodová slitina ■ **~lösung** *f elchem.* anodický roztok ■ **~messbuchsen** *fpl tel.* anodové měřicí pouzdro ■ **~rückwirkung** *f tel.* anodová odezva, anodová reakce, anodový zpětný účinek ■ **~schlamm** *m elchem.* anodový kal, anodový odpad ■ **~schutzrohr** *n el.* anodová clona ■ **~spannung** *f el.* anodové napětí, napětí anody ■ **~sperrvermögen** *n el.* schopnost uzavírání anody ■ **~stiel** *m el.* stojka anody, anodový sloupek ■ **~strahlen** *mpl fyz.* anodové paprsky, anodové záření ■ **~strom** *m el.* anodový proud ■ **~widerstand** *m el.* anodový odpor
anodisieren *povl.* anodický oxidovat (např. eloxovat)
Anolyt *m elchem.* anolyt
Anomalie *f I.* anomálie, nepravdivost **2. mat.** amplituda, fáze, polární úhel ■ **~, gravimetrische** *geol.* gravimetrická anomálie ■ **~, lokale** *geol.* lokální anomálie ■ **~, mittlere** *astr.* střední anomálie ■ **~, regionale** *geol.* regionální anomálie ■ **~, wahre** *astr.* skutečná anomálie
Anomaloskop *n fyz.* anomaloskop (např. Nagelův)
anordnen nařídít, přikázat, seřadit, uspořádat
Anordnung *f I.* konfigurace, rozmístění, rozložení, uspořádání (např. válců motoru) **2.** nařízení, ustanovení, vyhláška ■ **~, einstweilige** dočasné opatření, předběžné opatření ■ **~, gerichtliche** soudní nařízení ■ **~, exponentielle** *nukl.* exponenciální uspořádání, exponenciální sestava ■ **~, räumliche** *fyz.* prostorové uspořádání (např. atomů)
anorg. (= **anorganisch**) *chem.* anorganický
A-Norm *f* technicky zdůvodněná norma
Anorthit *m min.* anortit
Anorthoklas *m min.* anortoklas
Anorthosit *m petr.* anortozit
Anothermie *f geol.* anotermie
Anoxidieren *n chem.* anoxidace
Anpaarung *f zem.* připařování

anpassen přizpůsobit, přilícovat, slícovat (při montáži)

Anpassung *f* adaptace, přizpůsobení, úprava

Anpassungs/dämpfung *f el.* tlumení přizpůsobivostí ▪ **~fähigkeit** *f 1.* arch. přizpůsobivost 2. adaptabilita ▪ **~fähigkeit** *f der Arbeitnehmer* přizpůsobivost zaměstnanců ▪ **~fehler** *m 1. rad.* nepřizpůsobení, chyba přizpůsobení 2. *rad.* součinitel odrazu ▪ **~leitung** *f rad.* přizpůsobovací vedení ▪ **~messer** *m rad.* měřidlo přizpůsobení ▪ **~netzwerk** *n rad.* přizpůsobovací zařízení ▪ **~stück** *n* vlnový průchod ▪ **~vermögen** *n* adaptabilita, přizpůsobivost ▪ **~zwang** *m an die neue Lage* nutnost přizpůsobit se novým podmínkám

anpeilen *navig.* zaměřovat

anpflanzen vysázet, osázet, pěstovat

Anpflanzung *f* pěstování

Anplatten *n* ablaktace, plátování, štěpování přibližováním

anpolieren leštit na polesek

Anprall *m* úder (pohybujícího se tělesa do tělesa stojícího)

Anpressdruck *m* přítlak

anpressen přitlačit (k čemu), nalisovat

Anpress/kraft *f* přitlačná síla ▪ **~verkapselmaschine** *f* stroj pro tvorbu pojistek uzávěru přítlakem ▪ **~verschleißmaschine** *f* stroj uzavírající přítlakem ▪ **~verschluss** *m* přitlačný uzávěr ▪ **~vorrichtung** *f* přitlačné zařízení

Anquellen *n des Futters* máčení (bobtnání) krmiva

Anquellen *n (der Eier)* bobtnání jiker

Anrampung *f st. sil.* vzestupnice (hrany vozovky), (mostní) nájezd, rampa

anrauhem zdrsnit (povrch)

anrechnen započítávat

Anrechnung *f* zápočet, započtení

Anrecht *n* nárok, právo

Anregeglied *n* rozběhový článek

Anregelzeit *f aut.* doba regulační odezvy

anregen excitovat

Anreger *m* aktivátor, iniciátor, podněcovatel, původce (choroby)

Anregung *f fyz.* aktivace, iniciování, excitace, vzbuzení, vybuzení

Anregungsband *n el.* budicí pásmo ▪ **~querschnitt** *m nukl.* účinný průřez (pro excitace) ▪ **~spannung** *f el.* budící napětí

Anreiben *n* roztírání, tření (pigmentů)

anreichern obohacovat (jaderné palivo)

Anreichern *n, mechanisches horn.* mechanická úprava (rud)

Anreicherung *f 1. horn.* obohacování 2. *san.* úprava (povrchové vody) 3. obohacení (izotopu)

Anreicherung/anlage *f* zařízení na obohacování ▪ **~faktor** *m 1.* činitel obohacení 2. *nukl.* koeficient obohacení (např. uranu) ▪ **~maschine** *f horn.* obohacovací stroj, obohacovací zařízení ▪ **~transistor** *m elektron.* tranzistor (MIS) s obohacujícím kanálem ▪ **~verfahren** *n* obohacovací proces

anreißen 1. narýsovat, vyznačit 2. naríznout, natrhnout 3. *trísk. obr.* orýsovat (obrobek)

Anreißer *m trísk. obr.* rýsovač, rýsovací jehla

Anreiß/körner *m nár.* zámečnický důlčík ▪ **~maschine** *f zkouš. mat.* zkušební trhací stroj ▪ **~nadel** *f trísk. obr.* rýsovací jehla ▪ **~stift** *m nár.* rýsovací tužka

Anreiz *m* motivace, stimul ▪ **~relais** *n el.* předbudicí relé ▪ **~system** *n* motivační systém

Anrichte *f/skřín* na nádobí, příbormník, stůl na úpravu pokrmů, úpravná, přípravná

anrichten 1. připravit (např. náradí pro práci) 2. *zbroj.* nabít

Anriss *m 1.* povrchová trhlina, natržení (povrchové) 2. orýsování ▪ **~spannung** *f stav.* napětí, při kterém se objevují trhliny

anritzen narýpnout, naríznout

Anrollen *n let.* rozběh (při startu)

Anrollverschluss *m 1.* tlakový uzávěr (přitlačnými válečky) 2. uzávěr (láhve) 3. zalemovaný uzávěr

anrosten narezávat

Anruf *m telef.* zavolání, telefonický hovor ▪ **~beantworter** *m telef.* automatický záznamník (telefonních hovorů)

▪ **~bus** *m* mikrobuses volaný telefonicky (ze stanoviště)

▪ **~empfänger** *m telef.* telefonní přístroj

anrufen *telef.* zavolat

Anrufende *m telef.* volající

Anruf/feld *n telef.* pole hlášení ▪ **~lampe** *f* signální žárovka

▪ **~ordner** *m telef.* pořadník hovorů ▪ **~relais** *n telef.* prepínač hovorů, prepínač linek ▪ **~schränken** *fpl žel.* dálkově ovládané závory (železničního přejezdu) ▪ **~speicher** *m telef.* paměť čísel (telefonních účastníků) ▪ **~taste** *f telef.* tlačítko (telefonní) ▪ **~verteiler** *m telef.* rozdělovník, řadič (volání) ▪ **~zeichen** *n telef.* volací signál

anrühren rozmíchat (např. hmotu), míchat

Ansagedienst *m* telefonická informační služba

Ansammlung *f* nahromadění

Ansatz *m 1.* násadka, násada, nástavec, nárust 2. *barv.* sestava čerstvé lázně, receptura; *chem.* složení, sestava, receptura

3. *hutn., slév.* nasazenina (ve vysoké peci) 4. *hydr.* přístavba, násada *mat.* vyjádření, formulace (úlohy), sestavení (rovnice) 5. *stroj.* nákrutěk, výstupek, osazení ▪ **~leuchte** *f osv.* světelný nástavec ▪ **~punkt** *m* výchozí bod ▪ **~rohr** *n* trubkový nástavec ▪ **~stück** *n hydr.* přípojka, nástavec

▪ **~wert** *m* odhadovaná hodnota

ansäuern *chem.* okyselit

ansaugen nasávat, vysávat, sát

Ansaug/fähigkeit *f* nasáklivost ▪ **~geräuschkämpfer** *m spal.* mot. tlumič sání ▪ **~hub** *m spal.* mot. sací zdvih

▪ **~krümmer** *m spal.* mot. koleno sacího potrubí ▪ **~leitung** *f mot.* sací potrubí, nasávací potrubí ▪ **~luftfilter** *m* filtr nasávacího vzduchu ▪ **~öffnung** *f* nasávací otvor ▪ **~rohr** *n* sací trubka ▪ **~schacht** *f* nasávací šachta ▪ **~teller** *m* přísavný talíř ▪ **~volumen** *n* nasávaný objem ▪ **~vorgang** *m* proces nasávání ▪ **~zustand** *m* stav sání

Ans.-Verbindungen *fpl chem.* sloučeniny

anschaffen obstarat, opatřit, pořídit

Anschaffung *f* nákup, pořízení (koupí)

Anschaffungskosten *pl ek.* pořizovací náklady ▪ **~preis** *m* pořizovací cena ▪ **~wert** *m* pořizovací hodnota

Anschäftmaschine *f* úkosovací stroj

Anschaffungspreis *m* pořizovací cena

anschälen okroužit, předloupat

Anschläler *m* nálupe ▪ **~klappe** *f* klapka nálupe ▪ **~tray** *n* etážový dopravník nálupe

Anschalt(e)wähler *m telef.* přípojevací volič

anschnallen *el.* připojit, napojit

Anschaltung *f el.* přípoj, napojení

Anschauligkeit *f* názornost

Anschlag *m 1.* úder, dotek (při posuvu) 2. *ek.* rozpočet, odhad (nákladů) 3. *kanc.* úhoz (do kláves) 4. *stav.* ostění, špaleta

5. *stroj.* doraz, nastavená zarážka, omezovač chodu 6. *telef.* zaražení 7. *vod. inž.* zarážka jezu 8. vývěska, oznámení

▪ **~band** *n transp.* pás spletený z drátů nebo ocelových lan na zavěšení drobného materiálu ▪ **~brett** *n* informační tabule, nástěnka ▪ **~drehen** *n trísk. obr.* soustružení na doraz

Anschlagen *n 1. kanc.* úhozy (do psacího stroje) 2. *stav.* kování (oken nebo dveří), osazení 3. *transp.* přivázání, zavěšení (např. jeřábu) 4. *trísk. obr.* posuv na doraz

anschlagen přibít (hřebíkem), značkovat (výřezy)

Anschlag/getriebe *n kanc.* doraz (psacího stroje) ▪ **~kette** *f transp.* vázací řetěz (na jeřábu) ▪ **~latte** *f stav.* strhovací lat' ▪ **~lehre** *f* dorazová lišta ▪ **~leiste** *f stroj.* klapačka,

dorazová lišta, vodící lišta (materiálu) ■ **~schiene** *f* 1. stav. nárazová kolejnice 2. stroj. zádržná lišta, lišta s dorazy 3. žel. opěrka ■ **~seil** *n* *transp.* vázací lano (na jeřábu) ■ **~steuerung** *f* stroj. řízení nárazkami (např. obráběcích strojů) az ■ **~tafel** *f* označovací tabule, vývěska ■ **~winkel** *m* *metrol.* příložený úhelník

Anschließen *n* připojení

anschiessen připojit, navázat

Anschliff *m* 1. nábrus, brus 2. *třísk.* obr. naostření (nářadí), přibroušení

Anschluss *m* 1. , napojení, připojení, spojení 2. *elektron.* přípojka, přívod, svorka 3. *geod.* navázání 4. *let.* spojení 5. *tel.* přípoj ■ **~bahn** *f* vlečka ■ **~bahnhof** *m* žel. spojovací nádraží ■ **~bedingung** *f* podmínka připojení ■ **~bild** *n* *inf.* standardní spojení, interface ■ **~bolzen** *m* *el.* kabelová koncovka (hlavic vysokého napětí) ■ **~dose** *fel.* přípojná krabice ■ **~draht** *m* přípojný drát, spojovací drát ■ **~druck** *m* tlak plynu v síti ■ **~einheit** *f* 1. *inf.* periferní zařízení, vnější zařízení, vnější jednotka 2. *tel.* přípojovací jednotka ■ **~fahne** *fel.* přípojka (budovy) ■ **~fahrkarte** *f* přestupní jízdenka ■ **~fehler** *m* chyba v připojení

anschlussfertig *el.* připojený, zainstalovaný

Anschluss/filter *m* vazební filtr ■ **~flansch** *m* přípojovací příruba ■ **~gebiet** *n* enkláva 2. ■ **~gewinde** *n* přípojková závitnice ■ **~gleis** *n* žel. boční kolej ■ **~kabelkopf** *m* přípojkový kabelový stojan ■ **~kappe** *fel.* koncovka (kabelu) ■ **~kasten** *m* *el.* přípojovací skříňka, elektroinstalační skříňka, elektroskříň ■ **~klemmbrett** *n* přípojovací svorkovnice ■ **~klemme** *f* *el.* přípojovací svorka, přívodní svorka ■ **~kondensator** *m* vazební kondenzátor ■ **~kosten** *fp* poplatek za připojení ■ **~lasche** *f* přípojná lišta ■ **~leiste** *f* přípojovací svorkovnice ■ **~leistung** *f* *el.* výkon, připojovací výkon ■ **~leitung** *f* 1. *el.* přípojný vedení, napájecí vedení 2. *san.* přípojný potrubí 3. *telef.* účastnická přípojka ■ **~linienführung** *f* vedení trasy přípojky ■ **~maß** *n* stroj. přípojovací rozměr ■ **~muffe** *f* přípojná návlečka (kabelu) ■ **~nehmer** *m* odběratel (elektrického proudu) ■ **~nippel** *m* *plast.* náustek ■ **~punkt** *m* 1. *geod.* návazný bod (počáteční) 2. *stav. sil.* místo napojení, uzel ■ **~schaltung** *f* *telegr.* přenosový přístroj, přípojovací obvod ■ **~schnur** *f* *telef.* přípojovací šňůra ■ **~schränk** *m* přípojovací skříň ■ **~sicherung** *f* přípojková pojistka ■ **~sperr** *f* *telegr.* odpojení účastníka ■ **~streifen** *m* přípojovací pruh ■ **~stück** *n* 1. přípojka, spojovací trubka; spoj; propojovací kus ■ **~stutzen** *m* přípojovací hrdlo, přípojka (např. pro hadici) ■ **~system** *n* propojovací systém (silnic, např. mimoúrovňový) ■ **~träger** *m* *tel.* úchytky přípojek, úchytky koncovek ■ **~transformator** *m* napájecí transformátor ■ **~verteiler** *m* *plast.* přípojný rozdělovač ■ **~winkel** *m* stroj. úhel napojení (ozubených kol)

ansmelzen přitavit

Anschmelz/maschine *f* *osv.* zatavovací stroj (baněk žárovek) ■ **~ofen** *m* *polygr.* vypalovací pec (chemigrafických kopií) ■ **~stelle** *f* místo návalu

Anschmelzung *f* natavení

anschieden naříznout, přikovat

Anschmiedemaschine *f* stroj. lepička

Anschallgurt *n* *let.* bezpečnostní pás, poutací pás

anschnneiden naříznout, nastříhnout

Anschneidung *f* nařezávání

Anschnitt *m* 1. naříznutí, nakrojení 2. *poz. inž.* poloviční překop 3. *slév.* naříznutí, zářez, vtok 4. *třísk.* obr. zaříznutí (např. frézy do materiálu), náběh (u závitníku) ■ **~brett** *n* krajina (sortiment řeziva) ■ **~richtung** *f* směr naříznutí

ansöhnen *polygr.* přibarvit

anschovis *f* *ryb.* sardel obecná

anschrauben přišroubovat, našroubovat (přípevnit šrouby)

Anschrift *f* adresa

Anschuhen *n* patkování (sloupů)

Anschuss *m* nástfel

Anschüttung *f* násyp, nasypání

Anschwänzen *n* 1. *potr.* výtřelkovat 2. *tvář.* nácht vtoku

Anschweben *n* *let.* rozlet

Anschweiß/mutter *f* navařená matice, matice pro navaření

■ **~naht** *f* svárový spoj

anschwellmen *geol.* nanášet, naplavit

Anschwemmung *f* *vod. inž.* 1. nános, naplavenina (řiční), naplavený materiál 2. náplav, uložená naplavenina

anseilen přivázat na lano

Ansenken *n* *třísk.* obr. zarovnáni

Ansetzbehälter *m* usazovací nádrž

Ansetzbinder *m* *stav.* spojení nástěnných desek

Ansetzen *n* 1. *chem.* příprava 2. *tvář.* odsazení, osazení

Ansicht *f* *výkr.* pohled ■ **~, linkseitige** levostranný bokorys

■ **~, rechtseitige** pravostranný bokorys

Ansichtsfäche *f* *stav.* čelní plocha, průčelní plocha

Ansiedlung *f* osada, sídlo; přistěhování, kolonizace

Ansitz *m* *zem.* posed

anspannen napínat (pružiny)

Anspannung *f* napětí, šok, otřes

anspinnen *text.* prisukovat, zapřádat

Anspitzen *n* 1. zaostření (s ostrým zakončením) 2. *třísk.* obr. přihročení, zašpičatění

Anspitzer *m* ořezávátko (tužek)

anspleißen *vod. transp.* navázat (dva konce provazu)

Ansprache *f* proslov, oslovení

Ansprech/dauer *f* 1. *aut.* reakční čas 2. *el.* doba náskoku

■ **~eigenzeit** *f* doba odezvy (relé)

Ansprechen *n* *aut.* zareagování, přitažení (např. relé), naběhnutí, odezva, odpověď

ansprechen oslovit, požádat

Ansprech/fehler *m* *aut.* chyba zareagování, chybné přitažení

(relé) ■ **~kennlinie** *f* charakteristika (relé) ■ **~leistung** *f*

aut. výkon zareagování, výkon spuštění ■ **~partner** *m*

kontaktní osoba ■ **~pegel** *m* *aut.* hladina zareagování

■ **~stellung** *f* operační poloha ■ **~strom** *m* proud přitažení

(relé) ■ **~wert** *m* *aut.* hodnota odezvy, citlivost (např. relé),

spuštění, náběh (měřicího zařízení) ■ **~wicklung** *f* *aut.*

vinutí přitahující relé

Ansprengen *n* *metrol., opt.* spojení na optický kontakt, nasátí, přilnutí (dokonale obrobených ploch)

Anspringen *n* 1. *gum.* podvulkanizování, předčasná vulkanizace 2. *stroj.* urychlení, naskočení

Anspritzen *n* 1. nástřik 2. *stav.* nahození (malty)

Anspruch *m* nárok, požadavek ■ **~berechtigung** *f* oprávněnost nároku

Anspruchs/berechtigung *f* oprávněnost nároku ■ **~verjäh** *hrung* *f* promlčení nároku

Anspülung *f* naplavenina, nános

Anstalt *f* ústav

Anstand *m* čekaná

Anstalt *f* ústav

Anstand *m* čekaná

Anstanzen *n* *tvář.* vytlačení

Anstau *m* *vod. inž.* vzdutí

anstäuben opylovat

anstauen *tvář.* (na)pěchovat

anstauen zadržovat vodu

Anstauung *f* vzdutí, hromadění

Anstecken *n* 1. *med.* infekce, nakažení, nákaza 2. *tvář.*

podání materiálu mezi válce válcovací stolice

ansteckend nakažlivý

Anstecker *m* čalounický špendlík

Ansteckraupe *f* *mot.* přidavný polopás

Ansteckung *f* nákaza, infekce

Anstehende *n petr.* hornina vystupující na povrch

Anstehung *f stav.* vyztužení konstrukce

Ansteigen *n* růst, vzestup ■ ~ **der Kurse** vzestup kurzů

ansteigend stoupající, vzrůstající, vzpřímený

anstellen *1.* napojit, nastartovat (např. motor), zapojit *2. ek.* zaměstnat *3. třisk. obr.* postavit, přistavit

Anstell/motor *m el. str.* rozběhový motor ■ ~ **temperatur** *f petr.* teplota odstavení (kvásku) ■ ~ **ventil** *n* nastavovací ventil ■ ~ **winkel** *m 1.* úhel ustavení, úhel nastavení *2. aero.* úhel náběhu *3. zbroj.* úhel vychýlení

Ansteuerung *f rad., TV* ovládání, regulace, naladění, nastavení

Anstich *n tvář.* nápich (při válcování), první propust; výchozí předválek, výchozí materiál (při válcování)

Anstichseite *f hutn.* přední strana válcovací stolice

Anstieg *m 1.* nárůst, vzestup *2. stroj.* nárůst *3. vod. inž.* stoupání, vzestup (vody) ■ ~ **bogen** *m stroj.* vstupní část křivky, počáteční nárůst oblouku ■ ~ **des Zinssatzes** růst úrokové míry ■ ~ **der Preise** růst cen

Anstiegs/antwort *f aut.* odezva na stoupající funkci ■ ~ **steilheit** *f el.* strmost čela (impulzu)

Anstiegsfaktor *m* koeficient nárůstu

Anstifter *m* strůjce

Anstoß *m* náraz; popud; závada; impuls, podnět ■ ~ **atom** *n nukl.* vyražený atom

Anstoßen *n* rozjezd (např. turbíny, zařízení)

Anstoß/marke *f polygr.* značka, měrná značka, nakládací značka ■ ~ **prozess** *m nukl.* vyražení (atomu) ■ ~ **schalter** *m el.* koncový vypínač

Anstreichbürste *f* natěrací kartáč

Anstreichen *n* natírání

anstreichen malovat, natírat

Anstreicher *m* malíř pokojů

Anstreich/maschine *f* natěrací stroj (na nanášení škrtací hmoty) ■ ~ **masse** *f* natěrací hmota, škrtací hmota ■ ~ **ver-fahren** *n* impregnace nátěrem (metoda)

Anstrengung *f zkouš. mat.* namáhání (materiálu)

Anstrich *m 1.* malířský nátěr *2. polygr.* čárka (např. u pís-mene t) *3. st. sil.* povrchová úprava ■ ~, **feuerfester** nehořlavý nátěr ■ ~, **rosthindernder** protikoroziční nátěr, nátěr zabraňující rezivění ■ ~, **staubtrockener** zaschlý (malířský) nátěr, na který se již nelepí prach ■ ~, **tempo-rärer** *povl.* barva pro časově omezenou ochranu ■ ~ **aufbau** *m* vícevrstvý nátěr; natření lakem

Anstriche *mpl, feuerfeste* žárovzdorné nátěry

Anstrich/farbe nátěrová barva ■ ~ **fehler** *mpl* vady nátěru, vady malování, vady nalakovaného povrchu ■ ~ **film** *m* nátěrový film ■ ~ **fläche** *f* škrtací plocha ■ ~ **maschine** *f* natěrací stroj (na nanášení škrtací hmoty) ■ ~ **masse** fosforová hmota (na zápalky) ■ ~ **satz** *m* natěrací hmota ■ ~ **stoff** *m 1.* nátěrový materiál, malířský materiál, lakovací tovar *2. zem.* postřikovací látka (na ochranu před škůdci) ■ ~ **träger** *m* podklad pod malířským nátěrem

Anströmung *f mech. pl.* naplavení

Antackern *n* přispokování

Antagonismus *m* antagonizmus

Antagonist *m* antagonista

Anteiwerk *n* hnětací stroj

Anteil *m* díl, část, podíl; účast ■ ~, **verbrauchsabhängiger** podíl závislý na výši odběru

Antenne *f rad.* anténa ■ ~, **abgestimmte** *rad.* rezonanční anténa ■ ~, **aperiodische** aperiodická anténa ■ ~, **gleich-phasige** *rad.* soufázová anténa ■ ~, **magnetische** *rad.* (fero-)magnetická anténa ■ ~, **schwundmindernde** *rad.* protiúniková anténa ■ ~, **versenkte** *let.* ukrytá anténa

Antennen/ableitung *f rad.* anténní svod ■ ~ **anlage** *f rad.*

anténní zařízení ■ ~ **buchse** *f rad.* anténní zdírka ■ ~ **ei** *m rad.* anténní izolátor ■ ~ **erdschalter** *m rad.* zemní anténní spínač ■ ~ **gewinn** *m rad.* směrový zisk antény ■ ~ **kopplung** *f rad.* anténní vazba ■ ~ **kuppel** *f* kopule antény ■ ~ **linse** *f rad.* anténní čočka ■ ~ **litze** *f rad.* anténní lano, anténní lanko ■ ~ **mast** *m rad.* anténní stožár ■ ~ **sperrkreis** *m rad.* anténní odlaďovač ■ ~ **umschalter** *m* anténní přepínač, anténní spínač ■ ~ **weiche** *f rad.* anténní výhybka ■ ~ **zuleitung** *f* anténní přívod

Anthrachinon *m* anthrachinon

Anthrakosilikose *f med.* uhelno-křemíková silikóza (nemoc z povolání)

Anthranilsäure *f chem.* kyselina antranilová

Anthrazen *n chem.* antracen

Anthrazenöl *n* antracénový olej

Anthrazit *m petr.* antracit

Anthron *n chem.* antron

Anthurium *n* toulitka

Antiapex *m astr.* antiapex

Antibiotika *npl* antibiotika

Antibiotikum *n* antibiotikum

Antichlor *n text.* antichlor (prostředek odstraňující chlor z tkanin)

Anticorodal *n met.* antikorodal (slitina Al-Mg-Si)

Antidessikant *m* antidesikant

Antidrohnmasse *f* tlumící hmota

Antielektron *n nukl.* antielektron, pozitron

Antifading-Antenne *f rad.* protiúniková anténa

Antiformin *n* antiformin (dezinfekční prostředek)

Antifoulingfarbe *f okr.* antivegetativní nátěrová barva

Antigen *n* antigen, látka schopné tvořit protilátky

Anti/hautmittel *n povl.* prostředek proti loupání pokožky ■ ~ **klopfmittel** *n paliv.* antidetonátor ■ ~ **koinzidenz** *f nukl.* antikoincidence ■ ~ **koinzidenzschaltung** *f nukl.* antikoincidenční zapojení ■ ~ **kollisionsfeuer** *n let.* světlo (varovné) zabraňující srážce ■ ~ **kondensationsbeutel** *m* sáček s antikondenzačním prostředkem, vysoušecí sáček ■ ~ **körper** *m* protilátka

antikorrosiv antikorozivní, bránící korozi, chránící před korozi

Antimere *npl chem.* antimery

Antimetrie *f mech.* antimetrie

antimikrofonisch *elakust.* antimikrofonický, nemikrofonizující

Antimon *n chem.* antimon, Sb ■ ~, **graues** *chem.* kovový antimon

Antimonat *n chem.* antimoničnan

Antimon/blei *n* tvrdé olovo, antimonové olovo ■ ~ **blende** *f min.* kermazit ■ ~ **blüte** *f min.* antimonový květ, valentinit ■ ~ **butter** *f chem.* trojchloran antimonu ■ ~ **fahlerz** *n min.* antimonová ruda ■ ~ **glanz** *m min.* antimonit, stibikonit, antimonový lesk

Antimonid *n chem.* antimonid

Antimon/metall *n hutn.* surový antimon; *met.* čistý antimon ■ ~ **silber** *n min.* diskrazit ■ ~ **silberblende** *f min.* pyrargyrit ■ ~ **trisulfid** *n* sulfid antimonitý ■ ~ **wasserstoff** *m chem.* antimonovodík ■ ~ **weiß** *n 1. barv.* antimonová běloba *2. met.* trioxid antimonu, antimonilová skupina

Antinode *f* kmitna (stojatého vlnění)

Anti/oxidans *m* antioxidační, prostředek proti oxysličení ■ ~ **parallelkurbel** *f mech.* antiparalelní klika ■ ~ **phasen-grenze** *ffyz.* antifázová hranice, hranice antifáze ■ ~ **poden** *mpl, optische* *mpl chem.* optické antipody, enantiomery, zrcadlové izomery ■ ~ **pyrin** *n chem.* antipyrin

antiparallel *mat.* antiparalelní

Antiqua *f polygr.* antikva

Anti/schaummittel *n* prostředek proti pěnění, protipěnicí

prostředek ■ **~schleiermittel** *n fot.* látka proti závoji
 ■ **~schlupfeinrichtung** *f* zařízení proti prokluzu (kol vozidla) ■ **~septikum** *n* antiseptikum
antiseptisch antiseptický
Anti/statika *mpl* antistatika, antielektrostatické prostředky
 ■ **~statikausrüstung** *f* antistatická úprava ■ **~symmetrie** *f* antisymetrie ■ **~symmetrieoperator** *m fyz.* operátor antisymetrie ■ **~teilen** *n nukl.* antičástice ■ **~zyklone** *f meteo.* anticyklona, tlaková výše, oblast vysokého tlaku
Antoniuskreuz *n arch.* kříž v podobě písmene T
Antrag *m* nabídka, návrh, žádost
Antragsablehnung *f* odmítnutí návrhu, zamítnutí žádosti
Antransport *m* přivážení, svoz, přísun (materiálu)
antreiben pohánět
antreibend hnací
Antrieb *m* náhon, pohon, popud ■ **~des Stellgliedes** pohon regulačního orgánu ■ **~, dieselelektrischer** dieselelektrický pohon ■ **~, dieselhydraulischer** dieselhydraulický pohon ■ **~, dieselmechanischer** motorový pohon s mechanickým převodem ■ **~, elektrischer** elektrický pohon ■ **~, elektromotorischer** elektrický pohon, pohon elektrickým motorem ■ **~, gestufter mech.** stupňový pohon, odstupňovaný pohon ■ **~, hydraulischer** hydraulický pohon ■ **~, mechanischer** mechanický pohon, strojní pohon ■ **~, pneumatischer** pneumatický pohon ■ **~, stufenloser stroj 1.** plynulý pohon 2. plynulý převod ■ **~, unmittelbarer** přímý pohon
Antriebs/achse *f* stroj. hnací náprava ■ **~art** *f* stroj. druh pohonu; žel. druh trakce ■ **~glied** *n* stroj. hnací člen, poháněcí článek ■ **~kasten** *n* stroj. hnací skříň ■ **~kette** *f* hnací řetěz ■ **~kraft** *f* hnací síla ■ **~leistung** *fel. str.* hnací výkon ■ **~reaktor** *m* reaktor pro pohon ■ **~regelung** *f el. str.* regulace pohonu ■ **~ritzel** *m* stroj. pastorek pohonu ■ **~schlupf** *m mech.* hnací prokluz ■ **~spindel** *f* stroj. hnací vřeten, hnací šroub ■ **~steuerer** *m* ovládač hnací skupiny ■ **~steuerung** *f* ovládání pohonu ■ **~strömung** *f* konvekční proudění ■ **~turbine** *f* poháněcí turbína ■ **~vorrichtung** *f* hnací mechanismus, hnací zařízení
Antritt *m* einer Erbschaft přijetí dědictví
Anatrocknen *n* vysoušení (povrchu)
antrocknen předsoušet
Antrocknungszeit *f* zasychací doba
Antwort *f* odpověď, odezva
anvisieren nasměrovat, namířit, zacílit
Anvulkanisation *f gum.* předvulkanizace, předčasná vulkanizace
anwachsen 1. vzrůst, vzrůstat, vzmáhat se, narůstat 3. ujmát se
anwählen vytočit (např. telefonní číslo)
Anwahl/relais *n el.* volicí relé, relé volby ■ **~schalter** *m el.* volič, volicí spínač ■ **~steuerung** *fel.* volicí ovládání
Anwärmer *m lab.* nahříváč, přehříváč, zahříváč
Anwärmer/ofen *m tep. zpr.* zahřívací pec ■ **~zeit** *f tep. zpr.* doba ohřevu, doba zahřívání
Anweisung *f inf.* návod, pokyn, příkaz, instrukce ■ **~, arithmetische** *inf.* aritmetická instrukce
Anweisungsschild *n st. sil.* dopravní značka
anwelken zavadnout
anwendbar použitelný, aplikovatelný
Anwende *f zem.* souvrat
anwenden používat, aplikovat
Anwender *m inf.* uživatel (např. programu) ■ **~programm** *n inf.* uživatelský program, aplikační program ■ **~software** *f inf.* uživatelský software
Anwendung *f* použití, užití, aplikace
Anwendungs/beleg *m* aplikační doklad ■ **~bereich** *m* oblast použití, rozsah použití ■ **~daten** *pl* aplikační data

■ **~schaltung** *f* TV aplikované zapojení, uživatelské zapojení ■ **~software** *f inf.* uživatelský software
anwerben nabírat, získávat
anwesend přítomný
Anwuchs *m* nárůst
Anwuchserfolg *m* ujmavost (sazenic)
anwuchsverhindernd zabraňující narůstání (teploty, tlaku)
Anwurf *m stav.* omítka, podhoz ■ **~motor** *m el. str.* rozbíhací motor, roztáčecí motor, spouštěcí motor ■ **~wand** *f stav.* nahazovací stěna
anwurzeln zakořenit se, ujmout
Anzahl *f* množství, počet ■ **~der Freiheitsgrade** *f* počet stupňů volnosti ■ **~, beschränkte** omezený počet
Anzahlung *f* záloha, platba předem, první splátka ■ **~frist** *f* termín zálohy ■ **~konto** *n* účet záloh ■ **~obligo** *n* nezaplacená záloha
Anzahlungseingang *m* přijetí zálohy
Anzahlungsverrechnung *f* zúčtování záloh
Anzapf/dampf *m* odběrová pára ■ **~drossel(spule)** *f el.* bočnicová tlumivka ■ **~druck** *m* odběrový tlak
anzapfen odebírat, napojit se
Anzapf/leitung *f energ.* odběrové potrubí ■ **~menge** *f* odběrové množství ■ **~schalter** *m* odbókový přepínač ■ **~spannung** *f* bočnicové napětí (na bočnicích transformátoru) ■ **~speisewasservorwärmung** *f* ohřev napájecí vody odběrovou párou ■ **~speisung** *f rad.* odbókové napájení, bočnicové napájení ■ **~steuerung** *f* odběrový rozvod ■ **~strom** *m* odběrový proud ■ **~stufe** *f* odběrový stupeň
Anzapfung *f 1.* odběr páry 2. *el.* odbóčka, vývod z vinutí 3. *lesn.* nařiznutí stromů (pro odběr mizy nebo pryskyřice)
Anzapfungsbetrieb *m* odběrový provoz
Anzeichen *n* příznak, symptom ■ **~puder** *m* značkovací prášek
Anzeichnen *n*, **optisches** optické výtčování
Anzeige *f 1.* ohlášení, upozornění, signál, údaj (měřicího přístroje) 2. *elektron.* indikace, zobrazení ■ **~, akustische** 1. *inf.* indikace akustiky 2. *let.* ukazatel akustiky ■ **eine Anzeige aufgeben** podat inzerát ■ **eine Anzeige von etw. erstatten** podat oznámení o něčem ■ **~, optische** optický ukazatel, optický indikátor ■ **~bereich** *m* rozsah rozměrů (stupnice přístroje) ■ **~bild** *n inf.* zobrazení na obrazovce ■ **~daten** *pl inf.* zobrazená data ■ **~definition** *f inf.* definice zobrazení ■ **~einheit** *f*, **graphische** *inf.* grafická zobrazovací jednotka, grafický zobrazovač, grafický displej 4. ■ **~genauigkeit** *f* přesnost údaje (přístroje) ■ **~gerät** *n metrol.* návěštní přístroj, ukazující přístroj, ukazatel, indikační přístroj, indikátor ■ **~lampe** *fel.* indikační lampa, signalizační lampa
Anzeigen *n* indikace, příznak, známka
Anzeigepflicht *f* oznamovací povinnost, ohlašovací povinnost
anzeigepflichtig podléhající povinnosti nahlásit
Anzeiger *m metrol.* indikátor ■ **~der Hiebsreife** *les.* mýtní ukazatel zralosti
Anzeige/röhre *f rad.* indikační elektronka ■ **~saldo** *m inf.* zobrazený zůstatek ■ **~spanne** *f* rozsah indikace ■ **~tafel** *f* indikátorový panel ■ **~toleranz** *f metrol.* tolerance indikace, tolerance ukazatele, přípustné chyby ■ **~vorrichtung** *f* přístroj s ukazatelem ■ **~wert** *m* hodnota indikace
anziehen *mech.* dotáhnout, přitáhnout, zatahnout (šroubové spoje)
Anziehen *n čal.* utažení (např. hranovacího motouzu)
Anziehung *f*, **gegenseitige** *fyz.* vzájemné přitahování
Anziehungskraft *f mech.* gravitace, přitažlivá síla, přitažlivost
Anzucht *f* odchov mladých stád; pěstování, vypěstování
Anzuchtshaus *n* množárna

Anzug *m* 1. nachýlení, vychýlení, zkos; dotažení, přitažení (např. šroubového spoje), zatažení 2. *el.* přitáhnutí, přitah (relé)

Anzugs/leistung *f* výkon přískoku ▪ **~rolle** *f* přitahovací váleček ▪ **~spannung** *f* napětí přískoku ▪ **~stange** *f* dotažovací tyč ▪ **~strom** *m* *el. str.* záběrný proud, záběrový proud ▪ **~trieb** *m* *hod.* pružinový pohon ▪ **~vermögen** *n* *mot.* schopnost roztažení (vozů) ▪ **~winkel** *m* *tvář.* úhel stěn vylišovaných otvorů

Anzünden *n* zapalování

anzünden zapálit, zažehnout, iniciovat (výbuch)

Anzünder *n* zapalovač

AO (= **Arbeitsordnung** *f*) *org.* pracovní řád, nařízení, vyhláška

AOK (= **Allgemeine Ortskrankenkasse** *f*) (*něm.*) Všeobecná zdravotní pojišťovna

Aorta *f* aorta, srdečnice

AP (= **Austrittspupille** *f*) *opt.* výstupní pupila

Apastron *n* *kosm.* apastron, vzdálenost dvojhvězdy

Apathie *f* apatie, netečnost, ochablost

Apatit *m* *min.* apatit

aper bez sněhu, nezasněžený

Apertometer *n* *metrol.*, *opt.* apertometr

Apertur *f* 1. otvor, štěrba, spára 2. *opt.* apertura 3. *TV* apertura (antény) ▪ **~, numerische** *opt.* numerická (číselná) apertura ▪ **~blende** *f* *opt.* aperturní clona, otvorová clona, aperturní diafragma ▪ **~, fehler** *m* *TV* aperturní (otvorová) chyba ▪ **~winkel** *m* 1. *opt.* otvorový (aperturní) úhel, úhel rozevření 2. *rad.* úhel apertury antény

Apex *n* *kosm.* apex

Apfel *m* *bot.* jablko ▪ **~baum** *m* *bot.* jablono ▪ **~essig** *m* jablečný ocet ▪ **~mehltau** *m* *bot.* padlí jablonové ▪ **~most** *m* jablečný most ▪ **~säure** *f* *chem.* kyselina jablečná, hydroxybutanodiová kyselina ▪ **~schnitt** *m* křížala ▪ **~wickler** *m* obaleč jablečný

Aphel *n* *kosm.* afélium, odslní

Aphizid *n* aficid

Aphthitalit *m* *min.* afthitalit, glaserit

Apiezonfett apiezonovaný tuk

apikal apikální, koncový, směřující k vrcholku

AP-Kautschuk *m* (= **Äthylen-Propylen-Kautschuk** *m*) etyleno-polypropylenový kaučuk

Aplanat *n* *opt.* aplanát, aplanátový objektiv

Aplit *m* *petr.* aplit

Apophyse *f* *geol.* apofýza, odžilek

Apopunkt *n* *kosm.* apoapsis, apocentrum

Aposelenum *n* apocynion, apolune

Apothekerbuch *n* *farm.* lékopis, farmakopea

Apparat *m* aparát, přístroj ▪ **~, Kippscher** *chem.* Kippův přístroj

Apparatekammer *f* *vod. str.* komora stavidel

Apparatur *f* aparatura, soustava přístrojů, zařízení

Appartement *n* apartmá ▪ **~haus** *n* nájemní dům s apartmány

Appletonschicht *f* *meteo.* Appletonova vrstva

Applikation / *aplikace* ▪ **~, betriebswirtschaftliche** provozněhospodářská aplikace

Appretbrechmaschine *f* *text.* změkčovací stroj, lámací stroj

appretieren apretovat

Appretieren *n* *kož.* apretování, naleštění povrchu, konečná úprava výrobku

Appretur *f* 1. apretační přípravek 2. *text.* apretura, apretování; úprava ▪ **~, chemische** *text.* chemická apretura, chemické zušlechťení ▪ **~, feuerbeständige** nehořlavá úprava ▪ **~, mechanische** *text.* mechanická úprava ▪ **~maschine** *f* *text.* úpravárenský stroj, změkčovací stroj

Approbation *f* uznávání, uznávací řízení

Approximation *f* *mat.* aproximace, přiblížení ▪ **~, stocha-**

stische *mat.* stochastická aproximace

Aprikose *f* *bot.* meruňka obecná

Apriori-Gewicht *n* *fyz.* statistická hmotnost

apriorisch apriorní

Apsiden *fpl* *astr.* apsidy

Apsidenlinie *f* *astr.* přímka apsid

Apsis *f* *arch.* apsida

AQL (= **annehmbarer Qualitätslage** *f*) přípustná úroveň kvality, povolená zmetkovitost výroby (norma)

Aquadag *m* akvadag, hydrokollag (suspenze koloidního grafitu)

Aquädukt *n* akvadukt, vodovodní most

Aquakultur *f* akvakultura

Aquarianer *m* akvarista

Aquatinta *f* *polygr.* akvatinta

aquatisch žijící ve vodě

Äquator *m* rovník ▪ **~, thermischer** *geod.* termický rovník, tepelný rovník (zemský) ▪ **~bahn** *f* *kosm.* rovníková dráha

Äquatorkreisbahn *f* oběžná kruhová rovníková dráha

Äquidensitometrie *f* ekvidenzitometrie

äquidistant *mat.* ekvidistantní

Aquiferspeicherung *f* akviferní podzemní zásobník

äquilateral *mat.* ekvilaterální, stejnostranný

äquimolekular *chem.* ekvimolekulární

Äquinoktium *n* rovnodennost

Äquipartitionstheorem *n* *fyz.* ekvipartiční teorém

äquipotentiell *fyz.* ekvipotenciální

Äquivalent *n* ekvivalent ▪ **~der Wärme, mechanisches** *fyz.* mechanický ekvivalent tepla, mechanický tepelný ekvivalent

▪ **~, elektrochemisches** elektrochemický ekvivalent ▪ **~anode** *f* *elektron.* rovnovážná anoda (diody) ▪ **~brennweite** *f* *opt.* ekvivalentní ohnisková vzdálenost ▪ **~dosis** *f* dávkový ekvivalent ▪ **~dosís** *f*, **höchstzugelassene** *nukl.* nejvyšší přípustná (ekvivalentní) dávka ▪ **~masse** *f* *chem.* ekvivalentní hmotnost ▪ **~rührstufenzahl** *f* *chem.* ekvivalentní počet stupňů míchání (ideální míchání) ▪ **~spannung** *f* *elektron.* ekvivalentní napětí, rovnovážné napětí

Äquivalenz *f* ekvivalence, rovnovážnost ▪ **~gesetz** *n*, **photochemisches** *fyz.* zákon fotochemické rovnováhy (Einsteinův) ▪ **~punkt** *m* *chem.* ekvivalenční bod

Aquokomplex *m* *chem.* akvokomplex

Aquoverbindung *f* *chem.* akvosloučenina

AR 1. (= **Analogrechner** *m*) analogový počítač 2. (= **automatische Regelung** *f*) automatická regulace 3. (= **Aufsichtsrat** *m*) *org.* dohlížecí rada

Ar *n* jednotka plochy ar, 1 ar = 100 m²

Arabinose *f* *chem.* arabinóza

Arachisöl *n* arašidový olej, podzemnicový olej

Arakryl *n* arakryl, aryloakryl

Aramide *npl* (= **aromatische Polyamide** *f*) *plast.* aromatické polyamidy

Aräometer *n* areometr; hustoměr

Araukarie *f*, **brasilianische** blahočet, araukarie

Arbeit *f* *mech.* práce ▪ **~rund um die Uhr** nepřetržitá práce (24 hod. denně) ▪ **~, äußere** *fyz.* vnější práce (plynu) ▪ **~, elementare** elementární práce (síly) ▪ **~, geistige** duševní práce ▪ **~, geschützte** *ochr. pr.* chráněná práce (z hlediska bezpečnosti) ▪ **~, indizierte** *mot.* indikovaná práce ▪ **~, innere** *fyz.* vnitřní práce ▪ **~, körperliche** tělesná práce ▪ **~, manuelle** ruční práce ▪ **~, maximale** *fyz.* maximální (vnější) práce ▪ **~, mechanisierte** mechanizovaná práce ▪ **~, stabile** stabilní práce (např. stroje) ▪ **~, technische** *fyz.* technická práce ▪ **~, unstable** nestabilní práce (stroje) ▪ **~, virtuelle** *mech.* virtuální práce

Arbeiten *n* pracování (dřeva)

Arbeitgeber *m* zaměstnavatel ▪ **~nehmer** *m* zaměstnanec, pracovník ▪ **~nehmererfindung** *f* *term.* vykonání práce,

výkon práce ■ **~platzkonzentration** *f*, **maximale** *ochr. pr.* maximální koncentrace pracovišť
Arbeiter *n* 1. dělník, pracovník 2. *text.* pracovní váleček
 ■ **~, angelernter** zaučený dělník ■ **~, gelernter** vyučený pracovník, kvalifikovaný dělník ■ **~, ungelerner** nekvalifikovaný pracovník, nevyučený dělník ■ **~herberge** *f* dělnická ubytovna ■ **~stunde** *f* pracovní hodina
Arbeits/abgabe *ferm.* práce vykonaná soustavou ■ **~ablauf** *m* harmonogram, sled (pracovních) operací, pracovní postup, průběh práce ■ **~ablaufplanung** *f* pracovní postup, plán pracovního procesu ■ **~ablaufstudie** *f* analýza pracovního postupu, analýza pracovního pochodu
 ■ **~abrechnungsblatt** *n* výkaz práce ■ **~abweichung** *f* pracovní odchylka ■ **~amt** *n* úřad práce ■ **~anfall** *m* objem práce ■ **~angebot** *m* nabídka práce, pracovní nabídka ■ **~anhänger** *m* *mot.* pracovní přívěs (zařízení napojené na stroj) ■ **~anleitungskarte** *f* *org.* 1. pracovní návod 2. pracovní karta ■ **~anweisung** *f* návod k práci, pracovní pokyn ■ **~anzug** *m* pracovní oděv, kombinéza ■ **~auftrag** *m* pracovní příkaz ■ **~aufwand** *m* pracovní náklady, vynaložená práce ■ **~aufwendigkeit** *f* pracnost, pracovní náročnost ■ **~ausfall** *m* absence, prostoj v práci, pracovní výpadek ■ **~ausfallrate** *f* podíl pracovního výpadku, četnost výpadků práce ■ **~ausnutzung** *f* využití pracovního výkonu ■ **~austausch** *m* *term.* výměna práce ■ **~band** *n* pracovní pás, výrobní pás ■ **~bedarf** *m* potřeba práce, potřeba energie ■ **~bedingungen** *fpl* 1. pracovní podmínky 2. *ek.* potřeba práce ■ **~begleitkarte** *f* *org.* průvodka ■ **~bekleidung** *f* pracovní oděv ■ **~belastung** *f* pracovní zatížení ■ **~beleg** *m* pracovní doklad ■ **~bereich** *m* 1. okruh působnosti 2. okruh (svěřených) činností 3. *inf.* pracovní rozmezí, pracovní úsek ■ **~bericht** *m* zpráva o vykonané práci ■ **~bescheinigung** *f* potvrzení o zaměstnání ■ **~beschreibung** *f* popis práce ■ **~bewertung** *f* ohodnocení práce ■ **~biene** *f* včela dělnice ■ **~blatt** *n* návod ■ **~breite** *f* pracovní šíře (stroje) ■ **~brennstoff** *m* energetické palivo ■ **~brigade** *f* pracovní skupina, četa, brigáda ■ **~buch** *n* pracovní knížka ■ **~bühne** *f* pracovní plošina, pracovní lešení ■ **~charakteristik** *f* popis práce ■ **~datei** *f* *inf.* pracovní soubor ■ **~dauer** *f* pracovní doba ■ **~direktor** *m* výrobní ředitel ■ **~disziplin** *f* pracovní kázeň ■ **~druck** *m* 1. pracovní tlak; *svař.* redukovaný tlak 2. *spal. mot.* střední efektivní tlak, činný tlak ■ **~ecke** *f* pracovní kout ■ **~einheit** *f* 1. *metrol.* jednotka práce 2. *tržsk. obr.* pracovní jednotka (vrtací, frézovací atd.) ■ **~einkommen** *m* příjem za práci ■ **~einteilung** *f* rozdělení práce ■ **~entgelt** *n* odměna za práci ■ **~erschweris** *f* ztížení práce
arbeitsfähig *práceschopný*
Arbeits/fähigkeit *f*, **technische** *fyz.* energie ■ **~fläche** *f* 1. obrobený povrch 2. *mot.* pracovní plocha (výkresy) ■ **~flugplatz** *m* *let.* letiště agroslužeb, polní letiště ■ **~flüssigkeit** *f* pracovní roztok ■ **~folge** *f* sled operací, pracovní postup ■ **~fuge** *f* *stav.* spára při přerušení práce (při betonování); *st. sil.* pracovní drážka ■ **~gang** *m* 1. *stroj.* postup práce, pracovní chod 2. operace (technologická) ■ **~gangstufe** *f* *tržsk. obr.* záběh, stupeň pracovního chodu ■ **~gangwechsel** *m* mezioperační čas ■ **~gas** *n* pracovní (hnací) plyn ■ **~gasse** *f* *horn.* pracovní pole, první pole (stěny) ■ **~gebiet** *n* pracovní oblast, pracovní obor ■ **~gefährdung** *f* pracovní ohrožení ■ **~gelegenheit** *f* pracovní příležitost ■ **~gemeinschaft** *f* pracovní spolek, pracovní tým ■ **~genehmigung** *f* pracovní povolení ■ **~gerüst** *n* *stav.* pracovní lešení, pracovní stolice, pracovní plošina ■ **~gesetzbuch** *n* zákoník práce ■ **~gleichung** *f* *mech.* rovnice práce, rovnost práce ■ **~grube** *f* 1. *žel.* pracovní jáma, revizní jáma 2. *mot.* kanál ■ **~gruppe** *f* pracovní skupina ■ **~hygiene** *f* hygiena práce ■ **~intensität** *f* inten-

zita práce, intenzita výkonu ■ **~kaliber** *n* *tvář.* pracovní kalibr (válce) ■ **~kammer** *f* *stav.* pracovní komora, keson ■ **~kammer** *f*, **verlorense** *stav.* keson, pracovní komora ■ **~kanal** *m* *nukl.* palivový kanál, pracovní kanál ■ **~kennlinie** *f* *elektron.* pracovní charakteristika, dynamická charakteristika ■ **~kleidung** *f* pracovní oblečení, pracovní oděv ■ **~kondensator** *m* *el.* vyhřívací kondenzátor ■ **~kosten** *pl* náklady na práci, pracovní náklady ■ **~kraft** *f* *ek.* pracovní síla ■ **~kräfteinsparung** *f* úspora pracovních sil ■ **~kräfte(einsatz)plan** *m* plán pracovních sil, plán zaměstnanosti ■ **~kräftemangel** *m* nedostatek pracovních sil ■ **~kräfteresourcen** *fpl* zdroje pracovních sil ■ **~kraftfahrzeug** *n* vozidlo speciálního určení (např. požární) ■ **~kreis** *m* pracovní společenství, kruhový diagram (el. motoru) ■ **~laufkarte** *f* *org.* pracovní oběhová karta ■ **~leistung** *f* 1. pracovní výkon 2. vyrobené množství 3. *mot.* efektivní výkon, užitečný výkon ■ **~leiter** *m* *el.* vedoucí práce ■ **~lohn** *m* *ek.* pracovní mzda, výdělek ■ **~lose** *m* nezaměstnaný ■ **~losengeld** *n* podpora v nezaměstnanosti ■ **~losigkeit** *f* nezaměstnanost ■ **~luftfahrt** *f* *agrolekt.* letectvo, služební letectvo ■ **~markt** *m* *trh* práce ■ **~maschine** *f* pracovní stroj, výrobní zařízení ■ **~maßstab** *m* *metrol.* pracovní měřítko ■ **~methode** *f* pracovní metoda ■ **~mittel** *n* *ek.* pracovní prostředek ■ **~mittelpass** *n* *org.* technický list (stroje) ■ **~mittelverbrauch** *m* spotřeba pracovní látky ■ **~moral** *f* pracovní morálka ■ **~nachfrage** *f* poptávka po práci ■ **~nachweis** *m* potvrzení o zaměstnání ■ **~naht** *f* pracovní steh, pracovní šev ■ **~nische** *f* pracovní výklenek ■ **~norm** *f* *ek.* 1. norma práce, norma pracovní doby 2. normativ (doby) práce ■ **~norm** *f*, **technisch begründete** (*TAN*) technicky zdůvodněná norma (doby práce) ■ **~norm** *f*, **vorläufige** *ek.* předběžná pracovní norma ■ **~öffnung** *f* pracovní otvor, pracovní okénko; *hutn.* nakládací otvor (např. pece) ■ **~ökonomik** *f* ekonomika práce ■ **~ordnung** *f* *org.* pracovní řád ■ **~organisation** *f*, **Internationale** Mezinárodní organizace práce ■ **~organisation** *f*, **wissenschaftliche** vědecká organizace práce ■ **~ort** *m* *horn.* pracoviště, pracovní předek ■ **~papiere** *npl* pracovní podklady ■ **~pause** *f* 1. pracovní přestávka 2. *výkr.* pracovní kopie (světlotisková) ■ **~plan(stamm)karte** *f* *org.* postupový list, technologický list ■ **~planterminierung** *f* rozhranování pracovních postupů ■ **~platz** *m* pracoviště, pracovní místo ■ **~platzausstattung** *f* vybavenost pracoviště ■ **~platzbeleuchtung** *f* osvětlení pracoviště ■ **~platzspeicher** *m* *inf.* operační paměť ■ **~platzwechsel** *m* změna pracoviště ■ **~platzzulage** *f* příspěvek za rizikové pracoviště ■ **~pflichtverhältnis** *n* pracovní právní vztah ■ **~pflichtverletzung** *f* porušení pracovních povinností ■ **~preis** *m* *el.* cena energie, cena práce, odměna za práci ■ **~raum** *m* 1. pracovní prostor; *skl.* výrobní prostor 2. oblast práce, pracovní oblast ■ **~recht** *n* pracovní právo ■ **~rechtsverhältnis** *n* pracovní právní vztah ■ **~regler** *m* *el.* regulátor zátěže ■ **~rollgang** *m* pracovní válečkový dopravník ■ **~rotte** *f* *kol.* pracovní četa, pracovní skupina ■ **~rückstand** *m* nedokončená práce ■ **~schablone** *f* *elektron.* fotomaska (pracovní), (fotolitografická) pracovní maska ■ **~schaubild** *n* harmonogram ■ **~schauuh** *f* *ek.* chronograf, stopky) ■ **~schritt** *m* *aut.* pracovní krok, fáze obrábění (při numerickém řízení), činnost, operace ■ **~schutz** *m* ochrana práce, bezpečnost práce ■ **~schutzanordnungen** *fpl* předpisy bezpečnosti práce ■ **~schutzbekleidung** *f* *ochr. pr.* ochranný (pracovní) oděv ■ **~schutzbeauftragte** *m* bezpečnostní referent ■ **~schutzbrille** *f* *ochr. pr.* ochranné pracovní brýle ■ **~schutzgesetz** *n* zákon o bezpečnosti práce ■ **~schutzobmann** *m* vrchní inspektor bezpečnosti práce ■ **~schutzschuhe** *mpl* *ochr. pr.* ochranná pracovní obuv ■ **~seite** *f* *hutn.* pracovní

strana, vsázková strana (pece) ■ **~sicherheit** *f* ochr. pr. bezpečnost práce ■ **~sitzung** *f* pracovní schůze, pracovní porada ■ **~skizze** *f* pracovní skica, pracovní náčrt ■ **~spalt** *m* elektron. pracovní šterbina (klistronu) ■ **~spannung** *f* el. pracovní napětí ■ **~speicher** *m* inf. operační paměť, pracovní paměť, vnitřní paměť ■ **~spiel** *n* pracovní cyklus (stroje) ■ **~spitze** *f* pracovní špička ■ **~spule** *fel.* pracovní cívka (indukčního ohřevu) ■ **~station** *f* pracovní stanice (postupové obráběcí linky) ■ **~stelle** *f* pracovní místo, pracoviště ■ **~stellung** *f* I. el. str. budicí (pracovní) poloha 2. stroj. pracovní poloha ■ **~stoff** *m* pracovní látka, termodynamický činitel, pracovní materiál (pro jednání) ■ **~stofffe** *mpl*, **gefährliche** ochr. pr. nebezpečné pracovní látky ■ **~straße** *f* pracovní linka ■ **~streifen** *m* pracovní pruh ■ **~streitigkeit** *f* pracovní spor ■ **~strom** *m* el. pracovní proud, přítahovací proud (např. relé) ■ **~stück** *n* obrobek, obráběný předmět ■ **~stufe** *f* tržisk. obr. záběr, etapa pracovního procesu ■ **~stunde** *f*, **geleistete** odpracovaná hodina ■ **~tag** *m* pracovní den ■ **~takt** *m* I. spal. mot. pracovní takt 2. takt práce (automatické linky) ■ **~technik** *f* technika práce ■ **~teilung** *f* dělba práce ■ **~turbine** *f* pracovní turbína ■ **~umfang** *m* objem práce, rozsah práce ■ **~unfähigkeit** *f* neschopnost práce ■ **~unfall** *m* pracovní úraz ■ **~unfallversicherung** *f* pojištění pro případ pracovního úrazu ■ **~unterweisung** *f* výrobní instruktáž, instruktáž při zapracování ■ **~verbrauch** *m* spotřeba práce, spotřeba energie ■ **~verdienst** *m* odměna za práci ■ **~verfahren** *n* I. způsob práce, pracovní metoda, pracovní postup, technologický proces 2. mot. pracovní oběh ■ **~verfügbarkeit** *f* pracovní disponibilita ■ **~verhältnis** *n* pracovní poměr ■ **~verhältnis** *n*, **befristetes** pracovní poměr na dobu určitou ■ **~verhältnis** *n*, **nebenberufliches** vedlejší pracovní poměr ■ **~verluste** *mpl* pracovní ztráty, ztráty v pracovním procesu ■ **~vermögen des Speichers** energetický ekvivalent nádrže ■ **~vermögen** *n* I. výkon, výkonnost 2. výbuš. potenciální energie, potenciál (výbušniny) ■ **~versäumnis** *n* absence, zmeškání práce ■ **~verteilung** *f* pracovní rozvrh ■ **~verteilung** *f* rozvržení práce ■ **~vertrag** *m* pracovní smlouva ■ **~vertrag** *m*, **befristeter** pracovní smlouva na dobu určitou ■ **~volumen** *m* efektivní skladovací kapacita ■ **~vorgang** *m* pracovní operace, pracovní postup ■ **~vorgang** *m*, **freigegebener** schválený pracovní postup ■ **~vorgangsausschluss** *m* zmetkovost pracovní operace ■ **~vorgangsbeschreibung** *f* popis pracovní operace ■ **~vorvertrag** *m* předběžná pracovní smlouva, příslib pracovní smlouvy ■ **~weise** *f* pracovní postup ■ **~welle** *f* I. stroj. pracovní hřídel 2. rad. pracovní vlna ■ **~wert** *m* ek. hodnota práce (hodinová) ■ **~wettbewerb** *m* pracovní soutěž ■ **~widerstand** *m* rad. pracovní odpor ■ **~wissenschaft** *f* ergonomie ■ **~woche** *f* pracovní týden ■ **~zeit** *f* I. pracovní doba 2. ek. doba pracovní směny ■ **~zeit** *f*, **fixe** pevná pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **flexible** pružná pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **gleitende** klouzavá pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **normale** běžná pracovní doba ■ **~zeit** *f*, **operative** org. doba práce, čas operace, čas provozu ■ **~zeit** *f*, **verkürzte** zkrácená pracovní doba ■ **~zeitaufwand** *m* pracnost, spotřeba pracovního času ■ **~zeitgliederung** *f* ek. struktura pracovní doby, členění pracovní doby ■ **~zeitregelung** *f* úprava pracovní doby ■ **~zeitverlagerung** *f* přesun pracovní doby ■ **~zeitstudie** *f* org. studie pracovní doby, chronometr ■ **~zeitstudienmann** *m* normovač ■ **~zelt** *n* ochranná pracovní plachta ■ **~zeug** *n* pracovní nářadí (komplet) ■ **~zylinder** *m* stroj. pracovní válec, hydraulický válec ■ **~zylinder** *m*, **hydraulischer** hydraulický pracovní válec

Arbitrage *f* arbitráž ■ **~klause** *f* arbitrážní doložka

Arboretum *n* arboretum

Arborizid *n* arboricid

Archimedes-Zahl *f* mech. pl. Archimédovo číslo

Archimyzeten *npl* archimycety, prahouby

Architekt *m* architekt

Architektur *f* architektura ~, **neuzeitliche** novodobá architektura ■ **~glied** *n* architektonický člen, element architektonické sestavy

Architrav *m* arch. architráv

Archiv *n* archiv ■ **~, buchhalterisches** účetní archiv

Archivband *n* inf. archivní pásek

archivieren archivovat

Archivierung *f* archivace

Archivolte *f* arch. archivolta

Ardometer *n* ardometr

Areal *n* I. mat. povrchové pole 2. zem. areál

ARFF (= **Allrichtungsfunkfeuer** *n*) *rad.* všesměrový radiomaják

Argentan *m* met. argentan, nové stříbro

Argentit *m* min. argentit

Argentometrie *f* chem. argentometrie

ArGm (= **Arbeitsgemeinschaft** *f*) pracovní spolek

Argon *n* chem. argon, Ar

Argument *n* mat. argument; prostorový úhel

Argyropyrit *m* min. argyropyrit

Arin *n* chem. benzin

Arine *npl* chem. ariny (např. dehydrobenzen)

Arithmetik *f* mat. aritmetika

Arkade *f* arch. arkáda

Arkatur *f* arch. arkatura

Arkose *f* petr. arkóza

ArKr (= **Arbeitskreis** *m*) spolek pracovníků (např. odborných)

Arkus *m* mat. arkus; obloukový úhel ■ **~funktion** *f* mat. cyklometrická funkce, funkce arkus

arm chudý

Arm *m* I. stroj., mech. rameno, výložník 2. stav. schodišťové rameno 3. st. sil. rameno (křižovatky)

Armatur *f* armatura; světlo, osvětlení ■ **~ mit Elektroantrieb** ventil se servomotorem ■ **~ mit nicht steigender Spindel** šoupě s nestoupavým vřetenem ■ **~ mit steigender Spindel** šoupě se stoupavým vřetenem ■ **~ von Flutwerken** ryb. armatura hrází hradících těles

Armaturen/beleuchtung *f* mot. osvětlení panelové desky ■ **~brett** *n* přístrojová deska

Armblei *n* olovo po odstříbění Parkesovou metodou

Armcoeisen *n* met. železo Armco (technicky čisté)

Armgas *n* paliv plyn s nízkou výhřevností

armieren I. armovat, pancéřovat 2. stav. vyztuzit (beton)

Armiermaschine *f* el. pancéřovka, stroj na pancéřování (kabelů)

Armierung *f* I. el. pancéřování, pancéř (kabelu) 2. stav. armování, zpevnění

Armierungsdraht *m* armovací drát

Armlehn *f* loketní opěrka, područka

Armlehnepolsterung *f* čalounění područky

armlehnlos bez loketních opěrek

Armlehnessel *m* křeslo s područkami

Armleuchter *m* osv. ramenové svítidlo

Armschutz *m* ochr. pr. ochrana ramene

Armstronglinie *f* Armstrongova linie

Armstuhl *m* židle s područkami

Armteil *m* loketní opěrka, područka

Aroma *n* aroma, aromatická esence

Aromadurchlässigkeit *f* propustnost pro aromatické látky

Aromaten *npl* chem. aromatické sloučeniny; aromatické uhlovodíky, sloučeniny aromatů

aromatisch I. chem. aromatický (sloučenina) 2. aromatický,

vonný, voňavý
Aromatisierung *f* aromatizace
Aromatizität *f chem.* aromatický charakter, aromatizovaný stav, aromaticita
Aromavorläufer *m chem.* aromatický prekurzor, aromatická výchozí látka, aromatický meziprodukt
Aronschaltung *f el.* Aronovo zapojení (měření dvěma wattmetry)
Arrangement *n* aranžmá (vazačský výtvar)
arrangieren zorganizovat, uspořádat
arretieren aretovat, zajistit (v poloze), ustálit, fixovat, přidržit
Arretieren *n* fixování, aretace
Arretierung *f* aretace (např. váhy); regulace; ustavení (pohyblivých částí), zajištění
arrondieren *hod.* zaokrouhlit
Arrondierung *f* arondace
Arsan *n chem.* arzenovodík, arseniak
Arsen *n chem.* arzen, As
Arsenantimon *n min.* alemontit
Arsenat *n chem.* 1. arzenitan 2. (orto)arzeničnan
Arsenblüte *f min.* arzenový květ
Arsenid *n chem.* arzenid
Arsenik *n chem.* arzenik, otrušík
Arsenikalkies *m min.* löllingit
Arsenit *n chem.* arzenitan
Arsen/kies *m min.* arzenopyrit, sulfid arzenu a železa
 ~ **kupfer** *n 1. met.* arzenová měď 2. *min.* domeykít
 ~ **nickelglanz** *m min.* gersdorffit ~ **nickelkies** *m min.* chloantit ~ **olith** *m, n min.* arzenolit
Arsen/säureanhydrid *n* anhydrid kyseliny arzeničité ~ **silberblende** *f min.* proustit ~ **spiegel** *m* arzenové zrcátko
 ~ **trioxid** *n chem.* kyslíčnick arzenitý ~ **wasserstoff** *m chem.* arzenovodík
Arsin *n chem.* arzenovodík; arzin
Arsionierung *f chem.* arzonování
Art *f* druh (v systematice j. taxon species); chování; povaha; způsob
Artenbildung *f* vytváření druhu
artesischer Brunnen *m* artéská studně
Artgewicht *n fyz.* měrná hmotnost, měrná hutnost, měrná tíha
Artikel *m* artikl, článek (např. v tisku), výrobek, zboží
 ~ **beschreibung** *f* popis výrobku ~ **bezeichnung** *f* označení výrobku ~ **bezug** *m* odběr zboží ~ **nummer** *f* číslo výrobku ~ **stammdaten** *pl* kmenová data o výrobku
Artillerie *f, mittlere* *zbroj.* dělostřelectvo středního kalibru ~ **unterstützende *zbroj.* záložní dělostřelectvo, dělostřelectvo podporující útok ~ **verlastete** zatížené dělostřelectvo ~ **weitrtragende** dalekonosné dělostřelectvo ~ **geschoss** *n* dělostřelectká střela, dělostřelectký granát ~ **geschütz** *n* dělo (zbraň)
Artischocke *f bot.* artyčok
Artkreuzung *f* mezdruhové křížení
Artmerkmal *m* druhový znak
Artung *f* povahový ráz, založení
Arve *f* borovice limba
Aryl *n chem.* aryl
Arylieren *n chem.* arylování
Arzneibuch *n form.* lékopis, farmakopea ~ **Deutsches** německá farmakopea
Arzneipflanze *f* léčivá rostlina, léčivka
Arzt *m* lékař ~ **hilfe** *f* lékařská pomoc ~ **praxis** *f* ordinace lékaře
AS 1. (= **Achsschenkelenkung** *f*) osové řízení, řízení osovou tyčí 2. (= **Ackerschlepper** *m*) (zemědělský) tahač, traktor 3. (= **Arbeitsschutz** *m*) bezpečnost práce 4. (= **Auslöse-schütz** *n el.* spouštěcí jištění, spouštěcí stykač 5. (= **An-****

rufsucher *m*) *telef.* vyhledávač hovorů
As *f* osika
ASA 1. jednotka (světelné) citlivosti negativu ASA (americká): 1 ASA = 1 PN 2. (= **Arbeitsschutzanordnungen** *fpl*) předpisy bezpečnosti práce 3. (= **Amerikanischer Normenausschuss** *m*) Americká standardizační asociace
Asaleder (= **Leder** *n für Arbeitsschutzartikel*) *ochr. pr.* kůže na výrobu ochranných výrobků
ASAO (= **Arbeitsschutzanordnungen** *fpl*) předpisy bezpečnosti práce
Asbest *m min.* azbest, osinek ~ **beton** *m stav.* azbestocementová hmota, azbestbeton, azbestový beton, eternit ~ **betonrohr** *n stav.* azbestobetonová trubka, eternitová trubka ~ **drahtnetz** *n* azbestová síťka ~ **garn** *n* azbestová příze ~ **gewebe** *n* azbestová tkanina ~ **kordel** *f* azbestová šňůra, azbestový provaz ~ **kunststein** *m el.* azbestocement, eternit (izolační materiál) ~ **schnur** *f* azbestový provazec ~ **schürze** *f ochr. pr.* azbestová zástěra ~ **stein** *m* azbestocementový výrobek ~ **wolle** *f* azbestová vata, azbestová vlna
Asbolan *m min.* asbolan
Asche *f 1.* popel 2. *geol.* vulkanický popel 3. *hutn., slév.* popelovina
Äsche *f* lipan podhorní
Asche/(nschmelz)verhalten *n* charakteristika popelového prášku, charakteristika popílku ~ **gebundene** primární popelovina ~ **ablagerung** *f* deponování popela ~ **analyse** *f* analýza popela ~ **anfeuchter** *m* navlhčovač popela ~ **ansatz** *m* nános popela ~ **anteil** *m* podíl popela ~ **ausfall** *m* výpust popela ~ **austrag** *m* výpust popela ~ **bestandteil** *m* složka popela ~ **fänger** *m* lapač popílku ~ **förderband** *m* dopravníkový pás na popel ~ **gehalt** *m* obsah popelovin ~ **grube** *f* jáma na popel ~ **keller** *m* bunkr na popel ~ **lagerung** *f* ukládání popela
Aschen/bahn *f* škvárová dráha (motocyklová) ~ **becher** *m* popelník (cigaretový) ~ **binder** *m stav.* popelové pojivo ~ **fall** *m kottl.* popelník (u kotle) ~ **kasten** *m 1. kottl.* schránka na popel, popelník 2. *žel.* popelník (lokomotivý) ~ **regen** *m geod.* popelový spad (vulkanický)
aschenreich popelnatý
Aschen/sinter *m stav.* aglomerovaný popílek, spěkaný popílek ~ **winde** *f lod.* dopravník popela
Äscher *m 1. kož. luh* 2. *keram.* (prostředek při výrobě skla)
Äschern *n kož.* luhování
Asche/schichter *m* třídě popela ~ **schieber** *m* popelové hradítko ~ **schleuse** *f* popelová výpust ~ **schmelzverhalten** *n* tavitelnost popela ~ **schwefel** *m* síra v popelu ~ **sinter** *m* spěkavý popílek ~ **spülapparat** *m* hydraulický odpouštěč popílků ~ **stoffe** *mpl* popeloviny ~ **tasche** *f* popelová jímka ~ **verschleiß** *m* popílková abrazie ~ **verwertung** *f* využití popela, zhodnocení popela ~ **weichungspunkt** *m* bod měknutí popela ~ **zahl** *f* měrná popelnatost ~ **zuteiler** *m* dávkovač popílku
Aschfallraum *m kottl.* popelník, popelový prostor
Aschweide *f* vrba popelavá
A-Schweißen *n* (= **autogenes Schweißen** *n*) autogenní svařování
Ascites *f* ascites, nahromadění tekutiny v břišní dutině
A-Seigerung *f* segregace feritické pásma
äsen *zem.* pást se
Asepsis *f* asepsie
Aseptik *f* asepsie
Asexualität *f* asexualita
ASI (= **Arbeitsschutzinspektion** *f*) inspekce bezpečnosti práce
Ask (= **Anschlusskabel** *n*) přípojovací kabel, instalační kabel
Ask(ul)in *n chem.* ask(ul)in

Askriptor *m inf.* askriptor

Asparagin *m chem.* asparagin

Asparaginsäure *f chem.* kyselina asparagová

Aspe *f osika*

Aspenbock *m* kozlíček osikový

Aspermie *f aspermie*

Asphalt *m* asfalt ■ **~beton** *m stav.* asfaltový beton ■ **~binder** *m* asfaltové pojivo ■ **~bitumen** *n* asfaltová živice ■ **~bitumenpappe** *f* asfaltová lepenka ■ **~bord** *n st. sil.* asfaltový obrubník ■ **~decke** *f st. sil.* asfaltový povrch ■ **~dichtung** *f vod. inž.* asfaltové těsnění ■ **~eingussdecke** *f st. sil.* šterkový povrch (makadam) zalitý asfaltem ■ **~einstreudecke** *f st. sil.* asfaltový povrch ze šterku (makadamu) obaleného asfaltem

Asphaltene *mpl chem.* asfalteny

Asphaltestrich *m stav.* asfaltový potěr, asfaltový nátěr ■ **~feinbeton** *m stav.* jemný asfaltobeton, jemnozrný asfaltobeton ■ **~gestein** *n petr.* asfaltová hornina, asfaltová skála, bitumenová skála ■ **~grobбетon** *m stav.* hrubý asfaltobeton, hrubozrný asfaltobeton

asphaltieren asfaltovat

Asphaltite *npl* asfaltity (přírodní asfalt)

Asphalt/kalkstein *m petr.* bitumenový vápenec (nasycený přírodním asfaltem) ■ **~mauerwerk** *n* zdvo s asfaltem ■ **~pappe** *f* asfaltová lepenka ■ **~sand** *m petr.* asfaltický písek ■ **~streumakadam** *m st. sil.* povrchový šterk (makadam) spojený asfaltem ■ **~tränkmakadam** *m drog.* asfaltový makadam, povrchová asfaltová drť ■ **~überzug** *m* asfaltový povlak, asfaltovaný povlak

asphärisch *opt.* asférický

Aspirator *m lab.* aspirátor, odsávač

ASPL (=abgesperrte Platte f) *dřev.* překližovaná deska

A-Sprengkopf *m* atomová (bojová) hlavičce, jaderná hlavičce

ASR (= Flughafen-Rundstrichradar m, n) letištní všesměrový radar

Assanation *f* asanace

Assanierung *f* asanace, ozdravění

Assekuranz *f* pojišťovnictví

Asselwalzwerk *n stroj., tvář.* Asselova válcovna, trat' s třívalcovou válcovací stolicí

Assembler *m inf.* assembler ■ **~sprache** *f inf.* jazyk symbolických adres, assemblerový jazyk

Assemblierer *m inf.* assembler

Assimilation *f biol.* asimilace, připodobňování, splývání

Assimilationssteich *m* asimilační rybník

Assistent *m* asistent

Assouplieren *n text.* změkčování (hedvábí)

Assoziat *n chem.* asociát

Assoziation *f 1. chem.* asociace, slučování se **2. mat.** asociace

Assoziativgesetz *n mat.* asociativní zákon, zákon o slučování

Assoziativität *f mat.* asociativita

Ast *m* suk, větev ■ **~, angefaulter** *dřev.* nahnilý suk ■ **~, ausgebohrt** *dřev.* vyvrtaný suk ■ **~, ausgedübelter** *dřev.* vyspravený suk ■ **~, dunkler** *dřev.* tmavý suk ■ **~, eingewachsener** *dřev.* zarostlý suk ■ **~, gesunder** *dřev.* zdravý suk ■ **~, teilweise verwachsener** *dřev.* částečně zarostlý suk ■ **~, verharzter** *dřev.* prosmlolený suk ■ **~, verwachsener** *dřev.* zarostlý suk

Astasierung *f metrol., el.* astatizace

Astat(in) *n chem.* astat, At

astatisch *metrol.* astatický

Astaxt *f dřev.* odvětvovací sekera

Astbohrer *m dřev.* vrták na suky

Astbohrmaschine *f dřev.* vyvrtávačka suků, vysukovačka

Asterismus *m 1. min.* asterizmus **2. rad.** hvězdovitost

Asteroid *m astr.* asteroida, malá planeta

astfrei *dřevn.* bez suků

Ast/hackgut *n dřev.* větvové štěpky ■ **~holz** *n* sukovité dřevo

ästig *dřev.* větevnatý, sukovitý

Ästigkeit *f* sukovitost

Astigmatismus *m opt.* astigmatizmus

Ast/knorren *m* suk (ve dřevě) ■ **~masse** *f* hmota větvovitý ■ **~quirl** *m* přeslenový suk

Astragalus *m arch.* astragal, perlovec

Astralon *n plast.* astralon

astrein bezsuký

Astring *m* větevní kroužek

Astrionik *f kosm.* astronika

Astrobiologie *f* kosmobiologie, astrobiologie

Astroide *f mat.* asteroida (druh hypocykloidy)

Astrokuppel *f let.* hvězdářská kopule

Astrometrie *f* astrometrie

Astronautik *f* astronautika

Astronavigation *f* navigace podle hvězd, astronomická navigace

Astronmaschine *ffyz.* astron (zařízení používané v technice plazmy)

Astronomie *f* astronomie

Astrobeiler *m* radioteleskop

Ast/stelle *f* sukovité místo ■ **~, stummel** *m dřev.* pahýl po suku

Ästung *f lesn.* vyvětvování, odvětvování

Äsung *f* pastva, paša (pro zvěř)

Äsungsvermögen *n* uživnost

Äsymmetrie *f* asymetrie

Asymptote *f mat.* asymptota

asymptotisch *mat.* asymptotický

Asynchronismus *m el. str.* asynchronizmus

Asynchronmaschine *f el. str.* indukční stroj, asynchronní stroj ■ **~Phasenschieber** *m el. str.* indukční fázový regulátor

at (=technische Atmosphäre f) technická atmosféra

At.-Gew. (= Atomgewicht n) *chem.* atomová hmotnost (relativní)

Atavismus *m* atavizmus, dědičnost po předcích

A-Teilnehmer *m telef.* volající účastník

Atelier *n 1.* pracovna (umělece), ateliér **2. kin.** studio, ateliér, fotoateliér ■ **~kran** *n kin.* operátorská zvedací plošina, snímkovací zdviž

Atom/filter *n, m* filtr (protiplynové masky) ■ **~gerät** *n let.* kyslíkový přístroj ■ **~gift** *n* respirační jed ■ **~luft** *f* vzduch na dýchání ■ **~maske** *f* dýchací maska ■ **~öffnungen** *fpl* průduchy ■ **~schutz** *m* ochrana dýchání ■ **~schutzgerät** *n 1. horn.* přístroj se samočinným dýcháním, sebezáchranný přístroj **2. ochr. pr.** přístroj na ochranu dýchacích cest ■ **~schutzmaske** protiptynová maska

Äthan *n chem.* etan

Äthan(o)säure *f chem.* kyselina octová, kyselina etanová

Äthanal *n chem.* etanal, acetaldehyd

Äthandial *n chem.* etanodial, glyoxal

Äthandicarbonsäure *f chem.* kyselina butandioloová

Äthanol *n chem.* etanol, etylalkohol

Äthanolamin *n chem.* etanolamin, kolamin

Äthen *n chem.* etan, etylen

Äther *m chem.* eter

Äthin *n chem.* acetylen, etyn

Äthinylierung *f chem.* etynylování, etynylace

Äthoxyäthan *n chem.* etoxyetan, dietyleter

Äthoxylinharz *n plast.* etoxylinová pryskyřice, epoxidová pryskyřice

Äthyl *n* etyl, etylová skupina

Äthylalkohol *m* etylalkohol, etanol ■ **~alkohol** *m*, **vergällter** denaturovaný etylalkohol, denaturát ■ **~äther** *m* etyleter, etoxyetan ■ **~benzol** *n chem.* etylbenzen ■ **~chlorid** *n*

chem. etylchlorid
Äthylen *n chem.* etylen, eten ▪ **~diamintetraessigsäure** *f chem.* kyselina etyldiamintetraoctová ▪ **~glykol** *n chem.* etylenglykol ▪ **~oxid** *n chem.* etylenoxid, epoxyetan
Äthylierung *f chem.* etylování, etylizace
Äthylalkat *n chem.* etylalkát, mléčnan etylu
Äthyn *n chem.* etyn, acetylen
Atlant *m arch.* atlant
Atlas *m I. polygr.* atlas 2. *text.* atlas (tikanina); pletenina, úplet
Atlasbindung *f text.* atlasová vazba
atm (= **physikalische Atmosphäre** *f*) fyzikální atmosféra
Atmen *n* dýchání
Atmolyse *f chem.* atmolyza
Atmometer *n meteo.* evaporimetr, výparoměr
Atmoradiograph *m meteo.* atmoradiograf
Atmosphäre *f I.* atmosféra (technická nebo fyzikální) (jednotka tlaku) 2. atmosféra (zemská) ▪ **~, aktive** *tep. zpr.* aktivní atmosféra ▪ **~, äußere** *meteo.* venkovní atmosféra, vnější atmosféra ▪ **~, kontrollierte** kontrolovaná atmosféra ▪ **~, neutrale** *hutn.* neutrální atmosféra (pece) ▪ **~, physikalische** jednotka tlaku fyzikální atmosféra, normální atmosféra, atm: 1 atm = 101 325 Pa ▪ **~, technische** jednotka tlaku technická atmosféra, at: 1 at = 0,980665.10⁵ Pa ▪ **~, verschmutzte** znečištěná atmosféra ▪ **~, wissenschaftliche** jednotka tlaku fyzikální (normální) atmosféra, atm: 1 atm = 1,01325.10⁵ Pa
Atmosphären/druck *m fyz.* atmosférický tlak ▪ **~trockner** *m* atmosférická sušárna ▪ **~wellenkanal** *m rad.* troposférický vlnovod
Atmosphäres *pl rad.* atmosféricky, atmosférické poruchy
atmungsaktiv prodyšný
Atmungsorgane *npl* dýchací ústrojí ▪ **~rohr** *n* trubka stabilizující průtok (ve výparníku průtokového kotle) ▪ **~trockner** *m dřev.* kontaktní sušárna, respirační sušárna ▪ **~trocknung** *f* sušení v dýchacích sušárnách ▪ **~typ** *m* dýchací habitus ▪ **~wärme** *f potr.* teplo při vydechování, vydechované teplo
Atom *n fyz.* atom ▪ **~, geschältes** *nukl.* obalený atom ▪ **~, instabiles** nestabilní atom ▪ **~, markiertes** označený atom, značkový atom ▪ **~, nacktes** *nukl.* osamocený atom ▪ **~, normales** *fyz.* atom v základním stavu, nevybuzený atom ▪ **~, verlagertes** *kryst.* dislokovaný atom ▪ **~, versetztes** *kryst.* dislokovaný atom ▪ **~abfall** *m nukl.* radioaktivní odpad, atomový odpad ▪ **~abstand** *m elektron.* vzdálenost atomových jader, vzdálenost atomů ▪ **~antrieb** *m nukl.* nukleární pohon, jaderný pohon, atomový pohon
atomar *chem.* atomový, atomární
Atom/batterie *f nukl.* atomová baterie, jaderný akumulátor ▪ **~bau** *m* stavba atomu ▪ **~bindung** *f chem.* atomová vazba, kovalentní vazba, elektronová vazba, ▪ **~bindung** *f, polare* *nukl.* kovalentní polarizovaná vazba ▪ **~brennstoff** *m nukl.* jaderné palivo ▪ **~deponie** *f nukl.* atomová skládka ▪ **~eisbrecher** *m* atomový ledoborec, ledoborec na jaderný pohon ▪ **~elektron** *n nukl.* oběžný elektron ▪ **~energie** *f nukl.* jaderná energie, atomová energie ▪ **~energie-Agentur, Internationale** Mezinárodní agentura pro atomovou energii ▪ **~explosion** *f nukl.* atomový výbuch, jaderný výbuch ▪ **~flugzeug** *n* letadlo na jaderný pohon ▪ **~friedhof** *m nukl.* atomová skládka ▪ **~gefechtsskopf** *m zbroj.* atomová bojová hlavička, jaderná hlavička ▪ **~geschoss** *n nukl.* atomová střela ▪ **~geschütz** *n* atomové dělo ▪ **~gewicht** *n I. chem.* atomová hmotnost, relativní atomová hmotnost 2. *fyz.* hmotnost atomu ▪ **~gewicht** *n, chemisches* *chem.* atomová hmotnost ▪ **~gewicht** *n, physikalisches* *chem.* fyzikální atomová hmotnost ▪ **~gitter** *n kryst.* atomová mřížka (krystalická) ▪ **~gramm** *n chem.* gramatom ▪ **~hülle** *f nukl.* (elektronový) obal atomu ▪ **~hydrogen-**

waffe *f* termojaderná zbraň, vodíková zbraň ▪ **~industrie** *f* jaderný průmysl ▪ **~kern** *m nukl.* atomové jádro, jádro atomu ▪ **~kernumwandlung** *f nukl.* přeměna atomového jádra, transmutace atomového jádra ▪ **~kraftwerk** *n nukl.* jaderná elektrárna, atomová elektrárna ▪ **~ladung** *f I. zbroj.* atomová nálož (ve stěle, bombě atd.) 2. *nukl.* náboj atomu ▪ **~lampe** *f el.* izotopová lampa ▪ **~masse** *f I. chem.* atomová hmotnost (relativní) 2. *fyz.* hmotnost atomu ▪ **~masse** *f, relative* (relativní) atomová hmotnost ▪ **~meiler** *m nukl.* jaderný reaktor ▪ **~modell** *n fyz.* model atomu ▪ **~modell** *n, Bohrsches* *fyz.* planetární model atomu, Bohřův model atomu ▪ **~modell** *n, Bohr-Sommerfeldsches* *n fyz.* Bohr-Sommerfeldův model atomu ▪ **~modell** *n, Rutherfordisches* *fyz.* Rutherfordův model atomu, planetární model atomu ▪ **~molekül** *n chem.* molekula s atomovou vazbou, molekula s elektronovou vazbou, homeopolární molekula ▪ **~müll** *m nukl.* radioaktivní odpad, atomový odpad ▪ **~munition** *f zbroj.* nukleární munice, atomová munice ▪ **~niveau** *n* energetická hladina ▪ **~orbital** *n fyz.* atomová oběžná dráha, oběžná dráha atomu ▪ **~ordnungszahl** *f chem.* atomové číslo, pořadové číslo (prvku) ▪ **~physik** *f* atomová fyzika ▪ **~radius** *n fyz.* poloměr atomu ▪ **~rumpf** *m nukl.* atomové jádro, atomová vazba ▪ **~schale** *f nukl.* elektronová slupka atomu, elektronová vrstva atomu ▪ **~schiff** *n* atomová loď, loď s jaderným pohonem ▪ **~schlacke** *f nukl.* atomový odpad ▪ **~schutz** *m* protiatomová obrana ▪ **~spaltung** *f nukl.* štěpení atomu ▪ **~spektrum** *n fyz.* atomové spektrum ▪ **~sprengstoff** *m nukl.* nukleární výbušnina, jaderný výbušný materiál ▪ **~stoß** *m fyz.* srážka atomů ▪ **~strahl** *m nukl.* atomový paprsek ▪ **~streufaktor** *m* atomový (rozptylový) faktor ▪ **~strom** *m el.* proud z atomové elektrárny, proud z jaderné elektrárny ▪ **~struktur** *f fyz.* struktura atomu, stavba atomu ▪ **~U-Boot** atomová ponorka, ponorka s jaderným pohonem ▪ **~uhr** *f nukl.* atomové hodiny ▪ **~umlagerung** *f* přeskupení atomů (v krystalické síti); *nukl.* dislokace atomu; *kryst.* vyražení atomů ▪ **~umwandlung** *f nukl.* přeměna atomu, transmutace atomu ▪ **~volumen** *n chem.* atomový objem ▪ **~waffe** *f* jaderná zbraň, atomová zbraň ▪ **~wärme** *f nukl.* atomové teplo ▪ **~zahl** *f I.* atomové číslo, pořadové číslo (prvku) 2. počet atomů (např. v mřížce) ▪ **~zerspaltung** *f* rozbití atomu

atomisieren atomizovat

Atomistik *f* atomistika

atomistisch atomistický

Atommacht *f* jaderná mocnost ▪ **~risiko** *n* jaderné riziko

Atramentieren *n povl.* atramentování (povrchová úprava v elektrolytu), fosfátování atramentem

A-Transistor *n elektron.* hrotový tranzistor

atro (*absolut trocken*) absolutně suchý

AT-Schweißen (= **aluminothermisches Schweißen** *n*) termitové svařování, aluminotermitové svařování

Attest *n* atest, atestace, osvědčení

Attika *f arch.* atika

Atto atto, a (předpona násobných jednotek, násobek 10⁻¹⁸)

Attraktant *m* atraktant

Attraktion *f fyz.* přitažlivost

Attribut *n inf.* atribut

Atü (= **atmosphärischer Überdruck** *m*) atmosférický přetlak

ATZ (= **automatiche Telefonzentrale** *f*) automatická telefonní centrála

Ätz/alkalien *fpl* leptací alkálie ▪ **~baryt** *n chem.* kysličník barnatý ▪ **~druck** *m text.* leptaný tisk

Ätzen *n I.* leptání, vyleptání 2. lept (barvení) ▪ **~ (der Kie-men)** leptání (žaber) ▪ **~, elektrolytisches** *povl.* elektrolytické leptání ▪ **~, lokales** selektivní leptání ▪ **~, selektives**

selektivní leptání

Ätzfaktor *m polyg.* faktor leptání

ätzfest neleptatelný, odolný proti leptání

Ätzfigur *f kryst.* vyleptaný obrazec, vyleptaný tvar, leptový obrazec ■ **~glas** *n* leptané sklo, matné sklo (povrchovým leptáním) ■ **~graben** *m met.* leptaná drážka, leptaný žlábek ■ **~grube** *f met.* vyleptaná jamka ■ **~grubendichte** *f met.* hustota vyleptaných jamek ■ **~grund** *m met.* ochranná vrstva proti leptání ■ **~kali** *n chem.* hydroxid draselný ■ **~kalk** *m* žíravé vápno, pálené vápno ■ **~lauge** *f chem.* žíravý loup ■ **~natron** *n chem.* hydroxid sodný ■ **~natronlösung** *f* roztok hydroxidu sodného ■ **~polieren** *n met.* leštění leptáním ■ **~tiefe** *f polyg.* hloubka leptání

Ätzung *f* leptání, lept

Ätzverfahren *n*, **stufenloses** *polyg.* jednostupňové leptání (stůčků)

Au *1. chem.* zlato *2. (= Audion n) rad.* audion

Au *f* niva, luh, lučina

Audiogramm *n akust.* audiogram

Audiometer *n akust.* audiometr

Audiometrie *f akust.* audiometrie

audiovisuell audiovizuelní

Aue *f 1. vod. inž.* záplava *2. niva, luh, bažina*

Auenwald *m* lužní les

Auerhahn *m* tetřev

Auermetall *m* Auerův kov (železo + cer)

aufarbeiten dokončit, dopracovat, skončit, vypracovat, zpracovat

Aufarbeitung *f* zpracování, vypracování ■ **~des Kernbrennstoffs** regenerace jaderného paliva

Aufästung *f lesn.* vyvětvování

Aufästung *f* oklest

Aufbau *m 1.* rozebírání, struktura, uspořádání *2. chem.* syntéza *3. lod.* nadpalubí *4. mot., kol.* karoserie *5. stav.* nadstavba; *stav.* stavění, montáž, výstavba ■ **~der Spannungsebenen** skladba napětových úrovní ■ **~einer Bohranlage** montáž vrtné soupravy ■ **~, schrittweiser** *chem.* stupňová syntéza, syntéza po stupních ■ **~, selbsttragender** *mot.* samonosná karoserie ■ **~beplankung** *f mot.* pokrytí karoserie, obednění karoserie ■ **~einheit** *f* stavebnicová jednotka (obráběcího centra)

aufbauen postavit, vybudovat

Aufbau/faktor *m nukl.* faktor vzrůstu, faktor přírůstku ■ **~gerät** *n trisk.* *obr.* složený přístroj (z unifikovaných elementů) ■ **~helfer** *m* pomocník na stavbě ■ **~körnigkeit** *f fot.* strukturní zrnitost, zrnitost struktury ■ **~dose** *f* povrchová krabice ■ **~maschine** *f* stavebnicový stroj

Aufbäumen *n 1.* zvedání předních kol (např. letadla) *2. text.* navíjení osnovy

Aufbau/möbel *npl* sektorový nábytek ■ **~motor** *m* nástavbový motor

Aufbaumvorrichtung *f text.* zařízení na navíjení osnovy (na osnovní vál)

Aufbau/phase *f* fáze výstavby ■ **~reaktion** *f 1. chem.* reakce syntézy *2. nukl.* reakce slučování (jader), fúze ■ **~schalter** *m el.* nástavbový spínač ■ **~schneide** *f tvář.* nastavené ostří, nárůstek ■ **~schule** *f* nástavbová škola ■ **~spant** *n lod.* příčné žebro (palubní) nástavby

Aufbau/vorschrift *f* předpis pro výstavbu ■ **~zeit** *f elektron.* doba ionizace (v plynové lampě); *el.* doba tvorby (vybití); *elektron.* doba narůstání (impulzu)

aufbereiten (Daten) *inf.* zpracovat (data)

aufbereiten připravit

Aufbereitung *f 1.* počáteční obrobení (suroviny), přípravná operace, vstupní operace *2. úprava, obohacení* ■ **~, elektrische** *horn.* elektrická úprava ■ **~, elektrostatische** *horn.* elektrostatická úprava ■ **~, mechanische** *horn.* mechanické

zpracování ■ **~, nasse** *horn.* mokrá úprava

Aufbereitungsanlage *f 1. úprav.* úpravna *2. úpravenské zařízení, úpravnické zařízení* ■ **~befehl** *m inf.* instrukce úpravy (dat) ■ **~betrieb** *m úprav.* úpravna

Aufbereitungsformat *n inf.* formát pro editaci

Aufbereitungsroutine *f inf.* program pro přípravu dat

Aufbeton *m* horní vrstva betonu

aufbewahren uschovat, uchovat

Aufbewahrung *f* úschovna (např. zavazadel), uschování

aufbiegen ohýbat, rozehnat (např. rozseknutý konec šroubu), rozehnat (závlačku), odehnout

Aufbinden *n* vyvazování (rostlin ke kůlu, na konstrukci)

Aufblähen *n keram.* nadýmání, nabývání, nadouvání

Aufblähung *f zem.* nadmutí

Aufblasen *n* dobývání, plnění, těžba

Aufblättern *n* rozvrstvování, delaminace (vícevrstvého materiálu)

Aufblätterung *f* rozvrstvení

Aufbleicher *m* bělicí prostředek, bělidlo

aufblenden *TV, kin.* roztmívat (obraz)

Aufblühen *n* rozkvět

aufblühen rozkvétat

Aufblühzeit *f* období květu

Aufbohren *n trisk.* *obr.* vyvrtání

aufbördeln zalemovat, zarolovat (spoj)

Aufbrechen *n* drolení, praskání (např. povrchu vozovky)

Aufbringung *f* obstarání, opatření ■ **~von Kapital** opatření kapitálu ■ **~von Mitteln** obstarání prostředků

Aufbruch *m horn.* dovrchní zálom, stropní zálom ■ **~arbeiten** *fpl* výkopové práce ■ **~material** *n* materiál z demolice

Aufdampf *m* přiváděná pára, vyváděná pára

aufdämpfen napařovat

aufdampfen napařovat (např. kovové povlaky)

aufdecken odkrývat

Auf-Dicke-Schleifen *n* broušení na tloušťku

aufdornen *1.* nasadit na trn *2. tvář.* hladit (otvory), rozšiřovat (trnem), probíjet

Aufdrallen *n el.* roztáčení, rozkrucování (např. lanka)

aufdrehen natahovat (hodinky), otočit (např. kohoutek)

Aufdruck *m 1.* nátiisk *2. text.* přímý tisk (na tkanině)

Aufdrücken *n elektron.* propojení tištěným spojem (polovodičových součástek)

Aufechterhaltung *f* udržení, zachování

Aufeinanderfolge *f* posloupnost ■ **~der Ereignisse** sled událostí

aufeinanderleimen nalepit na sebe

auffahren *horn. 1.* hnát (chodbu) *2.* razit (důlní dílo), postupovat (při ražení důlního díla)

Auffahrt *f* výjezd (z dolu), přísun (vozů)

Auffang/becken *n ryb.* záchytná nádrž ■ **~behälter** *m* jímka

auffangen absorbovat, jímat, zachycovat, zadržovat

Auffänger *m 1. nukl.* target, terč *2. lapač (elektronů)* ■ **~strom** *m elektron.* kolektorový proud (hlavice ionizačního vakuometru)

Auffang/gefäß *n chem.* záchytná nádoba, sběrač ■ **~graben** *m ryb.* záchytná stoka, strouha ■ **~lösung** *f chem.* absorpční roztok ■ **~schirm** *m 1.* plátino (projekční) *2.* fotometrická destička ■ **~trichter** *m* okap, trychtýřový svod kouře ■ **~vorrichtung** *f* záchytné zařízení, lapač

auffedern odpružit (např. při ohybu)

Auftettung *f* obohacení tukem „tukování“

Auffinden *n einer Störstelle* zjištění místa poruchy

Auffinden *n* vyhledání

Auflammung *f* vzplanutí

Aufforderung *f* vybitnutí, výzva ■ **~, amtliche** úřední výzva

■ **~, schriftliche** písemná výzva

Aufforsten *n* zalesnění

aufforsten zalesnit

Aufforstung *f* zalesňování

Aufforstungs-/kosten *pl* dřev. zalesňovací náklady ■ ~**ruhe** *f* dřev. doba zalesňovacího klidu

auftragsgemäß podle objednávky, podle příkazu

Auffrieren *n* rozmrzání

Auffrischung *f* oživení, regenerace

Auffuhr *f* navážka

Aufführungskernmarke *f* slév. vyváděcí známka (jádra)

Auffüllen *n* doplnění, naplnění, vyplnění

Auffüllung der Bestände doplnění stavu zásob

Auffüllung *f* 1. naplnění, vyplnění 2. *stav*: stropová výplň
Auffunken *m* elektronová metoda nanášení kovu (např. na ostří nářadí)

Aufgabe *f* 1. *horn.* vsázka 2. úloha, úkol, problém 3. *re-*zignace ■ ~**band** *n* 1. *horn.* dávkovací pás, sběrný pás 2. *transp.* podávací pás (pásového dopravníku) ■ ~**band** *n*, **gemuldetes stroj**: pás transportéru s dutinami ■ ~**bühne** *f* *horn.* podávací plošina

aufgeben podat, uložit, vzdát se

Aufgabe/förderer *m* vkladací dopravník ■ ~**gurtförderer** *m* podávací pásový dopravník

Aufgaben/stellung *f* vytyčení úkolů ■ ~**wert** *m* *aut.* zadaná hodnota, požadovaná hodnota ■ ~**zuordnung** *f* přidělení úkolů

Aufgabe/rollgang *m* *hutn.* vsázkový válečkový dopravník (u ohřívací pece) ■ ~**schurre** *f* 1. *transp.* náspyný žlab 2. *horn.* násyпка ■ ~**seite** *f* vkladací strana ■ ~**sohle** *f* *horn.* nakládací patro, nakládkové patro ■ ~**teil** *m* vkladací část ■ ~**tisch** *m* vkladací stůl, podávací stůl ■ ~**trichter** *m* *transp.* násyпка, výsyпка ■ ~**vorrichtung** *f* *transp.* podávací zařízení, podavač, dávkovač; *horn.* vsazovací zařízení ■ ~**walze** *f* podávací váleček

Aufgang *m* *zem.* vzcházení, vzejití

Aufgeber *m* *transp.* podavač, podávací zařízení

aufgeladen *el.* nabitý (např. kondenzátor)

Aufgeld *n* ážio, emisní ážio

aufgelöst *mat.* 1. zbavený závorek 2. rozřešený, vyřešený

aufgeschwemmt naplaveno

aufgezogen 1. *hod.* natahnutý 2. nasazený, natažený (např. stahovací prstenec)

Aufgleiten *n* *meteo.* vstup, výstup

Aufgleitfront *f* *meteo.* teplá fronta

aufgliedern členit, rozčlenit, rozdělit

Aufgliederung *f* členění, klasifikace, rozčlenění, rozdělení, rozvržení

aufgrund na základě

Aufgusstierchen *npl* nálevníci

Aufgussverfahren *n* *ferm.* infuzní způsob

aufhalten zdržet, zdržet

Aufhanfen *n* *el.* natáčení (izolátoru) s použitím konopného lana

Aufhäng(vorricht)ung *f* závěs, zavěšení (zařízení)

Aufhänge/haken *m* *transp.* závěsný hák ■ ~**isolator** *m* *el.* visutý izolátor ■ ~**leiste** *f* závěsná lišta (u harfy)

aufhängen zavěsit

Aufhänge/öse *f* 1. závěsné oko, úchyt na zavěšení 2. *el.* spojnice s úchytkou

Aufhängung/, bifilare dvounitkové zavěšení ■ ~, *kardanische stroj*: Cardanův závěs

Aufhärtung *f* *tep. zpr.* zakalení, vytvrzení

Aufhaspel *f*, *m* *hutn.* navíječka (pásů, drátů)

aufhauen 1. nasekávat (např. pilníky) 2. *horn.* razit dovrčně

aufheben krátit, zrušit

Aufhebung *f* *mat.* krácení (matematických výrazů), redukování ■ ~ *des Urteils* zrušení rozsudku ■ ~ *eines Vertrages* zrušení platnosti smlouvy

Aufheizen *n* 1. nahřívání, rozehrívání, zahřívání 2. rozpálování (např. pece)

Aufheizung *f* ohřevu

Aufheizverbrauch *m* spotřeba uhlí k zahřátí (na určitou teplotu)

Aufheizzeit *f* doba ohřevu

aufhellen vyjasňovat, rozjasňovat; *barv.* zeslabovat (tón barvy)

Aufheller *m* 1. *barv.* rozjasňovací prostředek, bělicí prostředek, bělidlo 2. *kin.* malý projektor na zjasnění temných povrchů

Aufhell/impuls *m* *TV* zjasňovací impuls, vrátkový rozsvěcovací impuls, bránový rozsvěcovací impuls ■ ~**lampe** *f* zjasňovací lampa ■ ~**wand** *f* *kin.* rozjasňovací stěna

Aufhieb *m* *lesn.* prosek

aufhissen vztýčit, vytáhnout (ráhno)

Aufkastung *f* *vod. inž.* nástavba (provizorní ochranné hráze nebo valu)

Aufkauf *m* *ek.* skupování, zakoupení, vykoupení (větších množství) ■ ~ *von Gesellschaften* akvizice společností ■ ~ *von Wertpapieren* skupování cenných papírů ■ ~**preis** *m* výkupní cena

Aufkaufspreis *m* nákupní cena

aufkeilen upevnit klínem

Aufkimmung *f* *lod.* úkos dna

aufkitten (na)tmelit

Aufklaffen *n* *čal.* rozevírání (spojovacího švu)

aufklappbar odklopný, sklopný, rozkládací (např. křeslo)

Aufklärung *f* objasnění, vysvětlení, poučení

Aufklärungs/arbeit *f* osvětlová činnost ■ ~**flugzeug** *n* průzkumný letoun ■ ~**satellit** *m*, **fotografischer** fotografický průzkumný satelit ■ ~**satellit** *m*, **funktechnischer** radio-technický průzkumný satelit

Aufklaunung *f* dřev. osedlání, zadrápnutí (tesařský spoj)

aufkleben nalepit, přilepit

Aufkleber *m* nálepka

Aufklebezettel *m* nálepka, lepicí etiketa

Aufklinken *n* nárůst amplitudy

Aufkohlen *n* nauhličování

aufkohlen *tep. zpr.* nauhličit, cementovat

Aufkohlungs/medium *n* *tep. zpr.* nauhličující prostředek ■ ~**mittel** *n* *tep. zpr.* prostředek na cementování ■ ~**tiefe** *f* hloubka nauhličení

Aufkommen *n* objem (např. výroby), produkce, zdroj (příjmů), disponibilní množství (plynu)

aufkommen ručit, převzít, uhradit

Aufkräuseln *n* nařasení

Aufkugeln *n* *tep. zpr.* kalibrování kuličkou

Auflade/druck *m* nabíjecí tlak ■ ~**gebläse** *n* *spal. mot.* přeplňovací dmychadlo ■ ~**gruppe** *f* turbokompresor ■ ~**leitung** *f* nabíjecí vedení

aufladen nabíjet, nakládat

Auflader *m* 1. nakládač (pracovník) 2. *let.* přeplňovací kompresor 3. *transp.* nakládač, nakládací zařízení

Auflade/stelle *f* nakládka ■ ~**widerstand** *m* nabíjecí odpor

Aufladung *f* 1. naložení, nakládka 2. *el.* nabíjení, náboj 3. *spal. mot.* přeplňování ■ ~, **mechanische** *spal. mot.* mechanické přeplňování

Aufladungs/ableiter *m* *let.* bleskojistka ■ ~**teich** *m* odkaliště
Auflage *f* 1. povlak (vrstva) 2. *plast.* opěra 3. *polygr.* náklad, vydání ■ ~ *eines Buches* vydání knihy

Auflage/eisen *n* *tvár.* opěrná tyč ■ ~**gewicht** *n* *lab.* nakládané závaží ■ ~**klotz** *m* *tvár.* opěra, podpora

Auflagendruck *m* *polygr.* tisk nákladu

Auflagepolsterung *f* *čal.* tvarovací vrstva

Auflager *n* 1. *mech.* opěra, podpora 2. *stroj.* ložisko ■ ~, **bewegliches** *mech.* přesuvná podpěra, posuvná podpěra

▪ ~, **festes mech.** pevná podpora ▪ ~**abstand** *m* vzdálenost podpor ▪ ~**achse** *f* podpírací hřídel ▪ ~**druck** *m mech.* reakce podpory, tlak podpory ▪ ~**gelenk** *n stav.* podpěrný kloub ▪ ~**kraft** *f mech.* podporová síla, podporová reakce, podporový tlak ▪ ~**lasche** *f* podpěrná lišta ▪ ~**mauer** *f* podpěrná zeď ▪ ~**platte** *f stav.* ložisková deska, opěrná deska ▪ ~**schürze** *f* kryt ložiska
Auflagerung *f* 1. podepření, podpora (např. potrubí) 2. *geol.* navrstvení, vrstvení, výskyt vrstev
Auflage/scheibe *f* dosedací podložka ▪ ~**stärke** *f* tloušťka povlaku
Aufandung *f vod. inž.* zanesení zeminou, zanášení bahnem, kolmace
Aufassung *f* převod vlastnických práv (před notářem)
Auflast *f mech.* zatížení, dodatkové zatížení
Auflauf/acke *f mot.* náběžná čelist brzdy ▪ ~**krankheiten** choroby klíčnicích rostlin ▪ ~**rolle** *f* náběžový váleček ▪ ~**rollgang** *m hutn.* náběžný válečkový dopravník
Auflaufen *n* 1. vzejítí, vzházení, klíčení 2. prorůstání
Auflege/maschine *f* nakládací stroj ▪ ~**matratze** *f* úložná matrace
Auflegen *n čal.* vrstvení
Auflegerschießen *n horn.* přiložný odstřel
aufleimen nalepit, naklízit
Auflicht *n opt.* dopadající světlo, přední osvětlení
Auflieger *m* návěs
Auflisten *n inf.* vytištění sestavy
aufflisten vypsat údaje, vypsat data
Auflistung *f inf.* přehled, sestava údajů, seznam, výpis dat, výtisk sestavy
Auflöckerung *f* nakypření, zkyprění (např. půdy) ▪ ~ **des Bodens** *zem.* kypření půdy ▪ ~, **vorübergehende** přechodné zkyprění (např. formovacího písku), přechodné nakynutí (např. těsta)
Auflöckerungsschießen *n horn.* ořesné odpalování, ořesná střelba
Auflöckerungs/einrichtung *f čal.* rozvolňovací zařízení ▪ ~**maschine** *f* rozduřovací zařízení ▪ ~**zustand** *m* stav rozložený (fluidální složky)
aufflösbar 1. *chem.* rozluč(itel)ný, rozpustný 2. *mat.* řešitelný
Auflösbarkeit *f* rozpustnost
Auflösemaschine *f* *potr.* roztírač, detašér (mouky)
auflösen 1. *mat.* rozřešit, vyřešit 2. *chem.* rozpustit 3. rozvázat
Auflösen *n* rozpouštění, roztok
Auflöser *m* rozkulovač
Auflösung *f* 1. likvidace, rozlišení, rozlišovací schopnost, zrušení 2. *chem.* rozpuštění 3. *mat.* odstranění závorek ▪ ~ **der Gesellschaft** zrušení společnosti ▪ ~ **des Arbeitsvertrags** rozvázání pracovní smlouvy ▪ ~ **eines Betriebs** zrušení podniku ▪ ~ **eines Kontos** zrušení účtu ▪ ~, **anodische** anodické rozpouštění
Auflösungs/grund *m* důvod pro zrušení ▪ ~**keil** *m* *TV* klín rozlišší, rozlišovací klín (v testovacím obraze) ▪ ~**mittel** *n* rozpouštědlo ▪ ~**prozess** *m* postupný rozklad, rozkladný proces ▪ ~**schaubild** *n tep. zpr.* graf austenizace oceli (v závislosti čas-teplota) ▪ ~**vermögen** *n* 1. *chem.* schopnost rozpouštění, rozpustnost 2. schopnost rozlišení, rozlišovací schopnost ▪ ~**zeit** *f ferm.* doba zcukření
aufflöten připájet, napájet (na co)
aufmachen otevřít
Aufmachung *f* úprava
aufmaischen *potr.* narmutovat
Aufmaß *n* 1. přídavek na obrábění 2. *stav.* rozsah (práci)
Aufmerksamkeitslampe *f tel.* ohlašovací světélko, ohlašovací žárovka
aufmessen 1. měřit, přeměřovat 2. *stav.* provést rozměření

Aufnähen *n čal.* našívání

Aufnahme *f* 1. absorpce, pohlcování, připevnění, uchycení, upevnění, zachycení 2. nahrávání (zvuku) 3. *ek.* rozpočet, převzetí (zakázky) *for.*, *kin.* snímek 4. *stav.* inventarizace 5. *stroj.* upínací přípravek, úpinka, upínač 6. odběr (např. výkonu) 7. příjem (např. materiálu) ▪ ~ **der Arbeit** zahájení práce, přijetí práce ▪ ~, **elektronenmikroskopische met.** elektromikroskopické snímání; elektromikroskopický snímek; elektronová mikrofotografie ▪ ~, **fotografische** fotografický snímek, fotografie ▪ ~, **geologische** geologický snímek ▪ ~, **laterale elakust.** postranní záznam, příčný záznam ▪ ~, **lichtmikroskopische** mikroskopický snímek, snímek pořízený optickým mikroskopem ▪ ~, **longitudinale elakust.** podélný záznam ▪ ~, **spannungsoptische** fotoelasticimetrický snímek ▪ ~, **tachymetrische geod.** tachymetrický snímek ▪ ~, **topographische geod.** topografický snímek ▪ ~**atelier** *n fot., kin.* studio, ateliér, snímková hala ▪ ~**basis** *f geod.* snímková základna ▪ ~**bunker** *m* vykládací zásobník ▪ ~**charakteristik** *f elakust.* směrová charakteristika ▪ ~**datum** *n* datum přijetí ▪ ~**fähigkeit** *f* jímavost; *fyz.* pohlcovací schopnost, absorpční schopnost ▪ ~**gespräch** *n* přijímací pohovor ▪ ~**graben** *m* náhon, přívodní strouha ▪ ~**häckler** *m zem.* sběrací řezačka ▪ ~**kommission** *f* přijímací komise ▪ ~**kopf** *m* 1. *elakust.* spinací zařízení, snímací hlava 2. *trisk.* obr. upínací hlava 3. záznamová hlava, zapisující hlava ▪ ~**menge** *f* absorbované množství ▪ ~**platte** *f* 1. *trisk.* obr. upínací deska (např. obráběcího nástroje) 2. fotografické klišé ▪ ~**raum** *m elakust.* fotoateliér ▪ ~**röhre** *f* *TV* snímací elektronka ▪ ~**schaltung** *f elektron.* zapojení pro snímání charakteristik (např. elektronky) ▪ ~**vermögen** *n fyz.* absorpční schopnost ▪ ~**wandler** *n elakust.* vstupní převodník, vstupní měnič ▪ ~**wicklung** *f el. str.* primární vinutí ▪ ~**zapfen** *m stroj.* úchytný čep
aufnehmen přijmout, navázat, zahájit ▪ **diplomatische Beziehungen** ~ navázat diplomatické styky ▪ **im Protokoll** ~ zahrnout do protokolu
Aufnehmer *m* 1. *chem.* absorbér; odeběrač, snímač 2. *aut.* čidlo (vstupní) 3. *par. str.* přestupník, receiver 4. *stroj.* kontejner (na hotové součástky) 5. *zkouš. mat.* uchyt, uchycovací zařízení (pro zkoušky)
aufpfropfen naroubovat
aufplatzen prasknout, puknout
aufpolstern očalounit
Aufprall/abschreckung *f tep. zpr.* nárazové proudké ochlazení (v kapalíně); kalení (oceli) ▪ ~**elektronen** *npl* bombardující elektrony ▪ ~**energie** *f* rázová energie ▪ ~**winkel** *m* úhel rázu (při zkoušce např. obalů)
Aufpreis *m* příplatek, přírážka (k ceně)
aufpressen nalisovat (kolo na hřídel)
Aufpressung *f geol.* vytlačování (zeminy)
aufquellen nabo(b)tnat
Aufrauen *n dřev.* zdrsnění (povrchu před klížením)
aufrechenbar kompenzovatelný, započitatelný
aufrechnen kompenzovat, započítat
Aufrechnung *f* kompenzace, vzájemný zápočet (pohledávek a závazků)
Aufrechnungskasse *f* registrační kasa
aufrecht přímý, vzpřímený; (obraz.) platný
aufrechterhalten udržovat (v pořádku)
Aufrechterhaltung *f* údržba, udržování
aufreiben *trisk. obr.* vystružovat, stružit (otvor)
Aufreiber *m nár.* výstružník
aufreißen 1. natrhnout, roztrhnout 2. *výkr.* naryšovat, kreslit, orýsovat
Aufreißen *n* natržení, popraskání
Aufreib/hammer *m* bourací kladivo (těžké pneumatické)

▪ **~naht** *m* odtrhávací šev ▪ **~streifen** *m* trhací proužek, odtrhávací páska (uzávěru) ▪ **~verschluss** *m* odtrhávací uzávěr

aufrichten napřímít, vztyčit, zvedat, stavět

Aufrichtung f von Bodenschichten *geol.* uspořádání půdních vrstev

Aufriss *m* 1. výkres, skica 2. *stav.* průčelí, fasáda 3. *st. sil.* podélný řez 4. *výkr.* nárys

Aufrissebene *f* *výkr.* nárysa, druhá průmětna

Aufroller *m* *mot.* navíječ bezpečnostního pásu

Aufroll/haspel *f* *text.* naviják, moták ▪ **~maschine** *f* 1. *hutn.* navíječka 2. *text.* navíječka tkanin

Aufruf *m* *inf.* volání, vyvolání, výzva

aufrufen vyvolat ▪ **ein Unterprogramm** ~ *inf.* spustit podprogram

aufkunden *mat.* zaokrouhlit (nahoru)

aufkrüsten *stav.* postavit lešení

Aufsatz *m* 1. koncovka, nástavec (pro liti) 2. *text.* článek, stať

▪ **~band** *n* *stav.* vrchní závěs, nasazený závěs ▪ **~deckel** *m* smíatelné dno (v kovových bubnech), nasazovací víko

▪ **~dorn** *m* *třísk.* *obr.* nasazovací trn ▪ **~futter** *n* *třísk.* *obr.* násadkové pouzdro ▪ **~rohr** *n* nastavená trubka, nástavec

▪ **~schrank** *m* nástavná skříňka ▪ **~ventil** *n* uzavření (potrubí) trmenovým víčkem

aufsaugen vsát, vstřebat, pohlít tekutinu

Aufsauger *m* *chem.* absorbér, nasávač

Aufschäumen *n* vypěnění, zpěnění (např. strusky)

aufschichten vyrovnat (řezivo)

Aufschichtung *f* *geol.* navrstvení, zvrstvení

aufschieben odložit, odsunout ▪ **die Zahlung** ~ odložit platbu

Aufsiebling *m* *stav.* námětek (v okapu)

Aufschiebung *f* *geol.* přeskok (vrstev), přesunutí (přes sebe); odklad

aufschlänmen naplavovat

Aufschlammung *f* 1. elutriace, naplavenina; emulze

Aufschlaufen *n* *čal.* navlečení do smyčky

Aufschleppe *f* 1. *lod.* výtah, vrátek (lodí) 2. *ryb.* lodní skluz

aufschließen 1. *chem.* rozkládat, rozpouštět 2. *horn.* zpřístupnit 3. *hutn.* drtit (rudu)

Aufschließung *f* *des Baugeländes* *stav.* vyztužení terénu

Aufschliesskosten *pl* náklady na skrývku

Aufschluss *m* 1. mineralizace 2. *chem.* rozložení, rozklad 3. *geol.* výchoz (horniny na povrch) 4. *horn.* hornický průzkum; otvírka (ložiska) ▪ ~, **nasser** rozklad mokrou metodou ▪ **~arbeiten** *fpl* *horn.* geologickoprůzkumné práce ▪ **~bau** *m* *horn.* otvírka (ložiska) ▪ **~bohren** průzkumné vrtání

aufschlüsseln rozčlenit, rozeptat, rozvrhnout

Aufschlüsselung *f* rozčlenění, rozpis, rozvržení, roztržení, uložení (dle určeného klíče)

Aufschluss/grad *m* stupeň rozkladu ▪ **~strecke** *f* *horn.* průzkumná chodba, otvirková chodba ▪ **~verfahren** *n*, **alkalisches** *papirn.* alkalický rozklad

Aufschmelzen *n* natavení, tavení ▪ ~, **örtliches** místní natavení

aufschnüren orýsování, lavičkování

Aufschössling *m* výrůstek, výhonek

aufschrauben našroubovat (např. matici), přimontovat, uvolnit (např. šroubové spojení)

Aufschraubschloss *n* vrchní zámek

Aufschrift *f* nápis, nadpis

Aufschriftzettel *m* etiketa

aufschrumpfen spojit tepelným smrštěním

Aufschrumfmuffe *f* svěrná objímka

Aufschub *m* odklad, odročení ▪ **~ der Strafvollstreckung** odklad výkonu trestu ▪ **~zinsen** *mpl* úroky z prodlení

Aufschulen *n* školování

aufschulfähig schopný zaškolování

aufschütten nasypat

Aufschütttrichter *m* násypka, násypkový trychtýř

Aufschüttung *f* 1. *geol.* nános 2. *vod. inž.* násyp, navážka (z rumoviště)

Aufschwefeln *n* *tep. zpr.* difuzní šíření

Aufschweißbiegeprobe *f* návarová zkouška ohybem

Aufschweißen *n* *svar.* navaření; rozvařování (řezání hořákem)

aufschweißen navařovat

Aufschweißung *f* navaření

aufschwellen nabo(b)tnat

Aufschwemmung *f* suspenze, naplavenina, nános

Aufschwimmen *n* *mot.* hydrodynamický prokluz

Aufschwung *m* *let.* půlvýkrut vzhůru

Aufseher *m* dozorce

Aufsetzen *n* 1. naložení, nasazení 2. *let.* dosednutí (při přistávání)

aufsetzen nasadit, připravit, sepsat ▪ **einen Vertrag aussetzen** sestavit návrh smlouvy

Aufsetz/kappe *f* nasazovací uzávěr ▪ **~kasten** *m* *text.* jig-ger, stroj na barvení v šíři ▪ **~punkt** *m* *let.* místo přistání

▪ **~vorrichtung** *f* *horn.* stavítka, zařízení pro stavění klecí

Aufsicht *f* 1. dozor, inspekce 2. *výkr.* pohled shora ▪ ~, **staatliche** státní dozor

Aufsichts/amt *n* teletransmisní řídicí stanice ▪ **~beamte** *m* inspektor ▪ **~behörde** *f* dozoreč úřad ▪ **~densitometer** *n* *polygr.*, *for.* reflexní denzimetř ▪ **~rat** *m* *org.* dozoreč rada ▪ **~schirm** *m* *el.* luminiscentní stínítko ▪ **~vorlage** *f* *polygr.* neprůhledná předloha, reflexní originál

Aufsitzten auf der Hühnerstange *n* *zem.* hřadování

Aufspalten *n* *tvář.* přirezávání, přístřihování

aufspalten rozštípat, naštipnout

Aufspaltung *f* 1. rozštěpení, rozdělení 2. rozvrstvení, štěpení se (lepenky)

Aufspaltungsfaktor *m*, **spektroskopischer** *g* *fyz.* činitel spektrálního štěpení *g*, Landeův činitel

Aufspann/anlage *f* zvyšovací transformační stanice

▪ **~flansch** *m* *stroj.* upínací příruba ▪ **~gerät** *n* *třísk.* *obr.* upínací zařízení ▪ **~platte** *f* 1. základová deska 2. *slév.* montážní deska (licího stroje pod tlakem) 3. *třísk.* *obr.* upínací deska (s drážkami) ▪ **~tisch** *m* upínací stůl ▪ **~vorrichtung** *f* upínací zařízení ▪ **~winkel** *m* *třísk.* *obr.* upínací úhelník

aufspannen 1. napnout, upnout (např. obráběný předmět), zvedat (napětí)

Aufspeicherung *f* uložení, akumulace, nahromadění

Aufspießen *n* *chem. vl.* rozštěpení, fibrilace

aufsprechen *elakust.* nahrávat, zaznamenávat (zvuk)

aufspritzen nastříkávat

aufspulen navíjet (na cívku nebo buben)

Aufspulmaschine *f* *text.* navíječka (na cívky)

Aufstands(ober)fläche *f* *mot.* dotyková plocha (pneumatik na vozovce)

Aufstapelanlage *f* stohovací zařízení

aufstapeln vyrovňat do stohu

Aufstau *m* 1. aerodynamické napětí 2. *vod. inž.* vzduť

aufstäuben naprášit (např. tenké vrstvy)

Aufstauchen *n* *tvář.* napěchování (např. konec tyče) ▪ **~des Wassers** vzduť zahrazení vody

Aufstechversuch *m* dlátová zkouška (u překližek)

Aufsteckdorn *m* *třísk.* *obr.* nasazovací trn

Aufsteckendverschluss *m* nasazovací koncovka (kabelová)

Aufsteck/flansch *m* nástrčná příruba ▪ **~getriebe** *n* nástrčný pohon ▪ **~griff** *m* nasazovací rukojeť ▪ **~halter** *m* *třísk.* *obr.* nástrčný držák ▪ **~reibahle** *n* *třísk.* *obr.* nástrčný výstružník ▪ **~senker** *m* *třísk.* *obr.* nástrčný záhlubník

▪ **~versenker** *m* dřev. nástrčný záhlubník
aufsteigend stoupající, vzestupný
Aufsteigung *f*, **gerade** *astr.* rektascence; přímé stoupání
aufstellen 1. montovat, postavit, ustavit, vztyčit, 2. sestavit (např. výsledky) 3. pronést, vyslovit (např. tvrzení, téze)
Aufstellen *n* dřev. licování (dřeva) ▪ **~ von Kragen** tvář. lemování příruby okolo otvoru
Aufstellfläche *f* st. sil. odstavná plocha
Aufstellgleis *n* žel. odstavná kolej ▪ **~steg** *m* kobylka (mandoliny)
Aufstellung *f* 1. instalace 2. ek. sestava, soupis, přehled, výkaz ▪ **~, Freiburger** *m* horn. freiberské ustavení
Aufstellungs/kosten *pl* náklady na instalaci ▪ **~ort** *m* stanoviště ▪ **~plan** *m* dispozice (rozvodny) ▪ **~zeichnung** *f* montážní výkres
Aufstieg *m* 1. let. stoupavý let 2. st. sil. vzestup 3. postup, rozmach ▪ **~, beruflicher** postup v zaměstnání, funkční postup ▪ **~, steiler** prudký vzestup ▪ **~ im Fluss** tah ryb
aufstocken doplnit (zásoby), navýšit
Aufstockung *f* 1. ek. doplnění (zásob), navýšení 2. stav. nadstavba, provedení nadstavby
Aufstoß *m* srážka (např. automobilů)
Aufstrich *m* nátěr štětcem
Aufstrom *m* tah
Aufströmungstrocknung *f* sušení s impaktním prouděním
aufstülpen vyhnout
auftanken natankovat palivo
auftasten *TV* zamodulovat
Auftau/anlage *f* žel. rozmrazovací zařízení ▪ **~einrichtung** *f* rozmrazovací zařízení ▪ **~raum** *m* chlad. rozmrazovací prostor
auftauchen vynořit se
auftauern 1. roztát 2. chlad. rozmrazit
aufteilen rozdělit
Aufteilsäge *f* dělicí pila, formátovací pila
Aufteilung *f* členění, rozdělení ▪ **~ der Gewinne** rozdělení zisků ▪ **~ der Märkte** rozdělení trhů
Aufteilungs/art *f* způsob rozdělení ▪ **~muffe** *f* telef. rozdělovací návlačka (kabelu)
Auftag *m* 1. nános, malířský nátěr 2. ek. zakázka, příkaz (dodací) ▪ **~, ausländischer** exportní zakázka ▪ **~, offener** nevyřízená zakázka
auftragen nanášet (nátěrovou hmotu)
Auftrag/geber *m* ek. investor, zákazník, objednatel, zadavatel, zmocnitel ▪ **~maschine** *f* nanášecí stroj ▪ **~nehmer** *m* ek. dodavatel
Auftragnehmerkredit *m* dodavatelský úvěr
Auftrags/abrechnung *f* vyúčtování zakázky ▪ **~abschluss** *m* uzavření zakázky ▪ **~abwicklung** *f* průběh plnění zakázky ▪ **~annahme** *f* přijetí zakázky ▪ **~annullierung** *f* zrušení zakázky ▪ **~art** *f* druh zakázky ▪ **~ausführung** *f* provedení zakázky ▪ **~bestand** *m* ek. stav zakázek ▪ **~bestätigung** *f* potvrzení objednávky ▪ **~buch** *n* kniha objednávek ▪ **~düse** *f* nanášecí hubice, nanášecí tryska ▪ **~eingang** *m* přijetí zakázky ▪ **~einrichtung** *f* nanášecí zařízení ▪ **~einzelkosten** *pl* přímé náklady na zakázku ▪ **~elektrode** *f* svař. nanášecí elektroda ▪ **~gewicht** *m* plošná hmotnost nánosu nátěru ▪ **~häufigkeit** *f* četnost zakázek ▪ **~kosten** *pl* náklady na zakázku ▪ **~polster** *n* stav nevyřízených objednávek ▪ **~schein** *m* objednáci lístek ▪ **~schweißen** *n* navařování ▪ **~stärke** *f* tloušťka nánosu ▪ **~verfahren** *n* způsob m nanášení (nátěru), postup nanášení (nátěru) ▪ **~vergabe** *f* udělení zakázky ▪ **~zettel** *m* úkolový list
Auftreiben *n* 1. nabíjení 2. skl. roztáčení, rozhánění (skla)
auftrennen dřev. rozřezat
Auftrennen *n* rozmtání, rozříznutí, rozdělení
Auftrieb *m* 1. kotl. tah (v kofvodu) 2. mech. pl. vztlak,

vznos ▪ **~, hydrostatischer** hydrostatický výtlak ▪ **~, statischer** *aero.* statický vztlak
Auftriebs/kraft *f* mech. pl. vztlková síla, vztlak ▪ **~lüftung** *f* přirozená ventilace (větracími šachtami) ▪ **~maschine** *f* vod. str. vztlkový stroj
Auftritt *m* stav. nástupnice, stupnice (schodů)
Auftritts/breite *f* šířka schodu ▪ **~stufe** *f* nástupní schod
Aufwachsen *n* elektron. nanášení vrstev (např. dielektrických) ▪ **~, epitaktisches** *kryst.* epitaxiální růst
Aufwalzen *n* naválcování
aufwalzen *povl.* naválcovat, plátovat
Aufwand *m* náklady, vydání, spotřeba, vynaložení (prostředků, úsilí)
Aufwandsbuchung *f* zaúčtování nákladů
Aufwandsentschädigung *f* náhrada osobních výloh ▪ **~matrix** *f* ek. matice nákladů
Aufwandsfaktor *m* koeficient nákladů ▪ **~norm** *f* nákladová norma ▪ **~wert** *m* nákladová hodnota
Aufwandswaldwert *m* nákladová hodnota lesa
Aufwärmspanne *f* přírůstek teploty; rozpětí zahřívání
aufwärts směrem nahoru
Aufwärts/bewegung *f* pohyb nahoru ▪ **~entwicklung** *f* rozvoj ▪ **~trend** *m* stoupající tendence, vzestupný trend
aufweisen vykazovat
aufweiten 1. rozšiřovat, rozhánět (např. ostří nástroje) 2. tvář. rozkvet na zápusce, rozlišovat
aufwenden vynaložit
aufwendig nákladný, náročný
Aufwendung *f* náklady, výdaje
Aufwendungen *fpl* náklady, výdaje ▪ **~, betriebliche** provozní náklady ▪ **~, nichtabzugsfähige** *ek.* daňově neodečitatelné náklady
aufwerten revalvovat, zhodnotit
Aufwertung *f* revalvace (měny), valorizace, zhodnocení
Aufwickel/bock *m* stroj. navijčka, navijecí stojan (součást kabelových strojů) ▪ **~haspel** *f* stroj. navijčka, namotávací stroj ▪ **~hülse** *f* vinuté pouzdro, navijecí dutinka ▪ **~maschine** *f* hutn. navijčka ▪ **~station** *f* navijecí stanice ▪ **~vorrichtung** *f* navijecí zařízení
aufwickeln navíjet (na buben nebo cívku)
Aufwickler *m* el. navijčka ▪ **~, rotierender** *stroj.* rotační navijčka (kablů) ▪ **~, traversierender** přesuvná navijčka (na kabely)
Aufwind *m* 1. let. vznos 2. meteo. vznosný proud ▪ **~, thermischer** *meteo.* termický vznosný proud (vzduchu)
Aufwindeeinrichtung *f* chem. vl. vřetenová navijčka
Aufwinden *n* chem. vl. navijení
Aufwinder *m* text. navijec (selfakturu)
Aufwindkraftwerk *n* komínová sluneční elektrárna
Aufwirbeln *n* des Schlammes karbování
Aufwölbung *f* st. sil. vyklenutí (nivelační)
aufzählbar *mat.* přepočítatelný
Aufzehrung *f* absorpce, pohlcování
Aufzeichnung *f* registrace, označení, zápis, záznam ▪ **~, geschäftliche** obchodní záznam ▪ **~, magnetische** magnetický záznam (zvuku nebo obrazu) ▪ **~, thermoplastische** termoplastické označení, termoplastický zápis (informace) ▪ **~, zeitliche** časový zápis, chronologický zápis
Aufzeichnungs/dichte *f* inf. hustota záznamu ▪ **~spur** *f* inf. záznamová stopa
Aufziehbrett *n* stav. stahovací lat'
aufziehen chovat, pěstít
Aufziehen *n* 1. natahování, nasazování, vytáhnutí 2. stav. roztěžení, stáhnutí (vrchní vrstvy omítky) 3. tvář. tažení (se zmenšením tloušťky stěn výlisku)
Aufziehen *n* der Pflanzen vytahování rostlin
Aufzieh/kabel *n* let. vytahovací lanko (vrchluku padáku)

▪ *~leine f* let. tažná šňůrka (parašutistická)
Aufzinken *n* povl. difúzní pozinkování
Aufzucht *f* zem. umělý chov ▪ *~batterie f* zem. odchovná baterie
aufzuchten dopěstovat, (vy)pěstovat
Aufzuchtteich *m* ryb. výtažní rybník, výtažník
Aufzug *m* 1. fot. natáhnutí (závěrky) 2. hodin. natažení 3. polygr. potah, povlak (válce) 4. stav. druhá vrstva omítky (ze tří vrstev) 5. stroj. výtah, zdviž 6. text. osnova ▪ *~, elektrischer* elektrický výtah, elektrická zdviž ▪ *~, hartelastischer* polygr. potah tvrdě elastický ▪ *~, harter* polygr. tvrdý potah ▪ *~, hydraulischer* stroj. hydraulický výtah ▪ *~, schnellfahrender* transp. rychlovýtah ▪ *~, weicher* polygr. měkký potah, měkký povlak (válce) ▪ *~hammer* *m* beranidlo ▪ *~krone f* hod. natahovací korunka
Aufzugs/anlage f elevátor ▪ *~bogen* *m* polygr. potahovací oblouk (v potahovací sestavě)
Aufzugseil *n* nosné lano výtahu
Aufzugs/steuerleitung *fel.* ovládací vedení výtahu ▪ *~trieb* *m* hod. natahovací pastorek ▪ *~winde* *f* stroj. navijecí buben výtahu, výtahový naviják
Aufzugswelle f hod. natahovací hřídelka
Ausgafel *m* med. zornice, panenka
Auge *n* 1. otvor, pánev (na čep) 2. arch. otvor ve vrcholu kopule; očko u jónského slohu 3. stroj. oko, očko (úchytné) ▪ *~, magisches* rad. magické oko, elektronická indikace
Augenblicks/belastung *f* okamžitý průtok ▪ *~leistung f* el. okamžitý výkon
Augenblicksspannung *f* okamžitě napětí
Augenblicks/wert *m* aut. okamžitá hodnota
Augen/gneis *m* petr. okatá rula ▪ *~lider* *npl* oční víčka ▪ *~maß* *n* přibližný rozměr ▪ *~optik* *f* oční optika ▪ *~punkt* *m* mat. hlavní bod (perspektivní) ▪ *~punktstadium* *n* ryb. jikry ve stadiu očních bodů ▪ *~schirm* *m* ochr. pr. ochranný štít na oči ▪ *~stab* *m* tyč s okem ▪ *~steckling* *m* řízek s očkem ▪ *~stern* *m* zornice, panenka
Augit *m* min. augit ▪ *~, gemeiner* *min.* pospolitý augit
Augitophyr *m* petr. augitofyr
Augitoporphyr *m* petr. augitoporfyr
Auktion *f* aukce, dražba
Auramin *n* chem. auramin
Aurat *n* chem. zlatan
Aureole *f* 1. horn. aureola (metanu) 2. meteo. aureola, okolek
Aureolin *n* barv. kobaltová žlut
Ausästen *n* odvětví
ausästen odvětvit
Ausäthern *n* chem. extrakce éterem
ausbaggern 1. poz. inž. vyrýpávat (zeminu) 2. vod. inž. zahlubovat
ausbalanciert vyvážený
Ausbau *m* 1. demontáž, rozebrání, výstavba 2. horn. důlní výztuž, výstroj důlního díla 3. stav. konečné práce ▪ *~eines Geschäfts* rozšíření obchodu ▪ *~eines Hauses* dostavba domu ▪ *~, endgültiger* horn. definitivní výztuž, konečná výztuž ▪ *~, formänderungsfähiger* horn. poddajná výztuž, pružná výztuž ▪ *~, frühtragender* horn. včasné uchycující výztuž ▪ *~, gelenkiger* kloubová důlní výztuž ▪ *~, gemischter* horn. smíšená důlní výztuž ▪ *~, geschlossener* horn. uzavřená výztuž ▪ *~, hydraulischer* horn. hydraulická výztuž ▪ *~, nachfolgender* horn. přesuvná výztuž ▪ *~, nachgiebiger* horn. pružná výztuž ▪ *~, schreitender* horn. posuvná výztuž, kráčivá výztuž ▪ *~, starrer* horn. tuhá výztuž ▪ *~, verlener* horn. ztracená výztuž ▪ *~, vorläufiger* horn. dočasná výztuž ▪ *~, wandernder* horn. přesuvná výztuž ▪ *~, zweistufiger* stav. sil. dvoustupňová výstavba (povrchu) ▪ *~aggregat* *n* horn. stroj na stavění výztuže ▪ *~anker* *m* horn. kotev

výztuže ▪ *~arbeit f* stav. dokončovací práce ▪ *~bogen* *m* horn. otočný oblouk
Ausbauchen *n* tvář. vyboulení, vydutí (např. na vytlačovacím lisu)
Ausbauch/werkzeug *n* tvář. rozšiřovací zápustka ▪ *~dichte f* horn. četnost výztuže ▪ *~geschwindigkeit f* st. sil. základní rychlost pohybu (pro projekční výpočet) ▪ *~kosten* *pl* investiční náklady ▪ *~leistung f* vod. inž. instalovaný výkon ▪ *~maschine* *f* horn. stroj na stavění výztuže ▪ *~maß* *n* stav. rozměr dokončeného prvku ▪ *~rahmen* *m* horn. dveřej výztuže ▪ *~schritt* *m* stupeň výstavby, stadium výstavby ▪ *~stück* *n* st. sil. vzorek vyříznutý z vozovky ▪ *~stufe f* stadium výstavby, stupeň výstavby ▪ *~umfang* *m* rozsah výstavby ▪ *~widerstand* *m* horn. odpor (důlní) výztuže
ausbauen 1. demontovat, rozebrat, stavět 2. horn. vyztužit, budovat (výztuží) 3. stav. adaptovat
ausbessern (vy)spravit (vadu), opravit (vadu)
Ausbesserung *f* vyspravení, oprava, vylepšování
Ausbesserungswerk *n* opravná, opravárenský závod
ausbetonieren vybetonovat
Ausbeulen *n* 1. bombáž (trubky), vyboulení, vydutí (tenké desky nebo nátěru) 2. tvář. vyrovnání plechu
Ausbeulung *f* vyboulení
Ausbeute *f* 1. rendement, výtěžek 2. horn. výtěžnost, výrubnost
Ausbeutefaktor *m* koeficient vytěžitelnosti plynu
Ausbiegen *n* ohyb
ausbilden školit, vzdělávat
Ausbilder *m* instruktor
Ausbildung *f* rozvoj, výcvik, výškolení, vzdělávání
Ausbiss *m* geol. výchoz (ložiska)
ausblasen sfoukat (vysokou pec), vyfukovat
Ausblasen *n* proplach, profukování, vyprazdňování
Ausblase/rohr *m* výfuková trouba ▪ *~sicherung f* el. výfuková pojistka ▪ *~stutzen* *m* výfukové hrdlo
Ausblas/gitter *n* mřížka vzduchové výpusti
ausbleichen 1. barv. vyblednout 2. text. vyběliti
ausblenden elakust. odcloniti
ausblühen vykvétat, odkvetat
Ausblühung *f* prokvétání (omítky, kovu atd.)
Ausbohr/maschine *f* tvář. vyvrtávačka ▪ *~stahl* *m* tvář. vyvrtávák, vyvrtávací nůž
Ausbojen *n* vytyčení trasy bojemi
Ausbrand *m* 1. vypálení 2. nukl. vyhoření (reaktoru)
ausbrechen vylomit (se), vylupovat (přířezky), vyštípnout (hranu)
ausbreiten 1. rozšířit 2. st. sil. rozprostřiti, rozházet (např. asfalt)
Ausbreiter *m* text. rozpínák tkanin
Ausbreitung *f* šíření (např. vln), rozšíření ▪ *~der Wellenlänge* délka rozběhu (prostření) vlny (na údolní nádrži)
Ausbreitungs/gelbiet *n* oblast rozšíření, areál ▪ *~geschwindigkeit f* rychlost šíření ▪ *~maß* *n* rad. konstanta šíření (vln) ▪ *~weg* *m* rad. trasa šíření ▪ *~widerstand* *m* odpor šíření
Ausbreit/versuch *m* 1. zkouška rozlitím (např. betonové hmoty) 2. met. (technologická) zkouška roztavováním
Ausbrennen *n* 1. vypálení 2. nukl. vyhoření (reaktoru)
Ausbringen *n* 1. výtěžek, vyrobené množství 2. kožn. těžba, výrubnost 2. polygr. rozmetání (sazby)
Ausbringraum *m* chlad. chladicí prostor
ausbröckeln vydrolit se
Ausbruch *m* 1. vylomení, výron 2. třísk. obr. vyštípnutí, vylomení (např. ostré hrany) 3. výkr. částečný řez
Ausbrütungsperiode *f* ryb. líhnutí od stadia očních bodů do vykulušení
ausbuchen odúčtovat

Ausbuchsen *n stroj.* vypouzdření (např. válců)
Ausbuchung *f tvář.* zhotovení prohybů, zhotovení dutin, deformace (vyboulením)
Ausbuchung *f* odúčtování
Ausreibungsbedingungen *fpl* podmínky soutěže
Ausrottung *f* výplata, vyplácení, rozdělení (např. dividend)
ausdämpfen vypařit, rafinovat parou
Ausdampfnukleon *n* nukleon vypařující se z jádra
Ausdampfung *f* vypařování, výpar
Ausdampfzone *f* zóna vývinu páry
ausdauernd *1.* vytrvalý, trvalý *2.* přezimující
Ausdehnbarkeit *f* fyz. roztažnost
ausdehnen roztáhnout
Ausdehnung *f* *1.* fyz. roztažení, rozměr, expanze (plynů) *2.* protahování (např. tyče) ▪ ~, **lineare** fyz. lineární roztažení ▪ ~, **räumliche** fyz. prostorové roztažení, objemové roztažení ▪ ~, **thermische** fyz. termické roztažení, tepelná roztaživost ▪ ~, **volumetrische** objemová roztažnost
Ausdehnungsapparat *m* metrol. dilatometr ▪ ~**arbeit** *f* fyz. expanzní práce ▪ ~**fähigkeit** *f* fyz. roztažnost ▪ ~**fuge** *f* dilatační spára ▪ ~**gefäß** *n* *1.* expanzní nádoba *2. el. str.* konzervátor (transformátoru) ▪ ~**koeffizient** *m*, **kubischer** fyz. součinitel prostorové roztažnosti ▪ ~**koeffizient** *m*, **linearer** fyz. lineární součinitel roztažnosti ▪ ~**koeffizient** *m*, **thermischer** fyz. teplotní koeficient roztažnosti ▪ ~**legung** *f* met. slitina se stanovenou roztažností ▪ ~**rohr** *n* dilatační trubka, kompenzátor (potrubí) ▪ ~**schlitz** *m* vyrovnávací spára
Ausdiffusion *f* zpětná difuze
ausdrehen vytáčet
Ausdruck *m* *1. inf.* výpis, výstik *2. mat.* výraz, termín (pojem) ▪ ~, **architektonischer** architektonické vyjádření, architektonický výraz ▪ ~, **unbestimmter** mat. neurčitý výraz
ausdrucken *polygr.* vytisknout, zakončit tisk (nákladu)
ausdrücklich explicitní, výslovný
Ausdruck/maschine *f* výtlačný stroj ▪ ~**vorrichtung** *f* plast. vyhazovací zařízení
Ausdrusch *m* zem. výmlat
Ausdünnen *n* zem. prosekávání
Ausdünn/maschine *f* zem. prosekávačka ▪ ~**verfahren** *n* zem. prosvětlování porostu
ausdünsten odpařovat
ausdunsten vypařovat, odpařovat
Ausdunstung *f* vypařování, výpar
Auseinandernehmen *n* demontáž, rozebrání (na části)
auseinandersetzen rozsazovat
Auseinandersetzung *f* střet, vyrovnání, vypořádání
Ausfachung *f* stav. *1.* výzdívání, vyplňování skeletu stěny *2.* příhradová soustava
Ausfachungstab *m* stav. tyč příhradové soustavy
Ausfahr/garnitur *f* vyvážecí souprava ▪ ~**gleis** *n* žel. výjezdová kolej
Ausfahrt *f* výjezd
Ausfall *m* *1.* prostoje, úbytek, ztráta *2.* havárie *3.* srážení (námrazy) ▪ ~ **des Lohnes** ztráta mzdy ▪ ~**abstand** *m* doba mezi výpadky ▪ ~**ast** *m* vypadávy suk ▪ ~**dauer** *f* doba trvání prostoje ▪ ~**effekt** *m* následek výpadku ▪ ~**eisen** *n* hutn. odpadní železo ▪ ~**häufigkeit** *f* četnost výpadků ▪ ~**körnung** *f* přetřživá zrnitost ▪ **Ausfällmittel** *n* koagulant ▪ ~**satz** *m* celková četnost poruch ▪ ~**sicherheit** *f* spolehlivost, bezpečnost (výkonu) ▪ ~**straße** *f* výpadová silnice ▪ ~**stundenzahl** *f* počet hodin prostoje ▪ ~**wahrscheinlichkeit** *f* *1.* pravděpodobnost výpadků, pravděpodobnost poruch *2. el. str.* poruchovost
Ausfällung *f* vysrážení ▪ ~, **quantitative lab.** kvantitativní vysrážení

Ausfällungsgestein *n petr.* vysrážená hornina
Ausfallzeit *f* doba výpadku (např. relé), čas prostoje ▪ ~ **der Maschine** prostoje stroje
Ausfärbung *f* barv. *1.* probarvení *2.* probarvovací materiál
Ausfasereinrichtung *f* rozvláknovací zařízení
Ausfedern *n* roztahování pružného elementu
Ausfertigung *f* exemplář, vyhotovení ▪ ~ **des Buchungsbelegs** vyhotovení účetního dokladu ▪ ~ **des Führerscheins** vystavení řidičského průkazu
Ausfertigungsdatum *n* datum vyhotovení
Ausfeuern *n* třísk. obr. odtavení
ausfischen ryb. vylovit
Ausflanschen *n* stav. vylišování přírub
Ausflecken *n* fot. retuš (skvrn)
Ausfließen *n* unikání; vytékání
ausflocken flocovat, (vy)vločkovat
Ausflockung *f* floculace, vločkování
Ausflugloch *n* výletový otvor (hmyzu) ▪ ~**straße** *f* turistická cesta, výletní cesta
Ausfluss *m* *1.* výtok, odtok *2. hydr.* intenzita vytékání ▪ ~**düse** *f* výtoková tryska ▪ ~**geschwindigkeit** *f* výtoková rychlost ▪ ~**hahn** *m* výtokový kohout ▪ ~**koeffizient** *m* výtokový součinitel ▪ ~**mündung** *f* výtokový otvor, výtokový nástavec ▪ ~**schieberschluss** *m* hutn. výtokový posuvný uzávěr ▪ ~**strahl** *m* hydr. výtokový proud ▪ ~**tunnel** *m* odpadní tunel (vodní elektrárny) ▪ ~**zahl** *f* hydr. charakteristika výtoku
ausformen vytvarovat (surové kmeny na sortiment)
Ausform/säge *f* formátovací pila, manipulační pila, zkracovací pila ▪ ~**station** *f* manipulační stanice
Ausformung *f* dřev. manipulace se dřevem
ausfransen roztřepat se (konec vodiče)
ausfräsen *trísk. obr.* vyfrézovat
Ausfressung *f* koroze
Ausfrieren *n* vymrazování
ausfrieren vymrazit, vymrznout
Ausfugen *n* stav. vyspárování
Ausfuhr *f* ek. vývoz, export ▪ ~**abfertigung** *f* celní odbavení vývozu ▪ ~**abgaben** *pl* vývozní poplatky
Ausfuhr/band *m* *polygr.* vyvážecí pás (v tiskařském stroji) ▪ ~**bewilligung** *f* vývozní povolení
ausführen exportovat, realizovat, vykonat, vyvážet
Ausführmeißel *m* tvář. vysouvací dráp (vybavení zadní strany válcovačky)
Ausführer *m* vývozce
Ausfuhr/erlaubnis *f* vývozní povolení ▪ ~**handel** *m* exportní obchod, vývozní obchod ▪ ~**händler** *m* vývozce ▪ ~**liste** *f* seznam zboží podléhající vývoznímu povolení
Ausführung *f* *1.* provedení, realizace, uskutečnění *2.* způsob provedení, druh, model, typ *3. hutn.* vývod, vyváděcí vodítko (válcovačky) ▪ ~ **eines Auftrags** realizace zakázky ▪ ~ **von Dienstleistungen** provádění služeb ▪ ~, **feuerfeste** ohnivzdorné provedení ▪ ~, **gekapselte** zapouzdřené provedení ▪ ~, **genehmigte** homologované provedení ▪ ~, **geräuscharme** nehlukné provedení ▪ ~, **zweiflutige** dvouproudové provedení
Ausführungsart *z* způsob provedení ▪ ~**bestimmungen** *fpl* prováděcí předpisy ▪ ~**dose** *f* vývodka ▪ ~**klemme** *f* vývodní svorka ▪ ~**leitung** *f* vývodní vedení ▪ ~**plan** *m* prováděcí plán ▪ ~**planung** *f* prováděcí plánování ▪ ~**projekt** *n* prováděcí projekt ▪ ~**signal** *n* aut. prováděcí signál ▪ ~**unterlagen** *fpl* prováděcí podklady ▪ ~**verordnung** *f* prováděcí nařízení ▪ ~**zeichnung** *f* výkr. pracovní výkres ▪ ~**zeit** *f* inf. doba realizace
Ausfuhr/walze *f* *polygr.* vyváděcí válec, prováděcí válec
~zoll *m* vývozní clo
Ausfüllmittel *n* výplňový materiál

Ausfüllung *f* 1. vyplnění 2. horn. podsýpka, podsázka

Ausfunken *n* 1. trisk. obr. vyjiskřování 2. elektroerozivní odstraňování materiálu

ausfüttern vypouzdřit, vyvločkovat

Ausfütterung *f* 1. stav. vyzdívka 2. hutn. obklad (zdíva), vyzdívka

Ausgabe *f* 1. ek. výdaj 2. inf. výstup 3. polygr. výstup 4. vydání (např. knihy) ~ **akustische** inf. vyšší fonické, vyšší akustické ~ **bedingung** *f* emisní podmínka ~ **beleg** *m* výdajový doklad ~ **datei** *f* inf. výstupní soubor ~ **daten** *pl* inf. výstupní data ~ **einheit** *f* inf. výstupní jednotka ~ **feld** *n* inf. výstupní pole ~ **format** *n* inf. výstupní formát ~ **gerät** *n* výstupní zařízení ~ **länge** *f* inf. délka výstupu

Ausgaben *fpl* výdaje ~ **beleg** *m* výdajový doklad ~ **buch** *n* kniha vydání ~ **posten** *m* výdajová položka

Ausgabe/programm *n* inf. výstupní program ~ **puffer** *m* výstupní vyrovnávací paměť ~ **pufferspeicher** *m* výstupní vyrovnávací paměť ~ **routine** *f* inf. program zpracovávající data pro výstup ~ **steg** *m* vydávací lávka ~ **werk** *n* aut. výstupní řídicí jednotka

Ausgang *m* 1. východ 2. výsledek, rezultat 3. inf. výstup ~ **einer Wahl** výsledek voleb

Ausgangs/beleg *m* výstupní doklad ~ **eingriff** *m* výstupní signál ~ **fakturenbuch** *n* kniha vydaných faktur ~ **fläche** *f* trisk. obr. základová plocha ~ **fracht** *f* dopravné za odeslané zboží ~ **kegel** *m* tvář. výstupní kužel ~ **kern** *m* nukl. mateřské jádro, výchozí jádro ~ **klaupe** *f* hod. výstupní čelist ~ **kreis** *m* elektron. výstupní obvod (elektroniky) ~ **lager** *n* expediční sklad ~ **länge** *f* zkouš. mat. počáteční délka (zkušebního vzorku) ~ **laterne** *f* osv. evakuační světlo ~ **mailbox** *f* schránka na odesílanou elektronickou poštu ~ **material** *n* výchozí materiál, surovina ~ **nuklid** *n* nukl. prvotní nuklid, počáteční nuklid ~ **punkt** *m* výchozí bod ~ **rechnung** *f* odeslaná faktura ~ **rohmaterial** *n* výchozí surovina ~ **scheck** *m* vystavený šek ~ **schlüssel** *f* hutn. výstupní zvon průvlaku ~ **stellung** *f* klidová poloha (relé) ~ **stoff** *m* 1. výchozí materiál, surovina 2. výsledný substrát reakce ~ **wasser** *n* surová voda, neupravená voda ~ **wert** *m* ek. počáteční hodnota, výchozí hodnota ~ **zettel** *m* výdejní lístek

Ausgasung *f* odplyňování

ausgeben inf. emitovat, utratit, vydat ~ **auf Drucker** *m* inf. provést vytisknutí dat na tiskárnu ~ **Geld** *n* vydat peníze ~ **Nachricht** *f* vydat zprávu

ausgedehnt rozsáhlý, rozlehlý

ausgehärtet vytvrzený

ausgehend odesílaný

Ausgehende *n* geol. výchoz (na povrch)

ausgelastet vytížený

ausgelaufen vyběhaný, opotřebovaný (např. ložisková pánev)

ausgelaugt 1. vyluhovaný 2. odcukernatělý, vyslazený (řízky cukrové řepy)

ausgelichtet prosvětlený

ausgeliefert vyexpedovaný

ausgenommen ryb. vykuchaný (zbařený vnitřností)

Ausgerbung *f* kož. vyčínění

ausgereift vyzrálý (dřevo)

ausgerückt stroj. opotřebovaný (ozubení)

ausgeschlagen narašený

ausgewuchtet vyvážený

Ausgiebigkeit *f* vydatnost

Ausgießer *m* vylévací hubice, výlevka

Ausgleich *m* kompenzace, vyrovnání; vyvážení; tárování (váhy) ~ **der Unwuchten** stroj. vyvažování (dynamické) ~ **einer Rechnung** zaplacení faktury ~ **~, finanzieller** finanční vyrovnání ~ **~, vermögensrechtlicher** majetko-

právní vyrovnání ~ **~becken** *n* vod. inž. vyrovnávací nádrž ~ **~bogen** *m* kompenzátor (potrubí)

ausgleichen 1. kompenzovat, vyrovnávat, vyvážit 2. st. sil. srovnat, urovnat

Ausgleicher *m* 1. kompenzátor 2. zdroj. spouštěč

Ausgleich/getriebe *n* stroj. diferenciál, rozvodovka ~ **~grube** *f* tep. zpr. ohřívací jáma, zahřívací jáma ~ **~kupplung** *f* stroj. vyrovnávací spojka ~ **~maschine** *f* el. str. vyrovnávací dynamo

Ausgleichs/abgabe *f* vyrovnávací výkon; vyrovnávací poplatek ~ **~becken** *n* vyrovnávací nádrž ~ **~beitrag** *m* vyrovnávací příspěvek ~ **~beleg** *m* doklad o vyrovnání ~ **~bogen** *m* lyrový kompenzátor (potrubí) ~ **~gerade** *f* přímka regrese ~ **~gewicht** *n* 1. vyrovnávací závaží 2. metrol. vyvažovací závaží (na speciální váhy) ~ **~kammer** *f* vyrovnávací komora ~ **~kolben** *m* vyrovnávací píst ~ **~kraftwerk** *n* vyrovnávací elektrárna ~ **~leitung** *f* 1. el. kompenzační vedení, vyrovnávací vedení 2. kompenzační potrubí, vyrovnávací potrubí ~ **~masse** *f* 1. stroj. vyvažující závažíčko 2. povl. vyrovnávací tmel ~ **~netzwerk** *n* vyrovnávací obvod, vyrovnávací ~ **~polster** *m*, *n* čal. kypřící vrstva ~ **~rohrleitung** *f* potrubí k vyrovnávání tlaku ~ **~scheibe** *f* 1. vyrovnávací podložka 2. odlehčující kolo (např. protiběžné turbíny) ~ **~schraube** *f* let. pomocná vrtnutle, vyrovnávací vrtnutle ~ **~speicher** *m* kompenzační nádrž ~ **~strom** *m* vyrovnávací proud ~ **~teilen** *n* diferenciální dělení ~ **~transaktion** *f* clearingová transakce ~ **~transformator** *m* vyrovnávací transformátor ~ **~vorgang** *m* aut. vyrovnávací pochod, přechodný jev ~ **~wicklung** *f* el. str. vyrovnávací vinutí (terciární), kompenzační vinutí ~ **~widerstand** *m* vyrovnávací odpor ~ **~zoll** *m* kompenzační clo

Ausgleichung *f* kompenzace, vyrovnání

Ausglühen *n* tep. zpr. vypražení; žihání na odstranění pnutí ~ **~, unvollständiges** tep. zpr. nedokonalé vyžihání, neúplné vyžihání

ausgraben vykopat

ausgruppieren vyřadit

Ausguck *m* lod. okénko (na přidi)

Ausguss *m* 1. výtok, výpust (žáruvzdorná tvarovka) 2. san. výlev 3. stroj. výstelka (ložiska) ~ **~masse** *f* 1. el. zalévací hmota (kabelů) 2. stav. vylévací hmota ~ **~schnauze** *f* hutn. hubice (licí pánev)

aushalten vydržet

Aushängebogen *m* polygr. vývěsek, signální arch

aushängen vyvěsit, vysadit, vypnout (pilový list z rámu)

Aushangsäge *f* vypínačka (pila)

Ausharren *n* vyhrabávání

aushärten 1. plast. zakalit 2. tep. zpr. vytvrzovat

Aushärten *n* forem **der Formmasken** slév. vytvrzování skořepinových forem

Aushärtung *f* vytvrzení ~ **~, dielektrische** plast. dielektrické vytvrzování

Ausharzung *f* kož. vyřazení (tuku z usní)

Aushau *m* vykácení, výsek (lesa)

ausheben 1. vyjmát, vyzvedávat 2. poz. inž. vykopávat

Ausheben *n* vyzvedávání (sazenice)

Aushebeplflug *m* vyzvedávací pluh

Ausheber *m* plast., stroj. vyhazovač

Ausheiltemperatur *f* regenerační teplota, teplota vyhřívání

Ausheilung *f* 1. regenerační proces, vyhřívání 2. kryst. regenerace, uzdravení 3. met. žihání na odstranění pnutí, aniling

Ausheizen *n* elektron. vyhřívání, vyzařování

Aushieb *m* výsek

Aushöhlung *f* dutina

Aushub *m* výkop (zeminy); vytěžená zemina ~ **~magnet** *m* vytahovací magnet ~ **~material** *n* vytěžený materiál

Auskernen *n slév.* vytloukání jader
Auskippen *n I.* vykládání, vyprazdňování (překlopením) 2. *zkouš.* *mat.* vychýlení (např. nosníku ohybem)
auskitten (vy)tmelit
ausklammern *mat.* vytknout (před závorku)
auskleiden vypouzdřit (ložisko)
Auskleidung *f I.* vyložení (např. pece), vyzdívka 2. výstelka 3. *horn.* zapaření, vypaření, výstroj, srubová výztuž (šachty)
Auskleidungswerkstoff *m* výstelkový materiál
ausklinken 1. odepnout (vlečné lano), vyvléknout, vysmeknout 2. *polygr.* odseknout, vyfrézovat (místo v sazbě) 3. *tvář.* prostřihovat, prorážet
Ausklinker *m tvář.* vysekávač
Auslinkung *f* rozpojení
Ausnikken *n zkouš.* *mat.* vybočení (při vzpěru)
Auskochen *n I.* sterilování vroucí vodou 2. extrahování vroucím rozpouštědlem (např. rostlinného materiálu) 3. *výbuš.* vyvření (nálože)
Auskocher *m* varný kotel
auskragen 1. vyložit (vodorovně), vystoupit (vodorovně) 2. *stav.* osadit (cihly, kámen)
Auskragung *f I.* *stav.* výstupek, výstup (části budovy před čelo budovy) 2. výložník (jeřábu)
auskreuzen křížově vysekávat, křížově nasekávat
Auskuuftei *f* informační kancelář
auskuppeln *stroj.* rozpojit relé, vysunout (spojku)
ausladen 1. vykládat, vybit 2. vychýlit konzolu (zdvíže)
Ausladung *f I.* výkladka, vyložení 2. *stav.* výstup (části budovy před čelo budovy)
Auslagern *n I.* *tep. zpr.* přirozené stárnutí, samovolné stárnutí 2. vyskladnění
auslagern vyskladnit
Auslagerungsstelle *f* vyskladňovací místo
Ausland *n* cizina, zahraničí
Auslands/abteilung *f* zahraniční oddělení ■ **~anleihe** *f* zahraniční půjčka ■ **~besitz** *m* zahraniční vlastnictví ■ **~fernamt** *n* *telef.* mezinárodní centrála ■ **~fremdenverkehr** *m* zahraniční cestovní ruch ■ **~handelskammer** *f* zahraniční obchodní komora ■ **~überweisung** *f* bankovní převod do zahraničí ■ **~verkehr** *m* zahraniční doprava ■ **~wechsel** *m* zahraniční směnka
Aussass *m I.* výpust, výfuk (např. páry), výtok 2. *vod. inž.* propust' ■ **~deckung** *f par. mot.* výfuková clona ■ **~hub** *m stroj.* lisovací zdvih ■ **~nocken** *m spal. mot.* výfuková vačka, vypouštěcí vačka ■ **~trichter** *m* vypouštěcí trychtýř, výsypka
Aussassung *f* přechodový povel ■ **~der Maschinen** využití strojů
Aussassung *f* vytížení, stupeň vytížení (např. stroje práci), využití, stupeň využití (zařízení)
Aussastungs/faktor *m* součinitel vytížení ■ **~stufe** *f* stupeň vytížení
Auslauf *m I.* odchod, výstup, výlet, zakončení (např. výroby) 2. *hyd.* výtok 3. *let.* dojezd (při přistání) 4. *stroj.* doběh (stroje) 5. *slév.* nařizování, zářez ■ **~artikel** *m* výběhový artikel ■ **~becher** *m* výtokový pohárek ■ **~bereich** *m* odtokový úsek ■ **~datum** *n* datum vyřízení (objednávky) ■ **~dauer** *f* doba výtoku
Ausläufer *m I.* oddenek, stolon 2. výhonek ■ **~leitung** *f* výtokové vedení, odtokové potrubí
Auslauf/kanal *m* výtokový kanál ■ **~kasten** *m papirn.* přetoková nádržka ■ **~krümmen** *m* zakřivený výtokový otvor ■ **~kurve** *f* křivka dobíhání ■ **~rollgang** *m hutn.* výběhový válečkový dopravník (ve válcovně) ■ **~schurre** *f* výsypný žlab ■ **~stein** *m* pánvový výlev (ohnivzdorného provedení) ■ **~stutzen** *m* vypouštěcí hrdlo, výtokové hrdlo ■ **~verfah-**

ren *n el.* postup výběhu, postup doběhu ■ **~wasser** *n* voda odváděná do řeky ■ **~weiche** *f žel.* výjezdová výhybka ■ **~zähler** *m* *metrol.* výtokové počítadlo, průtokoměr
Auslaug/barkeit *f* vyluhovatelnost ■ **~beanspruchung** *f* namáhání vyluhováním ■ **~beständigkeit** *f* odolnost proti vyluhování
Auslaugeapparat *m chem.* vyluhovací přístroj
auslaugen *chem.* vyluhovat, vyloužit
Auslaugen *n* vyluhování
Auslaugung *f* vyluhování
Ausleeren *n I.* vyprázdnění 2. *slév.* vyklepávání forem, vytloukání odlitků
auslegen 1. klást, pokládat 2. vykládat (např. stěny dřevem) 3. dimenzovat, stanovit rozměry (předem)
Auslegen *n der Rohren* rozvoz trubek
Ausleger *m I.* výložník (zvedacího zařízení) 2. *lod.* zařízení na vyložení vesel 3. *polygr.* vysouvák (zařízení odebírající z rotačky), vykládač (archů ze stroje), vyhazovač 4. *stroj.* vzpěra, konzola, krakorec ■ **~der Schrämmaschine** *horn.* brázdicí rameno, výložník brázdičky ■ **~, beweglicher** *transp.* nastavitelný výložník ■ **~, unbeweglicher** *transp.* nepohyblivý výložník, pevné rameno ■ **~arm** *m* výložníkové rameno
Ausleger/bohrmaschine *f* *trísk. obr.* radiální vrtačka ■ **~bohrwagen** *m vrt.* vrtačka s vahadlem, otočná vrtačka ■ **~brücke** *f* krakorcový most ■ **~kran** *m* jeřáb s výložníkem ■ **~kreissäge** *f* *dřev.* výložná okružní pila ■ **~strebe** *f* podpora konzoly jeřábu
Auslegung *f I.* dimenzování, (projektové) naplánování, rozmístění, technické určení 2. interpretace, komentář, výklad
Auslegungs/daten *pl* konstrukční data, projektová data ■ **~datenblatt** *n* písemná specifikace ■ **~drehzahl** *f* projektovaný počet otáček ■ **~druck** *m* projektovaný tlak, přípustný tlak ■ **~grenzwert** *m* mezní hodnota projektovaných údajů ■ **~leistung** *f* projektovaný výkon ■ **~punkt** *m* výpočtový bod ■ **~störfall** *m* projektovaná havárie ■ **~temperatur** *f* projektovaná teplota, přípustná teplota ■ **~wirkungsgrad** *m* projektovaná účinnost ■ **~zeichnung** *f* projektový výkres
Ausleihe *f* půjčka, vypůjčení
Auslenkung *f* odchýlení, vychylka (např. vahadla)
Auslese *f I.* selekce, výběr 2. výbor (z poezie) ■ **~, negative** negativní výběr ■ **~, positive** kladný výběr ■ **~abschuss** *m* průběrný odstřel ■ **~einrichtung** *f* zařízení na třídění, rozřizovací zařízení ■ **~paarung** *f* *stroj.* selektivní spárování (např. lícování výběrem) ■ **~züchtung** *f* *zem.* čistokrevná plemnitba
Auslichten *n* *lesn.* prosvětlení (keřů a stromů) ■ **~(der Baumkrone)** průklest (koruny stromu)
ausliefern rozeslat, vydat
Auslieferung *f* dodávka (zboží), expedice, výdej, vyskladnění
Auslieferungs/lager *n* expediční sklad ■ **~sperre** *f* zákaz expedice výrobků
auslösbar vyplacitelný
Auslöschung *f* zhasnutí, vyhasínání, vymazání ■ **~, schiefe** *kryst.* šikmý zánik světla
auslösen 1. rozepnout, rozpojit, uvolnit (např. uzávěrku), zpomalovat 2. *tel.* zrušit spojení
Auslösen *n der Knochen* *ryb.* vykostování
Auslöse/nocken *m el.* spouštěcí vačka ■ **~preis** *m* vyvolávací cena (na aukci) ■ **~puppe** *f* *hud.* zářezka jazyčku ■ **~puppenleiste** *f* *hud.* zářezková lišta
Auslöser *m I.* vybavovač, spoušť (závěrky) 2. *el.* rozběhový článek, rozběhový mechanismus 3. *zbroj.* spouštěcí mechanismus
Auslöse/taste *f* *telef.* spouštěcí tlačítko ■ **~vorrichtung** *f*

- spouštěcí mechanismus ■ **~zähler** *m nukl.* detektor ionizujícího záření, ionizační komora ■ **~zählrohr** *n nukl.* Geiger-Müllerův počítač
- auslüften** vyvětrat
- Ausmahlen** *n* rozemletí (uhlí)
- Ausmaß** *n* rozměr, obrysový výměr; rozsah ■ **~des Schadens** rozsah škody
- Ausmästung** *f* výkrm, žír
- Ausmauerung** *f* vyzdění (např. pece pod opancetřováním)
- Ausmauerungsgerüst** *n* ocelová výztuha
- ausmeißeln** vytesat, vysekat sekáčem
- Ausmerzen** *n* brakování
- ausmessen** vyměřit
- ausmittig** *mech.* výstředný, excentrický
- ausmittiger Druck** mimo středový tlisk
- ausmontieren** vymontovat
- Ausnagung** *f geol.* eroze
- Ausnahme** *f* výjimka ■ **~fall** *m* výjimečný případ ■ **~punkt** *m mat.* bod singularity
- Ausnehmen** *n* vykuchání, vyvrhnutí vnitřnosti
- Ausnehmung** *f* vybrání (pro kování)
- Ausneuen** *n* dohledání stop na čerstvém sněhu
- ausnutzbar** využitelný
- Ausnutzen** *n* využití, výtěžnost
- ausnutzen** využít
- Ausnutzung** *f* výtěžnost, využití
- Ausnutzungs/dauer** *f* doba využití; doba vytížení ■ **~kennwert** *m* charakteristická hodnota využití ■ **~zahl** *f el. str.* ukazatel využití, Essonova konstanta
- Auspacken** *n I. slév.* vyklepávání forem, vytloutání odlitků 2. *transp.* vybalování
- auspflanzen** vysadit, vysazovat, přesazovat
- Auspflanzung** *f* výsadba
- Auspflücken** *n* vytyčování
- auspolieren** vyleštit, doleštit
- ausprägen** razit, projevoval, zvyraznit
- Ausprägung** *f* charakter, charakteristika, specifikace, vlastnost
- Auspressen** *n I.* vytlačení, vylišování (např. moštu z ovoce) 2. *tvár.* dokončující lisování
- Auspressmaschine** *f* vytlačecí stroj, ždímáčka
- Auspuff** *m I. spal. mot.* výfuk; výfukové plyny 2. *par. str.* výdech 3. *par. mot.* odpadní pára ■ **~bremse** *f mot.* motorová brzda, horská brzda ■ **~schlitz** *m I. mot.* výfuková šterbina (v dvoutaktním motoru) 2. *spal. mot.* výfuková mezera ■ **~zone** *f* výfukový prostor
- auspumpen** vyčerpat, vypumpovat
- Ausputzen** *n obuv.* retuš, dokončovací práce při výrobě obuvi
- Ausputzleisten** *m obuv.* nazouvák
- Ausputzmaschine** *f obuv.* leštička (obuvi)
- Ausräucherungsmittel** *n* fumigant, vykuřovač
- ausrechnen** vypočítat
- Ausrechnen** *n I. koř.* vypínání 2. *obuv.* vyhlazení
- Ausregelzeit** *f aut.* doba regulace
- Ausreiben** *n třisk. obr.* vystružení
- ausreichend** dostatečný, vypočitatelný
- Ausreife** *f* vyzrání, vyzrání
- Ausreifen** *n der Kulturen* *n* dozrávání plodin
- ausreifen** vyzrát
- ausrichten** centrovat, ustavit, vyrovnat, vystředit
- Ausrichten** *n* vyrovnání, narovnání, srovnání, centrování
- Ausricht/kante** *f* vyrovnávací hrana ■ **~tisch** *m* vyrovnávací stůl, vystředovací stůl
- Ausrichtung** *f I.* ustavení, vyrovnání, vyregulování 2. *horn.* otvorka ložiska 3. *polygr.* vycentrování (např. fotolito-grafických desek)
- Ausrichtungs/bau** *m horn.* důlní otvirkové dílo, důlní průzkumné dílo ■ **~strecke** *f horn.* sledná chodba, směrná chodba ■ **~vorrichtung** *f* vyrovnávací zařízení, vystředovací zařízení
- ausroden** vymýtit, vykopat, vyplet
- Ausrollen** *n let.* doběh, dojezd (při přistání)
- ausrotten** vyhubit
- ausrücken** *stroj.* vypnout, vypojit, vysunout
- Ausrücker** *m stroj.* vypínač (relé)
- ausrufen** vyhlásit, prohlásit
- Ausrufungspreis** *m* vyvolávací cena
- ausrunden** zaoblit (k získání dutého povrchu)
- ausrupfen** oškubat, vyškubat (peří)
- ausrüsten** vybavit, vystrojít (např. obráběcí stroj)
- Ausrüstung** *f I.* výstroj, vybavení, zařízení 2. *text.* apretura, úprava, zúšlechťování ■ **~, antielektrostatische** *text.* antielektrostatická úprava ■ **~, antistatische** *text.* antielektrostatická úprava ■ **~, technologische** technologické vybavení
- ausrutschen** vysmeknout se
- Aussaat** *f I.* vysévání, zasetí, setba 2. *výsev* ■ **~kiste** *f* výsevní truhlík, bednička ■ **~menge** *f* výlevěk
- aussäen** vysévat
- Aussage** *f I. mat.* výrok (např. logický) 2. *výpověď*
- aussägen** vyříznout (pilkou)
- Aussagen/funktion** *f mat.* výroková funkce ■ **~verknüpfung** *f mat.* složený výrok, řetězový výrok
- Aussatz** *m polygr.* vzor tisku (před připravením formy na válci)
- ausschachten** vyhloubit
- Ausschalen** *n stav.* odbednění
- ausschalen** odbedňovat
- Ausschaltabbrand** *m* opal při vypínání
- Ausschalt Druckknopf** *m* vypínací tlačítko
- ausschalten** vypnout, vypojit, vyřadit (z činnosti)
- Ausschalter** *m el.* vypínač
- Ausschalt/geschwindigkeit** *f* rychlost vypínání ■ **~kontakt** *m* vyřazovací kontakt ■ **~kreis** *m* vypínací obvod ■ **~kurzschlussstrom** *m* vypínací zkratový proud ■ **~leistung** *f el.* vypínací výkon ■ **~leitung** *f* vypínací vedení ■ **~potential** *n* vypínací potenciál ■ **~spule** *f* cívká vypínače
- Ausschaltung** *f el.* odpojení, vypnutí
- Ausschalt/vermögen** *n* vypínací schopnost (relé) ■ **~verzug** *m* vypínací zpoždění
- Ausschäumen** *n* vypěnění
- ausscheiden** oddělit, vyloučit (např. koloidy), vyřadit, vystoupit
- Ausscheidung** *f* sraženina
- Ausscheidungen** *f*, **inkohärente** nekoherentní vylučování ■ **~, submikroskopische** *f pl* submikroskopická vylučování
- ausscheren** *I. lod.*, *let.* vybočit z řady 2. *mot.* vybočit (při předjíždění)
- ausschießen** *I.* vyřazovat (zmetky) 2. *rozestavět* sloupky
- Ausschlichten** *n* kuchání zabítek zvířat
- Ausschlag** *m* vychýlení, výkyv (např. ručičky)
- Ausschlagen** *n I.* vytloutání (např. odlitků z forem) 2. *potr.* vytlučení (zbytky z kotle) 3. *stroj.* vychození (zvětšování vřle) 4. *tvár.* dokončovací kování, vyklepání fólie (kovo-vé) 5. *poz. inž.* vytyčování
- ausschlaggebend** rozhodující
- Ausschlag/methode** *f chem.* výchylková metoda měření ■ **~rost** *m* vytloutací rošt (odlitků)
- Ausschlagsgerät** *n metrol.* výchylkový přístroj
- Ausschlagsicherung** *f* zajištění výkyvu
- Ausschlagung** *f* odmítnutí
- Ausschlagwald** *m* pařezina
- Ausschlagwürze** *f ferm.* vytloutaný kal
- ausschlämmen** zbavit kalu, karbovat bahno
- Ausschleifen** *n třisk. obr.* přebroušení, vybroušení

Ausschleudern *n* odstředění

ausschließen *polygr.* justovat; vyloučit

ausschließlich exkluzivní, výhradní

Ausschließlichkeits/recht *n* výhradní právo ■ **~schema** *n* *polygr.* schéma rozmístění sloupků ■ **~vertrag** *m* smlouva o výhradním zastoupení

Ausschließung *f* vyloučení

Ausschließungs/patent *n* patent s výlučnými právy ■ **~prinzip** *n* fyz. Pauliho princip vylučnosti

Ausschlitten *n* drážkování

Ausschluss *m* 1. *polygr.* výplněk 2. vyluka (koleje) ■ **~grenze** *f* schopnost zachycení částecek, filtrační efekt ■ **~taste** *f* *polygr.* nastavovací klávesnice (monotypu) ■ **~trommel** *f* *polygr.* setový bubínek

Ausschmelzung *f* 1. vytavení 2. *hutn.* propálení vyzdívky, prožárání vyloužení 3. *keram.* protavenina (vada cihly)

Ausschneiden *n* proštíhnutí, vykrojení, vylišování

Ausschneider *m* 1. *nář.* kráječ, výkrojník 2. *stroj.* vykrajovací stroj

Ausschnitt *m* 1. výřez, výstřih 2. *výkr.* výseč

Ausschnittsförderer *m* dopravník výřezů

Ausschnittstempel *m* tvář. prostřihovadlo

ausschöpfen vyčerpávat

ausschrauben vyšroubovat (šroub nebo matici), vytočit (např. pojistku, žárovku)

Ausschreibung *f* soutěž, konkurz ■ **~, öffentliche** veřejná soutěž

Ausschub *m* spal. *mot.* výfuk, výtlak

Ausschuss *m* 1. zmetek, výměť, brak (např. odlitek) 2. výbor, komise ■ **~, endgültiger** *skj* definitivní zmetek, konečný zmetek ■ **~, externer** vnější zmetek ■ **~, materialbedingter** *ek.* materiálový zmetek, zmetek způsobený vadou materiálu ■ **~, Technischer** technická komise, technický výbor ■ **~, Wissenschaftlicher** Vědecká komise ■ **~bütte** *f* nádrž na odpad ■ **~teil** *m* zmetek, zmetkový díl

Ausschütteln *n* vytřepávání

Ausschüttung *f* výnos

Ausschütt/vorrichtung *f* dávkovací zařízení, dávkovač ■ **~waage** *f* váha na sypké materiály, násypná váha

ausschütammen vyplavit, vyplavovat

Ausschweifen *n* 1. šíření, sulfítování 2. *gum.* vystupování síry ("vykvétání")

Ausschwemmen *n* vyplachování, vyplavování (např. zlata)

Ausschwenken *n* vychylování (např. konzoly)

Ausschwingen *n* dokmitávání (kmitů), vychýlení, zanikání (např. signálu) ■ **~, windabhängiges** výkyv závislý na síle větru

Aussdrehfutter *n* *trisk. obr.* soustružnické pouzdro

aussehen vypadat

Ausseigerung *f* *met.* segregace, odměšování

Außen/anker *m* *el. str.* vnější kotva (elektromotoru)

■ **~anstrich** *m* venkovní nátěr ■ **~aufnahme** *f* *fat., kin.* snímek z pleneru ■ **~belag** *m* vnější obklad ■ **~berme** *f* *vod. inž.* zemní lavička (z odvodušňovací strany) ■ **~besatz** *m* *horn.* vnější ucpávka (vrtu) ■ **~beziehungen** *fpl* vnější vztahy ■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~bördel** *m* vnější přehnutí, vnější zahnutí (plechu) ■ **~bordmotor** *m* závěsný motor k lodi (člunu)

■ **~lagerung** *f* skladování pod širým nebem ■ **~landung** *f* *let.* přistání mimo letiště ■ **~leuchte** *f* venkovní osvětlení

■ **~polmaschine** *f* *el. str.* elektrický stroj s pevným magnetem a otáčející se kotvou ■ **~profil** *n* vnější profil ■ **~rinde** *f* *dřev.* borka, vnější kůra ■ **~rundräumen** *n* obrábění

válcových povrchů vnějším protahovákem ■ **~schachtel** *f* okolek (vnější část krabičky) ■ **~schachtelmaschine** *f* stroj na výrobu okolků ■ **~schenkel** *m* *el.* vnější jádro (transformátoru) ■ **~schott** *n* *lod.* vnější přepážka (ponorky) ■

■ **~seite** *(des Dammes)* *f* návětrná strana (vzdušná) ■ **~seite** *f* lícová strana, vnější strana ■ **~senke** *f* *geol.* vnější deprese ■ **~sperrholz** *n* *dřev.* překližka pro vnější použití ■ **~spiegel** *m* *mot.* vnější zpětné zrcátko ■ **~stempel** *m* *horn.* vnější stojka ■ **~tür** *f* vchodové dveře, venkovní dveře ■ **~umriss** *m* vnější profil ■ **~unterdruckfestigkeit** *f* odolnost proti

vnějšímu podtlaku ■ **~verkleidung** *f* venkovní obložení, vnější obložení ■ **~wand** *f* *stav.* vnější stěna, obvodová stěna ■ **~wandraumheizer** *m* topidlo na vnější zeď ■ **~wasser** *n* 1. *hydr.* hnací voda 2. *vod. transp.* voda za lodním bokem

■ **~zunge** *f* *žel.* vnější jazyk (křížové výhybky)

Außenbord/abnahme *f* odběr zásilků mimo loď ■ **~anlieferung** *f* dodání zásilků k boku lodi

außenbords *vod. transp.* za palubou

außenbürtig *geol.* exogenní

aussenden *fyz.* emitovat, vysílat

außenfest odolný vůči vnějším vlivům

Außenfinanzierung *f* vnější financování

Außenhandelsbetrieb (AHB) podnik zahraničního obchodu

Außenministerium *n* ministerstvo zahraničí

Außenmontage *f* externí montáž

Außenverpackung *f* vnější obal

außer Betrieb mimo provoz

außer Kraft treten pozbýt platnosti, ztratit platnost

außer kromě, mimo

außerbetrieblich mimopodnikový

Außer/betriebsnahme *f* vyřazení z provozu ■ **~betriebssetzung** *f* uvedení mimo provoz, vyřazení z provozu, zastavení ■ **~kraftsetzung** *f* zrušení platnosti ■ **~mittigkeit** *f* výstřednost, excentricita; mimostřednost

außerirdisch *kosm.* mimozemský

außermittig výstředný, excentrický

äußern projevit, vyjádřit, vyslovit

außerordentlich mimořádný

außerplanmäßig *ek.* naplánovaný

außertariflich mimotarifní

außervertraglich mimosmluvní

Aussetzbetrieb *m* *stroj.* přerušovaný chod, přerušovaný provoz

aussetzen 1. *(die Bäume)* vysazovat (stromy) 2. vysadit (o stroji), vynechat, přerušit 3. *ek.* stanovit (cenu)

Aussetzen *n* vysazování ■ **~der Fische** vysazení ryb ■ **~der Zündung** *spal. mot.* vynechání jiskry, výpadek zapalování

aussetzen vysadit, vynechat (o motoru, zapalování atd.)

Aussetzung *f* přerušení (plateb), zastavení, stanovení (lhůty)

Aussichts/fenster *n* vyhlídkové okénko ■ **~omnibus** *m* *mot.* autokar, vyhlídkový autobus

Aussieben *n* *tel.* odfiltrování

Aussommern *n* *keram.* letnit (jíl)

aussondern vybrat, vytrdit

Aussonderung *f* vyřazení

Aussortieren *n* vytrídění, vyřazení

aussortieren vybrat, vytrdit

Ausspanner *m* *text.* rozpínka

Aussparung *f* prohlubenina, vyhloubení

Aussparungsplatte *f* deska s odlehčovacími otvory (z pěnového materiálu)

Ausspeicherung *f* *inf.* přesunutí z paměti (počítače), výdej

informaci

Ausspeisestelle *f* odběrní místo

ausspinnbar *chem. vl.* vypřádatelný, schopný předení

Ausspinnen *n text.* vypřádání

Ausspruch *m* výrok

Ausspülbecken *n san.* splachovací klozet

Ausspülung *f* 1. vymývání, vyplachování 2. *slév.* eroze (povrchu formy) 3. *spal. mot.* proplachování

Ausstand *m* zastavení práce

Ausstanzen *n polygr.* vysekávací nástroj, vysekávací nůž

Ausstanzen *n tvář.* vysekávání, vybíjení

Ausstapelanlage *f* rozeběrač hrání

ausstapeln rozebírat hráně

Ausstattung *f* dotování, vybavení

Ausstattungs/grad *m* vybavenost ■ **~kosten** *pl* náklady na vybavení ■ **~mittel** *n* dekorální prostředek

ausstehend nezaplacený

Aussteifung *f* 1. *stav.* vyztužení 2. *horn.* zpevnění vyztuží

Ausstellen *n* blokování, odpojení, vypnutí

ausstellen vydat, vystavit ■ **eine Quittung** ~ vydat potvrzení

Ausstell/fenster *n mot.* (postranní) větrací okénko (vyklápěcí) ■ **~flügel** *m stav.* vyklápěcí křídlo (s vodorovnou osou vyklápění)

Ausstellung eines Buchungsbelegs vystavení účetního dokladu

Aus-Stellung *f* 1. *el.* stav rozepnutého relé 2. *stroj.* poloha "vypnuto"

Ausstellung *f* výstava ■ **~, internationale** mezinárodní výstava ■ **~, ständige** stálá výstava

Ausstellungen/datum *n* datum vystavení ■ **~fläche** *f* výstavní plocha ■ **~halle** *f* výstavní hala, výstavní pavilon ■ **~stand** *m* výstavní stánek ■ **~stück** *n* exponát, vystavené zboží (na výstavě)

ausstemmen vysekat (sekáčem), vydlabat (dlátem)

Aussteuerbereich *m aut.* rozsah vyladění, oblast regulace poruch

Aussteuerung *f* ladění, modulace, regulace poruch

Ausstich *m* 1. vyrýpnutí drnu, vyrýpnutí borků 2. *stav.* tesařská značka

Ausstieg *m* výstup (např. z vlaku)

ausstoßen 1. vybijet, vyrážet, vytloukat, 2. *obuv.* vyhlazovat, vyhladit 3. vyrábět, produkovat

Ausstoßer *m stroj.* vyhazovač, vyrážec

ausstrahlen vyzařovat

Ausstrahlung *f* fyz. vyzařování, emise

Ausstreichen *n* kož. hlazení, vyhlazování

Ausstreichrad *n polygr.* škrabák, stírací kolo (samo-nakládká)

Ausstreuen *n* rozhazování, rozmetán

ausstreuen rozmetat (hnojiva)

Ausstrom *m hydr.* výtokový proud

Auströmen *n* unik (plynu, vody)

Auströpfung *f* vytékání (kapaliny nebo plynu), unik (plynu)

austasten *TV* potlačit (zobrazení), zatemnit (paprsek)

Austast/impuls *m TV* potlačovací impuls, zatemňovací impuls ■ **~lücke** *f TV* temný interval, podíl zatemňovací směsi v úplném televizním signálu

Austastung *f TV* potlačení (prvků zobrazení), zatemňování (paprsků)

Austausch *m* výměna, záměna

austauschbar vyměnitelný

austauschen vyměnit

Austauscher *m* 1. *chem.* ionex, měnič iontů 2. výměník (tepla)

Austausch/fläche *f* výměnná plocha (např. tepla) ■ **~gerbstoff** *m* výměnné tríslo ■ **~gewebe** *n* obouliční tkanina ■ **~harze** *npl* pryskyřice pro měniče iontů, pryskyřice

schopné měnit ionty, ionity ■ **~kräfte** *fpl* fyz. výměnné síly ■ **~leistung** *f* výměnný výkon, předávaný výkon (mezisystémový) ■ **~leistungssaldo** *m* saldo předávaného výkonu ■ **~mischkristalle** *npl met.* substituční tuhý roztok ■ **~produkte** *npl* zplodiny látkové výměny ■ **~stahl** *m met.* úsporně legovaná ocel ■ **~stoff** *m* náhradní látka ■ **~teil** *n* vyměnitelná součást, vyměnitelný díl ■ **~verhältnis** *n* směnná relace ■ **~wechselwirkung** *f* fyz. výměnná interakce

Austempern *n* vytemperování

Austenit *m met.* austenit ■ **~, primärer** primární austenit

■ **~, umgewandelter** *met.* přeměněný austenit ■ **~formhärten** *n tep. zpr.* nízkoteplotní tepelně-mechanické zpracování ■ **~korn** *n, früheres met.* časné austenitické zrna

austenitisch *met.* austenitický

austenitisieren *tep. zprac.* austenitizovat

Auster *f* ústřice

Austernpilz *m* hlíva

Austernseitling *m bot.* hlíva ústřičná

Austrag *m horn.* výnos, vyvážka

Austrageband *n* vynášecí pás

Austrageinrichtung *f* vynášecí zařízení

Austrage/öffnung *f* vykládací otvor, vynášecí otvor ■ **~rost** *m* vynášecí rošt

Austrags/schnecke *f* dopravní šnek, vyprazdňovací šnek ■ **~vorrichtung** *f* vynášecí zařízení ■ **~zone** *f* plast. dávkovací zóna (ve šnekovém lisu)

austreiben 1. *chem.* oddestilovat, oddělit (např. plyn) 2. vyrazit (např. klní)

Austreiber *m* 1. desorbér (absorpční chladničky) 2. *chem.* destilační přístroj; varník 3. *nář.* vyrážec (např. klnů)

Austreten *n* unik (plynu, vody)

Austreten *n von Abgasen* sběrač spalín

Austrieb *m* výhon (hlavní, terminální)

Austritt *m* odchod, odstoupení, výstup

Austritts/dampf *m* odletová pára, odpadní pára, výstupní pára ■ **~datum** *n* datum odstoupení ■ **~druck** *m* výstupní tlak ■ **~düse** *f* výstupní tryska ■ **~fläche** *f* výstupní plocha ■ **~gehäuse** *n* výstupní část (tělesa) ■ **~geschwindigkeit** *f* 1. výstupní rychlost (např. plynu) 2. *elektron.* uniková rychlost (elektronů z katody) 3. *chem. vl.* rychlost vytryskávání

■ **~öffnung** *f* ústí hořáku ■ **~pfosten** *m stav.* výstupní sloupek (poslední sloupek zábradlí nejvyššího schodišťového ramene dřevěných schodů) ■ **~seite** *f* výstupní strana (stroje) ■ **~spannung** *f* výstupní napětí ■ **~stutzen** *m* výstupní hrdlo (např. parní turbíny) ■ **~verlust** *m* 1. výstupní ztráta, výtoková ztráta 2. *hydr.* ztráta na výstupu, ztráta na výpusti

Austrocknen *n* 1. sušení, vysoušení 2. *cukr.* konečné zahuštění

Austrocknung *f* vysušení

Austrocknungs/verhinderungsmittel *n* prostředek zabráňující vysychání ■ **~zeit** *f* doba vysychání

Ausübung *f* provozování, plnění (povinností), výkon

Ausuferung *f* vystoupení ze břehů, přívál

Ausverkauf *m* výprodej

Auswachsen *n* porůstání, růst

auswägen vyvážit

Auswahl *f* selekce, výběr ■ **~, negative** negativní výběr ■ **~, positive** kladný výběr

auswählbar volitelný

Auswahlbetrieb *m inf.* adresovaný přenos

auswählen vybrat, zvolit

Auswahl/regeln *fpl* fyz. výběrová pravidla ■ **~qualität** *f* výběrová jakost

auswalzen *tvář.* rozválcovat

Auswasch/barkeit *f* vyluhovatelnost ■ **~maschine** *f* polygr.

vymývačka (fotoreliéfových desek) ■ **~relief** *n polygr.* vymývaný reliéf (fotoreliéfové formy) ■ **~reliefdruckplatte** *f polygr.* fotoreliéfová forma ■ **~verlust** *m* ztráta vyluhováním (ochranného prostředku) ■ **~wasser** *n* vymývací voda
auswaschen vyluhovat, vymýť
Auswaschung *f* 1. oplachování, promývání, vymývání 2. *geol.* vyplavování, eroze 3. *slév.* stržení, rozmytí (povrchu formy)
Auswechs(e)lung *f* 1. výměna, záměna 2. *stav.* opora trámu na výměně
auswechselbar vyměnitelný, výměnný
auswechseln vyměnit
Auswechselobjektiv *n fot.* výměnný objektiv
Ausweicharbeitsplatz *m* alternativní pracoviště
Ausweiche *f žel.* výhybka
Ausweichen *n* 1. vyhýbání se, vyhnutí se 2. *stav.* vychýlení se 3. *zkouš.* *mat.* vybočení, ztráta stability (vzpěrově zatížené součásti)
Ausweichflugplatz *m* diverzní letiště ■ **~lager** *n* záložní sklad ■ **~standort** *m* místo obejití (překážky) ■ **~stelle** *f* 1. *žel.* výhybka 2. *st. sil.* výhybiště
Ausweichung *f* 1. *žel.* výhybka 2. *zkouš.* *mat.* vybočení, ztráta stability (součásti zatížené na vzpěr)
Ausweitung *f* rozšíření
Ausweisungsperiode *f* vykazované období
Auswertegerät *n metrol.* dekodér
auswerten 1. posoudit, vyhodnotit (výsledky), vypočíst, zpracovat (údaje) 2. *geod.* analyzovat (záběr)
Auswertung *f* 1. vyhodnocení, zhodnocení 2. využití, zužitkování ■ **~der Kennzahl** *telef.* analýza čísla
Auswintern *n keram.* zimovat (např. jíl)
auswintern vyzimovat
Auswinternung vyzimování, vymrzání
auswirken, sich projevit se
Auswirkung *f* dopad, důsledek, účinek, vliv ■ **~, nachteilige** negativní vliv ■ **~, wirtschaftliche** hospodářský dopad
Auswirkzeit *f mot.* doba činnosti (motoru)
Auswitterung *f geol.* větrání (horniny), zvětrávání
Auswuchten *n stroj.* vyvažování (dynamické)
auswuchten vyvážit
Auswuchtmaschine *f* vyvažovací stroj, vyvažovačka
Auswurf *m* výhoz, vyhazování ■ **~von Staub** emise prachu
auszahlen vyplátit ■ **bar** ~ vyplátit v hotovosti ■ **sich** ~ vyplátit se
Auszahlung *f* výplata, vyplacení
Auszahlungsanweisung *f* příkaz k výplatě ■ **~funktion** *f mat.* funkce pravděpodobnosti (v teorii her)
auszeichnen označit, vyznačit, vyznamenat
Auszeichnung *f polygr.* 1. adjustace (technická), vyznačování (písmem) 2. výběr (v sestavě)
Aus-Zeit *f* vypínací doba
Ausziehdruck *m met.* extraktní replika, extraktní otisk struktury (na elektronovém mikroskopu)
ausziehen 1. vytahovat, roztahovat, rozvíjet 2. *barv.* odstraňovat (barvivo z lázně) 3. *chem.* extrahovat 4. *chem. vl.* orientovat natahováním (vlákno) 5. *mat.* odmocňovat 6. *výkr.* vytahovat (např. výkresy tuší)
Ausziehleiter *f* vytahovací žebřík ■ **~platte** *f* vysouvací deska, výsuvná deska ■ **~schacht** *m horn.* odvětrávací šachta, výdlná jáma, větrací šachta ■ **~tisch** *m* roztahovací stůl ■ **~tische** *f* vytahovací tuš ■ **~verfahren** *n barv.* vytahování ■ **~vorrichtung** *f* vytahovací zařízení ■ **~widerstand** *m* odpor proti vytážení (šroubů)
auszipfern spárovat (platbu s fakturou)
auszinnen pocínovat
Auszug *m* 1. *fot.* výtah 2. *chem.* extrakt, výtažek
auszugsfest odolný proti vytážení

Auszugs/tisch *m* výsuvný stůl ■ **~walze** *f* odebírací válec, výstupní válec, vytahovací válec
auszwicken *stav.* rozpinání (mezery ve zdivu z lomového kamene)
authigen *min.* autigenní, původní
Auto *n* 1. *mot.* automobil 2. *polygr.* sitkový štoček, autotyp ■ **~abgase** *npl* automobilové zplodiny ■ **~ausstellung** *f* autosalon
Autobahn *f* dálnice ■ **~abzweigung** *f st. sil.* rozdělení dálnice ■ **~ausfahrt** *f st. sil.* sjezd z dálnice, výjezd z dálnice ■ **~gabel** *f st. sil.* rozvidlení dálnice ■ **~gebühr** *f* dálniční poplatek ■ **~kreuzung** *f* křižovatka dálnice ■ **~plakette** *f* dálniční známka ■ **~spinne** *f st. sil.* mimoúrovňová dálniční křižovatka ■ **~überführung** *f* dálniční viadukt ■ **~vignette** *f* dálniční známka
Auto/chargiermaschine *f hutn.* plošinový vsázeč stroj, zavázeč plošina (martinské pece) ■ **~clip** *m* poloautomatická linka na střihání dých ■ **~empfänger** *m* automobilový radiopřijímač ■ **~fahrer** *m* řidič ■ **~fixateur** *m potr.* samoustalovač (vůně) ■ **~genese** *f* autogeneze ■ **~genhärten** *n tep. zpr.* povrchové kalení pomocí autogenu ■ **~hof** *m* nákladní nádraží automobilové dopravy ■ **~klavenverfahren** *m chem.* tlakové štěpení (tuků) ■ **~kraftstoffe** *mpl* automobilové pohonné hmoty
Autokaskoversicherung *f* havarijní pojištění
Automat *m* 1. automat 2. automatický obráběcí stroj ■ **~, deterministischer** deterministický automat ■ **~, endlicher** *kybern.* konečný automat ■ **~, stochastischer** *inf.* probabilní automat ■ **~, unendlicher** *kybern.* automat s nekonečným počtem stavů, nekonečný automat
Automaten/einrichter *m třisk. obr.* seřizovač automatů ■ **~legierung** *f* automatová slitina (na obrábění v automatech) ■ **~messing** *n* automatová mosaz ■ **~öl** *n třisk. obr.* automatový olej ■ **~schweißen** *n* automatické svařování, strojní svařování
Automatik *f* automatika ■ **~aufzug** *m hod.* automatické natahování, samočinné natahování ■ **~getriebe** *n mot.* automatická převodovka ■ **~uhr** *f* hodinky s automatickým natahováním
Automation *f* automatizace
automatisch automatický
Automatisierung *f* automatizace
Automatisierungstechnik *f* automatizační technika
Automiete *f* pronájem automobilu
Automobil *n* automobil ■ **~verkehr** *m* automobilová doprava
Automobilindustrie *f* automobilový průmysl
automorph 1. *mat.* automorfní 2. *kryst.* idiomorfní
Autooxidation *f chem.* samookysličování, autooxidace
Autooxidator *n chem.* autooxidátor, samookysličovač
Autor(en)korrektur *f* autorská korektura
Autorenexemplar *n* autorský exemplář
Autoschütter *m mot.* dampř, posypový vůz
Autositglas *n* mléčné sklo odolné změnám teploty
AUTOTECH (= **Automatisierung** *f der technologischen Vorbereitung*) automatizace technologických procesů
Auwald *m* lužní les
Auximeter *m, n* auximetr
Auxochrom *n chem.* auxochrom
AV (= **Absperrventil** *n*) uzavírací ventil
aval *m* směšné ručení
Avalanche/diode *f elektron.* Avalancheova dioda, lavinová dioda ■ **~Durchbruch** *m elektron.* lavinový průraz ■ **~transistor** *m elektron.* tranzistor s lavinovým průrazem
Avalbürge *m* směšný ručitel
Avanturin(quarz) *m min.* avanturin
aviochemische Schädlingbekämpfung letecká ochrana chemickými přípravky (proti škůdcům)

Avional *n met.* avional (slitina Al-Cu-Mg)

Avionik *f elektron.* avionika, letecká elektronika

Avionikschacht *m let.* místnost elektronického vybavení, místnost elektronické aparatury

Avis *m, n* avízo, návěští

avisieren avizovat

Aviso *m lod.* avízo, návěšt'

Avitaminose *f* avitaminóza

Avivage *f barv., text.* aviváž

Avivagebad *n chem. vl.* avivážní lázeň, oživovací lázeň

avivieren *barv., text.* oživovat, rozjasňovat (barvy)

Avodire *n* avodiré

AV-Zahnung *f* trojúhelníkové ozubení

ä.w. (= **äußere Weite** *f*) vnější průměr, vnější rozvor

AW 1. (= **Ackerwagen** *m*) zemědělský vůz **2.** (= **Addierwerk**

n) inf. sčítací zařízení, sumátor **3.** (= **Abdriftwinkel** *m*)

let. úhel snosu, úhel derivace **4.** (= **Ausbesserungswerk** *n*) opravárenská dílna, opravna

axial axiální, osový

Axial/beanspruchung *f* axiální namáhání ▪ **~belastung** *f*

axiální zatížení ▪ **~empfindlichkeit** *f* elakust. osová citli-

vost (převodníku) ▪ **~form** *f* chem. modifikace ▪ **~gebläse**

n osové dmychadlo ▪ **~kolbenmotor** *m* axiální vícepístový

motor (např. hydraulický) ▪ **~kolbenpumpe** *f* axiální více-

pístové čerpadlo ▪ **~kugellager** *n* stroj. axiální kuličkové

ložisko ▪ **~laufrad** *n* axiální oběžné kolo ▪ **~maschine** *f*

stroj s osovým prouděním ▪ **~schlag** *m 1. mot.* boční házení

pneumatiky **2. stroj.** osové házení, podélné házení ▪ **~schub**

m 1. mech. axiální síla **2. stroj.** axiální tlak, axiální posuv

▪ **~schubsicherung** *f* ochrana osového ložiska ▪ **~spiel** *n*

stroj. axiální vůle ▪ **~zahler** *m* axiální průtokové počítadlo

Axinit *m min.* axinit

Axiom *n mat.* axiom

Axiome *npl, Newtonsche* *fyz.* Newtonovy principy, Newtonovy axiomy

Axiometer *n lod.* axiometr

Axoide *f mat.* axoida

Axonometrie *f mat.* axonometrie

Axt *f* sekera ▪ **~form** *f* tvar sekery ▪ **~haube** *f* zhlaví sekery

▪ **~ohr** *n* tulej sekery ▪ **~rücken** *m* dřev. čepel sekery

▪ **~schärfe** *f* dřev. ostří sekery

A.Z. (= **Aufschlagzünder** *m*) *stroj.* úderníkový palník, úderníková roznětka, úderníková rozbuška

AZ 1. (= **Arbeitszeit** *f*) *ek.* pracovní doba, pracovní čas

2. (= **Acetylzahl** *f*) *chem.* acetyllové číslo **3.** (= **Acetatfaser**

f) acetátové vlákno

Azalee *f bot.* azalka

azeotrop(isch) *chem.* azeotropní

Azeotrop *n, negatives* negativní azeotrop

Azetat *n 1. chem.* octan (ester nebo sůl kyseliny octové)

2. chem. vl. acetátové vlákno

Azetol *n chem.* acetol, hydroxyaceton

Azetyl *n chem.* acetyl

Azid *n chem.* azid

Azidität *f chem.* acidita, kyselost

Azimut *n, m 1. geod.* azimut **2. let. geografický odměr **3. mat.** úhlové souřadnice (v pólových souřadnicích)**

Azine *npl chem.* aziny

Azinfarbstoff *m* azinové barvivo

Azobe *n* azobé

Azoimid *n chem.* azoimid, kyselina azidovodíková, kyselina dusíkovodíková

Azotierung *f chem.* azotace (karbidu)

azyklisch acyklický

B

BA (= *Bildschirmanzeigef*) *inf.* zobrazení na obrazovce; zobrazovací jednotka displeje

BAB (= *Bundesautobahn*) *f* dálnice (v SRN)

Babbitt *n met.* Babbitův kov, ložisková slitina Sn-Pb

Back *m* potok ▸ **~bett** *n* koryto potoka

Bache *f* bachyně (černá zvěř)

Bach/fassung *f* jímání potoka, pojetí potoka ▸ **~korrektio** *n* regulace potoka ▸ **~schwinde** *f* místní vsakování potoka, místní zánik proudu

Back *f lod.* příďová nástavba ▸ **~, versenkte lod.** snížená nástavba (lodi) ▸ **~bord** *n 1. lod.* levobok 2. *let., mot.* levá strana (např. letadlo) ▸ **~deck** *n lod.* paluba příďové nástavby

Backe *f* čelist (např. svěráku)

backen *1. potr.* péci 2. *keram.* vypalovat 3. vzájemně spékat (vrstvy fólie)

Backen *m* dobírák (nebozezu) ▸ **~brecher** *m stroj.* čelistový drtič ▸ **~bremse** *f stroj.* čelistová brzda ▸ **~lenker** *m mot.* kotevní čep brzdové čelisti ▸ **~meißel** *m vrt.* nárazový vrták ▸ **~schiene** *f žel.* opornice ▸ **~schmiege** *f stav.* úkosný styk (např. námětné krokve s nárožní krokví) ▸ **~sessel** *m* ušák (křeslo) ▸ **~weite** *f stroj.* rozevření čelisti

Bäckerei *f* pekárna

Bäckereihefe *f* pekárenské droždí

Back/fähigkeit *f 1. potr.* vypékavost zrna 2. spékavost, koksovateľnost ▸ **~ground** *m* pozadí (např. paprsku, znečištění) ▸ **~hefe** *f* pekařské droždí ▸ **~kohle** *f* spékavé uhlí, koksovateľné uhlí ▸ **~kork** *m* expandovaný korek ▸ **~lackdraht** *m el.* samospékavý emailový vodič ▸ **~ofen** *m 1.* pekařská pec 2. trouba, pečicí trouba ▸ **~stein** *m* pálená cihla (plná) ▸ **~steinofen** *m* cihlářská pec, pec na vypalování cihel ▸ **~steinverband** *m* vázání cihel ve zdi ▸ **~wardiode** *f elektron.* zpětná dioda ▸ **~waren** *fpl* pečivo (rovněž cukroví)

Bacteriose *f* bakterióza

Bad *n 1.* tavenina (kovu) 2. *barv.* lázeň 3. *lab.* vanička (přístroj) 4. *povl.* tavenina (při bezproudovém pokovování), elektrolýt (při galvanickém pokovování) 5. lázně ▸ **~, chemisches** chemická lázeň ▸ **~, hydroelektrisches med.** elektro koupel, elektrolýčebná koupel ▸ **~, laufendes** *barv.* průběžná lázeň, regenerovaná lázeň ▸ **~, stehendes** *text.* stará lázeň, užitá lázeň ▸ **~abschreckung** *f tep. zpr.* rychlé ochlazení v kapalině, kalení v lázni ▸ **~aufkohlen** *n tep. zpr.* nauhličení v lázni

Badeanstalt *f* koupaliště, lázně

Badeliege *f* lehátko do koupelny

Bad/entgraten *n* odjehlení v lázni, odstranění ostrých hran v roztoku ▸ **~futter** *n elchem.* vyložení (elektrolytické) lázně ▸ **~, nitrideren** *n tep. zpr.* nitridování v lázni, nasycování povrchu dusíkem v lázni ▸ **~salz** *n povl.* sůl (obsažená) v elektrolytu, elektrolytická sůl, sůl na elektrolyt ▸ **~spannung** *f povl.* napětí lázně (pro galvanizování), potenciál lázně ▸ **~streuung** *f elchem.* hloubkový účinek

lázně ▸ **~überhöhung** *f* vypouklý meniskus lázně (kovu)

Baffle *n* zachycovač olejových par

Bagasse *f potr.* bagasa, zbytky třtiny po vylišování šťávy ▸ **~spanplatte** *f* třísková deska z bagasy

Bagger *m poz. inž.* rýpadlo; *vod. inž.* bagr ▸ **~eimer** *m* lopata rýpadla, koreček rýpadla ▸ **~kran** *m* jeřábové rýpadlo

baggern *1. poz. inž.* vykopávat zeminu 2. *vod. inž.* bagrovat

Bagger/rohr *n* plnicí trubice bagru ▸ **~Saugkopf** *m* sací hlava bagru ▸ **~schnitt** *m poz. inž.* výkop provedený rýpadlem z jedné úrovně ▸ **~seite** *f horn.* (pracující) strana rýpadla ▸ **~stampfer** *m poz. inž.* pěchovací bagr, bagr s pěchovadlem ▸ **~tiefe** *f 1. poz. inž.* hloubka výkopu 2. *vod. inž.* hloubka výběru, bagrovací hloubka ▸ **~torf** *m* výkopová rašelina ▸ **~trommelleitung** *f el.* vodič na bubnu rýpadla

Baggerung *f 1. vod. inž.* bagrování 2. *zem. inž.* výkop, dobývání zeminy rýpadlem

Bahn *f 1.* dráha, železnice, kolej 2. *fyz.* orbitální dráha 3. *stroj.* vedení (lože) 4. *nář.* vypouklá dráha kladiva 5. *let.* vrchlik padáku (klín) 6. vnější vrstva vícevrstvého materiálu 7. pruh, pás ▸ **~(körper)krone** *f* podkolejnicová koruna ▸ **~, äquatornahe** *kosm.* oběžná dráha blízká rovníkové ▸ **~, geozentrische** *astr.* geocentrická (oběžná) dráha ▸ **~, geschlossene** *kosm.* uzavřená (oběžná) dráha ▸ **~, gleislose** bezkolejová dráha ▸ **~, heliozentrische** *astr.* heliocentrická orbita, oběžná dráha okolo slunce ▸ **~, scheinbare** *astr.* zdánlivá dráha, pozorovaná dráha ▸ **~, wahre** *astr.* skutečná dráha ▸ **~abriss** *m polygr.* přetřh papíru, přetřh papírové dráhy (v kotoučovém tiskovém stroji) ▸ **~abschnitt** *m, passiver* pasivní úsek dráhy letu (balistické střely) ▸ **~anlage** *f* drážní zařízení ▸ **~arbeiter** *m žel.* železniční pracovník, železniční dělník ▸ **~ausleger** *m polygr.* pásový vykladač (v archivacím stroji) ▸ **~bedienstete** *m* pracovník dráhy ▸ **~betriebswagenwerk** *n žel.* vozovna ▸ **~betriebswerk** *n žel.* depo, lokomotivní depo ▸ **~bewegung** *f* pohyb po oběžné dráze ▸ **~bruch** *m horn.* přibírka počvy, přibírka podloží ▸ **~brücke** *f* železniční most ▸ **~drehimpuls** *m nukl.* oběžný hnací moment, impuls na oběžné dráze; moment hybnosti ▸ **~elektron** *n nukl.* oběžný elektron, mimojádrový elektron ▸ **~fahrlleitung** *f* vedení kolejové trasse ▸ **~fracht** *f* náklad přepravovaný po železnici, dovozní po dráze ▸ **~frachtbrief** *m* železniční nákladní list

bahnfrei *transp.* franko vagon

Bahn/gebiet *n* drážní terén, vyčleněný pruh (drážního vlastnictví) ▸ **~geschwindigkeit** *f 1. mech.* rychlost v místě (koleje) 2. *kosm.* oběžná rychlost 3. *polygr.* rychlost pásu (papíru) ▸ **~gleichung** *f mech.* rovnání kolejnic ▸ **~graben** *m žel.* boční příkop ▸ **~größen** *fpl kosm.* parametry orbitální dráhy ▸ **~hof** *m žel.* nádraží, nádražní stanice, železniční stanice ▸ **~hofspedition** *f* železniční expedice ▸ **~hofsendung** *f* nádražní zásilka ▸ **~höhe** *f kosm.* výška oběžné dráhy ▸ **~kabel** *n* drážní kabel ▸ **~körper** *m 1.* těleso dráhy, drážní těleso 2. *žel.* základ pod kolejnicemi

▪ **~körper** *m*, **eigener** vnitřní dráží tělesa, vlastní dráží tělesa ▪ **~korrektur** *frak.* oprava dráhy (letu) ▪ **~kreuzung** *f*, **schienenfreie** *žel.* mimoúrovňový železniční přejezd ▪ **~kurve** *f mech.* trajektorie, dráha bodu ▪ **~leitung** *f* telekomunikační dráží vedení ▪ **~linie** *f I.* dráha, křivka dráhy 2. *hydr.* část toku ▪ **~manöver** *n kosm.* manévr změny oběžné dráhy ▪ **~metall** *n* ložiskový kov pro železnice (Pb-Li-Ca-Na) ▪ **~moment** *n nukl. I.* moment oběžné dráhy 2. hnačí moment na oběžné dráze ▪ **~motor** *m žel.* dráhový motor, trakční motor ▪ **~neigungswinkel** *m mech.* úhel sklonu dráhy, *kosm.* úhel sklonu oběžné dráhy ▪ **~netz** *n* kolejová síť ▪ **~planum** *n kol.* dráží rovina ▪ **~postamt** *n* železniční poštovní úřad ▪ **~räumer** *m I.* odhrnovač, škrabák (z dopravního pásu) 2. *žel.* smetadlo ▪ **~schwelle** *f* železniční prázec ▪ **~spannung** *f polygr.* napnutí pásu papíru (v kotoučovém tiskovém stroji) ▪ **~spur** *f nukl.* stopa dráhy ▪ **~steigbedachung** *f kol.* přístřešek nástupiště ▪ **~steigbrücke** *f žel.* můstek pro pěši ▪ **~steiggleis** *n žel.* peronová kolej, kolej k nástupišti ▪ **~steighalle** *f žel.* nádražní hala (nad nástupišti i kolejiemi) ▪ **~steigsperr** *f žel.* uzávěr k nástupišti ▪ **~steuerung** *f I. třisk. obr.* souvislé (číslicové) řízení 2. *let.* řízení kursem (letadla) ▪ **~strecke** *f* úsek železniční dráhy, kolejová trať ▪ **~strom** *m žel.* el. trakční proud ▪ **~system** *n I.* kolejový systém 2. *let.* soustava drah, systém drah (startovacích) ▪ **~transport** *m* přeprava po železnici ▪ **~übergang** *m st. sil.* přechod kolejnic, železniční přejezd ▪ **~übergang mit Schranken oder Halbschranken** železniční přejezd se závorami ▪ **~umformer** *m žel. el.* dráhový měnič, trakční měnič ▪ **~umlauf** *m kosm.* oběh po orbitální dráze ▪ **~umspannwerk** *n* trakční transformovna ▪ **~verfolgung** *f kosm.* sledování dráhy, měření parametrů a úseků oběžné dráhy ▪ **~verkehr** *m* železniční doprava ▪ **~werte** *mpl kosm.* parametry oběžné dráhy ▪ **~widerstand** *m I.* odporník používaný v elektrické traktaci 2. *fyz.* odpor dráhy (např. elektronu) ▪ **~winkel** *m mech.* úhel vychýlení dráhy; *kosm.* úhel sklonu oběžné dráhy ▪ **~Zylinder-Vergleich** *m polygr.* elektronický systém seřizování soutisku barev potiskovaného pásu i válce

Bainit *m met.* bainit ▪ **~härtung** *f tep. zpr.* izotermické kalení, bainitické kalení

Bajonet/fassung *f I.* osv. bajonetová objímka 2. *fot.* bajonetový uzávěr (objektivu) ▪ **~gipfel** *m* bajonetový vrchol ▪ **~ring** *m fot.* bajonetový prstenec (objektivu) ▪ **~sockel** *m osv.* bajonetová patice (žárovky) ▪ **~verschluss** *m stroj.* bajonetový uzávěr, vačkový uzávěr, bajonetový zámek ▪ **~wipfel** *m* bajonetový vrchol

Bake *f I. st. sil.* návěštní deska (např. na přejezdech) 2. *geod.* zeměměřičská tyč 3. směrový maják 4. *vod. transp.* pojezdní znak 5. *žel.* signál (varovný)

bakelisieren bakelizovat

Bakelit *n plast.* bakelit ▪ **~dose** *f el.* bakelitová (rozvodná) krabice ▪ **~harz** *n plast.* (fenol)-krezolová pryskyřice ▪ **~leim** *m* bakelitové lepidlo, lepidlo na bakelit

Baken/boje *f vod. transp.* bójka, bóje ▪ **~strahl** *m* řídící svazek paprsků ▪ **~tonne** *f vod. transp.* bójka, bóje

bakteriell bakteriální

Bakterien *fpl* bakterie ▪ **~, aerobe** *fpl viz Aerobier* ▪ **~, anaerobe** *fpl* anaerobní bakterie ▪ **~, nitrifizierende** *fpl* biol. nitrifikující bakterie ▪ **~, photosynthetisierende** *fpl* biochem. fotosyntetizující bakterie

bakterienfeindlich baktericidní

bakterienfest odolný proti bakteriím

bakterientötend baktericidní

Bakteriologie *f* bakteriologie

bakterizid baktericidní

Balance *f I. fyz.* rovnováha 2. *hod.* nepokoj ▪ **~, har-**

monische aut. harmonická bilance; bilance harmonických

Balancier *m I. vrt.* vahadlo 2. nosník (jeřábu) 3. *tvář.* páka se zátěží šroubového lisu ▪ **~pflug** *m zem.* vahadlový pluh, výkyvný pluh

Balata *f* balata (gutaperča z mléka tropických stromů)

Baldachin *m osv.* baldachýn ▪ **~bett** *n* postel s nebesy

Baldrian/öl *n form.* kozlíková silice ▪ **~säure** *f chem.* kyselina kozlíková, kyselina 3-metylobutanová

Balg *m* měch (kovářský), pytlovitá kůže

Balgen *m* měch fotoaparátu ▪ **~auszug** *m fot.* měchový výsuvný objektiv

Balgkasten *m* skříň měchu (varhan) ▪ **~linse** *f* ucpávka s čočkovitým měchem (potrubi) ▪ **~stuhl** *m* konstrukce měchu (varhan) ▪ **~tür** *f* harmonikové dveře

Balken *mpl* TV černé pruhy na zkušebním televizním obrazci

Balken *m* trám, kláda, hranol, nosník ▪ **~ mit Kragarm** nosník s krakorcem ▪ **~, armierter** vyztužený vzpínadlo ▪ **~, ausragender** vyložený nosník ▪ **~, beiderseits eingespannter** oboustranně vetknutý nosník ▪ **~, einfacher mech.** volně podepřený nosník, prostý nosník ▪ **~, eingespannter** upnutý nosník, uchycený nosník, vetknutý nosník ▪ **~, frei aufliegender** prostý nosník ▪ **~, gegliedert** příhradový nosník ▪ **~, kontinuierlicher** spojitý nosník, spojitý trám ▪ **~, kurzer lod.** krátký nosník, poloviční nosník ▪ **~, unterspannter** stav. podepnutý nosník (prutem) ▪ **~, sanioscher anat.** sánív val ▪ **~, unterspannter** vzpínadlo ▪ **~, verdübelter** stav. nosník na hmoždinkách ▪ **~, verzahnter** stav. ozubený trám ▪ **~, vorgefertigter** stav. prefabrikovaný nosník ▪ **~, zusammenge-setzter** stav. složený nosník ▪ **~abstand** *m* vzdálenost trámů ▪ **~anker** *m* stav. kotva stropního trámu ▪ **~auflager** *m* stav. podpora nosníku ▪ **~binder** *m* trámový vazník ▪ **~bremse** *f žel.* čelistová brzda ▪ **~bucht** *f lod.* klenutí paluby ▪ **~code** *m* čárový kód ▪ **~decke** *f stav.* trámový strop ▪ **~diagramm** *n* sloupový diagram ▪ **~einschub** *n* stav. zásuvka ▪ **~fachwerk** *n* trámový příhradový nosník, nosníková příhradová konstrukce ▪ **~feld** *n* pole nosníku ▪ **~gerüst** *n* trámové lešení ▪ **~gleisbremse** *f žel.* čelistová kolejová brzda ▪ **~herdofen** *m hutn.* kroková pec ▪ **~hobel** *m dřev.* ruční srovnávací hoblík ▪ **~kopf** *m* stav. zhlaví trámu ▪ **~lage** *f stav.* vytrámování stropu ▪ **~last** *f* zatížení nosníku ▪ **~Leiter-Technik** *f elektron.* technika výroby hranatých vývodů (polovodičových součástek) ▪ **~rührer** *m* rámové lopátkové míchadlo ▪ **~siel** *n vod. inž.* dřevěná vpust ▪ **~spannung** *f* rozpětí nosníku ▪ **~stringer** *n* stav. nosná rámová konstrukce, příhradová nosná konstrukce ▪ **~träger** *m* trámový nosník ▪ **~waage** *f* páková váha ▪ **~wechsel** *m* stav. výměna (strop. trámů) ▪ **~werk** *n* trámování

Balklein *n anat.* krasula, sánív val

Balkon/kasten *m* balkonový truhlík, truhlík na balkoně ▪ **~verkleidung** *f* balkonové obložení

Ballard-Verfahren *n polygr.* Ballardova metoda

Ballas *n min.* ballas (modifikace technického diamantu)

Ballast *m* přítěž, zátěž, balast ▪ **~einrichtung** *f vod. transp.* balastový systém ▪ **~röhre** *f el.* stabilizující elektronka, průchodová elektronka, propouštěcí elektronka ▪ **~wasser** *n* vodní balast ▪ **~wasserlinie** *f lod.* balastní vodoryska

Balleisen *n tvář.* pŕlkruhové osazení

Ballempfang *m rad.* retranslační příjem (z reléové stanice)

Ballen *m I.* balík (např. kaučuku, bavlny) 2. *el. str.* válec rotoru turbogenerátoru 3. *hutn.* vypouklý válec 4. *slév.* břicho (formy) 5. bal (kořenový) ▪ **~abmessungen** *fpl* rozměry válců (válcovací stolice) ▪ **~brecher** *m text.* rozvolňovací stroj ▪ **~griff** *m stroj.* vejčitá rukojeť ▪ **~lackierung** *f* politurování ▪ **~pflanze** *f* rostlina s balem, balíčková sadba ▪ **~pflanzung** *f* obalená sadba, obalová

sadba ■ **~presse** *f* 1. zem. balíkovací lis (např. sena) 2. keram. lis na vytlačování hmoty
Ball/hammer *m* tvář., nář. drážkovník ■ **~hammer--Unter-teil** *m* tvář., nář. kovářská stolice, kovářské sedlo ■ **~hupe** *f* mot. trubka (jednostopých vozidel)
ballig *stroj*. vypouklý, sudovitý (např. válcová součást)
Balligschleifen *n* tvář. broušení vypouklých (válcových) ploch
Ballistik *f* zbroj. balistika ■ **~, äußere** zbroj. vnější balistika
Ballon *m* 1. baňka, demižon, láhev (kulového tvaru) 2. let. balon 3. hutn. kouřovod (metalurgie Zn) 4. text. balon (při sprádání vlákna)
Ballonett *n* let. balonet
Ballon-Isolierung *f* balonová izolace (koaxiálního kabelu) ■ **~klüver** *m* loď. balonová kosatka (lodní plachta) ■ **~reifen** *m* balonová pneumatika (velkého objemu a s nízkým tlakem vzduchu) ■ **~segel** *n* loď. balonová plachta (lodní) ■ **~sonde** *f* mete. balonová sonda
Ball/schläger *m* raketa (sportovní) ■ **~schlägerrahmen** *m* rám rakety (sportovní) ■ **~sunder** *m* TV retranslační vysílač
Ballungs/gebiet *n* stav. (územní) aglomerace ■ **~kern** *m* stav. centrum aglomerace, střed aglomerace
Balmerserie *f* fyz. Balmerova série (spektrálních čar)
Balsa *n* balza ■ **~holz** *n* balzové dřevo, balza (náhrada korku)
Balsam *m* 1. balzám 2. terpentýn
Balsamine *f* netýkavka, sultánka
Balun *m* rad. symetrizující systém, zrovnovážňující soustava
Balustrade *f* balustráda
Balze *f* geod. výtyčka, trasírka, trasový tyčkový signál
Bambus *m* bambus ■ **~ring** *m* bambusový prstenec (vzniklý na oloveném pokovení kabelu pod tlakem)
Banachraum *m* mat. Banachova oblast
Bananen/bindung *f* chem. ohnutá vazba, vazba τ, banánová vazba ■ **~röhre** *f* TV banánová elektronka ■ **~stecker** *m* tel. banánová zástrčka, banánek
Band *n* 1. fyz. pásmo 2. text. pás; pramen; stuha; tkanice 3. met. páska, obruč (sudu), ocelová stahující páska 4. stav. závěs (oken, dveří) 5. (magnetofonová) páska ■ **~, endloses** *stroj*. nekonečný pás ■ **~, erlaubtes** *elektron.* povolené pásmo ■ **~, unperfiziertes** *inf.* neperforovaná páska, neděrovaná páska ■ **~, verbotenes** *f* 1. rad. zakázané pásmo (kmitočtové) 2. fyz. zakázané pásmo ■ **~, völlig aufgefülltes** *f* fyz. zcela zaplněné pásmo ■ **~, vollständig besetztes** *f* fyz. úplně zaplněné pásmo, obsazené pásmo ■ **~abstimmung** *f* rad. pásmové ladění ■ **~abzug** *m* stroj. housenkový výťah
Bandage *f* 1. stroj. bandáž, obruč (na kole vozu) 2. el. opásání, bandáž (vinutí)
Bandagen/stahl *m* obručová ocel ■ **~verfahren** *n* metoda bandážování (impregnační) ■ **~walzwerk** *n* tvář. válcovna obručí kol
Band/anlage *f* horn. pásový dopravník, pásový transportér ■ **~antrieb** *m* 1. stroj. pásový pohon 2. pohon magnetické pásky 3. hnací systém magnetické pásky ■ **~antriebs-trommel** *f* transp. hnací buben transportéru ■ **~aufhängung** *f* el. závěsové uložení, zavěšení na pás ■ **~aufzug** *m* transp. pásový výťah ■ **~ausleger** *m* 1. polygr. pásový výložník 2. transp. rameno dopravníku ■ **~bebauung** *f* arch. pásové zastavění ■ **~begichtung** *f* hutn. zavážení (vysoké pece) ■ **~beschickung** *f* pásové plnění (lisu) ■ **~breite** *f* 1. šířka pásu (např. dopravníku) 2. elektron. šířka pásma (např. frekvenčního) 3. ek. rozpětí, šíře (nabídky) ■ **~bund** *n* hutn. svitek pásového plechu, svitek pásu
Bändchen *n* chem. vl. páskové vlákno (z folie)
Band/dehnung *f* rad. rozestření krátkovlnného pásma ■ **~dichte** *f* inf. hustota, záznam na pásce ■ **~drucker** *m* pásková tiskárna ■ **~durchlauf** *m* tep. zpr. pec na

žihání pásu

Bande *f* pás, pásmo, zóna, vlna (v plynové chromatografii)
 ■ **~infassapparat** *m* čal. zařízení pro lemování páskou
 ■ **~infassmaschine** *f* stroj pro lemování páskou
Bandeisen *n* met. pásková ocel
Banderder *m* el. uzemňovací páska, páska uzemnění
Bänder/modell *n* fyz. pásové schéma (spektrální) ■ **~ton** *m* páskovaný jíl, varvový jíl, varvit
Bänderung *f* geol. páskování, vrstvení (v tenkých vrstvách)
Band/feder *f* 1. pásová pružina 2. pružinka zkroucená jednoduchá (pravoúhlého profilu) ■ **~feilmachine** *f* tisk. obr. pásový pilovací stroj ■ **~fertigung** *f* pásová výroba ■ **~filter** *n* 1. chem. pásový filtr 2. rad. pásmový filtr ■ **~fluss** *m* elakust. magnetický tok pásky ■ **~förderer** *m* transp. pásový transportér, pásový dopravník ■ **~form-straße** *f* pásový tvarovací dopravník, pásová tvarovací linka ■ **~führungs-segment** *n* TV vodicí element magnetické pásky (videomagnetofonu) ■ **~führungstrommel** *f* vodicí bubínek magnetické pásky (ve videomagnetofonu) ■ **~füllmaschine** *f* čal. pásový navlékací stroj ■ **~gerät** *m* 1. magnetofon 2. inf. pásková jednotka (paměti) ■ **~geschwindigkeit** *f* rychlost (posuvu) pásky ■ **~gesims** *n* fasádní římsa, kordonová římsa, kordon ■ **~gesteuert** řízený pomocí pásky ■ **~getriebe** *n* stroj. řemenový převod ■ **~hacke** *f* sekera hlavatka ■ **~haken** *m* hák závěsu ■ **~holz** *n* obručové dřevo ■ **~kabel** *n* el. plochý symetrický kabel; pásmový kabel multiplu ■ **~kante** *f* fyz. hlavice pásma (spektra) ■ **~kantenmaschine** *f* stroj na uzavírání potahu na hranách páskou ■ **~kern** *m* el. str. vinuté páskové jádro ■ **~krone** *f* tvář. svitek pásu, svitek pásového plechu ■ **~lappen** *n* křídélko závěsu ■ **~leitung** *f* 1. polygr. vodicí pásy (rotačky) 2. rad. pásový vlnovod, rovinný vlnovod ■ **~lesegerät** *f* inf. snímač pásky (děrné) ■ **~locher** *m* děrovač (děrné) pásky ■ **~maschine** *f* magnetofon ■ **~maß** *n* měřítkové pásmo (ocelové) ■ **~messer** *n* kož. pásový nůž (štípacího stroje) ■ **~messermachine** *f* pásová pila ■ **~messerspaltvorrichtung** *f* řezací zařízení s pásovým nožem ■ **~messung** *f* geod. měření pásmem ■ **~mischer** *m* stroj. homogenizační šneková míchačka ■ **~mitte** *f* střed frekvenčního pásma ■ **~mundstück** *n* plast. náustek se šterbinovým otvorem, dýza se šterbinovým otvorem ■ **~nase** *f* nos dopravního pásu ■ **~ofen** *m* tep. zpr. pásová pec ■ **~pass** *m* tel. pásmová propust ■ **~poliermaschine** *f* pásová leštička ■ **~presse** *f* pásový lis ■ **~pressfilter** *n*, *m* san. pásový filtrační lis, kalolis ■ **~profile** *npl* hutn. pravoúhlé profily (z plechů) ■ **~ringkern** *m* el. str. vinuté jádro (transformátoru) ■ **~rücksetzen** *n* inf. návrat magnetické pásky (o blok zpět) ■ **~rückspulen** *n* převijení pásky ■ **~saat** *f* zem. pásový výsev, pásové setí ■ **~säge** *f* dřev. pásová pila, pásovka ■ **~sägebrett** *n* pilový pás ■ **~sägelötapparat** *m* páječka pilových pásů ■ **~sägemachine** *f* tisk. obr. pásová pila ■ **~sägen** *n* tisk. obr. řezání pásovou pilou ■ **~sägerolle** *f* kotouč (vodicí) pásové pily ■ **~sägeschweißapparat** *m* přístroj na svařování pilových pásů ■ **~sägewerk** *m* pilařský závod s pásovými pilami ■ **~schärmaschine** *f* text. pruhový snovací stroj ■ **~scharnier** *n* pásové zavěšení (na kloubových závěsech) ■ **~scheibenmatratze** *f* matrace pro nemocné s mezi-obratlovými ploténkami ■ **~scheider** *m* stroj. přebírací pás ■ **~schleife** *f* transp. dopravníková smyčka ■ **~schleifen** brousit brusným pásem ■ **~schnellader** *m* horn. pásový rychlonakladač ■ **~schreiber** *m* pásový zapisovač ■ **~seil** *n* ploché lano ■ **~seite** *f* závěsová strana (křídla)
bändseln *vod. transp.* ovíjet
Band/sicherung *f* páskové zabezpečení (protiexplozivní) v potrubí ■ **~sieb** *n* 1. pásové síto; pásový prosiváč ■ **~sinteranlage** *f* hutn. pásové sintrovací zařízení, pásová

spěkáci pec ■ **~sortieren** *n inf.* třídění na magnetické pásce
 ■ **~span** *m tvář.* pásková tríska (při soustružení) ■ **~spanner** *m transp.* napínák pásu transportéru ■ **~speicher** *m inf.* magnetická pásková paměť ■ **~speiser** *m transp.* pásový dávkovač ■ **~sperr** *f tel.* pásmová zádrž, zadržovací filtr ■ **~spieler** *m* přehrávač (magnetofon) ■ **~spinnverfahren** *n chem.* vl. dopřádání z pramene ■ **~spreizung** *f rad.* rozestření pásma, rozložení pásma (krátkovlnného) ■ **~spritzung** *f* pásové ostřikování (ochrana rostlin) ■ **~spule** *f* cívka (s páskou i bez pásy) ■ **~steigung** *f el.* nárůst návinu (kabelu) ■ **~stift** *m* kolíček do závěsu ■ **~stoß** *m* spoj pásu ■ **~strahl** *m* svazek elektronových paprsků ■ **~straße** *f horn.* pásová linka ■ **~strecke** *f horn.* chodba s pásovým dopravníkem ■ **~strömung** *f hydr.* laminární proudění, laminární tok ■ **~stück** *n* křídélko závěsu ■ **~system** *n* pásový systém ■ **~transporteur** *m* pásový dopravník ■ **~trennsäge** *f stroj.* pásová dělicí pila, pásová rozřezávací pila ■ **~trieb** *m stroj.* pásový pohon, pásový převod ■ **~versatzmaschine** *f horn.* pásový zakladač, pásový zakládací stroj ■ **~vielfachkabel** *n* pásový vícenásobný kabel ■ **~walzwerk** *n tvář.* válcovna plechových pásů, válcovna pásů ■ **~wärter** *m horn.* hlídač pásu, obsluha pásu ■ **~webstuhl** *m text.* stuhový stávek, stuhový stav, stuhářský stav ■ **~weide** *f* vrba košíkářská ■ **~wendelisolat** *f* spirálová izolace (kabelu) ■ **~wickelmaschine** *f I. el.* navíječka 2. gum. ovíječka 3. text. pramenový štůčkový (sdrůžovací) stroj ■ **~zellenfilter** *n* pásový (vakuový) filtr ■ **~zugförderung** *f horn.* doprava tahem pásu

Bang-tang *n* bungur

Bank *f I.* lavice, lavička 2. pracovní dílenský stůl 3. obráběcí stroj (soustruh) 4. *geol.* lavička 5. *horn.* plást, vrstva, sloj, lavice 6. banka ■ **~**, **optische** optická lavice ■ **~akkreditiv** *n* bankovní akreditiv ■ **~angaben** *fpl* bankovní údaje ■ **~anleihe** /bankovní půjčka ■ **~auszug** *m* bankovní výpis, výpis z bankovního účtu ■ **~einzug** *m* bankovní inkaso ■ **~eisen** *m I. stav.* lavičnick 2. držák, kolík (v stolařské hoblici)

Bankette *e I. stav.* základové osazení 2. *stl. sil.* krajnice

Bank/formen *n* formování na (formířském) stole ■ **~fotometer** *n opt.* fotometrická lavice ■ **~gestell** *n* lavicová podnož ■ **~haken** *m* podpěrák, držák, kolík (v stolařské hoblici) ■ **~knecht** *m* stolařské pachole, podpírací pachole ■ **~netz** *n* bankovní síť ■ **~note** *f* bankovka ■ **~notenpapier** *n* papír na bankovky

Bankomat *m* bankomat

Bank/platte *f dřev.* deska (horní) hoblice, pracovní deska hoblice ■ **~polsterung** *f* čalounění lavice

bankrott *insolventní, neschopný platit*

Bankrott *m* bankrot, krach, úpadek

Bank/schere *f* stolové nůžky ■ **~schraubstock** *m* stolní svěrák ■ **~schuldverschreibung** *f* bankovní dluhopis

Bankung *f I. petr.* vrstvení, uložení ve vrstvách 2. desková odlučnost, desková oddělivost

Bank/verbindung *f* bankovní spojení ■ **~verkehr** *m* bankovní styk ■ **~wesen** *n* bankovníctví

Bann/deich *m vod. inž.* zinní (protipovodňová) hráz ■ **~wald** *m* les zvláštního určení

Banse *f* skladiště, přístodůlek

Bär *m I.* beran (bucharu, lisu) 2. *hutn.* nasazenina (ve vysoké peci)

Bar *n* bar (jednotka tlaku): 1 bar = 10⁵ Pa

bar *v* hotovosti, hotově

Barabhebung *f* výběr *v* hotovosti

Baratte *fplast.* barat, sulfidační buben

Barauszahlung *f* výplata *v* hotovosti

Barbiturat *n chem.* barbiturát

Barbitursäure *f chem.* kyselina barbiturová

Barchent *m text.* barchet

Bärenfalle *f vod. inž.* krytý jez, jez se střechou (americký typ)
Bärenklau *f arch.* akant (rostlinný ornament v koryntské hlavici)

Barertrag *m* čistý příjem, čistý důchod, čistý výnos

Baretter *m el.* teplotně závislý odpor

Barfach *n* police likérníku

Barfrost *m* (Blachfrost) holomráz

Bärführung *f* vedení beranu

Bargeld *n* hotovost, peníze *v* hotovosti

bargeldlos bezhotovostní

Barittdiode *f elektron.* dioda BARITT (barrier injection transit time)

Barium *n chem.* baryum, Ba ■ **~, schwefelsaures** *chem.* síran barnatý ■ **~carbonat** *n chem.* uhličitán barnatý

■ **~kat(h)ode** *f elektron.* baryová katoda ■ **~silikatglas** *n* baryové sklo

Bark *f lod.* bark (plachetní loď s minimálně třemi stěžní)

Barkasse *f lod.* barkas (velký člun, přístavní parník)

Barkhausen-Effekt *m* Barkhausenův jev

Barkometerspindel *f* aerometr na tříslovinu

Barn *n* barn (jednotka účinného průřezu): 1 b = 10⁻²⁸ m² (přechodně přípustná *v* použití atomové a jaderné fyziky)

Barock *n, m* arch. baroko (styl)

Barogramm *n meteo.* barogram

Barograph *n meteo.* barograf

baroklin *n meteo.* baroklinový

Barometer *m* barometr

Barometerstand *m* stav barometru, indikace barometru

Baronstange *f* sloup (u harfy)

Barostat *m* barostat

Barotor *m text.* barvicí přístroj Barotor (firmy DuPont)

barotrop *meteo.* barotropický

Barozünder *m* barometrická roznětká

Barre *f I.* mělčina, jeseň, písčina (naplavená), výmol 2. závara, zátaras (dřevěný nebo ocelový, zamezující nebo omezující přechod nebo přejezd)

Barren *m hutn.* nálitek, blok, předvalek ■ **~rahmen** *m žel.* výztužný rám, chassis

Barriere *f* bariéra, prahová hodnota

Barriereriff *n geol.* bariérový útes

Barschrank *m* barová skříňka, likérová skříňka

Bar *m I. tvář.* otěpek, roztržení 2. *slév.* zálev, výronek 3. zub (kliče)

Barteil *n* dílec do likérníku

Barter *m* barter (výměna zboží za zboží) ■ **~geschäft** *n* barterový obchod

Bartnelke *f* hvozdlík bradatý

Barton-Zelle *f chem.* Bartonova komora

Bartseigerung *f* segregace feritické pásmo

Barwagen *m* barový vozík

Baryon *n nukl.* baryon

Baryonenzahl *f nukl.* baryonové číslo, B

Barysphäre *f geol.* barysféra, jádro Země, nife

Baryt *m min.* baryt, těživec

Barytage *f fot.* barytáž, barytová vrstva

Baryterde *f chem.* kysličník barnatý

Barytpapier *n fot.* barytovaný papír, podkládací papír

Barytspülung *f horn.* barytový oplach

Barytweiß *n chem.* barytová běloba

Barzahlung *f* placení *v* hotovosti, platba *v* hotovosti

Basa *f* (= **Bahnselbstanschluss(anlage)**) *f* drážní autamatika telefonní centrála

Basalaugen *n* bazální očko, bazální pupen

Basalkonglomerat *n petr.* bazální konglomerát

Basalt *m petr.* čedič, bazalt ■ **~fasern** *fpl* vlákna z taveného čediče, čedičová vlákna ■ **~glas** *n petr.* čedičové sklo ■ **~wolle** *f* vlna z taveného čediče, čedičová vlna,

čedičová vata
Basalzemel *m petr.* bazický tmel, zásaditý tmel
Base *f chem.* zásada, báze
Basen/autauschenthärtung *f kotl.* změkčování vody pomocí kationtů ▪ **~austauscher** *m* měnič kationtů, kater ▪ **~grad** *m hutn.* bazicita, zásaditost ▪ **~katalyse** *f* bazická katalýza
Basis *f* 1. základna, princip, báze 2. *arch.* podstavec (dolní část sloupu) 3. *geod.* podloží 4. *mat.* základ (logaritmu, mocniny); *mat.* základna (např. trojúhelníka) 5. *elektron.* báze (např. v tranzistorech) 6. *let.* dolní okraj, dolní obruba (padáku) ▪ **~des Raumes** *mat.* prostorová základna ▪ **~adresse** *f inf.* bázeová adresa, základová adresa ▪ **~adressregister** *n inf.* bázeový registr ▪ **~apparat** *m geod.* základnový přístroj ▪ **~bedingung** *f geod.* základní podmínka ▪ **~bezüge** *mpl* základní příjmy ▪ **~deckung** *f* základní krytí ▪ **~ebene** *f* 1. rovina základny 2. *kryst.* zásadová plocha ▪ **~elektrode** *f elektron.* bazická elektroda ▪ **~entfernungsmesser** *m opt.* základní dálkoměr ▪ **~größe** *f* základní veličina ▪ **~grundsicherung** *f elektron.* zapojení se společnou (uzemněnou)ází ▪ **~information** *f* základní informace ▪ **~latte** *f geod.* základnová lať ▪ **~legierung** *f met.* základní slitina (slitina dvou složek ve vícenosložkové slitině) ▪ **~lohn** *m* základní mzda ▪ **~lösung** *f mat.* základní řešení, zásadní řešení ▪ **~register** *n inf.* bázeový registr, registr B ▪ **~schaltung** *f elektron.* zapojení se společnou (uzemněnou)ází ▪ **~schiff** *n ryb.* lodní základna, základnová loď ▪ **~speicherkreis** *m inf.* obvod základní paměti ▪ **~strom** *m elektron.* proud báze ▪ **~variable** *f* základní proměnná ▪ **~vektoren** *mpl mat.* vektory základny ▪ **~winkel** *m mat.* úhel rovnoramenného trojúhelníka
Basizität *f chem.* zásadovost, alkaličnost
Basizitätsfunktion *f* funkce zásaditosti ▪ **~verhältnis** *n hutn.* alkalické poměry (např. strusky)
Basiküle/brücke *f* sklápěcí most ▪ **~verschluss** *m stav.* rozvorový zámek, rozvorový uzávěr
Basrelief *n arch.* basrelief
Bassbalken *m hud.* ozvučný trámec
Bassfilter *n rad.* basový filtr, filtr s dolním prahem propustnosti (pro nízké tóny)
Bassiaöl *n* bassiová silice (strom *Bassia latifolia*)
BAS-Signal *n* (= **Bildaustastsynchronsignal** *n*) potlačovací (zatemňovací) synchronní obrazový signál
Bassin *n* nádrž, bazén ▪ **~reaktor** *m nukl.* ponorný reaktor, bazénový reaktor
Bassreflexgehäuse *n elakust.* basreflexová ozvučnice
Basssteg *m hud.* basová kobylka
Basswand *f hud.* basová stěna
Bast *m* 1. lýko, lýčí 2. blána na parůžcích (*mysl.*)
Bastard/bruch *m mat.* smíšený zlomek ▪ **~feile** *f* polohrubý pilník
Bastardisierung *f chem.* hybridizace
Bastard/orbital *n chem.* hybrid ▪ **~schloss** *n* jednoduchý zámek (bezhraditkový)
Basteln *n* kutění ▪ **~werkstätte** *f* domácí dílna
Bast/faser *f* lýkové vlákno ▪ **~hanf** *m text.* konopné lodyhy, konopná sláma, surové konopí ▪ **~käfer** *m* lýkohub (hmyz) ▪ **~korb** *m* lýkový koš ▪ **~seide** *f text.* surové hedvábí ▪ **~seife** *f text.* ricinové mýdlo ▪ **~teil** *m* lýko, lýková část, floem
Batch *m el.* předsměs, kabelová hmota
bathochrom *barv.* batochrom
Batholith *m geol.* batolit (vyvrhelé velké těleso zatuhlé v hloubce)
Bathometer *n* batometr, batymetr, hloubkoměr
bathyal *geol.* batýální, středně hlubokomořský
Bathyskaph *m* batyskaf

Bathysphäre *f* batysféra
Batik *f text.* batika
Batist *m text.* batist
Batschen *n text.* bačování (juty)
BATT (= **Batterie** *f*) baterie (zdroj proudu), *el. chem.* akumulátor
Batten *m* rovnoběžně omítaná fošna
Batterie *f* 1. baterie (např. dělová, akumulátorů, pecí) 2. *elchem.* akumulátor ▪ **~, ortsfeste** *el.* statická baterie, stabilní baterie, pevná baterie ▪ **~aufzucht** *f* bateriový odchov (kuřat) ▪ **~beleuchtung** *f* bateriové osvětlení, akumulátorové osvětlení ▪ **~betrieb** *m* napájení z baterií, bateriové napájení ▪ **~fahrzeug** *n el.* bateriové vozítko, vozidlo na akumulátory ▪ **~ladeaggregat** *n* nabíjecí agregát baterií ▪ **~ladegerät** *n* nabíječka ▪ **~prüfer** *m el.* zkoušečka akumulátoru ▪ **~raum** *m* akumulátorovna ▪ **~röhre** *f rad.* bateriová elektronka ▪ **~säure** *f* akumulátorový elektrolyt, akumulátorová kyselina
Batten *m keram.* hrouda, hruška, *skl.* náběr, nabraná dávka (na píšťalu)
Bau *m* stavění, stavba, konstrukce ▪ **~, gesellschaftlicher** společenská budova ▪ **~, stufenweiser** stavění po etapách ▪ **~abbriss** *m* demolice ▪ **~absteckung** *f* vytyčení budovy ▪ **~abteilung** *f horn.* dobývací oddělení, dobývací pole ▪ **~amt** *n* stavební úřad ▪ **~antrag** *m* stavební žádost, žádost o zahájení stavby ▪ **~anzeige** *f* přihlášení stavby ▪ **~arbeit** *f* stavební práce ▪ **~art** *f* 1. *stav.* způsob stavění, stavební sloh 2. *stroj.* konstrukce, druh konstrukce ▪ **~aufnahme** *f* inventarizace budovy ▪ **~aufwand** *m* stavební náklady ▪ **~aufzug** *m stav.* stavební výťah ▪ **~behörde** *f* stavební úřad ▪ **~beschläge** *mpl* stavební kování ▪ **~bewilligung** *f* stavební povolení
Bauch *m* 1. *fyz.* vrchol (vlny), kmitna 2. *vod. transp.* vydutí (lodní plachty) 3. *hutn.* břicho (konvertoru)
Bäuchen *n text.* vaření, zhotovování (v alkalickém roztoku)
Bauch/freiheit *f mot.* podélná světlost ▪ **~kühler** *m let.* podtrupový chladič ▪ **~säge** *f* břichatka (pila) ▪ **~speck** *m, geräucherter* *potr.* uzený bůček ▪ **~stück** *n lod.* příčka, pražec (dřevěný) ▪ **~transformator** *m* Bauchův transformátor, zhášení transformátor ▪ **~wegerung** *f lod.* ostění dna
Baud *n* baud, jednotka rychlosti telegrafické modulace 1 bd = 1 bit/s
Bau/denkmal *n* pomník, stavební památka ▪ **~dichte** *f* hustota zastavění ▪ **~dock** *n vod. inž.* budovaný dok
Baudot-Alphabet *n* *telegr.* Baudotova abeceda, Baudotův kód
Bau/drehkran *m* stavební otočný jeřáb ▪ **~einheit** *f* 1. *stroj.* konstrukční jednotka 2. *trísk. obr.* obráběná jednotka ▪ **~element** *n* 1. *stroj.* konstrukční součástka 2. *stav.* stavební prefabrikát 3. *elektron.* elektronická součástka ▪ **~element** *n, aktives elektron.* aktivní součástka (např. tranzistor) ▪ **~element** *n, passives elektron.* pasivní součástka (např. rezistor) ▪ **~elementedichte** *f elektron.* hustota zabudovaných elektronických součástek (např. v obvodech tištěných spojů)
bauen 1. budovat 2. *horn.* dobývat, rubat
Bauen *n, industrielles* průmyslové stavebnictví, stavebnictví z prefabrikovaných dílů
Bauen *n, wildes* divoká zástavba
Bauentwurf *m* stavební projekt, architektonický projekt
Bauern/einbruch *m* zálom, brázda (hornická práce) ▪ **~möbel** *npl* selský nábytek
Bauerntabak *m bot.* tabák selský
Bauer-Vogel-Verfahren *n, modifiziertes* *povl.* chemická metoda vytváření povrchové vrstvy na hliníku a jeho slitinách
baufällig *sešlý, vetchý, zchátralý, na spadnutí* (budova)

Bau/fehler *m* *kryst.* defekt ▪ **~fehler** *m*, **chemischer** chemický defekt, příměs ▪ **~feld** *n horn.* dobývací pole, porubní pole, staveniště (pozemek) ▪ **~fertigteil** *n* stavební prefabrikát ▪ **~feuchtigkeit** *f* stavební vlhkost ▪ **~finanzierung** *f* financování stavby ▪ **~fläche** *f* staveniště ▪ **~flucht** (linie) *f* regulační čára, stavební čára ▪ **~form** *f* architektonická forma, stavební forma ▪ **~fortschrittsplan** *m* stavební harmonogram (žoseobecný) ▪ **~fristenplan** *m* stavební harmonogram (časový) ▪ **~stoffe** *mpl*, **feuerfeste** žárovzdorné stavební hmoty ▪ **~führer** *m* stavbyvedoucí ▪ **~führung** *f* provádění stavby, vedení stavby ▪ **~furniersperrholz-Platte** *f* (BFU--Platte) stavební překližková deska ▪ **~gelände** *n* stavební plocha ▪ **~genehmigung** *f* stavební povolení ▪ **~gerüst** *n stav.* stavební lešení ▪ **~glied** *n aut.* konstrukční člen, konstrukční článek, *stav.* architektonický element, stavební prvek ▪ **~größe** *f stroj.* konstrukční velikost, velikost konstrukce ▪ **~grund** *m* stavební pozemek, parcela, základová půda ▪ **~grundstück** *n* stavební pozemek, stavební parcela ▪ **~grundverbesserung** *f*, **chemische** *stav.* chemická stabilizace stavebního podloží ▪ **~gruppe** *f* stavebníková skupina, montážní celek, konstrukční skupina, *elektron.* montážní sestava ▪ **~guss** *m* 1. stavební litina 2. stavební odlitek ▪ **~herr** *m* vlastník budovy, stavebník, investor ▪ **~holz** *n* 1. tavební dřevo 2. *horn.* výdřeva ▪ **~industrie** *f* stavební průmysl ▪ **~ingenieurwesen** *n* stavební inženýrství ▪ **~investition** *f* stavební investice ▪ **~kalk** *m* stavební vápno ▪ **~kasten** *m* stavebnice ▪ **~kastenfräsmaschine** *f* stavebníková frézka ▪ **~kastenprinzip** *n stroj.* stavebníková konstrukce, stavebníková princip ▪ **~kaufmann** *m* zásobovč (ve stavební společnosti) ▪ **~keramikbodenplatte** *f* keramická podlahová dlaždice ▪ **~klammer** *f stav.* stavební skoba ▪ **~körper** *m* stavební objekt ▪ **~kostenplan** *m ek.* stavební rozpočet ▪ **~kostenvoranschlag** *m* stavební rozpočet ▪ **~kredit** *m* stavební úvěr ▪ **~kunst** *f* architektura ▪ **~land** *n* stavební pozemek ▪ **~länge** *f* stavební délka (např. stavebního prvku) ▪ **~last** *f* užitečné zatížení ▪ **~lehm** *m* staveništní hlína ▪ **~leistungsbuch** *n* výkaz stavebních prací (normovaných) ▪ **~leiter** *m* stavbyvedoucí ▪ **~leitplanung** *f stav.* směrné stavební plánování ▪ **~linie** *f* regulační čára, stavební čára ▪ **~linienplan** *m* regulační plán (budovy) ▪ **~los** *n st. sil.*, žel. parcela, pozemek ▪ **~lucke** *f* proluka, stavební mezera

Baum *f* 1. strom 2. *lod.* výložník ▪ **~, geschützter** památkově chráněný strom ▪ **~, gleichwüchsiger** úrovňový strom ▪ **~, unterdrückter** potlačený strom ▪ **~, unterwüchsiger** podúrovňový strom ▪ **~, vorwüchsiger** předrůstavý strom

Baum/abschleifen *n* obrus dřevin ▪ **~achat** *m min.* stromkový achát ▪ **~analyse** *f* stromová analýza

Baumann (Schwefel) *abdruckverfahren* *n met.* postup zkoušky dle Baumanna

Baumann-Abzug *m met.* Baumannův otisk (tvrdoměr)

Baum/art *f* dřevina ▪ **~art**, **heimische** původní dřevina

Bau/maschine *f* stavební stroj ▪ **~maß** *n stroj.* hlavní rozměr(y), gabarit, obrysy ▪ **~masse** *f* stavební hmota; stavební objem ▪ **~massenzahl** *f* ukazatel hustoty obestavěného prostoru

Baumé-Grad *m* stupeň Baumého - jednotka hustoty tekutin, °Be

Baumeister *m* stavitel

Bäumen *n text.* převjění (osnovy)

Baumé-Spindel *f* areometr Baumého

Baum/fällung *f* kácení stromů ▪ **~ferse** *f* pata stromu ▪ **~form** *f* vnější vzhled, habitus stromu ▪ **~gei** *f lod.* řídicí lano prokládního výložníku ▪ **~harvester** *m* stromový harvester ▪ **~harz** *n* pryskyřice stromů ▪ **~höhe** *f* výška stromu ▪ **~holz** *n* stromová hmota, kmenovina ▪ **~holzmasse** *f* stromová hmota, kmenovina ▪ **~inventar** *n* stromový

inventář ▪ **~kante** *f* dřev. oblina ▪ **~klotz** *m* dřev. výřez ▪ **~kluppe** *f* dřev. průměrka ▪ **~krone** *f* koruna stromu ▪ **~masse** *f* hmota stromu ▪ **~methode** *f* stromová metoda ▪ **~öl** *n* olivový olej z druhého lisování

Baumörtel *m* stavební malta

Baum/pfahl *m* kůl ke stromu ▪ **~pflanzung** *f* zalesnění ▪ **~prozessor** *m* stromový procesor ▪ **~reißer** *m* črták ▪ **~rinde** *f* stromová kůra ▪ **~roding** *f* klučení stromů ▪ **~saft** *m* miza ▪ **~schere** *f nár.* pilka na odvětvování, zahradnické nůžky (na větvičky stromů) ▪ **~schicht** *f* stromové patro ▪ **~schoner** *m* ochranný límeček ▪ **~schule** *f* lesní škola ▪ **~schulpflanze** *f* školková sazenice ▪ **~schutzhülle** *f* stromový obal ▪ **~stamm** *m* kmen, kláda ▪ **~stammförderer** *m* dopravník kmenů ▪ **~stammquersäge** *f* příčná pila na kmeny ▪ **~sterben** *n* umírání stromů ▪ **~stumpf** *m* dřev. pařez ▪ **~stumpfteiler** *m zem.* klín na klučení pařezů

Baumuster *n stroj.* konstrukční vzor, model, prototyp

Baum/wachs *m* štěpařský vosk ▪ **~walze** *f* dřev. oblina (u řeziva) ▪ **~winde** *f* zvedák (na stromy)

Baumwoll/draht *m el.* vodič s bavlněnou izolací ▪ **~drell** *m* bavlněný damašek

Baumwolle *f* bavlna ▪ **~Bespinnung** *fel.* opředení bavlnou ▪ **~strauch** *m* bavlník

Baumwoll/garn *n* bavlněná příze ▪ **~gatter** *n text.* cívečnice (na bavlnu) ▪ **~gewebe** *n text.* bavlněná tkanina ▪ **~gurt** *m* bavlněný popruh ▪ **~linters** *pl* bavlněný linty ▪ **~linters-watte** *f* vata z bavlněných lintů ▪ **~maschinenzwirn** *m* bavlněné strojní nitě ▪ **~nessel** *f* bavlněné molino ▪ **~pflücker** *m zem.* stroj na sklizeň bavlny ▪ **~raspel** *f* rozvolňovací stroj na bavlnu ▪ **~samenöl** *n* bavlníkový olej (ze semen bavlny) ▪ **~spinnerei** *f text.* spřádání bavlny, předění bavlny; přádelna bavlny ▪ **~stoff** *m* bavlněná textilie ▪ **~untergewebe** *n* bavlněná podkladní tkanina ▪ **~wachsdraht** *m el.* zvonkový drát, drát opředěný bavlnou

Bau/nivellier *m* nivelační přístroj (stavební) ▪ **~ordnung** *f* stavební řád ▪ **~parzelle** *f* stavební parcela ▪ **~plan** *m arch.* základní projekt ▪ **~platte** *f* panel ▪ **~platte** *f*, **schalldämmende** *stav.* izolační zvukotěsná deska ▪ **~platz** *m* stavební místo, staveniště ▪ **~recht** *n* stavební právo (právní předpisy o povolování a provádění staveb)

baureif stavebně připravený (stavebního pozemku)

Bau/reihe *f* stroj. konstrukční řada, série ▪ **~rundholz** *n* stavební kulatina ▪ **~satzung** *f* stavební statut, místní stavební předpisy ▪ **~schnittholz** *n* stavební řezivo ▪ **~schreinerei** *f* stavební truhlářství ▪ **~schutt** *m* násyp materiálu ze zbourané stavby, stavební odpad, „boursačka“ ▪ **~schutzbereich** *m* ochranné (ohraničené) pásmo v okolí letiště ▪ **~spant** *n lod.* stavební žebro, konstrukční žebro ▪ **~spielzeug** *n* stavebnice (hračka) ▪ **~stabsperholz** *n (BST)* stavební překližková laťovka ▪ **~stahl** *m stroj.* stavební ocel, konstrukční ocel ▪ **~stahlgewebe** *n* ocelové pletivo ▪ **~stahlguss** *m* konstrukční litá ocel ▪ **~stamm** *m* dřev. stavební kulatina ▪ **~stein** *m* 1. stavební kámen; element, konstrukční díl 2. *elektron.* stavebníková součástka, modulová součástka 3. *stroj.* normalizovaná sestava ▪ **~steingehäuse** *n* pouzdro modulové součástky, pouzdro stavebníkové součástky ▪ **~stelle** *f* staveniště ▪ **~stellenmontage** *f* stav. montáž budovy z prefabrikátů ▪ **~stellenstoß** *m* stav. montážní styk ▪ **~stil** *m* architektonický styl ▪ **~stoff** *m* 1. *stav.* stavební materiál 2. *stroj.* konstrukční materiál ▪ **~stoffindustrie** *f* průmysl stavebních hmot ▪ **~teil** *m* konstrukční prvek, stavební prvek ▪ **~teilverwand** *f* montovaná stěna

Baumen *mpl*, **fliegende** mobilní staveništní zařízení (např. jeřáby, lešení) ▪ **~schutz** *m* ochrana budov (např. před korozi)

Bau/tischlerei *f* stavební truhlářství ▪ **~treppe** *f* schody, schodiště ▪ **~unternehmen** *n* stavební podnik ▪ **~vorrich-**

tung *f* montážní přípravek ▪ **~weise** *f* 1. způsob stavby; technologie stavění (např. montovaná stavba) 2. stroj. konstrukce, typ konstrukce, způsob konstrukce ▪ **~weise** *f*, **einflutige** *stroj.* konstrukce s jednoproudým průtokem média ▪ **~weise** *f*, **flexible** flexibilní stavební technologie ▪ **~weise** *f*, **geschlossen** *stav.* zavřená mostovka (železniční mostovka s průběžným kolejovým ložem nebo přímo pojižděná mostovka) ▪ **~weise** *f*, **offene** viz **Bebauung** *f*, **offene** *n* stavba, stavební objekt, konstrukce ▪ **~wesen** *n* stavebnictví, stavitelství ▪ **~winde** *f* stroj. stavební vrátek ▪ **~wirtschaft** *f* stavební hospodářství, hospodaření na stavbě

bauwürdig 1. ekonomické vyhodnocení (např. stavby silnice) 2. *horn.* připraven k dobývání ložiska

Bauxit *m petr.* bauxit ▪ **~aufschluss** *m* luhování bauxitu

Bauzeichnung *f* stavební výkres, základní projekt

Bauzonenplan *m* plán stavební zóny

Bauzwang *m* donucení ke stavbě

BB (= **Beschleunigungsbetrieb** *m*) *stroj.* zrychlený provoz

BBauG (= **Bundesbaugesetz** *n*) stavební zákon SRN

BBLG (= **Benzinbleigesetz** *n*) zákon o obsahu oliva v benzínu

BCD-Code *m* dvojkový kód desítkových číslic, kód BCD (binary coded decimal)

BCD-System *n* (= **binär verschlüsseltes Dezimalsystem** *n*) desítkový systém kódovaný dvojkově

BD (= **Bauelementedichte** *f*) *elektron.* hustota smontovaných součástek (v integrovaném obvodu)

BE (= **Bauelement** *n*) *elektron.* elektronická součástka

Belastungsprobe *f* zkouška zatížení, zátěžná zkouška

Beagid *n* lisovaný karbid

Beanspruchung *f* 1. *zkouš.* mat. pnutí, napětí 2. zatížení (např. roztažení) 3. namáhání, námaha (např. klimatická, mechanická) ▪ **~, dynamische** dynamické namáhání ▪ **~, zulässige** dovolené namáhání

Bearbeitung *f* obrábění, obrobení, opracování, zpracování

Bearbeitungs/einheit *f* *třísk. obr.* obráběcí jednotka (obráběcího stavebnicového stroje) ▪ **~gang** *m* *třísk. obr.* operace (pracovní) ▪ **~genauigkeit** *f* přesnost obrobení ▪ **~maschine** *f* *stroj.* obráběcí stroj ▪ **~spur** *f* stopa po nástroji ▪ **~tiefe** *f* *zem.* hloubka obdělávání ▪ **~zugabe** *f* přídavek na obrábění (materiálu) ▪ **~zuschlag** *m* přídavek na opracování

beastet zavětený

Beastung *f* zavětení

Beatmungsgerät *n* *ochr. pr.* dýchací přístroj, respirátor

Beaufortskala *f* *meteo.* Beaufortova stupnice (síly větru)

Beaufschlagung *f* vtok, přítok, ostřík, věnec turbíny, vstřík, pracovní období (ionexu)

Beaufschlagungsgrad *m* stupeň ostříku (turbíny)

beaufsichtigen dozorovat, dohlížet, kontrolovat

Bebauung *f* zástavba, zastavění, obdělávání (pole) ▪ **~, geschlossene** viz **Bauweise**, **geschlossen** ▪ **~, gestaffelte** *arch.* odstupňovaná zástavba, stupňovitá zástavba (např. na svahu) ▪ **~, offene** *stav.* volná zástavba, otevřené zastavění

Bebauungs/dichte *f* hustota zastavění ▪ **~tiefe** *f* hloubka zabudování, hloubka zástavby

beblättert olistěný

Beblechung *f* *žel.* oplechování (vagonu)

Becher *m* 1. pohárek, pohár (výtokový), kelímek, odlička 2. koreček (elevátoru) 3. *chem.* kádinka 4. *el.* kalíšek (baterie)

▪ **~(werks)förderer** *m* korečkový dopravník, elevátor ▪ **~auflader** *m* korečkový nakladač ▪ **~elevator** *m* korečkový výťah, korečkový elevátor, kapsový výťah ▪ **~glas** *n* pohárek, *chem.* kádinka ▪ **~glasausguss** *m* *lab.* hubice kádinky ▪ **~werk** *n* korečkový výťah, korečkový elevátor, kapsový výťah ▪ **~werkslader** *m* *stroj.* korečkový nakladač

Beckbogenlampe *fel.* Beckova oblouková elektronka

Becken *n* 1. nádrž, jímka, mísa 2. *geol.* pánev (uhelná) 3. kotlina, proláklna

Becken *npl* činely, puklice, talíře

Beckmannthermometer *n* Beckmannův teploměr, diferenciální teploměr

Becquerel *n* Becquerel (Bq), jednotka aktivity rovná jedné radioaktivní přeměně za s: 1 Bq = 1 s⁻¹

Bedachung *f* 1. krytina, střecha 2. zastřešení, pokrytí střechy

Bedampfung *f* 1. paření, propařování 2. *povl.* napaření (vrstvy)

Bedämpfung *f* *rad.* tlumení, útlum

Bedämpfungswiderstand *m* *rad.* tlumicí odpor

Bedarf *m*, **laufender** běžná potřeba

Bedarfs/haltepunkt *m* *inf.* kontrolní bod, fixní bod, pevný bod ▪ **~phase** *f* postulovaná fáze (ve světelné signalizaci) ▪ **~zug** *m* *žel.* mimořádný vlak

bedecktsamig krytosemenný

Bedeckung *f*, **monomolekulare** *chem.* monomolekulární vrstva

Bedeckungsgrad *m* 1. *meteo.* stupeň zatažení (oblohy) 2. *povl.* stupeň pokrytí, koeficient krytí (povrchu)

Bedielung *f* dřevěná podlaha, kladení (dřevěné) podlahy

Bedienbarkeit *f*, **leichte** lehká obslužnost

Bediener *m* *inf.* operátor, obsluha, spojovatelka

Bedienpult *n* obslužný pult, pult operátora

Bedienteil *m* *stroj.* obslužný element, obslužný díl (např. rukojeť)

Bedienungs/anforderung *f* *inf.* dotaz operátora, požadavek

obsluhy ▪ **~anleitung** *f* návod k obsluze ▪ **~anweisung** *f* návod k obsluze, návod na obsluhu ▪ **~einrichtung** *f* *inf.* ovládací prvek ▪ **~fernsprecher** *m* obslužný telefon, služební telefon ▪ **~gerät** *n* *el.* obslužný přístroj, ovládací přístroj ▪ **~kanal** *m* ovládací kanál ▪ **~leitung** *f* návod na obsluhu ▪ **~mann** *m* obsluhující pracovník, obsluha

(např. obráběcího stroje), operátor ▪ **~pult** *m* manipulační pult, obsluhovací pult, řídicí pult, pult operátora ▪ **~sessel** *m* ovládací křeslo ▪ **~stand** *m* stanoviště obsluhy, řídicí stanoviště ▪ **~standlage** *f* stanoviště obsluhy ▪ **~teil** *m* *stroj.* obslužná část (např. rukojeť) ▪ **~theorie** *f* *kybern.* teorie obsluhy (hromadné), teorie řízení ▪ **~vorschrift** *f* předpisy pro obsluhu, návod na obsluhu, předpisy na ovládání

Bedingung *f*, **hinreichende** *mat.* dostačující podmínka ▪ **~, notwendige** *mat.* nutná podmínka

Bedingungen *fpl.* **technische** technické podmínky

Bedrohung *f* ohrožení

Bedruck *m* potisk

Bedruckbarkeit *f* *polygr.* potiskovatelnost (tiskové podložky)

bedrucken potiskovat

Bedruck/maschine *f* potiskovací stroj ▪ **~stoff** *m* *polygr.* potiskovaná podložka (např. papír, fólie)

Bedürfnisanlagen *fpl* sanitární zařízení

Beeidigung *f* vzeti do přísahy

beeinflussen ovlivnit, ovlivňovat

Beeinflussungs/quelle *f* *el.* zdroj poruch ▪ **~technik** *f* *el.* technika odhalování a odstraňování poruch ▪ **~technik** *f*, **elektrische** *tel.* technika odhalování a odstraňování poruch

Beeisung *f* 1. *chlad.* zaledování (např. chladírenských vagonů) 2. *let.* namrzání, zledování

Beere *f* 1. bobule 2. jahoda

Beerenobst *n* bobuloviny, bobulové ovoce

Beet *n* záhon ▪ **~pflug** *m* *zem.* záhonový pluh

Befahrbarkeit *f* přejezdnost, přizpůsobení povrchu pro přejetí

befahren 1. jezdit po (něčem) 2. plout, plavit se, řídit (loď), navigovat 3. dostat se dovnitř

Befahrung *f* horn. kontrolní obchůzka (dozoru), obhlídka dolu, fárání
Befall *m* napadení, zachvácení (např. hmyzem)
Befederung *f* pružici rošt
Befehl *m* inf. povel, instrukce ▪ ~, **adressenloser** *inf.* bez adresových příkaz ▪ ~, **logischer** *inf.* logická instrukce
 ▪ ~, **numerisch verschlüsselter** *inf.* číselně zakódovaná instrukce, povel ▪ ~, **privilegiert** *inf.* privilegovaná instrukce ▪ ~, **symbolischer** *inf.* symbolická instrukce
 ▪ ~, **übersetzer** *inf.* pseudorozkaz ▪ ~, **verschlüsselter** *inf.* zakódovaná instrukce
Befehls/adresse *f* inf. adresa instrukce ▪ ~**ausführung** *f* inf. provádění instrukcí ▪ ~**code** *m* inf. strojový kód, seznam instrukcí ▪ ~**feld** *n* žel. blok příkazů (stanicihých zabezpečovacích zařízení) ▪ ~**folge** *f* inf. posloupnost instrukcí, směřování povelů ▪ ~**format** *n* inf. formát instrukce
 ▪ ~**geber** *m* aut. vysílač dispozic, předavač povelů ▪ ~**gerät** *n* aut. povelový přístroj, ovládací přístroj, řídicí přístroj
 ▪ ~**information** *f* povelová informace, povelová veličina, impuls informace pro potřeby řízení ▪ ~**kettung** *f* inf. řetězení instrukcí ▪ ~**länge** *f* inf. délka instrukce ▪ ~**raum** *m* velín ▪ ~**register** *n* inf. řídicí registr, registr R, registr instrukce ▪ ~**schalter** *m* el. příkazový spínač, ovladač, kontrolér, regulátor ▪ ~**schlüssel** *m* inf. strojový kód, seznam instrukcí, operační kód ▪ ~**steuerung** *f* povelové řízení (např. raketou), programové řízení
Befehlsstelle *f* žel. řídicí místo
Befehls/wähler *m* tel. řídicí volič ▪ ~**wort** *n* inf. instrukční slovo ▪ ~**zähler** *m* inf. čítač instrukcí, čítač povelových signálů
Befensterung *f* osazení (budovy) okny
Befestigung *f* upevnění, připevnění, přichycení
Befestigungs/element *n* připevňovací prostředek ▪ ~**kerbe** *f* vrub na lopatkách (turbíny) ▪ ~**lasche** *f* upevňovací závěs
 ▪ ~**mittel** *npl* žel. upevňující prostředky (spojka, přípojka, návlačka) ▪ ~**schraube** *f* 1. stroj. upevňující šroub, upevňovací šroub, připevňovací šroub, spojovací šroub, maticový šroub 2. geod. spojný šroub, střední šroub ▪ ~**stift** *m* stroj. připevňovací kolík ▪ ~**vorrichtung** *f* upevňovací zařízení
 ▪ ~**wurzel** *f* upevňující kořen
befeuchten *v* slažit, zvlhčit, kropit, zavlažovat
Befeuchter *m* zvlhčovač, navlhčovač
Befeuchtung *f* navlhčení, zvlhčení
Befeuchtungs/anlage *f* vlhčící zařízení ▪ ~**kammer** *f* zvlhčovací komora ▪ ~**maschine** *f* zvlhčovací stroj
Befuehrung *f* 1. opalování, nahřívání (např. pece) 2. vod. transp. navigační světla, znaková světla 3. let. osvětlení, letiště
Befilmen *n* laminování fólie
Befilmung *f* nános tenké vrstvy
Beflechtung *f* 1. el. ovinutí (vodiče) 2. opletení
befliegen *v* létat (po trati)
Beflocken *n* text. semišování (elektrostatické nanášení a přilepování „pavučky“ na tkaninu nebo dřevo), velurování
Beflockungsmaschine *f* text. semišovací stroj
Beflutung *f* vod. inž. zatopení, zaplavení
Beförderung *f* doprava, přeprava, transport
Beförderungs/art *f* druh dopravy ▪ ~**sicherheit** *f* dopravní bezpečnost, bezpečnost provozu
befrachten *n* naložit (loď, vůz)
Befragung *f* dotazování, anketa
befristen *v* termínovat, vázat lhůtou
befruchten *1.* zúrodnit, zúrodnovat 2. oplodnit, osemnit
befruchtet *v* oplodněný
Befugnis *f* pravomoc
Befüllung *f* let. naplňovat palivem
Befund *m* výsledek výzkumu, výsledek zkoušky, nález

BEG (= **Bodeneffektgerät** *n*) vznášedlo
Begasung *f* 1. (na)plnění tlakovým plynem (aerosolových obalů) 2. sterilizace plynem (např. kyslíčkem etylénu) 3. zem. zaplňování, fumigace
Begazungsautomat *m* polygr. automat na lepení gázy
begiehbar *schüdný*, s možností pěší chůze (např. cesta)
Begichten *n* hutn. vsázení, zavážení (pece)
Begichtungs/anlage *f* hutn. zavážecí zařízení (šachtové pece)
 ▪ ~**kegel** *m* zavážecí zvon vysoké pece
Begießen *n* polévání
begießen *v* polévat, zalévat
Begießmaschine *f* polévací stroj
Beginn *m* der **Paraffinausscheidung** *chem.* počátek vylučování parafinu, počátek vydělování parafinu
Beginn(kenn)zeichen *n* telef. počáteční signál (účastníka), signál počátku rozhovoru
Beginn *m*, **frühestmöglicher** *co* nejrýchlejší začátek (v síťovém plánování)
beglazen *keram.* polévat, smaltovat, glazovat
Begläubigung *f* ověření (např. měřicího přístroje), legalizace
Begleit/grün *n* doprovodná zeleň ▪ ~**heizung** *f* doprovodné topení, průvodní ohřev (např. potrubí) ▪ ~**karte** *f* průvodka, převodka ▪ ~**strecke** *f* horn. souběžný chodník, podvojný chodník ▪ ~**ton** *m* doprovodný zvuk, zvukový doprovod (televizního obrazu) ▪ ~**tonträger** *m* rad. nosná vlna, nosný signál (doprovodného zvuku)
Begradigung *f* 1. vod. inž. napřímění (koryta řeky) 2. stav. vyrovnání hranic sousedících dílků
begrasen *v* osít travou, zatrávnit
Begrenzer *m* rad. omezovač
Begrenzungs/fläche *f* ohraničující povrch, omezující povrch, hranice fází ▪ ~**leuchte** *f* mot. obrysová svítlna, (boční) obrysové světlo ▪ ~**linie** *f* obrysová čára, obrysnice (čára), výkr. obrysová čára, konturovací čára 2. žel. průjezdný profil vozového parku ▪ ~**schalter** *m* el. omezovač provozu, koncový vypínač ▪ ~**strecke** *f* horn. hraniční chodník
begrünen *v* zazenit, ozelenit
Begrünung *f* ozelenění
Begrüppeln *n* vod. inž. usazení nánosu v příkopech, usazení kalu v drážkách
Begurtung *f* čal. popruhový rošt, popruhování
Begurtungseinrichtung *f* popruhovací zařízení
Beguss *m* 1. fot. potah, povlak 2. *keram.* engoba ▪ ~**masse** *f* *keram.* engoba, nástřepí (potah z bílé nebo obarvené hlíny) ▪ ~**ton** *m* *keram.* polevový jíl (drobnozrnná hlína na výrobu plevy)
Begutachter *m* dobroznalec, expert
Begutachtung *f* dobrozdání, expertýza
behaart *v* ochmýřený, chlupatý, srstnatý
Behackung *f* 1. okopávka 2. obsekvání
Behaglichkeitsziffer *f* san. koeficient pohody prostředí (v klimatizaci)
Behälter *m* jímka, kontejner (na radioaktivní látky), nádoba, nádrž, nádržka, pevný obal, přepravník, přepravní skříň, sádka ▪ ~, **selbstabdichtender** *let.* samotěsnící nádrž
 ▪ ~**blech** *n* plech na nádrže, plech na kontejnery ▪ ~**gerät** *n* 1. horn., ochr. pr. zachraný přístroj s tlakovým plynem s uzavřením okruhem 2. akvalung ▪ ~**glas** *n* obalové sklo ▪ ~**schiff** *n* loď. kontejnerová loď ▪ ~**tauchgerät** *n* akvalung (potápěčský přístroj) ▪ ~**tragwagen** *m* 1. žel. kontejnerový vagon 2. mot. vůz na přepravu kontejnerů
 ▪ ~**verkehr** *m* kontejnerová přeprava ▪ ~**wagen** *m* cisterna (vagon), jímkový vůz (např. na cement)
Behältnis *n* balení (pevně tvarované), jímka, nádoba, nádoba, nádrž, schránka
Behandlung *f* 1. opracování, úprava, zpracování 2. zacházení (s něčím), nakládání (s něčím) 3. pojednání, pojednání

▪ ~, **chemisch-thermische** *tep. zpr.* chemicko-tepelné zpracování ▪ ~, **magnetothermische** *met.* magnetotermické zpracování, tepelné magnetické zpracování ▪ ~, **thermisch-magnetische** tepelné-magnetické zušlechťení; tepelné-magnetické přepracování ▪ ~, **thermomechanische** *met.* termomechanické obrábění; *hutn.* tepelné mechanické zpracování

Behang *m vod. transp.* přívěs, návěs

Beharrungs/drehzahl *f el. str.* ustálená rychlost otáčení ▪ ~gesetz *n mech.* princip setrvačnosti ▪ ~vermögen *n mech.* setrvačnost ▪ ~zustand *m* ustálený stav, rovnovážný stav

beheizen 1. opalovat 2. ohřívat 3. vytápět

Beheizung *f* topení, vytápění, vyhřívání

behelfsmäßig výpomocný, provizorní

Behenöl *n* behenový olej

Behinderungsfaktor *m* faktor poruch

Behmlot *n* echosonda, akustický výškoměr

Beiboot *n lod.* pracovní člun

Beiderwand *f, n text.* bavlněná nebo bavlně podobná oboustranná zástěrovina

beidohrig *akust.* dvouušní, stereo-zvukový

beidrehen *vod. transp.* být v dryfu

Beidüngung *f* příměs, přísada, přimíšenina

Beihalten *n I.* ohraničení změn rozměrů při kování z ruky (např. šifky kovaných kroužků) 2. vyražení (otvorů) při kování z ruky

Beihiever *m ryb.* podchyťovací provoz (sítě)

Beihilfe *f* příspěví, výpomoc, podpora, subvence

Beiholz *n* dřevěná příložka

Beiknospen *pl* akcesorické pupeny, přídavné pupeny (očka)

Beil *n* sekera, sekýra

Beilage *f* vklad, příložka, příloha

Beilauf *m el.* tvarová vložka, tvarová mezivrstva (dle tvaru kabelu)

Beilby-Schicht *f met.* Beilbyho vrstva

beilen *tesat, otesávat* (měkký kámen)

Beiluft *f* sekundární vzduch

beimengen přimísit, přimíchat

Beimengung *f* příměs (nechtěná)

Beimengungen *pl*, **zufällige** náhodné příměsi, nechtěné příměsi

beimischen přimísit, přimíchat

Beimischung *f* příměs (úmyslná)

beimpfen (na)očkovat

Bein *n* pilířek, patka, noha, nožka

Beinglas *n* kostní sklo

Beinschirme *mpl ochr. pr.* nákolníky, kamaše

Beipassventil *n* bočnickový ventil, paralelní ventil

Beischiff *n* vlečená loď

Beischlag *m arch.* výstupek, zápraží

Beisetztisch *m (též Beistelltisch m)* servírovací stůlek

Beißer *m* sochor

Beißzange *f* štípací kleště

Beistelltisch *m* servírovací stůlek

Beistellung *f* *frísk. obr.* přísuv (nářadí do záběru)

Beitel *m dřev.* sekáč, dláto

Beiwagen *m I.* *žel.* připojený vagon, přidaný vůz 2. *mot.* postranní vozík (motocyklu), loďka (motocyklu)

Beierwerk *n* nábytkový doplněk

Beiwert *m* součinitel, koeficient

Beiz/anlage *f* mořicí zařízení ▪ ~bad *n* mořicí lázeň ▪ ~betrieb *m* *hutn.* mořírna ▪ ~brüchigkeit *f* *povl.* mořicí křehkost, lámavost po moření

Beize *f I.* *barv.* mořidlo, mořicí lázeň 2. *kož.* činění 3. *povl.* mořicí roztok 4. *zem.* máčení (semen) ▪ ~, **natürliche** *kož.* přírodní mořidlo

beizen mořit

Beizen *n I.* barvení, moření 2. *povl.* leptání 3. *kož.* činění 4. úprava (vlákna) 5. *zem.* máčení (zrna) ▪ ~farbstoff *m* mořidlové barvivo

Beizerei *f* *hutn.* mořírna

Beiz/flotte *f* *barv.* mořicí roztok ▪ ~maschine *f* *hutn.* mořicí zařízení ▪ ~mittel *n I.* *kož.* činidlo, mořidlo 2. *zem.* máčecí prostředek (sadby)

Beizung *f* moření (osiva)

Beizwässer *npl met.* mořicí louh

Bekämpfung *f* boj (proti čemu), potírání čeho, zdolání, hubení, útlum, ničení (škůdců, plevelů) ▪ ~, **chemische** chemický boj ▪ ~, **nichtselektive** *zem.* neselektivní hubení, totální hubení (škůdců)

Bekämpfungsmittel *n* prostředek na napačené dřevo

bekiesen vyštěrkovat, poházet štěrkem

Beklebe/fähigkeit *f* lepivost ▪ ~maschine *f* polepovací stroj, stroj na nanášení lepidla

bekleben polepit

Bekleiden *n* potahování

Bekleidung *f I.* obkládání 2. obklad, obložení, deštění 3. *lod.* přidělení motoru

Bekleidungsleder *n* oděvníká useň

bekleistern nanášet lepidlo

bekohlen zauhlovat, zásobit uhlím

Bekohlungsanlage *f* *kotl., žel.* zařízení na zauhlování

Bekrönung *f arch.* ukončení (věži, vimperku apod.), fronton

Bel *n I.* jednotka hladiny intenzity zvuku bel, B 2. jednotka hladiny akustického tlaku bel, B

Belademaschine *f* *nukl.* zařízení na vkládání a vysouvání paliva z reaktoru

beladen nakládat, zakládat

Beladeschurre *f* náspyné koryto

Beladestation *f* nakládací stanice

Beladewagen *m* *žel.* nakládací vozík

Beladung *f* naložení, nakládka

Belag *m I.* obal, obložení, obklad, polep 2. *st. sil.* povrchová vrstva, nános, pokrytí

Belag(s)korrosion *f* povrchová koroze, dotyková koroze (kovového a nekovového předmětu)

Belag/platte *f* obkladová deska ▪ ~stahl *m* profilová ocel

Belastbarkeit *fel.* zatížitelnost ▪ ~, **thermische** *el.* proudová zatížitelnost (vodičů)

Belastbarkeitsfaktor *m el.* součinitel zatížení

belastete Leitung *tel.* krupovaný kabel, pupinovaný kabel

Belastung *f* zatížení, zátěž ▪ ~ unter vorliegenden Verhältnissen, zulässige *st. sil.* praktická propustnost ▪ ~, **einphasige** *el.* jednofázové zatížení ▪ ~, **gleichbleibende** *el.* konstantní zatížení, trvalé zatížení ▪ ~, **intermittierende** *el.* přerušované zatížení ▪ ~, **kurzzeitige** *el. str.* dočasná zatížení, krátkodobé zatížení ▪ ~, **mittelbare** *mech.* nepřímé zatížení ▪ ~, **obere** horní mez zatížení ▪ ~, **parasitäre** parazitní zatížení, rušivé zatížení ▪ ~, **rechnerische** *zkouš. mat.* výpočtové zatížení ▪ ~, **ruhende** *zkouš. mat.* klidové zatížení ▪ ~, **spezifische** *zkouš. mat.* specifické zatížení

▪ ~, **ständige** stálé zatížení ▪ ~, **stetig verteilte** *stav.* spojitě zatížení ▪ ~, **stetige** *stav.* spojitě zatížení ▪ ~, **thermische** zatížení ohřátými vodami ▪ ~, **unter** pod zátěží ▪ ~, **untere** spodní hranice zatížení ▪ ~, **wechselnde** *zkouš. mat.* střídavé zatížení ▪ ~, **zulässige** dovolené zatížení

Belastungs/analysator *m el.* analyzátor zátěže ▪ ~anzeiger *m vrt.* tahoměr ▪ ~diagramm *n el.* schéma zatížení, zatěžovací diagram, zátěžný diagram, diagram zatížení

▪ ~fläche *f* *zkouš. mat.* zatěžovací plocha ▪ ~gebirge *n vod. inž.* prostorový model zatížení, stereometrický zatěžovací model ▪ ~gewicht *n* zatěžovací závaží (u závažového akumulátoru), zátěž, hmotnost zátěže, úkladek ▪ ~grad *m*

stupeň zatížení, koeficient zatížení ■ **~grenze** *f* dovolená mez zatížení ■ **~kennlinie** *f* el. křivka zatížení, schéma zátěže, spal. mot. zátěžová charakteristika ■ **~kraft** *f* mech. zátěžná síla, vnitřní síla (v součástech konstrukce) ■ **~kurve** *f* 1. křivka vytížení, křivka zaměstnanosti 2. zkouš. mat. křivka zatížení ■ **~linie** *f* zkouš. mat. křivka zatížení ■ **~messer** *m* metrol. siloměr ■ **~plan** *m* org. plán využití (např. obráběcích strojů) ■ **~reaktanz** *f* el. reaktance zatížení ■ **~widerstand** *m* el. zatěžovací odpor, zátěž

belatten pobíjet latěmi

Belattung *f* čal. olatování, lamelový rošt

belaubt olistěný, listnatý

Beleber *m* horn. aktivátor, aktivací přísada (při flotaci)

Belebtschlamm *m* san. aktivovaný kal, oživený kal

Belebung *f* oživení (povrchu)

Belebensbecken *n* san. aktivací nádrž

Belebensverfahren *n*, **schlammarmes** *san.* částečné čištění aktivním bahnem

Belegen *n* 1. obložení, vyložení 2. *gum.* pogumování, vrstvení 3. *telef.* obsazení (voliče), uvedení v činnost (spojovací element)

belegen obkládat, vrstvit

Belegetisch *m* stůl na stříbření zrcadel

Beleg/klampe *f* vod. transp. rohatinka (na napínání lan) ■ **~leser** *m* inf. snímač dokladů ■ **~leser** *m*, **optischer** *inf.* optický snímač dokladů ■ **~messer** *m* telef. měřidlo zátěže (např. počtu spojení) ■ **~nagel** *m* vod. transp. ovíjecí trn (na napínání lan) ■ **~relais** *n* telef. kontrolní relé (v automatické centrále)

Belegkennzeichen *n* telef. obsazující signál

Belegung *f* ohné Wahl telef. obsazení centrály bez vybrání čísla, jalové obsazení centrály

Belegungsanzeiger *m* telef. ukazatel obsazení ■ **~dichte** *f* kryst. hustota obsazení (roviny mřížky atomu) ■ **~zahl** *f* telef. počet ohlášení ■ **~zeichen** *n* telef. signál obsazení

beleimen lepit

Beleimmaschine *f* koč. stroj na nanášení lepidla, nanášečka lepidla, lepička

Beleimung *f* nanášení lepidla

Beleimungsmaschine *f* polepovací stroj, stroj na nanášení lepidla

Beleimvorrichtung *f* zařízení na klížení

beleisten olišťovat, opatřit (dřevěnými) lištami (např. skříně)

Beleistung *f* olišťování

Beleuchter *m* kin., div. osvětlovač (osvětlovací technika)

Beleuchtung *f* osvětlení ■ **~, direkte** přímé osvětlení ■ **~, gleichförmige** rozptýlené osvětlení, smíšené osvětlení ■ **~, indirekte** nepřímé osvětlení ■ **~, schräge** šikmé osvětlení

Beleuchtungsanlage *f* osvětlovací zařízení, osvětlovací instalace ■ **~apparat** *m* opt. osvětlovací přístroj ■ **~armatur** *f* osv. svítidlo ■ **~brücke** *f* 1. div. osvětlovací můstek 2. kin. osvětlovací plošina ■ **~galerie** *f* div. osvětlovací galerie ■ **~güte** *f* kvalita osvětlení, jakost osvětlení ■ **~kommission**, **Internationale** Mezinárodní komise osvětlovací techniky ■ **~messer** *m* luxmetr ■ **~spiegel** *m* opt. zrcátko mikroskopu ■ **~stärke** *f* opt. 1. intenzita osvětlení 2. osvětlenost, jas ■ **~stellwerk** *n* div. nastavovací zařízení pro osvětlení ■ **~wirkungsgrad** *n* činitel využití osvětlení

Belichten *n* 1. fot. osvit, expozice 2. *výkr.* nasvícení, nasvětlení (kopií)

Belichter *m* kanc. osvětlovací přístroj (např. fotokopírky)

Belichtung *f* 1. fot. osvit, expozice 2. *výkr.* nasvícení, nasvětlení (kopií) ■ **~, selektive** selektivní osvětlení

Belichtungsdiagramm *n* radiol. křivka ozáření ■ **~gerät** *n* kanc. nasvécovací přístroj, osvitový přístroj (např. fotokopírky) ■ **~maschine** *f* osvětlovací zařízení (na foto-

citlivý materiál) ■ **~messer** *m* fot. luxmetr ■ **~messer** *m*, **fotoelektrischer** *f*ot. fotoelektrický expozimetr ■ **~programm** *m* polygr. expoziční program ■ **~spielraum** *m* fot. expoziční pružnost (fotocitlivé vrstvy) ■ **~technik** *f* radiol. technika osvětlení paprsky ■ **~uhr** *f* fot. vypínací hodiny (na nastavení expoziční doby, např. kopírování) ■ **~zeit** *f* fot. doba expozice

beliebiger Zugriff *inf.* přímý vstup

Belit *m* belit (složka portlandského cementu)

Belohnung *f*ek. odměna, odměňování, honorování

belüften provětrat, provzdušnit, větrat

Belüftung *f* 1. san. větrání, provětrání, ventilace 2. provzdušnění, provzdušňování, aerace 3. odvzdušnění

Belüftungs/einrichtung *f* odvětrávací zařízení, ventilační zařízení ■ **~rührwerk** *n* míchadlo s provzdušňováním

■ **~system** *n* větrací systém ■ **~ventil** *n* větrací ventil, přívětrávací ventil, zavzdušňovací ventil

Bemannung *f*lod., let. posádka, osádka, obsazení posádkou

Bemaßung *f* okotování

Bemastung *f*lod. vybavení stěžní

Bemessung *f* stanovení rozměrů, dimenzování, posouzení (průřezů v konstrukčních výpočtech)

Bemessungsspannung *f* domezovací napětí

Bemörtelung *f* stav. omítnutí, omítání, omítka

Bemusterung *f* ovzorkování

Benagen *n* ohryz

Bendixtrieb *m* mot. samočinné zasouvání pastorku (spouštěče)

Benedikt-Nickel *n* slitina niklu s 80% mědi

benetzbar smáčitelný

benetzen smáčet, navlhčit

Benetzer *m* smáčeďlo, smáčečí prostředek

Benetzung *f* smáčení, zkrápění

Benetzungsfähigkeit *f* smáčivost ■ **~walze** *f* chem. vl. smáčečí váleček ■ **~wärme** *f* fyz. teplo smáčení

Benthal *n* bental

Bentonit *m* petr. bentonit

Benummerung *f* 1. číselné označení, číselný symbol 2. očíslování

Benutzer, **Benützer** *m* uživatel, používatel ■ **~bibliothek** *f* inf. knihovna uživatele ■ **~programm** *n* inf. aplikační program, uživatelský program

Benutzungs/dauer *f* doba použití, doba využití, doba trvání (odběru) ■ **~faktor** *m* ukazatel využití

Benzal *n* chem. benzal, benziliden

Benzaldehyd *n* chem. benzaldehyd

Benamid *n* chem. benzamid

Benanthron *n* chem. benzatron

Benanthronfarbstoffe *mpl* chem. benzatronová barviva

Benzen *n* chem. benzen

Benzhydrol *n* benzhydrol

Benzin *n* chem. benzin

Benzidinfarbstoffe *mpl* chem. benzinová barviva

Benzil *n* chem. benzil

Benzin *n* benzin ■ **~, bleifreies** bezolovnatý benzin

■ **~, hochklopfestes** vysokooktanový benzin, benzin s vysokým oktanovým číslem ■ **~, verbleites** olovnatý benzin ■ **~behälter** *m* mot. benzinová nádrž ■ **~bleigesetz** *n* zákon o obsahu olova v benzínu ■ **~dämpfe** *mpl* benzinové páry ■ **~einspritzung** *f* mot. vstřík paliva

benzinfest odolný proti benzínu

Benzingutschein *m* benzinová poukázka

Benzinierung *f* paliv. benzínace

Benzin/pumpe *f* benzinové čerpadlo ■ **~spaltung** *f* paliv. krakování (za účelem získání benzínu) ■ **~standmesser** *m* spal. mot. ukazatel hladiny benzínu ■ **~tank** *m* mot. benzinová nádrž ■ **~uhr** *f* mot. ukazatel benzínu

Benzoat *m* benzoan
Benzoichinon *n chem.* benzoichinon
Benzocharz *n* pryskyřice benzoee
Benzoessäure *f chem.* kyselina benzoová
Benzofuran *n chem.* benzofuran, kumaron
Benzoïn *n chem.* benzoïn
Benzol *n chem.* benzol
Benzolanlage *f* zařízení na benzol
Benzolderivate *npl chem.* deriváty benzolu
Benzolring *m chem.* benzenový kruh
Benzonitril *n chem.* benzonitril
Benzophenon *n* benzofenol
Benzoyl *n chem.* benzoyl
Benzoylierung *f chem.* benzoylace
Benzyrene *npl chem.* benzopyreny
Benzyl *n chem.* benzyl
Benzylalkohol *m chem.* benzylalkohol
Benzylamin *n chem.* benzylamin
Benzylcellulose *f chem.* benzylcelulóza
Beobachtbarkeit *f aut.* pozorovatelnost
Beobachtungsuhr *f hod.* chronometr ■ **~wert** *m* hodnota pozorování
bepflanzen vysázet, vysazovat, osazovat, osázet
Bepflanzung *f* osazení, ozelenění
beplanken potahování, pokrývání (např. dýhovanou překližkou)
Beplankung *f* 1. *let.* potah (trupu) 2. *lod.* dužinové pokrytí, pokrytí dužinou (trupu) ■ **~, mittragende** *let.* činná obšívka
Beplattung *f lod.* ocelové pobití (trupu)
Berapp *m stav.* hrubá omítka
Berasung *f* odmnování, drnování
Berasungs/fähigkeit *f* pokryvnost (trav)
Beratungs/auschuss *m* poradní výbor ■ **~dienst** *m* poradenská služba
beräumen *horn.* začistit, otloukat (skalní odlomky po trhací práci)
berechnen propočítat, vypočítat, spočítat, účtovat, vykalkulovat
Berechnung *f* kalkulace, propočet, výpočet ■ **~von Zinsen** účtování úroků (někomu) ■ **~, rekursive** *mat.* rekurentní výpočet ■ **~, statische** *stav.* statický výpočet
Berechnungs/art *f* způsob výpočtu ■ **~blatt** *n* výpočtový list
~fehler *n* chyba výpočtu ■ **~grundlage des Akkordlohns** základ pro výpočet úkolové mzdy ■ **~grundlage** *f* základ pro výpočet ■ **~last** *f* teoretické zatížení ■ **~tafel** *f* výpočtová tabulka ■ **~tiefgang** *m lod.* výpočtový ponor
Berechnungszeitraum *m* bilanční období
berechtigt oprávněný
Berechtigte *m* oprávněná osoba
Beregnung *f* zadržování, kropení, postřik
Beregnungdüngung *f* hnojivá zvlaha
Beregnungsanlage *f zem.* postřikovací zařízení
Bereich *m* *mat.* oblast, obor, rozsah, sektor, sféra, zóna
 ■ **~, achromatischer** achromatický rozsah, achromatická oblast ■ **~, einfach zusammenhängender** *mat.* spojitý obor ■ **~, elastischer** *zkouš. mat.* oblast pružnosti ■ **~, kritischer** *mat.* kritická oblast ■ **~, unelastischer** *zkouš. mat.* oblast trvalých deformací ■ **~, Weißscher** *fyz.* Weisssova oblast, Weisssova doména ■ **~, zulässiger** přípustná oblast ■ **~schalter** *m rad., TV* přepínač rozsahu (např. vlny kmitočtu) ■ **~schätzung** *f* odhad rozsahu ■ **~struktur** *f met.* doménová struktura ■ **~umschaltung** *f rad., TV* přepínání rozsahu (např. vln kmitočtu)
Bereifung *f* 1. *stroj.* ráfek kola 2. *mot.* vybavení vozidla pneumatikami
bereißen *horn.* obtrhat, přibírat (uvolňování skalních úlomků)

Bereisungsschiff *n* inspekční lod'
Bereitschaft *f* připravenost, výrobní pohotovost
Bereitstellung *f* příprava (výroby)
Bereitung *f* příprava
bergab dolů
Bergahorn *m bot.* javor klen
Bergamottöl *n* bergamotový olej
Bergauf-Diffusion *f met.* záporná difuze (proti gradientu koncentrace)
Berg/bahn *f* horská dráha ■ **~bau** *m* hornictví ■ **~baugbiet** *n* hornická oblast ■ **~bauholz** *n* důlní stavební dříví ■ **~bausekunde** *f* hornictví, báňská věda
bergbaulich důlní
Berg/bausprengstoff *m* důlní trhavina ■ **~berechtigung** *f* horní právo, důlní oprávnění ■ **~druck** *m* tlačení hornin, tlak horniny
Berge *f horn.* jalová hornina ■ **~ausleser** *m horn.* přebírač (pracovník) ■ **~brecher** *m horn.* drtič hluché horniny ■ **~halde** *f horn.* horninový odval
Berge/mauer *f horn.* základkové žebro ■ **~mittel** *n horn.* proplástek ■ **~mühle** *f horn.* drtič
bergen vyprošťovat (vozidlo), zachraňovat
Berger *m* vyprošťovák, vyprošťovací zařízení
Bergerle *f* olše zelená
Bergescheider *m horn.* oddělovač hlušiny
Berge/trum *m horn.* jámové oddělení pro hlušinu (jalovinu) ■ **~versatz** *m horn.* kamenná podkládka ■ **~vesetzer** *m horn.* podkládkář (pracovník)
Berg/fahrt *f žel., mot.* jízda do stoupání ■ **~feuchtigkeit** *f geol.* kapilární vlhkost horniny ■ **~flachs** *m min.* azbest ■ **~förderung** *f* transport do stoupání ■ **~gang** *m mot.* převod do stoupání ■ **~gold** *n* ryzí zlato ■ **~hang** *m* svah hory, sklon hory, sráz, sklon ■ **~holz** *n lod.* dřevěný nárazník, dřevěná oděrka
Bergiusverfahren *n chem.* Bergiův proces (výroba kapalného uhlí)
Berg/kork *m min.* minerální plst' ■ **~krankheit** *f* vysokohorská nemoc ■ **~kristall** *m min.* horský křišťál ■ **~leder** *n min.* horská useň
Bergmann *m* horník
Bergmannrohr *n el.* pláštěvá izolační trubice
Berg/maschine *f* hornický stroj ■ **~mehl** *n petr.* sypek křemelin ■ **~öl** *n* ropa, skalní olej ■ **~packen** *m horn.* kamenná ucpávka ■ **~recht** *n* horní právo ■ **~rutsch** *m geol.* sesuv, zřícení skal ■ **~schäden** *mpl* důlní škody (škody způsobené poddolováním) ■ **~schlag** *m poz. inž.* zaval (zřícení se stropu nebo stěny důlního díla) ■ **~schule** *f* hornická škola ■ **~sicherheit** *f* bezpečnost práce v hornictví ■ **~steigefähigkeit** *f mot.* schopnost zdolávat stoupání ■ **~striche** *mpl geod.* čáry sklonu ■ **~sturz** *m* sesuv, zřícení skal ■ **~stütze** *f* rampovací vzpěra
Bergtal *m min.* ozokerit, zemní vosk
Bergung *f* záchrana, zachraňování, vyproštění, uskladnění
Bergungsfahrzeug *n mot.* záchranné vozidlo, vyprošťovací vozidlo
Berg/versatz *m horn.* základka, zakládání vyrubaných prostor ■ **~wachs** *m min.* ozokerit, zemní vosk ■ **~wasser** *n geol.* voda v hornině ■ **~werk** *n* báňský závod, důl
Bergwerks/kabel *n el.* hornický kabel, báňský kabel
~pumpe *f* hornické čerpadlo
Bergwetter *n horn.* vzduch v dole
Bergzinn *n min.* kasiterit, cinovec
Bericht *m* zpráva, raport
Berichterstattung *f* zpravodajství
berichtigen 1. opravit, korigovat 2. *třísk. obr.* rovnat brusný kotouč
Berichtigung *f* 1. *metrol.* oprava, korekce 2. *geod.* rektifi-

kace, regulace
Berichtigungsfaktor *m* opravný součinitel
Berichtswesen *n* výkaznictví
berieseln zavlažovat (podmokem), zavodňovat
Berieselung *f* 1. orosení 2. *vod. inž.* zvlažování, zkrápění, postřik
Berieselungs/anlage *f* 1. *div.* vodní fontána 2. *ochr. pr.* zadešťovací zařízení, zvlhčovač ▪ **~graben** *m* *vod. inž.* závlahový příkop ▪ **~kondensator** *m* *chlad.* sprchový kondenzátor ▪ **~sieb** *n* síťový křípč, síťový zvlhčovač ▪ **~stärke** *f* hustota zvlhčování ▪ **~turm** *m* zkrápěcí věž, pračka (plynu), promývačka (plynu) ▪ **~verdampfer** *m* *chladn.* zkrápěný výparník
Berkefeldfilter *n* *san.* Berkefeldův filtr
Berkelium *n* chem. Berkelium, Bk
Berlinia *n* ebiera
Berme *f* *poz. inž.* lavička
Bernstein *m* *min.* jantar ▪ **~säure** *f* *chem.* kyselina jantarová
berohen *stav.* orákosovat (před omítáním)
Berohrung *f* armatura
Berstdruck *m* trhací tlak (potrubí); průtlak, pevnost v průtlaku (vlastnost papíru)
Bersten *n* prasknutí, puknutí (např. brusného kotouče)
Berst/festigkeit *f* *polygr.* pevnost (papíru) v průtlaku ▪ **~festigkeitsprobe** *f* zkouška odolnosti proti vzniku trhlin ▪ **~scheibe** *f* pojistná membrána (prasknoucí pod nadměrným tlakem)
Berstungsbruch *m* *geod.* šterbinové pukání, trhlina ▪ **~flie-ßung** *f* *geol.* tečení v důsledku pukání
Berstversuch *m* *paper.* zkouška průtlaku, zkouška pevnosti v protlaku stlačeným vzduchem
Bertholide *npl* *chem.* bertolidy, nestechiometrické sloučeniny
Berufsausbildung *f* výchova k povolání, odborná výchova
Berufung *f* povolání, odvolání
Beruhigung *f* *hutn.* uklidnění oceli (odkysličení a odplynění)
Beruhigungs/becken *n* *vod. inž.* uklidňovací nádrž ▪ **~strecke** *f* vyrovnávací trasa, trasa uklidnění
Berührung *f* 1. styk, přilehnutí, *el.* dotyk, dotýkání, dotekování 2. *mat.* dotek (např. tangenciální)
Berührungs/bahnhof *m* *žel.* styčná stanice ▪ **~ebene** *f* *mat.* dotyková rovina ▪ **~entwickler** *m* *svar.* dotykový vyvíječ ▪ **~gift** *n* dotykový jed (insekticid) ▪ **~heizfläche** *f* *koth.* konvekční ohřevná plocha
berührungslös bezdotykový
Berührungspunkt *m* 1. *stroj.* dotykový bod, styčné místo 2. *mat.* bod dotyku ▪ **~spannung** *f* *el.* dotykové napětí ▪ **~taste** *f* *TV* senzor, dotykové tlačítko, dotykový vypínač ▪ **~überhitzer** *m* *koth.* konvekční přehříváč
Beryll *m* *min.* beryl
Beryllium *n* *chem.* Beryllium, Be ▪ **~keramik** *f* *elektron.* beryliová keramika ▪ **~kupfer** *n* *met.* beryliová měď
besäen osít
Besaitungsmaschine *f* stroj *m* na vyplétání (sportovních raket)
Besamung *f* *zem.* inseminace, oplození
Besamungshieb *m* seč semenná
besanden 1. pískovat, posypat pískem 2. zásobovat pískem (např. lokomotivy)
Besandungsmaschine *f* pískovací stroj
Besamast *m* *lod.* zářový stěžeň
Besatz *m* 1. *horn.* ucpávka (vrtu) 2. *hutn.* mřížový ohříváče větru vysoké pece ▪ **~band** *n* lemovka ▪ **~nudel** *f* *horn.* ucpávkový váleček ▪ **~stein** *m* *horn., keram.* mřížová cihla, mřížová tvárnice
Besatzung *f* posádka, osádka, osazenstvo
Besaumbandsäge *f* *dřev.* omítací pásová pila (pásovka

na omítání kulatiny)
Besäumen *n* osekávání hran
besäumen omítat (fezivo), ořezávat
Besäum/fräsmaschine *f* omítací frézka ▪ **~hacke** *f* omítací sekačka ▪ **~kreissäge** *f* *dřev.* omítací kotoučová pila (dvojitá nebo vícekotoučová) ▪ **~säge** *f* *dřev.* obřezávačka podélná ▪ **~schere** *f* *hutn.* nůžky na ostříhávání hran (plechů) ▪ **~zerspaner** *m* omítací roztrískovač
Beschädiger *m* škodlivý činitel
Beschädigung *f* poškození, porucha, porušení ▪ **~, mecha-nische** mechanické poškození
Beschädigungsintensität *f* intenzita poškození
Beschaffenheit *f* vlastnost, jakost, stav
Beschaffenheitsstandard *m* materiálová norma
Beschaffung *f* *kek.* nabytí, získání, opatření, nákup
Beschäftigung *f* zaměstnání
Beschallung *f* *elakust.* ozvučení, megafonizace
Beschallungs/kopf *m* *elakust.* hlavice ultrazvukového vysílače ▪ **~technik** *f* *elakust.* technika ozvučení
Beschaltung *f* *tel.* osazení kabely, vybavení vodiči
Beschalung *f* bednění *n*, obednění
Beschattung *f* stínění, zastínění
Beschaufelung *f* *stroj.* nasazení lopatek, opatření lopatkami (turbíny)
Beschauung *f* prohlídka (např. těžního zařízení)
Beschichten *n* nanášení (nátěrů, vrstev)
Beschichtung *f* nanášení (dřeva), povlékání (dřeva), potahování (dřeva), laminování (dřeva), vrstvení (dřeva), povrchové zušlechtnění (dřeva)
Beschichtungs/maschine *f* nanášecí stroj ▪ **~roboter** *m* robot pro zušlechťování povrchu ▪ **~walze** *f* navalovací válec, nanášecí válec
Beschickband *n* zásobovací pás
beschicken plnit (zásobník), podávat, vkládat (do stroje), přikládat (do kotle)
Beschicker *m* podavač, napáječ, plnič (zařízení)
Beschick/gestell *n* vkladací stojan ▪ **~kran** *m* *hutn.* zavážecí jeřáb ▪ **~maschine** *f* *hutn.* zavážecí stroj
Beschickung *f* 1. naplnění, vsazení, zavážení 2. *hutn., horn.* vsázka
Beschickungs/anlage *f* 1. podávací zařízení 2. *hutn.* vsázecí zařízení, zavážecí zařízení ▪ **~arm** *m* zasouvací rameno ▪ **~bühne** *f* 1. *hutn.* vsázkový můstek, zavážecí plošina 2. *trísk. obr.* stanoviště přivádění (částí k obrobení) ▪ **~einrichtung** *f* vkladací zařízení ▪ **~förderer** *m* zasouvací transportér, zasouvací dopravník ▪ **~korb** *m* plnicí zásobník, plnicí koš ▪ **~maschine** *f* *hutn.* zavážačka, vsázkačka, *nuhl.* zařízení na zasunutí a vysunutí paliva ▪ **~mulde** *f* *hutn.* korýtko na zavážení (vysoké pece) ▪ **~ofen** *m* *slév.* odlévací pec, pec pro odlévání (dávované) ▪ **~öffnung** *f* 1. navážecí otvor 2. *hutn.* vsázecí otvor, vsázecí okénko 3. *slév.* vsázecí otvor (kuplovný) ▪ **~säule** *f* *hutn.* sloupec zavážky ▪ **~transporteur** *m* zasouvací transportér, zasouvací dopravník ▪ **~trichter** *m* násypka na zavážení (vysoké pece) ▪ **~tür** *f* *hutn.* vsázkové okno ▪ **~vorrichtung** *f* 1. zásobovací zařízení, vkladací zařízení 2. *hutn.* zavážecí zařízení, vsázkové zařízení ▪ **~wagen** *m* 1. zavážecí vůz 2. *hutn.* zaspávací vozík ▪ **~walze** *f* podávací válec ▪ **~zeit** *f* doba zavážení (do stroje), doba vkladání (do stroje)
Beschickvorrichtung *f* plnicí zařízení, vkladací zařízení
beschießen 1. *zbroj.* ostřelovat 2. *nuhl.* bombardovat
Beschilderung *f* *st. sil.* označkování, ustavení dopravních značek
Beschirmung *f* *TV* potahování obrazovky (elektronky) luminoformem
Beschlag *m* 1. kování (dveří, oken) 2. nános, povlak (např. kysličníku), výkvět ▪ **~, verdeckter** zapuštěné kování

▪ **~befestigung** *f* upevnění kování ▪ **~bohren** *n* vrtání otvorů pro kování ▪ **~bohrer** *m* vrták otvorů pro kování
Beschlagen *n* 1. pobíjení, okování 2. opatření nánošem (např. kysličníku)
beschlagen pobít, okovat, přitesat, okhranit, otesat
beschlagnahmen zabavit (majetek)
Beschlag/pfosten *m* bednicí fošna ▪ **~technik** *f* technika kování
Beschleuniger *m* 1. *gum.* urychlovač (vulkanizace) 2. *fyz.* akcelérátor, urychlovač (částic)
Beschleunigung *f* *mech.* akcelerace, urychlení, zrychlení ▪ *~, anchimere* *chem.* anchimerační urychlení ▪ *~, negative* *mech.* negativní zrychlení
Beschleunigungs/aufnehmer *m* *mech.* snímač zrychlení ▪ **~band** *n* urychlovací pás ▪ **~betrieb** *m* *stroj.* zrychlovací provoz ▪ **~einrichtung** *f* *mot.* urychlovací zařízení, zrychlovací pumpička (karburátoru) ▪ **~elektrode** *f* *elektron.* urychlovací elektroda ▪ **~fähigkeit** *f* *paliv.* odolnost proti přetřetí ▪ **~fehler** *m* *navig.* chyba při zrychlení (magnetické jehly) ▪ **~maschine** *f* *fyz.* akcelérátor, urychlovač ▪ **~pol** *m* *mech.* momentální střed zrychlení ▪ **~rollgang** *m* urychlovací válečková dráha ▪ **~spur** *fst. sil.* zrychlený pruh (dopravní) ▪ **~verzögerer** *m* *gum.* zpomalovač (procesu) ▪ **~walze** *f* urychlovací válec ▪ **~widerstand** *m* *žel.* odpor setrvačnosti, zrychlovací odpor ▪ **~winkel** *m* *mot.* úhel předstihu
Beschneideeinrichtung *f* ořezávací zařízení
Beschneidemaschine *f* *tvář.* ořezávačka, ořezávací stroj, okrajovačka
Beschneiden *n* *tvář.* ořezávání, okrajování
Beschneider *m* *tvář.* ořezávač, okrajovač
Beschneiderei *f* *polygr.* oddělení řezaček a trojřežů
Beschotterung *f* *žel.* vyštěrkování, vypěchování štěrkem
Beschreibungsfunktion *f* *aut.* popisná funkce
Beschriftung *f* *výkr.* popsání, popisování (výkresů); legenda (na výkrese)
Beschuss *m* 1. ostřelování 2. *nukl.* bombardování
Beschussprobe *f* *výbuš.* zkouška (citlivosti) střelby
Beschwerdebuch *n* kniha stížností
Beschwerden *n* *text., papírn.* zatěžování (přírodního hedvábí)
Beschwerung *f* zatížení (např. lici formy); zatěžování
Beschwerungs/appretur *f* *text.* napínací, zatěžkávací apretura (u hedvábí) ▪ **~gewicht** *n* *slév.* úkladek, závaží ▪ **~mittel** *n* plnidlo, zatěžkávadlo, nastavovadlo
Beschwerwalze *f* *polygr.* zatěžkávací válec, napínací válec
Beseitigung/des Serizins *text.* odstranění sericinu, odsericinování, odšlichtování
Besemerroheisen *n* *hutn.* Bessemerovo surové železo
besenförmig metlovitý
Besenschrank *m* úklidová skříň
Besenspritzputz *m* *stav.* omítka stříkaná koštětem
besetzen 1. *telef.* obsadit (linku) 2. *horn.* ucpat (vývrt), olemovat, obroubit
Besetztanzeiger *m* *telef.* indikace obsazenosti
Besetztfall *m* *telef.* stav obsazení
Besetzungs/inversion *f* *fyz.* inverze obsazení, odvrácení obsazení ▪ **~zahlendarstellung** *f* *nukl.* znázornění počtu obsazení
Besichtigung *f* přehledka, obhlídka
Besichtigungs/gang *m* kontrolní ochoz, kontrolní obhlídka ▪ **~schacht** *m* kontrolní průhled
Besiedlungsdichte *f* hustota zalidnění (počet obyvatel na 1 ha osídlení)
Besitzer *m* vlastník
Besitzgrenze *f* hranice majetku
Besohlen *n* *mot.* protektorování (pláště)
Besoldungsgruppe *f* mzdová skupina

Besonnung *f* ozáření sluncem, oslunění, insolace
Besonnungsdauer *f* trvání naslunění
bespannen 1. *let.* potahovat plátnem 2. *stav.* obepínat, potahovat (látkou nebo fólií) 3. *zem.* zalít (jímku) 4. *za-* přahat (koně)
Bespannmaschine *f* stroj na vyplétání (sportovních raket)
Bespannstoff *f* *let.* obepínací látka, potahovací látka
Bespannung *f* 1. *stav.* potah (tkaninou nebo fólií) 2. *let.* potažení
Bespantung *f* *lod.* vyžebrovaní
Bespinning *fel.* opředení
Besprechungsexemplar *n* recenzní exemplář
Besprengen *n* *st. sil.* pokropení, postřikání
bespritzen postřikát, postřikovat, kropit
besprühen postřikovat, ostřikovat, obstříkávat, nastříkávat
Besprüfung *f* postřik (vlhká ochrana dřeva)
Bespulung *f* *tel.* pupínace
Bessel-Funktionen *fpl* *fyz.* Besselova funkce
Bessemerbirne *f* *hutn.* Bessemerův konvertor, Bessemerova hruška
Bessemererei *f* *hutn.* 1. besemerovský postup, konvertorový kyselý proces 2. besemerovská ocelárna, besemerovna
Bessemer/stahl *m* Bessemerova ocel, ocel vyrobená besemerovským způsobem ▪ **~verfahren** *n* *hutn.* výroba oceli v Bessemerových konvertorech, besemerovský postup, konvertorový kyselý proces
Bessemern *n* *hutn.* besemerování
Bestand *m* 1. *ek.* stav, zůstatek (účtní), zásoba (peněžní) 2. porost ▪ *~, anerkannter* uznaný porost ▪ *~, auscheidender* podružný porost ▪ *~, eiserner* železná zásoba ▪ *~, gleichaltriger* stejnověký porost ▪ *~, ungleichaltriger* nesterajnověký porost ▪ *~, verbleibender* hlavní porost
Bestandes/auflockerung *f* prosvětlování (porostu) ▪ **~begründung** *f* zakládání porostů, založení porostu ▪ **~beschreibung** *f* popis porostu ▪ **~dichte** *f* hustota porostu ▪ **~erneuerung** *f* obnova porostu ▪ **~erziehung** *f* porostní výchova ▪ **~etage** *f* porostní etáž ▪ **~gliederung** *f* rozčleňování porostů ▪ **~höhe** *f* výška porostu ▪ **~karte** *f* porostní mapa ▪ **~lichtstellung** *f* proředění porostu ▪ **~mantel** *m* porostní plášť ▪ **~pflege** *f* porostní výchova ▪ **~reinigung** *f* čištění porostu ▪ **~schluss** *m* porostní zápoj ▪ **~schranke** *f* porostní závora ▪ **~struktur** *f* porostní skladba ▪ **~vorratswert** *m* hodnota porostní zásoby ▪ **~wand** *f* porostní stěna
beständig, chemisch chemicky odolný, chemicky stálý
Beständigkeit *f* odolnost, vytrvalost, ustálenost, stabilita, stálost ▪ *~, chemische* chemická odolnost
Beständigkeitsbereich *m* oblast stability
Bestands/aufnahme *f* *ek.* inventarizace, inventurní seznam, soupis zásob ▪ **~plan** *m* *stav.* inventarizační plán ▪ **~verzeichnis** *n* inventář
Bestandteil *m* součást, součástka, skladová část, skladový díl, skladová položka
Bestapelungsanlage *f* ukládací zařízení (do hrání), stohovací zařízení
bestätigen potvrdzovat
BE-Statistik *f* *fyz.* statistika Boseho-Einsteina
Bestäuben *n* *polygr.* poprášení, zaprášení (tisků)
bestäuben poprášit, opylit, opylovat
Bestäuber *m* opylovač; poprašovač
Bestäubung *f* poprašování, zaprašování, práškování
Bestechnaht *f* *čal.* obšívací šev
Besteck *n* *navig.* pozice, poloha (lodi)
Besteckensatz *m* zásuvka na přístroje
Besteckrechner *f* navigační impuls
Bestellmaß *n* nominální šířka
Bestellung *f* 1. *ek.* objednávka, zakázka 2. *zem.* obdělávání

(pole)

Bestich *m stav.* hrubá omítka, surová omítka

Bestiftung *f kotl.* okolkování (potrubí), přidělení kolíků

bestimmen 1. určit, ustanovit 2. *mat.* definovat 3. *třisk.* obr. stanovit

Bestimmfläche *f třisk.* obr. určený povrch, stanovený povrch

Bestimmung *f* 1. určení, ustanovení 2. označení, vyznačení 3. stanovení (např. polohy obráběného předmětu)

Bestimmungen *fpl*, **technische** viz **Bedingungen**, **technische**

Bestimmungs/bahnhof *m žel.* stanice určení ■ **~flughafen** *m* cílové letiště ■ **~gleichung** *f mat.* definovaná rovnice (rovnice, která není identitou) ■ **~grenze** *f chem.* hranice určení, mez určení ■ **~station** *f* stanice určení

Bestimmungen *fpl* označení; ustanovení, předpisy

Bestlast *f mot.* ekonomické zatížení (turbíny)

Bestleistung *f mot.* optimální výkon, ekonomický výkon

bestockt porostlý (lesem), zakmeněný (porostlý)

Bestockung *f* zalesnění porostu

Bestoßen *n* 1. *dřev.* otesání 2. *slév.* hrubé očištění odlitků

bestoßen srazit, ohoblovat (hrany)

Bestpunkt *m mot.* vrcholek křivky efektivnosti, nejvyšší bod účinnosti

Bestrahlung *f* 1. nasvětlení, ozáření 2. *radiol.* dávka ozáření

Bestrahlungs/dosisleistung *f* výkon dávky ozáření ■ **~gerät** *n radiol.* ozařovací zařízení, osvětlovací přístroj ■ **~quarzlampe** *f el.* ultrafialová zářivka, „horské slunce“ ■ **~schaden** *m* radiální poškození ■ **~stärke** *f* (intenzita) ozáření, ozářenost ■ **~tisch** *m* terapeutický stůl ■ **~verfestigung** *f met.* zpevnění radiací, vytvrzení ozářením

Bestückung *f* vybavení, osazení (např. obráběcího stroje)

Bestwert *m* optimální hodnota, největší hodnota

Bestzt(kenn)zeichen *n telef.* obsazovací tón

Betabestrahlung *f fyz.* ozáření paprsky beta

betagenes Element *chem.* prvek stabilizující fázi beta

Betain *n chem.* betain

betakeln *lod.* vybavit lod' (lany a kladkostroji)

Betaminuszerfall *m nukl.* rozpad β-

Betankung *f* opatření paliva, natankování (např. letadla)

Betastrahlen *mpl fyz.* paprsky beta ■ **~strahler** *m fyz.* zářič beta, izotop emitující záření β ■ **~teilchen** *npl fyz.* částice β

Betätigung *f* ovládání, stisknutí (tlačítka)

Betätigungs/gestänge *n el.* ovládací páka ■ **~hebel** *m stroj.* spínací páka ■ **~knopf** *m* rozstříkovací hlavička, hlavička uzávěru (aerosolového) ■ **~tafel** *f el.* ovládací panel ■ **~welle** *f stroj.* výtlačný váleček (spojky)

Betatron *n nukl.* betatron

Betaumwandlung *f fyz.* přeměna β

betaut orosený, zrosený

Betautung *f* orosení

Beta/verteilung *f mat.* rozdělení beta ■ **~wellen** *fpl fyz.* vlny beta ■ **~zerfall** *m nukl.* rozpad beta ■ **~zerfall** *m*, **inverser nukl.** inverzní rozpad β

beteeren podehtovat

BET-Gleichung *f fyz.* rovnice BET, rovnice Brauner-Emmelett-Tallerova

Bethellisieren *n dřev.* impregnace kreozolem a dehtovými oleji

Bethe-Slater-Kurve *f fyz.* Bethe-Slaterova křivka

Beton *m* beton ■ **~, belüfteter** provzdušněný beton ■ **~, bewehrter** železobeton ■ **~, fetter** mastný beton (beton s velkým množstvím cementu) ■ **~, flüssiger** litý beton ■ **~, junger** čerstvý beton ■ **~, plastischer** plastický beton, plastbeton, beton s makromolekulárním pojivem ■ **~, steifer** ztuhlý beton ■ **~, unabgebundener** nevázaný beton ■ **~, unbewehrter** nevyztužený beton, nearmovaný beton ■ **~, vorgespannter** stav. předpjatý beton ■ **~, wei-**

cher měkká betonová směs ■ **~anstrich** *m povl.* betonový podklad ■ **~aufbereitung** *f* příprava betonu, výroba betonu ■ **~bau** *m* betonová konstrukce ■ **~bauer** *m* betonář ■ **~brecher** *m stroj.* zařízení na lámání betonu ■ **~brechsand** *m* drcený písek do betonu, drobné drcené kamenivo do betonu ■ **~containment** *n energ.* bezpečnostní betonová výztuž ■ **~dachstein** *m* betonová taška ■ **~damm** *m vod. inž.* betonová hráz, betonová přehrada ■ **~decke** *f* 1. *stav.* betonový strop 2. *st. sil.* betonový povrch ■ **~einschalung** *f stav.* bednění do betonu ■ **~fabrik** *f* betonárna ■ **~fahrbahn** *f st. sil.* betonová jízdní dráha (s betonovým povrchem) ■ **~feinkies** *m* jemný štěrk do betonu ■ **~fertigteil** *m stav.* betonový dílec ■ **~formstein** *m st. sil.* betonový blok, profilový beton, betonový profil ■ **~formsteinausbau** *m horn.* výztuž z betonových profilů ■ **~geschoss** *n* protibetonová střela ■ **~glas** *n stav.* sklobeton

betonieren betonovat

Beton/kies *m* štěrk do betonu ■ **~kipper** *m* výklopník betonu, vyklápec vůz na beton ■ **~lager** *n stav.* betonové ložisko ■ **~leitung** *f el.* vedení na betonových sloupech ■ **~marmor** *m* umělý mramor ■ **~mast** *m el.* betonový sloup ■ **~mischanlage** *f* betonárna ■ **~mischmaschine** *f* míchačka na beton ■ **~mörtelspritzverfahren** *n stav.* nastříkávání betonové hmoty, torkretování ■ **~nest** *n* hnízdo v betonu

Betonung *f vod. inž.* vyznačení vodní trasy bójkami

Beton/oberbau *m st. sil.* horní povrchová betonová vrstva (odolná proti otěru) ■ **~pfeiler** *m* betonový pilíř, betonový sloup ■ **~sand** *m* písek do betonu ■ **~säule** *f* betonový sloup ■ **~schalung** *f stav.* betonové bednění ■ **~schüttung** *f* sypání betonové směsi ■ **~schwelle** *f* 1. *vod. inž.* betonový práh 2. *žel.* betonový pražec ■ **~schwellenverlegegerät** *n* žel. zařízení na ukládání betonových pražců ■ **~sohlbank** *f stav.* betonový parapet ■ **~split** *m* drt do betonu (hrubá) ■ **~spritzmaschine** *f stav.* stroj na nastříkávání betonové směsi, torkretovací zařízení, cementové dělo ■ **~stampfer** *m* betonový pěch, dusadlo betonové směsi ■ **~staudamm** *m vod. inž.* přehradní betonová nádrž, betonová přehrada, betonová hráz ■ **~stein** *m* betonová tvárnice, betonová cihla, betonový (prefabrikovaný) blok, betonový prefabrikát ■ **~steinwerk** *n* betonárna, výroba betonových výrobků ■ **~waren** *fpl* betonové výrobky ■ **~warenfabrik** *f* betonárna, výroba betonových výrobků ■ **~waremaschine** *f stav.* stroj na výrobu betonových polofabrikátů ■ **~werk** *n* výroba betonu, betonárna ■ **~zusätze** *mpl* přísady do betonu (dle požadovaných vlastností) ■ **~zuschlagstoff** *m* kamenivo do betonu

Betrachtung *f* pozorování, posuzování, úvaha

Betrachtungsggerät *n opt.* prohlížečka diapositivů

Betrag *m ek.* suma, kvóta ■ **~, absoluter** *mat.* absolutní hodnota

betreiben pohanět, provozovat, těžit, dobývat

Betreiber *m* uživatel, provozovatel (např. kotle)

Betrieb *m* podnik, závod, továrna, výroba; provoz, těžba ■ **~, absatzweiser** přerušovaná výroba, periodická výroba ■ **~, automatischer** automatický provoz, automatická funkce (zařízení) ■ **~, geräuscharmer** *el. str.* bezhlučný provoz ■ **~, gewöhnlicher** *stroj.* obvyklý provoz ■ **~, indirekter** *inf.* nespřažený režim; nepřímé zpracování dat, zpracování dat off-line ■ **~, rechnerunabhängiger** *inf.* nepřímé zpracování dat, nespřažené zpracování dat ■ **~, unterbrochener** *stroj.* přerušovaný provoz ■ **~, ununterbrochener** nepřetržitá práce; *el. str.* nepřetržitý provoz

Betriebs/abrechnung *f ek.* hospodářský rozpočet (podniku) ■ **~abteilung** *f* oddělení podniku ■ **~anweisung** *f* návod k obsluze ■ **~art** *f* druh práce (např. stroje), druh využití (např. zařízení), druh výroby, způsob výroby, druh zatížení ■ **~auftrag** *m ek.* vnitřní zakázka, vnitropodnikový příkaz

(pracovní), vnitropodnikové zadání ■ **~bedingungen** *fpl* provozní podmínky, podmínky provozu ■ **~bereiten** připravený k provozu, pohotový, v provozní pohotovosti ■ **~bereitschaft** *f* připravenost k provozu, provozní pohotovost ■ **~bremse** *f mot.* provozní brzda ■ **~bremsung** *f žel.* provozní brzdění ■ **~dämpfung** *f tel.* provozní útlum ■ **~dauer** *f stroj.* životnost ■ **~dienst** *m žel.* dopravní služba ■ **~drehzahl** *f stroj.* pracovní otáčky ■ **~druck** *m hydr.* provozní tlak ■ **~eingriffswinkel** *m stroj.* provozní úhel záběru ■ **~einrichtung** *f* výrobní zařízení ■ **~einstellung** *f* zastavení provozu ■ **~erde** *f el.* provozní uzemnění ■ **~fachmann** *m* provozní odborník, podnikový odborník ■ **~festigkeit** *m* provozní pevnost, pevnost za provozu ■ **~fläche** *f zem.* obdělávaná plocha ■ **~flüssigkeit** *f* provozní kapalina, technologická tekutina ■ **~frequenz** *f I.* el. provozní kmitočet, síťový kmitočet 2. *rad.* pracovní četnost ■ **~gelände** *n* plocha závodu ■ **~größe** *f* provozní veličina ■ **~kenn(linien)feld** *n stroj.* (univerzální) charakteristika chodu (např. motoru) ■ **~kennlinie** *f* provozní charakteristika, charakteristika využití (např. motoru) ■ **~kontrolle** *f* technická kontrola ■ **~kosten** *pl ek.* provozní náklady (bez materiálových nákladů) ■ **~last** *f stroj.* provozní zatížení, využitelné zatížení ■ **~leistung** *f I.* hnací výkon 2. *ek.* výrobní kapacita ■ **~leitung** *f, elektrische žel.* elektrický přívod ■ **~mann** *m* člen podnikového kolektivu ■ **~messgerät** *n* provozní měřicí přístroj ■ **~messung** *f* technické měření, provozní měření, průmyslové měření ■ **~mittel** *npl ek.* provozní prostředky ■ **~planung** *f* podnikové plánování ■ **~punkt** *m stroj.* jmenovitý pracovní bod ■ **~raum** *m* výrobní prostor ■ **~schalter** *m el.* hlavní vypínač, pracovní prepínač ■ **~schild** *n stroj.* provozní štítek, popisný štítek (stroje) ■ **~schule** *f, technische* podniková technická škola ■ **~schutz** *m* ochrana závodu, podniková ostraha ■ **~sicherheit** *f* bezpečnost provozu ■ **~spannung** *fel.* provozní napětí, síťové napětí ■ **~stofflager** *n* sklad provozních látek (např. maziva) ■ **~störung** *f* provozní porucha, havárie ■ **~system** *n inf.* operační systém ■ **~übertragungsmaß** *n tel.* součinitel provozního přenosu ■ **~uhr** *f* provozní hodiny (časoměřičský přístroj) ■ **~unfall** *m* pracovní úraz ■ **~verstärkung** *f tel.* efektivní zesílení, provozní zisk ■ **~vorgang** *m* výrobní proces ■ **~vorschrift** *f let.* provozní předpis ■ **~vorschriften** *fpl* pracovní předpisy (ve výrobě) ■ **~wälzkreis** *m stroj.* pracovní hnací kolo (ozubených kol) ■ **~wartung** *f I.* údržba, údržbářská služba 2. dozor (nad údržbou) ■ **~wasser** *n san.* průmyslová voda, užitková voda (ne pitná) ■ **~wasserspiegel** *m vod. inž.* hladina pracovní vody, hladina provozní vody ■ **~weise** *f, halbkontinuierliche* polokontinuální způsob (výrobního) procesu ■ **~weise** *f, kontinuierliche* kontinuální způsob provozu, nepřetržitý proces ■ **~welle** *f rad.* provozní vlna ■ **~werk** *n žel.* dílna běžných oprav ■ **~wert des Relais** *tel.* nastavovací hodnoty relé ■ **~wirtschaftslehre** *f* ekonomika výroby, ekonomika produkce ■ **~zeit** *f I.* časový úsek výroby, perioda výroby, kampaň (např. cukrovárnícká) 2. doba provozu ■ **~ziel** *n* provozní cíl

betreffen postihný

Bett *n I.* vod. inž. koryto, ložisko 2. *stroj.* lože (soustruhu) 3. nalezště (vrstva) ■ **~für Single** ložko pro jednu osobu ■ **~, grünes** ložko z přírodních materiálů ■ **~beschlag** *m* postelové kování ■ **~bewegung** *f* pohyb ložiska (fluidálního) ■ **~boden** *m* postelová vložka ■ **~couch** *f* ložková pohovka ■ **~filter** *n, m* vrstvý filtr ■ **~fräsmaschine** *f tržsk. obr.* rovinná frézka ■ **~gestell** *n* kostra postele ■ **~hirn** *n* čelo postele ■ **~kasten** *m* skříňka na lůžkoviny ■ **~nische** *f* spací kout, nika pro ložko ■ **~platte** *f stroj.* základová deska (koníku) ■ **~rahmen** *m* lůžkový rám, lůžkový rošt ■ **~schlitten** *m stroj.* podélné saně, ložní saně

(obráběcího stroje)

Bettung *f I. mech.* uložení, lože 2. *žel.* podsýpka, šterkovina
Bettzeugraum *m* prostor na lůžkoviny
Beuchen *n text.* alkalická vyvárka
Beuchkessel *m text.* varný kotel (pro alkalickou vyvárku)
Beugung *f opt.* ohyb (světla, vln), difrakce
Beugungs/empfang *m rad.* troposférický příjem ■ **~streifen** *m opt.* difrakční proužek ■ **~winkel** *m I.* úhel ohnutí 2. *opt.* úhel ohybu, difrakční úhel, úhel difrakce; *kryst.* úhel odrazu
Beule *f* boule, důlek, prohlubenina
Beulen *n zkouš. mat.* vyboulení, prohnutí (místní ztráta pevnosti membrány) ■ **~bildung** *f* tvoření bouli
Beutel *m I.* pytlík, sáček, vak 2. *biol.* prašník ■ **~filter** *n, m* sádkový filtr, pytlíkový filtr, rukávový filtr ■ **~maschine** *f* stroj na pytlíky
Bevatron *n fyz.* bevatron (urychlovač)
Bevölkerungsdichte *f* hustota zalidnění
Bevorragung *f* předzасobení (materiálem)
bevorziehen dávat přednost
bewachsen porostlý (rostlinami)
Bewachsung *f* vegetační kryt
Bewaffnung *f* vyzbrojování, vyzbrojení
bewalden zalesnit
Bewaldung *f* zalesnění
Bewaldungsprozent *n* lesnatost
Bewässerung *f* zavodnění, zavlažování
Bewässerungsgraben *f, m* zavlažovací příkop
Beweglichkeit *f I.* pohyblivost 2. *mech.* stupeň volnosti
Bewegung *f mech.* pohyb ■ **~, beschleunigte** *mech.* urychlený pohyb ■ **~, epirogenetische** *geol.* epirogenetický pohyb ■ **~, erzwingene** nucený pohyb ■ **~, fortschreitende** *mech.* postupný pohyb, postupový pohyb ■ **~, freie** *mech.* volný pohyb ■ **~, geradlinige** *mech.* přímočarý pohyb ■ **~, gleichförmig beschleunigte** rovnoměrně zrychlený pohyb ■ **~, gleichförmig veränderliche** *mech.* rovnoměrně měněný pohyb (zrychlený nebo zpomalený) ■ **~, gleichförmige** *mech.* stejnoměrný pohyb, konstantní pohyb ■ **~, gleichmäßig beschleunigte** *mech.* rovnoměrně zrychlený pohyb ■ **~, gleichmäßig veränderliche** *mech.* stejnoměrně proměnlivý pohyb ■ **~, harmonische** *mech.* harmonický pohyb; pohyb po sinusoidě ■ **~, krummlinige** *mech.* křivočarý pohyb ■ **~, laminare** *hydr.* laminární pohyb ■ **~, nickende** *mot.* podélné vychylování ■ **~, periodische** *mech.* periodický pohyb ■ **~, resultierende** *mech.* výsledný pohyb, složený pohyb ■ **~, starre** *mech.* pohyb tuhého tělesa ■ **~, thermische** termický pohyb, tepelný pohyb, tepelné kmitání (částic) ■ **~, ungleichförmige** *mech.* nerovnoměrný pohyb ■ **~, veränderliche** *mech.* proměnný pohyb ■ **~, verzögerte** *mech.* (rovnoměrně) zpožděný pohyb
Bewegungen *fpll, eustatische* *geol.* eustatické pohyby ■ **~, mikroseismische** *fpl geol.* mikro seismické pohyby ■ **~, orogenetische** *fpl geol.* horotvorné pohyby, orogenické posuvy
Bewegungs/ablauf *el., žel.* postup činnosti ■ **~achse** *f* osa směru pohybu (např. osa rovnoběžná s vodicími listami obráběcího stroje) ■ **~aufnehmer** *m mech.* převodník pohybu ■ **~energie** *f mech.* kinetická energie, pohybová energie ■ **~fuge** *f stav.* dilatační spára ■ **~gelenk** *n* *mech.* posuvný kloub ■ **~geschwindigkeit** *f mech.* rychlost pohybu ■ **~gewinde** *n* pohybový závit ■ **~gleichung** *f mech.* pohybová rovnice ■ **~größe** *f mech.* hybnost ■ **~karte** *f inf.* I. štítek změněných dat 2. změnový štítek ■ **~komponente** *f mech.* složka pohybu ■ **~lehre** *f mech.* kinematika, nauka o pohybu ■ **~passung** *f stroj.* přizpůsobení (volné) pohybu ■ **~studie** *f ek.* studie pohybů, zkoumání pohybů, analýza

pohybů (pracovníka)
Bewehrung *f* 1. výztuž (betonu, skla apod.) 2. *el.* opacéřování (kabelu)
Bewehrungsmaschine *f el.* stroj na pancéřování (kabelu), pancéřovací stroj ■ **matte** *f stav.* výztužné pletivo, výztužná rohož, výztužná síť, drátěná rohož na vyztužování staveb ■ **stab** *m stav.* výztužný prut ■ **stahl** *m stav.* výztužná ocel, armovací ocel, ocel na výztuž, betonářská ocel
Beweis *m* důkaz
Bewerter *m* analyzátor
Bewertung *f* 1. zhodnocení (jakosti), hodnocení, ocenění 2. *mat.* odhad, odhadový výpočet
Bewertungsfilter *m el.* váhový filtr ■ **netzwerk** *n* vyhodnocovací obvod
Bewetterung *f horn.* větrání, ventilace ■ **abfallende horn.** větrání úpadním proudem ■ **blasende horn.** tlaková ventilace, tlakové větrání ■ **saugende horn.** sací větrání, sací ventilace ■ **steigende horn.** větrání vzrovným proudem
Bewetterungsanlage *f horn.* ventilační zařízení, ventilační instalace
bewickeln *el.* ovíjet, navíjet, obalovat
Bewicklung *f el.* ovíjení, obalování (kabelu)
Bewilligung *f* povolení
Bewilligungspflicht *f* povinnost zažádání o povolení (např. vlastnění vysílačky)
Bewirtschaftung *f* obhospodařování
Bewitterung *f* vystavení vlivům počasí, vystavení atmosférickým vlivům; *gum.* stárnutí v povětrnostních podmínkách
Bewölkung *f meteo.* oblačnost, stupeň pokrytí oblohy mraky
Bewölkungshöhe *f meteo.* základna oblačnosti, výška oblaků nad zemí
Bewuchs *m vod. transp.* obrůstání (dna lodí)
Bewurf *m stav.* omítka
Bewurzelung *f* zakořeňování
Bezaehlung *f* ozubení
Bezeichner *m inf.* identifikátor
Bezeichnung *f* označení (materiálu)
beziehen 1. odebrat 2. převzít (např. z časopisu) 3. potahovat
Beziehen *n* potahování (látkou)
Bezieh/maschine *f čal.* navlékáací stroj ■ **~presse** *f čal.* potahovací stroj, potahovací zařízení
Beziehung *f* vztah
beziiffern vyčíslit
Bezifferung *f* (o)číslování
Bezirk *m* kraj, okres, okrese, doména (oblast) ■ **~, ferro-** magnetická fyz. feromagnetická doména ■ **~, magne-** tischer magnetická oblast, Weisssova doména
Bezirke *mpl met., kryst.* domény
Bezirksstruktur *f met.* doménní struktura
Bezug *m* povlak, potah, vztah (v systému), odběr, nákup
Bezugsband *n kin.* porovnávací páska ■ **~dämpfung** *f tel.* relativní útlum (např. telefonického spoje) ■ **~druck** *m aero.* tlak vyvolaný rychlostí ■ **~ebene** *f výkr.* základní rovina, vztažná rovina, výchozí rovina ■ **~elektrode** *f* referenční elektroda ■ **~empfindlichkeit** *f TV* citlivost přenosu (přijímače) ■ **~faktor** *m* referenční ukazatel, srovnávací faktor ■ **~film** *m kin.* srovnávací film ■ **~fläche** *f* základní plocha (předmětu), výchozí plocha ■ **~flügel-** bläse *f let.* vztažná plocha povrchu křídla ■ **~formstück** *n tržk.* obr. vzorový předmět (při kopírovacím obrábění), model ■ **~kante** *f čal.* hrana potahu, okraj potahu ■ **~kraftstoff** *m spal. mot.* referenční palivo, srovnávací pohonná směs ■ **~kreis** *m rad.* fiktivní spoj (podle CCITT) ■ **~linie** *f* vztažná (referenční) čára, vztažná (referenční) křivka ■ **~niveau** *n* porovnávací úroveň, vztažná hladina ■ **~papier** *n polygr.* potahovací papír, papír na potahování

(přilepením) ■ **~profil** *m metrol.* základní profil (v ozubení)
■ **~quelle** *f ek.* místo původu (např. suroviny) ■ **~seite** *f* základní strana, (u měření) výchozí strana ■ **~spannung** *f el.* referenční napětí ■ **~sprechkreis** *m tel.* fiktivní spoj (podle CCITT) ■ **~stoff** *m I. text.* potahová tkanina (např. na nábytek) 2. *polygr.* potahový tkaný materiál (na vazbu knih) ■ **~stoffrückseite** *f rub* potahové textilie ■ **~stück** *n metrol.* vzorový kus ■ **~system** *n mat.* vztažný systém, referenční systém ■ **~ton** *m tel.* vzorový tón ■ **~verzerrung** *f telegr.* vztažné zkreslení, arytmičké zkreslení (podle CCITT) ■ **~verzerrungsmesser** *m telegr.* měřidlo vztažného zkreslení, měřidlo arytmičkého zkreslení ■ **~zustand** *m* relativní stav
Bf (= **Bahnhof** *m*) *žel.* stanice, nádraží
BF A-Binder *m stav.* pojivo z popílku hnědého uhlí
BF (= **Betriebsfläche** *f*) *zem.* obhospodařovaná plocha, plocha hospodářství
BFA (= **Braunkohlenfilterasche** *f*) odfiltrovaný popílek hnědého uhlí
BFU-Platte *f* (= **Baufurniersperrholz-Platte** *f*) stavební překližková deska
BGB (= **Bürgerliches Gesetzbuch** *n*) občanský zákoník
Bgb. (= **Bergbau** *m*) hornictví
Bgw. (= **Bergwerk** *n*) důl, šachta
Bhf. (= **Bahnhof** *m*) *žel.* stanice, nádraží
Bi J. (= **Wismut** *n*) bizmut 2. (= **Birke** *f*) bříza
Bias *m* systematická chyba
biatomar dvouatomový, biatomární
Biaxelement *n inf.* biax
bibasisch chem. dvouzásaditý
Bibeldruckpapier *n* biblický papír
Biberschwanz *m stav.* bobrovka (střešní taška)
Bibliotheksprogramm *n inf.* knihovní program ■ **~system-** **unterlagen** *fpl inf.* podklady pro knihovní program
Bichromat *n chem.* dvojchroman
biegbar ohebný, ohnutelný, ohýbatelný
Biegbarkheit *f* ohýbatelnost
Biege/achse *f zkouš. mat.* osa ohybu, osa ohnutí ■ **~bank** *f tvář.* ohýbačka ■ **~beanspruchung** *f zkouš. mat.* namáhání ohybem ■ **~bruch** *m zkouš. mat.* zlomení při ohybu ■ **~dauerfestigkeit** *f* mez únavy při cyklickém zatížení, časovaná mez únavy ■ **~ebene** *f zkouš. mat.* ohybová rovina **biegeelastisch** pružný, elastický (při ohýbání)
Biege/elastizitätsmodul *m* modul pružnosti v ohybu ■ **~fähigkeit** *f zkouš. mat.* schopnost ohybu, ohýbatelnost ■ **~feder** *f* ohýbaná pružina ■ **~festigkeit** *f* pevnost v ohybu, mez pevnosti v ohybu ■ **~festigkeitsgrenze** *f* mez pevnosti v ohybu ■ **~knickung** *f zkouš. mat.* vybočení při ohnutí ■ **~maschine** *f tvář., dřev.* ohýbací stroj, ohýbačka (mechanická)
biegen 1. *zkouš. mat.* ohýbat 2. *tvář.* ohýbat, vyhýbat
Biege/pfeil *m zkouš. mat.* největší průhyb ■ **~plan** *m stav.* plán vyztužení, výkres vyztužení ■ **~presse** *f tvář.* ohýbací lis; *stav.* ohýbačka (např. na trubky) ■ **~presse** *f, horizontale* *tvář.* horizontální ohýbací lis ■ **~probe** *f zkouš. mat. I.* zkouška ohybem 2. tyč pro zkoušku ohybem ■ **~radius** *m tvář.* poloměr ohnutí, rádius ohnutí ■ **~reiblänge** *f papírn.* tržná délka při ohnutí, samothravost (papíru) ■ **~schwinger** *m elast.* piezoelektrická destička, bimorf ■ **~schwingungsfestigkeit** *f* mez únavy při ohybu ■ **~spannung** *f zkouš. mat.* napětí v ohybu ■ **~stempel** *m I. zkouš. mat.* razník na zkoušky ohybem 2. *tvář.* ohýbací lisovník, pohyblivá čelist ohýbadla ■ **~tisch** *m zkouš. mat., stav.* ohýbací stůl ■ **~träger** *m* nosník namáhaný ohybem ■ **~vorrichtung** *f* ohýbací zařízení ■ **~wechsel** *m I. zkouš. mat.* změna směru ohybového napětí 2. opacéř prohnutí vodiče ■ **~wechselhaftigkeit** *f* mez únavy při

střídavém napětí v ohybu ■ **~werkzeug** *n* tvář. ohybací lisovadlo, ohybadlo
biegsam ohebný, ohýbatelný, elastický
Biegsamkeit *f* ohebnost, ohýbatelnost
Biegung *f* 1. zkouš. mat. ohyb, ohnutí 2. tvář. ohýbání, vyhnutí 3. geol. záhyb, vrása ■ **~, obere** *f* pivovar ■ **~hefe** *f* pivovarské kvasnice ■ **~hopfen** *m* bot. chmel obecný ■ **~treiber** *pl* mláto
Bifilarbifilární, dvounitkový
Bifilarfilter *n, m* bifilární filtr, filtr o indukčnostech navíjených bifilárně
Bifilar-Widerstand *m* tel. bifilární odpor
Bifluorid *n* chem. bifluorid
Bifokalglas *n* opt. bifokální čočka
Bifonie *f* bifonie, dvoukanalová stereofonie
Bifurkation *f* geol. bifurkace, rozvětvení řeky
Bikarbonat *n* chem. hydrouhličitán, kyselý uhlíčitán
bikompakt *mat.* bikompaktní
Bikomponenten/faser *f* dvoukomponentní vlákno, dvoupolymerové vlákno ■ **~garn** *n* chem. vl. dvoukomponentní příze (ze dvoupolymerových vláken)
bikonkav *opt.* dvojdutý, bikonkávní
bikonvex *opt.* dvojpupkový, bikonvexní
Bikristall *m* kryst. bikrystal, dvoukrystal
Bilanz *f* bilance
Bild *n* 1. ilustrace, výkres 2. opt. obraz 3. mat. obraz, zobrazení ■ **~n einer Funktion** *mat.* zobrazení funkce ■ **~, abfallendes** *polygr.* spadový obraz (větší než rozměr textu, ale formátů stránky) ■ **~, angeschnittenes** *polygr.* přířznutá ilustrace ■ **~, gespeicherte** *TV* latentní obraz ■ **~, latentes** *phot.* latentní obraz, skrytý obraz ■ **~, reelles** *opt.* skutečný obraz, reálný obraz ■ **~, scharfes** *opt.* ostrý obraz ■ **~, scheinbares** *opt.* zdánlivý obraz ■ **~, sekundäres** *opt.* sekundární obraz ■ **~, unscharfes** *opt.* neostřý obraz ■ **~, virtuelles** *opt.* virtuální obraz ■ **~, wirkliches** *opt.* skutečný obraz, reálný obraz ■ **~abschattung** *f* TV zatemnění obrazu na obrazovce ■ **~abstand** *m* opt. mezera, obrazová vzdálenost ■ **~abtaster** *m* aut. rozkladové zařízení, rozkládač, teledetektor, obrazový snímač ■ **~abtaströhre** *f* TV snímávací elektronka ■ **~abtastung** *f* snímání, analýza obrazu ■ **~auflösung** *f* rozlišovací schopnost obrazu, obrazová rozlišovací schopnost ■ **~aufnahmegerät** *n* snímávací přístroj, zařízení na tvorbu signálu televizního obrazu trojrozměrných objektů ■ **~aufzeichnung** *f*, magnetische *TV* magnetický záznam obrazu ■ **~aufzeichnungsgesät** *n* TV zařízení k záznamu obrazu ■ **~aufzeichnung** *f*, thermoplastische *TV* termoplastické vytváření obrazu (v přijímači) ■ **~ausschnitt** *m* kin. filmový rámeček, výřez z filmu ■ **~Austast-Signal** *n* TV zatemňovací signál ■ **~bereich** *m* mat. oblast zobrazení ■ **~breite** *f* TV šířka obrazu ■ **~brennpunkt** *m* opt. obrazové ohnisko (po straně obrazu) ■ **~ebene** *f* opt. obrazová rovina, rovina obrazu, průmětna ■ **~element** *n* TV obrazový prvek
Bilder/form *f* polygr. ilustrační forma ■ **~stift** *m* tužka s potiskem
Bild/fehler *m* opt. aberace, zkreslení obrazu ■ **~feld** *n* 1. opt. expoziční pole 2. TV obrazové pole ■ **~feldblende** *f* opt. clona expozičního pole, clona obrazového pole ■ **~feldzerleger** *m* TV rastrový rozkládač ■ **~fenster** *n* kin. filmové okénko (např. projektoru) ■ **~fernsprecher** *m* videotele-

fon ■ **~flimmern** *n* TV kmitání obrazu ■ **~frequenz** *f* TV obrazový kmitočet ■ **~frequenzband** *n* telegr. obrazové frekvenční pásmo ■ **~funk** *m* radiofotografie, telefax ■ **~geber** *m* TV snímákový zdroj, obrazový signál ■ **~gerät** *n* přístroj na dálkové snímání kopií ■ **~gleichrichter** *m* TV detektor obrazového signálu ■ **~grund** *m* TV rastř obrazu ■ **~güte** *f* 1. opt. kvalita obrazu 2. radiol. jakost radiogramu ■ **~hauerraspeil** *f* řezbářská rašple ■ **~helligkeit** *f* opt. jas obrazu, jasnost obrazu ■ **~kamera** *f* 1. fot. fotografická kamera 2. kin. filmová kamera ■ **~karte** *f* mikroštitky ■ **~kippperät** *n* TV přístroj na snímákový rozklad, snímákový rozkladový generátor ■ **~konstruktion** *f* opt. (geometrická optika) konstrukce obrazu ■ **~kontrollempfänger** *m* TV obrazový (kontrolní) monitor ■ **~kontrollgerät** *n* TV monitor (obrazu) ■ **~maschine** *f* kin. filmový projektor, kinoprojektor ■ **~maßstab** *m* geod. měřítko snímků ■ **~messung** *f* geod. fotogrammetrie ■ **~mischpult** *n* TV mísící stůl obrazových signálů ■ **~monitor** *m* TV monitor obrazu, monoskop ■ **~nadir** *m* geod. nadírový bod snímku, podložníkový bod záběru ■ **~papier** *n* světlocitlivý papír ■ **~plan** *m* geod. fotoplán (ve fotogrammetrii) ■ **~platte** *f* TV videodeska, deska s obrazovým záznamem ■ **~punkt** *m* 1. mat. obraz bodu, zobrazení bodu 2. opt. obrazový bod 3. TV obrazový prvek ■ **~punktblende** *f* telegr. clona obrazového bodu ■ **~punktverflechtung** *f* TV mezibodová volba ■ **~quelle** *f* TV snímákový zdroj, obrazový signál ■ **~rahmenleiste** *f* obrazová lišta ■ **~raster** *m* TV rastr, obrazová síť ■ **~röhre** *f* elektron. obrazovka ■ **~samkeit** *f* zkouš. mat. tvárnost, plasticita, tvárlost ■ **~schärfe** *f* opt. ostrost obrazu ■ **~schirm** *m* 1. opt. projekční plátno 2. TV obrazovka ■ **~schirm(anzeige)gerät** *n* inf. zobrazovací jednotka, displej ■ **~schreibhöhe** *f* TV obrazovka (televizní) ■ **~signal** *n* TV obrazový signál ■ **~signal** *n*, vollständiges *TV* celkový obrazový signál ■ **~sondenröhre** *f* elektron. disektor ■ **~speicherröhre** *f* elektron. akumulární snímávací elektronka ■ **~speicherung** *f* elektron. záznam (televizního) obrazu ■ **~speicherung** *f*, magnetische *viz Bildaufzeichnung* *f*, magnetische ■ **~stein** *m* min. amalgatolit ■ **~telegrafie** *f* obrazová telegrafie, fototelegrafie ■ **~Ton-Adapter** *m* TV obrazový a zvukový adaptér ■ **~tonmaschine** *f* kin. filmový zvukový projektor ■ **~tonträger** *m* TV nosná vlna (signálů) obrazu a zvuku, nosný kmitočet obrazu a zvuku ■ **~triangulation** *f* geod. fototriangulace ■ **~überblendung** *f* mixování obrazu ■ **~umwandler** *m* polygr. zařízení na ultrafialové paprsky s fluorescenčním obrazovkou k prohlázení negativů jako pozitivů

Bildungen *fpl* geol. útvary, formace

Bildungen/arbeits *f* chem. energie tvorby (sloučeniny)

■ **~enthalpie** *f* slučovací entalpie (fyzikální chemie)
 ■ **~wärme** *f* chem. slučovací teplo ■ **~wärme** *f*, integrale *fyz.* (celkové) vytvořené teplo (roztoku)

Bild/vergrößerungslampe *f* zvětšovací žárovka ■ **~verstärker** *m* TV zesilovač obrazu, kontrast ■ **~verstärkerröhre** *m* TV elektronový obrazový zesilovač ■ **~verzerrung** *f* opt., kin. zkreslení obrazu ■ **~wand** *f* kin. projekční plátno, filmové plátno ■ **~wandler** *m* 1. elektron. převaděč obrazu 2. TV obrazový snímač ■ **~weite** *f* opt. vzdálenost obrazu ■ **~werfer** *m* opt. projektor, projekční přístroj ■ **~werferraum** *m* kin. promítací kabina ■ **~wiedergabe** *f* TV reprodukce obrazu ■ **~wiedergabegerät** *n* TV přístroj na reprodukci obrazu ■ **~wiedergaberöhre** *f* TV obrazovka (televizní) ■ **~wölbung** *f* opt. zklenutí obrazu ■ **~zähler** *m* fot. počítadlo snímků ■ **~zeile** *f* TV řádek obrazu, řádka zobrazení ■ **~zerleger** *m* TV snímávací obrazu, disektor ■ **~zerreißung** *f* TV trhání obrazu (trhání svislých sloupků obrazu)

Bilge *f* lod. sběrný prostor (na dnovou vodu)

Bilgelpumpe *f* lod. čerpadlo dnové vody

Bilgewaterlauf *m* lod. dnový odtok, dnový kanálek (lodě)

bilinear *mat.* bilineární

Bilinga *n* bilinga

Billiarde *f* *mat.* biliarda (= 10¹⁵)

Billion *f* *mat.* bilión (= 10¹²)

Bilochkern *m* feromagnetické tyčové jádro se dvěma otvory

Biluxlampe *f* el. žárovka s dvojitým vláknem

Bimetal *n* bimetal ■ **~auslöser** *m* el. bimetalová spoušť, dvojkový vybavovací článek ■ **~streifen** *m* dvojkový pásek, bimetalový pásek

bimolekular *chem.* bimolekulární, dvojmolekulární

Bims *m* penza

Bimsen *n* leštění pemzou

Bimssand *m* pěnovcový písek ■ **~stein** *m* petr. pemza

binär *1.* dvojkový, binární *2.* podvojný, binární

Binär/code *m* dvojkový kód ■ **~code** *m* für Dezimalziffern

inf. dvojkově kódovaný desítkový kód, kód BCD (binary coded decimal) ■ **~code** *m*, **reiner** *inf.* čistý dvojkový kód

■ **~darstellung** *f* *inf.* dvojkové zobrazení, dvojkový zápis

■ **~daten** *npl* *inf.* dvojkově kódovaná data ■ **~Dezimalumsetzung** *f* *inf.* dvojkově desítkový převod

■ **~signal** *n* dvojkový signál ■ **~stelle** *f*, **gerade** viz **Binärziffer** *f*, **gerade** ■ **~zahl** *f* *mat.* dvojkové číslo ■ **~zähler** *m* dvojkový čítač, dvojkový počítáč, počítáč s dvojkovou soustavou

■ **~ziffer** *f* *mat.* dvojkové číslice (0 nebo 1), dvojkový znak, bit ■ **~ziffer** *f*, **gerade** *inf.* parita

Bindeblech *n* spojka, spojovací plech (ocelové konstrukce)

Binde/draht *m* *1.* výztužný drát (na výztuž betonu) *2.* vázací drát (např. k vyztužení lopatek turbíny) ■ **~fähigkeit** *f* pojivost, vaznost (např. malty, lepidla atd.) ■ **~fehler** *m* svař. vměstek (chyba svařování) ■ **~festigkeit** *f* pevnost spoje

■ **~gerät** *n* stroj na ovazování provázkem (balení balíků)

Bindeisen *n* skl. vzorkovač

Binde/kraft *f* pojivost, vaznost (např. omítky, lepidla)

■ **~mäher** *m* zem. samovaz ■ **~mittel** *n* *1.* lepidlo, spojovací prostředek *2.* pojivo (při slinování kovů), slinovadlo, maltovina ■ **~mittel** *n*, **hydraulisches** *stav.* hydraulický vázací materiál, hydraulické pojivo ■ **~mittel** *n*, **verschnittenes** tekuté pojivo, pojídlo ■ **~mittelbrikettierung** /briketování při užití pojiva ■ **~mittellebensdauer** *f* životnost pojidla

Binden *n* vázání (vorů)

binden vázat, pojít

Bindenahft *f* plast. otisky nespojitosti na povrchu vstříkovaných odlitků

Binder *m* *1.* pojivo, lepidlo, spojovací prostředek *2.* stav. vazník *3.* stav. vazivo *4.* stav. vazák (kameného zdiva) *5.* zem. samovaz *6.* *inf.* spojovací program ■ **~abstand** *m* stav. rozestup mezi vazníky ■ **~balken** *m* stav. vazný trám, hlavní trám

Binderei *f* vazačství

Binder/gespärre *n* vazák vazby krovu ■ **~gurt** *m* pás vazníku

■ **~holz** *n* bednářské dřevo

Binderiemer *m* kož. šicí řemínky na sešití pásu

Binder/messer *n* bednářský nůž ■ **~pech** *n* bednářská směla

■ **~scheibe** *f* *stav.* stěnový vazník ■ **~schicht** *f* *1.* vrstva vazáků (zdiva) *2.* st. sil. vázací vrstva ■ **~schlängel** *m* kyjanka (palice) ■ **~sparren** *m* stav. krokev plného vazáku ■ **~stein** *m* stav. *1.* cihla uložená vazně *2.* vazák (kameného zdiva)

■ **~verband** *m* stav. vazáková vazba (zdí)

Bindestoff *m* pojivo, lepidlo, spojovací prostředek, maltovina

Binde/strich *m* *polygr.* spojovací čárka, pomlčka ■ **~tisch** *m* zem. stůl samovazu ■ **~ton** *m* vazná hlína, plastická hlína; slév. vazná hmota ■ **~zeit** *f* doba vázání (např. maltky, klišu)

Bindfaden *m* text. *1.* převazovací nitka *2.* provázek

Bindigkeit *f* *1.* vaznost, soudržnost (např. půdy) *2.* chem. slučivost, kovalence

Bindung *f* *1.* vazba, vázání, pojivo *2.* text. ovin, vazba

■ **~, apolare** *biochem.* apolární vazba, hydrofobní vazba

■ **~, chemische** chemická vazba ■ **~, elektrostatische** chem. iontová vazba, (hetero)polární vazba, elektrovalenční vazba, polární vazba ■ **~, elektrovalente** chem. iontová vazba, elektrovalenční vazba, (hetero)polární vazba, polární vazba ■ **~, gebogene** chem. ohnutá vazba, banánová vazba ■ **~, halbpolare** chem. semipolární vazba

■ **~, heteropolare** chem. heteropolární vazba, ionová vazba, elektrovalenční vazba ■ **~, homöopolare** chem. homeopolární vazba, atomová vazba, kovalentní vazba

■ **~, ionare** chem. iontová vazba, heteropolární vazba ■ **~, ionogene** chem. iontová vazba, (hetero)polární vazba, elektrovalenční vazba, polová vazba ■ **~, koordinative** chem. koordinační vazba, semipolární vazba ■ **~, kovalente** chem. kovalentní vazba, homeopolární vazba, atomová vazba ■ **~, metallische** chem. kovová vazba ■ **~, polare** chem. iontová vazba, (hetero)polární vazba, elektrovalenční vazba, polová vazba ■ **~, semipolare** chem. semipolární vazba ■ **~, unitarische** chem. homeopolární vazba, atomová vazba, kovalentní vazba ■ **~, unpolare** chem. kovalentní vazba, atomová vazba, homeopolární vazba, nepolární vazba ■ **~, van der Waalsche** chem. van der Waalsova vazba

Bindungen *fpl* mech. vazby

Bindungs/festigkeit *f* pevnost vazby, síla vázání ■ **~kräfte** *fpl* fyz. vazebné síly, vazbové síly ■ **~rapport** *m* text. střída vazby ■ **~sprengung** *f* chem. roztržení vazby, porušení vazby ■ **~wertigkeit** *f* chem. kovalence ■ **~zustand** *mpl*, **aromatischer** chem. aromatické sloučeniny

Bineutron *n* nukl. bineutron, dvojneutron

Bingham-Körper *m* Binghamovo těleso

Binistor *m* elektron. binistor, dinistor

Binnen/berme *f* vod. inž. vnitřní lavička (mezi vrstvami různých materiálů) ■ **~druck** *m* fyz. vnitřní tlak ■ **~fähre** říční prám ■ **~gang** *m* lod. vnitřní spojovací pás ■ **~hafen** *m* vnitrozemský přístav ■ **~klima** *n* vnitrozemské podnebí

■ **~land** *n* *1.* vnitrozemí *2.* vod. inž. poldr ■ **~markt** *m* ek. vnitřní trh, tuzemský trh ■ **~schiff** *n* vnitrozemská loď

■ **~schiffahrt** *f* říční lodní doprava

Binode *f* elektron. binoda

binokular *opt.* binokulární, dvojočulární, dvouoční

Binokularmikroskop *m* binokulární mikroskop

Binom *n* *mat.* binom

Binomialverteilung *f* *mat.* binominální rozklad, Bernoulliho rozklad

Binormale *f* *1.* *mat.* binormála *2.* *kryst.* optická osa (dvouosých krystalů)

Binsensitz *m* rákosový výplet sedadla

Bintangor *n* bintangor

Bioanalysator *m* med. bioanalyzátor, analyzátor biologických tekutin

Biobett *n* lůžko z přírodních materiálů

Biochemie *f* biochemie ■ **~, technische** technická biochemie

Bio/gas *n* zem. bioplyn ■ **~katalysator** *m* biokatalyzátor

■ **~klimatologie** *f* bioklimatologie ■ **~konversion** *f* biokonverze, biologická přeměna ■ **~korrosion** *f* biologická koroze ■ **~kybernetik** *f* biokybernetika ■ **~lumineszenz** *f* bioluminescence ■ **~masse** *f* biomasa ■ **~matratze** *f* matrace z přírodních materiálů

Bionik *f* bionika

Biophysik *f* biofyzika ■ **~polymer** *n* biopolymer, makročástice biologického původu ■ **~reaktor** *m* bioreaktor, fermentor

Biiose *f* chem. bióza

Biostratigraphie *f* *geol.* biostratigrafie

Biot *n* jednotka elektrického proudu biot, Bi: 1 Bi = 10 A

Biotit *m min.* biotit ■ ~**Granitporphyr** *m petr.* biotito-
-žulový porfyr

Biot-Zahl *f* *fyz.* Biotovo číslo

Bioxid *n chem.* bioxid, dvojoxyd

Biozönose *f* *biol.* biocenóza

Biphenyl *n chem.* bifenyl

Bipodmast *m lod.* dvoupodestový stěžň

bipolar *1.* dipólový *2. tel.* bipolární

Bipolarzelle *f* bipolární elektrolyzér (článek), bipolární
článek

Bipolymer *n chem.* bipolymer

Bipyramide *f* *kryst.* podvojná pyramida

Biradikal *n chem.* biradikál

Birkenblättporling *m* lupeník březový (houba)

Birkenreisig *n* březové proutí

Birkensplintkäfer *m* bělokaz březový (hmyz)

Birnbäum *m* hrušeň obecná

Birne *f bot.* hrušeň *f*

Birne *f 1.* *hutn.* konvertor *2. osv.* baňka (žárovky) *3.* hruška,
tělo soudku

Birnenblitz *m fot.* bleskova

Birnenlampe *f* žárovka (hruškového tvaru)

Bisam *m 1. farm.* pižmo *2.* bisamová kožešina, bisam

Bisektrix *f* středná, bisektrix, osa (úsečky nebo úhlu)

Biskuitporzellan *n keram.* biskvitový porcelán, biskvit

Bismut *m chem.* bismut

Bismutat *n chem.* bismutičnan

Bismutid *n chem.* bismutid

Bismutin(it) *n min.* bismutin

Bismutit *m min.* bismutit

Bisphenoid *m kryst.* čtyřstěn, sfenoeedr

Bisselachse *f* *žel.* Bisselova náprava, (přívěsný) jedonápra-
vový Bisselův vozík

bistabil bistabilní

Bisulfat *n chem.* hydrosíran, kyselý síran

Bisulfit *n chem.* hydrosulfid, kyselý siřník

Biswitch *n elektron.* pětivrstvá dioda (se stejnými vlastnost-
mi v obou směrech proudu)

Bit *n 1.* bit, jednotka množství informací (basic indissoluble
information unit) *2.* bit, dvojková cifra (binary digit)

Bitiosphäre *f* biosféra

Bitkombination *f* kombinace bitů, skladba bitů

Bittererde *f* kyslíčník hořečnatý, epsomit

Bittermandelöl *n* hořkomandlová silice

Bittersalz *n min.* hořká sůl, epsomit ■ ~**spat** *m min.* magnezit

Bitumen *m petr.* asfalt, bitumen, živice ■ ~(**emulsions**)**beton**
m st. sil. asfaltobeton, asfaltový beton, bitumenový beton

■ ~, **geblasenes** *stav. sil.* foukaný asfalt, oxidovaný asfalt
■ ~, **natürliches** *petr.* přírodní živice ■ ~**decke** *f st. sil.*

asfaltová povrchová vrstva ■ ~**emulsion** *f* živičná emulze
■ ~**gehalt** *m* obsah bitumenu, obsah živice ■ ~**haut** *f st. sil.*

asfaltový povrchový nátěr ■ ~**kalk** *m petr.* živichné vápno

bitumenkaschiert kaširovaný asfaltem, slepený asfaltem,
laminovaný bitumenem

Bitumen/mischgut *npl, offenes* otevřená bitumenová hmota,
otevřená asfaltová směs ■ ~**pappe** *f* *stav.* asfaltová lepenka,

bitumenová lepenka, živichná lepenka

Bituminisierung *f petr.* asfaltování, bitumenizace

Biuret *n chem.* biuret

Biuretreaktion *f chem.* biuretová reakce

bivalent *chem.* dvouvalentní, bivalentní, dvojmocný

bivariant *fyz.* bivariantní (se dvěma stupni volnosti)

Bivektor *n mat.* bivektor

B-Kabel *n el.* širokopásmový kabel

BK-Schwingungen = Barkhausen-Kurz-Schwingungen

elektron. Barkhausen-Kurzovo kmitání, kmitání brzdicího
pole (elektronky)

Bkw (= **Bahnkraftwerk** *n*) železniční elektrárna (na záso-
bování elektrické trakce)

BL 1. (= **Betriebsstofflager** *n*) sklad pohonných hmot
2. (= **Betriebsleitung** *f*) vedení výroby, vedení podniku

Blachfrost *m* (též **Barfrost** *m*) holomráz

Black-box *n* *kybern.* černá skříňka

Black-out-Schalter *m* *div.* panel vypínače

Blähmittel *n gum., plast.* nadouvadlo, pórtovorný prostředek

Blähschiefer *m* expandovaná břidlice, expandit

Blähton *m* *stav.* keramzit

Blähung *f* nadmutí, nadýmání, expandování

Blanchieren *n 1.* *kož.* blanžirování, blanširování, předváření
2. potr. předehtávání

Blank *f* *inf.* prázdňý znak ■ ~**beizen** *n* *povl.* moření do čista
(v roztocích HNO₃) ■ ~**draht** *m* holý drát, neizolovaný
drát, lesklý drát

blankgezogen *hutn.* tažený nalesklo (ocel)

Blankglühen *n* *tep. obr.* žihání nalesklo, lesklé žihání

Blankiermaschine *f* *kin.* leštička

Blankleder *n* *kož.* hlazenice

blankschälen *loupat* doběla

Blank/schleifen *n* *trísk. obr.* broušení nalesklo (hrubé
broušení) ■ ~**schmelze** *f* *skl.* čerení (skla) ■ ~**stahl** *m* *hutn.*
tažená ocel, lesklá ocel

Bläschen *n* bublinka, puchýřek

Blasdüse *f* *hutn.* dmyšna (pro kuplovnu), dmýhací forma

Blase *f* *chem. 1.* kotel (destilační), varák *2.* bublina, puchýř,
měchýř ■ ~**balg** *m* měchové dmýhadlo, (kovářský) měch

■ ~**eisen** *n* *skl.* čerňka, tyč na čerňení skla ■ ~**maschine**

f *skl.* vyfukovací stroj (na výrobu skleněných výrobků
vyfukovací metodou)

blasen foukat, puchýřkovat (o náteru)

Blasen *n* dmýchání, foukání, *plast.* formování vydouváním,
vyfukováním ■ ~**bildung** *f 1.* tvoření puchýřků, tvoření

bublinek *2.* puchýřkovatění (vada povrchové vrstvy)
■ ~**destillation** *f* *chem.* kotlová destilace ■ ~**inhalt** *m* obsah

kotle (např. destilačního) ■ ~**koeffizient** *m* *der* **Reaktivität**
nukl. součinitel reaktivity bublinového varu ■ ~**kupfer**

n konvertorová surová měď ■ ~**lassen** *n* *skl.* stahování
bublinek z roztavené skleněné hmoty ■ ~**säule** *f* *chem.*

probublávací kolona, probublávací absorbér ■ ~**speicher**
m 1. tlakový membránový akumulátor *2. inf.* bublinová

paměť ■ ~**spiegel** *m* *opt.* cystoskop ■ ~**verdampfung** *f* bub-
linkové odpařování ■ ~**zerfall** *m* rozpad bublinek (plynu)

Bläser *m 1.* *horn.* dyšák, fukač (náhlé vyfouknutí plynu)
2. skl. foukač (dělník)

Blas/folie *f* *plast.* vyfukovaná fólie, fólie tvarovaná tlakem
vzduchu, hadicová fólie ■ ~**form** *f 1.* *hutn.* výfučna, forma

2. plast., gum. vyfukovací forma ■ ~**form(verfahren)** *n*
plast. tvarování vyfukováním ■ ~**gefäß** *n* *hutn.* konver-

tor ■ ~**hochofen** *m* *hutn.* vysoká pec ■ ~**kammer** *f* *el.*
vyfukovací komora ■ ~**länge** *f* *chem. vl.* délka navívání,

délka vyfukování (formovaného vlákna) ■ ~**luft** *f* *chem. vl.*
návěv, nafukování, nadmýhávání (tlakového vzduchu

na formované vlákno) ■ ~**öl** *n* vyfukovaný olej ■ ~**rohr**
n 1. foukačka (na šipové nebo kulíčkové střely) *2. žel.*

výstupní hubice páry (u parních lokomotiv) ■ ~**schacht**
m *chem. vl.* navivací komora

Blassgold *n* slitina Cu-Au-Zn-Ag-Ni

Blas/stahl *m* konvertorová ocel, ocel vyrobená v konver-
torech ■ ~**stahlwerk** *n* *hutn.* konvertorová ocelárna ■ ~**ven-**

til *n* *el.* foukací ventil, hlavní ventil ■ ~**versatzmaschine** *f*
horn. základkový stroj, stroj pro založení foukané základky

■ ~**zone** *f* *chem. vl.* oblast návěvu (na formované vlákno)

Blatt *n 1.* lopatka (vesla) *2.* karta, listek (např. rostliny,

papíru) 3. arch (např. papíru), tabule (např. skla), plát 4. *let.* list (vrtule) 5. *dřev.* dřeva, laťka 6. *nár.* pilový list 7. *text.* paprsek 8. *obuv.* svršek 9. čepel, list (seky, pily) 8. lopatka (jelení zvěře) ~, **fliegendes text.** posuvný paprsek
 ~, **gerades dřev.** kolmá příložka ~, **kartesches mat.** kartézský list ~, **schräges dřev.** šikmý plát ~ **abnahme** f odebrání listů (dých) ~ **abstand m** vzdálenost listů (dých) ~ **abwerfen m** shazování listů ~ **achsel f** pažď listu
Blattaderung f nervatura listu (žilnatina) ~ **Blatt/** ~ **älchen n** hádátka listové ~ **aluminium n** listkový hliník, hliník v listcích
Blatt/anschluss m *let.* okutí listu (vrtule) ~ **auge n** listový pupen ~ **bildung f** tvorba listů ~ **breite f** šířka pilového listu
Blättchenelektroskop n listkový elektroskop
Blatt/dicke f tloušťka pilového listu ~ **düngung f** hnojení na list ~ **dürre f** zasychání listů ~ **elektrometer n** listkový elektroměr
blatten dřev. spojovat na plát
Blätter/(tellur)erz n *min.* nagyagit (telurová ruda) ~ **pilz m** václavka obecná
Blätterung f el. 1. paketování (plech) 2. plechování (jádra)
Blatt/fasern fpl listová vlákna, vlákna z listů ~ **feder f** listová pružina, pružnice; *žel.* list pružnice ~ **federhammer m** tvár. pružinový buchar ~ **fleckenkrankheit f** skvrnitost listů ~ **führung f** vodítka pilového listu ~ **fuß m** *let.* vrtulová hlavice ~ **gemüse n** listová zelenina ~ **gewebe n** listové pletivo ~ **gold n** listkové zlato, zlato v listcích ~ **grün n** *biol.* chlorofyl, listová zeleň, chlorofyl
Blättkalandern m *gum., plast.* listový kalandr, destičkový kalandr
Blatt/knospe f listový pupen ~ **laus f** listová mšice ~ **lehre f** *metrol.* listková měrka (závitů) ~ **leser m** stránkový snímač
Blättling n trámovka (houba)
blattlos bezlistý
Blatt/meißel m *vrt.* řezný svidřík ~ **metalle npl** tenké kovové fólie ~ **nervatur f** nervatura listů, žilkování listů ~ **ragfeder f** *žel.* pružnice ~ **randverbrennung f** popáleniny okrajů listů ~ **rigkeit f** *geol.* foliace ~ **rippen fpl** *slev.* výronky ~ **rolle f** *kroucení* listů ~ **rollkrankheit f** svinutka ~ **rosette f** listová růžice ~ **rücken m** rub listu ~ **rückseite f** *polygr.* sudá stránka knihy ~ **scheide f** listová pochva ~ **schraube f** šroub s plochou hlavou ~ **schuss m** rána na komoru ~ **silber n** listkové stříbro, stříbro v listcích, stříbrná fólie ~ **spannung f** napětí pilového listu ~ **spitze f** *let.* konec lopatky vrtule; špička listu ~ **spreite f** listová čepel ~ **steckling m** listový řízek ~ **stellung f** postavení listů ~ **stielgrund m** řapík, stopka listu ~ **stoß m** *žel.* dotýkový spoj na kolejnicovém spojení
Blattung f *dřev.* spojení na plát
Blatt/unterseite f spodní strana listu, rub listu ~ **verstellung f** *let.* přestavení listů (vrtule), změna nastavení listů (vrtule) ~ **werk n** listový, olíštění ~ **wespe f** ploskohřbetka smrková (hmyz) ~ **winkel m** *let.* úhel nastavení listů (vrtule) ~ **wirtel m** přeslen listů ~ **zählanlage f** počítací listů (dých) ~ **zinn n** cínová fólie, staniol
Blau(eisen)erz n *min.* vivianit, železofosfátová ruda
Blau n modř ~, **Berliner n** *barv.* berlínská modř ~, **Thenards n** Thénardova modř, kobaltová modř ~, **Turnbulls n** *barv.* Turnbullova modř ~ **anlassen n** *povl.* oksylení namodro ~ **anlauf m** *tep. zpr.* tvoření modrého závoje
Bläuhad n *barv.* modřící lázeň, lázeň barvicí domodra
Blaubrenne f *povl.* lázeň na portuťování
blaubrüchig *tep. zpr.* lámavý za modrého žáru
Bläue f zamodralost (vada dřeva)
Bläuen n *barv.* modření (tkaniny)

Bläuepilze mpl houby způsobující modrání dřeva
Bläueschutzwirkung f ochranný účinek proti modrání
Blau/farbhenglas n *barv., skl.* smalt (modrý kobaltový pigment) ~ **fäule f** zamodralost dřeva ~ **filter n** *for.* modrý filtr ~ **flächenglimmlampe f** modrá plochá doutnavka, bezpečnostní světlo (modrá doutnavka) ~ **gas n** *paliv.* Blauův plyn ~ **gel n** blaugel (silikagel zbarvený chlořidem kobaltovým), modrý silikagel ~ **glockenbaum m** paulovnie ~ **glühen n** popouštění na modrou barvu ~ **gummibaum m** blahovičník kulatoplodý ~ **hitze f** *tep. zpr.* modrý žár ~ **holz n** kampeškové dřevo ~ **lagemagnet m** *TV* magnet přesouvání modrého paprsku
Blau/radialschaltung f *TV* zařízení na regulaci modrého paprsku ~ **säure f** *chem.* kyselina kyanovodíková ~ **schlick m** sirný kal, modrý kal ~ **schrift(speicher)röhre f** *elektron.* 1. osciloskopická lampa s dlouhým dosvitem 2. paměťová elektronka ~ **sieb m** *drvopeň* hruškový (hmyz) ~ **sprödigkeit f** *met.* křehkost při zahřátí na modrou barvu ~ **stein m** *hutn.* skalice modrá ~ **ton** modrá hlína (velmi plastická) ~ **wassergas n** *paliv.* vodní plyn
Blech n plech ~ **mit vorgeschriebener Festigkeit** plech s předepsanou pevností ~, **differenzverzinnertes** bílý plech s diferencovanými vrstvami (na obou stranách plechu); plech pocínovaný elektrolyticky s různými vrstvami ~, **geripptes** žebrovaný plech ~, **gewalztes** válcovaný plech ~, **kaltgewalztes** *hutn.* plech válcovaný zastudena ~, **plattiertes** plátovaný plech ~, **verbleites** poolovený plech ~, **verzinktes** pozinkovaný plech ~, **verzinnertes** pocínovaný plech, bílý plech ~ **aufreibmaschine f** *hutn.* stroj na rozdlávání (balíků) plechů ~ **bearbeitung f** zpracování plechu ~ **biegemaschine f** ohýbačka plechů ~ **büchse f** plechovka (z bílého plechu) ~ **druck m** *polygr.* tisk na plech ~ **druckmaschine f** *polygr.* tiskárský stroj na plech ~ **haut f** oplechování (tenkým plechem) (např. letadla) ~ **isolation f** *tel.* izolace plechu ~ **käfig m** *mech.* plechová klec (ložiska) ~ **kantenhobelmaschine f** hoblovka na hrany plechů ~ **kernübertrager m** *el.* jádrový transformátor ~ **lager n** *stroj* tenkostěnné ložisko; pánve (ložiska) tenkostěnná ~ **lehre f** *metrol.* měrka na tloušťku plechu, plechová šablona (na měření kuželů při soustružení apod.) ~ **mantelstein m** cihla (ohnivzdorná) v plechovém pláští ~ **profile npl** ohýbané profily (z plechu) ~ **rahmen m** *žel.* nosný rám (chassis) ~ **reckbank f** *hutn.* vyrovnávací (na vyrovnávání plechů natahováním) ~ **richtmaschine f** rovnačka plechů, stroj na rovnání plechů ~ **rundlauf m** oběh plechů ~ **schablone f** plechová šablona (tvarovací, kopírovací) ~ **schnitt m** výstřížek z plechu, plechový tvar ~ **sicherung f** *stroj.* pojistná podložka s jazýčkem (zajištění hlavy šroubu nebo matice proti otáčení) ~ **spannen n** ruční vyrovnávání plechů ~ **stapler m** *hutn.* vysokozdvizný vozík na plechy ~ **stauchen n** *tvár.* pěchování plechů ~ **straße f**, **schwere hutn.** válcovna tlustých plechů ~ **strecke f** *tr* na válcování plechu, plechotráť ~ **tafelschere f** *hutn.* přímoběžné nůžky na plech, nůžky na tabulový plech; *tvár.* nůžky na plech ~ **träger m** *stav.* plnostěnný (plechový) nosník ~ **umlauf m** oběh plechů ~ **verdampfer m** *chlad.* deskový výparník ~ **verkleidung f** oplechování, obložení plechem, opláštění plechem ~ **verluste mpl** *el. str.* ztráty v plechu ~ **verschalung f** oplechování, obložení plechem, opláštění plechem ~ **walzwerk n** *hutn.* válcovna plechu ~ **wäsche f** mytí plechů
Blei n *chem.* olovo, Pb ~ **abguss m** olověný odlitek ~ **abschirmung f** olověná clona, odstínění olovem ~ **asche f** *hutn.* olověný popel ~ **bad n** olověná lázeň ~ **badhärten n** *tep. zpr.* kalení v olověné lázni ~ **badofen m** *hutn.* pec na tavení olova ~ **benzin n** etylovaný benzin ~ **blech**

n olovený plech ▪ **~blockprobe** *f* výbuš. zkouška oloveného plechu ▪ **~brücke** *f* elchem. olovený spojovací můstek (akumulátoru) ▪ **~brunnen** *f* hutn. Ahrentsův sifon (na stahování olova)

Bleichbad *n* bělicí lázeň, bělicí roztok

Bleiche *f* bělení; bělicí roztok, bělicí kapalina, bělidlo

bleichen bělit, bělit

Bleichen *n* bělení

Bleicherde *f* petr. bělicí zemina, odbarvovací hlínka

Bleicherei *f* text. bělárna, bělidlo

Bleichflotte *f* text. bělicí lázeň ▪ **~gefäß** *n* text. bělicí kád', bělicí lázeň ▪ **~kessel** *m* papírn. kotl na bělení ▪ **~kohle** *f* chem. aktivní uhlí (na odbarvování roztoků) ▪ **~laugen** *fpl* chem. bělicí louhy ▪ **~lösung** *f* bělicí roztok ▪ **~maschine** *f* text. bělicí stroj ▪ **~mittel** *n* bělicí prostředek, bělidlo ▪ **~sucht** *f* chloróza

Blei/dampf *m* olovené výpary, olovená pára, olovo v parách ▪ **~einsatz** *m* výkr. tužec (do kružidla) ▪ **~empfindlichkeit** *f* paliv. nímavost k tetraethylolovu (benzinu) ▪ **~farben** *fpl* olovnaté barvy, olovnaté pigmenty ▪ **~glanz** *m* min. galení ▪ **~glas** *n* olovnaté sklo ▪ **~glätte** *f* min. klejt ▪ **~gummi** *m* 1. guma do olova 2. guma s olovem (chránící před rentgenovými paprsky) ▪ **~kabel** *n* el. kabel s oloveným pláštěm ▪ **~kalzium** *n* materiál na ložiskovou slitinu olovo-vápenato-sodovou ▪ **~kammer** *f* 1. chem. olovená komora 2. nukl. olovená kazeta, olovený kryt ▪ **~kammerkristalle** *mpl* chem. komorové krystaly ▪ **~kappe** *f* el. ochranná olovená čepička (na kabel) ▪ **~kiel** *m* lod. olovený zátěžový kýl ▪ **~krätze** *f* hutn. propal olova ▪ **~kristall** *m* olovnatý krystal ▪ **~legierung** *f* olovená slitina, slitina se základem olova ▪ **~lot** *n* 1. geod. olovnice 2. svař. olovená pájka 3. vod. transp. olovená sonda ▪ **~mantel** *m* olovený plášť (např. kabelu) ▪ **~mennige** *f* chem. suřík olovnatý ▪ **~mine** *f* výkr. grafitová tuha (do patentní tužky) ▪ **~patentieren** *n* tep. zpr. patentování v olovené lázni ▪ **~raffinierofen** *m* hutn. pec na rafinaci olova

Bleirot *n* chem. suřík, minium

Bleirotguss *m* bronz Sn-Pb-Zn

Blei/salpeter *m* chem. dusičnan olovnatý ▪ **~sammler** *m* olovnatý akumulátor, kyselé akumulátor ▪ **~schachtofen** *m* hutn. šachtová pec na výrobu olova ▪ **~schmelze** *f* roz-tavené olovo, olovená lázeň ▪ **~schnitt** *m* polygr. gravura v olovu ▪ **~schürze** *f* olovená ochranná zástěra ▪ **~stemmer** *m* nář. temovadlo, tužlík

Bleistift *m* tužka ▪ **~brettchen** *n* tužkárenské prkénko ▪ **~einlauf** *m* slév. tužkový vtok ▪ **~fassung** *f* plášť tužky ▪ **~fertigung** *f* výroba tužek ▪ **~holz** *n*, **afrikanisches** cedr africký ▪ **~holz** *n*, **kalifornisches** cedr incense ▪ **~holz** *n*, **virginisches** cedr americký ▪ **~röhre** *f* elektron. tužková elektronka ▪ **~spitzmaschine** *f* strojek na ostření tužek ▪ **~zeder** *f* jalovec viržinský

Blei/vergiftung *f* ochr. pr. otrava olovem ▪ **~verglasung** *f* stav. zasklívání do olova, vitráž ▪ **~weiß** *n* barv. olovená běloba ▪ **~wolle** *f* olovená vlna ▪ **~zeichnung** *f* výkres v tužce (tužkou)

Blend/boden *m* stav. slepá podlaha ▪ **~bogen** *m* arch. slepý oblouk ▪ **~brett** *n* krycí prkno

Blende *f* 1. zaslepení, přepážka (v potrubí) 2. arch. zdánlivý element (např. slepé okno) 3. lod. protibourková clona (kruhového lodního okénka) 4. metrol. (měřicí) clona 5. min. blejno 6. opt. clona, diafragma

blenden 1. opt. oslepit, oslnit 2. el. stínit, clonit 3. clonit, zaclonit (světlo)

Blenden/revolver *m* opt. otočný terčik s clonami, revolver s clonami ▪ **~ring** *m* fot. clonový prstenec, kroužek clony

Blender/üstung *f* hutn. pražení blejna ▪ **~wald** *m* výběrný les

Blend/fassade *f* stav. slepé průčelí (předsazené) ▪ **~laden**

m stav. okénice ▪ **~mauer** *f* pažinové zdívo, obezdívka ▪ **~mauerwerk** *n* stav. obklad zdi, obložení zdíva (např. z přírodního kamene) ▪ **~rahm(en)/fenster** *n* stav. okno v osazovacím rámu ▪ **~rahmen** *m* stav. osazovací rám; rámová dveřní zárubeň ▪ **~rahmentür** *f* stav. dveře s dveřní zárubní ▪ **~schutz** *m* opt. clona proti osvětlení ▪ **~stein** *m* stav. obkladový kámen, desková výplň, licová cihla

Blendung *f* oslnění, oslepení

Blendungsleuchtdichte *f* opt. oslnující jas

BLG (= **Batterieladegerät** *n*) nabíječka

Blickfenster *n* okénko (kosmické lodi)

Blimp *m* zvukotěsný kryt kamery

Blind/abheftung *f* čal. skryté prošívání ▪ **~aufnahme** *f* kin., fot. chod kamery bez pásky, chod naslepo ▪ **~belegung** *f* telef. obsazení naslepo (např. spoje) ▪ **~boden** *m* stav. hrubá podlaha ▪ **~druck** *m* polygr. tisk naprázdno

Blindenschrift *f* polygr. Braillovo písmo, vytlačené písmo (pro nevidomé)

Blindenschriftmaschine *f* psací stroj pro nevidomé

Blind/flansch *m* slepá příruba, záslepka (potrubí) ▪ **~flugkurve** *f* let. standardní zatačka ▪ **~furnier** *n* dřev. poddýžka, dýhová vložka ▪ **~fußboden** *m* stav. hrubá podlaha ▪ **~gänger** *m* zbroj. nevybuchlá munice ▪ **~guss** *m* polygr. slepý odlitek (stereotypu) ▪ **~heftprofil** *n* čal. profil pro skryté sponkování ▪ **~holz** *n* poddýžka, střed (laťovkový) ▪ **~landung** *f* let. přistání podle přístrojů, přistání bez viditelnosti ▪ **~last** *f* el. jalová zátěž, reaktanční jalová zátěž ▪ **~last** *f*, **induktive** *el.* indukční jalová zátěž ▪ **~leistung** *f* 1. el. jalový výkon 2. spal. mot. ztráta výkonu odporem při jízdě 3. stroj. vnitřní výkon planetového převodu ▪ **~leistungskondensator** *m* el. kompenzační kondenzátor ▪ **~leistungsmaschine** *f* el. str. synchronní kompenzátor ▪ **~leistungsmesser** *m* el. jalový wattmetr ▪ **~leitwert** *m* el. jalová vodivost, susceptance ▪ **~leitwert** *m*, **negativer** *el.* negativní susceptance, negativní jalová vodivost, induktivní jalová vodivost ▪ **~material** *n* polygr. výplňkový sazečský materiál ▪ **~munition** *f* slepá munice ▪ **~nahtprofil** *n* čal. profil pro skrytý šev ▪ **~niet** *m* nýt jednostranně uzavíraný ▪ **~ort** *n* horn. 1. slepá chodba 2. neproražený předeek (slepý) ▪ **~ortsversatz** *m* horn. žebrová základka ▪ **~prägung** *f* polygr. slepý tisk, slepé tisknutí (bez barvy) ▪ **~rahmen** *m* rám okna, krycí rám ▪ **~rahmen** *m* stav. osazovací rám ▪ **~röhre** *f* elektron. reaktanční elektronka ▪ **~rückkopplung** *f* elektron. jalová zpětná vazba ▪ **~schacht** *m* 1. horn. slepá jáma, šachtice, šibík 2. poz. inž. komín ▪ **~schaltbild** *n* aut. slepé schéma zapojení ▪ **~schaltelement** *n* el. reaktanční element ▪ **~schloss** *n* stav. zadlabací zámek ▪ **~spannung** *f* el. reaktanční napětí, jalové napětí ▪ **~spule** *f* el. slepá sekce vinutí ▪ **~stich** *m* čal. skrytý steh ▪ **~stichnähmaschine** *f* čal. stroj pro šití skrytého stehu ▪ **~stöpsel** *m* slepá zástrčka (na blokování zásuvek) ▪ **~Triewalgerüst** *n* hutn. válcovací stolice „slepé trio“ ▪ **~verkehr** *m* tel. jalový provoz, slepý provoz ▪ **~widerstand** *m* jalový odpor, reaktance ▪ **~widerstand** *m*, **negativer** *el.* negativní reaktance, negativní jalový odpor ▪ **~zylinder** *m* text. prokluzový vál

Blinker *m* 1. mot. ukazatel směru (vozidla) 2. vod. transp. signalizační světlo

Blink/feuer *n* kmitové (signální) světlo ▪ **~geber** *m* mot. přerušovač blikáče ▪ **~leuchte** *f* mot. blikáč, blikací ukazatel ▪ **~licht** *n* kmitavé (signální) světlo ▪ **~lichtanlage** *f* žel. (signalizační) zařízení s přerušovaným světlem (na přejezdech) ▪ **~lichtschalter** *m* mot. přepínač blikáče, přepínač blikacího ukazovatele ▪ **~verfahren** *n* geod. metoda zatřpytu

Blister(ver)packung *f* balení „blister“

Blitz/(licht)photolyse *f* záblesková fotolýza ▪ **~ableiter** *m*

*el.*bleskosvod ■ **~ableiterstange** *f el.* tyč bleskosvodu
 ■ **~feuer** *n* krátce problemskující světlo (signalizační)
 ■ **~lampe** *f fot.* bleskovka, blesková žárovka ■ **~licht** *n fot.* zábleskové světlo, záblesk ■ **~pfeilzeichen** *n ochr. pr.* značka blesku, dvakrát lomená čára se šipkou (označení nebezpečí)
 ■ **~röhre** *f fot.* záblesková výbojka, fulgurit
 ■ **~verdampfung** *f elektron.* explozivní napařování

Bloch-Grüneisen-Gesetz *n* Bloch-Grüneisenův efekt

Blochwand *f fyz.* Blochova stěna

Block *m* 1. *arch.* blok (obytný) 2. *dřev.* kláda, špalek 3. *geol.* kra (tektonická) 4. *inf.* blok 5. *lod.* blok 6. *hutn.* ingot, předvalek, předlítek (přibližně čtvercového profilu) 7. *stroj.* kladnice (jeřábu) 8. *petr.* valoun, balvan, skalní blok ■ **~, chemisch gedeckelter** chemicky zavičkováný nálietek oceli ■ **~, erraticcher petr.** eratik ■ **~abbau** *m horn.* blokové dobývání, bloková těžba, dobývání v blocích

Blockade *f polygr.* blokáda

Block/anfahrt *f energ.* rozjezd bloku ■ **~anlage** *f žel.* hradlové zařízení ■ **~anlage, selbsttätige** samočinné blokovací zařízení ■ **~anode** *f elchem.* bloková anoda, lisovaná anoda ■ **~aufsatz** *m hutn.* ingotový nástavec, nástavek ■ **~aufspanntisch** *m stůl* na upínání bloků, stůl na upínání výřezů ■ **~aufzug** *m* dopravník výřezů ■ **~bandsäge** *f* kmenová pásová pila ■ **~bau** *m* roubené stavení ■ **~bauweise** *f* konstrukce v blocích, blokové stavení ■ **~befehl** *m inf.* blokový povel ■ **~betrieb** *m* 1. *kotl.* blokový provoz 2. bloková metoda (v elektrometrii) ■ **~bild** *n* 1. *geod.* blokový diagram 2. *inf.* blokové schéma ■ **~bohle** *f stav.* fošna (stěny) ■ **~bohlenwand** *f* stěna z fošen ■ **~brecher** *m hutn.* odlamovač odlišit ■ **~diagramm** *n* 1. *inf.* blokové schéma 2. *geod.* blokový diagram ■ **~drehen** *n* *třisk.* obr. soustružení ingotů ■ **~drehvorrichtung** *f* zařízení na otáčení klád ■ **~drücker** *m hutn.* tlačka bloků, tlačka ingotů ■ **~einrichtung** *f žel.* hradlové zařízení ■ **~elevator** *m* elevátor výřezů

Blocken *n* 1. *inf.* vytváření bloků 2. *plast.* vzájemná přilnavost vrstev materiálu, lepkavost vrstev 3. *žel.* blokování

Blockendezeichen *n inf.* znak konce bloku

Block/feld *n žel.* hradlové pole ■ **~form** *f hutn.* tvar ingotu, houska (tvar dodávané suroviny u neželezných kovů), kokila ■ **~form f, verkehrt konische** *hutn.* ingot ve tvaru obráceného kužele, ingot sbíhající se směrem dolů ■ **~formaufsatz** *m hutn.* ingotový nástavec ■ **~fundament** *n stroj.* blokový fundament, blokový základ ■ **~gebirge** *n geol.* blokové hory, blokové pohoří ■ **~guss** *n hutn.* lití ingotů ■ **~heftmaschine** *f polygr.* stroj na blokové šití (drátem) ■ **~holz** *n dřev.* kláda, špalek ■ **~hütte** *f* roubená chata

Blockierung/der Versetzungen *kryst.* blokování dislokací

Blockierung *f el.* zablokování (vypínače), zahrazování, zajištění (zablokováním)

Block/kette *f* civečnicový nátrubkový řetěz ■ **~kipswagen** *m hutn.* sklápěcí ingotový vůz ■ **~kokille** *f hutn.* bloková kokila (krystalizátor), kokila pro nebramové ingoty ■ **~kopf** *m hutn.* ztracená hlava, hlava ingotu ■ **~kraftwerk** *n* bloková elektrárna, elektrárna s blokovým uspořádáním (kotlů a turbín) ■ **~kreissäge** *f* kmenová kotoučová pila ■ **~leistungsregelung** *f* regulace výkonu energetického bloku ■ **~lücke** *f inf.* mezera mezi bloky ■ **~metall** *n* druhotná nezelezná slitina (získaná z přetavení šrotu) ■ **~montage** *f stav., lod.* montáž bloků ■ **~motor** *m spal.* mot. jednoblokový motor ■ **~platte** *f* laťovka s blokovým středem ■ **~polymerisation** *f plast.* 1. bloková polymerace 2. polymerace v bloku ■ **~presse** *f* blokový lis ■ **~punkt** *m plast.* teplota samovolného slepení se termoplastických materiálů v době skladování ■ **~regelung** *f energ.* regulace bloku (turbíny a kotle) ■ **~säulenkran** *m* sloupový portálový jeřáb ■ **~schaltbild** *n* blokové schéma ■ **~schaltme-**

thode *f aut.* metoda blokových schém ■ **~schaltplan** *m el.* blokové schéma ■ **~schaltung** *f el.* blokové spojení, blokové zapojení, blokové schéma ■ **~schema** *n* blokové schéma, blokový diagram ■ **~schiene** *f žel.* bloková kolej ■ **~schnitt** *m tvář.* stříhadlo s vodícím stojánkem ■ **~seigerung** *f met.* vycezenina v ingotu, odměšení v ingotu ■ **~seigerung** *f, umgekehrte met.* obrácená segregace, obrácené vycezení (v ingotu), obrácené odměšování ■ **~signal** *n žel.* oddílové návěstidlo; oddílový signál ■ **~stahl** *m hutn.* ocel v ingotech, ocelové ingoty ■ **~stapel** *m* hrání řeziva (ve tvaru kmene) ■ **~stein** *m stav.* tvárnice ■ **~stelle** *f žel.* hradlo ■ **~straße** *f hutn.* blokovna, předvalková trať ■ **~strecke** *f žel.* hradlový úsek ■ **~technik** *f elektron.* technika (integrovaných obvodů) ■ **~titan** *n hutn.* ingot titanu, titanový ingot ■ **~übertragung** *f inf.* přesun bloku, přesun po blocích

Blockung *f* 1. *žel.* zahrazení 2. blokování

Blockungsfaktor *m inf.* blokovací faktor

Block/verband *m stav.* řetězová vazba, holandská vazba, polokřížová vazba (zdíva) ■ **~verschluss** *m stroj.* blokový uzávěr, sámkový blok ■ **~wagen** *m* upínací vozík (pásové pily) ■ **~walzwerk** *n hutn.* válcovna předvalků ■ **~wand** *f* roubená stěna ■ **~ware** *f* boules, neomítané řezivo, kmenové řezivo ■ **~wender** *m hutn.* manipulátor (s ingoty) ■ **~werk** *n žel.* blokovna, hradlo ■ **~zange** *f* klešťový drapak (na kutatinu) ■ **~zeit** *f let.* úsekový čas ■ **~zug** *m* vedení výřezu ■ **~zwischenraum** *m inf.* mezera mezi bloky

Blöße *f kož.* holina, slabina

Blst. (= **Blockstelle**) *f žel.* hradlo

Blühbeginn *n* nakvétání

blühen *kvést*

Blühen *n* kvetení

blühend *kvetoucí*

Blume *f potr.* 1. pěna (na pivu) 2. vůně, buket (vína)

Blumen *fpl slév.* výkvět (vada) ■ **~beet** *n* květinový záhon

■ **~binderei** *f* vazbačství květin (floristika), floristika

blumenblattlos *bezokorunný*

blumenblütig *korunovitý, mající korunu*

Blumen/dolde *f* okolík ■ **~furnier** *n* dýha s květovanou kresbou ■ **~gärtnerei** *f* květinářství, podnik pěstující květiny ■ **~haus** *n* skleník ■ **~kasten** *m* květinový truhlík ■ **~kiste** *f* květinový truhlík ■ **~krone** *f* koruna (květu) ■ **~rasen** *m* květinový trávnik ■ **~tisch** *m* květinový stůl ■ **~trog** *m* květinový truhlík

blumig *květovaný (dýha)*

Blut/albuminleim *m* albuminové lepidlo

Blüte *f* 1. květ 2. doba květu, rozkvět ■ **~, dikline** různopohlavní květ, diklinický květ ■ **~, einhäusige** jednodomý květ ■ **~, hermaphrodite** obojaký květ ■ **~, männliche** samčí květ ■ **~, monokline** obojaký květ ■ **~, taube** hluchý květ, jalový květ ■ **~, weibliche** samičí květ, pestíkový květ ■ **~, zweihäusige** dvojdomý květ ■ **~, zwittrige** obojopohlavní květ

Bluten *n* 1. přechod na jiné vlákno 2. *barv.* krvácení, pouštění barvy 3. tvorba výkvětu na povrchu betonu 4. vystupování asfaltu z povrchu vozovky 5. výskyt červeného kyslíčnicku železitého na oceli v důsledku černé koroze

Blüten/diagram *n* květní diagram ■ **~durchschnitt** *m* průměr květu ■ **~ertrag** *m* výnos květů ■ **~gewächse** *pl* kvetoucí rostliny ■ **~hülle** *f* okvěti ■ **~induktion** *f* indukce kvetení ■ **~kelch** *n* kalich ■ **~knospe** *f* květní poupě, květní pupen ■ **~korb** *m* úbor (květní) ■ **~pflanzen** *kvetoucí rostliny* ■ **~satz** *m* násada květů ■ **~stand** *m* květenství, soukvětí ■ **~stengel** *m* stvol květní ■ **~stiel** *m* květní stopka ■ **~zeit** *f* doba květu

blütig 1. -květný 2. -krevný (plnokrevný ap.)

Blut/laugensalz *n, gelbes chem.* hexakyanooželezitan dra-

selný ■ **stein** *m min.* hematit ■ **vergiftung** *f ochr.* pr. otrava krve

Bm. I. (= **Baumuster** *n*) konstrukční vzor, konstrukční typ 2. (= **Bahnmeisterei** *f*) žel. drážní úsek

B-Meißel *m vrt.* parabolický vrták

BMZ (= **Baumassenzahl** *f*) hustota obestavěného prostoru (poměr obestavěného prostoru k ploše stavebního pozemku - m^3/m^2)

B-Norm *f* empiricko-statistická norma

BO I. (= **Bauordnung** *f*) stavební řád 2. (= **Eisenbahn-Bau- und Betriebsordnung** *f*) řád staveb a využití železnic

Bö *f meteo.* poryv (větru), náraz (větru)

Boart *m min.* bo(a)rt (diamantový prášek)

Boberleine *f lod.* lano bójky (označující měřčinu nebo vrak)

Bobine *f I.* bobina 2. *text.* cívka, bobina 3. *papírn.* bobina, kotouč

Bobinen(förder)maschine *f horn.* fárovací stroj s bobinou

Bock *m* koza, kozlík, trojnožka

Bockbüchslinte *f* kozlice (obojetnice)

Bock/derrick *m* kozlíkový sloupový jeřáb ■ **dorn** *m* kustovnice ■ **fangedamm** *m vod. inž.* tabulová jímka ■ **fräse** *f trísk.* obr. frézka na tvarované plochy (dřeva) ■ **gerüst** *n stav.* lešení na kozách ■ **käfer** *m* tesařík (brouk) ■ **kran** *m* kozlíkový jeřáb (pojízdný) ■ **leiter** *f* dvojitý žebřík, malířský žebřík, štafle ■ **ramme** *f stav.* kozlíkové beranidlo

Bock/schere *f* upevněné nůžky ■ **schleifmaschine** *f slév.* bruska na čištění odlitků (stojící) ■ **schwabbelmachine** *f* leštička s látkovým kotoučem

Bock/stand *m* podstavec ■ **wagen** *m* vůz se stojinami (na převoz skleněných tabulí) ■ **winde** *f stroj.* navíjecí vrátek, stojanový zdvihač ■ **windmühle** *f* stojanový větrák

Bode-Diagramm *n aut.* Bodeův diagram

Boden *m I.* dno (nádoby, lodí) 2. *zem.* půda, země, zemina 3. podlaha 4. nistěj (pece) 5. *chem.* dno (kolony) 6. *kož.* podešev 7. patro ■ **alkalischer** alkalická půda ■ **ansteher** vystupující půda ■ **basenreicher** zásaditá zemina ■ **bestellbarer** orná půda ■ **bindiger** vazná půda, soudržná půda ■ **durchlässiger** propustná půda ■ **erschöpfter** vyčerpaná půda, neúrodná půda ■ **fester** pevné podloží, hutná půda ■ **fruchtbarer** úrodná půda ■ **geschütteter** záspový půda; antropogennická půda ■ **gewachsener** úrodná půda ■ **humushaltiger** humusová půda ■ **juveniler** nevyvinutá půda ■ **kieselhaltiger** křemenitá, šterkovitá půda ■ **leichter** lehká půda, lehká zemina ■ **loser** syká půda ■ **magerer** chudá půda ■ **morastiger** bahnitá, močálovitá půda ■ **neutraler** neutrální půda ■ **nichtbindiger** syká půda, málo pojivá půda ■ **organischer** organická půda ■ **rolliger** syká půda, syká zemina ■ **sandiger** písčitá půda ■ **saurer** *zem.* kyselá půda ■ **schlammiger** bahnitá půda (jílovitá) ■ **schwerer** těžká půda ■ **theoretischer** *chem.* teoretické patro (rektifikační kolony) ■ **undurchlässiger** nepropustná půda ■ **ver kitteter** tmelená podlaha ■ **abdeckung** *f* nakrytí půdy, zakrytí půdy ■ **algen** *fpl bot.* řasy půdní ■ **analyse** *f* půdní rozbor, analýza půdy ■ **anker** *m žel., kotl.* dnový stahovák (dělicí síťovou stěnu s dnem bubnu) ■ **antrieb** *m zem.* pohon od pojezdového kola ■ **arten** *fpl, leichtlösbar* snadno rozpádaté druhy půd, málo kompaktní půdy ■ **arten** *fpl, mittelschwer lösbar* středně pojitelné druhy půd ■ **aufgabe** *f/lub* ■ **auflockerung** *f* zkypření půdy ■ **auftrieb** *m* vztlaková síla zeminy ■ **aussaug** *m der Gießpfanne* *hutn.* páňová výlevka, výtok z lící páňve ■ **aushub** *m I.* výkopové práce 2. výkop (zemina) ■ **azidität** *f* půdy kyselost ■ **bakterien** *fpl* půdní bakterie ■ **balken** *m* spodní žebro (např. u koncertní kytary) ■ **bearbeitung** *f*

obdělávání půdy, zpracování půdy ■ **bearbeitung** *f zem.* obdělávání pole ■ **belag** *m stav.* pokrytí podlahy, podlahová krytina ■ **beplankung** *f lod.* položení latěk na dno ■ **beplattung** *f lod.* dnová obšívka ■ **beschlag** *m lod.* plechové pobití dna (dřevěného) ■ **bespannung** *f* potah přihraně ■ **beutel** *m* stojací sáček, stojací pytlík ■ **bewässerung** *f* zavlažování půdy, zavodňování pole ■ **bildung** *f* pedogeneze ■ **blasen** *n hutn.* dmýchání v konvertoru spodním otvorem ■ **Boden-Waffe** *f* zbraň země-země, hlavice země-země ■ **bonität** *f* bonita půdy ■ **Bord-Funkverkehr** *m* radiokomunikace země--letadlo ■ **brett** *n* podlahové prkno ■ **dämpfung** *f* propaňování půdy ■ **decker** *m* půdopokryvná rostlina, rostlina kryjící půdu ■ **degradation** *f* půdní degradace ■ **desinfektion** *f* dezinfekce půdy ■ **dienst** *m let.* pozemní služba ■ **dose** *f* podlahová zásvuka ■ **druck** *m I.* tlak na půdu 2. *hydr.* tlak na dno (nádoby) ■ **durchlässigkeit** *f* propustnost půdy ■ **durchlüftung** *f* provzdušňování půdy ■ **echo** *n rad.* odraz od povrchu země, pozemní ozvěna ■ **effekt** *m let.* vliv (blízkosti) země, účinek země ■ **effektfahrzeug** *n let.* vznášedlo ■ **einbruch** *m geol.* propadlina (v půdě) ■ **einlauf** *m san.* podlahová výlevka, odtok podlahou ■ **einschlag** *m* půdní sonda ■ **elektrode** *f el.* elektroda na dně (obloukové pece) ■ **entlader** *m* samovykládací vagon ■ **entleerer** *m I.* žel. vagon s vykládacím dnem 2. vědro s klapkou ve dně ■ **entseuchung** *f* dezinfekce půdy, odmoření půdy ■ **entwässerung** *f* odvodnění půdy, drenáž ■ **erosion** *f* eroze půdy ■ **feuchtigkeit** *f* vlhkost podloží ■ **feuer** *n* pozemní požár ■ **feuerung** *f kotl.* dnové vytápění ■ **feuchtigkeit** *f* vlhkost půdy ■ **filter** *n I. san.* kalové pole 2. *vod. inž.* půdní filtr ■ **fläche** *f* povrch půdy, ložná plocha (vozu) ■ **fliese** *f stav.* podlahová dlaždice (keramická) ■ **fließen** *n geol.* odplavování hlíny, soliflukce ■ **förderung** *f* pozemní doprava ■ **form** *f I.* forma v podlaze 2. *hutn.* nistěj vysoké pece ■ **formen** *n slév.* formování v půdě (slévárny) ■ **fräse** *f zem.* půdní fréza ■ **freiheit** *f I.* let. světla výška (vzdálení konce vrtule od země při svislém ustavení) 2. *mot.* světla výška (vzdálenost nejnižší části vozidla od vozovky) ■ **funkstelle** *f* pozemní radiokomunikační stanice, pozemní radiostanice ■ **gang** *m lod.* dnový pás ■ **gefüge** *n* struktura půdy, struktura zeminy ■ **genwinning** *f poz. inž.* dobývání těživa, dobývání těžného materiálu ■ **heizung** *f* půdní vytápění, vyhřívání půdy ■ **humus** *m* půdní humus ■ **injektion** *f stav.* injekce dna, injekce půdy ■ **kamm** *m* stěrák ■ **karte** *f* půdní mapa ■ **kenngroße** *f* ukazatel fyzických vlastností půdy ■ **krumme** *f* ornice ■ **kruste** *f* půdní kůra, půdní prísušek ■ **kunde** *f* půdoznalství, pedologie ■ **lader** *m spal. mot.* dodávkový kompresor ■ **lasche** *f* dnová příložka (krabíčky) ■ **lautsprecher** *m akust.* podzemní reproduktor ■ **leistung** *f spal. mot.* přízemní výkonost (motoru) ■ **lockerer** *m zem.* kypřící stroj, kypřič ■ **lockerung** *f* kypření půdy ■ **lösung** *f* půdní roztok ■ **luft** *f geol.* půdní vzduch ■ **Luft-Waffe** *f* zbraň země-vzduch, střela země-vzduch ■ **müdigkeit** *f* únava půdy ■ **nebel** *m meteo.* přízemní mlha ■ **oberheizung** *f* vytápění na povrchu půdy ■ **packer** *m poz. inž.* pěch ■ **panoramafunkmessanlage** *f rad.* pozemní přehledový radiolokátor ■ **parzellierung** *f* parcelování půdy ■ **personal** *n let.* pozemní personál, pozemní obsluha ■ **planke** *f lod.* podlahová dužina ■ **platte** *f I.* podlahová deska 2. *hutn.* dnová deska, deska ve dně (konvertoru) 3. *lod.* deska dna 4. *slév.* základní nosná deska (u kuplovy) 5. *mot.* styčnice, lišta (článek housenkového pásu) 6. *stav.* základová deska, fundament ■ **pressung** *f* tlak na půdu, namáhání půdy ■ **pressung** *f, zulässige* *stav.* dovolené zatížení zeminy ■ **probe** *f* půdní vzorek ■ **punkt** *m geod.*

zemní bod ■ **reform** *f* pozemková reforma ■ **reinertrag** *m* čistý výnos z půdy ■ **reifer** *m tvář.* výlisek s roztrženým nebo prasklým dnem ■ **reuse** *f ryb.* dnový čefen, dnová vrš ■ **satz** *m* usazenina na dně, kal ■ **säule** *f chem.* dnová kolona ■ **schall** *m akust.* zvuk materiálu (v pevném tělese, v pevné látce) ■ **schätze** *mpl petr.* užitkové nerosty, přírodní bohatství ■ **scheinwerfer** *m div.* podlahový reflektor ■ **schicht** *f geol.* povrchová vrstva ■ **schutzbaumart** *f* krycí dřevina ■ **schwelle** *st. sil.* zemní práh, odstup zeminy ■ **schwingungsrüttler** *m poz. inž.* vibrační zhutňovač zeminy (ponorně) ■ **schwingverdichter** *m poz. inž.* vibrační tlukadlo pro zpevnění zeminy (povrchově) ■ **seil** *n el.* lanový zemnič (sloupů) ■ **senkung** *f geol.* pokles půdy, snížení (úrovně) terénu ■ **spant** *n I. lod.* dnové žebro 2. žel. podlahový nosník, podlahové žebro ■ **spatzhobel** *m špaček (hoblík)* ■ **stabilisierung** *f poz. inž.* zpevnění půdy, stabilizace zeminy

bodenständig *let.* posazený (na zemi)

Boden/stein *m I.* spodní mlýnský kámen 2. půdní tvarovka, cihla (v peci) 3. slév. podstavec pod tyglik 4. *hutn.* podstava (vysoké pece) ■ **struktur** *f* půdní struktura ■ **stück** *n* zbroj. zámková ná sada, zámkové pouzdro ■ **träger** *m* nosný kolík (např. pod polici) ■ **terre** *f stav.* schody na půdu, schody do podstřeší ■ **Überwasser-Rakete** *f* raketa země-voda

bodenunabhängig nezávislý na půdě, bezpůdní

Boden/unruhe *f* otřesy země (seizmické) ■ **untersuchung** *f* výzkum půdy, výzkum zeminy ■ **Unterwasser-Rakete** *f* raketa země-mořská hlubina ■ **ventil** *n I.* dnový ventil 2. *lod.* kingston ■ **verbesserung** *f zem.* zemědělské meliorace, vylepšení půdy ■ **verdichter** *m* zhutňovač zeminy, půdní pěch, zhutňovač půdy ■ **verdichtung** *f poz. inž.* zhutňování zeminy ■ **versalzung** *f* zasolení půdy ■ **versenkung** *f div.* propadliště ■ **verseuchung** *f nukl.* zamoření půdy, kontaminace terénu (zářením) ■ **vorbereitung** *f* příprava půdy ■ **wasserstand** *m* hladina spodní vody (v půdě) ■ **wetterkarte** *f meteo.* dolní mapa ■ **widerstand** *m aero.* dnový odpor, zdánlivý měrný odpor půdy ■ **wrange** *f lod.* dnová přička ■ **zahl** *f, praktische* skutečný počet podlaží (v koloně) ■ **ziegel** *m stav.* podlahová cihla ■ **zünder** *m zbroj.* dnová rozbuka

Bodymaker *m* stroj na výrobu bočních stěn plechových krabic

Böe *f meteo.* poryv (větru), náraz (větru)

Bogen *m I.* oblouk, koleno (potrubí) 2. arch (papíru) 3. *arch.* oblouk, ohyb 4. *mat.* oblouk 5. *chem. vl.* zkadeření (příze) ■ **(druck)maschine** *f polygr.* tiskařský tisk archový ■ **~, eingespannter** *stav.* bezkloubový oblouk, upnutý oblouk ■ **anleger** *m polygr. I.* stroj. samonakládač (archů) 2. nakládač (pracovník) ■ **anstreichmaschine** *f* natěračka archů ■ **ausbau** *m horn.* oblouková výztuž, skružová výztuž ■ **ausgleicher** *m* smyčkový kompenzátor ■ **ausleger** *m polygr.* vykladač archů, odběrač archů ■ **auswerfer** *m polygr.* vyhazovač archů ■ **binder** *m stav.* obloukový vazník ■ **blende** *f arch.* stěna ve slepém oblouku ■ **brücke** *f, unechte* *st. sil.* obloukový most s táhlem ■ **decke** *f* klenutý strop ■ **druck** *m polygr.* archový tisk, potisk archů ■ **gang** *m arch.* podloubí, arkáda ■ **glattstoßmaschine** *f polygr.* stráscací stroj (na rovnání archů) ■ **haken** *m ryb.* obloukový háček ■ **halle** *f arkáda, arkádové loubí, arkádový sál* ■ **höhe** *f mech.* vzepětí oblouku, výška oblouku ■ **ionenquelle** *f el.* obloukový zdroj ionů ■ **kreuzung** *f žel.* obloukové křížení kolejnic ■ **lichtkohle** *f* elektroodový uhlík, uhlík elektrody ■ **licht-Scheinwerfer** *m osv.* obloukový projektor ■ **maschine** *f polygr.* stroj na tisk archů ■ **maß** *n I. mat.* oblouková míra (úhlu) 2. *výkr.* oblouková kóta ■ **mauer** *f vod. inž.*

klenbová přehrada ■ **nadel** *f čal.* obloučková jehla ■ **nocken** *m stroj.* oblouková vačka ■ **pfeil** *m mech.* vzepětí oblouku, výška oblouku ■ **rohr** *n* táhlý oblouk (tvarovka); smyčkový trubkový kompenzátor ■ **säge** *f* oblouková pila, obloukovka ■ **säule** *f trup* oblouku (elektrického) ■ **schieber** *m polygr.* vyrovnávač archů, automatický okraj stranky ■ **schluss** *m stav.* závěr oblouku (sklepení) ■ **schub** *m mech.* vodorovná síla (v oblouku) ■ **separator** *m* oddělovač archů ■ **spannung** *fel.* napětí na oblouku ■ **spannweite** *f stav.* rozpětí oblouku ■ **sperre** *f vod. inž.* klenbová přehrada ■ **sprengwerk** *n* obloukové vzpěradlo ■ **stein** *m I. hutn.* tvarová (ohnivzdorná) cihla 2. *stav.* klenák (oblouku sklepení) 3. *st. sil.* obloukový betonový obrubník ■ **stranggießanlage** *f hutn.* obloukové zařízení pro plynulé odlévání ■ **stück** *n I.* trubkový oblouk 2. *mat.* úsek oblouku ■ **träger** *m stav.* obloukový nosník ■ **verzahnung** *f stroj.* ozubení se zakřivenými zuby ■ **waage** *f text.* úhlová váha ■ **zufuhr** *f* přísun archů

Bogheadkohle *f petr.* bogheadové uhlí, boghead

Bohle *f* fošna, pažina

Bohlen/bekleidung *f* fošnové bednění, fošnové pažení

■ **belag** *m* fošnová podlaha, obklad z fošen ■ **binder** *m stav.* vazník z fošen ■ **dach** *n* fošnová stěcha ■ **decke** *f* fošnový strop ■ **säge** *f dřev.* pila na fošny ■ **siel** *n vod. inž.* fošnová propust (malé hráze) ■ **sparre** *f* fošnová krokev ■ **träger** *m* fošnový nosník ■ **verkleidung** *f* fošnové obložení ■ **wand** *f stav.* štetová stěna ■ **weg** *m* hať

Bohlwerk *n vod. inž.* roubená stěna, pažená stěna (z fošen)

Bohne *f bot.* fazol

Bohnermasse *f* pasta na parkety, parketový vosk

Bohnerz *n min.* bobová ruda

Bohr- und Drehwerk *n trísk.* obr. karuselový soustruh

Bohr- und Drehwerk *n, senkrechtes* svislý soustruh

Bohr- und Fräsmaschine *f trísk.* obr. vodorovná vyvrtávací, horizontka

Bohr/aggreat *n* vrtací agregát ■ **anlage** *f vrt.* vrtáčka, vrtná souprava, vyvrtávací zařízení ■ **anlage** *f, fahrbare* *vrt.* mobilní vrtáčka ■ **anlage** *f, kanadische* kanadské vrtací zařízení ■ **apparat** *m polygr.* vyvrtáčka; typ (do stereo-typových desek) ■ **arbeiten** *þpl vrt.* vrtání, vrtací práce ■ **arm** *m trísk.* obr. rameno radiální vrtáčky; konzola vřetená vyvrtáčky ■ **bank** *f trísk.* obr. vyvrtáčka na dlouhé otvory ■ **bild** *n trísk.* obr. schéma rozložení vrtaných otvorů, výkres rozložení vrtaných otvorů ■ **brunnen** *m san.* vrtaná studna ■ **buchse** *f trísk.* obr. vodicí pouzdro (pro vrták), vrtací pouzdro ■ **buchsenträger** *m* vrtací deska ■ **bühne** *f horn.* vrtací plošina ■ **diamant** *m* vrtací diamant ■ **drehmaschine** *f* vrtací soustruh ■ **drehmeißel** *m* vyvrtávací nůž ■ **druck** *m vrt.* tlak na vrták ■ **druckmessgerät** *n vrt.* měřicí přístroj tlaku vrtání ■ **einheit** *f trísk.* obr. vrtací jednotka

bohren *vrtat*

Bohren *n trísk.* obr. vrtání (jednobřitým nebo vícebřitým nástrojem) ■ **~, stoßendes** *vrt.* nárazové vrtání, úderové vrtání ■ **~, thermisches** vrtání otvorů kyslíkovým kopím **Bohrer** *m* vrták, svidřík; vrtáč (pracovník) ■ **halter** *m trísk.* obr. držák vrtáku ■ **satz** *m vrt.* sada vrtáků, souprava vrtáků ■ **schaft** *m* stopka vrtáku ■ **schneide** *f* ostří vrtáku, břit vrtáku ■ **spindel** *f* vrtací vřetená ■ **spitze** *f trísk.* obr. hrot vrtáku ■ **stahl** *m hutn.* tyče na hornické vrtáky, vrtákové profily

Bohrfortschritt *m vrt.* vrtací postup

Bohr/futter *n trísk.* obr. sklíčidlo pro vrtání, upínací hlavička pro vrták ■ **garnitur** *f vrt.* příslušenství pro vrtání ■ **gerät** *n* vrtací nástroj, vrtací sestava ■ **geschwindigkeit** *f* rychlost vrtání ■ **gezähe** *n* vrtné vybavení, vrtná výzbroj ■ **glocke** *f trísk.* obr. vřeteník vícevřetenové vrtáčky

▪ **~guss** *m met.* temperovaná litina s měkkým jádrem
 ▪ **~hauer** *m horn.* vrtáč ▪ **~hebewerk** *n* vrtný vrátek
Bohrinsel *f vrt.* vrtná plošina (na moři)
Bohrkäufer *m* lesan hnědý (brouk) ▪ **~kern** *m vrt.* vrtné jádro, jádro vrtáku ▪ **~klein** *n vrt.* vrtná drť, vrtná moučka
 ▪ **~knarre** *f nář., třísk.* obr. řehtačka (k ručnímu vrtání)
 ▪ **~knecht** *m horn.* podpěra (pneumatické) vrtáčky
 ▪ **~krone** *f vrt.* vrtací korunka ▪ **~krone** *f, gezahnte vrt.* ozubená vrtací koruna ▪ **~kurbel** *f nář.* kolovrátek (na vrtání) ▪ **~kurbet** *f* kolovrátek na vrtání ▪ **~leistung** *f vrt.* výkon vrtání, postup vrtání ▪ **~loch** *n I. třísk.* obr. vyvrtaný otvor 2. *vrt.* provrtaný otvor ▪ **~lochachse** *f* osa vrtu ▪ **~lochdurchmesser** *m* průměr vyvrtaného otvoru
 ▪ **~loCHFertigstellung** *f vrt.* dokončovací vrtání, vrtání do lože ▪ **~lochkabel** *n* kabel na geofyzikální práce, karotážový kabel ▪ **~loch-Kaliber-Gerät** *n vrt.* přístroj na měření průměru ▪ **~lochkranz** *m horn.* obvrtávání
 ▪ **~lochmessung** *f geol., vrt.* karotáž, profilování odvrtu
 ▪ **~loCHFahren** *n* impregnace navrtáváním (postup)
 ▪ **~lochwandkerngerät** *n vrt.* boční jádrovák ▪ **~löffel** *m vrt.* vrtací lžice ▪ **~mann** *m* vrtáč ▪ **~markiermaschine** *f* značkovací vrtací strojek ▪ **~maschine** *f I. horn.* vrtáčka, vrtací kladivo 2. *stroj.* vyvrtávačka 3. *vrt.* vrtáčka ▪ **~mehl** *n vrt.* vrtná moučka, vrtná drť ▪ **~meißel** *m I. třísk.* obr. vyvrtávací nůž 2. *vrt.* vrtací dláto, vrták ▪ **~messer** *n třísk.* obr. vyvrtávací nůž ▪ **~öl** *n třísk.* obr. vrtací olej (minerální emulze) ▪ **~pfahl** *m poz. inž.* vrtaná pilota
 ▪ **~pinole** *f třísk.* obr. vrtací pinola ▪ **~probe** *f vrt.* vrtná zkouška ▪ **~profil** *n vrt.* profil vrtu ▪ **~ratsche** *f nář., třísk.* obr. řehtačka (k ručnímu vrtání) ▪ **~reibung** *f* vrtné tření ▪ **~rohr** *n I. třísk.* obr. vrtací tyč 2. *vrt.* vrtací trubka
 ▪ **~rohrklemme** *f vrt.* úchytka vrtací trubky ▪ **~rüssel** *m* vrtací nástavec (ultrazvukové vrtáčky) ▪ **~sand** *m* odpad při vrtání, vrtná drť ▪ **~schappe** *f vrt.* lžicový vrták ▪ **~schaufel** *f* krojídlo ▪ **~schere** *f vrt.* vrtací nůžky
 ▪ **~schieber** *m* příčné saně vrtací frézky ▪ **~schlamm** *m vrt.* vrtný kal ▪ **~schlammischer** *m vrt.* vrtná směs kalu (a jílu) ▪ **~schlauch** *m vrt.* proplachovací hadice ▪ **~schlitten** *m třísk.* obr. I. vrtná jednotka s vodicími listy 2. saně vrtáčky 3. přesuvný vřeteník vrtáčky ▪ **~schmant** *m vrt.* odpad při vrtání, vrtná drť ▪ **~schneide** *f horn.* břit vrtací tyče ▪ **~schrämlader** *m horn.* vrtací kombajn ▪ **~schwen-gel** *m vrt.* vahadlo (příklepové vrtáčky) ▪ **~seil** *n vrt.* vrtné lano ▪ **~senker** *m svár.* skládaný vrták (složený z vrtáku a záhlubníku) ▪ **~Sommerfeld-Quantisierung** *f fyz.* Bohr-Sommerfeldovo kvantování ▪ **~späne** *mpl* třísky při vrtání ▪ **~spindel** *f třísk.* obr. vrtací vřeteno ▪ **~spindelkopf** *m třísk.* obr. hlava vrtacího vřetene ▪ **~spindelstock** *m třísk.* obr. vřeteník vyvrtávačky ▪ **~spülungs-waage** *f vrt.* ošťihovací váha ▪ **~stahl** *m I. třísk.* obr. vyvrtávací nůž 2. *vrt.* vrtáková ocel, ocel na vrtné nářadí ▪ **~stange** *f I. třísk.* obr. vyvrtávací tyč 2. *vrt.* vrtná tyč, vrtací soutyč ▪ **~stangendrehmeißel** *m* vyvrtávací nůž (uchycený ve vyvrtávací tyči) ▪ **~staubhaube** *f horn.* zachycovací hubice vrtacího odpadu (při vrtání zdola nahoru) ▪ **~stütze** *f horn.* opora vrtáčky ▪ **~tiefe** *f* hloubka vrtání ▪ **~tiefeneinstellung** *f* nastavení hloubky vrtání ▪ **~tisch** *m I. třísk.* obr. vrtací stůl 2. *vrt.* stůl vrtáčky ▪ **~turm** *m vrt.* vrtná věž, vrtací věž ▪ **~turm-keller** *m vrt.* šachtice
Bohrung *I. vrtání (činnost) 2. spal.* mot. otvor válce 3. *třísk.* obr. obrobený otvor (kulatý) 4. *vrt.* (od)vrt, otvor
 ▪ **~, durchgehende** průchozí otvor
Bohrungs-durchmesser *m el. str.* vnitřní průměr statoru
 ▪ **~feld** *n el. str.* rozložení pole ve statoru ▪ **~lehre** *f metrol.* kalibr na měření otvorů ▪ **~versatz** *m* přesunutí osy otvoru, přesazení osy otvoru
Bohr-vorgelege *n vrt.* nástavec vrtáčky ▪ **~vorrichtung** *f*

třísk. obr. vrtací přípravek, vrtací zařízení; vrtná úchytka
 ▪ **~wasser** *n třísk.* obr. emulze vrtacího oleje ▪ **~welle** *f třísk.* obr. vřeteno vrtáčky ▪ **~werk** *n třísk.* obr. vyvrtávačka; vodorovná vyvrtávačka, horizontka ▪ **~werkzeug** *n I. vrt.* nářadí do vrtáčky 2. *třísk.* obr. vrtací nářadí, vrták
Boiler *m* bojler, vyhřívací kotel, ohřívák vody
Boje *f* bóje
Bollwerk *n vod. inž.* nepropustná hráz z fošen
Bolometer *n metrol.* bolometr
Bolzen *m I. stroj.* svorník, šroub, čep 2. *poz. inž.* rozpěrka, rozpěra 3. *horn.* stojka ▪ **~anwärmofen** *m tvář.* smyčková pec ▪ **~kupplung** *f* čepová spojka ▪ **~loch** *n* otvor *m* pro svorník, díra pro svorník ▪ **~nabe** *f stroj.* náliček plunžru
 ▪ **~schlaggerät** *n* nářadí na zatlučení svorníků ▪ **~schraube** *f* závrtný šroub ▪ **~schrotausbau** *m horn.* věncová závěsná výztuž ▪ **~schussapparat** *m* nastřelovací přístroj
 ▪ **~wärmofen** *m tvář.* smyčková pec
Böschung *f poz. inž.* tesařské pažení (např. výkopů)
Bomanga *n* bomanga
Bombage *f I. potr.* bombáž (konzervy) 2. vyoblení (např. sudového válečku) 3. *text.* tiskařský běhoun (válcové tiskárny) ▪ **~, kalte** *potr.* studená bombáž, technická bombáž (konzervy) ▪ **~, mikrobielle** *potr.* mikrobiologická bombáž (konzervy)
Bombe *f I. bomba 2. chem.* plynová ocelová láhev, tlaková láhev, láhev (na stlačený plyn) ▪ **~, betonbrechende** protibetonová letecká puma ▪ **~, fliegende** létající bomba
 ▪ **~, gelenkte** *zbroj.* řízená bomba ▪ **~, kalorimetrische metrol.** kalorimetrická bomba ▪ **~, panzerbrechende** *zbroj.* protipancéřová letecká bomba ▪ **~, thermonukleare** termojaderná bomba
Bomben/(wurf)visier *n let.* bombardovací zaměřovač
 ▪ **~auslöser** *m let.* vyhazovač bomb, spouštěč bomb
 ▪ **~fliegerkräfte** *fpl* *zbroj.* bombardovací letectvo, letecké bombardovací síly ▪ **~rohr** *n lab.* tlaková trubka, závatová trubice ▪ **~schacht** *m let.* prostor pro pumy, pumovnice
Bomber *m let.* bombardovací letoun
Bombierung *f* vyoblení, vyklenutí (válců), bombírování
Bommerband *n stav.* závěs vahadlových dveří
Bonden *n elektron.* mikromontáž (polovodičů desek tištěných spojů)
Bonder *n elektron.* zařízení na mikromontáž polovodičových sestav, zařízení na zkontaktování polovodičů vnitřními vývody (např. v desce tištěných spojů)
Bonder(isiere)n *n povl.* bonderizace (způsob povrchové úpravy)
Bonder *m, Chip* svářečka čipů, bondovačka čipů
Bonding *n nukl.* pojivo mezi palivem a pláštěm
Bondstelle *f elektron.* bod pokovení (polovodičové součástky pro spojení drátkem se základní deskou), kontaktní pole (polovodičové sestavy)
Bondur *n met.* bondur (slitiny Al-Cu-Mg)
Bonellfederkern *m* kostra z dvoukuželových pružin
Bonitierung *f zem.* bonita
boolesch mat. booleovský
Boort *min.* bort (průmyslový diamant)
Booster *I. el. str.* napájecí generátor, napájecí dynamo 2. *rak.* startovací raketový motor 3. *stroj.* booster, bustr
 ▪ **~pumpe** *f stroj.* pomocné čerpadlo ▪ **~schaltung** *f TV* startovací zapojení, startovací obvod ▪ **~spannung** *f TV* (zvýšené) napětí získané díky startovací diodě, zvýšené napětí ze startovacího zapojení
Boot *n* člun, loďka, šalupa
Boots/anker *m* člunová kotva, šalupová kotva ▪ **~deck** *n lod.* paluba člunu ▪ **~haken** *m* hák člunu ▪ **~kran** *m* lodní jeřáb ▪ **~mann** *m vod. transp.* loďmistr ▪ **~motor** *m* lodní motor ▪ **~werft** *f lod.* jachtová loděnice

Boottopfarbe *f* vodorysková barva

Bor *n chem.* bor, B

Boral *n* 1. boral 2. slitina Al-Cu-Mg-Pb

Borane *npl chem.* borany, hydroxidy boru

Borat *n chem.* borát, boritan (sůl kyseliny borité)

Borax *m* 1. *chem.* borax, dehydrát sodné soli kyseliny tetra-borité 2. *min.* tetraboritan, tinkal

Boraxglas *n* boraxové sklo

Boraxperle *f chem.* boraxová perlička

Borazit *m min.* boracit

Borazol *n chem.* borazol

Borazon *n chem.* borazon

Bord *m* paluba, lodní bok

Bord *n* obruba, lem (u plechu apod.) ■ **~, franko** *transp.* vyplacené loď, franko loď, free on board, fob, FOB ■ **~buffet** *n let.* palubní bufet

bordeigen *let.* (nacházející se) na palubě (např. zařízení)

Bördel/eisen *n tvář., nár.* ohýbadlo, svinovadlo (na svinutí plechového výstřihu) ■ **~flansch** *m* příruba vzniklá lemováním (okraje trubky) ■ **~maschine** *f tvář.* obrubovací stroj, obrubovačka, lemováčka (na plech)

bördeln *tvář.* obvodově zarolovávat, obvodově lemovat (plechy), obrubovat (plech)

Bördel/naht *f* obrubový spoj, obrubový šev (u plechu), lemový svar ■ **~probe** *f* lemovací zkouška (trubek) ■ **~stanze** *f tvář.* lemovadlo, svinovadlo (na plech) ■ **~stanzen** *n* lemování, obrubování (plechů)

Bördelung *f tvář.* obruba, lem (u plechu apod.)

Border *m, seitlicher čal.* okraj m boční přihraně ■ **~besäum-maschine** *f* stroj na začíšťování okrajů přihraně

Bord/funk *m rad.* palubní radiostanice ■ **~funker** *m* palubní radiotelegrafista ■ **~geräte** *npl let.* palubní přístroje

Bordiamant *m min.* sassolin

Bordierrolle *f tvář.* obrubovací kladička (nástroj na obrub. plechu)

Bord/karte *f let.* letenka ■ **~kran** *m loď.* palubní jeřáb ■ **~peilgerät** *n navig.* radiogoniometr ■ **~ring** *m stroj.* 1. kroužek s lemem 2. zalemovaný prstenec (valivého ložiska) ■ **~rinne** *f* okrajový okap ■ **~scheibe** *f* stroj. zalemovaný kotouč ■ **~stein** *m st. sil.* obrubník ■ **~stein** *m, schräger st. sil.* zkosený obrubník, nájezdový obrubník ■ **~stringer** *m loď.* boční výztuha

Bordüre *f* obruba, lem, prýmek

Bord/waffe *f let.* palubní zbraň ■ **~wand** *f* 1. loď. bočnice (např. v kabině) 2. *mot.* stěna nakládací skříňky (autojeřábu) ■ **~wart** *m let.* palubní mechanik

Borfaser *f chem.* vl. borové vlákno

Borhydrite *npl chem.* borovodíky, borany

Borid *n chem.* borid

Borieren *n tep. zpr.* borování (difúzní) (obohacování povrchové vrstvy oceli borem)

Borium *n* druh uhlíkového aglomeratu

Borkammer *f nukl.* borová (ionizační) komora

Borkarbid *n* karbid boru

Borke *f (borkige Rinde)* borka, (vnější) kůra

Borken/käfer *m dřev.* kůrovec ■ **~käferdrilling** *m* kůrov-cová souše ■ **~käferherd** *m* ohnisko kůrovce

Borkohlewierstand *m el.* borouhlíkový odpor

Borneol *n chem.* borneol

Bornit *m min.* bornit

Bornylacetat *n chem.* bornylacetát

Borsäure *f* 1. *chem.* kyselina boritá 2. *min.* sassolin ■ **~an-hydrid** *n* anhydrid kyseliny borité

Borsilikat/glas *n* borokřemičité sklo ■ **~stahl** *m* ocel lego-vaná borem, borovaná ocel

Borste *f* štětina

Borsten/pinsel *m* štětinový štětec

Bort *m min.* bo(a)rt (průmyslový diamant)

Borte *f* lemovka, porta

Bor/wasser *n chem.* vodný roztok kyseliny borité ■ **~wasser-stoffe** *npl chem.* borany ■ **~widerstand** *m el.* borouhlí-kový odpor ■ **~zähler** *m nukl.* borový počítač (obsahující sloučeniny boru)

Böschung *f* svah, ústup, spád (křivky, plochy)

Böschungs/fuß *m* úpatí svahu, úpatí spádu ■ **~linie** *f* spádová křivka, křivka konstantního spádu ■ **~mauer** *f* opěrná zeď zachycující násep ■ **~neigung** *f* sklon svahu, sklon spádu ■ **~winkel** *m* úhel svahu ■ **~winkel** *m, natürlicher poz. inž.* přirozený sklon (svahu), přirozený spád (křivky)

Bose(-Einstein)-Statistik *f fyz.* Boseova-Einsteinova statistika

Boson *n nukl.* boson

Bosse *n* bossé světél

Bossenwerk *n arch.* rustika

Bossiereisen *n nár.* špičák (na otesávání kamene)

Bossieren *n* tesání kamene

Bossierhammer *m* otloukací kladlo (na kámen)

Bote *m text.* babka

Böttcher *m* bednář

Böttcherbandwerk *n* bednářství

Bottich *m* kád', nádrž

Bouchon *m hod.* vahadlo

Bouclé *n, m text.* bouclé, smyčková tkanina

Boucléteppich *m text.* smyčkový koberec

Bourdon-Röhre *f* Bourdonova (trubičková) pružina (do manometru)

Bourette *f text.* výčesky buretového hedvábí ■ **~garn** *n text.* buretová příze

Bourlet *n čal.* tvárnice

Bowdenzug *m stroj.* bouden

Bowerleine *f loď.* lano kotvy

Box *f* box (např. v garáži)

Boxermotor *n spal. mot.* plochý motor s písty proti sobě

Box/kamera *ffot.* skříňkový fotografický přístroj ■ **~loader** *m text.* automatické zařízení na výměnu útkových cívek

■ **~palette** *f transp.* přepravní skřín, přepravka, skříňová přepravka

BP (= *Betriebspreis* *m*) podniková cena

Brache *f, Brachland* *n* úhor

Brachfeld *n* úhor, úhorové pole

Brachizochrone *f mech.* brachystochrona

Brachsenkrautgewächse *npl* šidlatkovité

Bragg-Kurve *f nukl.* Braggova křivka

Braktee *f* listen, braktej

Bramme *f* hutn. brama, obdélníkový předvalek ■ **~, vorge-walzte** *hutn.* předválcovaná brama, plochý ocelový ingot

Brammen/bahn *f* hutn. bramová dráha, hladká část bloko-vých válců ■ **~kokille** *f* hutn. bramová kokila ■ **~schere** *f* hutn. nůžky na ploché předvalky ■ **~stranggießanlage** *f* hutn. zařízení na přeměnu lité plochých předvalků ■ **~straße** *f* hutn. bramová trať, slabing ■ **~walzwerk** *n* 1. bramová trať 2. předválcovačka plochých předvalků, předválcovací slabing

Branche *f ek.* obor (hospodářský), úsek, odvětví (národního hospodářství)

Brand *m* 1. *třisk.* obr. připálení (při broušení) 2. požár ■ **~damm** *m horn.* protipožární hráz, požární zeď ■ **~ent-stehung** *f* vznik požáru ■ **~feld** *n horn.* požářiště

brandfest *o* ohnivzdorný, nehořlavý

Brand/festigkeit *f* ohnivzdornost, požární odolnost ■ **~fläche** *f* spáleníště ■ **~gase** *npl* horn. požárové plyny ■ **~gas-melder** *m* protipožární iontové čidlo ■ **~geschoss** *n* zbroj. zápalná střela ■ **~giebel** *m stav.* protipožární (zděný) štít ■ **~guss** *m* přepálené odlitky, přepálený odpad z odlévání

▪ **~risse** *mpl* trhlinky (v kovu) z přepálení ▪ **~satz** *m* výbuš. zápalná slož ▪ **~schiefer** *m petr.* uhelný lupek, uhelná břidlice, hoflavá břidlice ▪ **~schott** *n let.* protipožární stěna ▪ **~schutz** *m* protipožární ochrana ▪ **~schutzanstrichstoff** *m* protipožární nátěrová hmota ▪ **~schutzmaßnahme** *f* protipožární ochranné opatření ▪ **~schutzwand** *f* stav. protipožární stěna

brandschier *nehořlavý*

Brandsohl(en)leder *n hoř.* stélková useň

brandtechnisch požárně technický

Brandung *f* přiboj, vzednutí moře, vlnobití

Brandungs/erosion *f geol.* abraze ▪ **~geröll** *f petr.* nánosový šterk (na pláži) ▪ **~welle** *f* přibojová vlna

Brand/ursache *f* příčina požáru ▪ **~verhütungsvorschrift** *f* protipožární předpis ▪ **~wand** *f let.* požární příčka ▪ **~wunder** *f ochr.* pr. spálenina, popálenina

Brannerit *m min.* brannerit

Brannt/kalk *m* pálené vápno ▪ **~wein** *m* destilát, pálenka ▪ **~weinbrennerei** *f* palárna ▪ **~weinhefe** *f* droždí pro pálení (pálenky)

Brasilkiefer *f* araukarie, blahočet

Brasse *f vod. transp.* lano, provaz

brassen *vod. transp.* stočit (o plachtách)

Bratofen *m* pečicí trouba

Bratspill *n lod.* kotevní vrátek s vodorovnou hřídelí

Brauchwasser *n* užitková voda, hospodářská voda

Brauerei *f* pivovarnictví; pivovar

Brauerpech *n* pivovarská smola

Braumalz *n* pivovarský slad

Braun/bleierz *n min.* pyromorfit ▪ **~chromatierung** *f povl.* chromování dohněda

Bräune *f* zhnědnutí

Brauneisen(erz) *n min.* limonit

Brauneisenstein *m, dichter min.* soudrzný limonit

Braunen *n povl.* barvení drátu, zabarvování drátu dohněda

Braunerde *f zem.* hnědá půda

Braun/färbung *f* hnědnutí ▪ **~fäule** *f* hnědá hniloba (dřeva)

Braunit *m 1. min.* braunit (manganová ruda) 2. braunit (eutektický v soustavě železo - dusík)

Braun/kohle *f* hnědé uhlí ▪ **~kohlenbergbau** *m* hnědouhelné hornictví ▪ **~kohlenfilterasche** *f* odfiltrovaný popílek z hnědého uhlí ▪ **~kohlenflöz** *n* sloj hnědého uhlí, ložisko hnědého uhlí ▪ **~kohlenformation** *f geol.* třetihory ▪ **~kohlenhochtemperaturkoks** *m* hutnický koks z hnědého uhlí ▪ **~kohleneschwelkoks** *m* polokoks z hnědého uhlí ▪ **~kohlentagebau** *m* hnědouhelný povrchový důl, dobývání hnědého uhlí lomem ▪ **~kohlenteer** *m* hnědouhelný dehet ▪ **~manganerz** *n min.* manganit ▪ **~schliff** *m* papír. hnědá dřevovina ▪ **~spat** *m min.* dolomit; ankerit ▪ **~stein** *m min.* pyroluzit, burel, psilomelan

Braunung *f* zhnědnutí ▪ **~, nichtenzymatische** *potr.* neenzymatické zhnědnutí, neenzymatické tmavnutí

Braupfanne *f* potr. rmutovací (pivovarnický) kotel

Brause *f* sprcha

brausen šumět, hučet

Bravaisgitter *n kryst.* Bravaisova mřížka

Brayton-Prozess joulův oběh, oběh vzdušného motoru

BRD *f* (= Bundesrepublik Deutschland) Spolková republika Německo, SRN

Breccie *f petr.* brekie ▪ **~, tektonische** *petr.* tektonická brekie ▪ **~, vulkanische** *petr.* vulkanická brekie

Brech/anlage *f* hutn. drtírna, drtící zařízení ▪ **~backe** *f* stroj. drtící čelist ▪ **~berge** *mpl* horn. lomový kámen ▪ **~bolzen-Kupplung** *f* střižná spojka, spojka se střižným kolíkem

Breche *f* text. trdlíce (na len)

Brecheisen *n* sochor, páčidlo

brechen drtit, roztloukat, zlomit, přelomit

Brechen *n 1.* drcení, roztloukání, rozpojování kamenných balvanů (v kamenolomu) 2. *text.* mačkání, hnětení, lámání (lněného stonku), trdlování

Brechenwellen *fpl* stroj. drtící hřídele (ozubené)

Brecher *m 1.* drtíč, lamač (třísek apod.) 2. *geol.* přibojová vlna

Brech/flachs *m* lněný výčes, lněná koudel ▪ **~gut** *n, unge-* siebtes drcené netříděné kamenivo, netříděné kamenivo ▪ **~kappel** *f* hutn. mechanická pojistka (ve válcovačce, v lisu), destrukční pojistka, střižná pojistka ▪ **~kegel** *m* stroj. kužel drtíče ▪ **~kern** *m* hutn. podnátíková vložka ▪ **~korn** *n* kamenná drť ▪ **~kraft** *f opt. 1.* lámavost, optická mohutnost 2. *zkouš. mat.* lámací síla, síla potřebná na zlomení ▪ **~maschine** *f* text. stroj na lámání stonků lnu ▪ **~nocken** *m* stroj. vačka válcového drtíče ▪ **~platte** *f* stroj. bezpečnostní destička, střižná destička ▪ **~punkt** *m 1.* teplota lámavosti (asfaltu), bod lámavosti 2. *žel.* zaoblení profilu rozřadovacího návrší ▪ **~schotter** *m* drcený šterk ▪ **~sicherung** *f* stroj. střižná pojistka ▪ **~stange** *f* sochor, páčidlo

Brechung/fyz. refrakce, lom (světla, záření) ▪ **~, akustische** lámání zvukové vlny ▪ **~, ionosphärische** *rad.* ionosférická refrakce, ionosférický lom ▪ **~, troposphärische** *rad.* troposférická refrakce

Brechungs/gesetz *n, Snelliussches* *opt.* zákon lomu světla ▪ **~index** *m* fyz. index lomu ▪ **~modul** *m* *rad.* modul troposférické refrakce

Brech/walze *f* stroj. válec drtíče (válcového), drtící válec ▪ **~walzen** *fpl* stroj. válcový drtíč ▪ **~weinstein** *m* chem. emetika (dávivé prostředky) ▪ **~wert** *m opt.* optická mohutnost, lámavost ▪ **~zahl** *f* fyz. index lomu (absolutní)

Brei *m* kaše, rmut

Breit/bahn *f 1.* dráha, ploska (zámečnického kladiva) 2. *polygr.* příčné uložení vlákna (papíru v archu) ▪ **~band** *n* hutn. široký pás; pásový plech ▪ **~bandantenne** *f* *rad.* širokopásmová anténa

breitbandig *rad.* širokopásmový

Breit/bandschleif- und Kalibriermaschine *f* širokopásmový brousíci a kalibrovací stroj ▪ **~bandschleifmaschine** *f* širokopásmová bruska ▪ **~bandstrahler** *m 1.* širokopásmový zářič 2. *akust.* širokopásmový zdroj zvuku ▪ **~bandverstärker** *m* tel. širokopásmový zesilovač ▪ **~bandverstärkerrohre** *f* elektron. elektronka širokopásmového zesilovače ▪ **~beil** *n* širočina ▪ **~beucher** *m* text. široký vyvábce kotel ▪ **~bild** *n* kin. snímky na širokouhlém plátně

breitblättrig širokolistý

Breitblatttabak *m bot.* tabák velkolistý

Breit/dreschmaschine *f* zem. lištová mlátička ▪ **~düngerstreuer** *m* zem. plošné rozmetadlo hnojiv

Breite *fl, geographische* geografická šíře, zeměpisná šířka ▪ **~, lichte** vnitřní šířka, světlá šířka ▪ **~, mitttragende** *zkouš. mat.* spolupracující šířka

Breiteisen *n* nár. široké dláto (kamenické)

Breiten *n* tvář. rozšiřování (kovářské); místní ploštění (kováním) ▪ **~entfernung** *f* *geod.* šířka poledníků ▪ **~grad** *m* *geod.* stupeň zeměpisné šířky ▪ **~kreis** *m* *geod.* rovnoběžka ▪ **~messgerät** *n* měřidlo šířky, šířkoměr ▪ **~metazentrum** *n* *hyd.* příčné metacentrum ▪ **~trägheitsmoment** *n* obr. příčný moment setrvačnosti ▪ **~verbindung** *f* dřev. spojení na šířku ▪ **~verstellung** *f* nastavení šířky ▪ **~zugabe** *f* přidavek na šířku

Breitfärbemaschine *f* text. stroj na barvení v plné šíři

breitflanschig širokopřímý, širokopřirubový

Breit/grad *m* hutn. koeficient rozšiřování (při válcování) ▪ **~hacke** *f* plochý krumpáč; široká motyka ▪ **~häcksler** *m* vícenožová řezačka ▪ **~halter** *m* text. rozpínka, zařízení na roztahování kordu (u gumovací soupravy) **breitkronig** košatý (strom)

Breit/saat *f zem.* setí na široko ▪ **~schlichten** *n trísk.* obr. dokončující obrábění velkým posuvem ▪ **~schlichthobel-meißel** *m trísk.* obr. široký hladicí hoblovací nůž ▪ **~schmieden** *n tvář.* rozšiřování (kováním) ▪ **~seit-strahler** *m rad.* řada (anténny) s příčným vyzařováním, příčný zářič ▪ **~spur fkol.** široký rozchod (kolejí) ▪ **~spur-weite** *f žel.* rozchod širokorozchodné trati ▪ **~strahler** *m 1. aut.* světlomet s širokým rozptylem světla 2. osv. širokouhlé světlo ▪ **~strahlerlampe** *f osv.* žárovka s širokým rozptylem světla ▪ **~streckmaschine** *f text.* rozpínací stroj (tkanin) ▪ **~strichgatter** *n st. sil.* pruhovaný přechod (pro chodce)

Breitung *f 1. hutn.* šíření, ploštění (kováním), rozkování

Breit/wand *f kin.* panoramatické plátno ▪ **~wandfilm** *m kin.* širokouhlý film ▪ **~ware** *f omítané* řezivo (o sířce nad 28 cm) ▪ **~waschmaschine** *f text.* širkový prací stroj, stroj pro praní v plně šíři

Brekzie *f petr.* brekcie

Brems/anlage *f* brzdové zařízení, brzdy ▪ **~backe** *f stroj.* čelist brzdy, brzdová čelist ▪ **~band** *n stroj.* pás brzdy ▪ **~berg** *m horn.* svážná ▪ **~bergverschleiß** *m stroj.* opotřebení brzdového obložení ▪ **~bergverschluss** *m horn.* uzávěrka svážné ▪ **~betätigungskraft** *f mot.* ovládací síla brzdy ▪ **~betrieb** *m el. str.* brzdění, brzdový režim, brzdový chod (motoru) ▪ **~blech** *n* brzdový plech (válečkového gravitačního dopravníku)

Bremse *f* brzda ▪ **~, aerodynamische** *fpl let.* aerodynamická brzda ▪ **~, durchgehende** *žel.* průchozí brzda, společná brzda ▪ **~, einlösigé** *žel.* brzda odbrzdžující jednostupňově ▪ **~, elektromagnetische** elektromagnetická brzda ▪ **~, hydraulische** hydraulická brzda ▪ **~, langsamwirkende** pomalu zabírající brzda, brzda s pomalou činností ▪ **~, magnetische** *mot.* elektromagnetická brzda ▪ **~, mechanische** mechanická brzda ▪ **~, mehrlösigé** *žel.* brzda odbrzdžující po stupních, brzda uvolňující se několikasupňově ▪ **~, nichtselbsttätige** nesamočinná brzda ▪ **~, schnellwirkende** rychlá brzda, rychle reagující brzda, brzda s rychlým účinkem, rychle působící brzda, rychločinná brzda ▪ **~, selbsttätige** *stroj.* samočinná brzda ▪ **~, unerschöpfbare** *žel.* nevyčerpateľná brzda

Bremselektrode *f elektron.* brzdící elektroda

bremsen *brzit*

Bremsen *n 1. nukl.* zpomalování, moderace (neutronů) 2. *stroj.* brzdění ▪ **~backe** *f stroj.* čelist brzdy, brzdová čelist ▪ **~beiwert** *m aut.* konstanta útluhu

Bremser *m 1. horn.* brzdař (vratku ve svážné) 2. *žel.* brzdař

Brems/flüssigkeit *f 1.* brzdová kapalina 2. *jad.* moderátor ▪ **~flüssigkeitsbehälter** *m mot.* vyrovnávací nádržka brzdové kapaliny ▪ **~förderer** *m horn.* brzdící dopravník ▪ **~gefülle** *n st. sil., žel.* sklon, při kterém složené síly zemské tíže a odporu pohybu jsou v rovnováze ▪ **~gestänge** *n* brzdové soustředě, tyčové brzdy, brzdové pákovi ▪ **~gitterröhre** *f elektron.* elektronka s hradicí mřížkou, pentoda ▪ **~haspel** *f horn.* brzdící vraték ▪ **~kammer** *f vod. inž.* komora na rozptyl energie ▪ **~kern** *m nukl.* jádro zpomalování, jádro moderace ▪ **~klotz** *m 1. žel.* brzdová zdvž, spálek brzdy 2. *let.* brzdový blok podvozkového kola ▪ **~kraft** *f 1.* brzdící síla, brzdová síla, brzdový tlak, 2. *nukl.* zpomalovací schopnost moderátoru ▪ **~kupplung** *f 1.* brzdová hadice, brzdová spojka 2. *stroj.* spojková brzda ▪ **~kurbel** *f žel.* brzdová klika ▪ **~leistung** *f spal. mot.* výkon na brzdě ▪ **~leitung** *f žel.* brzdové potrubí, potrubí brzdy ▪ **~licht** *m mot.* brzdové světlo ▪ **~lüfter** *m stroj.* brzdový magnet, větrák brzdy ▪ **~lüfter m, elektromagnetischer** *transp.* eldro, elektromagnetický brzdový magnet ▪ **~lüftgerät** *n, elektrohydraulisches* *transp.* eldro ▪ **~lüftmagnet** *m* brzdový elektromagnet ▪ **~magnet** *m el.*

str. brzdící elektromagnet ▪ **~medium** *n nukl.* zpomalovací prostředek ▪ **~messer** *m mot.* přístroj pro měření zrychlení, akcelerometr ▪ **~mittel** *n nukl.* moderátor ▪ **~moment** *n stroj.* brzdový moment, brzdící moment, brzdový moment ▪ **~motor** *m el. str.* motor s výsuvnou kotvou; brzdový motor ▪ **~neigung** *f žel.* sklon při brzdění, předklánění vozu při brzdění ▪ **~nocken** *m mot.* vačka brzdy, klíč brzdy ▪ **~nutzung** *f nukl.* pravděpodobnost úniku záchytu (v procesu brzdění) ▪ **~öl** *n stroj.* brzdová kapalina ▪ **~pfeiler** *m vod. inž.* rozrážeč ▪ **~regler** *m 1. let.* blokující regulátor, regulátor brzd 2. *stroj.* elektrohydraulický odbrzdovač brzdy (jeřábu) ▪ **~relais** *n žel.* relé elektrického brzdění ▪ **~rohr** *n mot.* brzdová trubice, brzdová spojka ▪ **~schlauch** *m žel.* brzdová hadice, brzdová spojka; *mot.* pružné potrubí brzdy ▪ **~schub** *m rak.* brzdový tah, brzdící tah ▪ **~schuh** *m 1. stroj.* brzdová zdvž, brzdový špalík 2. *žel.* zarážka ▪ **~schwelldauer** *f* doba zpoždění činnosti brzdy (překonání vůle) ▪ **~schwund** *m mot.* kolísání brzdného účinku, únik účinku brzdění ▪ **~seil** *n žel.* lano brzdy (lanové dráhy) ▪ **~spur** *f mot.* brzdná stopa ▪ **~stand** *m spal. mot.* zkušební stav brzd, brzdící stanice ▪ **~stoff** *m nukl.* moderátor ▪ **~strahlung** *f radiol.* brzdné záření ▪ **~strahlung f, innere** *nukl.* vnitřní brzdné záření ▪ **~strecke** *f mot.* brzdná dráha ▪ **~strom** *m žel., el.* brzdový proud ▪ **~träger** *m mot.* nosný disk bubnové brzdy ▪ **~triebwerk** *n rak.* raketový brzdový motor, brzdná raketa ▪ **~trum** *m horn.* brzdné oddělení (jámy)

Bremsung *f 1.* brzdění 2. *metrol.* měření výkonu pomocí brzdění ▪ **~, generatorische** *el. žel.* generátorické brzdění ▪ **~, stufenweise** *žel.* stupňové brzdění, brzdění po stupních

Brems/verhältnis *n nukl.* koeficient zpomalení (charakteristika moderátoru) ▪ **~vermögen** *n 1. radiol.* brzdná schopnost (prostředí pro nabití částice) 2. *nukl.* zpomalovací schopnost (moderátoru) ▪ **~vermögen** *n, lineares* *nukl.* lineární zpomalovací schopnost (moderátoru), lineární brzdná schopnost (prostředí pro nabití částice) ▪ **~verzögerung** *f mot.* zpoždění (při brzdění) ▪ **~weg** *m* brzdná dráha ▪ **~weg m, effektiver** *mot.* efektivní brzdná dráha ▪ **~weg m, gesamter** celková brzdná dráha ▪ **~widerstand** *m el.* brzdový odpor, brzdový odpor ▪ **~wirkzeit** *f mot.* skutečná doba činnosti brzdy ▪ **~zaum** *m mot.* dynamometrická Pronyho brzda ▪ **~zeit** *f 1.* brzdná doba 2. *nukl.* doba zpomalování ▪ **~zylinder** *m* brzdový válec

Brenn/abfallholz *n* palivový výmět ▪ **~apparat** *m* destilátor, destilační přístroj ▪ **~atmosphäre** *f keram.* vypalovací atmosféra ▪ **~barkeit** *f* hořlavost ▪ **~beizung** *f dřev.* opalování povrchu ▪ **~bock** *m text.* krabovací stroj (vyvážecí)

Brenne *f povl. 1.* mořící kážen (s obsahem HNO₃) 2. *moření* v lázni (s obsahem HNO₃)

Brenn/ebene *f opt.* ohnisková rovina ▪ **~element** *n nukl.* palivový článek ▪ **~elementwechselmaschine** *f nukl.* zařízení na výměnu palivových článků

Brennen *n 1.* pálení 2. *chem.* pražení 3. *keram.* vypalování 4. *hutn.* spékání, aglomerace 5. *potr.* destilace (líhu) 6. *povl.* moření v roztoku HNO₃ 7. *text.* krabování, vyvažování 8. *trísk.* obr. připalování (přibroušení)

Brenner *m 1.* hořák 2. *el.* ohříváč (např. katody) 3. *topeniště*, spalovací komora, spalovna ▪ **~mit Vormischung** hořák se směšovačem ▪ **~ausbiegung** *f kotl.* vyhnutí hořáku ▪ **~ecke** *f kotl.* rohová trubková tvarovka v topeništi, místo pod topeništěm (ve spalovací komoře)

Brennerei *f* lihovar; *palírna* ▪ **~hefe** *f* lihovarnické droždí

Brenner/einbruch *m horn.* kanadský zálo, přímý zálo ▪ **~gürtelbelastung** *f kotl.* tepelné zatížení pásu v topeništi ▪ **~kopf** *m hutn.* hlavice (martinské pece) ▪ **~lanze** *f kotl.* trubka dopravující topný olej do hlavice rozstřikovače ▪ **~stein** *m skl.* ohnivzdorný nástavec hořáku, výstupní

keramická násadka hořáku

Brenn/farbe *f* *keram.* barva po vypálení ■ **~fläche** *f* 1. *opt.* ohnisková plocha 2. povrch spalování pevných raketových paliv ■ **~fleck** *m* 1. katodový světelný bod 2. pupila (elektrooptické zařízení) 3. *opt.* ohnisko (rentgenky) ■ **~gas** *n* topný plyn, hořlavý plyn ■ **~glas** *n* *opt.* soustředná čočka, lupa ■ **~gut** *n* *keram.* vypalované výrobky ■ **~härten** *n* *tep. zpr.* kalení plamenem ■ **~holzkreissäge** *f* kružná pila na palivové dříví ■ **~holzspaltmaschine** *f* štípačka na palivové dříví ■ **~kammerquerschnittsbelastung** *f* *kotl.* tepelné zatížení průřezu topeniště, zatížení průřezu spalovací komory ■ **~kapsel** *f* *keram.* šamotová clona, kapsle ■ **~kasten** *m* vypalovací kazeta ■ **~kopf** *m* *hutn.* hlavice (martinské pece) ■ **~kraft** *f* výhřevnost ■ **~kraftlokomotive** *f* Dieselova lokomotiva ■ **~kraftmaschine** *f* spalovací motor ■ **~linie** *f* 1. *opt.* fokála, ohnisková čára 2. *mat.* kaustická plocha, kaustika, ohnisková plocha ■ **~material** *n* palivo ■ **~muffel** *f* *hutn.* muflová pec ■ **~ofen** *m* *keram.* vypalovací pec ■ **~öl** *n* topný olej ■ **~punkt** *m* 1. *mat., opt.* ohnisko 2. *kot.* bod hoření 3. *paliv.* zápalná teplota ■ **~reiserholz** *n* palivové nehroubí ■ **~schichtregler** *m* *kotl.* hradítko (k nastavování výšky vrstvy paliva) ■ **~schlussgeschwindigkeit** *f* rychlost na konci aktivní části letu, rychlost při zastavení motoru rakety ■ **~schneiden** *n* *svar.* řezání plamenem, pálení, řezání kyslíkem, upalování ■ **~schneidmaschine** *f* *svar.* stroj na řezání kyslíkem, pálicí stroj ■ **~span** *m* energetická tříska ■ **~spiegel** *m* *opt.* konkávní zrcadlo ■ **~stempel** *m* vypalovací raznice ■ **~stoff** *m* palivo, hořlavina ■ **~stoff** *m*, **erschöpfer** *nukl.* vypálené palivo ■ **~stoff** *m*, **fester** *pevné* palivo ■ **~stoff** *m*, **gasförmiger** *plynové* palivo ■ **~stoff** *m*, **keramischer** *nukl.* keramické palivo ■ **~stoff** *m*, **nuclearer** *nukl.* jaderné palivo ■ **~stoff** *m*, **verarmerter** *nukl.* ochuzené palivo ■ **~stoffaufbereitung** *f* *nukl.* regenerace paliva ■ **~stoffbedarf** *m* (s)potřeba paliva ■ **~stoffbehälter** *m* palivová nádrž ■ **~stoffeinsatz** *m* *nukl.* vsázka paliva ■ **~stoffelement** *n* 1. *el.* palivový článek 2. *nukl.* palivový článek, *nukl.* palivová jednotka ■ **~stoffhülse** *f* *nukl.* pouzdro palivového článku ■ **~stoffinventar** *n* *nukl.* vsázka paliva ■ **~stoffschicht** *f* *kotl.* vrstva paliva ■ **~stofftank** *m* palivová nádrž ■ **~stofftrichter** *m* násypka na palivo, nálevka na palivo ■ **~stoffverbrauch** *m*, **spezifischer** *spal. mot.* jednotková spotřeba paliva ■ **~stoffwärme** *f* teplo spalovaného paliva ■ **~stoffzelle** *f* *el.* palivový článek ■ **~strahl** *m* *opt.* ohniskový paprsek ■ **~strahlhärtung** *f* *tep. zpr.* kalení plamenem ■ **~torf** *m* hořlavá rašelina, topná rašelina ■ **~trommel** *f* buben rotační pece ■ **~vorgang** *m* průběh hoření ■ **~weite** *f* *mat., opt.* ohnisková vzdálenost ■ **~wert** *m* výhřevnost ■ **~zeit** *f* 1. doba hoření 2. *el.* doba svícení 3. *keram.* doba vypalování ■ **~zone** *f* *kotl.* oblast spalování; *keram.* vypalovací pásmo

Brenzcatechin *n* *chem.* pyrokatechin, pyrokatechol

Brenztraubensäure *f* *chem.* kyselina pyrohroznová

Brett *n* prkno (10 - 35 mm) ■ **~(er)binder** *n* *stav.* vazník z prken ■ **~abnehmer** *m* odebíráč řeziva

Brettchen *n* prkénko

Brettchenverleimen *n* klížení prkének

Brettelevator *m* elevátor řeziva

Bretter(ver)schalung *f* prkenné obednění, prkenné bednění (např. střechy) ■ **~boden** *m* prkenná podlaha, podlaha z prken ■ **~paketierung** *f* pakelizace řeziva ■ **~platte** *f* laťovka se spárovkovým středem, spárovka ■ **~sortierung** *f* třídění prken ■ **~tür** *f* svislové dveře ■ **~verleimen** *n* klížení prkének ■ **~verleimmaschine** *f* stroj na klížení prkének ■ **~zaun** *m* prkenný plot

Brett/fallhammer *m* tvář. prknový buchar ■ **~kante** *f* hrana prkna ■ **~lage** *f* vrstva prken, prvek z vrstvených

prken ■ **~lasche** *f* příložka (prkenná) ■ **~schichtbauart** *f* konstrukce z vrstvených prken, lamelová konstrukce ■ **~schichtbauteil** *m*, *n* lamelový prvek ■ **~schichtholz** *n* lamelový nosník ■ **~schichtträger** *m* lamelový nosník ■ **~stapel** *m* hrán řeziva ■ **~stapelbauart** *f* soustava z vrstvených prken ■ **~waren** *fpl* dřev. prkna, prknový materiál

Brief/öffnungsmaschine *f* *kanc.* stroj na otvírání dopisů ■ **~schließmaschine** *f* *kanc.* stroj na zalepování obálek ■ **~umschlag-Konformation** *f* *chem.* obáلكová konformace (makromolekul) ■ **~verteilung** *f* rozdělení dopisů, rozdělení listů ■ **~waage** *f* *kanc.* listovní váhy

Brikett *n* briketa ■ **~fabrik** *f* briketárna

Brikettier/maschine *f* briketovací stroj ■ **~presse** *f* briketovací lis

Brikettierung *f* briketace, briketování (uhlí, pilin, třisek)

Brikettpresse *f* *paliv.* briketovací lis

Brillant *m* brilant, brilant ■ **~sucher** *m* *fol.* zrcadlový hledáček bez matnice

Brillanz *f* *fol., kin.* brilance, jiskřivost, čistota (barvy), vysoká ostrost

Brille *f* 1. brýle 2. *stroj.* víko (ucpávky) 3. *třísk. obr.* opéra, luneta

Brillenglas *n* brýlové sklo

Bringung *f* přibližování (dřeva)

Bringungsmittel *n* přibližovací prostředek

brisant *výbuš.* tříštivý, brizantní

Brisanz *f* *výbuš.* brizance, tříštivá síla

Brise *f* *meteo.* bríza

Brix-Grad *m* Brixův stupeň (°Bx)

Brückelspan *m* *třísk. obr.* odlamovací tříska, lámavá tříska

Brocken *m* 1. úlomek 2. *skl.* skleněné odpady, ostrůvka ■ **~, eigener** *skl.* vlastní skleněné úlomky, vnitřní skleněné úlomky

Brodem *m* exhalace, výstup plynů

Brom *n* *chem.* brom, Br

Bromaceton *n* *chem.* bromaceton

Bromal *n* *chem.* bromal

Bromanilin *n* *chem.* bromanilin

Bromargyrit *m* *min.* bromargyrit

Bromat *n* *chem.* bromičnan

Bromatometrie *f* *chem.* bromatometrie

Brombenzylcyanid *n* *chem.* brombenzylcyanid

Bromessigsäure *f* *chem.* kyselina bromoctová

Bromid *n* *chem.* bromid

Bromieren *n* *chem.* bromování

Brom/karnallit *m* *min.* karnallit bromový ■ **~kresolpurpur** *m* *barv.* bromkrezolový purpur ■ **~natrium** *n* *chem.* bromnatrium

Bromometrie *f* *chem.* bromometrie

Brom/säure *f* *chem.* kyselina bromičná ■ **~silber** *n* 1. *chem.* bromové stříbro 2. *min.* bromit, bromargyrit ■ **~silberdruck** *m* *polygr.* bromografie ■ **~silberpapier** *n* *fol.* bromostříbrný papír ■ **~wasserstoff** *m* *chem.* bromovodík

Bronze *f* *bronz* ■ **~, Berliner** *f* berlínský bronz ■ **~, hochzinnhaltige** *met.* bronz s vysokým obsahem cínu ■ **~, zinnfreie** *bezcínový* bronz ■ **~armatur** *f* *hutn.* výfučna (výfučnová soustava velké pece) ■ **~farben** *fpl* *povl.* bronz, bronzové barvy, kovové pigmenty (prášková barva z kovu nebo slitiny) ■ **~kohlenbürsten** *fpl* *el. str.* bronzovouhlíkové kartáče ■ **~kühler** *m* *hutn.* chladič struskového otvoru, strusková formička ■ **~legierung** *f* *met.* bronz ■ **~pigment** *n* bronzový pigment (z prášku kovu nebo slitiny) ■ **~sieb** *n* bronzové síto

Bronziermaschine *f* *polygr.* bronzovací stroj

Brook *f* *lod.* těsnící nýt

Brookit *m* *min.* brukit, brookit

Broschieren *n* *polygr.* brožování

Broschur *f polygr.* brožura, brožovaná kniha

Broschüre *f* brožura (druh publikace)

Broschürenschnidemaschine *f polygr.* řezačka brožur, jednožezlové nůžky

Brotgetreide *n* chlebové obilí, chlebovina

Browsche Bewegung *fyz.* Brownův pohyb

Bruch *m* 1. zlomení, prasklina 2. *geol.* pokles, přesmyk 3. *horn.* zával 4. *mat.* zlomek 5. *met.* odpad, šrot 6. *min.* lom (minerálu) 7. *potr.* syřenina (např. mléka); *potr.* přetřh (pivní sladiny) 8. rašeliniště ■ ~, **außermittiger** *zkouš. mat.* mimostředový zlom (zkušebního vzorku) ■ ~, **duktiler** *met.* plastický lom ■ ~, **durchkörniger** mezikrystalický lom ■ ~, **echter** *mat.* pravý zlomek ■ ~, **faseriger** *met.* vláknitý lom ■ ~, **feinkörniger** jemnozrnný lom ■ ~, **gemeiner** *mat.* obecný zlomek ■ ~, **gewöhnlicher** *mat.* obyčejný zlomek ■ ~, **glasiger** *met.* sklovitý lom ■ ~, **grobkörniger** hrubozrnný lom ■ ~, **heller** *met.* světlý lom ■ ~, **innerkristalliner** mezikrystalický lom ■ ~, **interkristalliner** *met.* mezikrystalický lom ■ ~, **kontinuierlicher** *mat.* řetězový zlomek ■ ~, **körniger** *met.* zrnitý lom ■ ~, **kristalliner** *met.* krystalický lom ■ ~, **periodischer** *mat.* periodický zlomek ■ ~, **perlmutterartiger** *met.* perleťový lom ■ ~, **samtartiger** *met.* sametový lom ■ ~, **sehniger** *met.* vláknitý lom, dřevitý lom ■ ~, **spröder** *min., met.* křehký lom ■ ~, **unechter** *mat.* nepravý zlomek ■ ~, **verformungsloser** *zkouš. mat.* křehký lom ■ ~, **verzögerter** *mech.* opožděný lom ■ ~, **zäher** *met.* houževnatý lom (oceli) ■ ~, **zwischenkörniger** *met.* mezikrystalický lom ■ ~, **zwischenkristalliner** *met.* mezikrystalický lom ■ ~, **bau** *m horn.* dobývání na zával, rubání na zával ■ ~, **baustreb** *m horn.* porubní stěna s řízeným závalem stropu ■ ~, **beanspruchung** *f* 1. *zkouš. mat.* průtažné zatížení 2. *pnutí* v okamžiku přetřhu ■ ~, **bedingung** *f* podmínka pevnosti (konstrukce) ■ ~, **belastung** *f* *zkouš. mat.* zatížení na mezi pevnosti, průtřžné zatížení, tržné zatížení ■ ~, **berge** *mpl horn.* závalové horniny ■ ~, **dehnung** *f* podmínka pevnosti, tažnost, poměrné prodloužení při přetřžení (při zkoušce tahem) ■ ~, **dehnung** *f*, **spezifische** *zkouš. mat.* specifické prodloužení po přetřžení ■ ~, **durchbiegung** *f* *zkouš. mat.* průhyb při přelomení ■ ~, **durchmesser** *m* *zkouš. mat.* průměr při přetřžení

Brüche *mpl*, **gleichnamige** *mat.* zlomky se stejným jmenovatelem

Bruch/faltengebirge *n* *geol.* zvrásněné hory ■ ~, **feld** *n horn.* závalové pole, stařiny, zavalený vyrubaný prostor

bruchfest nelámavý

Bruch/festigkeit *f* *zkouš. mat.* mez pevnosti ■ ~, **fläche** *f* 1. *zkouš. mat.* plocha lomu 2. *geol.* smyková plocha 3. *výkr:* přerušovací čára ■ ~, **form** *f* tvar lomu, tvar zlomu

bruchfrei nepolámaný, nepopraskaný

Bruch/gebirge *n* *geol.* zvrásněné pohoří ■ ~, **gefahr** *f* nebezpečí lomu ■ ~, **gestein** *n* lámaný kámen ■ ~, **grenze** *f* *zkouš. mat.* mez pevnosti (v tahu, tlaku apod.) ■ ~, **holz** *n* polomové dřevo

brüchig lámavý, křehký

Brüchigkeit *f* lámavost, křehkost

Bruch/kante *f* 1. *horn.* okraj závalu 2. *výkr:* přerušovací čára ■ ~, **last** *f* *zkouš. mat.* zatížení na mezi pevnosti ■ ~, **linie** *f* 1. *horn.* linie závalu 2. *výkr:* přerušovací čára 3. *zkouš. mat.* lomová čára, čára lomu ■ ~, **lochwicklung** *fel. str.* zlomkové vinutí, vinutí se zlomkovým počtem drážek pro pól a fázi ■ ~, **platte** *f* *stroj.* destičková pojistka, bezpečnostní destička ■ ~, **probe** *f* *zprac.* zkouška lámavosti ■ ~, **quarz** *m* *min.* úlomkový křemen, křemenový štěrk (nadrobno) ■ ~, **sicherheit** *f* *stav.* bezpečnost proti lomu, bezpečnost proti porušení ■ ~, **span** *m* *trísk.* *obr.* lámavá tríska ■ ~, **spannung** *f* *zkouš. mat.* napětí na mezi pevnosti ■ ~, **stein** *m* lomový

kámen, lámaný kámen ■ ~, **steinhammer** *m* *nář.* sbíječka ■ ~, **stelle** *f* *zkouš. mat.* lom, místo lomu ■ ~, **strich** *m* *mat.* zlomková čára ■ ~, **stufe** *f* *geol.* tektonický pruh ■ ~, **teil** *m* 1. část, díl (celku) 2. zlomek ■ ~, **weide** *f* vrba křehká ■ ~, **widerstand** *m* odolnost proti lomu

Brucit *m* *min.* brucit

Brücke *f* 1. most, můstek 2. *lod.* kapitánský můstek, navigační můstek 3. *el.* můstek (např. měřicí) 4. *hod.* můstek 5. sklopný můstek 6. *tvář.* upínací můstek, obkročená svorka 7. *trísk.* *obr.* můstek (i do prolomení lože soustruhu) ■ ~, **abgeglichen** *el.* vyrovnávací můstek ■ ~, **schwimmende** *skl.* plovák, plovákový most

Brücken/abgleich *m* *el.* vyrovnání můstku, vyvážení můstku ■ ~, **anordnung** *f* *el.* můstkové uspořádání ■ ~, **aufbau** *m* *lod.* nástavba můstku, nástavba střední části lodi ■ ~, **bahn** *m* *žel.* dvojjárové nádraží ■ ~, **balken** *m* *žel.* mostovka ■ ~, **bau** *m* 1. stavba mostů, konstrukce mostů 2. *lod.* střední nástavba (na plavidle) ■ ~, **bindung** *f* *chem.* můstková vazba, můstek (např. vodičový) ■ ~, **fahrbahn** *f* mostní vozovka, vozovka mostu ■ ~, **feld** *n* mostní oblouk, mostní oddíl ■ ~, **filter** *n* *tel.* můstkový filtr ■ ~, **förderer** *m* *horn.* dopravník spojující porub se stabilním transportním zařízením ■ ~, **gegenkopplung** *f* *el.* proudovonapěťová záporná zpětná vazba ■ ~, **gerät** *n* *horn.* překlenující můstek ■ ~, **gleichrichter** *m* *el.* můstkový usměrňovač, usměrňovací můstek ■ ~, **glied** *n* *el.* článek mostu, rameno mostu ■ ~, **Gruppe** *f* *viz* **Gruppe** *f*, **brückenbildende** ■ ~, **hammer** *m* *tvář.* mostový buchar ■ ~, **haus** *n* *lod.* kormidelná ■ ~, **kabelkran** *m* *stroj.* mostový lanový jeřáb ■ ~, **kamera** *f* *polygr.* zavěšený fotoaparát ■ ~, **klasse** *f* *trída* mostu ■ ~, **kopf** *m* *stav.* předmostí ■ ~, **kran** *m* mostový jeřáb ■ ~, **legepanzer** *m* *zbroj.* obrněné vozidlo pro kladení mostů ■ ~, **manipulator** *m* *hutn.* vozíkový kovářský manipulátor ■ ~, **mischer** *m* *st. sil.* portálová míchačka ■ ~, **nock** *n* *lod.* křídlo můstku ■ ~, **pfeiler** *m* mostový pilíř ■ ~, **platte** *f* *el.* mostová plošina ■ ~, **schaltung** *f* *el.* můstkové zapojení ■ ~, **schwelle** *f* mostnice ■ ~, **seite** *f* *zadní* strana hodinek ■ ~, **steg** *m* lávka ■ ~, **stoß** *m* *žel.* můstkové propojení (kolejnic) ■ ~, **straße** *f* mimoúrovňová mostní silnice ■ ~, **träger** *m* mostní nosník ■ ~, **tragwerk** *n* mostní konstrukce ■ ~, **übertrager** *m* diferenciální transformátor ■ ~, **vierpol** *m* *el.* můstkový čtyřpól ■ ~, **waage** *f* mostová váha ■ ~, **wehr** *n* *vod. inž.* mostový jez ■ ~, **weiche** *f* 1. *žel.* výhybka můstkového uspořádání 2. *TV* anténní sdružovač, diplexer ■ ~, **werk** *n* *hod.* můstkový skelet ■ ~, **zünder** *m* *horn.* můstkový palník ■ ~, **zweig** *m* *el.* větev můstku, rameno můstku

Brüden/abscheider *m* rozdělovač brýd (např. v cukrovarnictví) ■ ~, **abscheidung** *f* rozdělení brýd, separace brýd ■ ~, **abzug** *m* odvod brýd, odtah brýdových par ■ ~, **brenner** *m* *kotl.* hořák brýd, brýdový hořák ■ ~, **dampf** *m* brýdy, vlhká pára ■ ~, **feuerung** *f* *kotl.* topeniště s oddělovačem výparů (s rozdělením frakcí o nízké koncentraci prachu) ■ ~, **kondensator** *m* kondenzátor brýd ■ ~, **raum** *m* parní komora výparníku (nad povrchem vařícího roztoku)

Brühe *f* jicha ■ ~, **selbstreduzierte** *ferm.* břečka redukovaná na místě

brühen 1. spařovat, pařit, vařit v páře 2. *text.* krabovat, vyvařovat (tkaniny u napnutého stavu)

Brühengerbung *f* *kož.* činění spařením

Brühtrog *m* *potr.* spařovací žlab

Brummen *n* *el.* bručení, brum (např. síť)

Brummer *m* *el.* bzučák

Brumm/frequenz *f* *el.* bzučicí frekvence ■ ~, **kompensation** *f* *el.* kompenzace brumu ■ ~, **streifen** *m* *TV* pás na obrazovce pocházející od brumu ■ ~, **ton** *m* *el.* síťový hluk

Brunft *f* říje

brünieren *prov.* brunovat, brunýrovat

Brunnen *m* 1. studna 2. fontána ■ ~, **artesischer** artéská studna ■ ~, **gewebeloser** *san.* studna s bezsíťovými filtry ■ ~**bohrung** *f* vrtání studny, průměr studny ■ ~**ergiebigkeit** *f* vydatnost studny ■ ~**fassung** *f* vertikální jímání vody ■ ~**gründung** *f* zakládání na studních (opuštěných) ■ ~**kammer** *f* vod. inž. sběrná studna pramenů ■ ~**kopf** *m* hlavice studny ■ ~**kranz** *m* věnec studny

Brunnen/leistung *f* vydatnost studny ■ ~**mantel** *m* plášť studny ■ ~**pfeife** *f* studnový bzuchák (zařízení signalizující hladinu vody bzuchem) ■ ~**ring** *m* studniční skruž, roubení studny ■ ~**schacht** *m* šachta studny, studniční šachta ■ ~**schneide** *f* břit studny ■ ~**stube** *f* sběrná studna pramenů ■ ~**wasser** *n* studniční voda, voda ze studny

Brust *f* horn. předek, čelba porubu ■ ~**baum** *m* *text.* prsník ■ ~**bohrmaschine** *f* *nár.* hrudní ruční vrtáčka ■ ~**fallschirm** *m* klínový padák ■ ~**fläche** *f* *třísk. obr., nár.* náběhová plocha ostří ■ ~**höhe** *f* *les.* výčetní výška ■ ~**hohendurchmesser** *m* *les.* výčetní tloušťka ■ ~**kreisfläche** *f* výčetní základna

Brust/mauer *f* vod. inž. parapet, poprsník, předprseň ■ ~**mikrofon** *n* náprsní mikrofon ■ ~**schild** *m* *poz. inž.* přední štít (buldozeru) ■ ~**stativ** *n* *for.* hrudní stativ

Brüstung *f* stav. 1. balustráda 2. parapet 3. podokenní zeď

Brüstungs(ge)sims *n* podokenní kordonová římsa ■ ~**gitter** *n* parapetní mříž ■ ~**kanal** *m* parapetní lišta

Brust/walze *f* prsní válec ■ ~**winkel** *m* *třísk. obr., nár.* náběhový úhel ostří ■ ~**zapfung** *f* *dřev.* spoj na osazený čep

Brut *f* malé cibule, brut

Brut *m* 1. *zem.* líhnutí, vylihnutí, sedění na vejcích 2. *kož.* dozrávání

Brutapparat *m* *zem.* líheň, inkubátor

brütbar *nukl.* reprodukovatelný

Brutbaum *m* kůrovcový strom

brüten *nukl.* rozmnožovat

Brüter *m* viz **Brutreaktor**

Brütezeit *f* *met.* doba inkubace

brütfähig *nukl.* schopný reprodukce

Brut/faktor *m* *nukl.* koeficient množení neutronů ■ ~**haus** *n* líheň ■ ~**mantel** *m* *nukl.* množivý obal, množivý plášť (reaktoru)

Brutrate *f* viz **Brutfaktor**

Brutreaktor *m* *nukl.* množivý reaktor, plodící reaktor

Brutstoff *m* *nukl.* materiál schopný reprodukce

Brutto/baugebiet *n* stavební území brutto ■ ~**baugelände** *n* viz **Bruttobaugebiet** ■ ~**formel** *f* *chem.* sumární vzorec ■ ~**gewicht** *n* hrubá hmotnost, hmotnost brutto ■ ~**kälteleistung** *f* celkový chladicí výkon ■ ~**lohn** *n* *ek.* hrubá mzda, mzda brutto ■ ~**raumgehalt** *m* *lod.* hrubá prostornost (obsah v bruttoregistrovaných tunách) ■ ~**registertonne** *f* bruttoregistrovaná tuna (jednotka objemu: 1 BRT = 1 RT $\approx$ 2,832 m³)

Brut/verhältnis *n* *nukl.* koeficient reprodukce (jaderného paliva), koeficient přeměny paliva ■ ~**vorgang** *m* *nukl.* rozmnožování, reprodukce (paliva) ■ ~**wirkungsgrad** *m* *nukl.* koeficient rozmnožování, koeficient reprodukce ■ ~**zone** *f* *nukl.* množivý obal, množivý plášť (reaktoru)

Bruzin *n* *chem.* brucin

Bruzit *m* *min.* brucit

BS (= **Bandsperr**) *f* pásmová zádrž

BSB (= **biochemischer Sauerstoffbedarf**) *m* biochemická potřeba kyslíku

B-Signal *n* *TV* signál obrazu

BSR (= **Blasensäulenreaktor**) *m* *chem.* probublávací reaktor

BST (= **Baustabsperholz**) *n* stavební překližkovaná laťovka

B-Stoff *m* *chem.* bromaceton

BT (= **Bildtelegrafie**) *f* faksimile, obrazová telegrafie

BTÄ (= **Bleitetraäthyl**) *n*, **Bleitetraethyl** *n*) *chem.* tetraetyl olova

B-Teilchen *n* *fyz.* částice B

BT-Wagen *m* (= **Behältertragwagen**) *m* *žel.* kontejnerový vagon

Bu (= **Buche**) *f* *bot.* buk

BÜ (= **Bahnübergang**) *m* *st. sil.* železniční přechod, železniční přejezd

Bubble(ver)packing *f* bublinkový obal, obal typu blister

Bubinga *n* bubinga

Buch/beschneidemaschine *f* *polygr.* řezačka knih, ořezávačka knih ■ ~**beschnittautomat** *m* *polygr.* automat na ořezávání bloků knih ■ ~**binden** *n* knihařství, knihvazačství ■ ~**binderbogen** *m* *polygr.* knihvazačský arch ■ ~**binderlei** *f* *polygr.* 1. knihárna, knihařství 2. knihvazačství, knihvazárna ■ ~**binderleinwand** *f* knihařské plátno ■ ~**binderpappe** *f* knihařská lepenka ■ ~**block** *m* *polygr.* knižní blok ■ ~**blockanschmirmaschine** *f* *polygr.* stroj na nanášení lepidla na bloky knih ■ ~**blockrückenrundemaschine** *f* *polygr.* zaoblovací stroj hřbetů knih ■ ~**decke** *f* *polygr.* knižní desky ■ ~**deckel** *m* *polygr.* obložení knihy (část knižní desky) ■ ~**deckenmachmaschine** *f* *polygr.* stroj na knižní desky ■ ~**druck** *m* *polygr.* knihtisk ■ ~**drucker** *m* *polygr.* knihtiskař ■ ~**druckmaschine** *f* *polygr.* tiskařský stroj

Buche *f* *bot.* buk

Buchecke *f* *polygr.* roh knihy

Bucheinhängemaschine *f* *polygr.* stroj na zavěšování knih

Buchel *f* bukvice

Buchen/bestand *m* bučina ■ ~**gewächse** *npl* *bot.* bukovité ■ ~**schwelle** *f* prah z bukového dřeva, (dvěrní) práh z bukového dřeva ■ ~**spießbock** *m* tesařík bukový

Bücher/bord *n* police na knihy, polička na knihy ■ ~**brett** *n* police na knihy, polička na knihy ■ ~**fach** *n* přihrádka na knihy ■ ~**regal** *n* police na knihy, polička na knihy ■ ~**schränk** *m* skříň na knihy, knihovna ■ ~**speicher** *m* zásobník knih (velkoobchodový), sklad knih ■ ~**ständer** *m* stojánek na knihy ■ ~**wand** *f* stěna na knihy, celostenná knihovna

Buch/fadenheftmaschine *f* *polygr.* niťovka ■ ~**führung** *f* účetnictví, účetní evidence ■ ~**haltung** *f* účetnictví, účetní evidence ■ ~**heftmaschine** *f* *polygr.* stroj na šití knih, šička knih (např. drátem)

Buchholz-Relais *n* *el.* Buchholzovo relé

Buchholzschutz *m* *el.* Buchholzova ochrana

Buch/rücken *m* *polygr.* hřbet knihy ■ ~**beleimmaschine** *f* *polygr.* stroj na nanášení lepidla na hřbety knih ■ ~**rundemaschine** *f* *polygr.* zaoblovací stroj na hřbety knih

Buchs *m* křemenité dřevo, tlakové dřevo

Büchse *f* 1. krabice 2. *zbroj.* puška, flinta

Buchse *f* 1. *stroj.* vložka, pouzdro, ucpávka 2. *el.* zdířka

Buchsen/feld *n* *rad.* pole soustředných hnízd ■ ~**kette** *f* pouzdrový řetěz ■ ~**klemme** *fel.* zdířková svorka ■ ~**lager** *n* nedělené pouzdrové ložisko

Büchsenregler *m* *aut.* 1. pneumatický regulátor cylindrického tvaru 2. krabicový regulátor

Buchsenwürfel *m* *el.* zdířková kostka

Buchs/flinte *f* *zbroj.* puška, flinta ■ ~**holz** *n* křemenité dřevo, tlakové dřevo

Buchstabe *m* *polygr.* písmeno, litera

Buchstaben/ausstoßer *m* *polygr.* vyrážec liter (monotypové slévárny) ■ ~**bild** *n* *polygr.* očko litéry ■ ~**bruch** *m* *mat.* algebraický zlomek ■ ~**feld** *n* *teleg.* rozsah písmen ■ ~**rechnung** *f* *mat.* algebraický počet, počet uvedený v symbolech, algebra ■ ~**schloss** *n* písmenkový zámek (otevíraný nastavením skupiny písmen) ■ ~**taste** *f* *kanc.* písmenová klávesa ■ ~**Zeichen-Wechsel** *m* *teleg.* pře-

měna počtu znaků
Bucht *f* 1. *geol.* zátoka 2. *lod.* vypouklost paluby 3. *lod.* svazek lana 4. *zem.* stání, kotec 5. *el.* řada sloupů (např. telefonních)
Buchtenkraftwerk *n* průtočná vodní elektrárna zakotvená do břehu
Buchung *f* 1. *ek.* zaúčtování, účetní zápis 2. zaknihování, rezervace (např. lístků)
Buchungs/automat *m* *kanc.* účtovací stroj
Buchzündholz *n* složková zápalka
Buckelblech *n* *stav.* puklovka
Buckeln *n* lisování bradavek na plechu před svařováním
Buckel/schweißmaschine *f* *svař.* stroj na bradavkové svařování ■ **~schweißung** *f* *svař.* bradavkové svařování
Buckling *n* *ukl.* parametr zakřivení
Bucksinwebstuhl *m* *text.* bucksinový stav
Buddha(teilchen) *n* *fyz.* částice B
Büffet *n* přiborník, kredenc, bufet
Buffeting *n* *let.* chvění, buffeting
Buffieren *n* *kož.* snímání líce (usně)
Bug *m* 1. předek, přední část (např. automobilu), před (loďi nebo letadla) 2. *stav.* pásek (krovu)
Büge *f* příčka příhradoviny
Bügel *m* 1. *stroj.* třmen, třmínek 2. *stav.* objímka (tesařská) 3. úchyt, úchytky ■ **~bewehrung** *f* *stav.* třmínková výztuž ■ **~eisen** *n* žehlička ■ **~halterung** *f* 1. třmenový držák, třmenové připevnění ■ **~klemme** *f* *el.* třmenový úchyt ■ **~maschine** *f* 1. *text.* žehlicí stroj 2. *kož.* vytlačovací stroj ■ **~messschraube** *f* *metrol.* třmenový mikrometr
bügeln *text.* žehlit
Bügel/pfanne *f* *slév.* třmenová pánev, pánev se třmenovým držákem ■ **~säge** *f* rámová pila ■ **~schelle** *f* *el.* objímka, úchytky (ve tvaru písmene U) ■ **~stromabnehmer** *m* *žel.* smyčec, lyra (u *el.* lokomotiv) ■ **~trockner** *m* sušárna s žehlicím efektem ■ **~verschluss** *m* třmenový uzávěr (láhev s acetylenem apod.) ■ **~walze** *f* žehlicí válec
Bug/fender *m* *lod.* nárazník na přídi ■ **~flagge** *f* *lod.* vlajka
Bugholz *n* ohýbané dřevo ■ **~möbel** *npl* ohýbaný nábytek ■ **~stuhl** *m* židle z ohýbaného dřeva
Bugklüse *f* *lod.* příďová kotevní průvláčnice
buglastig *let.* s těžkou přídi
Buglicht *n* *mot.* přední světlo
Bügl-MG *n* *zbroj.* čelní strojní karabina ■ **~motor** *m* *mot.* motor v přední části vozidla ■ **~planke** *f* *lod.* příďová dužina ■ **~rad** *n* *let.* přední kolo, příďové kolo ■ **~runder** *n* *lod.* příďové kormidlo ■ **~see** *f* *vod. transp.* příďová vlna
bugsieren *vod. transp.* vléci (remorkérem)
Bugsiertrosse *f* *lod.* lano remorkéru, trosové lano
Bühne *f* 1. plošina (obsluhovací) 2. jeviště
Bühne *f* *vod. inž.* vlnolam, pobřežní hráz ■ **~, deklinante** *vod. inž.* kolmá pobřežní hráz, příčná kolmá hráz (pobřežní) ■ **~, inklinante** *vod. inž.* podvodní zádrž proudů, podhladinový vlnolam, podvodní příčná stěna
Bühnen/belag *m* podlážka na lešení ■ **~beleuchtungsgeräte** *npl* *div.* osvětlovací zařízení scény, osvětlovací zařízení jeviště ■ **~bild** *n* *div.* scénografie
Bühnenfeld *n* *vod. inž.* prostor mezi vlnolamy, prostor mezi pobřežními hrázemi (vlnolamu)
Bühnen/graben *m* *div.* orchestřiště (pod jevištěm) ■ **~haus** *n* *div.* jevištní celek ■ **~kopf** *m* *vod. inž.* hlavice vlnolamu, hlavice pobřežní hráze (vlnolamu) ■ **~krone** *f* *vod. inž.* koruna vlnolamu, koruna pobřežní hráze (vlnolamu) ■ **~maschinerie** *f* *div.* mechanické zařízení jeviště ■ **~öffnung** *f* *div.* portálový otvor ■ **~podium** *n* *div.* jevištní pódium ■ **~raum** *m* jeviště, scéna ■ **~regulator** *m* *div.* regulátor jeviště ■ **~stecker** *m* *div.* jevištní zástrčka ■ **~technik** *f* *div.* jevištní technika

Buhnenwurzel *f* *vod. inž.* patka vlnolamu, pata pobřežní hráze
Bühnloch *n* *horn.* hnízdo (pro stojku), otvor v povalu
Bulkcarrier *m* *lod.* loď na přepravu sypkých nákladů
Bulkladung *f* *transp.* hromadný náklad
Bulldozer *m* *poz. inž.* buldozer
Bullion *n* ušlechtilé kovy v houskách
Buna *m, n* *gum.* buna, butadienový kaučuk
Bund *m* 1. *arch.* pásek svazku sloupků 2. *stroj.* nákrůžek (na hřídeli) 3. *polygr.* šňůra nebo páska na prošívání hřbetů knižních bloků 4. *tel.* svazek (hoblíků) 5. opasek (svazku pružnic) 6. svaz (organizace) 7. pásek svazku pilot
Bund *n* 1. svazek, snopek, chomáček 2. *hutn.* svitek (drátu, pásky) 3. *stav.* vazba (krovu) ■ **~balken** *m* vazný trám ■ **~buchse** *f* *stroj.* pouzdro s vřemcem
Bündel *n* svazek ■ **~elektrode** *f* *svař.* svazek elektrod ■ **~kabel** *n* 1. *el.* vícepárový kabel 2. *telef.* svazkový kabel ■ **~leiter** *m* 1. *el.* svazek vodičů, svazkový vodič 2. segmentová žila (používaná při velmi velkých průřezích) ■ **~leuchte** *f* *osv.* úzkopaprskové světlo (signalizační) ■ **~maschine** *f* *hutn.* svazkovací stroj (tyčí, trubek apod.)
bündeln *vázat* do svazků; ohniskovat, svazkovat (paprsky)
Bündeln *n* svazkování, vázání
Bündel/pfeiler *m* 1. *arch.* svazkový pilíř 2. *vod. inž.* svazek pilotů ■ **~presse** *f* 1. *stav.* napínací lis, napínací pistole 2. *polygr.* lis na slisování olemovaných tiskářských archů ■ **~rakete** *f* svazková raketa (vícestupňová) ■ **~rohr-verflüssiger** *m* *chlad.* svazkový kondenzátor ■ **~schelle** *f* *el.* přichytka svazku, svazková spona ■ **~spannglied** *n* *stav.* svazkový předpínací drát
Bündelung *f* 1. *elektron.* svazkování, ohniskování (svazku elektronů) 2. *rad.* rozdělení (např. časové, množství) 3. *ukl.* shlukování, vrstvení (elektronů) 4. *telef.* tvoření svazku spojů ■ **~röhre** *f* *ukl.* zaostřovací elektronka ■ **~schärfe** *f* *rad.* ostrost svazkování, zisk (antény) ■ **~winkel** *m* *rad.* úhel svazku
Bündel/verseilmaschine *f* *telef.* stroj na svazkové slaňování (žil) ■ **~verseilung** *f* *telef.* svazkové slaňování (žil) ■ **~zerstreuung** *f* rozostření, rozptyl svazku
Bund/förderer *m* 1. *hutn.* dopravník svazku pásky 2. *zem.* dopravník snopů (řetězový) ■ **~gatter** *n* *dřev.* vertikální rámová pila
Bündigkeitsanzeige *f* *horn.* signalizace polohy výtahu
Bund/lager *n* *stroj.* radiální ložisko s opěrným nákrůžkem, axiální ložisko s přírubou ■ **~mutter** *f* matice s nákrůžkem ■ **~packer** *m* *el.* statická navijeka ■ **~pfosten** *n* *stav.* sloupek stolice ■ **~schwellenschraube** *f* *žel.* šroub do pražců (šroub s nákrůžkem) ■ **~seite** *f* *stav.* rovina obrysu konstrukce ■ **~steg** *m* *polygr.* vnitřní okraj stránky (při hřbetě) ■ **~wand** *f* *stav.* 1. hrázdná stěna 2. nosná stěna s polovinou cihly s železobetonovou výztuží ■ **~zeichen** *n* *stav.* označení spoje (stolařského)
Bunker *m* 1. zásobník, silo 2. *lod.* bunkr, zásobní prostor ■ **~, selbsttrimmender** *lod.* samoregulující zásobník, samovyvažující zásobník ■ **~band** *n* *transp.* zásobníkový dopravník ■ **~kohle** *f* uhlí ze zásobníku ■ **~loch** *n* *lod.* zásobní sklad
Bunkern *n* 1. neuspořádané skladování (např. obráběných předmětů) 2. *horn.* plnění zásobníku, skladování v zásobnících 3. *lod.* nakládka paliva na loď
Bunker/pendelwagen *m* *horn.* krytý vůz, vůz krytý plachtou (velké nosnosti) ■ **~spülkippe** *f* *horn.* vykládka překlopním zamokra ■ **~waage** *f* zásobníková váha
Bünn *f* ryb. sádka
Bunsen/brenner *m* Bunsenův hořák ■ **~element** *n* *el.* Bunsenův článek
Buntautomat *m* *text.* automatický vícebarevný stav

buntblättrig pestrolistý

Bunddruck *m text.* vícebarevný tisk

Bunt/härten *n tep. zpr.* kalení se zabarvením povrchu
 ■ **~kupferkies** *m min.* bornit ■ **~metalle** *npl mat.* neželezné
 kovy, barevné kovy ■ **~papier** *n* pestrý barevný papír, kulér

Bürde *f el.* břemeno (zátěž měřícího transformátoru), zátěž

Bürette *flab.* byreta

Burgersumlauf *m kryst.* Burgersova kontura

Burnettisieren *n* impregnace dřeva chloridem zinečnatým

Büro für Maß und Gewicht, Internationales Mezinárodní
 úřad pro míry a váhy

Büro *n*, **Technisches** technická kancelář

Büro/bau *m* administrativní budova ■ **~bedarf** *m* kancelářské
 potřeby ■ **~maschine** *f* kancelářský stroj ■ **~möbel** *npl*
 kancelářský nábytek

Burst *m TV* synchronizační signál barvy

Bürste *f I.* štětka, kartáč **2. el. str.** kartáč(ek) **3. tel.** rameno
 (u voliče)

Bürsten *n* kartáčování ■ **~abzug** *m polygr.* kartáčový obtah
 ■ **~brettchen** *n* kartáčové prkénko ■ **~brücke** *f el. str.* nosič
 kartáčů (u motorů s přesuvnými kartáči) ■ **~feuchtwerk**
n polygr. kartáčový zvlhčovací mechanismus (ofsetového
 stroje) ■ **~feuer** *n el. str.* jiskření kartáčů ■ **~halter** *m el.*
str. držák kartáčů ■ **~satz** *m el. str.* sada kartáčů ■ **~scheibe**
f terčový kartáč, kotoučový kartáč ■ **~spannung** *f el. str.*
 napětí na kartáčích ■ **~träger** *m I. el. str.* brejle (u držáků
 kartáčů) **2. telef.** vozík voliče ■ **~trommel** *f stroj.* terčový
 kartáč, kotoučový kartáč ■ **~verluste** *mpl el. str.* elektrické
 ztráty na kartáčkách

Bürst/färbung *f kož.* barvení kartáčováním (usní) ■ **~ma-**
schine *f stroj.* kartáčovací stroj, kartáčovka, kartáčová
 čistička

Bus(fahr)spur *f* dopravní pruh (vyznačený) pouze pro
 autobusy

Busch *m I.* keř, trs; křoví, houština **2.** tropický prales
3. chomád, svazek

Buschbau *m* zakřivení (pozemních staveb)

Büschel *n I.* trs, svazek **2. mat.** trs (přímek, ploch) ■ **~entla-**
dung *f elektron.* trsový výboj ■ **~modell** *n fyz.* trsový model

Buschflugzeug *n let.* dopravní letoun nevyžadující pozem-
 ních (navigačních) zařízení

Bussard *m* káně lesní

Bussole *f* busola, kompas

Bussolen/aufnahme *f geod.* zaměření busolou ■ **~richt-**
kreis *m zbroj.* busolový úhloměr ■ **~theodolit** *m geod.*
 busolový teodolit

Bussystem *n*, **bedarfs-gesteuertes** autobusová (mikrobu-
 sová) doprava na zavolání (telefonickou výzvu)

Busung *f arch. I.* zakřivení oblouku, zakřivení klenby **2.** část
 křížového výklenku mezi klenbami

Butadien *n chem.* butadien, divinyl ■ **~styrolkautschuk** *n*
plast. butadien styrenový kaučuk

Butan *n chem.* butan

Butanol *n chem.* butanol, butylalkohol

Buten *n chem.* buten, butylen

Bütte *f džber, kád', kbelík, putna* ■ **~ofen** *m skl.* pec s dolním
 plamenem ■ **~papier** *n* ruční papír

Buttere *f* máslna (část mlékárny)

Butter/fass *n potr.* sud máselnice, sud na máslo ■ **~fertiger**
m stroj., potr. máselnice, zmáslňovač ■ **~milch** *f* podmásli

■ **~nuss** *f* ořešák popelavý ■ **~säure** *f chem.* kyselina
 máselná ■ **~werk** *n* máslná (část mlékárny), máslova

Butyl *n chem.* butyl

Butylalkohol *m chem.* butylalkohol, butanol

Butylen *n chem.* butylen

Butylkautschuk *n chem.* butylkaučuk, isobutylenový kaučuk

Butyrat *n chem.* máselnan

Butzen *m I.* výstupek po upíchnutí, hrot po upíchnutí
 (na obrobku) **2.** kroužkový výsek (odpad při lisování nebo
 děrování pásky) **3. tel.** kolík, jádro

BWB (= Bahnbetriebswerk n) žel. depo

Bww (= Bahnbetriebswagenwerk n) žel. vozovna

Bypass *m* obtok ■ **~leitung** *f* bočník ■ **~regelung** *f kotl.* re-
 gulace obtokovým ventilem, obtoková regulace ■ **~Trieb-**
werk *n* dvouproudový motor

Byte *n* informační jednotka: 1 byte = 8 bitů (+1 bit parity)

Bz (= Bronze f) bronz

Bz., Bzl. (= Benzol n) chem. benzen

C

ca. (zirka) cca

CA = **I.** (= **Celluloseacetat** *n chem.*) acetát celulózy, acetátová celulóza, acetylcelulóza **2.** (= **anorganische Chemiefaserstoffe** *f chem.*) anorganická chemická vlákna

CAB (= **Celluloseacetobutyrat** *n chem.*) acetobutyrát celulózy

CAD (= **rechnerunterstützter Entwurf** *m*) počítačová konstrukce, počítačové konstruování (computer aided design)

Cadmium *n chem.* kadmium, Cd ▪ **~bad** *n povl.* kadmiovací lázeň, elektrolyt na kadmiování ▪ **~legierung** *f met.* slitina kadmia, kadmiová slitina ▪ **~regelstab** *m nukl.* kadmiová řídicí tyč, kadmiová usměrňovací tyč ▪ **~sammler** *m elchem.* kadmiový akumulátor ▪ **~säule** *f hutn.* kadmiový sloupek ▪ **~Verhältnis** *n nukl.* kadmiový poměr

CAD-Zentrum *n* středisko počítačové grafiky

CAE (= **Computer Aided Engineering**) inženýrství s podporou počítače

Caesium *n chem.* (též **Cäsium** *n*, **Zäsium** *n*) cesium, Cs

Caferia-Anlage *f* bufet

Caisson *m I.* lod. montážní keson (k provádění oprav pod vodou) **2. stav.** keson ▪ **~krankheit** *f* kesonová nemoc

Cake *m hutn.* filtrační koláč (zbytek po filtrování, usazenina, sedlina)

Calamin *m min.* kalamín

Calaverit *m min.* calaverit

calcinieren *chem.* kalcinovat, pražit, žíhat, vysoušet

Calcit *m min.* vápenec, kalcit (minerál)

Calcium *n chem.* vápník, Ca ▪ **~hydroxid** *n chem.* hydroxid vápenatý ▪ **~phosphat** *n chem.* fosforečnan vápenatý ▪ **~silikat** *n chem.* křemičitan vápenatý ▪ **~Silizium** *n hutn.* (železo)vápník - křemík ▪ **~sulfat** *n chem.* síran vápenatý ▪ **~sulfid** *n chem.* siřičitan vápenatý

Caldera *f geol.* kaldera

Californium *n chem.* kalifornium, Cf

Calit *n keram.* kalit

Calorimeter *m* kalorimetr

CAM (= **inhaltsadressierbarer Speicher** *m*) *inf.* paměť s adresovaným obsahem

Cambridge-System *n* Canbridgeský systém

Cambridgewalze *f zem.* kotoučový válec

Camera, obscura *f fot.* camera obscura, temná komora

Cameron-System *n polygr.* tiskařský systém Cameron

Campeche *n* campeche

Camphan *n chem.* bornan, kamfól

Camphen *n chem.* kamfen

Campher *m chem.* kafr ▪ **~öl** *n chem.* kafrový olej, kafrová sílice

Camping/anhänger *m* závěsný karavan ▪ **~platz** *m* auto-kemp, kemp

Canarium *n*, **afrikanisches** aielé

cancerogen *ochr. pr.* cancerogenní, rakovinotvorný

Candela *f* jednotka svítivosti kandela, cd

Cannelkohle *f petr.* kenel, svíčkové uhlí

CAP (= **Celluloseacetopropionat** *n chem.*) octanopropionát celulózy

Caprinsäure *f chem.* kyselina kaprinová

Capronsäure *f chem.* kyselina kapronová

Caprylsäure *f chem.* kyselina kaprylová

Captax *m gum.* kaptax, merkaptó (urychlovač vulkanizace)

Carbamid *n chem.* karbamid, močovina ▪ **~harz** *n plast.* karbamidová pryskyřice, močovinoformaldehydová pryskyřice ▪ **~harzleim** *m plast.* močovinoformaldehydové lepidlo

Carbanion *m chem.* karbanion

Carbazol *n chem.* karbazol, dibenzopyrol

Carben *n chem.* karben

Carbeniumion *n chem.* karbokation, ion karbeniový

Carbid *n chem.* karbid

Carbol *n chem.* fenol

Carbolineum *n chem.* karbolineum (prostředek k impregnaci dřeva)

Carbol/öl *n paliv.* karbolový olej ▪ **~säure** *f chem.* fenol, hydroxybenzen, kyselina karbolová ▪ **~wasser** *n farm.* vodní roztok fenolu

Carbon *n* černý technický diamant ▪ **~säure** *f chem.* kyselina karboxylová ▪ **~verbindungen** *fpl chem.* uhlíkové sloučeniny

Carbonat *n chem.* uhličitán ▪ **~, normales** *chem.* normální uhličitán ▪ **~, primäres** *chem.* primární uhličitán ▪ **~härte** *f san.* uhličitánová tvrdost (vody)

Carbon-Bronze *f met.* cínovo-olovnatá bronz

Carboneum *f farm.* uhlík, C

Carbonisation *f chem.* karbonizace

Carbonisieren *n I. chem.* karbonizace (nasycení kyslíčnickem uhličitým) **2. text.** karbonizování, karbonizace (úprava kyselinami a roztoky soli)

Carbonitrieren *n tep. zpr.* nitrocentace

Carboniumfarbstoff *m* karboniové barvivo

Carboniumion *n chem.* karbokation, ion karboniový

Carbonyl *n chem.* karbonyl ▪ **~eisen** *n met.* karbonylové železo

Carbonylierung *f chem.* karbonylování

Carbonylverbindungen *fpl chem.* karbonylové sloučeniny

Carboxylgruppe *f chem.* karboxylová skupina

Carboxylierung *f chem.* karboxylace

Carboxymethylcellulose *f chem.* karboxymetylcelulóza

Carbylamin *n chem.* karbylamin, isonitril

Carcinotron *n elektron.* karcinotron, protisměrný permaktron

Carnet *n* karnet

Carnotisierung *f* karnotizace (termodynamického oběhu)

Carnot-Maschine *f* ideální Carnotův termodynamický motor

Carolina-Pine *f* borovice smolná

Carottage *f vrt.* profilování odvrtné třísky

Carbon-Transformation *f* Carsonova transformace

Carvon *n chem.* karvon
Cascode-Schaltung *f tel.* kaskádické zapojení
Casein *n kasein* ■ **~faserstoff** *m chem.* vl. kaseinové vlákno
 ■ **~kitt** *m* kaseinový tmel ■ **~leim** *m* kaseinové lepidlo
 ■ **~wolle** *f chem.* vl. umělá vlna z kaseinu
Cäsium *n chem.* cesium, Cs ■ **~chlorid** *n chem.* chlorid cesný ■ **~hydroxid** *n chem.* hydroxid cesný ■ **~oxid** *n chem.* kysličník cesný
Cassegrain-Spiegel *m* Cassegrainovo zrcadlo
Cassiterit *m min.* kasiterit, cínovec
Catcracking *f chem.* katalytické krakování
Cauchy-Zahl *f mech.* Cauchyho číslo
CaZ (= Cetanzahl) *f paliv.* cetanové číslo
CBD (cash before delivery = Zahlung fvor Ablieferung) platba předem
C-Diode *f elektron.* kapacitní dioda
c-Draht *m telef.* žíla C, zkušební žíla
Cedro *n cedr*
Ce-Es-Verfahren *n text.* bělení chloroaminem
Ceiba *n* fromager, fuma
Cellit *n plast.* cellit (acetylcelulóza)
Celliton (echt) *farbstoffe mpl* barviva Celliton (výroba BASF)
Cellon *n plast.* celon
Cellophan *n plast.* celofán (viskózní fólie)
Cellosolve *n barv., plast.* celliosolve (rozpuštědlo)
Celluloid *n plast.* celuloid
Cellulose *f* celulóza, buničina ■ **~, native** *chem.* vl. přírodní celulóza ■ **~, regenerierte** *papirn., chem.* vl. regenerovaná celulóza ■ **~acetat** *n chem.* acetát celulózy, acetátová celulóza, acetylcelulóza ■ **~acetobutyrat** *n chem.* acetobutyrát celulózy ■ **~acetopropionat** *n chem.* acetopropionát celulózy ■ **~äther** *m chem.* éter celulózy ■ **~chemiefaserstoffe mpl** chemická celulózní vlákna ■ **~faser** *f* celulózní vlákno ■ **~nitrat** *n chem.* dusičnan celulózy, nitrátová celulóza, nitrocelulóza ■ **~propionat** *n* propionát celulózy ■ **~regeneratfaser** *f chem.* vl. vlákno z regenerované celulózy ■ **~triacetat** *n* triacetát celulózy
Celsius (grad) *m* stupeň Celsia, Celsiův stupeň
Celsius-Skala *f* Celsiova stupnice (teplotní)
Cementit *m* cementit
Cent *n I.* jednotka intervalu kmitočtu: cent = 1/200 oktávy 2. jednotka míry reaktivity jaderného reaktoru: cent
Centurium *n chem.* původní název fermia
Cer *n chem.* cer ■ **~dioxid** *n chem.* kysličník ceričitý ■ **~eisen** *n met.* železocer, Auerův kov, Auerova slitina
Cerenkov-Strahlung *f* Cerenkovovo záření, Cerenkovovy paprsky
Ceresin *n chem.* cerezin
Cerimetrie *f chem.* cerimetrie
Cerit *m min.* cerit ■ **~metalle npl** kovy vzácných zemin podskupiny ceru
Cermet *n* cermet, kovovo-keramický spečenec
Cermischmetall *n met.* cerová směs kovů (Ce-La-Di-Fe)
Cerussit *m min.* cerusit
Cetanzahl *f paliv.* cetanové číslo
Cetanzahl *f paliv.* cetanové číslo (100 ce = 116 ca)
CFR (cost and freight = Kosten und Fracht) náklady a přepravné (dodací podmínky Incoterms)
CFR-Motor *m spal.* mot. vjechovací motor, porovnávací motor (cooperative fuel research engine)
CGS-System *n* soustava jednotek (měrových) CGS (centimetr, gram, sekunda)
Chabasit *m min.* chabazit
Chagriniere *n* kadeření (usně)
Chagrinpapier *n* ražený barevný papír napodobující kůži, šagřenový papír

Chaineuse *f text.* zarážecí
Chaiselongue *f* křeslo s prodlouženým sedadlem, lehátko, pohovka
Chalcedon *m min.* chalcedon
Chalkogene *npl chem.* chalkogeny
Chalkografie *f* mědirytectví
chalkophil *min.* chalkofilní
Chalkopyrit *n min.* chalkopyrit
Chalkosin *m min.* chalkozin
Chalkosphäre *f* mezosféra
Chalkotrichit *m min.* chalkotrichit, měděný květ
Chalzedon *m min.* chalcedon ■ **~, gestreifter** *min.* pruhovaný chalcedon
Chamosit *m min.* šamosit
Champaka *n* champaka
Changeant (gewebe) *n text.* tkanina měnící se dvoubarevně
Changier/führer *m chem.* vl. vodítko ■ **~getriebe** *n chem.* vl. vodící mechanismus
Channel *n elektron.* kanál (např. tranzistoru řízeného polem)
Chappeseidengarn *m text.* příze z odpadu přírodního hedvábí
Charactron *n elektron.* charaktron (elektronka)
Charakter *m* charakter
Charakteristik *f I.* charakteristika 2. *mat.* kvocient ■ **~, dynamische** *elektron.* dynamická charakteristika (elektronky) ■ **~, negative** *el.* negativní charakteristika ■ **~, schleifenförmige** *smýčková* charakteristika ■ **~, spektrale** *spektrální* charakteristika ■ **~, statische** *elektron.* statická charakteristika elektronky
charakteristisch *charakteristický*
Charaktron *n elektron.* charaktron (elektronka)
Charge *f I.* hutn. vsázka, náboj 2. *hutn.* odpich, tavba 3. *ek.* šarže výrobku
Chargen/abwicklung *f* zpracování šarží ■ **~dauer** *f hutn.* doba prožití vsázky peci ■ **~mischer** *m stav.* dávkovací míchačka ■ **~nummer** *f* číslo šarže ■ **~pflicht** *f* povinnost evidence dle šarží ■ **~produktion** *f* periodická výroba ■ **~satz** *m* záznam šarže ■ **~stammsatz** *m* kmenový záznam šarže ■ **~träger** *m tep. zpr.* držák vsázky, věšák šarže, úchytky dávký
Chargiereinrichtung *f met.* vsázkové zařízení
chargieren *I.* *hutn.* zavážet (např. vsázku), vsázet (do pece); *chem.* nabíjet (např. přístroj) 2. *text.* zatěžovat (tkaninu)
Chargieren *n met.* vsázka
Chargier/halle *f* vsázková hala ■ **~kran** *m hutn.* zarážecí jeřáb ■ **~maschine** *f hutn.* sázecí stroj, sázečka (u SM pece) ■ **~ofen** *m* pec s přerušovanou vsázkou ■ **~vorrichtung** *f* vsázkové zařízení ■ **~wagen** *m slév.* zavážecí vozík
Charmeuse *f text.* šarmesa (úprava na dámském prádle nepouštějící očka)
Charpy-Hammer *m zkouš. mat.* Charpyho kyvadlové kladivo
Charte(r)partie *f loď.* nájem (lodi)
Charter *m transp.* šartr, doprava na objednávku (letecky)
chartern *šartrovat* (najmout si loď nebo letadlo)
Charter/preis *m* cena za pronájem dopravního prostředku ■ **~schiff** *n* najatá loď
Charterung *f* nájem lodi, chartování
Chartervertrag *m* smlouva o nájmu (letadla nebo lodi)
Chasingkalender *m text.* moarovací kalandr
Chassis *n I.* *barv.* konstanta objemu lázně 2. *el.* kostra, šasi 3. *mot.* podvozek 4. *text.* sběrač tiskařské barvy (např. žlab) ■ **~aufhängung** *f* závěs šasi
Chaton *n hod.* šaton, skleněný kámen
Checkliste *f* kontrolní seznam
Chef *m šéf* ■ **~ und Sekretäranlage** *f telef.* ředitelská a sekretářská souprava ■ **~konstrukteur** *m* hlavní konstruktér ■ **~redakteur** *m* šéfredaktor

Chefarzt *m* primář, vedoucí lékař

Chefingenieur *m* hlavní inženýr

Chelat *n chem.* chelátový komplex ▫ **~(bildungsreaktion)** *f chem.* chelátování, chelatace, tvoření chelátové vazby
 ▫ **~ligand** *m chem.* chelátové činidlo

Chelatometrie *f chem.* chelatometrie, komplexometrie

Chemigrafie *f polygr.* chemigrafie

Chemikalien *fpl* chemikálie

Chemie *f chemie* ▫ **~ der Hochpolymere** chemie vysokých polymerů ▫ **~ der Polymere** chemie polymerů
 ▫ **~, allgemeine** všeobecná chemie ▫ **~, analytische** analytická chemie ▫ **~, angewandte** aplikovaná chemie ▫ **~, anorganische** anorganická chemie ▫ **~, beschreibende** popisná chemie ▫ **~, experimentelle** experimentální chemie ▫ **~, gerichtliche** soudní chemie ▫ **~, heiße nukl.** chemie horkých atomů ▫ **~, industrielle** průmyslová chemie ▫ **~, makromolekulare** makromolekulární chemie ▫ **~, organische** organická chemie ▫ **~, pharmazeutische** farmaceutická chemie ▫ **~, physikalische** fyzikální chemie ▫ **~, physiologische** fyziologická chemie ▫ **~, präparative** chemická preparace ▫ **~, radiologische** radiologická chemie ▫ **~, reine** čistá chemie ▫ **~, technische** technická chemie ▫ **~, theoretische** teoretická chemie ▫ **~anlage** *f* chemické zařízení ▫ **~anlagenbau** *m* chemický objekt ▫ **~fasergurt** *m* popruh z chemických vláken ▫ **~fasern** *fpl* chemická vlákna, chemická stříž ▫ **~faserstoffe** *mpl*, **anorganische** anorganická chemická vlákna ▫ **~folie** *f* fólie z umělé hmoty ▫ **~holz** *n* dřevo na chemické zpracování ▫ **~industrie** *f* chemický průmysl ▫ **~kolben** *m* chemická baňka, laboratorní baňka ▫ **~seide** *f* umělé hedvábí

Chemigrafie *f* chemigrafie

chemikalienbeständig, chemikaliensicher odolný proti chemikáliím

Chemikaliertest *m* test na chemická činidla

chemisch aktiv chemicky aktivní

chemisch inert chemicky inertní

chemisch rein chemicky čistý

chemisch wirksam chemicky činný

Chemischreinigung *f oděv.* chemické čištění, suché praní, chemické praní

Chemisierung *f* chemizace

Chemisorption *f* chemisorpce

Chemo/bionik *f* chemibionika ▫ **~lumineszenz** *f* fyz. chemoluminiscence ▫ **~plaste** *mpl plast.* chemoplasty (fenolové nebo močovino-formaldehydové pryskyřice)
 ▫ **~sterilisation** *f* chemosterilizace ▫ **~taxis** *f* chemotaxe
 ▫ **~technik** *f* chemická technika ▫ **~therapie** *f* chemoterapie
 ▫ **~tronik** *f* chemotronika

Chenille *f text.* žínky

Chesterfieldheftung *f cal.* prošívání chesterfield

Chevillieren *n text.* žínkování (např. hedvábí)

Chevilliermaschine *f text.* žínkový stroj

Chevreau(leder) *n* kož. ševrů (koží kůže chromová)

Chevette *f kož.* ševret (ovčí kůže chromová)

Chiffre *f* kód, šifra, značka

chiffrieren *tel.* kódovat

Chiffriergerät *n* šifrovací přístroj

Chilesalpeter *m 1. min.* čilský ledek 2. *chem.* dusičnan sodný

China/blau *n* barv., potr. čínská modř ▫ **~Clay** *m, n* *ke-ram.* kaolin, porcelánová bílá hlína ▫ **~extrakt** *m farm.* chininový extrakt, výtažek z chininové kůry ▫ **~gras** *n* ramie (rostlina, z níž se vyrábí vlákna) ▫ **~säure** *f chem.* kyselina chinová

Chinhydron *n chem.* chinhydron

Chinidin *n* chinidin

Chinin *n chem.* chinin (alkaloid)

Chinolin *n chem.* chinolin ▫ **~farbstoffe** *mpl* chinolinové barvy

Chinon *n chem.* (benzo)chinon ▫ **~farbstoff** *m* chinonové barvivo

Chintzen *n text.* chintzování, provádění chintzové úpravy

Chip *m elektron.* polovodičová součást, čip ▫ **~carrier** *m* podložka čipu

Chips *mpl chem.* vl. čips (pigmentový)

Chiralität *f chem.* chiralita

Chloanthit *m min.* chloantit (niklová ruda)

Chlor *n chem.* chlor, Cl ▫ **~acetat** *n chem.* chloracetát
 ▫ **~aceton** *n chem.* chloraceton ▫ **~acetophenon** *n chem.* chloracetofenon

Chloral *n* chloral ▫ **~kalielektrolyse** *f* elektrolýza roztoku chloridu sodného nebo potašového ▫ **~sprengstoffe** *mpl* chlorečnanové výbušné materiály

Chloramin *n chem.* chloramin

Chlor/ammonium *n chem.* chloramonium ▫ **~apparat** *m* san. přístroj na chlorování ▫ **~argyrit** *m min.* kerargyrit, chlorargyrit

Chlorat *n chem.* chlorečnan

Chloräthan *n chem.* etylchlorid

Chloratite *npl* výbuš. chloratit

Chlor/benzol *n chem.* chlorbenzen ▫ **~bleiche** *f text.* bělení chlorem ▫ **~brommetan** *n chem.* chlorbrometan
 ▫ **~bromsilberpapier** *n fot.* chlorbromo-stříbrný papír
 ▫ **~buna** *m* chlorovaná buna, chlorovaný polybutadienový kaučuk ▫ **~butadien** *n chem.* chloropren ▫ **~butadien-kautschuk** *m* chloroprenový kaučuk, chlorbutadienový kaučuk ▫ **~echtheit** *f barv.* stálobarevnost v chlorování

chlören *san.* chlorovat (vodu); *text.* chlorovat (tkaninu)

Chloressigsäure *f chem.* kyselina chloroctová

Chlor/fluorid *n chem.* chlorfluorid ▫ **~formylchlorid** *n chem.* fosgen ▫ **~hydrin** *n chem.* chlorohydrin

Chlorid *n* chlorid

chlorieren *chem.* chlorovat

Chlorierer *n chem.* chlorovací přístroj, chlorátor

Chlorit *n chem.* chloritan ▫ **~bleiche** *f* bělení chlorem

Chlorite *npl 1. min.* chlority 2. *chem.* chloritany

Chloritisierung *f chem.* chloritizace, chloritace

Chloritschiefer *m petr.* chlorická břidlice

Chlor/kalium *n chem.* potašový chlor ▫ **~kalk** *m chem.* chlorové vápno ▫ **~kautschuk** *m gum.* chlorovaný kaučuk
 ▫ **~kautschucklackfarbe** *f povl., barv.* chlorokaučukový email ▫ **~kohlenstoff** *m chem.* chlorouhličitán ▫ **~kohlenwasserstoff** *m chem.* chloruhlovdik ▫ **~lauge** *f text.* chlorový loup ▫ **~magnesium** *n chem.* chlormagnesium
 ▫ **~methyl** *n chem.* chlormetyl ▫ **~monoxid** *n chem.* kyslík chlorový ▫ **~natrium** *n chem.* chlornatrium ▫ **~pikrin** *n* chlorpikrin ▫ **~säure** *f chem.* kyselina chlorečná
 ▫ **~silber** *n 1. chem.* chloristan stříbrný 2. *min.* kerargyrit
 ▫ **~stickstoff** *m chem.* chlorodisulfid ▫ **~sulfonsäure** *f chem.* kyselina chlorsulfonová, kyselina chlorsírová ▫ **~wasser** *n 1.* chlorová voda (vodní roztok chlóru) 2. *chem.* chlorovaná voda ▫ **~wasserstoff** *m* chlorovodík ▫ **~wasserstoffsäure** *f chem.* kyselina chlorovodíková, kyselina solná ▫ **~zelle** *f elchem.* chlorový elektrolyzátor ▫ **~zink** *n chem.* zinkochlor
Chloro/faser *f chem.* vl. vlákno z chlorvinylu ▫ **~form** *n chem.* chloroform, trichlormetan ▫ **~goldsäure** *f chem.* kyselina tetrachloro zlatitá ▫ **~lyse** *f chem.* chlorolýza
 ▫ **~methyl** *m chem.* chlormetyl ▫ **~phyll** *m biol.* chlorofyl
 ▫ **~pren** *n chem.* chloropren, chlorbutadien ▫ **~pren-kautschuk** *m* chloroprenový kaučuk, chlorbutadienový kaučuk ▫ **~prenkleber** *m* chloroprenové lepidlo
Chlorose *f* chloróza, chudokrevnost, blednička
Chlorung *f san.* chlorování (např. vody)
Cholesterin *n chem.* cholesterol

Chopper *m* 1. *elektron.* (mechanický) selektor neutronů
2. *tel.* vibrační konvertor, vibrační tvarovací obvod
Chor *m, n arch.* chór, kněžiště, presbytář, presbyterium
▪ **~brett** *n text.* řadnice
Christophit *m min.* christofit, železitý sfalerit
Chrom *n chem.* chrom Cr
Chrom(III)-sulfat *n* síran chromitý
Chroma *n opt.* chromatická aberace
Chrom/alaun *n chem.* kamenec chromitý ▪ **~aluminium-stahl** *m met.* berrochromal (slitina Cr-Al-Fe) (odporový materiál)
Chromasie *f opt.* chromatismus
Chromat *n chem.* chromitan
chromatieren *povl.* chromátovat
Chromatin *n chem.* chromatin
chromatisch 1. *akust.* chromatický, púltónový 2. *fyz.* chromatický, barevný
Chromatographie *f, temperaturprogrammierte chem.* chromatografie s programováním teploty
Chromatometrie *f chem.* chromatometrie
Chromatopolarographie *f* chromatopolarografie
Chromatron *n TV* chromatron, Lawrenceova barevná obrazovka
Chromazofarbstoff *m* kyselý chromový azový barvivo
Chrombeize *f barv.* chromový mořidlo
Chrombronze *f* chromový bronz
Chromeisenerz *n min.* chromit
Chromel *n met.* chromel (odporová slitina)
Chrom/farben *fpl* chromové barvy, chromové pigmenty
▪ **~gerberei** *f kož.* 1. chromočinění 2. činírna chromové kůže ▪ **~gerbung** *f kož.* chromočinění ▪ **~gusseisen** *n slév.* chromová slitina
Chromia *f* chromatická aberace
Chromieren *n* 1. *barv.* chromátování (zabarvení sloučeninami chromu) 2. *povl.* pochromování
Chromierfarbstoff *m* chromové barvivo
Chromin *n met.* chromin (odporová slitina)
Chrominanz *f TV* chrominance, barevnost, chromatičnost
Chromisieren *n tep. zpr.* difúzní chromování
Chromit *m min.* chromit ▪ **~stein** *m keram.* chromitová cihla (ohnivzdorná), chromitový výrobek
Chrom/karbid *n chem.* chromkarbid ▪ **~kupfer** *n met.* chromový bronz, chromová měď ▪ **~leder** *n kož.* chromitá useň ▪ **~magnetstein** *m keram.* chromovo-magnetitová cihla (ohnivzdorná) ▪ **~maske** *f elektron.* chromová maska
▪ **~nickel** *n met.* chromnikl ▪ **~nickelstahl** *m* chromniklová ocel ▪ **~nitrid** *n chem.* chromnitrid ▪ **~säure** *f chem.* 1. kyselina chromová 2. obchodní název bezvodé kyseliny chromové ▪ **~säureanhydrid** *n chem.* kysličník chromový ▪ **~schwefelsäure** *f* chromsírová směs ▪ **~sesquioxid** *n chem.* kysličník chromitý ▪ **~sohlleder** *n kož.* chromitá useň na podrážce ▪ **~stahl** *m* chromová ocel, ocel legovaná chromem ▪ **~stahlguss** *m met.* chromová ocelolitina ▪ **~trioxid** *n* kysličník chromový ▪ **~vanadinstahl** *m* chromvanadová ocel ▪ **~wolframstahl** *m* chromwolframová ocel
Chromoaluminieren *n tep. zpr.* chromoaluminování
Chromosatzkarton *m* lepenka chromonáhra
Chromo/gen *n chem.* chromogen ▪ **~karton** *m* chromokarton
▪ **~lithographie** *f polygr.* chromolitografie ▪ **~papier** *n* chromopapír ▪ **~phor** *n* chromofor ▪ **~sphäre** *f* chromosféra
Chronograph *m hod. 1.* chronograf, ukazatel času 2. stopky, sekundoměr
Chronometer *n hod.* chronometr, časomíra
Chronoskop *n hod.* chronoskop
Chronozeiger *m hod.* ručička (hlavní) stopek
Chronozyklofotografie *f* chronofotografie

Chrysoidin *n barv.* chryzoidin
Chrysotil(asbest) *m min.* chryzotilový azbest
Chusches Geschwindigkeitspotential *el.* elektrokinetický potenciál
CIA (cash in advance = Vorauszahlung f) placení zboží předem (dodací podmínky Incoterms)
CIF, cif. (cost, insurance, freight = Kosten, Versicherung und Fracht) náklady, pojištění a přepravné (dodací podmínky Incoterms)
CIFC (cost, insurance, freight, commission = Kosten, Versicherung, Fracht und Zinsen) náklady, pojištění, přepravné a úroky (dodací podmínky Incoterms)
Cinnabarit *m min.* cinabarit
CIP (carriage and insurance paid to = frachtfrei versichert) přeprava a pojištění placeny do (dodací podmínky Incoterms)
Cirro/cumulus *m meteo.* řasokupa, cirocumulus ▪ **~stratus** *m meteo.* řasosloha, cirrostratus
Cirrus *m meteo.* řasa, cirrus
cis-trans-Isomerie *f* izomerie cis-trans
Citrin *m min.* citrín
C-Klothoide *f* klotoida
Claissenpitzkolben *m chem.* Claisenova baňka (na destilaci pod sníženým tlakem)
Clamp-Röhre *f* elektronka s ochranou
Clean-up-Effekt efekt absorpce plynů (hlavici vakuometru)
Clearing *n ek.* clearing, bezhotovostní platební styk ▪ **~abkommen** *n* clearingová dohoda ▪ **~konto** *n* clearingový účet ▪ **~verfahren** *n* clearing
Clinch/durchmesser *m* vnější průměr zalemování ▪ **~höhe** *f* výška zalemování
Clip *m* sponka, kovová svorka
Clipper *m rad.* omezovač (např. impulsů)
Clipverschluss *m* svorkový uzávěr
Clophen *n* klofen, chlórdifenyl (nehořlavý izolační prostředek)
Club *m* klub ▪ **~couch** *f* pohovka ▪ **~sessel** *m* klubovka, celočalouněné křeslo ▪ **~tisch** *m* konferenční stůl
Cluster *m fyz.* svazek (částic); *nucl.* klastr ▪ **~modell** *n* model částic (atomového jádra)
CMC (= Carboxymethylcellulose f) *chem.* karboxymetylcelulóza
CMIS-Technik *f elektron.* technologie CMIS, montážní technologie sestavy kov-izolace-polovodič (complementary metal-insulator-semiconductor)
CML (= Strombetriebslogik f) *elektron.* logický proudový obvod (current-mode logic)
CMOS (= komplementärer Metall-Oxid-Halbleiter m) *elektron.* montážní technologie polovodičů CMOS (complementary symmetry metal oxide semiconductor, montáž kov-oxid-polovodič)
CN (= Cellulosenitrat n) nitrocelulóza
CO₂-Schweißen *n* obloukové svařování v ochranné atmosféře CO₂
CO₂-Verfahren *n* formování v hmotě s vodním sklem (vytvrzované CO₂)
Coanda-Effekt *n aéro.* Coandův jev
Cobalt *n chem.* kobalt, Co
Cobaltin *m min.* kobaltin
Cocain *n chem.* kokain
Cochenille *f barv.* košenila (přírodní barvivo z vysušených červců nopálových)
Cockpit *n* 1. *let.* kabina pilota; kabina mužstva 2. *lod'* kokpit
Cocktailtisch *m* koktejlův stůl
Cocon *m* kokon, zámoitek
COD (cash on delivery = zahlbar bei Lieferung) placení při dodávce zboží na dobírku

Code *m inf.* kód ▪ ~, **alphanumerischer** *inf.* alfanumerický kód ▪ ~, **bivalenter** *inf.* dvouhodnotový kód ▪ ~, **genetischer** *biochem.* genetický kód ▪ ~, **gleichgewichter** rovnovážný kód ▪ ~, **korrigierbarer** *inf.* samoopravný kód ▪ ~, **korrigierender** *inf.* korekční kód ▪ ~, **mehrwertiger** *inf.* vícehodnotový kód ▪ ~, **mehrwertiger** *inf.* mnohoznačný kód ▪ ~, **numerischer** *aut., inf.* číslíkový kód ▪ ~, **optimaler** *inf.* optimální kód ▪ ~, **prüfbarer** *inf.* samokorigující kód, kód schopný korekce ▪ ~, **redundanter** bezpečnostní kód, nadbytečný kód ▪ ~, **redundanzsparender** *inf.* optimální kód ▪ ~, **reflektierter** *inf.* reflexivní kód ▪ ~, **rekurrenter** *inf.* rekurentní kód ▪ ~, **weitschweifiger** *inf.* redundantní kód, nadbytečný kód ▪ ~, **zweiwertiger** *inf.* binární kód ▪ ~**prüfung** *f inf.* kontrola kódu

Coder *m I.* tel. kodér 2. *TV* kodér

Code/umsetzer *m aut.* převodník kódu, kódový převodník ▪ ~**umwandlung** *f* změna kódu

Codflagge *f lod.* signalizační vlaječka, kódová vlaječka
codieren *kódovat*

Codierer *m inf. I.* kódovač (pracovník) 2. kodér (zařízení)

Codier/gerät *n telegr.* kódový přepínač ▪ ~**schalter** *m telegr.* kódový spínač

Codierung *f* kódování, značení

Coelestin *m min.* celestýn

Ceolostat *m opt.* celostat

Cohomologie *f mat.* kohomologie

Coilschere *f* letmé nůžky

Coionen *mpl chem.* společné ionty, koionty

Coir *f text.* kokosové vlákno

Co-Kontakt *m chem.* kobaltový katalyzátor

Cold Rubber *m* studený kaučuk

Cole/manit *m min.* kolemanit ▪ ~**opter** *m let.* koleoptéra

Cölestin *m min.* celestin

Collector *m elektron.* kolektor (bipolárního tranzistoru)

Color/filter *n fot.* barevný filtr ▪ ~**Killer** *n TV* eliminátor barvy ▪ ~**tester** *m opt.* barevný filtr (na určení složek složených barev)

Combine *f* kombajn

Compiler *m inf.* kompilátor, překladač ▪ ~**Programm** *n inf.* kompilátor, kompilující program

Compound *m, n plast.* směs (z prášku materiálu a modifikačních přísad) ▪ ~**generator** *m el. str.* složený generátor sériově-parallelní

Compoundieren *n plast., paliv.* míchání, kompaundování (olejů)

Compoundierung *fel. str.* společné buzení sériové i parallelní (derivační), kompenzace (séριοvo-parallelního generátoru)

Compound/kern *m nukl.* složené jádro ▪ ~**maschine** *f I. par. mot.* spařezaný stroj 2. *el. str.* stroj séριοvo-parallelní ▪ ~**öle** *npl* kompaundované oleje, smíšené oleje ▪ ~**wicklung** *fel. str.* séριοvě-parallelní vinutí

Comptonstrahlung *f fyz.* Comptonovo záření

Computer *m* počítač ▪ ~**absturz** *m* zhroucení počítače ▪ ~**abzug** *m inf.* sestava z počítače ▪ ~**diagnostik** *f* počítačová diagnostika, diagnostika na počítači ▪ ~**einheit** *f* výpočetní jednotka

computergesteuert řízený počítačem

Computer/satz *m polygr.* počítačová sazba, sazba počítačem ▪ ~**steuerung** *f* řízení počítačem, řízení za použití počítače ▪ ~**technik** *f* výpočetní technika

Conche *f potir.* konše (na čokoládovou hmotu)

Concrellith *n stav.* konkrelit (beton s použitím hrubé kamenné drtě a kamení)

Container *m I.* kontejner, nádrž (transportní) 2. *el. žel.* skříň (přepavní) ▪ ~**schiff** *n lod.* kontejnerová loď

Containment *n nukl.* bezpečnostní výstroj (reaktoru)

Conurbation *f stav.* konurbace, soustředění obytných staveb

Conveyer *m* dopravník, transportér

Cop *m text.* návin příze, kop

Copolymer(isat) *n chem.* kopolymer

Copolymer *n, statistisches chem.* statistický kopolymer

Copolymerisation *f chem.* kopolymerizace

Cordgewebe *n text.* kord, kordová tkanina

Cordlit(e) *n výbuš.* kordit

Cordschneidemaschine *f text.* stroj na řezání rouna (v proužkovaném plyši)

Core *m, n nukl.* jádro, aktivní pásmo (reaktoru)

Coriolis/beschleunigung *f mech.* Coriolisovo zrychlení

▪ ~**kraft** *f mech.* Coriolisova síla, odstředivá složená síla

Cornu-Spirale *f opt.* spirála Cornu

cos φ - **Messer** *m el.* měřicí přístroj účinku, měřicí přístroj cos φ

Coslettisieren *n povl.* fosforování v roztoku kyseliny fosforečné

COSMOS (= **komplementärer Metall-Oxid-Halbleiter** *m*) *elektron.* komplementární metaloxidový polovodič (complementary symmetry metal oxide semiconductor)

Cotonin *f text.* kotonin

Cotton *n text.* bavlna ▪ ~**maschine** *f text.* pletací stroj na bavlnu

Cottrellsche Wolke Cottrellův mrak, oblak znečištění

Cottrell-Staubabscheider *m kotl.* Cottrellův elektrofiltr

Couch *f* pohovka ▪ ~**polsterung** *f* čalounění pohovky

▪ ~**tisch** *m* konferenční stůl, podlouhý stůl (nízký)

Coulomb *n* jednotka elektrického náboje coulomb, C: 1 C = 1 A.s ▪ ~**Anregung** *f fyz.* Coulombovo buzení ▪ ~**Barriere** *f nukl.* bariéra Coulombova potenciálu, Coulombova bariéra

Coulometer *n metrol.* coulometr

Coulometrie *f* coulometrie

Coupé *n mot.* vozík

coupieren *text.* vyjasnit barvy, míchat barvy s jasnící přísadou

Coupure *f text.* jasnící přísada

Courbaril *n* courbaril

Covellin *m min.* covellin

Covulkanisation *f gum.* kovulkanizace

Cowper *m hutn.* kauper, ohříváč vysokopecního větru

CP I. (= **Cellulosepropionat** *n*) propionát celulózy 2. (= **Circular pitch** *stroj.*) obvodová rozteč v palcích (v ozubení)

CPS-Emitron *n TV* ortikon

CPT (**carriage paid to = frachtfrei**) přeprava placená do (dodací podmínky Incoterms)

CR = I. (= **Chloroprenkautschuk** *m*) chloroprenový kaučuk, chlorobutenadienový kaučuk 2. **Cold Rubber** studený kaučuk

Cracken *n, chemisches* *paliv.* katalytické krakování

Cracking *n chem.* krakování

C-Rad *n* (= **Curtisrad** *n*) Curtisovo kolo (vícevěncové kolo parní turbíny)

Crassulae *fpl* krasula, saniův val

CRC-Zeichen *n inf.* znak CRC, znak cyklické kontroly (cyclic redundancy check)

Cremonaplan *m mech.* Cremonův obrazec, Cremonovo skládání sil

Crêpe *m I. text.* krep, krepová tkanina 2. *gum.* krepa (jako stní třída kaučuku) ▪ ~ **de Chine** *text.* čínský krep ▪ ~ **Georgette** *text.* žoržet

Crestfaktor *m el. žel.* faktor převýšení

Cristobalit *m min.* kristobalit

Cromptonstuhl *m text.* tkalcovský stav s Cromptonovými listy

Croning-Verfahren *n slév.* Croningův postup formování
Croskill-Walze *f* Croskillův válec
Crossbredwolle *f text.* kříženecká vlna
Cross-over *n* průzor (elektrooptického zařízení)
C-Übergangszahl *f tep. zpr.* součinitel přestupu uhlíku
Cuiteseide *f text.* cuit
Cumar *n plast.* kumar (pryskyřice)
Cumol *n chem.* kumen, izopropylbenzen ■ **~onimbus** *m meteo.* dešťová kupa, bouřkový oblak, cumulonimbus
Cumulus *m meteo.* kupa, cumulus
Cupal *n met.* kupal, bimetal Al/Cu ■ **~blech** *n* hliníkový plech s naplátovanou vrstvou (z jedné i z obou stran) mědi
Cupren *n plast.* kupren
Cuprisalze *npl chem.* měďnaté soli, soli dvojmocné mědi
Cuprit *m min.* kuprit
Cuprosalze *npl chem.* měďné soli, soli jednomocné mědi
Curcumin *n* kurkumin
Curie *n* jednotka radioaktivity (radioaktivního tělesa) curie, Ci: $1 \text{ Ci} = 3,7 \cdot 10^{10} \text{ Bq}$ ■ **~Punkt** *m fyz.* Curieho bod, teplota Curieho ■ **~Temperatur** *f, paramagnetische* paramagnetická Curieova teplota
Curium *n chem.* curium, Cm
Curoide *npl chem.* curoidy
Curtisturbine *f* Curtisova turbína (s odstupňovanou rychlostí)
Cutter *m 1. kin.* stříhač (filmů) **2. potr.** kutr (stroj na mletí masa) ■ **~sauger** *m* sací plovoucí rypadlo s kypričem
Cuvelage *f horn.* výztuž (jam) litinovými prstenci, výztuž

(jam) tybinky
CVD (= chemische Dampfabsecheidung f) nanášení plynné fáze, chemické nanášení par, naprašování (pomocí laseru CO_2) (chemical vapour deposition)
C-Verfahren *n slév.* skořápkové odlévání
CW-Radar *m* Dopplerův navigátor, Dopplerův radiolokátor
Cyan *n chem.* kyan
Cyanamid *n* kyanamid
Cyanat *n chem.* kyanát, kyanatan
Cyanauszug *m polygr.* výtah modrozelené barvy
Cyanid *n chem. 1.* kyanid **2.** nitril (organický)
Cyanit *m min.* disten, kyanit
Cyankalium *n chem.* cyankali, kyanid draselný
Cyanoferrat(II) *n chem.* kyanoželeznatan, feroxyanid
Cyanoferrat(III) *n chem.* kyanoželezitan, ferikyjanid
Cyansäure *f chem.* kyselina kyanatá
Cyanursäure *f chem.* kyselina kyanurová
Cyanwasserstoff *m chem.* kyanovodík, kyselina kyano-vodíková
cyclisch (též zyklisch) 1. cyklický, periodický **2. chem.** cyklický
Cycloalkane *npl chem.* cykloalkany, cykloparafiny ■ **~alkene** *npl chem.* cykloalkeny, cykloolefiny ■ **~hexan** *n chem.* cyklohexan ■ **~olefine** *npl chem.* cykloolefiny, cykloalkeny ■ **~paraffine** *npl chem.* cykloparafiny, cykloalkany
Cymophan *m min.* chryzoberyl
CZ 1. (= Cetanzahl npl paliv.) cetanové číslo **2. (= Cellulose-chemiefaserstoffe mpl)** celulózová chemická vlákna

D

d (= *Durchmesser m*) průměr

DAB 1. (= *Durchlaufbetrieb m mit Aussetzbelastung el. str.*) průběžný provoz s krátkodobým přerušováním práce
2. (= *Arzneibuch n, Deutsches*) Německá farmakopea

Dabema *n* dabema

Dach *n* 1. *stav.* střecha 2. *horn.* strop (důlního díla), nadloží, stropní vrstvy 3. *geol.* strop ▪ ~, *einfaches* *stav.* jednoduchá střecha ▪ ~, *einhängiges* *stav.* jednostranná střecha, jednospádová střecha; pultová střecha ▪ ~, *gebrochenes* mansardová střecha, lomená střecha ▪ ~, *hängendes* *stav.* zavěšená střecha ▪ ~*abhäng* *m* spád střechy ▪ ~*anschluss* *m* *stav.* připojení střešní krytiny ▪ ~*aufbau* *m* střešní nástavba ▪ ~*aufsatz* *m* *stav.* střešní větrací okénko ▪ ~*ausbau* *m* střešní výklenek ▪ ~*balken* *m* *stav.* střešní trám ▪ ~*belag* *m* žel. pokrytí střechy, střešní krytina ▪ ~*binder* *m* *stav.* střešní vazník ▪ ~*boden* *m* *stav.* půda, podkroví, podstřeší ▪ ~*bruchgesims* *n* *stav.* mansardová římsa ▪ ~*decke* *f* *stav.* krytí střechy ▪ ~*decker* *m* *stav.* pokrývač ▪ ~*deckerei* *f* *stav.* pokrývačství ▪ ~*deckerhammer* *m* pokrývačské kladívko ▪ ~*deckung* *f*, *harte* tvrdá krytina ▪ ~*einlattung* *f* latování střechy ▪ ~*fenster* *n* *stav.* vikýř, střešní okno ▪ ~*first* *m* hřeben střechy ▪ ~*fläche* *f* 1. *stav.* plocha střechy, střešní plocha 2. *horn.* horní povrch sloje ▪ ~*fuß* *m* okap střechy ▪ ~*gebände* *n* *stav.* střešní vazba ▪ ~*gehölz* *n* dřevo na krov ▪ ~*gerüst* *n* *stav.* nosná konstrukce střešní vazby ▪ ~*geschoss* *n* *stav.* podkroví, podstřeší ▪ ~*gesellschaft* *f* holdingová společnost ▪ ~*gesims* *n* *stav.* hlavní římsa, korunová římsa ▪ ~*hammer* *m* *stav.* pokrývačské kladívko ▪ ~*haut* *f* *stav.* střešní krytina, střešní plášť ▪ ~*kapazität* *f* *rad.* kapacitní klobouk antény ▪ ~*kehle* *f* *stav.* úžlabí, úbočí (střechy) ▪ ~*kolben* *m* *mot.* pist s deflektorem (u dvojitákních motorů) ▪ ~*latte* *f* střešní lat ▪ ~*luke* *f* *stav.* vikýř ▪ ~*neigung* *f* *stav.* sklon střechy ▪ ~*neigungswinkel* *m* úhel sklonu střechy ▪ ~*pappe* *f* střešní lepenka, krytinová lepenka ▪ ~*pappe* *f*, *teerfreie* střešní lepenka bez dehtu ▪ ~*pfanne* *f* 1. vlnová taška 2. střešní vlnovka (taška) ▪ ~*pfette* *f* *stav.* střešní vaznice, vaznice střechy ▪ ~*rahmen* *m* *stav.* střešní rám ▪ ~*raum* *m* *stav.* půda, půdní prostor, podkroví, podstřeší ▪ ~*rinne* *f* okap, okapový žlab

Dachs *m* jezevec

Dachsbeil *m* dřev. sekera, teslice

Dach/schalung *f* střešní bednění, podklad střešní krytiny ▪ ~*schiefer* *m* pokrývačská brídlice, brídicová střešní krytina ▪ ~*schindel* *f* *stav.* šindel ▪ ~*schräge* *f* *elektron.* vychýlení temena impulzu

Dachshund *m* jezevčík

Dach/sparre *f* krokev ▪ ~*spiegel* *m* oblouková vzpěra střechy (vozu) ▪ ~*ständer* *m* *stav.* střešník, nástřešník, střešní podpěra ▪ ~*stein* *m* *stav.* krytinový prvek (betonový) ▪ ~*stein* *m*, *flacher* *stav.* plochá střešní taška ▪ ~*stuhl* *m* *stav.* krov ▪ ~*trauf* *f* *stav.* okap

Dachung *f* *stav.* zastřešení

Dach/veschallung *f* obednění střechy ▪ ~*wand* *f* *stav.* 1. pul-

pitová stěna (jednospádové střechy) 2. podstřešní stěna ▪ ~*wehr* *n* *vod. inž.* hydrostatický dvoupoklopy uzávěr ▪ ~*wohnung* *f* *stav.* podkrovní byt ▪ ~*ziegel* *m* krytinová taška (keramická)

Dalbe *f* *vod. inž.* dalba

Daltonide *npl* *chem.* daltonidy, stechiometrické sloučeniny

Damast *m* *text.* damašek ▪ ~*stahl* *m*, *n* *met.* damascénská ocel

Damaszieren *n* *met.* damascénské zpracování (oceli)

Damhirsch *m* daněk

Damm *m* hráz; násep, násyp, přehrada ▪ ~*anleimer* *m* lub

Damm/balken *m* *vod. inž.* hradidlo ▪ ~*balkenwehr* *n* *vod. inž.* hradidlový jez

dämmen izolovat (zvuk), přehradit (hráz)

Damm/fuß *m* *vod. inž.* pata hráze ▪ ~*kern* *m* *vod. inž.* jádro násypu ▪ ~*krone* *f* *vod. inž.* koruna přehrady

Dämmplatte *f* *stav.* izolační deska, izolační panel (na tepelnou nebo zvukovou izolaci)

Dammshulter *f* *vod. inž.* 1. horní povrch násypu 2. bok násypu

Dämm/stoff *m* izolační hmota ▪ ~*stücke* *npl* slév. část na uhrazení (modelu)

Dammtier *n* danělka

Dämmung *f* tlumení (zvuku), izolace (hlavní akustická)

Dämmwert *m* *stav.* izolační hodnota

Dammwild *n* dančí zvěř

Dämmzahl *f* *akust.* vlastní izolace přehrady

Dampf *m* *fyz.* pára ▪ ~, *feuchter* mokrá pára, sytá pára ▪ ~, *gedrosselter* škrcená pára ▪ ~, *gesättigter* nasycená pára, sytá pára, mokrá pára ▪ ~, *getrockneter* suchá pára ▪ ~, *hochüberhitzer* silně přehřátá pára ▪ ~, *niedrig gespannter* nízkotlaká pára ▪ ~, *trockengesättigter* *fyz.* suchá sytá pára ▪ ~, *überhitzer* přehřátá pára ▪ ~*abgabeventil* *n* *kotl.* ventil dodávky páry (uzavírající výstup čerstvé páry z kotle do potrubí) ▪ ~*ablagerung* *f* *fyz.* usazování z plynné fáze ▪ ~*abscheider* *m* *stroj.* odlučovač páry ▪ ~*abscheidung* *f*, *chemische* *elektron.* chemické nanášení z plynné fáze, chemické nanášení parami (pomocí laseru CO₂)

Dämpfanlage *f* 1. *stav.* pařírna 2. *zem.* parák

Dampf/austritt *m* výstup páry, výfuk páry ▪ ~*bad* *n* parní lázeň ▪ ~*bär* *m* *stav.* parní beran ▪ ~*bedarf* *m* spotřeba páry

dampfbeständig odolný proti působení páry

Dampf/beständigkeit *f* odolnost proti páře ▪ ~*betrieb* *m* žel. parní trakce ▪ ~*bildungswärme* *f* *fyz.* výparné teplo ▪ ~*block* *m* *energ.* energetický blok (kotel a turbína)

Dämpfdauer *f* doba paření

dampfdicht parotěsný

Dampf/diffusion *f* difúze par ▪ ~*dom* *m* *kotl.* parojem, parní dóm (na parním kotli) ▪ ~*druck* *m* *fyz.* tlak páry ▪ ~*druckdiagramm* *n* diagram tlaku páry (teplota-tlak páry), tenzní diagram ▪ ~*druckfederthermometer* *n* parotlačný teploměr ▪ ~*druckmesser* *m* parní tlakoměr, parní manometr ▪ ~*drucktopf* *m* *potr.* tlakový hrnec,

Papinův hrnc **~durchlässigkeit** *f* 1. propustnost vodní páry (obalového materiálu) 2. průnik vodní páry (materiálu) **~eintritt** *m* vstup páry **~eintrittstemperatur** *f* vstupní teplota páry

dämpfen *f* 1. tlumit (např. kmity) 2. pařit, napařovat (např. tkaniny)

Dämpfen *n* 1. (u)tlumení 2. paření

Dampf/enthalpie *f* fyz. entalpie páry **~entnahme** *f* kotl. odběr páry **~entwässer** *m* stroj. odvodňovač páry **~entwicklungsanlage** *f* vyvíječ páry

Dampfer *m* 1. stroj. tlumič 2. text. pařicí zařízení 3. zem. pařák 4. loď. parník, parní loď

Dämpfer/draht *m* drát tlumící chvění (lopatky turbíny) **~kammer** *f* metrol. komora tlumiče **~ring** *m* el. str. nákrůžek tlumiče **~wicklung** *f* el. str. tlumící vinutí, amortizér

Dampf/erzeuger *m* vyvíječ páry, parní generátor **~erzeugerwasser** *n* energ. voda pro sekundární okruh, voda v sekundárním okruhu

dampfgebogen ohýbaný v páře

dampfgeheizt vyhříváný parou

Dampf/grenzkurve *f* fyz. křivka nasycení (vodní páry) **~grube** *f* pařicí jáma **~heizung** *f* parní vytápění

Dämpfkasten *m* text. parní napařovačka (příže)

Dampf/kessel *m* parní kotlec **~kochtopf** *m* potr. tlakový hrnc, Papinův hrnc **~kolbenmaschine** *f* parní stroj (tlakový) **~kraftmaschine** *f* parní motor **~kühler** *m* 1. kotl. chladič par 2. deflegmátor (chladičoho absorpčního zařízení) **~kühlung** *f* spal. mot. chlazení odpařováním **~Luftgemisch** *n* směs páry a vzduchu **~mantel** *m* parní plášť **~maschine** *f* parní stroj **~motor** *m* par. mot. rychloběžný motor **~phase** *f* fyz. parní fáze, fáze páry **~phasen-Epitaxie** *f* elektron. epitaxie plynné fáze **~phaseninhibitor** *m* inhibitor koroze (působící v plynné fázi) **~platte** *f* deska vyhříváná parou **~pumpe** *f* parní čerpadlo **~rammbär** *m* stav. parní beran **~ramme** *f* stroj. parní beranidlo **~raumbelastung** *f* kotl. zatížení parního prostoru (bubnu) **~rohr** *n* parní potrubí, parní trubka **~säge** *f* parní pila **~sammler** *m* kotl. sběrač páry **~schiff** *n* loď. parní loď, parník **~schwarz** *n* barv. parní anilinová černá **~spannung** *f* fyz. tlak páry **~spannungsthermometer** *n* manometrický parní teploměr **~speicher** *m* kotl. zásobník páry, parní akumulátor **~spinnverfahren** *n* chem. vl. předění v páře **~stoß** *m* parní náraz (pro rychlé prohřátí koberce) **~strahlejektor** *m* parní ejektor, parní proudové čerpadlo (sací), paroproudé čerpadlo (sací), parní násoska **~strahlgebläse** *n* paroproudé dmychadlo **~strahl-Luftpumpe** *f* paroproudý kompresor **~strahlpumpe** *f* parní injektor, injektor (parního kotle)

Dampf/temperatur *f* teplota paření **~tension** *f* fyz. tlak páry, tenze páry **~trockenanlage** *f* parní sušárna **~trockner** *m* 1. parní sušička (s parním ohřívacem) 2. energ. separátor vlhkosti, sušička páry **~turbine** *f* parní turbína **~umformer** *m* kotl. měnič páry, parní transformátor

Dämpfung *f* 1. tlumení (např. kmitů) 2. rad. útlum 3. tlumič 4. obrábění parou; zem. napaření (např. brambor) **~, deviative** *rad.* deviační absorpce **~, exponentielle** *fyz.* exponenciální tlumení **~, spezifische** *el.* jednotkové tlumení, specifické tlumení

Dämpfungs/ausgleich *m* tel. korekce útlumu, vyrovnání útlumu **~dekrement** *n* mech. dekrement útlumu **~diode** *f* TV tlumící dioda **~exponent** *m* exponent útlumu **~flosse** *f* loď. ploutve plavidlového stabilizátoru **~konstante** *f* 1. mech. konstanta tlumení, konstanta útlumu 2. tel. měrný útlum **~maß** *n* mech. míra útlumu **~messer** *m* měřicí útlumu, batymetr **~plan** *m* telef. schéma rozložení

tlumení sítě, útlumový plán sítě **~pol** *m* pól tlumení (frekvence, při které je tlumení filtru nekonečně velké) **~schauline** *f* tlumící charakteristika (kabelu) jako funkce frekvence **~verhältnis** *n* metrol. útlum; poměrné tlumení **~vermögen** *n* mech. schopnost tlumení **~wicklung** *f* el. str. tlumící vlnění **~zylinder** *m* tlumící válec (např. analytických vah); pístový tlumič

Dampf/verflüssiger *m* kondenzátor **~verteiler** *m* parní rozdělovač, rozdělovač páry **~vulkanisation** *f* gum. vulkanizace v přímé páře **~wasserheber** *m* hydr. pulzometr (druh pulzační pumpy) **~zähler** *m* nukl. počítadlo vyplněné parami **~zugförderung** *f* parní trakce **~zuleitung** *f* přívod páry, vedení páry **~zylinder** *m* parní válec

Danaide *f* hydr., metrol. danaida (výtokové měřidlo kapalín)

Dandyroller *m* papirn. egutér

Daniellia *n* fáro

Dänischleder *n* kož. dánská useň

Darbietung *f* von Informationen, selektive *inf.* selektivní distribuce informací, SDI

Darlegung *f* výklad, objasňování, dokazování, důkaz, líčení, vyličení

Darlehen *n* půjčka, zápůjčka **~, kurzfristiges** krátkodobá půjčka **~, langfristiges** dlouhodobá půjčka **~, nicht-rückzahlbares** nenávratná půjčka **~, unverzinsliches** bezúročná půjčka **~, verzinsliches** úročná půjčka **~, zinsloses** bezúročná půjčka

Darlehens/gewährung *f* poskytnutí půjčky **~nehmer** *m* dlužník **~tilgung** *f* splácení půjčky, umořování půjčky **~zinsen** *mpl* úroky z půjčky

Darlington-Schaltung *f* elektron. Darlingtonovo zapojení

Darrdichte *f* hustota absolutně suché látky

Darre *f* sušárna (jednoduché konstrukce)

Darren *n* 1. sušení 2. hutn. odměšování, likvace (v procesu získávání mědi)

darren sušit

Darr/gewicht *n* suchá váha, hmotnost sušiny **~malz** *n* sušený slad, hvozďený slad **~ofen** *m* 1. pec sušárny 2. hutn. likvační pec, segregáčnická pec **~probe** *f* váhová zkouška (měření vlhkosti dřeva)

darrtrocken (drz) absolutně suchý (a.s.)

Darr/trockenmasse *f* hmotnost absolutně suché látky

~waage *f* váhy *fpl* na zjišťování obsahu sušiny **~wert** *m* hodnota vysušení **~wichte** *f* hustota absolutně suché látky

Darstellung *f* 1. vyobrazení, vyličení 2. chem. vytváření, obdržení 3. mat. zobrazení, znázornění **~, baumartige** vertikální zobrazení **~, graphische** grafické zobrazení; výkr. grafické znázornění; graf funkce **~, kammartige** horizontální zobrazení **~, konjugierte** *fyz.* konjugované zobrazení **~, schematische** schematické znázornění **~, zeichnerische** výkr. výkresové znázornění, znázornění na výkrese

DAS I. (= Deutsche Auslegungsschrift) *f* výklad k německému patentnímu právu 2. (= Signal *n*, diskontinuierliches analoges) diskontinuální analogový signál

DA-Technik *f* elektron. difúzní technika (výroby tranzistoru)

Datei *f* *inf.* soubor (dat) **~, allgemeine** všeobecné údaje **~, behördliche** úřední údaje **~, persönliche** osobní údaje **~, aktualisierung** *f* *inf.* aktualizace souboru **~, auswahl** *f* *inf.* výběr souboru **~, dienste** *mpl* tel. služba odesílání dat, služby přenosu dat **~, eröffnen** *inf.* otevřít soubor **~, löschen** *inf.* vymazat soubor **~, Manager** *m* *inf.* správce souborů **~, name** *m* *inf.* název souboru **~, sichern** *inf.* zálohovat soubor **~, schutz** *m* *inf.* ochrana souboru **~, verwaltung** *f* *inf.* řízení souboru, ovládání souboru **~, verzeichnis** *n* *inf.* adresář souborů

Daten *pl* data, údaje **~, kurzfristige** *pl* *inf.* krátkodobá data **~, langfristige** *pl* *inf.* stálá data **~, technische**

pl technická data ■ ~, **variable** *pl inf.* proměnná data
 ■ **aufbereitung** *f inf.* úprava dat ■ **aufnahme** *f* sběr dat ■ **aufzeichnung** *f inf.* zaznamenávání dat (např. na nosiči) ■ **ausgabe** *f inf.* výstup dat ■ **ausgang** *m* výstup dat (na koncové zařízení) ■ **bank** *f inf. 1.* databanka 2. báze dat, databáze ■ **banksteuerung** *f* řízení databáze ■ **bankverwaltung** *f* správa databáze ■ **bereitstellung** *f* příprava dat ■ **bestand** *m inf.* soubor dat, datový soubor ■ **bit** *n inf.* datový bit ■ **block** *m inf.* blok dat ■ **darstellung** *f* zobrazení dat ■ **diebstahl** *m* odcizení dat (z počítače) ■ **dienst** *m* služba zasílání dat dálkopisnými a telefonickými spoji ■ **direktübertragung** *f inf.* přímý přenos dat (ve spředeném režimu) ■ **eingabe** *f inf.* vložení dat ■ **eingabe** *f inf.* vstup dat, zavádění dat ■ **enderät** *n* koncové zařízení přenosu dat ■ **endstelle** *f inf.* koncové zařízení, terminál ■ **erfassung** *f inf.* sběr dat ■ **extrakt** *m* výběr dat ■ **feld** *n inf.* datová položka; datové pole, pole dat ■ **fernübertragung** *f inf.* dálkový přenos dat ■ **fernverarbeitung** *f inf.* dálkové zpracování dat ■ **fluss** *m inf.* tok dat ■ **funk** *m* rádiový přenos dat ■ **kanal** *m* datový kanál, kanál přenosu dat ■ **kettung** *f inf.* řetězení dat ■ **kompatibilität** *f inf.* kompatibilita dat, výměnnost dat, datová kompatibilita ■ **missbrauch** *m* zneužití údajů ■ **netz** *n* síť přenosu dat ■ **sammeln** *n inf.* pořizování dat ■ **satz** *m inf.* záznam, věta ■ **schild** *n stroj.* popisný štítek, tovární štítek ■ **schlüssel** *m* dekodér ■ **schutz** *m inf.* ochrana dat ■ **sicherung** *f inf.* zabezpečení dat ■ **sichtgerät** *n inf.* zobrazovací jednotka, zobrazovač, displej ■ **speicher** *m inf.* datová paměť ■ **speicherung** *f inf. 1.* ukládání dat do paměti 2. uchovávání dat v paměti ■ **suche** *f inf.* prohledávání souboru, vyhledávání dat ■ **taste** *f inf.* datová klávesa ■ **träger** *m inf.* nosič dat, paměťové médium ■ **transfer** *m* přenos dat ■ **übergabe** *f* přenos dat ■ **übertragung** *f inf.* přenos dat ■ **übertragungseinrichtung** *f inf.* ukončující datové zařízení ■ **umsetzer** *m* převodník dat ■ **verarbeitung** *f* zpracování dat, zpracování údajů ■ **verarbeitung** *f*, **automatische** automatické zpracování dat ■ **verarbeitung** *f*, **beleglose** *inf.* bezdokladové zpracování dat ■ **verarbeitung** *f*, **elektronische** *inf.* elektronické zpracování dat ■ **verarbeitung** *f*, **graphische** *inf.* počítačová grafika ■ **verarbeitung** *f*, **integrierte** *inf.* integrované zpracování dat ■ **verarbeitung** *f*, **manuelle** *inf.* ruční zpracování dat ■ **verarbeitung** *f*, **nichtnumerische** *inf.* nečíslicové zpracování dat ■ **verarbeitung** *f*, **periodische** *inf.* periodické zpracování dat ■ **verarbeitung** *f*, **schrifthaltende** *inf.* zpracování dat v reálném čase ■ **verarbeitung** *f*, **zentralisierte** *inf.* centralizované zpracování dat ■ **verarbeitungsanlage** *f* zařízení na zpracování dat, počítač ■ **verarbeitungsanlage** *f*, **elektronische** *inf.* zařízení na elektronické zpracování dat, elektronický počítač ■ **verarbeitungssystem** *n*, **automatisches** automatický systém zpracování dat ■ **verarbeitungszentrum** *n inf.* výpočetní středisko ■ **verdichtung** *f inf.* zhušťování dat ■ **verwaltung** *f inf.* správa dat, řízení dat ■ **wiedergewinnung** *f* obnovení dat ■ **zugriff** *m* přístup k datům ■ **zusammenfassung** *f* akumulace dat

Datexnetz *n* datexová síť

datieren datovat

Datierung *f* datování

Dattenblatt datový doklad

Datum *n* datum ■ **grenze** *f* hranice změny dat (mezinárodní)

■ **stempel** *m* datové razítko, datovník

DAU *m* (= **D**igital-**A**nalog-**U**msetzer *m inf.* digitálně-analogický převodník

Daube *f* dužina (sudu)

Daubholz *n* bednářské dříví

Dauer *f* doba, platnost, trvání ■ **abschlammung** *f* kott. trvalé odkalování, kontinuální odluh (kotle) ■ **anforderung** *f* trvalý požadavek ■ **anriss** *m* zkouš. mat. trhlina z únavy, únavová trhlina ■ **anstellung** *f* trvalé zaměstnání (na dobu neurčitou) ■ **auftrag** *m* příkaz k opakovaným platbám, trvalý příkaz ■ **ausstellung** *f* stálá výstava ■ **ballast** *m* lod. trvalá přítěž, trvalý balast ■ **beanspruchung** *f* dlouhodobé namáhání, trvalé namáhání ■ **belastung** *f 1. mech.* trvalé zatížení, statické zatížení 2. *el. str.* stálé zatížení, dlouhotrvající zatížení ■ **bestrahlung** *f* fyz. trvalé ozařování ■ **betrieb** *m* trvalý provoz, nepřetržitý provoz (např. stroje); trvalý chod, nepřetržitý chod ■ **betrieb** *m* **mit aussetzender Belastung** *el. str.* trvalý chod s přerušovaným zatížením ■ **biegefestigkeit** *f* mez únavy při kmitavém napětí v ohybu ■ **brandbogenlampe** *fosv.* uzavřená oblouková lampa ■ **brandofen** *m* stáložárná kamna ■ **bruch** *m* zkouš. mat. lom z únavy, únavový lom ■ **bruchgrenze** *f* mez lomové únavy ■ **drehungsfestigkeit** *f* mez únavy při napětí v krutu ■ **emballage** *f* vratný obal ■ **etikett** *n 1.* nesmývatelná etiketa 2. etiketa nanesená keramickými barvami a vypálená ■ **festigkeit** *f* zkouš. mat. mez únavy ■ **frostboden** *m* *geol.* věčně zmrzlá půda ■ **gase** *npl chem.* permanentní plyny ■ **getriebe** *n stroj.* trvalý převod ■ **gleichgewicht** *n*, **radioaktives** radioaktivní trvalá rovnováha ■ **haftigkeit** *f* trvanlivost, stálost ■ **haltbarkeit** *f* zkouš. mat. trvanlivost; odolnost proti únavě; tvarová pevnost ■ **heizung** *f* trvalé spalování; trvalý ohřev ■ **kiste** *f* vratná bedna ■ **knickversuch** *m* *gum.* zkouška odolnosti vůči vzrůstu napětí (při vícenásobné deformaci) ■ **kupplung** *f* stálá spojka ■ **kurzschlussstrom** *m* *el. str.* ustálený zkratový proud ■ **ladung** *f* trvalé nabíjení; trvalé dobíjení (baterie) ■ **last** *f 1.* trvalá zátěž 2. *el. str.* dlouhotrvající zatížení ■ **lein** *m* *bot.* len vytrvalý ■ **leistung** *f 1. mot.* jmenovitý výkon 2. *stroj.* trvalý výkon (čerpadla, relé) ■ **nadel** *f* *elakust.* trvalá jehla ■ **probe** *f* zkouška životnosti, zkouška trvanlivosti ■ **prüfmaschine** *f* zkouš. mat. stroj pro zkoušky na únavu ■ **satellit** *m* satelit s dlouhou životností ■ **schablone** *f* *kanc.* trvalá matrice ■ **schallpegel** *m*, **äquivalenter** ekvivalentní trvání hladiny zvuku ■ **schlagbiegefestigkeit** *f* mez únavy při namáhání opětovným rázovým ohybem ■ **schlagfestigkeit** *f* mez únavy při namáhání opětovnými rázy ■ **schlagversuch** *m* zkouš. mat. zkouška na únavu opětovnými rázy ■ **schwingbeanspruchung** *f* zkouš. mat. cyklické namáhání ■ **schwingfestigkeit** *f* zkouš. mat. mez únavy při kmitavém napětí ■ **schwingung** *f* *aut.* ustálené kmitání ■ **schwingverhalten** *n* únavová charakteristika ■ **stahl** *m* ocel s velkou odolností proti únavě ■ **stand** *(prüf)maschine* *f* zkouš. mat. stroj na stanovení meze tečení

dauerstandfest *mat.* odolný proti tečení, odolný proti kluzu

Dauer/standfestigkeit *f* zkouš. mat. mez tečení (mez pevnosti při tečení) ■ **standversuch** *m* zkouš. mat. zkouška na únavu (dlouhodobá) ■ **standversuch** *m*, **technischer** zkouš. mat. zkouška tečení materiálu při trvalém zatížení ■ **strahlung** *f* *fyz.* dlouhodobé záření ■ **strichleistung** *f* výkon (elektronky) při trvalém zatížení ■ **strom** *m* *el.* trvalý proud; ustálený proud ■ **strom** *m*, **elektrischer** *el.* trvalý proud, ustálený proud ■ **ton** *m* *akust.* nepřerušovaná trvalá návěš ■ **trennstrom** *m* *tel.* trvalý uzavřený stav ■ **verpackung** *f* obal na více použití (vratný) ■ **wald** *m* trvalý les ■ **wälzfestigkeit** *f* *stroj.* mez únavy při valení (ozubení)

dauerwarmfest *met.* odolný proti tečení

Dauer/wechselfestigkeit *f* únavová pevnost ■ **zugfestigkeit** *f* trvalá tažná pevnost ■ **zugversuch** *m* zkouš. mat.

zkouška trvalé tažné pevnosti ■ **~zündflamme** *f* *san.* trvalý zapalovací plamének (plynový)
Daumen *m* *stroj.* palec; nos, ozub (na hřídeli) ■ **~regel** *f* *el.* pravidlo pravé ruky ■ **~welle** *f* *I.* hřídel s vyfrézovaným řetězovým ozubením 2. *žel.* vačková hřídel (spojky)
D/A-Umsetzer *m* *inf.* číslicově-analogový převodník
Daunen *fpl* peří
Davidit *m* *min.* davidit
Davit *m*, *n* *lod.* člunový jeřábek
Dazit *m* *petr.* dacit
DB I. (= **Dauerbetrieb** *m*) *stroj.* trvalý provoz, nepřetržitý provoz, nepřerušovaná práce, trvalý chod 2. (= **Durchlassbereich** *m*) *tel.* propustná oblast, průchozí oblast; propustné pásmo (filtru) 3. (= **Deutsche Bundesbahn**) (*SRN*) německé dráhy
DBO (= **Deutsche Bauordnung**) Německé stavební předpisy
DBP (= **Deutsches Bundespatent**) patentový úřad SRN
DB-Technik difuzní technika (výroby tranzistorů)
DCTL (= **direktgekoppelte Transistorlogik** *f*) *elektron.* přímo spojený obvod tranzistorové logiky (direct coupled transistor logic)
D/D-Umsetzer *m* číslicově-číslíkový převodník
DD I. (= **Dampfdichte** *f*) hustota páry 2. (**Dynamikdehner** *m* *elakust.*) expandér dynamiky
DDC (= **direkte digitale Regelung**) *aut.* přímé číslicové řízení (direct digital control)
DD-Lack *m* polyuretanový lak
DDT (= **Dichlordiphenyltrichloräthan** *n*) *chem.* DDT dichlordifenyiltrichlormethylmethan, dichlordifenyiltrichloretan (insekticid)
DE I. (= **Deemphasis** *f*, **Nachentzerrung** *f* *tel.*) vyrovnání předzkreslení, deemfáze 2. (= **Dielektrizitätskonstante** *f*) dielektrická konstanta 3. (= **dieselektrisch**) diesel-elektrický
De Morganische Regeln *fpl* *mat.* de Morganova pravidla
Deadweight *n* *lod.* únosnost, nosnost (lodi)
Deaktivierung *f* deaktivace
Deathnium *n* *elektron.* centrum rekombinace
Debet *n* debet, Má dáti
debitieren připsat na vrub účtu
Debitor *m* debitor, dlužník, odběratel, zákazník
Debye *n* jednotka dipólového momentu debye: 1 D = 3,33.10³⁰ C.m
Decarbonylierung *f* *chem.* dekarboxylace
Decarboxylierung *f* *chem.* dekarboxylace
Decelith *n* *plast.* decelit (polychlorid vinylu)
dechiffrieren dekodovat, dešifrovat
Dechiffrierung *f* *tel.* dešifrování, dekodování
Dechsel *f* *nř.* druh sekery
Deck *n* paluba (lodi nebo letadla) ■ **unter** ~ *lod.* pod palubou ■ **~ablauf** *m* *cukr.* vyčeřená část ■ **~anstrich** *m* *I.* povl. krycí nátěr 2. vrchní barva, krycí barva 3. *lod.* natření paluby ■ **~aufbau** *m* *lod.* nástavba (lodní) ■ **~band** *m* *stroj.* krycí páska; bandáž (lopatkového věnce) ■ **~blatt** *n* titulní strana ■ **~blech** *n* krycí plech, kryt (plechový)
Decke *f* *I.* *stav.* strop; sufit; *hutn.* příkrov, stropní vrstva (stroje) 2. *st.* *sil.* povrchová vrstva (vozovky) 3. *geol.* (tektonický) příkrov 4. *cukr.* vykrytí (cukroviny); záběl ■ **~bituminöse** pokrytí (povrchu) asfaltem ■ **~flexible** *st.* *sil.* flexibilní povrch, proměnlivý povrch ■ **~freitragende** *stav.* samonosný strop, deskový strop bez nosníků ■ **~**, **hohlraumarme** *st.* *sil.* zhuštěný povrch, povrch s kompaktní strukturou ■ **~**, **hohlraumreiche** *st.* *sil.* šterkový povrch ■ **~**, **kassettierte** kazetový strop ■ **~**, **offene** *st.* *sil.* otevřený povrch ■ **~**, **starre** *st.* *sil.* tuhý povrch ■ **~**, **trägerlose** *stav.* deskový samonosný strop (bez nosníků)

Deckel *m* poklop, víko, kryt ■ **~flansch** *m* slepá příruba (potrubí) ■ **~karde** *f* *text.* víčkový mykací stroj ■ **~lager** *n* *stroj.* stabilní dělené ložisko ■ **~seite** *f* otvírací strana (tlakového stroje) ■ **~seite** *f*, **Totpunkt** *mot.* horní mrtvá poloha, horní mrtvý bod, horní úvrat' HÚ
Deckelung *f* *hutn.* víčování ingotů ■ **~**, **chemische** *hutn.* chemické víčování ingotů ■ **~**, **mechanische** *hutn.* mechanické krytí nálitků
Deckemail *n* *barv.* krycí smalt
decken *I.* *stav.* kryt, pokrývat 2. *barv.* barvit, nabarvit 3. *text.* dobarvovat (slabě vybarvené vlákno); ujímat 4. *cukr.* vykryt (cukrovinu) 5. zalévat, promývat malým množstvím vody (v solivarnictví) 6. *ek.* pokrýt, utratit
Decken/anker *m* *I.* *kotl.* kleština (stropní) 2. *stav.* kotva zdi (spojující stropní nosník s vnitřní zdi) ■ **~balken** *m* *stav.* stropní nosník ■ **~bau** *m* *st.* *sil.* stavba povrchu (silnice), zhotovování povrchové vrstvy ■ **~fassung** *f* objímka stropního svítidla ■ **~feuerung** *f* *kotl.* podstropní komorové ohniště (hořáky umístěné ve stropě ohniště) ■ **~heizung** *f* *stav.* stropní vytápění ■ **~hohlstein** *m* *stav.* dutinová stropní vložka ■ **~licht** *n* *stav.* *I.* okno ve stropě 2. nadsvětlik ■ **~platte** *f* *stav.* stropní panel, stropní deska ■ **~putz** *m* *stav.* omítnutí stropu, stropní omítka ■ **~ring-feuerung** *f* *kotl.* topeniště se stropními hořáky v kruhovém uspořádání ■ **~schalung** *f* *stav.* stropní bednění, bednění stropu ■ **~sinkkasten** *m* *san.* podlahová vpust (kanalizační) ■ **~stein** *m* *stav.* stropní cihla ■ **~strahlungsheizung** *f* *stav.* stropní sálavé vytápění ■ **~träger** *m* *I.* *stav.* stropní nosník 2. *kotl.* stropní trám ■ **~ziegel** *m* stropní (keramická) tvárnice, stropní vložka, stropnice
Decker *m* *I.* *text.* zařízení na ujímaní ok 2. *stav.* pokrývač (střech) 3. průmyslový přístroj na promývání krystalů soli ■ **~nagel** *m* *stav.* pokrývačský hřebík, lepenkový hřebík, lepenkáč ■ **~rad** *n* *text.* ujímací kolečko
Deck/falte *f* *geol.* povrchové zvrásnění ■ **~farbe** *f* (náterová) krycí barva ■ **~folie** *f* krycí fólie ■ **~furnier** *n* *dřev.* krycí (povrchová) dýha ■ **~gebirge** *n* *horn.* pokrývný útvar, nadloží, nadložní hornina ■ **~kläre** *f* *cukr.* klér k vykryvání ■ **~kraft** *f* *povl.* krycí schopnost, kryvost (barvy) ■ **~ladung** *f* *lod.* palubní náklad ■ **~lage** *f* povrchová vrstva silnice ■ **~landung** *f* *let.* přistání na palubě letadlové lodi ■ **~lasche** *f* *I.* krycí destička článkového plochého řetězu 2. styčnice (ocelové konstrukce) ■ **~leiste** *f* krycí lišta ■ **~platine** *f* *I.* *text.* ujímací platina 2. *hod.* přední destička (mechanizmu) ■ **~platte** *f* krycí deska, příklop, příložná deska ■ **~saat** *f* *st.* *sil.* povrchový osov (svahu) ■ **~schicht** *f* vrchní vrstva, povrchová vrstva, ochranná vrstva; *povl.* krycí vrstva; *horn.* při krov; *st.* *sil.* povrchová vrstva odolná proti oteru, povrchová vrstva silnice (odolná proti oteru) ■ **~schicht-** *presse* *f* lis na krycí vrstvy ■ **~schieber** *m* *el.* *str.* posuvné hradítko ■ **~schutz** *m* povrchový nános (impregnační látky)
Decks/kran *n* *lod.* palubní jeřáb ■ **~ladung** *f* *lod.* palubní náklad
Deckspan *m* povrchová tříska
Decks/sprung *m* *lod.* sedlovitost paluby ■ **~stringer** *m* *lod.* okrajnice ■ **~stringerplatte** *f* *lod.* okrajnice
Deck/stein *m* *I.* *stav.* kamenná střešní krytina, krytinová deska (z přírodní břidlice) 2. *stav.* krycí kámen (zdi) 3. *stroj.* opěrný kámen (ložiska) ■ **~strom** *m* zvýšený proud v první fázi galvanické pokovování
Deckung *f* *I.* *stav.* krytina (střechy) 2. *fol.* pokrytí, začernění (světlocitlivé vrstvy) 3. *ek.* úhrada, pokrytí ■ **~der Kosten** úhrada nákladů, krytí nákladů ■ **~des Marktes** pokrytí trhu ■ **~von Schulden** splácení dluhu
deckungsgleich identický
Deckungsklausel *f* krycí doložka
Deck/vermögen *n* *povl.* kryvost, schopnost krytí (barvy)

▪ **~walze** *f* 1. *polygr.* přidavač, podávací válec 2. *hydr.* Bidoneův odskok, Bidoneův práh ▪ **~werk** *n* *vod. inž.* opevnění (návodního lince sypané přehradý), obložení břehu, zpevnění dna

Decoder *m* *inf.* dekodér, dešifrovací zařízení

decodieren *dekódovat, dešifrovat*

Decometer *n* *navig.* dekometr (radiometr systému Decca)

Dee *n* *nukl.* duant (urychlující dioda cyklotronu)

DE-Einrichtung *f* *inf.* koncové datové zařízení (přenosu dat)

Deemphasis *f* *tel.* deemfáze, sekundární rozlišení

Defekt *m* porucha, vada, závada ▪ **~(elektronen)leitung** *f* *elektron.* děrové vedení (typu p) ▪ **~(halb)leiter** *m* polovodič typu p ▪ **~elektron** *n* *elektron.* elektronová proluka, elektronová díra (p elektron) ▪ **~mischkristalle** *mpl* *met.* tuhý roztok s vakantními místy

Defektoskopie *f* defektoskopie

Defibrator *m* *papír.* defibrátor, rozvláknovací stroj

Defibrillator *m* *el.* defibrilátor

definit *mat.* definovaný, určený, stanovený

Definition *f* definice; určení

Definitionsbereich *m* *mat.* definiční obor

Defizit *n* schodek, deficit ▪ **~abbau** *m* snížení deficitu

▪ **~ware** *f* nedostatkové zboží

Deflagration *f* *chem.* deflagrace

Deflation *f* *geol.* deflace, odvátí

Deflektor *m* 1. *kořl.* odchylovací klapka, přivírací klapka, regulátor tahu 2. *stav.* deflektor, větrací hlavice 3. *elektron.* deflektor, odražeč

Defohärte *f* *gum.* tvrdost defo, plasticita defo

Defokussierung *f* *opt.* defokusace, rozhohniskování

Defoliant *m* defoliant

Deformation *f* deformace, přetvoření

Deformationsschwingungen *fpl* *chem.* deformační kmity

Deformierbarkeit *f* schopnost deformace

Defraudation *f* defraudace, zpronevěra

Degeneration *f* *fyz.* degenerace

Degradation *f* degradace; rozklad

degummieren *text.* odklížit (hedvábí)

Dehnbarkeit *f* 1. *text.* roztažitelnost 2. *kož.* tažnost, průtažnost

Dehndorn *m* *trísk.* *obr.* rozpínací trn

Dehner *m* *tel.* expandér

Dehn/grenze *f* *zkouš. mat.* (fyzikální) mez plastifikace; mez průtažnosti ▪ **~passung** *f* *stroj.* nalisování s přesahem ▪ **~schraube** *f* pružný spojovací šroub ▪ **~steife** *f* *zkouš. mat.* modul pružnosti v tahu

Dehnung *f* 1. *zkouš. mat.* protažení (relativní) 2. *fyz.* dilatace 3. *tel.* expanze (průběhu signálu) 4. *text.* prodloužení (charakteristika např. vlákna) ▪ **~, bleibende** *zkouš. mat.* plastické protažení, trvalé protažení ▪ **~, elastische** pružné prodloužení (vlákna) ▪ **~, federnde** *zkouš. mat.* pružné roztážení, pružné prodloužení ▪ **~, homogene** *zkouš. mat.* rovnoměrné prodloužení ▪ **~, kubische** *zkouš. mat.* prostorová deformace, trojosé přetvoření ▪ **~, nominelle** *zkouš. mat.* nominální prodloužení, jmenovité prodloužení ▪ **~, scheinbare** *zkouš. mat.* nominální prodloužení, smluvní prodloužení ▪ **~, spezifische** *zkouš. mat.* poměrné protažení, relativní prodloužení ▪ **~, unelastische** *zkouš. mat.* nepružné protažení ▪ **~, wahre** *zkouš. mat.* skutečné protažení

Dehnungsarbeit *f* expanzní práce ▪ **~ausgleicher** *m* dilatační kus, kompenzátor ▪ **~empfindlichkeit** *f* *zkouš. mat.* citlivost na roztážení, citlivost na deformaci (odporového tenzometru) ▪ **~fähigkeit** *f* roztažnost, rozpínavost ▪ **~faktor** *m* *opt.* součinitel anamorfozy ▪ **~fuge** *f* 1. *stav.* dilatační spára 2. *lod.* kompenzační spoj ▪ **~koeffizient** *m* 1. *zkouš. mat.* součinitel pružnosti (v tahu) 2. *fyz.* součinitel

roztažnosti ▪ **~messer** *m* *zkouš. mat.* tenzometr, průtahoměr ▪ **~messer** *m*, **elektrischer** *zkouš. mat.* elektrický tenzometr, elektrický průtahoměr ▪ **~modul** *m* *zkouš. mat.* modul pružnosti, Youngův modul ▪ **~steife** *f* *zkouš. mat.* tuhost, odolnost proti roztážení ▪ **~thermometer** *n* dilatační teploměr

Dehnezement *m* *stav.* expanzivní cement, nabývající cement
Dehydration *f* dehydratace, odvodnění (vysycháním např. potravin)

Dehydratisierung *f* *chem.* dehydratace, odvodnění (odštěpení vody)

Dehydrierung *f* 1. *chem.* dehydrogenace, odštěpování vodíku 2. *met.* snížení obsahu vodíku

Deich *m* *vod. inž.* hráz (ochranná); násep ▪ **~böschung** *f* *vod. inž.* svah (hráze, náspu) ▪ **~bruch** *m* *vod. inž.* protržení (hráze, náspu) ▪ **~damm** *m* *vod. inž.* přehrazující násep ▪ **~fuß** *m* *vod. inž.* pata (hráze, náspu) ▪ **~krone** *f* *vod. inž.* koruna (hráze, náspu) ▪ **~schleuse** *f* *vod. inž.* stavidlo (v hrázi, v náspu)

Deichsel *f* oj

Deich/siel *n* *vod. inž.* propust (v hrázi, v náspu) ▪ **~sohle** *f* *vod. inž.* spodek hráze, základna hráze

Dek(o)upiersäge *f* *dřev.* vyřezávací pila; dekupírka

Deka *n* deka, da (předpona vyjadřující 10¹ násobek, základní fyzikální jednotky)

Deka/(hydronaphtha)lin *m* *chem.* dekalín, dekahydro-naftalen

Dekaden/schalter *m* dekadový přepínač ▪ **~schrittsteuerung** *f* *tel.* dekadové ovládání ▪ **~steuerung** *f* *telef.* volba dekády ▪ **~untersetzer** *m* *nukl.* dekadický čítač, dekadický reduktor ▪ **~zählröhre** *f* *elektron.* počítací dekadická výbojka, dekatron

Dekaeder *n* *mat.* desetistěn, dekaedr

Dekaleszenz *f* *fyz.* dekalence

Dekameterwellen *fpl* *rad.* dekametrové vlny, krátké vlny (o délce 10-100 mm, o frekvenci 3 - 30 MHz)

Dekametrie *f* *chem.* dielektrimetrie

Dekantation *f* dekantace (slévání vyčeřené kapaliny)

dekantieren *chem.* dekantovat, slévat (kapalinu nad usazeninou)

Dekantier/gefäß *n* *chem.* dekantér, dekantovací nádoba ▪ **~zentrifuge** *f* sedimentační odstředivka

dekapieren 1. *povl.* dekapovat 2. *met.* mořit, leptat

Dekarboxylierung *f* *chem.* dekarboxylace

Dekatron *n* *elektron.* dekatron, impulzní dekadická elektrónka

Dekatur *f* *text.* dekatování, dekatura

Deklination *f* deklinace ▪ **~, magnetische** magnetická deklinace, magnetická odchylka

Deklinator *m* *geod.* deklinátor

Dekoder *m* *inf.* dekodér

dekodieren *dekódovat*

Deko/kissen *n* ozdobný polštář ▪ **~knopf** *m* ozdobný knoflík

Dekokt *n* *farm.* dekokt, odvar

Dekompression *f* 1. *spal. mot.* dekomprese, snížení komprese 2. *kosm.* dekomprese

Dekompressor *m* *spal. mot.* dekompresor

Dekonagel *m* ozdobný hřebík

Dekontamination *f* *nukl.* dekontaminace, odmoření, dezaktivace

Dekoration *f* 1. dekorace 2. *kryst.* dekorování dislokací

Dekorations/stoff *m* dekorační textilie ▪ **~zug** *m* *div.* zdvihadlo dekorací

Dekor/folie *f* dekorativní fólie ▪ **~papier** *n* dekorativní papír

▪ **~platte** *f* deska s povrchovým dekorem, dekorační deska

Dekortikation *f* *text.* dekortikace

Dekrement *n* *mat.* dekrement ▪ **~, logarithmisches** *mat.*

logaritmický dekrement; *mech.* dekrement útlumu
Dekreptionswasser *n* voda uvnitř krystalů způsobující jejich rozpad při sušení
Dekreptieren *n* *kryst.* rozpadání, dekrepitace
Dekupier-Sägemaschine *f* dekupírka (pila)
Delaminierung *f* rozvrstvení, rozdělení vrstev, delaminace (vícevrstvého materiálu)
Delimitation *f* delimitace
Dellenschweißen *n* bradavkové svařování
delokalisiert delokalizovaný
Delta *n* delta (řeky) ■ **~ferrit** *m* vysokoteplotní ferit (přímární) ■ **~flugzeug** *n* letadlo s trojúhelníkovými křídly ■ **~funktion** *f* *mat.* (Diracova) funkce delta ■ **~kegel** *m* *geol.* deltakužel ■ **~mast** *m* rozvidlený příhradový stěžeň, rozvětvený příhradový sloup ■ **~metall** *n* *met.* mosaz delta ■ **~schaltung** *fel.* zapojení do trojúhelníku ■ **~strahlen** *mpl* *nukl.* paprsky delta ■ **~wellen** *fpl* *nukl.* vlny delta
Deltoid *n* *mat.* deltoid ■ **~dodekaeder** *n* *kryst.* deltoidový dvanactistěn
Demagnetisierung *f* *fyz.* demagnetizace
Dematerialisation *f* *fyz.* dematerializace, anihilace
Demijohn *m* demižon
Demodifizierungsmittel *n* *met.* demodifikační prostředek, demodifikátor
Demodulation *f* *rad.* demodulace
Demodulator *m* *rad.* demodulátor
Demonstration *f* demonstrace, názorná ukázka
Demonstrationsgalvanometer *n* ukázkový galvanometr
Demontage *f* demontáž
Demoskopie *f* výzkum veřejného mínění
Demulgator *m* *chem.* demulgátor, deemulgátor
Demulgieren *n* *chem.* demulgování, rozbíjení emulze
Den (= **Denier** *n* *text.*) denier (titr): 1 den = (1/9)tex
denär desítkový
Denärsystem *n* *mat.* desítkový systém
Denaturieren *n* 1. denaturace 2. *bio* *chem.* zkažení (bílků)
Dendrit *m* *min.* dendrit (struktura oceli)
Dendritengefüge *n* *met.* dendritická struktura
dendritisch *met.* stromkovitý, stromečkovitý, dendritický
Dendrochronologie *f* *geol.* dendrochronologie
Dendrologie *f* dendrologie
Dendrometer *n* dendrometr
Dengel/amboss *m* *zem.* babka, náklepník, kovácí zápustka (na kosy) ■ **~hammer** *m* *tvár.* osazovací tříhranné zaoblené kladivo
Dengeln *n* protažení pomocí vyklepávání
denitrieren *chem.* denitrovat (odstraňovat kyslíčníky dusíku)
Denitrierturm *m* *chem.* denitrační věž, Gloverova věž
Denitrifikation *f* 1. *zem.* denitrifikace 2. *chem.* denitrace
Denkmalschutz *m* ochrana památek
Dens(it)ometer *n* *fol.* denzitometr, měřidlo optické hustoty
Densimeter *n* hustoměr, denzimetr, areometr
Densität *f* hustota
Densograph *m* *fol.* denzograf, zapisovač optické hustoty
Denudation *f* *geol.* denudace
Denudationsgebirge *n* *geol.* denudační hory
DEP (= **Datenendplatz** *m*) *inf.* koncové zařízení, terminál
Dephlegmation *f* *chem.* deflegmace, částečná kondenzace
Dephlegmator *m* *chem.* deflegmátor; parciální kondenzátor
Displacement *n* *lod.* (váhový) výtlak
Displacementschwerpunktkurve *f* *lod.* křivka těžišť výtlaku
Depletion-Transistor *m* *elektron.* tranzistor řízený polem s ochuzeným kanálem
Depolarisation *f* *fyz.* depolarizace
Depolarisationsmasse *f* *elchem.* depolarizační hmota (do akumulátorů)
Depolarisator *m* *fyz.* depolarizátor

Depolymerisation *f* *chem.* depolymerace
Deponie *f* rumiště, skládka odpadu ■ **~, geordnete** povolená skládka odpadu ■ **~, wilde** zakázaná skládka odpadu
deponieren deponovat, svěřit do úschovy
Depositen *pl* depozita ■ **~buch** *n* depozitní kniha ■ **~guthaben** *n* vklad na depozitním kontě ■ **~zinsen** *mpl* depozitní úroky
Deposition *f* prašný spad
Depot *n* 1. vozovna (např. tramvajová) 2. úschovna cenných papírů a věcí, depot sklad ■ **~abteilung** *f* depozitní oddělení ■ **~bestand** *m* stav účtu deponovaných cenných papírů ■ **~prüfung** *f* kontrola depozit ■ **~wechsel** *m* depozitní směnka
Depression *f* 1. snížení, deprese 2. *meteo.* tlaková níže; podtlak
Depsid *n* *chem.* depsid
Deputat *n* deputát
Derb/holz *n* *dřev.* hroubí ■ **~holzmasse** *f* hmota hroubí ■ **~stange** *f* *dřev.* žerd', lat'
Derivat *n* *chem.* derivát
Derivation *f* *navig.* derivace
Derrick-Kran *m* derik, sloupový jeřáb
DES (= **Dieselelektroschiff** *n*) dieselelektrická loď
Desachsierung *f* vyosení
Desaggregation *f* rozpad, dezagregace
Desakkommodation *f* *rad.* dezakomodace
Desaktivierung *f* *nukl.* dekontaminace, dezaktivace, radioaktivní dezaktivace
Desaminierung *f* *chem.* dezaminace, odaminování
Desensibilisator *m* *fol.* desenzibilátor
Desensibilisierung *f* *fol.* desenzibilizace, znečitlivění
Design *n* design, návrh
Desinfektion *f* dezinfekce
Desinfektionsmittel *n* dezinfekční prostředek, dezinficiens
desinfizieren dezinfikovat
Desinsektion *f* *san.* dezsekce
Desintegration *f* dezintegrace, rozpad; drcení, rozměňování
Desintegrator *m* 1. *stroj.* dezintegrátor, drtič 2. *hutn.* dezintegrátor (rotorový čistič vysokopečního plynu)
Desinvestition *f* snížení míry investic
Deskriptor *m* *inf.* popisovač, deskriptor
Desmin *m* *min.* desmin
Desmodur-Desmophen-Lack *m* polyuretanový lak
Desmodure *npl* *plast.* desmodury (vícefunkční izokyanany, produkty vzešlé z polyuretanů)
Desmophene *npl* *plast.* desmofeny (polyestery, výchozí produkty pro polyuretany)
Desmotropie *f* *chem.* desmotropie
Desodorant *n* dezodorant
Desodori(s)ierung *f* dezodorace
desorbieren *chem.* desorbovat
Desorientierung *f* *kryst.* dezorientace, úhel dezorientace
Desorption *f* *chem.* desorpce
Desorptionsisotherme *f* desorpční izoterma
Desoxidation *f* *chem.* dezoxidace, odkysličení
Desoxidations/legierungen *fpl* *hutn.* dezoxidační slitina ■ **~mittel** *n* dezoxidovadlo, odkysličovadlo
desoxydieren *chem.* dezoxidovat, odkysličit
Desoxyribonucleinsäure *f* *biochem.* kyselina dezoxyribonukleová (DNA)
Dessin *n* vzor, desén, dezén
Destabilisierung *f* destabilizace
Destillat *n* destilát
Destillation *f* destilace ■ **~, azeotrope** *chem.* azeotropní destilace ■ **~, diskontinuierliche** periodická destilace ■ **~, einfache** *chem.* jednoduchá destilace ■ **~, fraktionierte** *chem.* frakční destilace ■ **~, kontinuierliche** nepřetržitá destilace

▪ ~, *stufenweise* vícestupňová destilace
Destillations/apparat *m* destilátor, destilační přístroj
 ▪ ~**bitumen** *n* podestlační asfalt (měkký a středně tvrdý)
 ▪ ~**kolonne** *f* destilační kolona, destilační věž
Destillier/aufsatz *m lab.* destilační nástavec ▪ ~**blase** *f chem.* destilační kotel; výparník
destillieren destilovat
Destillierofen *m hutn.* destilační pec
Destillationsrückstand *m chem.* destilační zbytek
Destimulator *m* destimulátor (korozí)
Destraktion *f* extrakční destilace
Desublimation *f* desublimace, kondenzační sublimace
Desublimator *m* sublimační kondenzátor
Desulfurierung *f chem.* odsíření, desulfurizace (např. technických plynů)
Detacheur *m potr.* roztírač, detašér (mouky)
detachieren 1. *potr.* roztírat, detašovat (mouku) 2. *text.* odstraňovat skvrny
Detachur *f text.* 1. odstraňování skvrn, detašování 2. prostředek na odstraňování skvrn
Detail/anhang *m* podrobná příloha ▪ ~**anzeige** *f* detailní posouzení, detailní vyhodnocení
detailliert podrobný, detailní
Detail/plan *m geod.* detailní plán ▪ ~**preis** *m* maloobchodní cena
Detektion *f el.* detekce
Detektor *m I. rad.* detektor, demodulátor; *fyz.* detektor (záření) 2. *chem.* detektor (např. škodlivého plynu) ▪ ~, **fotoelektrischer** fotoelektrický detektor ▪ ~**empfänger** *m rad.* detektorový přijímač
Detergens *n chem.* detergent
Determinante *f mat.* determinant
Detonation *f výbuch.* detonace
Detonations/meter *n paliv.* přístroj k měření detonace
 ▪ ~**verzögerer** *m výbuch.* zpožďovač detonace, mikro-zpožďující rozbuška
Detonator *m výbuch.* stimulující roznětká, detonátor
Detritus *m geol.* detrit, lámavý materiál
Deut(er)on *n* deutron, D+
Deuterium *n chem.* deuterium, těžký vodík, D, ²H
Deuteriumoxid *n chem.* kysličník deuteria, těžká voda, D₂O
Deutsche Industrie- und Handelskammer (DIHK) *f* Německá průmyslová a obchodní komora
Deutsche Industrienorm (DIN) Německá průmyslová norma (DIN)
Devaluation *f* devalvace, snížení hodnoty měny
devalvieren devalvovat
Deviation *f* deviace, úchylna
Deviations/bake *f vod. transp.* deviační bóje ▪ ~**tonne** *f vod. transp.* deviační plovák
Deviator *m mat.* deviátor, šikmý tenzor
Devisen *fpl* devizy ▪ ~**bestände** *mpl* devizové rezervy
 ▪ ~**börse** *f* devizová burza ▪ ~**einkauf** *m* nákup deviz
 ▪ ~**einnahme** *f* devizový příjem ▪ ~**guthaben** *n* devizová aktiva ▪ ~**handel** *m* devizový obchod ▪ ~**konto** *n* devizový účet ▪ ~**kurszettel** *m* kurzovní lístek ▪ ~**mittel** *npl* devizové prostředky ▪ ~**stelle** *f* směnárna ▪ ~**swapgeschäft** *n* swapový obchod ▪ ~**verkehr** *m* obchodování s devizami
Devitrifikation *n* rekrystalizace, devitrifikace
Devon *n geol.* devon, devonské období
Devulkanisation *f gum.* devulkanizace, regenerace gumy
Dewargefaß *n* Dewarova nádoba
Dextrin *n chem.* dextrin
Dextrinleim *m* dextrinové lepidlo
Dextrose *f chem.* D-glukóza, dextróza, hroznový cukr
Dezennium *n* decennium
Dezi- deci (předpona jednotek hodnoty 10⁻¹)

Deziantenne *f rad.* anténa decimetrových vln
Dezibel *n* decibel, dB: 1 dB = 0,1 B
dezimal desetinný
Dezimalbruch *m mat.* desetinný zlomek ▪ ~**bruch** *m*, **unendlicher** *m*. nekonečný desetinný zlomek ▪ ~**darstellung** *f inf.* desítkový zápis ▪ ~**komma** *n* desetinná čárka
 ▪ ~**stelle** *f mat.* desetinné místo ▪ ~**system** *n mat.* desítkový systém, desítková soustava ▪ ~**system** *n*, **binär verschlüsselt** *inf.* desítkový systém kódovaný dvojkově ▪ ~**waage** *f* decimální váha ▪ ~**währung** *f* desítková měna ▪ ~**zahl** *f mat.* desetinné číslo ▪ ~**zähler** *m I. nukl.* desítkový čítač 2. *inf.* dekadický čítač ▪ ~**ziffer** *f inf.* desítková číslice
Dezimeter/-Scheibentriode *f elektron.* decimetrová trioda se souosými vývody ▪ ~**wellen** *fpl rad.* decimetrové vlny (o délce 10⁻¹ m, frekvenci 300 MHz – 3 GHz)
Dezistrecke *f TV* decitrať, telekomunikační trať pro přenos decimetrových vln
Dezitonne *f* jednotka hmotnosti decituna, dt: 1 dt = 10² kg
DF I. (= **Durchgangsfermat** *n telef.*) tranzitní meziměstská centrála 2. (= **Differenzträgerfrequenz** *f TV*) rozdílová frekvence
Df (= **Draht(rund)funk** *m*) rozhlas po drátě
DFB (= **Druckfeuerbeständigkeit** *f*) *keram.* odolnost proti ohni za tlaku
DFT (= **Dünnfilmentechnik** *f elektron.*) tenkovrstvá technika
DF-Verfahren *n* (= **Differenzträgerfrequenzverfahren** *n*) mezinárodní frekvenční soustava
D-Glied *n aut.* derivační člen
DGS-Mühle tlukadlový ventilátorový mlýn DGS s osovou nákladkou (pro mletí hnědého uhlí)
dH (= **deutscher Härtegrad** *m*) německý stupeň tvrdosti (vody)
DHD-Verfahren *n* (= **Druck-H₂-Dehydrierung** *f*) *paliv.* proces DHD, proces hydroformování
DHT (= **Dünnfilmhybridechnik** *f elektron.*) tenkovrstvá hybridní technika
Di I. (= **Innendurchmesser** *m*) vnitřní průměr 2. (= **Diens-tag** *m*) úterý
Dia *n fot.* diapozitiv
Diaabaster *m TV* snímač diapozitivů
Diaapparat *m opt.* diaskop
Diabas *m petr.* diabas
Diabastuff *m petr.* diabasový tuř
Diabolorollenbahn *f* kladičkový dopravník
Diabolospindel *f text.* vřeten typů diablo
Diac *n elektron.* diak, dvousměrný diodový tyristor
Diafragmazelle *f elchem.* diafragmový článek, přepažený elektrolyzér (propustnou membránou)
Diagnose/programm *n inf.* diagnostický program ▪ ~**system** *n kybern.* diagnostický systém
Diagnostikröntgenröhre *f* diagnostická rentgenová lampa
Diagonalbeplankung *f lod.* šikmé olišťování
Diagonale *f mat.* diagonála, úhlopříčka
Diagonalfräsen *n trisk. obr.* úhlopříčné frézování, diagonální frézování
Diagonalisierung *f mat.* diagonalizace
Diagonal/maschine *f stroj* s diagonálním průtokem
 ▪ ~**matrix** *f mat.* úhlopříčná matice, diagonální matice
 ▪ ~**schichtung** *f geol.* šikmé vrstvení ▪ ~**verwerfung** *f geol.* diagonální pokles, úhlopříčný přesmyk
Diagramm *n* diagram, graf ▪ ~, **dreidimensionales** trojrozměrný graf ▪ ~, **ternäres** *met.* ternární diagram
 ▪ ~, **zweidimensionales** dvojrozměrný graf ▪ ~**leser** *m inf.* čtečka výkresů
Diaklase *f geol.* diakláza, puklina
Dialdehyd *n chem.* dialdehyd
Dialog *m* dialog

Dialog/baustein *m inf.* dialogový modul ■ **~funktion** *f inf.* dialogová funkce ■ **~gerät** *n* zařízení na dvousměrnou výměnu informací

Dialogit *m min.* dialogit, rodochroit

Dialog/programmierung *f inf.* dialogové programování ■ **~sprache** *f inf.* dialogový jazyk ■ **~system** *n inf.* interakční systém ■ **~verkehr** *m inf.* konverzační provoz (spolupráce s počítačem)

Dialysator *m chem.* dialyzátor

Dialyse *f chem.* dialýza

Diamagnetismus *m fyz.* diamagnetizmus

Diamant *m I. min.* diamant 2. *polygr.* diamant (druh písma) ■ **~abrichter** *m trřsk. obr.* diamantový obtahovák, diamantový orovnávač (brusných kotoučů) ■ **~belag** *m trřsk. obr.* diamantové obložení, diamantový posyp ■ **~bohrer** *m I. trřsk. obr.* diamantový vrták 2. *vrt.* diamantová hlava ■ **~bohrkrone** *f vrt.* diamantová korunka ■ **~drehen** *n trřsk. obr.* soustružení diamantem ■ **~ritzhärte** *f* tvrdost určovaná vrypem diamantu ■ **~ritzadel** *f* diamantová nařezávací jehla (k nařezávání keramických podložek polovodičů) ■ **~schneide** *f trřsk. obr.* ostří diamantového nože ■ **~spat** *m min.* diamantový živec, korund ■ **~stichel** *m elakust.* diamantové rydlo ■ **~werkzeug** *n tvář.* diamantové nářadí (s diamantovým ostřím)

Diameter *m mat.* průměr

diametral *průměrový*

Diamikrokarte *f inf.* diapositivní mikrostřítek, diapositivní mikrokarta

Diamin *n chem.* diamín

Diaphragma *n I. fot.* clona 2. diafragma, membrána (polopropustná) ■ **~pumpe** *f* membránové čerpadlo ■ **~verfahren** *n chem.* membránová metoda (elektrolýzy roztoku chloridu sodného)

Diaphthorese *f* diaforéza

Diapir *m geol.* diapír

Diapositiv *n fot.* diapositiv

Diarrähmchen *n fot.* diarámeček

Diaskop *n opt.* diaskop

Diaspor *m min.* diaspora

Diastase *f biochem.* diastáza, amylolytický enzym

Diastereo(iso)merie *f chem.* diastereoizomerie

diatherman *fyz.* diatermický

Diathermie *fel.* diatermie

Diatomeenschlamm *m petr.* (infusoriová) rozsivková hlinka

Diatomit *m petr.* diatomit

Diazoniumverbindungen *fpl chem.* diazoniové sloučeniny

Diazotieren *n chem.* diazování

Diazotypie *f* diazotypie

Diazoverbindung *f chem.* diazosloučenina

Dibbelmaschine *f zem.* hnízdový secí stroj

Dibetou *n* dibetou

Dibit *n inf.* dvojitý bit

Dibromindigo *n barv.* dvojbromové indigo

Dibromoxid *n chem.* kysličník bromný

Dicalciumphosphat *n zem.* dvojfosforečnan vápenatý (hnojivo)

Dicarbonsäure *f chem.* kyselina dikarbonová

Dichlor/äthan *n chem.* dichloretan ■ **~derivat** *n chem.* dichlorderivát ■ **~diphenyltrichloräthan** *n chem.* dichlor-difenyltrichloretan, DDT (insekticid)

Dichloromethan *n chem.* dichlormetan

Dichroismus *m kryst.* dichroizmus, dvoubarevnost

dichroitisch *I. kryst.* dvoubarevný 2. *TV* dichroický

Dichromat *n chem.* dvojbarevan

Dichroskop *n opt.* dichroskop

dicht *I. těsný 2. hustý 3. min.* nepropustný

Dichtband *n* těsnicí páska, ucpávka

Dichte *f I. fyz.* hustota, měrná hmotnost 2. *mat.* hustota, funkce hustoty 3. *inf.* hustota zápisu ■ **~, kritische** kritická hustota ■ **~, lineare** *hydr.* lineární hustota ■ **~, molekulare** *fyz.* molekulární hustota ■ **~, optische** *fyz.* absorpance, extinkce, vnitřní transmisní hustota, optická transmisní hustota ■ **~, relative** relativní hustota ■ **~, scheinbare** zdánlivá hustota ■ **~funktion** *f mat.* funkce hustoty, hustota ■ **~gefülle** *n elektr.* gradient hustoty, gradient koncentrace (příměsí v polovodiči) ■ **~matrix** *f fyz.* hustotní matice ■ **~messer** *m I. fot.* denzitometr, denzometr 2. *metrol.* hustoměr, areometr ■ **~mittel** *n skj* modus, dominanta, nejčtenější hodnota znaku

dichten *těsnit*

Dichte/steuerung *f el.* hustotní modulace, hustotní řízení (proudu) ■ **~zahl** *f fyz.* měrná hustota

Dicht/gurtung *f* husté popruhování, hustý popruhový rošt ■ **~heit** *f I.* těsnost, nepropustnost 2. hutnost, kompaktnost

Dichtigkeits/nietung *f* těsnicí nýtování, nepropustné nýtování ■ **~probe** *f* zkouška těsnosti, zkouška na těsnost

Dicht/lippe *f* těsnicí chlopi ■ **~masse** *f* těsnicí hmota ■ **~packung** *f kryst.* zhuštěný obal, kompaktní soustava

■ **~polen** *n hutn.* vstupní zahuštění (mědi) ■ **~sitz** *m stroj. I.* těsnicí osazení, těsnicí límec 2. těsnicí sedlo (např. ventilu)

Dichtung *f I.* těsnění 2. ucpávka 3. těsnicí hmota ■ **~, berührende** *stroj.* styčné těsnění, kluzné těsnění ■ **~, berührungsfreie** *stroj.* bezdotykové těsnění ■ **~, eingegossene** zalité těsnění, těsnění ze zalévací hmoty ■ **~, schleifende** *stroj.* kluzné těsnění, posuvné těsnění

Dichtungs(werk)stoff *m* těsnicí materiál, těsnivo ■ **~bahn** *f stav.* izolační pás, těsnicí pás (např. lepenky) ■ **~draht** *m osv.* zátavový drát (patice žárovky) ■ **~fläche** *f* těsnicí povrch ■ **~flansch** *m* těsnicí příruba ■ **~mittel** *n* těsnicí materiál, těsnivo, těsnění ■ **~schicht** *f* těsnicí vrstva, izolační vrstva ■ **~schnur** *f* těsnicí provazec ■ **~stab** *m vod. inž.* těsnicí nosník (např. u jezů)

dick *I.* tlustý 2. hustý (o kapalínách)

Dicke *f I.* tloušťka 2. hustota (kapaliny) ■ **~, optische** optická tloušťka

Dicken/abtasteinrichtung *f* zařízení na snímání tloušťky ■ **~fräsmaschine** *f* tloušťkovací frézka ■ **~hobelmaschine** *f* tloušťkovací hoblovka ■ **~messer** *m* tloušťkoměr ■ **~quellung** *f* tloušťkové bo(b)tnání ■ **~regler** *m aut.* regulátor tloušťky (pásky) ■ **~schwinger** *m* zhušťovací vibrátor ■ **~taster** *m* dotykový tloušťkoměr ■ **~toleranz** *f* tloušťková tolerance

dickflüssig *hustý (o kapalíně), viskózní*

Dickhalsröhre *f TV* obrazovka (s tlustým hrdlem 36,5 mm)

Dickicht *n* tyčkovina, houština, houští

Dickit *m min.* dikit

Dick/öl *n* zahuštěný olej, zhuštěný olej ■ **~saft** *m cukr.* těžká šťáva ■ **~schichttechnik** *f elektron.* tlustovrstvá technologie, technologie tlusté vrstvy ■ **~teer** *m* těžký dehet

Dickung *f lesn.* houští, houština, mláží

Dickungsmittel *n chem.* zahušťovací prostředek, zahušťovadlo

dickwandig *tlustostěnný*

Dicyan *n chem.* dikyan

Dicyandiamid-Pressmasse *f plast.* lisovací hmota z dikyanodiamidových pryskyřic

Dieder *n mat.* dvoustěn

Diederwinkel *n mat.* dvoustěnový úhel

Diele *f I.* fošna, palubka (hrubá podlahová deska) 2. *arch.* síň, předsíň, vestibul

Dielektrikum *n* dielektrikum

dielektrisch *dielektrický*

Dielektrizitäts/konstante *f*, **komplexe** komplexní dielektrická konstanta ■ **~konstante** *f*, **relative** relativní

dielektrická konstanta ▪ *~zahl* *f* permitivita ▪ *~zahl* *f*, **optische** optická dielektrická konstanta ▪ *~zahl* *f*, **statische** statická permitivita

Dielektrometrie *f chem.* dielektrometrie

Dielektron *m elektron.* tranzistor řízený polem s izolovaným hradlem

dielen klást podlahu, obít prkny, obít palubkami

Dielen/belag *m* prkenné obložení ▪ *~boden* *m stav.* palubová podlaha, prkenná podlaha ▪ *~brett* *n* palubka, podlahové prkno, palubkové prkno ▪ *~decke* *f* fošnový strop ▪ *~fußboden* *m* desková podlaha ▪ *~möbel* *pl* nábytek do předsíně, nábytek do haly

Diels-Alder-Reaktion *f chem.* Dielsova-Alderova reakce, dienová syntéza

Dielsing *f stav.* slepá podlaha (horní deskování dřevěného stropu)

Diene *npl chem.* dieny, dienové uhlovodíky, diolefiny

Dienst *m* služba ▪ *~ablösung* *f* vystřídání ve službě ▪ *~alter* *n* počet odpracovaných let, služební věk ▪ *~anweisung* *f* služební instrukce

Dienstbarkeit *f* služebnost

Dienste *pl arch.* přípořy

Dienst/entlassung *f* propuštění ze služby ▪ *~geschwindigkeit* *f* lod'. komerční rychlost ▪ *~gespräch* *n* služební hovor ▪ *~gipfelhöhe* *f* let. praktický dostup ▪ *~gutzug* *m* hospodárný vlak ▪ *~kleid* *n* služební oděv ▪ *~kraftfahrzeug* *n* služební vozidlo ▪ *~leistung* *f* služba ▪ *~leistungsabwicklung* *f* provádění servisu, realizace služby ▪ *~leistungsbereich* *m* sektor služeb, oblast služeb ▪ *~ordnung* *f* služební řád ▪ *~programm* *n* inf. obslužný program ▪ *~schiff* *n* vod. transp. služební loď, loď pro zabezpečení plavby ▪ *~verkehr* *m* tel. služební provoz, služební komunikace

Dien/synthese *f chem.* dienová syntéza, Dielsova-Alderova reakce ▪ *~zahl* *f chem.* dienové číslo

Diescherwalzwerk *n* tvář. Diescherova válcovací (prodlužovací) stolice, Diescherův alonátor (trubek)

Dieselbetrieb *m* žel. motorový provoz

dieseλεκτρisch dieselektrický

Diesel/kraftstoff *m* motorová nafta, palivo pro naftové motory ▪ *~motor* *m* Dieselův motor, vznětový motor, motor se samočinným zapalováním, naftový motor ▪ *~motor* *m*, **kompressorloser** *spal. mot.* vznětový bezkompresorový motor ▪ *~Prozess* *m* spal. mot. Dieselův okruh ▪ *~triebswagen* *m* motorový vagon (se vznětovým motorem)

Dietrich *m* univerzální klíč

Dietze-Anleger *m el.* klešťový transformátor proudu

Differential *n* 1. *mat.* diferenciál 2. *stroj.* diferenciál

differential 1. rozdílový 2. *mat.* diferenciální

Differential *n*, **totales** *mat.* úplný diferenciál, totální diferenciál ▪ *~, vollständiges* *mat.* úplný diferenciál

Differential/analysator *m elektron.* diferenciální analyzátor ▪ *~detektor* *m* nukl. diferenciální detektor ▪ *~Differenzgleichung* *f* *mat.* rozdílová diferenciální rovnice ▪ *~dilatometrie* *f* diferenciální dilatometrie ▪ *~empfänger* *m* diferenciální přijímač (telemetrický) ▪ *~erregung* *f* el. str. diferenciální buzení ▪ *~flaschenzug* *m* mech. diferenciální kladkostroj ▪ *~geber* *m* diferenciální vysílač (měřené hodnoty), diferenciální snímač ▪ *~getriebe* *n* 1. diferenciální, diferenciální pohon 2. diferenciální převodovka (při regulaci polohy nebo úhlu natočení) ▪ *~gleichung* *f* *mat.* diferenciální rovnice ▪ *~gleichung* *f*, **Cauchy-Riemannsche** Cauchy-Riemannova diferenciální rovnice ▪ *~gleichung* *f*, **gewöhnliche** *mat.* obyčejná diferenciální rovnice ▪ *~gleichung* *f*, **partielle** *mat.* parciální diferenciální rovnice ▪ *~glied* *n* aut. diferenciální člen ▪ *~hebel* *m* let. páka diferenciálního pohonu křídlelek ▪ *~kolben*

m stroj. diferenciální píst ▪ *~melder* *m* aut. diferenciální čidlo, diferenciální hlásič (např. protipožární) ▪ *~pumpe* *f* diferenciální čerpadlo ▪ *~querruder* *m* let. diferenciální kormidlo ▪ *~quotient* *m* *mat.* derivace, diferenciální poměr ▪ *~rechnung* *f* *mat.* diferenciální počet ▪ *~relais* *n* el. diferenciální (rozdílové) relé ▪ *~schaltung* *f* *teleg.* rozdílové zapojení, diferenciální zapojení ▪ *~schraubengetriebe* *n* mechanický pohon s diferenciálním závitem ▪ *~schutz* *m* el. rozdílová ochrana, diferenciální ochrana ▪ *~seitenwelle* *f* *mot.* poloosa ▪ *~transport* *m* diferencované podávání ▪ *~übertrager* *m* diferenciální transformátor; diferenciální přenašeč; diferenciální převodník ▪ *~wandlergetriebe* *n* stroj. diferenciální převod s výměnnými koly ▪ *~weiche* *f* el. můstková výhybka, diferenciální výhybka

Differentiation *f* 1. *mat.* derivace 2. *petr.* diferenciace (magmatu) ▪ *~, magmatische* *petr.* diferenciace magmatu

Differentiator *m* derivační obvod

differentiell rozdílový; *mat.* diferenciální

Differenz *f* difference, rozdíl ▪ *~buchung* *f* zaúčtování rozdílu ▪ *~druckmesser* *m* diferenciální manometr ▪ *~druckregler* *m* aut. diferenciální regulátor tlaku

Differenzen/gutschrift *f* dobropis rozdílu ▪ *~lastschrift* *f* vrubopis rozdílu ▪ *~rechnung* *f* *mat.* diferenční počet ▪ *~verfahren* *n* *mat.* diferenční metoda, rozdílová metoda

Differenzfrequenz *f* *TV* rozdílový kmitočet

Differenzier/glied *n* aut. derivační člen ▪ *~schaltung* *f* *telef.* derivační zapojení, derivační obvod

differenzieren *mat.* derivovat

Differenzierung *f* 1. *mat.* derivace 2. *petr.* diferenciace (magmatu)

Differenz/kolben *m* stroj. diferenciální rozdílový píst ▪ *~messer* *m* el. diferenční měřicí přístroj ▪ *~messung* *f* el. měření diferenční metodou ▪ *~rechnung* *f* *mat.* diferenciální počet ▪ *~schaltung* *f* el. rozdílové zapojení ▪ *~ton* *m* akust. diferenční tón ▪ *~tonverfahren* *n* *metrol.* metoda intermodulačního zkreslení ▪ *~trägerfrequenz* *f* *TV* mezinosa frekvence ▪ *~verstärker* *m* diferenciální zesilovač ▪ *~winkel* *m* el. str. rozdílový úhel (např. mezi kótami na výkresech)

Diffraction *f* *fyz.* difrakce, ohyb (světla, záření)

Diffractions/gitter *n* *opt.* difrakční mřížka ▪ *~platte* *f* *opt.* Abbeho difrakční mřížka

diffundieren *fyz.* difundovat

diffus difuzní, rozptýlený

Diffusant *n* *elektron.* difuzní příměs

Diffuseur *m* chem. difuzér, difuzní přístroj

Diffusion *f* 1. difuze, pronikání 2. rozptyl (např. světla, zvuku) 3. difuzní louhování ▪ *~, ambipolare* *fyz.* ambipolární difuze ▪ *~, intrapartikelne* *fyz.* vnitročástečková difuze ▪ *~, mehrphasige* reakční difuze ▪ *~, negative* *fyz.* negativní difuze ▪ *~, selektive* *elektron.* selektivní difuze ▪ *~, thermische* *fyz.* termická difuze, termomodifuze ▪ *~ über Gitterlücken* vakantní difuze

Diffusions/batterie *f* *potr.* difuzní baterie ▪ *~Desoxidation* *f* *hutn.* difuzní dezoxidace, difuzní odkysličení (oceli) ▪ *~dreieck* *n* el. difuzní trojúhelník ▪ *~elektrode* *f* pórovitá elektroda ▪ *~fenster* *n* *elektron.* okno (při lokální difuzi) ▪ *~gleichung* *f* Fickův zákon, základní zákon difuze ▪ *~glühen* *n* *tep. zpr.* difuzní žhání, homogenizační žhání ▪ *~kern* *m* nukl. 1. difuzní centrum 2. jádro difuze ▪ *~konstante* *f* *elektron.* difuzní součinitel ▪ *~länge* *f* *nukl.* difuzní délka ▪ *~lichthof* *m* 1. fot. bod rozmazání světla (emulze) 2. *opt.* kroužek rozmazání světla ▪ *~metallisieren* *n* difuzní pokovování ▪ *~nebelkammer* *f* *elektron.* difuzní mlžná komora, Wilsonova komora ▪ *~paar* *n* *elektron.* difuzní pár, difuzní spoj ▪ *~polarisation* *f* *elchem.* difuzní polarizace ▪ *~pumpe* *f* difuzní vývěva (tlaková) ▪ *~schicht*

f elektron. difúzní vrstva, difúzní povlak ■ **~spannung** *f elektron.* difúzní napětí ■ **~thermoeffekt** *f fyz.* Dufourův jev ■ **~verchromen** *n povl.* difúzní chromování ■ **~verfahren** *n* impregnace difúzí

Diffusität *f akust.* součinní rozptylu, difuzivita

Diffusor *m hydr.* difuzor

Diffuswand *f kin.* rozptylové plátno

Digallussäure *f kož.* kyselina digallová

digieren *farm.* tepelně extrahovat 2. *med.* trávit 3. *cukr.* digestovat

Digestion *m chem.* přístroj na tepelnou extrakci

Digestor *m chem.* digestoř

Digestorium *n lab.* digestoř

digital číslíkový, číselný, digitální

Digital-Analog-Umwandler *m inf.* (též **Digital-Analog-Wandler** *m*) číslíkové analogový převodník

Digital/anzeige *f* digitální zobrazení, číslíkové zobrazení, číslíkový indikátor ■ **~darstellung** *f inf.* digitální znázornění ■ **~information** *f* číslíková informace ■ **~plotter** *m inf.* kreslicí zařízení, souřadnicový zapisovač ■ **~rechner** *m* číslíkový počítač ■ **~rechner** *m, elektronischer* elektronický číslíkový počítač ■ **~system** *n aut.* číslíkový systém ■ **~technik** *f* číslíková technika, digitální technika

Digyre *f kryst.* dvousměrová osa (symetrie)

dihexagonal *kryst.* dihexagonální

Diktiergerät *n* diktafon

Dilatanz *f* dilatance, roztaživost

Dilatation *f fyz.* dilatace, roztažení

Dilatations/fuge *f stav.* dilatační spára ■ **~welle** *f* dilatační vlna

Dilatometer *n metrol.* dilatometr, přístroj k měření roztažnosti

Dilatometrie *f fyz.* dilatometrie ■ **~, absolute** *metrol.* absolutní dilatometrie

DIL-Gehäuse *n elektron.* pouzdro DIL (dual-in-line)

Dillöl *n* koprová silice

Diluvium *n geol.* diluvium, pleistocén

Dimension *f* rozměr, výměr, dimenze

dimensional rozměrový

Dimensionsanalyse *f* rozměrová analýza

dimensionslos bezrozměrný

Dimensionsware *f* dimenzované řezivo

Dimer *n chem.* dimer (polymer obsahující dva základní prvky)

Dimerisation *f chem.* dimerace

Dimethyl/acetamid *n chem.* dimetylacetamid ■ **~äther** *m chem.* dimetyleter ■ **~butadienkauschuk** *m chem.* dimetylbutadienový kaučuk ■ **~formamid** *n chem.* dimetylformamid ■ **~gelb** *n barv.* dimetylová žlut ■ **~harnstoff** *m chem.* dimetylová močovina ■ **~pyridin** *m chem.* dimetylopyridin ■ **~sulfoxid** *n chem.* dimetylsulfoxid

dimolekular *chem.* dvoumolekulární

Dimorphie *f 1. chem.* dimorfie 2. *kryst.* dimorfizmus

Dinasstein *m keram.* dinasová cihla (ohnivzdorná), dinasový kámen, siliková cihla

Dinasziegel *m keram.* dinasová cihla, siliková cihla

Dineutron *n nukl.* dineutron, dvouneutron

Dingebene *f opt.* předmětová rovina

Dingi *n lod.* 1. vlček (lod') 2. (ding(h))

DIN-Leistung *f mot.* výkon měřený dle normy DIN

Diode *f elektron.* dioda, dvouelektrodová elektronka ■ **~, pneumatische** pneumatická dioda

Dioden/gleichrichtung *f rad.* diodová detekce, diodové usměrnění ■ **~quartett** *m elektron.* diodový kvartet, diodová čtveřice ■ **~Transistor-Logik** *f elektron.* diodovo tranzistorový logický obvod (diode transistor logic)

■ **~voltmeter** *n el.* diodový voltmetr, elektronkový volt-

metr ■ **~zweier** *m tel.* diodový dvojník, diodová dvojice

Diol *n chem.* diol, dvojmocný alkohol

Dioline *npl chem.* dieny, dienové uhlovodíky, diolefiny

Diopsid *m min.* diopsid

Dioplas *m min.* dioplas

Dioptr *m opt.* průzor; hledáček, zaměřovač

Dioptrvisier *n* dioptrický hledáček

Dioptrie *f jedn.* optické mohutnosti čočky nebo čoček:

dioptrie, dpt: 1 dpt = 1 m⁻¹

Diorit *m petr.* diorit

Dioxid *n chem.* dioxid

Diphenylamin *n chem.* difenylamin

Diphenylpapier *n* difenylovaný citrussový papír

Dipl.-Ing. (= **Diplomingenieur** *m*) diplomovaný inženýr, vysokoškolský inženýr

Diplexer *m TV* anténní sružovač, diplexer

Diplexverfahren *n rad.* diplex

Dipol *m 1. fyz.* dipól 2. *hydr.* podvojný zdroj ■ **~, Hertzscher**

Hertzův dipól ■ **~, induzierter** *fyz.* indukovaný dipól,

vzbuzený dipól ■ **~, permanenter** *el.* trvalý dipól ■ **~an-**

tenne *frad.* dipólová anténa ■ **~belegung** *f mat.* podvojná

vrstva ■ **~feld** *n el.* dipólová jednotka (konstrukční)

■ **~molekül** *n* dipólová molekula ■ **~moment** *n fyz.* dipó-

lový moment, dipólmoment ■ **~moment** *n, permanentes*

fyz. trvalý dipólový moment ■ **~schicht** *f el.* podvojná

elektrická vrstva, dipólová vrstva ■ **~spalte** *frad.* patrová

dipólová anténa ■ **~strahlung** *f rad.* vyzařování dipólu

■ **~wand** *frad.* plošná soustava (řadových skupin dipólů)

Dippel *m* hmoždík, hmoždinka, čep, klínek ■ **~decke** *f* povalový strop

dippen 1. *potr.* ponořit (na krátkou chvíli) 2. *vod. transp.* zdravit vlnkou (jejím stáhnutím a opětovným vytáhnutím)

Dipyramide *f kryst.* podvojná pyramida

Dirac-Impuls *m tel.* jednotkový impuls, Diracův impuls

Director *m rad.* direktor (anténní element)

Director-System *n tel.* registrační Strowgerův systém

direkt proportional *mat.* přímo úměrný

Direkt/absatz *m* přímý prodej ■ **~abschreckung** *f* přímé

rychlé zchlazení, přímé prudké zchlazení (z teploty nahu-

ličení) ■ **~ausfahrt** *f st. sil.* přímý výjezd (bez vybočení

z prvku rychlé jízdy) ■ **~eingabe** *f inf.* přímý vstup (dat)

■ **~einspritzung** *f spal. mot.* přímý vstřík (paliva), přímé

vstříkávání ■ **~härten** *n tep. zpr.* přímé kalení, kalení

z pece ■ **~investition** *f* přímá investice

Direktion *f* ředitelství, vedení podniku

Direktionskraft *f mech.* direktční síla, řídící síla

Direktive *f* direktiva, pokyn, směrnice

Direkt/kosten *pl* přímé náklady ■ **~kredit** *m* přímý úvěr

■ **~messung** *f* přímé měření ■ **~modulation** *f* přímá modulace

Direktor *m 1. rad.* direktor (element antény) 2. ředitel

■ **~ für Produktion** výrobní ředitel ■ **~ für Technik**

technický ředitel ■ **~, ökonomischer** ekonomický ředitel

■ **~, stellvertretender** zástupce ředitele, náměstek ředitele

■ **~, technischer** technický ředitel ■ **~Antenne** *f rad.*

řídící anténa

Direkt/rasterung *f polygr.* přímé rastrování

Direktrix *f mat.* vodicí křivka

Direkt/sichtempfänger *m TV* přijímač přímého sledování

obrazu ■ **~sichtrohre** *f TV* obrazovka přímého sledování

obrazu ■ **~spinnverfahren** *n chem. vl. 1.* předění z auto-

klávu 2. jednostupňová výroba kabelů z plnulých che-

mických vláken ■ **~steuerung** *f el.* přímé řízení ■ **~über-**

tragung *f 1. TV, rad.* přímý přenos, „živý“ přenos 2. *inf.*

přímý přenos (dat) ■ **~wert** *m* konstanta, stálá hodnota

■ **~zugriffsspeicher** *m inf.* paměť s přímým přístupem

Dirk *f lod.* zvedací lano výložník

- Dirlitze** *f* dřin
Disacharid *n chem.* disacharid
Disazofarbstoff *m chem.* disazobarvivo
Dischwefelchlorid *m chem.* chlorid sirmatý
disjunkt *mat.* disjunkční
Disjunktion *f* 1. *mat.* disjunkce 2. *inf.* disjunkce, logický součet, operace OR
Disjunktions/schaltung *f inf.* logický obvod „OR“ ▪ ~**glied** *n inf.* disjunkční člen, alternátor
Diskette *f inf.* disketa, pružný disk
Diskettenlaufwerk *n inf.* disketová jednotka, disketová mechanika
Disklination *f met.* disklinace
Disk-Meißel *m vrt.* obráběcí diskový vrták
diskontinuierlich 1. přerušovaný, neplynulý, nesouvislý 2. diskrétní, skokový
Diskontinuität *f* diskontinuita, přetržitost, nesouvislost
Diskontinuitätsfläche *f* povrch přetržitosti, povrch diskontinuity
Diskordanz *f geol.* diskordance ▪ ~, **tektonische** *geol.* tektonická diskordance
Diskrepanz *f* neshodnost, nesrovnalost, nepoměr ▪ ~**faktor** *m* součinitel nesrovnalosti, součinitel neshodnosti
diskret *mat.* diskrétní
Diskretisierung *f tel.* diskretizace
Diskriminante *f mat.* diskriminant
Diskriminator *m rad., TV* diskriminátor
Diskriminierung *f* diskriminace
Diskussion *f* diskuze
Dislokation *f* 1. *geol.* dislokace, zlom, porucha (vrstev) 2. *met.* dislokace, rozmístění
Dislokations/anhäufung *f met.* nahromadění dislokací
 ▪ ~**beben** *n geol.* tektonické zemětřesení
Dismulgator *m chem.* deemulgátor, deemulgační prostředek
Dismulgieren *n chem.* deemulgace, rozbití emulze
Dismutation *f chem.* dizmutace, disproporcionace
Dispache *f lod.* dispečink
Dispacheur *m lod.* dispečer
Dispatcher *m* dispečer
Dispatcherstation *f rad.* dispečerská stanice
Dispergator *m* dispergátor, dispergující prostředek
Dispergens *n fyz.* dispergační činidlo
dispergieren dispergovat
Dispergier/maschine *f* dispergační stroj, stroj na tvorbu emulze, homogenizátor ▪ ~**rührwerk** *n* dispergátor, disperzní míchadlo
dispergiert dispergovaný, rozptýlený
dispers *fyz.* disperzní, rozptýlený
Dispersion *f* 1. rozložení, rozdrobení; *opt.* disperze, rozklad (např. světla) 2. *mat.* rozptyl (náhodné veličiny) 3. emulze, suspenze, disperze ▪ ~, **akustische** akustická disperze, rozptýlení zvuku ▪ ~, **anomale** *fyz.* anomální disperze ▪ ~, **nichtwässrige** *barv.* bezvodá disperze ▪ ~, **reziproke** (lineare) *fyz.* reciproká (lineární) disperze
Dispersions/farbstoff *m* disperzní barvivo ▪ ~**klebstoff** *m* disperzní lepidlo ▪ ~**knetter** *m* disperzní hnětačka ▪ ~**lack** *m* disperzní lak, disperzní email ▪ ~**photometer** *n opt.* disperzní fotometr ▪ ~**verfestigung** *f met.* disperzní zpevnění, disperzní vytvrdzování
Dispersität *f fyz.* disperzita
Dispersoid *n chem.* dispersoid, disperzní soustava
Display *n* 1. *inf.* zobrazovací jednotka, zobrazovač, displej 2. *elektron.* zobrazený údaj ▪ ~**einheit** *f inf.* zobrazovací jednotka ▪ ~**einheit** *f, alphanumerische inf.* alfanumerická displejová jednotka ▪ ~ **format** *n inf.* formát zobrazení ▪ ~**gerät** *n inf.* zobrazovací jednotka ▪ ~**technik** *f* zobrazovací technika
Disproportion *f* disproporce, nepoměr, nesoulad
Disproportionierung *f chem.* disproporcionace, dizmutace
Dissektorrohre *f elektron.* disektor
Dissipation *f* disipace, rozptýlení
Dissipationsgrad *m akust.* součinitel útlumu přepážky
Dissolution *f* disoluce, rozpustění
Dissous(gas) *n* dissous plyn, lahvový acetylen
Dissoziation *f fyz.* disociace ▪ ~, **elektrochemische** elektrolytická disociace ▪ ~, **elektrolytische** elektrolytická disociace ▪ ~, **thermische** *chem.* termolýza, tepelná disociace, tepelný rozklad
Dissoziations/konstante *f fyz.* disociační konstanta ▪ ~**wärme** *f* disociační teplo
dissozieren disociovat
Distanz *f* vzdálenost, odstup; distance ▪ ~**anschlag** *m* distanční záračka ▪ ~**latte** *f geod.* laťka na optické měření vzdálenosti, paralaktická laťka ▪ ~**lehre** *f* distanční vložka ▪ ~**leiste** *f* distanční lišta ▪ ~**messer** *m geod.* dálkoměr ▪ ~**platte** *f* distanční destička ▪ ~**raster** *m polygr.* projekční rastr ▪ ~**ring** *m stroj.* distanční kroužek ▪ ~**scheibe** *f mot.* distanční podložka
Distel *f* 1. *bot.* bodlák 2. *text.* bodlák ▪ ~**rauhmaschine** *f text.* bodlákový uchycovací stroj
Distex-Prozess *m* extrakční destilace
Disthen *m min.* disten, kyanit (drahokamu)
Distorsion *f opt.* distorze
Distribution *f mat.* distribuce, rozdělení
Distributionsnetz *n* distribuční síť
Disziplin *f* disciplína, kázeň ▪ ~**maßnahme** *f* disciplinární opatření, kárné opatření
Diterpen *n chem.* diterpen
ditetragonal *kryst.* ditetragonální
divalent divalentní, dvouhodnotový
divariant *chem.* divariantní
divergent *mat.* divergentní, rozbíhavý
Divergenz *f* 1. *mat.* divergence 2. *opt.* rozbíhavost ▪ ~, **ae-roelastische** *let.* aeroelastická divergence ▪ ~**faktor** *m el.* součinitel divergence
Dividend *m mat.* dělenec, čítatel
Dividende *f ek.* dividendna
dividieren *mat.* dělit
Dividualität *f mat.* dělitelnost
Division *f mat.* dělení
Divisions/artillerie *f* divizní dělostřelectvo ▪ ~**kalkulation** *f* kalkulace dělením ▪ ~**zeichen** *n mat.* značka dělení, dělicí znaménko
Divisor *m mat.* dělitel
Diwan *m* nízká pohovka
Diwanbett *n* lůžková pohovka
Dizyandiamid *n chem.* dikyandiamid
Dizyandiamidharz *n plast.* dikyandiamidová pryskyřice
DK 1. (= **Dezimalklassifikation** *f*) desetinná klasifikace, desetinné třídění 2. (= **Dielektrizitätskonstante** *f*) dielektrická konstanta 3. (= **Drehkondensator** *m el.*) rozběhový kondenzátor 4. (= **Dieselmotorkraftstoff** *m*) pohonná hmota do diesellových motorů
DKB (= **Durchlaufbetrieb** *m mit Kurzzeitbelastung* *f*) *el. str.* krátkodobá práce (motoru) s jalovými přestávkami a krátkodobým zatížením
DKW (= **Dampfkraftwerk** *n*) parní elektrárna
D-Lampe *f* žárovka s dvojité vlnutým žhavicím vláknem
DLH (= **Deutsche Lufthansa AG., Köln**) Německá letecká akciová společnost Lufthansa, Kolín n.R.
DM 1. (= **Deutsche Mark** *ek.*) německá marka 2. (= **Dieselmotor** *m*) vznětový motor, Dieselmotor
Dm, Dmr (= **Durchmesser** *m*) průměr
DMAC (= **Dimethylacetamid** *n*) *chem.* dimethylacetamid

DMF (= **Dimethylformamid** *n*) *chem.* dimethylformamid
DM-Kabel *n tel.* kabel s dvouřádkovými svazky, Dieselhorst–Martinův kabel
DMR (= **Durchmischungsreaktor** *n*) přepňující reaktor (s ideálním mícháním)
DMS 1. (= **Dehn(ungs)messstreifen** *m*) *zkouš. mat.* odporový tenzometr (ve tvaru pásky, tenzometrické čidlo
2. (= **Dokumentation f der Molekülspektroskopie**) dokumentace molekulové spektroskopie (kartotéka infračerveného spektra)
DMSO (= **Dimethylsulfoxid** *n*) *chem.* dimethylsulfoxid
DM-Vierer *m tel.* čtyřka DM
DMW (= **Dezimeterwellen** *f*) *rad.* decimetrové vlny (o délce 10^{-1} m, frekvence 300 MHz – 3 GHz)
DNA = **1.** (= viz DNS) **2.** (= **Deutscher Normenausschuss**) Německý výbor pro normalizaci
DNB (= **Wärmestromdichte** *f*) *nukl.* kritické zatížení výhřevné plochy
DNC *f* primé číselné řízení (direct numerical control)
DNS (= **Desoxyribonucleinsäure** *f*) *biochem.* desoxyribonukleová kyselina, DNA
DO-Anweisung *f inf.* instrukce DO (na realizaci programové smyčky např. v ALGOLu)
DOB (= **doppelte Oberflächenbehandlung** *f*) *st. sil.* dvojitá konzervace povrchu
Döbel *m* hmoždík, hmoždinka, klínice
Docht *m* knot
Docht/elektrode *f svař.* elektroda s jádrem ▪ **~kohle** *f* uhlík s duší (obloukovky)
Dock *m lod.* dok
Dock(arbeiter) *m* dělník v přístavu; dokař
Docke *f arch.* kuželka, balustr
docken *lod.* dokovat (lod)
Dockhafen *m vod. inž. 1.* dokový přístav **2.** doková vodní plocha
Docking *m kosm.* dokování (operace spojování kosmických objektů)
Dock/kammer *f vod. inž.* komora doku, doková komora ▪ **~schleuse** *f vod. inž. 1.* dokové stavidlo **2.** vjezdové stavidlo do dokového přístavu
Dockung *f lod.* dokování
Dodekaeder *n mat.* dodekaedr, dvanáctistěn
Dodekagon *n mat.* rovnoměrný dvanáctistěn
Dogger *m geol.* dogger, střední jura, hnědá jura
Dokortest *m paliv.* Doctor-test, Doctorova zkouška
Dokument *n* doklad, dokument
Dokumentarfilm *m* dokumentární film
Dokumentation *f* dokumentace ▪ **~ der Molekülspektroskopie** *chem.* kartotéka infračervených spekter ▪ **~, technische** technická dokumentace ▪ **~, wissenschaftlich-technische** vědeckotechnická dokumentace
Dokumentations/stelle *f* dokumentační středisko, dokumentační institut ▪ **~system** *n* dokumentační systém ▪ **~zentrum** *n* dokumentační centrum
Dokumenten/akkreditiv *n ek.* dokumentární akreditiv ▪ **~archiv** *n* archiv dokladů ▪ **~kredit** *m* dokumentární úvěr
Dolerit *m petr.* dolerit
Doline *f geol.* kotlina, propadlina (krasová)
Dollbord *n lod.* palubní okraj, obrubník paluby, dřevěný okrajník
Dollbordauge *n lod.* oko vidlice pro veslo
Dolle *f lod.* vidlice pro vesla (veslice)
Dollen *m* hmoždinka, trn
dollieren *kož.* broušení rubu kůže (při zhotovování veluru)
Dolly *m TV, kin.* kamerový vozík
Dolomit *m 1.* min. dolomit (uhličitán manganisto-vápenatý) **2. petr.** dolomit (hornina) ▪ **~anlage** *f hutn.* dolomitovna,

zařízení pro výpal dolomitu, zařízení pro úpravu vypáleného dolomitu ▪ **~flickmaschine** *f hutn.* vrhač dolomitu ▪ **~stein** *m keram.* dolomitová cihla, dolomitový kámen
Doma *n* kryst. dóma, střešan
Domäne *f met.* doména ▪ **~, magnetische** magnetická doména, Weisssova doména
Domänen/transportspeicher *m inf.* doménová magnetická paměť ▪ **~wand** *f fyz.* Blochova stěna (stěna mezi doménami)
Dominante *f* dominanta
Don(at)or *m 1.* *chem.* donor **2. elektron. donorové centrum
Donatorendotierung *f elektron.* donorové doplňování
Donorlösungsmittel *n* donorové rozpouštědlo
Donutron *n rad.* donutron, klecový magnetron
dopen *elektron.* dopovat, přidat aditiva
Dopes *pl paliv.* doplňky, aditiva (např. k zušlechtění mazacích olejů)
Doppel *n* duplikát ▪ **~ader** *f el.* pár žil, dvojžila (v kabelu) ▪ **~arbeit** *f* duplicitní práce ▪ **~aufwickler** *m* dvoucívková navijedka ▪ **~backenkupplung** *f* dvoučelistová třecí spojka ▪ **~bandschleifmaschine** *f* dvouřádková bruska ▪ **~basisdiode** *f* dioda s podvojnou bází ▪ **~belastung** *f* dvojitá zátěž ▪ **~belegung** *f mat.* dvojitá vrstva, displicitní obsazení ▪ **~belichtungssperre** *f fot.* pojistka proti dvojitmu osvětlení ▪ **~bereich-Anzeigeröhre** *f elektron.* indikace s dvojitým rozsahem citlivosti ▪ **~besäumer** *m* dvojitá omítací pila ▪ **~besäumkreissäge** *f* dvojitá omítací kotoučová pila ▪ **~bespannung** *f* dvojitý nosný rošt (*čal.*) ▪ **~besteuerung** *f ek.* dvojitá zdanění ▪ **~bild** *n TV, opt.* zdvojený obraz, vícenásobný obraz ▪ **~bindung** *f chem.* dvojná vazba ▪ **~bindung** *f, isolierte* *chem.* izolovaná dvojná vazba ▪ **~bindungen** *f, konjugierte* *fpl chem.* konjugovaná podvojná vazba ▪ **~bindungen** *f, kumulierte* *fpl chem.* kumulované podvojně vazby ▪ **~blindstichmaschine** *f* stroj na dvojitý skrytý steh ▪ **~bodendüse** *f chem. vl.* filiera dvousložkových vláken ▪ **~brechend** *opt.* s dvojitým lomem ▪ **~brechung** *f opt.* dvojitým ▪ **~bruch** *m mat.* složený zlomek ▪ **~buchführung** *f ek.* podvojně účtování ▪ **~büchse** *f* dvojka (kulovnice) ▪ **~buchstabe** *m polygr.* ligatura ▪ **~couch** *f* dvoulůžková pohovka ▪ **~dach** *n stav.* dvojitá tašková krytina šupinatá ▪ **~decker** *m 1. let.* dvojplášník **2.** zrcadlový let (společná akrobatická figura) **3. polygr.** dvouzásobníkový linotyp ▪ **~deck-Flachpalette** *f* plochá paleta se dvěma dny ▪ **~diffusionstechnik** *f elektron.* dvojnásobná difúzní technika; dvojnásobná místní difúze ▪ **~dipol** *m rad.* širokopásmová anténa typu „dvojitý dipól“ ▪ **~drahtspindel** *f text.* dvojjákrutové vřetení ▪ **~drahtzwirnmachine** *f text.* dvojjákrutový skací stroj ▪ **~drehtransformator** *m el.* dvojitý natáčivý transformátor, dvojitý indukční regulátor ▪ **~dreipolöhre** *f elektron.* duotrioda ▪ **~drossel** *f tel.* dvojitá symetrická tlumivka ▪ **~druckverfahren** *n inf.* zdvojený tisk ▪ **~duo(-Walz)-gerüst** *n hutn.* dvojitě duo ▪ **~duostraße** *f hutn.* dvojitá válcovací stolice duo ▪ **~endprofiler** *m dřev.* dvoustanná čelní tvarovačka ▪ **~erdschluss** *m el.* dvojitě uzemnění ▪ **~fach** *n text.* dvoupřesmyk ▪ **~fallstromvergaser** *m mot.* dvojdífuzeřový spádový karburátor ▪ **~falttür** *f* dvojitě skládací dveře ▪ **~faltversuch** *m* (technologická) zkouška dvojitým smáknutím (trubek) ▪ **~falz** *m 1. tvár.* dvojdírážka **2.** dvojoheb (při zarolování dna s tělesem plechovky) ▪ **~feder** *f stroj.* zdvojená pružina, eliptická pružina ▪ **~federkern** *m* dvojitá pružinová kostra ▪ **~feldmaschine** *f el. str.* stroj s dvojitým napájením ▪ **~feuer** *n navig.* signalizační přibližovací světlo ▪ **~flachschleifmaschine** *f trisk. obr.* dvojitá rovinná bruska (na broušení rovinných ploch z obou stran) ▪ **~flanschfußkrümmer** *m* dvojitě přírubové koleno ▪ **~flinte** *f* dvojka (brokovnice)**

doppelflutig dvouproudový (např. proudový stroj)

Doppel/fokus *m opt.* dvojitý ohnisko ■ **~fokusglas** *n opt.* bifokální sklo ■ **~formatkreissäge** *f* dvoustranná kotoučová formátovací pila ■ **~formschablone** *f* *frísk. obr.* překlápěcí suport s dvěma šablonami ■ **~frequenzofen** *m el.* indukční dvoufrekvenční pec ■ **~gelenkchse** *f mot.* dvojitý kloubový hřídel ■ **~gewebe** *n text.* dvojitá tkanina

doppelgleisig dvoukolejný

Doppel/gleitung *f met.* dvojitý skluz ■ **~glockenisolator** *m el.* dvojitý zvonový izolátor ■ **~haken** *m* dvojhák, dvojitý hák (jeřábu) ■ **~hängekette** *f* dvojitý závěsný řetěz (izolátorů) ■ **~härten** *n* dvojnásobné kalení, dvojitý kalení ■ **~herdofen** *m hutn.* dvounistějová pec, tandemová pec ■ **~herzstück** *n žel.* dvojitá srdcovka (koleje) ■ **~hiebfelle** *f* pilník s dvojitým sekem ■ **~hobel** *m nář.* klopkař (hoblík) ■ **~holmflügel** *m let.* dvounosníkové křídlo ■ **~hub** *m chem. vl.* dvojdvih, dvojitý zdvih (např. vozíku) ■ **~hubmagnet** *m* dvojsměrný zvedací elektromagnet ■ **~käfigläufer** *m el. str.* dvoukolečový rotor, rotor Boucherotova motoru, kotva s dvojitou klecí ■ **~kanalpeiler** *m* dvoukanalový radiogoniometr, dvoukanalový zaměřovač ■ **~kappnaht-nähmaschine** *f* stroj pro šití dvojitého překrývacího švu (*čal.*) ■ **~kappsäge** *f* dvojitá kapovací pila ■ **~karbid** *n* podvojný karbid ■ **~karte** *f inf.* šiték dvojnásobné délky ■ **~kegelantenne** *f* dvoukuželová anténa ■ **~kegelfeder** *f* dvoukuželová pružina (*čal.*) ■ **~kegelkupplung** *f* stroj, třecí dvoukuželová spojka ■ **~kehlnaht** *f svař.* dvojitý hrdlový svar ■ **~keile** *mpl stav.* dvojité klíny ■ **~keilstempel** *m horn.* stojka s dvouklínovým zámkem ■ **~kernrohr** *n vrt.* dvojitá jádrovnice ■ **~ketten(kratz)förderer** *m horn.* dvouřetězový hřeblový dopravník ■ **~kettenstich** *m* dvouřetězový steh ■ **~kolbenmotor** *m spal. mot.* dvoupístový motor ■ **~kollektormotor** *m el. str.* dvoukomutátorový motor ■ **~kondensatormotor** *m el. str.* jednořetězový asynchronní motor s rozběhovým kondenzátorem ■ **~kontakt** *m el.* dvojitý kontakt (dvě kontaktní místa na jednom kontaktu) 2. spojení dvěma kontakty ■ **~konusantenne** *f* dvoukuželovitá anténa, bikónická anténa ■ **~kopfnäh-anlage** *f* dvouhlahová šicí souprava ■ **~kran** *m transp.* dvojitý portálový jeřáb ■ **~kreiselwipper** *m horn.* rotační dvojitý vyklápěč ■ **~krempe** *f text.* dvojitý mykačí stroj ■ **~kropfachse** *f* dvojitě zalomená hřídel ■ **~kurbel** *f mech.* dvojitá klika, dvojklika ■ **~kurve** *f dopr.* dvojitá zatáčka ■ **~kurvenreißfeder** *f výkr.* dvojitě kružidlo s vytahovacím perem ■ **~läufermotor** *m el. str.* dvoukotvový motor ■ **~leerstelle** *f kryst.* bivačantní místo, místo s dvěma vakancemi ■ **~leiter** *f* funkční dvoustupnice ■ **~leiter** *m el.* dvoužilový vedení ■ **~leitung** *f l.* dvoudrátové vedení, dvojitě vedení 2. *tel.* souměrný dvojitý vodič ■ **~lenker** *m mot.* dvouhahadlo ■ **~linie** *f* souvislá dvojitá čára ■ **~lösung** *f mat.* dvojitý řešení ■ **~mantel** *m* dvojitý plášť ■ **~maulschlüssel** *m* dvojitý klíč, oboustranný klíč ■ **~meißelhalter** *m trísk. obr.* dvojitý držák ■ **~meißelschneide** *f horn.* dvojitý ostří (příklepového vrtáku) ■ **~messbrücke** *f el.* Thomsonův můstek ■ **~messpumpe** *f plast.* přádelnické dvojitě čerpadlo ■ **~motor** *m el. str.* dvoumotor, dvojitý motor ■ **~muffe** *f* dvojitě hrdlo ■ **~mutterschraube** *f* šroub s dvěma maticemi; oboustranný šroub

doppeln 1. *hutn.* zdvojovat (válcovat plechy v paketách) 2. *text. družít* 3. *kož.* přišít podšev 4. *inf.* reprodukovat, zdvojovat

Doppel/nadelnähmaschine *f* dvojuhlohový šicí stroj ■ **~neutron** *n nukl.* bineutron, dvojitý neutron ■ **~pflug** *m* dvouradliční pluh ■ **~platte** *f*, Savartsche *opt.* Savartova destička ■ **~plattenruder** *n lod.* dvoudeskové kormidlo (obtokové) ■ **~pol** *m fyz.* dipól ■ **~poller** *m lod.* dvojitě pachole ■ **~profil** *n* dvojitý profil ■ **~quelle** *f hydr.* dvo-

jitý zdroj ■ **~querlenker** *m mot.* dvojitě příčné vahadlo ■ **~querschneider** *m* příčná řezačka, dvojitá formátová řezačka ■ **~rad** *n stroj.* ozubené dvojčce, dvojkolo; dvojitě kolo ■ **~rahmen** *m l. stav.* dvojitý rám 2. *par. str.* dvojitá skříň ■ **~rechen** *m polygr.* dvojitě hrablo ■ **~resonanz** *f nukl.* dvojitá rezonance ■ **~rohr** *n* dvojitá trubka, trubka s dvojitou stěnou ■ **~röhre** *f elektron.* dvojitá elektronka ■ **~rückführung** *f aut.* dvojitá zpětná vazba ■ **~ruder** *n lod.* dvojitě veslo ■ **~rumpf** *m let.* 1. dvounosníkový trup 2. dvoutrupový letoun ■ **~rumpfbot** *n lod.* katamaran ■ **~salz** *n chem.* podvojná sůl ■ **~schicht** *f* dvojvrstva ■ **~schicht** *f*, **elektrische** dvojitá elektrická vrstva, dipólová vrstva ■ **~schicht** *f*, **elektrochemische** elektrická dvojitá vrstva, dvojitá iontová vrstva ■ **~schieber** *m l. par. str.* dvojitě šoupátko 2. mechanismus s dvěma klouby a dvěma šoupátky ■ **~schlafbett** *n* dvoulůžko ■ **~schlagmaschine** *f* potěrací stroj s dvěma křídleny ■ **~schlagverlitzmaschine** *f* skací dvouzákutový stroj ■ **~schlifflibelle** *f geod.* reverzní libela ■ **~schlüssel** *m stroj.* oboustranný klíč ■ **~schlusseregung** *m el. str.* kompaundní buzení ■ **~schlussmotor** *m el. str.* kompaundní motor ■ **~schnitt** *m* dvojitý pořez, pořez prizmováním

doppelschnittig dvoustřížný (např. nýt)

Doppel/schram *m horn.* dvojitý vrub ■ **~schwelle** *f l. vod. inž.* dvojitý pražec 2. *žel.* dvojitý pražec, dvojpřažec ■ **~schwinge** *f* dvouhahadlový (kloubový) mechanismus 2. *stroj.* dvouramenné vahadlo; podvojná kolébka (ozubeného převodu) ■ **~sitzer** *m let.* dvoumístné letadlo (motorové nebo kluzák) ■ **~sitzventil** *n* dvojsedlový ventil ■ **~spinnpumpe** *chem. vl.* dvojitě přádelnické čerpadlo ■ **~spitze** *f* dvojhrotová jehla (*čal.*) ■ **~spuler** *m* dvoucívková navíječka

doppelspurig *mot.* dvoustupý

Doppel/spurverfahren *n elakust.* dvoustupý záznam ■ **~stabmotor** *m el. str.* dvoukolečový motor ■ **~ständer-Exzenterpresse** *f tvář.* portálový excentrický lis ■ **~ständerpresse** *f tvář.* dvoustojanový lis ■ **~stange** *f tel.* dvojsloup ■ **~steckdose** *f el.* dvojitá zásuvka ■ **~stempel** *m horn.* dvojčce, zesílená stojka ■ **~steppstichmaschine** *f* stroj pro dvojitý vázaný steh ■ **~stern** *m art.* dvojhvězda ■ **~sternmotor** *m spal. mot.* dvojhvězdicový motor ■ **~sternschaltung** *f el.* zapojení do dvojitě hvězdy ■ **~sternvierer** *m tel.* křížová párová čtyřka ■ **~steuer** *n let.* dvojitě řízení ■ **~stockbett** *n* poschodové lůžko

doppelt dvojnásobný, dvojitý

Doppel/-T-Anker kotva dvojitě T ■ **~tarifzähler** *m el.* dvousazbový elektroměr ■ **~tastung** *f telegr.* oboustranné přepojení

Doppelte *n* dvojnásobek

Doppelaltversuch *m zkouš. mat.* (technologická) zkouška dvojitým smáčknutím (trubek)

Doppel/-T-Messbrücke *f metrol. el.* můstek v podobě dvojitě T ■ **~T-Naht** *f svař.* oboustranný svar U ■ **~tondruck** *m polygr.* dvoutónový tisk ■ **~tonschaltung** *f telegr.* dvoutónové klíčování ■ **~tontastung** *f telegr.* modulace přeskokem frekvence ■ **~T-Querschnitt** *m řez* ve tvaru dvojitě T ■ **~transporteur** *m geod.* úhlový dopravník, zalomený transportér ■ **~trommelmischer** *m* dvoububnová míchačka betonu ■ **~trommelwinde** *f* dvoububnový navigátor ■ **~T-Stahl** *m ocel* průřezu I ■ **~T-Träger** *m* nosník průřezu I ■ **~Tulpen-Naht** *f svař.* svarový spoj tvaru dvojitě U ■ **~tür** *f* dvoukřídlové dveře

doppeltwirkend *stroj.* dvoucinný (o tlakových strojích)

Doppel/überlagerungsempfang *m rad.* příjem s dvojitým směšováním

Doppelung *f hutn.* zdvojování (např. plechů)

Doppel/verdienst *m* dvojitý příjem ■ **~vergaser** *m mot.* dvojitý

karburátor ■ ~**verhältnis** *n* mat. dvojpoměr
doppelwandig dvoustěnový
Doppelweg-Thyristor *m* elektron. triak, symetrický tyristor
 ■ ~**weiche** *f* kol. dvojitá výhybka ■ ~**wellensäge** *f* dvouhřídlová pila ■ ~**wendel** *f* osv. dvojitě vinuté vlákno ■ ~**wickler** *m* dvoucívková navijedka ■ ~**winde** *f* stroj. dvoububnový vrátek, dvoububnový naviják ■ ~**winkellasse** *f* kol. styčnice dvakrát přehnutá, styčnice tvaru Z ■ ~**wuchtsieb** *m* sito s dvojitou vibrací ■ ~**wurzel** *f* mat. 1. dvojnásobný kořen (rovnice) 2. druhá odmocnina (odmocnina druhého stupně) ■ ~**Y-Naht** *f* svař. svar dvojitě Y ■ ~**zackenschrift** *f* elakust. dvojitý amplitudový záznam (optický) ■ ~**zähler** *m* telef. dvousazbové počítadlo ■ ~**zange** *f* dvojitá kleština ■ ~**zapfen** *m* dvojitý čep ■ ~**zentner** *m* jednotka hmotnosti metrický cent 1 q = 10² kg ■ ~**zerstäuber** *m* kol. dvojitý rozprašovač ■ ~**zug** *m* tvář. tažení ve dvou operacích ■ ~**zweipolröhre** *f* elektron. dvojitá dioda
Döpper *m* 1. nář. kovací přípravek 2. hlavičnik (nýtovací) 3. tvář. pýchovací razník
Doppler *m* 1. hutn. zdvojovač, dubler 2. text. tažení pásů
Dopplerradar *m* Dopplerův radar
Dopplung *f* hutn. zdvojování (např. plechu)
Dorf *n* vesnice
Dorn *m* 1. trn 2. tvář. průbojník 3. čep 4. plast. razník, patrice (horní část lisovacího nástroje) ■ ~, **fliegender** stroj. letný trn, jednostranně upevněný trn, vetknutý trn ■ ~, **geschlitzter** *třísk. obr.* rozpínací trn ■ ~**band** *n* závěs čepu ■ ~**effekt** *m* potenciál sedimentace
Dornen *n* tvář. lisování, ražení
Dorn/presse *f* tvář. montážní linka na trny ■ ~**stange** *f* tvář. trnová tyč ■ ~**welle** *f* hřídel opatřený trny ■ ~**zug** *m* tvář. tažení trubek na trnu
dörren sušit, vysoušet
Dortmundbrunnen *m* kuželová (nálevkovitá) usazovací nádrž
Dose *f* 1. krabice; krabička (konzerva) 2. el. zásuvka 3. dávka ■ ~, **gewickelte** kombinovaná kartonáž, vinutá kartonáž ■ ~, **gezogene** tažené pouzdro (kovové), krabička vyliisovaná beze švů vcelku (z kovu)
Dosen/barometer *n* krabičkový barometr ■ ~**federmanometer** *n* membránový manometr ■ ~**lacke** *mpl* laky na konzervy ■ ~**libelle** *f* geod. krabicová libela ■ ~**rumpf** *m* 1. trup plechovky 2. korpus plechovky ■ ~**schalter** *m* el. krabičkový spínač ■ ~**spinnmaschine** *f* text. hrncový dopřádací stroj ■ ~**Verschleißmaschine** *f* 1. stroj na uzavírání konzerv 2. stroj na uzavírání konzerv horním víčkem
Dosierbandwaage *f* dávkovací pásová váha
dosieren dávkovat
Dosierung *f* dávkování
Dosier/ventil *n* dávkovací ventil ■ ~**walze** *f* dávkovací válec
Dosimeter *n* dozimetr
Dosimetrie *f* dozimetrie ■ ~, **speichernde** dozimetrie nahromaděných dávek
Dosis *f* dávka ■ ~, **absorbierte** absorbovaná dávka, pohlcená dávka ■ ~, **höchstzulässige** *radiol.* nejvýše přípustná dávka ■ ~, **maximal zulässige** *ochr. pr.* maximální přípustná dávka ■ ~, **therapeutische** *farm.* terapeutická dávka ■ ~, **tödliche** *radiol., farm.* smrtelná dávka ■ ~, **toxische** *toxic* dávka ■ ~**einheit** *f* radiol. jednotka dávky ■ ~**konstante** *f* radiol. konstanta záření gama, ionizační konstanta (emitory gama)
Dosiskop *n* radiol. optický dozimetr
Dosiszähler *m* radiol. počítadlo dávkových záření
Dotant *m* elektron. příměs (v polovodičovém materiálu měnící jeho elektrické vlastnosti)
Dotation *f* dotace, příspěvek
Dotationskapital *n* dotace

dotieren dotovat
Dotierung *f* elektron. přimísení, dotování, dopování, infundování (polovodiče)
Dotierungs/konzentration *f* elektron. koncentrace dotace, koncentrace přimísenin ■ ~**profil** *n* rozbor přimísenin (v polovodiči)
Doubeln *n* kin. dábng
Doublé *n* 1. met. kov s vrstvou zlata nebo stříbra 2. text. dublé (zpevněná tkanina, např. s dvojitou osnovou a jedním útkem)
doublieren 1. text. družít, zpěvňovat 2. zdvojovat, dublovat 3. pozlacovat nebo postříbřit
Doublier/horizont *m* div. dvojitý horizont ■ ~**maschine** *f* text. hřbetovací stroj
Douka *n* makoré
Downtherm *n* chem. downterm (látka používaná k přenosu tepla, např. dichlorbenzen)
DP 1. (= **Diametral pitch** *m*) převrácená hodnota modulu v palcích) 2. (= **Dynamikpresser** *m* tel.) kompresor dynamiky 3. (= **Dynamikkompression** *f* tel.) komprese dynamiky
DPCW (= **Differenzpulsodemodulation** *f*) diferenciální modulace pulzní kódová
Dpf.T. (= **Dampfturbine** *f*) parní turbína
Dpfm. (= **Dampfmaschine** *f*) parní stroj
D-pol *m* elektron. drain-pol, elektroda tranzistoru řízeného polem
DR (= **Digitalrechner** *m*) číslicový počítač
Drachen/gleiter *n* drak, křídlo ■ ~**viereck** *n* mat. deltoid
Dragées *jpl, npl* dražé
Dragganker *m* loď. čtyřramenná kotva, hledací kotva
dragieren dražovat
Dragline *f* lopatkový bagr
Draht *m* 1. vodič 2. hutn. drát (válcovaný zatepla) 3. text. vlákno (zakroucené) 4. žíla (v kabelu) ■ ~(**walz**)**straße** *f* hutn. drátová trať, trať na válcování drátu ■ ~, **lackisoliert verbackungsfähig** drát izolovaný lakem samospékavý ■ ~, **gewalzter** válcovaný drát ■ ~, **gezogener** tažený drát ■ ~, **hartgezogener** drát tažený natvrdo ■ ~, **isolierter** *el.* izolovaný drát ■ ~, **kaltgezogener** drát tažený zastudena ■ ~, **leonischer** leonská nit ■ ~, **patentierter** patentovaný drát ■ ~, **umspannter** *el.* ovinutý drát, opletený drát, opředěný drát ■ ~, **verzinkter** pozinkovaný drát ■ ~, **warmgewalzter** drát válcovaný zatepla ■ ~**ablaufgestell** *n* odvíječka drátu ■ ~**abnehmer** *m*, **angetriebener** stroj. hnany odhaz drátu ■ ~**anschluss** *m* *el.* přípoj vodiče, koncovka vodiče, vývod ■ ~**anschrift** *f* telegrafická adresa ■ ~**antenne** *f* rad. drátová anténa ■ ~**antwort** *f* telegrafická odpověď ■ ~**auslöser** *m* fot. drátěná spoušť ■ ~**ballenpresse** *f* zem. lis s drátovým ovázáním (např. slámy) ■ ~**bericht** *m* telegrafická zpráva ■ ~**biegen** *n* ohyb drátu ■ ~**bonden** *n* elektron. bondování (mikrosořazování tenkým drátkem v deskách tištěných obvodů) ■ ~**buhne** *f* vod. inž. vlnolam z drátových beden vyplněných kamenem ■ ~**bund** *m* hutn. svazek drátu, svitek drátu ■ ~**bundkiste** *f* bedna stažená drátem ■ ~**bürste** *f* drátěný kartáč ■ ~**bürsten** *n*, **maschinelles** *povl.* mechanické drhnutí ocelovými drátovými kartáči ■ ~**DMS** *m* drátový elektroodporový tenzometr ■ ~**drehwiderstand** *m* *el.* drátový otočný odpor ■ ~**einschubgerät** *n* svař. podavač drátu ■ ~**einziehmaschine** *f* zatahovačka (stroj umožňující navlečení komplexu průvlaku na drát) ■ ~**eisen** *n* válcovaný drát
drahten telegrafovat
Draht/federrelais *n* telef. relé s drátovými pružinami ■ ~**flechtmaschine** *f* stroj na výrobu drátěného pletiva ■ ~**funk** *m* rozhlas po drátě ■ ~**gaze** *f* drátěná síťka ■ ~**geflecht** *n* 1. drátěné pletivo (s okem od 10 do 150 mm) 2. el.

drátěné opředění, oplétání drátěným pletivem ■ **~geschirr** *n text.* list (tkalcovského stavu) ■ **~gewebe** *n* drátěné pletivo, tkaná drátěná síť ■ **~gitter** *n* mřížovina z drátů ■ **~glas** *n* sklo s drátěnou vložkou, drátosklo ■ **~heftkopf** *m polygr.* šicí hlavice (drátovky) ■ **~heftmaschine** *f I. polygr.* drátovka, šička drátem 2. *dřev.* drátová ovíječka (např. beden) ■ **~heftung** *f polygr.* šití drátem (např. brožur) ■ **~heftung f, seitliche polygr.** šití drátem z boku, boční šití drátem ■ **~kabel** *n* kabel z drátu (na zpružení betonu) ■ **~kasten** *m vod. inž.* síťková skříň ■ **~kern** *m* drátěné jádro; *mot.* ocelové lanko pláště ■ **~klammermaschine** *f dřev.* drátová sešivačka (např. beden) ■ **~klemme** *f* svěradlo na drát; kleště na zatahování drátu do drátotahu ■ **~kontaktrelais** *n telef.* relé s drátěnými pružinami ■ **~kreuzung** *f el.* křížování vodičů ■ **~lackiermaschine** *f* stroj na lakování drátů ■ **~laufbereitung** *f* úprava drátů ■ **~lehre** *f* měrka na drát ■ **~litze** *f I. el.* licna (pletená šňůra z izolovaných drátků), vysokofrekvenční lanko 2. *stav.* drátěné lano ■ **~matte** *f* drátěná podložka (síťová) ■ **~nagel** *m* drátěnka, hřebík ■ **~netz** *n* drátěná síť (pletivo a tkanina) ■ **~putz** *m stav.* omítka na pletivu, armovaná omítka ■ **~riese** *f* drátový smyk ■ **~ring** *m hutn.* svitek drátu, kruh drátu ■ **~rohr** *n zbroj.* hlavě zpevněná drátem ■ **~rolle** *f* svitek ocelového drátu ■ **~rückstichheftung** *f polygr.* šití drátem přes hřbet, sešitové šití (brožur) ■ **~rundfunk** *m* rozhlas po drátě ■ **~schiere** *f* nůžky na drát ■ **~schmiele** *f* metlice (tráva) ■ **~seil** *n* drátěné lano; ocelové lano ■ **~seil** *n, spannungsarmes* beznapětové lano, lano bez napětí ■ **~seilbahn** *f* lanovka, lanová dráha ■ **~seilförderer** *m transp.* dopravník s drátěným pásem ■ **~seilklemme** *f* zámek lana (ocelového), spona lan(k)a ■ **~seilsäge** *f* lanová pila (na řezání kamenných bloků) ■ **~sieb** *n* drátěné síto ■ **~speicher** *n mot.* drátové kolo ■ **~speicher m inf. paměť s cylindrickými magnetickými vrstvami ■ **~spiegelglas** *n* sklo s drátěnou vložkou (lesklou) ■ **~spiralelement** *n el.* spirálový element (výchvěvný) ■ **~spiralheftung** *f polygr.* šití drátěnou spirálou ■ **~splitter** *m tvář.* drát nasekaný nadrobno ■ **~steg** *m radiol.* porovnávací tyčinková měrka, tyčinkový etalon ■ **~stift** *m I.* drátěnka (hřebík) 2. sklářský kolík ■ **~tauerwerk** *n lod.* ocelové ráhno ■ **~trosse** *f lod.* úvazové ocelové lano ■ **~überweisung** *f* telegrafický převod ■ **~verbindung** *f elektron.* drátové spojení (kontakt povodivce s obvodem) ■ **~verbindungshülse** *f tel.* svazka, pouzdro na spojování vodičů ■ **~walze** *f vod. inž.* válec z drátěného pletiva vyplněný kamenem ■ **~welle** *f* elektromagnetická vlna poslaná po drátě ■ **~wellenleiter** *m rad.* vodič s povrchovým vedením vln, dielektrický vodič ■ **~werk** *n tvář.* drátovna, tažirna drátů ■ **~widerstand** *m tel.* drátový odpor ■ **~windung** *fel.* drátové vinutí ■ **~zaun** *m* drátěný plot, plot z drátěného pletiva ■ **~ziegelgewebe** *n stav.* drátěné pletivo s keramickými nálsky ■ **~ziehen** *n tvář.* tažení drátů ■ **~ziehmaschine** *f, gleitende hutn.* stroj na kluzné protahování drátů ■ **~ziehmaschine f, gleitlos arbeitende** bezkluzový stroj na výrobu drátů ■ **~ziehstein** *m tvář.* tahadlo drátů ■ **~zug** *m I. tvář.* drátotah, stroj na tažení drátů 2. *mot.* tažné lano ■ **~zugleitung** *f žel.* drátovodné vedení**

Drain *m* dren, drenážní trubka

Drainierung *f* drenážování, drenáž

Draisine *f žel.* drezina

Drall *m I. mech.* kroucení, (z)krut; *fyz.* točivost, moment hybnosti, spin 2. *zbroj.* závit hlavně 3. *text.* zkrut, zkroucení (vlákna) 4. otáčka, obrát ■ **~bohrer** *m trísk. obr.* šroubový vrták ■ **~düse** *f* šroubová tryska (rakety) ■ **~faktor** *m el.* činitel zkrutu (při zkroucování vodičů) ■ **~geschoss** *n zbroj.* závitovaná střela ■ **~Länge** *f* délka skoku (při kroucení drátu nebo žil kabelu) ■ **~meißel** *m* krouticí úchytky (válcov-

vačky) ■ **~schaufel** *f kotl.* vířivá lopatka ■ **~sinn** *m chem. vl.* směr zkrutu ■ **~strömung** *f hyd.* vířivé proudění ■ **~winkel** *m mech.* úhel (stoupání) šroubovice (u frézy, vrtáku atp.)

Drän *m* trativod, dren

Dränage *f* drenážování, drenáž

dränen drenovat

Dräng/raben *m* drenážní rov ■ **~rad** *n text.* vtiskovací kolečko

Drangkraft *f trísk. obr.* odpor proti přísuvu (při obrábění)

dränieren drenovat

Dränstrang *m* směr drenážních trubek, směr trativodu

Dränung *f* drenáž

Drauf/holz *n* příměrek ■ **~maß** *n* nadmíra, nadměrek ■ **~schalter** *m el.* zapínač ■ **~sicht** *f vykr.* pohled shora, půdorys

drechseln *dřev.* soustružit

Drechsler *m dřev.* soustružník ■ **~bank** *f dřev.* soustruh

■ **~holz** *n* soustružnické dřevo ■ **~maschine** *f* soustruh (na dřevo)

Dredge *f ryb.* pytlavá vlečná síť (na lovení z vodního dna)

D-Regler *m aut.* regulátor D, diferenciální člen (regulátoru)

Dreh/- und Bohrwerk *m trísk. obr.* karuselový soustruh

■ **~(spindel)spitze** *f trísk. obr.* hrot vřetená soustruhu

■ **~ankerrelais** *n telef.* relé s otočnou kotvou ■ **~arbeit**

f trísk. obr. obrábění na soustruhu ■ **~bank** *f trísk. obr.*

soustruh ■ **~bankspindel** *f trísk. obr.* vřetená soustruhu

■ **~bankspitze** *f trísk. obr.* soustružnický hrot

drehbar otočný

Dreh/bewegung *f mech.* otáčivý pohyb ■ **~blende** *f*

I. otočná clona 2. *radiol.* protirozptylová spirálová mříž

■ **~Bohr-und Fräswerk** *n trísk. obr.* frézovací vyvrtávač-

ka ■ **~bohren** *n horn.* otáčivé vrtání ■ **~bohrmaschine** *f*

horn. rotační vrtáčka ■ **~bohrmeißel** *m vrt.* vyvrtávací nůž

■ **~brille** *f hutn.* sklápěcí brýle ■ **~brücke** *f* otočný most

(okolo vertikální osy) ■ **~buch** *n scénář* ■ **~bühne** *f div.*

otočné pódium, otočná scéna, otáčivé jeviště ■ **~davit** *m*

n člunový otočný jeřábek ■ **~dolle** *f lod.* otočný držák vesla

■ **~dorn** *m trísk. obr.* upínací trn na soustruhu ■ **~egge** *f*

zem. otočné brány ■ **~einrichtung** *f* otočné zařízení (hří-

dele turbíny) ■ **~eisenmesswerk** *n metrol.* měřicí elektro-

magnetické zařízení

drehen I. otáčet se, kroutit 2. *trísk. obr.* soustružit

Drehen *n* otáčení, kroucení, soustružení (kovu)

Dreher *m trísk. obr.* soustružník

Dreherei *f trísk. obr.* soustružna, oddělení soustruhů

Drehergewebe *n text.* perlinková tkanina

Dreh/fähigkeit *f lod.* řiditelnost, ovladatelnost ■ **~feder** *f*

stroj, pružina zatížená krouticím momentem ■ **~fehler**

m, nördlicher navig. severní chyba natočení (kompasu)

■ **~feld** *n fyz.* točivé pole ■ **~feldgeber** *m* selsyn-vysílač,

selsynový vysílač ■ **~feldmaschine** *f el. str.* stroj s toči-

vým polem ■ **~feldmelder** *m* selsyn ■ **~fenster** *n* otočné

okno, vychylovací okno ■ **~festigkeit** *f I. mech.* pevnost

v kroucení 2. odpor proti kroucení (technologická zkouška)

■ **~feuer** *n lod., let.* signalizační otáčivé světlo ■ **~flügel**

m I. let. rotor (vrtulníku) 2. *stav.* okenní otevírací křídlo

■ **~flügelmotor** *m* hydraulický lopatkový excentrický

motor ■ **~flügelschraube** *f lod.* hnací šroub s nastavova-

vacími křídly ■ **~funkfeuer** *n el.* všesměrový maják

■ **~futter** *n trísk. obr.* sklidičlo na soustruhu ■ **~gelenk** *n*

stroj, otočný kloub ■ **~geschwindigkeit** *f* úhlová rychlost,

rychlost otáčení, rychlost soustružení ■ **~gestänge** *n vrt.*

vrtné tyče ■ **~gestell** *n I. žel.* podvozek s točnou 2. *zbroj.*

spodní otočné lože (protileteckého děla) ■ **~grenze** *f met.*

mez zkroucení, mez zkrutu ■ **~griff** *m mot.* otočná rukojeť

■ **~hacke** *f zem.* půdní fréza ■ **~herdofen** *m tvář., hutn.*

pec s otočnou nástějí ■ **~impuls** *m mech.* rotační impuls,

krut ■ **~impulsquantenzahl** *f* fyz. orbitální kvantové číslo ■ **~impulssatz** *m* mech. věta o zachování točivosti (momentu hybnosti) ■ **~kegel** *m* mat. rotační kužel ■ **~kipfenster** *n* otevírané a sklápěcí okno ■ **~klinke** *f* otočná klika; otočná západka ■ **~kolben** *m* stroj. otáčivý píst ■ **~kolbengaszähler** *m* rotující krabičkový plynoměr ■ **~kolbenmotor** *m* spal. str. motor s krouživým pístem (Wankelův motor) ■ **~kolbenpumpe** *f* čerpadlo s rotujícím pístem ■ **~kolbenverdichter** *m* kompresor s rotačním pístem ■ **~kolbenzähler** *m* rotující krabičkový plynoměr ■ **~kopf** *m* vrt. revolverová hlava (soustruhu) ■ **~koppler** *m* spojka (točivého pohonu) ■ **~kran** *m* otočný jeřáb ■ **~kreis** *m* lod. kruh otáčení (lodi) ■ **~kreuz** *n* rukojetový kříž, vratidlo; turniket ■ **~kreuzantenne** *f* rad. křížová anténa ■ **~kreuzleitung** *f* telef. kroucené vedení ■ **~kristallaufnahme** *f* vrstevnicový rentgenogram, vrstevnicový difraktogram ■ **~kristallmethode** *f* radiol. metoda otáčivého krystalu ■ **~kristallmethode** *f*, **Braggsche** *kryst.* Braggova metoda, metoda obráceného krystalu ■ **~kupplung** *f* horn. otočná spojka ■ **~lagerung** *f* otočné vložení

Drehling *m* trísk. obr. 1. držákový soustružnický nůž 2. soustružený předmět (na soustruhu)

Dreh/magazin *n* otočný zásobník (na vkládání obráběných předmětů) ■ **~maschine** *f* trísk. obr. soustruh ■ **~mechanik** *f* otočná mechanika ■ **~meißel** *m* trísk. obr. soustružnický nůž ■ **~meißelhalter** *m* trísk. obr. držák soustružnického nože (na soustruhu) ■ **~melder** *m* selsyn ■ **~moment** *n* mech. krouticí moment ■ **~momentschlüssel** *m* momentový klíč ■ **~momentüberlastsicherung** *f* stroj. pojistka proti přetížení krouticím momentem (např. v odstředivce) ■ **~ofen** *m* otáčivá pec ■ **~pendel** *n* torzní kyvadlo ■ **~pfanne** *f* 1. stroj. nastavovací kruhová pánevka 2. žel. točné ložisko 3. žel. pánev točného ložiska ■ **~pflug** *m* otočný pluh ■ **~pistole** *f* zbroj. revolver ■ **~platte** *f* stroj. otočná deska ■ **~pol** *m* mech. okamžitý pól otáčení ■ **~potentiometer** *n* el. otočný potenciometr, trimr ■ **~punkt** *m* střed otáčení ■ **~richtung** *f* stroj. směr otáčení, smysl otáčení ■ **~riegel** *m* stroj. 1. závora zabírající otočení 2. otočná zástrčka ■ **~röhrchen** *n* text. zkrucovací trubka ■ **~rohrkristallisor** *m* chem. bubnový rotační krystalizátor ■ **~rohrforn** *m* rotační trubková pec ■ **~rost** *m* kott. otočný rošt ■ **~schalter** *m* el. otočný spínač, otočný přepínač ■ **~schaufel** *f* vod. str. natáčecí lopatka ■ **~scheibe** *f* 1. stroj. otočný kotouč 2. hrnčířský kruh ■ **~scheibenextraktor** *m* chem. extrakční přístroj s mechanickými míchadly ■ **~scheinwerfer** *m* let. natáčivý reflektor ■ **~schemel** *m* 1. mot. točnice, otočný vozík 2. žel. otočná lavice 3. horn. obracecí stůl (vibračního dopravníku) ■ **~schemelwagen** *m* žel. točnicový vagon ■ **~schieber** *m* 1. stroj. natáčecí hradítko 2. mot. rotační šoupátko ■ **~schlagbohren** *n* horn. příklepové vrtní ■ **~schlagmaschine** *f* příklepový vrtací stroj ■ **~schleudern** *n* mot. prokluz kola ■ **~schränke** *f* kol. otočná závora ■ **~schub** *m* el. str. tečná síla (na kotvě motoru) ■ **~schütze** *f* vod. inž. otočné stavidlo ■ **~schweißen** *n* svař. svařování s rotačním pohybem svařovaného předmětu ■ **~schwingungen** *f*pl mech. krouivé kmitání, torzní kmity ■ **~sieb** *n* stroj. bubnové síto ■ **~sinn** *m* směr otáčení, smysl točení ■ **~spannung** *f* zkouš. mat. napětí v krutu ■ **~spiegelung** *f* mat. zrcadlová symetrie ■ **~spindel** *f* trísk. obr. včetně soustruhu ■ **~spule** *f* el. otočná cívka ■ **~spulmesswerk** *n* el. měřicí ústrojí s otočnou cívkou ■ **~stab** *m* mot. torzní tyč ■ **~stahl** *m* trísk. obr. soustružnický nůž ■ **~stangenverschluss** *m* stav. rozvorový zámeč ■ **~stempel** *m* datumové razítko ■ **~straße** *f* trísk. obr. soustružnická obráběcí linka ■ **~streckung** *f* mat. změna délky s natočením (např. vektoru v rovině) ■ **~strom** *m* el.

třířázový proud ■ **~stromgenerator** *m* el. str. trojřázový generátor, alternátor ■ **~stromleitung** *f* el. vedení třířázového proudu ■ **~stromlichtmaschine** *f* mot. 1. dynamo na střídavý proud, generátor střídavého proudu 2. alternátor (ve vozidlech) ■ **~strommotor** *m* el. str. trojřázový motor ■ **~stromzähler** *m* trojřázový elektroměr ■ **~stufenschalter** *m* el. otočný skokový přepínač ■ **~teil** *m* 1. trísk. obr. soustružený díl 2. stroj. otočná část, točnice ■ **~tisch** *m* 1. stroj. otočný stůl 2. opt. natáčecí stolek (mikroskopu) 3. vrt. rotační stůl ■ **~tisch-Kopierfräsmaschine** *f* kopírovací frézka s otočným stolem ■ **~tischputzmaschine** *f* slév. karuselová čistička ■ **~tor** *n* vod. inž. otočná vrata ■ **~transformator** *m* el. natáčivý transformátor, regulační transformátor ■ **~trenn(schalt)er** *m* el. otočný odpojovač ■ **~trichter** *m* 1. stroj. otočná nálevka 2. text. zkrucovací trubka ■ **~trommlofen** *m* bubnová rotační pec ■ **~tür** *f* turniketové dveře ■ **~umschalter** *m* el. otočný přepínač

Drehung *f* 1. otočení, otáčení, rotace 2. momentální úhlová rychlost 3. zkouš. mat. kroucení, krut 4. text. zkrucování, zakrucování, zákrut (vlákna) ■ **~, optische** optické otočení roviny polarizace světla

Drehungs/achse *f* osa otáčení, osa rotace ■ **~feder** *f* zkrutná pružina, vinnutá zkrutka ■ **~festigkeit** *f* pevnost v krutu ■ **~fläche** *f* mat. rotační povrch ■ **~streckgrenze** *f* zkouš. mat. mez plasticity při kroucení ■ **~vermögen** *n*, **optische** *f*yz. schopnost optické rotace (roviny polarizace) ■ **~vermögen** *n*, **spezifisches** *chem.* specifická schopnost torze, specifická kroutivost ■ **~wechselfestigkeit** *f* pevnost v krutu při střídavém zatížení ■ **~winkel** *m* úhel natočení **Dreh/vermögen** *n* opt. otáčivost (optická), schopnost otáčení (polarizační roviny) ■ **~versuch** *m* trísk. obr. zkouška obráběním ■ **~vorrichtung** *f* svař. otáčecí svařovací zařízení ■ **~waage** *f* torzní váhy ■ **~waage** *f*, **Cavendishsche** *Cavendishova* torzní váha ■ **~waage** *f*, **Coulombsche** *Coulombova* torzní váha ■ **~wähler** *m* telef. otočný volič ■ **~wähler** *m*, **dreiarmliger** *telef.* trojramenný otočný volič ■ **~wähler** *m*, **vierarmiger** *telef.* čtyřramenný otočný volič ■ **~werk** *n* 1. trísk. obr. svislý soustruh 2. točnice, otáčecí ústrojí (u otočného jeřábu) ■ **~werkzeug** *n* trísk. obr. soustružnické nářadí ■ **~widerstand** *m* el. otočný odpor ■ **~winkel** *m* úhel natočení (úhel zkrutu) ■ **~winkel** *m*, **mittlerer** *mot.* střední úhel obratu (vozidla); úhel vychýlení (předních kol) ■ **~winkelverfahren** *n* zkouš. mat. metoda otočných bodů ■ **~wirbel** *m* vrt. tyčový obrtlík ■ **~wuchs** *m* dřev. točivý růst, točivost (přirozená) ■ **~zahl** *f* stroj. otáčky, počet otáček (za jednotku času) ■ **~zahl** *f*, **biegekritische** *stroj.* kritické otáčky (hrádele) ■ **~zahl** *f*, **kritische** *stroj.* kritický počet otáček, kritické otáčky ■ **~zahl** *f*, **spezifische** specifické otáčky ■ **~zahlausgleichvorrichtung** *f* mot. synchronizátor ■ **~zahlmesser** *m* otáčkoměr, počítadlo otáček ■ **~zahl-Momenten-Kennlinie** *f* el. str. charakteristika kroučivého momentu, diagram závislosti rychlosti otáčení na momentu ■ **~zahlregelung** *m* stroj. regulace otáček ■ **~zahlregler** *m* stroj. regulátor otáček ■ **~zahl-verhältnis** *n* stroj. rychlostní poměr, poměrná rychlost (poměr rychlosti otáčení k jmenovité rychlosti otáčení); převod ■ **~zahlverlauf** *m* průběh otáček, charakteristika otáček ■ **~zahlwächter** *m* par. str. odstředivý regulátor ■ **~zahlwandler** *m* stroj. měnič otáček ■ **~zapfen** *m* stroj. otočný čep; žel. oplenový svorník ■ **~zeiger** *m* otočná ručička ■ **~zylinder** *m* mat. rotační válec

dreiachsig *třiosý*

Dreiadressmaschine *f* inf. tříadresový počítač

dreidrig *el.* trojžilový (např. kabel)

Dreiamperemeter-Methode *f* el. trojampérmetrová měřicí metoda, metoda tří ampérmetrů

Dreibein *n* 1. mat. soustava tří vektorů 2. stroj. trojnožka,